

I
1663

1890-42

208.21
Ա-79
1663
220
513-ԱՒ
5184
220
515-ԱՒ

ԸՆՏԵՐԸՆ

ՏԵՐՈՒՆ ՄԵՐՈՑ

Յաւ Քրիստ։

Ի Հայրապետութիւն Մեր Ամենայն Լուսաւորչի Տեառն
Գաւթի Սրբազան Կաթողիկոսի Վրնայն Հայոց։

Եւ ի Պատրիարգութիւն Մեր Ամենայն Հռոմ
Տեառն Թադէոսի Սրբոյ Առաքելապատկին։

Տարագրեցեալ Ս. Հոգւոյս Հրամանաւ Ուժգի
Ամենայն Պատրիարգի Տեառն Յովհաննու Ոսկեբերան
Սրբազան Վարդապետի Տեառն Յովհաննու Ոսկեբերան
կոչեցեալ վեհմեծան Բաբուհապետին։

Յամի Արդէղութիւն փրկչին մերոյ, 1805։
Եւ ի Թուականիս մերում, ՌՄԾԴ։

ԻՒՈՍՏԱՆԴՈՆՈՊՕԼԻՍ

Ի Տպարանի Սահակեան Ազգատոհմիկ Ճաշեցոյ
Յովհաննիսի որդւոյ Ոսկեան ազգէ Պօլսեցի։

ՀԱՅԿԱԶ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Государственная Библиотека
7/XI 1922
ԵՐԵՒԱՆ, Ж.С.Р.И.Ա.
Ա. Ա. ԱՍ ՀԱՅԱՆ ԱՆՎԱՆ

Աստուածոյ Աստուածոյ մերոյ Աստուծոյ ի Տէր Ուղիղ։

Ամենից աղէքսանդրացւոց՝ բազում աշխատութիք
եւ ճշդասիրիւ փոյթ ի մէջ առեալ զսուրբ ի հոգւոյն եւ
թող մեզ զաւետարան։
Պատմէսուեան աւետարանին հանդերձաբերեալ՝ պլոց
աւետարանչացն զդէպսն ակն եղեալ սուրբ ընթերց։
Ապ ղի՝ հարկ է դիխել շար ի կարգի, երկայն եւս ասիս
կանոնեալ, որչափ ըստ մի այսր ընթերցուածոյն։
Ա.ԸՂ՝ ղի զղջանդաւանի՝ եւ զայլոց եւս զենաւս զմարմ-
նոյն՝ զչարի ունկնդիս գիտել զդանձնիւրան ըստ իւրաքան
չիւր աւետարանի տեղիս։ Որպս նոքին ածան առել
ձշմարտասիրութ։ ի յաշխատուէ յառջագոյն ասացեալ
առն։ Որ աւետ պատճառս ըստ պլոսմդուսրուէ։
կանոնս ուսան Թոմոլ դրոշմեցի ի քէզ՝ նեղբնակալ
գեալս։ Այոց առաջինն ունի զմիւս՝ յորս զհանգոյնս
միմեանց ասացեալ հոգեւորքն։ պայմնքն՝

Ա՝ատթէոս , Ա՝արկոս , Ղ՝ուկաս , Յ՝ովհաննէս։
Երկրորդն՝ յորս երէքն։ Ա՝ատ՝՝ Ա՝ար՝՝ Ղ՝ուկաս։
Երրորդն՝ յորս երէքն։ Ա՝ատ՝՝ Ղ՝ուկաս Յ՝ովհաննէս։
Չորրորդն՝ յորս երէքն։ Ա՝ատթ՝՝ Ա՝ար՝՝ Յ՝ովհաննէս։
Հինգ երորդն՝ յորս երկուսն։ Ա՝ատթէոս Ղ՝ուկաս։
Վեց երորդն՝ յորս երկուսն։ Ա՝ատթէոս Ա՝արկոս։
Յօթն երորդն՝ յորս երկուսն։ Ա՝ատթէոս Յ՝ովհաննէս։
Ութ երորդն՝ յորս երկուսն։ Ղ՝ուկաս Ա՝արկոս։
Ինն երորդն՝ յորս երկուսն։ Ղ՝ուկաս Յ՝ովհաննէս։
Տասն երորդն՝ յորս իւրաքանչիւրքն Ի նոցանէ , վն
իրիք ինչ , առանձին գրեաց։

Ա՛րդ՝ պարտ է ի նեղբէդ կարդալոյ կանոնաց պատճառս.
և յայտնապէս պատմել թէ նոցա է պարտէս՝ վասն
իւրաքանչիւր չորեքունց աւետարանչաց՝ թէ ինչ
առընթեր կայ . ըստ իւրաքանչիւրն մասին . սկսեալ
յառաջնումն . ապա երկրորդն , և յերրորդն։

Եւ յառաջ խաղացեալ կարգաւ ընդ բնաւիւրս՝ մինչ
ցկատարած գրոցն։

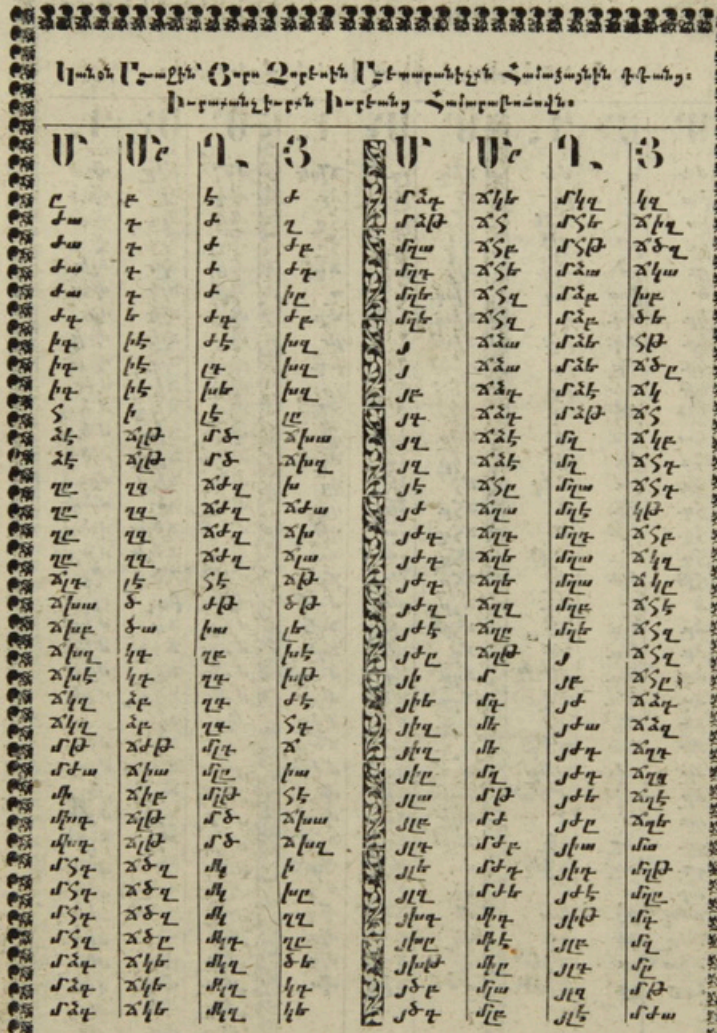
Եւ ըստ իւրաքանչիւր թուոյ որ ի նոցանէ՝ թէ յորում
ի տասանեցունց կանոնաց կացցէ թիւն։

Ա՛. յայտնի ինչ՝ առաջինն պատ է. և թէ որպէս յառաջ
նումն . նոյնպէս յերկրորդումն , և յերրորդումն . և
մինչև յատանեսինան։

Ա՛րդ՝ եթէ բացեալ զմի ի չորից աւետարանացն՝ յորոյ
վըր կամիցիս կալ . և յորում ճառագլխի . և կամիցիս
գիտել՝ եթէ մեք պիտք էն զոր հանգոյն միմեանց ասացին.
և զանձնիւրան իւրաքանչիւր առեղիս պատանել . յոր
ըստ նոցին ածան։

Օ՛ր ճառագլուխ և ունիցիս՝ առեալ զառաջակայ
թիւն՝ լանդրեացես զնա ի կանոնին . ընդ որ անուանեալ
կոչեցեն նեղբնատ թուոյ իմոյ անդ . և հայեցես գիւրա
քանչիւր աւետարանի , ի տեղիս զհանդոյն ասացեալն
նոցա . ոչ լերս։

իւրաքանչիւրոց։ Ա՛ստուածային պատուիրանքն ընդդէմ
Ա՛ստուածային հանդերձ նկարեցեալ ի լուսանցս առ
աջք տանն՝ ցուցանէ զհամարողութիւն տասիքսեան
ցըն իւրաքանչիւրոց Ա՛ստուածայնոցն։
Ա՛ստուածային դլխագիր եղեալ ի տարեւ նոյնոց համրողակաց
նի Թուոյն՝ նշանակէ զբանիւնութիւն պատուիրանիս
առաջին եղեալ կանոնացն. յորս Ա՛ստուածինքն սիրէ
համաձայնին կամ առանձնաձայնին։ Ա՛րդն՝ եթէ
ձառեցեալն բան՝ իցէ ընդ առաջնով կանոնիւն յորս
չսիրէն համաձայնին՝ առաջ բի, Ա՛. որ նշանակէ զառաջին
կանոնն։ Ա՛ եթէ իցէ ընդ երկրորդիւ կանոնիւն յորս
երկրն համաձայնին՝ առաջ բի, Ա՛. որ նշանակէ զերկրորդ
կանոնն։ Եւ այսպէս մինչև յտասանեւորդն։ Ա՛սկ եթէ
իցէ ը տասն երորդիւ կանոնիւն յորս իւրաքանչիւրքն
ի նոցանէ լասխն առանձինն՝ առաջ բի, Ա՛. որ նշանակէ
զառանեւորդ կանոնն։ Ա՛ինպէս Թիւ շարադրեցեալ ի
ներքոյ էջիդն՝ ցուցանէ զհամաձայնութիւնս և
զառանձնայատուկս սրբոց աւետարանչացն. քանզի՝
յարձակս ձգդրիւղ իրին՝ երկոքեանքն հատատուկ.
այնիքն՝ կանոնիւքն. և ի ներքոյ էջիդ գրուիցն։
Ա՛ինպէս մեծ դլխագիր հանդերձ լսարնացոց Թուոյն
եղեալ ի լուսանցսն ի տեղիս տեղիս՝ ծանուցանէ
զբանս դլխատորս և զյատուկս նոյնց Ա՛ստուածինքն,
ընդ որում և եդեալ էին։ Որք նոցայն և մաքառնուիքն
և յատկութեանքն բացայայտին յիւրաքանչիւրոց Ա՛ստ
տուածային նախաշաւիղ փոքրիկ ցանկովն յայտնապէս։
Ա՛ն այն ասմ՝ խորագիրքն որք էն շարադրեալք ի վերոյ
վոխագրեսցին՝ ծանուցանեն զառաջս կիրակէից և
զշաբաթամիջս նոցին. որ է առաջն ընթերցուածոց։
Ա՛կսեալ ի նոր կիրակէին մինչև ի հոգեգալուստն. և
այս՝ վե դիւրաւ գտանելոյ որոնողացն և փութաւոյ։

5

Ա	Ան	Գ.
ժո	ղ	ժո
խա	ժ	լե
լա	ձբ	ձձե
լե	լի	հի
լե	լի	ձլ
ծ	խա	ծղ
կբ	ժգ	դ
կբ	ժգ	խդ
կգ	ժը	լե
կե	ժո	խղ
կի	խե	ձդ
հա	խա	լը
հբ	խբ	լի
հբ	խբ	ձձղ
հգ	խգ	խ
հգ	խգ	ձե
հդ	ծբ	ձկի
հի	խի	ձղ
ձ	լ	խդ
ձբ	ծգ	ձե
ձբ	ծգ	ձժ
ձգ	ծգ	ձե ձկ
ձգ	ծգ	ձժբ
ձե	ծե	ձը
ձե	ծե	ձժգ
ձը	ձխա	ձխղ
ձը	ձխա	մ ծա
ղբ	խ	չ
ղգ	ձղ	ղե
ղգ	ձղ	ձխղ
ձժդ	ա	հ
ձժզ	լդ	խա
ձխա	լե	խբ
ձխբ	լբ	ձխ

Ա	Ան	Գ.
ձխբ	լե	ձխե
ձկ	լե	ձ
ձկա	լբ	ձկ
ձկե	խգ	ձկ
ձխդ	ծե	ձկ
ձխդ	ծի	ձկ
ձխդ	կզ	ձկ
ձխդ	կի	ձկ
ձծգ	հի	ձկ
ձկը	ձդ	ձկ
ձկը	ձդ	ձկ
ձկ	ձե	ձկ
ձկդ	ձե	ձկ
ձկդ	ղբ	ձկ
ձկդ	ղբ	ձկ
ձկդ	ղբ

Յօհ"	Աստ"	Աստ"	Յօհ"	Յա՛ւր"	Աստ"
իշ	ը	ժը	ա	ժդ-	ա
ղե	իշ	ՀԺՀ	գ	ժդ-	ա
ղե	իշ	ՀԺՀ	է	ժդ-	ա
ճա	կէ	ՀՃ	բ	գ	ի
իգ	հէ	ՀՃ	իե	գ	ի
ճգ	հէ	ՀՃ	ՃԺՂ	կգ-	ճի
ղա	ՀԺԺ	ՀՃ	կէ	կգ-	կգ
ՀԼ	ՀԺԺ	ՀՃ	ՃԸ	գ	գ
ՀԼԸ	ՀԼԺ	ՀՃ	ՃԸ	գ	գ
ՀԼՒ	ՀԼԺ	ՀՃ	ՃԼԹ	ՄԺա	ղէ

Ա	Ղ	Ա	Ղ	Ա	Ղ
ղ	բ	ղկ	կղ	ջձբ	ձձբ
փ	բ	կկ	ձե	ջձգ	ձձգ
ժբ	ժա	հկ	ձը	ջձհ	ձձհ
ժգ	ժբ	ձդ	ձժա	ջձկ	ձձկ
իե	խգ	ձղ	ձկ	մ ժգ	մկ
իկ	խը	ղե	ձխե	մկ	մկ
իը	խհ	ղը	ձկ	ֆը	ֆկ
ւ	խկ	ղղ	ձձբ	մկ	մհկ
ւգ	ձղե	ղղ	ձձգ	մկ	մ ժգ
ւը	ձկը	ձբ	ձկ	մկը	ֆխբ
լբ	ճգ	ձգ	հա	մկգ	ձկշ
խ	ճբ	ձե	ձղե	մկզ	ձկե
խա	ճե	ձհ	հգ	մկհ	ձկհ
խգ	ձկգ	ձը	ձժե	մկը	ձկ
խշ	ձճգ	ձժ	ձժը	ֆ	ձխա
խհ	ձկե	ձժկ	ձկշ	ֆա	ձհկ
խը	ձղա	ձկե	կբ	մ ճգ	մբ
խկ	ձճ	ձկհ	ձկը	մ ճշ	մե
ճա	ճկ	ձկկ	ձկկ	մ ճհ	մ ժգ
ճգ	ձկե	ձկ	ձ	մկա	մհ
ճե	ձհ	ձկը	ձա	մկբ	մ ժբ
ճհ	ձկա	ձկկ	ձկբ	մկե	ձճհ
ճկ	ձկբ	ձկհ	ճհ	մկհ	ձճկ
ճը	կ	ձկշ	ճկ	մկկ	ձճը
ճկ	կա	ձճգ	ճկ	մ	մկկ
կե	ձհա	ձճբ	մ	ձձհ	մա

*Ա"ր	Ա"ն	*Յ"ո	Ա"ս	Ա"ն	Ա"ր*
ձիւր	ե	ձգ	գ	ե	բ
ձլուն			կ	ը	ժ
ձխ	ժը	ժը	ը	ի	
ձխբ			ժ	իւ	
ձխե	ժը	լը	իշ	խ	
ձխէ			կ	հ	
ձխթ	ժը	լգ	ղ	ծ	
ձխի			խ	ձլը	
ձծբ	ձի	ձբ	կ	ձխե	
ձծգ			կ	ձխը	
ձծէ	ձէե	ՄԺե	կը	ձծբ	
ձծի			կէ	ձծ	
ձկը	ձկ	ձա	կի	ձծհ	
ձկէ			կհ	ձծղ	
ձկի			ձ	ձկ	
ձկղ			ձը	ձկը	
ձղը			ձէ	ձկի	
ձղի			ձի	ձկղ	
ձճ			ճ	ձղը	
ձճի			ճգ	ձղի	
ձմ			ճժ	ձճ	
ձյ			ճղ	ձճի	
ձշ			ճհ	ձմ	
ձշի			ճկ	ձյ	
ձպ			ճկի	ձշ	
ձջ			ճղ	ձպ	
ձջի			ճղի	ձջ	
ձռ			ճճ	ձռ	
ձռի			ճմ	ձվ	
ձվ			ճյ	ձվի	
ձվի			ճշ	ձտ	
ձտ			ճպ	ձտի	
ձտի			ճջ	ձր	
ձր			ճռ	ձրի	
ձրի			ճվ	ձց	
ձց			ճտ	ձցի	
ձցի			ճր	ձւ	
ձւ			ճրի	ձփ	
ձփ			ճց	ձք	
ձք			ճցի	ձօ	
ձօ			ճւ	ճ	
ճ			ճփ	ճգ	
ճգ			ճք	ճժ	
ճժ			ճօ	ճի	

Կատար Աստուածածնի, յամս երկուս։ ✻ Կատար Յայտնութեան, յամս երկուս։

Ա	Ա	Ա	Ա
Ա	Ա	Ա	Ա
Ա	Ա	Ա	Ա
Ա	Ա	Ա	Ա

Նախ Տառերուդ Հետս Հաստիճախութեան
Խուռտանիչներուն։

✻ Հաստ
✻ Բան։

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ ✠ ՄԱՐ՚

ա	հե	ձծա	ակե
գ	ձա	ձծե	մ
դ	ձի	ձկկ	մզ
շ	ղա	ձհա	մէ
ժգ	ղի	ձհե	մլի
խգ	ճա	ձձա	մխե
խհ	ճգ	ձձգ	մկը
խի	ճի	ձձղ	մհդ
լե	ճժգ	ձղա	մձգ
լհ	ճժե	ձղղ	ոգ
լի	ճժը	մ	ոժի
խե	ճխգ	մժ	ոխգ
խհ	ճխղ	մժբ	ոսհ
ծբ	ճղշ	մժը	ոսխ
ծգ	ճո	ակ	ձձգ

ՊՂԻՒԱՆԴ ✻ ՕԳՈՒՏԱԿԱՐ

ա	ձճա	մլզ	ղ	կ	ձժէ	ճկմ
բ	ձճգ	մ ճբ	հ	կբ	ձժի	ճհա
գ	ձճմ	մ ճգ	ձ	կգ	ձիպ	ճհգ
դ	ձկա	մ ճմ	ժա	կը	ձիւ	ճհէ
ժը	ձկգ	մկը	ժգ	կա	ձիխ	ճհի
ի	ձկզ	մհա	ժզ	կգ	ձլ	ճձա
իբ	ձղ	մհգ	ժը	կե	ձլբ	ճձի
իի	ճհգ	մհզ	իբ	կզ	ձլգ	ճղա
լա	ճհէ	մհը	իգ	կը	ձլզ	ճղգ
ծ	ճհը	մ ձզ	իէ	ձա	ձլը	ճղէ
ծա	ճձ	մ ձը	իմ	ձգ	ձխ	մ՝
կէ	ճձգ	մղէ	լա	ձզ	ձխգ	մբ
կը	ճձը	մղզ	լգ	ձմ	ձխդ	մե
հբ	ճղ	մղը	լզ	ղբ	ձխէ	մէ
հէ	ճղբ	յա	լը	ղգ	ձխի	մի
ձգ	ճղզ	յգ	լմ	ղէ	ճխմ	մժբ
ձղ	ումա	յէ	խա	ղմ	ճծա	մժգ
ձէ	մկ	յը	խգ	ճբ	ճծգ	մժզ
ձժգ	մը	յժզ	խէ	ճգ	ճծէ	մժը
ձժէ	մժ	յի	ծ	ճզ	ճծէ	մի
ձիբ	մժգ	յիզ	ծբ	ճը	ճծմ	մղ
ձիգ	մկգ	յլա	ծդ	ճժ	ճկգ	մկզ
ձլա	մկէ	յլգ	ծզ	ճժբ	ճկէ	մլ
ձխզ	մկմ	յխբ	ծը	ճժէ	ճկէ	մլը

Աստուածն որ ըստ մատթէոսի դրէ զայն ինքն մատթէոս աշակերտ առաւն։ Այս պատմէ մեզ՝ սկիզբն առնելով ի մարգարէիկ ծննդենէ վիրգինին մերոյ՝ ի զատակէ դաւթի։ և ժողովէ զազգատոհմն մինչ ի Ա՛ն՝ ազգս քառասուն և երկու։ Նկերբ և այնու հետեւե ըստ կարգի ձառին՝ զիրատութիւնն նորին ի յովհաննէ։ և զխորհուրդն ի դ իւնէն երկայս կէսարիւ ի լերինն։ Պատմէ և զկոչին առաքելոցն և զասելն զնոսա երանութիւնն։ Այլ զայլ ամ նշանս և զարուեստս մեծ ծանեծս որ արարն յիս։ Այսու զլինելոցն ի վախճանի աշխարհիս։ և զահաւոր դալստենէ սոյն փրկչիս ի դատաստան։ և հատուցանելն զվճիռս ըստ գործոց իւրաքանչիւրոց։ Այլև՝ պատմէ ըստ ոճոյ շարադրու թեն զխորհուրդ կենարար մարմնոյ և արեանն նոյն։ և զփրկութեան խորհուրդ սուկալի մատնուենն։ թէ ոչ դատապարտեցաւ առաջի անոյշի և պիղատոսի։ և թէ ոչ խաչեցաւ մարմնով։ և զկարդ բաժանելոյն զնոսա ընդ միմեանս զհանդերձս նոր։ և զչնիլն ի դերեզմանի։ և զյառնելն երեքօրեայ։ և զերեւիլն աշակերտացն իւրոց։ և զպատուիրելն նոցա աշակերտել զամ՝ ի հեթանոսս և մկրտել զնոսա։ և զխոստանալն առ աշակերտան՝ լինիլ ընդ նա մինչ ի կատարած աշխարհիս։

Աստուածաբան որ ելիր։ Ահկին յեսու յորդանէն։ Ի՛ նոսա քան զչորեսին ի վիճակ իւր՝ դրեաց զԱ՛ստուածն ի հրեաստանի՝ երջանկանալ երջանիս։ Վերապրեցիր որք ի Թլկատուէ անտի հատատող յեսուէն էիր։

| Յ | Ղ | Ա | Ա Ա Ա

Յ	Ղ	Ա	Ա	Յ֊ի Դէմս Մեծ Աշխատութեան Ասորւոց
		ժը	իը	Ա֊ը անցանէլոյն զօրինօքն Ղ
		ժթ	իթ	Ա֊ը կնոջն քանանուհւոյ
			ի	Ա֊ը բժշկելոյ զԺողովրդեան
		խա	լա	Ա֊ը նեհաւակացն Էօթեանց
	խգ	խբ	լբ	Ա֊ը խամրոյ վարիսեցւոյն
	խդ	խդ	լգ	Ա֊ը Տա՛ր ի վիճկնպէտ կենսարէնն
		խե	լդ	Ա֊ը պղտկութեանէ նոն
	լա	խզ	լե	Ա֊ը լուանոտ զիւնահարին
			լզ	Ա֊ը խնդրելոյ զերկդատաւորն
լբ		խե	լէ	Ա֊ը Տարցա՛ր թէ ոմն էիցէ մեծ
			լը	Ա֊ը առակի հարիւր ոչխարացն
			լթ	Ա֊ը թողլոյ զբիւր քանքարան
		խը	խ	Ա֊ը Տա՛ր սրձակէլ առն զկին իւր
	կգ	խթ	խա	Ա֊ը Հարցա՛ր մեծատանն ցՅն
			խբ	Ա֊ը վարձուց մշակացն
		լ	խգ	Ա֊ը որդւոյն զէբէթէայ
	կե	լա	խդ	Ա֊ը երկուց կուրացն
իշ	կթ	լբ	խե	Ա֊ը իշոյն և յատանակին
			խզ	Ա֊ը կուրացն և կաղացն
		լգ	խէ	Ա֊ը ջրանալոյ թզենւոյն
	հ	լե	խը	Ա֊ը Հարցանէլոյ քահանայապե՛տ
			խթ	Ա֊ը առակի երկու որդւոցն
	հա	լզ	ծ	Ա֊ը առակի այգւոյն
			ծ ա	Ա֊ը կոչեցելոյն ի Հարսանիսն
	հբ	լէ	ծբ	Ա֊ը Թէ պարտ է Հարկս տալ
	հգ	լը	ծգ	Ա֊ը Հարցմանն սադուկէացւոյն
		լթ	ծդ	Ա֊ը Հարցմանն վարիսեցւոյն

ՅԱՒ ԳԼԽՈՑ ԱՅՍ ԸՆԴՈՒՆԻՆ ԱՌԱՔԵԱՑ	Ա	ԱՐ	Գ	Յ
Ա Ը Հարցանել յովսէփեանց	ՃԵ	ԼԱ	ՀԴ	
Ա Ը Վայ տալց գալոյց փարիսեա՛	ՃԶ		ԼԿ	
Ա Ը Կատարած ի աշխարհիս	ՃԷ	ԼԲ		
Ա Ը Յաւուրն և ժամուն	ՃԸ	ԼԿ		
Ա Ը առան կուսանացն	ՃԹ			
Ա Ը տալց առն զբանքարս	Կ			
Ա Ը գալաւեան Յեն Ի գնասան	ԿԱ			
Ա Ը օծանելոյն մարիամայ զԵրն	ԿԲ	ԼԿ	ԼԱ	ԼԴ
Ա Ը պատրաստել զպասէքն	ԿԴ	ԼԵ	ՀԷ	
Ա Ը կէնաարար խորհրդոյն	ԿԴ			
Ա Ը մատնութեէ Յեն Յիսի	ԿԵ	ԼԶ		
Ա Ը ուրացութեէն պետրոսի	ԿԶ	ԼԷ	ՀԹ	ԼԸ
Ա Ը գարձու՛ զարծաթեն Յուդ՛	ԿԷ			
Ա Ը խնդրելոյ զմարմինն Յիսի	ԿԸ	ԼԸ	ՃԳ	ԼԸ
Ա Ը կանանցն իւղաբերից	ԿԹ	ԼԹ	ՃԳ	Լ

Յորմէ սա անյիշելի է թափթփեալ Ց.

Ցխտեա վսեմագելին նախահարց խրմէ էց.
Նախագաւշակեցեալն ՚ի մարգարէ էց.
այց ելանէ սիրով իւրոց ծառայ էց.
և տայ զինքն ՚ի վերկանգն վսեմանական բնաւս էց:

Ո՛ ընթացք անօրէնութեանդ իւրոց վճռեա իբ.
զի՞նչ ասեսցուք նոցա կատակ ասան դբ.
զմնասապարհ վերկուսէ մարդկան ցուցա նբ.
և ըզհաստատեալս յերկինս հրաւիր իբ:

Ո՛ երջանկութի՛ն որ մեզ յար պաշտես լբ.
բղխի՛ ածութի՛ն երկրպագես լբ.
ըզնոսա ակնդէպ իւր անխախտես լբ.
յառաջադէմ մեզ զոլ միշտ հաւատաս լբ:

Ո՛ խորհուրդ միրաւէրն ընդհակ դէմ կէ նայ.
ըզխոստովանութի՛ն մաքրութի՛ն մեզ ած.
ըզսէրն ածային և զսէրն ընկէր ած.
ուսուցանէ զլուս զոլ պատուիրանդ ած:

Ո՛ մխիթարիչ հոգին իւր խոստացա լոլ.
ըզսիրտ աշակերտաց վերապատրաստէ լոլ.
զպատուէր պահպանութե՛ բանիցըն տա լոլ.
հանգստութե՛ն յերկինս անճառիւ պատրաստ ոլ:

Ա՛րդ ընթերցողք սորին միշտ ըզգուշաց էբ.
զբանըն ճշմարտութե՛ վերապատասխ էբ.
շատ գայըն չար ոտ հետևէց էբ.
և ըզսէր աշխարհիս ՚ի բաց ընկէց էբ:

1663
1004
13534

ՍԲ ՄԱՏԹԷՈՍ։

ՍԲ ՄԱՐԿՈՍ։

ՍԲ ԼՈՒԿԱՍ։

ՍԲ ՅՕՀԱՆՆԷՍ։

Ա՝ Գ՝
Բ՝ Դ՝
Գ՝ Ե՝
Դ՝ Զ՝

Ա՝ Ա՝ Ա՝

Եւ ասէն՝ ուր է՝ որ ծնաւ
արքայն հրեից. զի տեսաք
զաստղ նորա յարեւելս. և
եկաք երկիրպագանել
նմա։

Եւ երբեք լուեալ Հերովդէս՝ խռովեցաւ՝ և
ամ[ենայն] եմ ընդ նմա։

Եւ ժողովեալ զամ[են]ա
հանապետս՝ և զդպիրս
ժողովրդեանն. հարցանէր
ի նոցանէ. Թէ ուր ծնանի
նիւոյն քրիստոս։

Եւ նոքա ասեն ցնա. ի
բեթղեհէմ հրէաստանի։
Զի այսպէս գրեալ է ի
ձեռն մարգարէին։

Եւ դու բեթղեհէմ երկիր
հիւս յուդայ՝ ոչ ինչ կրես
սակս էս յիշխանս յուդայ.
ի քէն ելցէ ինձ իշխան. որ
հովուեսցէ զժողովուրդ
իմ զիսրայէլ։

Յայնժամ Հերովդէս գաղտ
կոչեաց զմոգսն՝ և ստու-
գեաց ի նոցանէ զժամն
նշոյ որ երեւեցաւ
նոցա աստեղն երեւելոյ։

Եւ առաքեալ զնա ի բեթ-

ղեհէմ. և ասէ. երթայք
և հարցէք ամենայն
ինչ ճշմարտութեամբ
զմանկանն. և յորժամ
գտանիցէք՝ հաղորդեցէք
ինձ. զի և ես եկեալ
երկիր պագից նմա։

Եւ նոքա լուեալ զբանն
թագաւորին՝ գնացին. և
ահա աստեղն զոր տեսին
յարեւելս՝ երթայր առաջի
նոցա. մինչեւ եկեալ
կացոյց զնա վերեւ ուր
էր մանուկն։

Եւ տեսեալ զաստեղն՝ ուրա-
խացան ուրախութեամբ
մեծաւ յոյժ։

Եւ մտեալ ի տունն՝ գտին
զմանուկն ընդ Մարիամ
մաւրեւ իւրում. և անկեալ
երկիր պագին նմա. և
բացեալ զգանձս իւրեանց
մատուցին նմա պատարագս
ոսկի. և խունկ. և զմուռս։

Եւ առեալ հրամանս ի
քնոյ՝ զի մի դարձցին առ
Հերովդէս. անցին ընդ
այլ ճանապարհ յերկիր
իւրեանց։

Եւ ի գնանելն նոցա ի
բեթղեհէմ հրեշտակ
տեառն երեւեցաւ յե-
րազի Յովսեփայ. և
ասէ. յարիր և կալ
զմանուկն և զմաւրն
նորա. և փախիր յեգիպ-
տոս. և կաց անդ մինչեւ
ասացից քեզ. զի
Հերովդէս պիտի
որոնեսցէ զմանուկն
սպանանել զնա։

Եւ նա յարեալ առ
ի գիշերի. և կալեալ
զմանուկն և զմաւրն
նորա՝ գնաց յեգիպտոս։

Եւ էր անդ մինչեւ
ի մահ Հերովդէսի. զի
լցցի որ ասացեալն է ի
տեառնէ՝ ի ձեռն մար-
գարէին. որ ասէ.
յեգիպտոսէ կոչեցի
զորդի իմ։

Եւ կոչեցեալ
զնա՝ գնացին
ի հանդէսս
նոցա։

Ապա
Հերովդէս
տեսեալ
եթէ
խաբեալ
է ի մոգացն՝
բարկացաւ
յոյժ. և
առաքեալ
սպան-
անել
զամենայն
մանկունս
որ էին ի
բեթղեհէմ
և յամենայն
սահմանս
նորա. ի
տարեկանէ
և ի
վերուստ
ըստ ժամա-
նակին
զոր
ստուգեաց
ի մոգացն։

Յայնժամ
կատարեցաւ
որ ասացեալ
է ի Յեր-
եմիայ մար-
գարէէ՝ որ
ասէ.

Ձայն լուաւ
ի Հռամա
լալ և
ողբալ և
սգալ
մեծ. Ռա-
քէլ լայր
զորդիս
իւր. և
ոչ կամէր
մխիթարել
զինքն.
զի ոչ
կան։

Իսկ
մեռեալ
Հերովդէսի՝
ահա հրեշ-
տակ տեառն
երեւեցաւ
յերազի
Յովսեփայ
յեգիպտոս.
և ասէ.
յարիր և
կալ զմանուկն
և զմաւրն
նորա. և
երթ յերկիր
Իսրայէլի.
մեռան
նոքա որ
խնդրէին
զանձն
մանկանն։

Եւ նա
յարեալ
առ ի գի-
շերի. և
կալեալ
զմանուկն
և զմաւրն
նորա՝ եկն
յերկիր
Իսրայէլի։

Եւ լուեալ
եթէ Ար-
քելաոս
թագաւո-
րէ յհրէաս-
տան փո-
խանակ
Հերովդէսի
հօրն իւրոյ.
երկեաւ
անդր երթալ.
և առեալ
հրամանս
ի քնոյ՝
գնաց ընդ
այլ ճանա-
պարհ։

Եւ եկեալ
բնակեցաւ
ի քաղաքն
որ կոչի
Նազովրէթ.
զի լցցի
որ ասացեալ
է ի մար-
գարէսն
եթէ
Նազովրեցի
կոչեսցի։

Ի ՆՆԱՊԱՀԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՕՔ ՎԻՃ.

Եւ իբրեւ գնացին նոքա ի նմանէ, ասէ հրեշտակն ցնա իբրեւ ի տեսլեան յօսեփ, եւ ասէ. արի, առ զմանուկդ եւ զմայրն նորա՝ եւ փախիր յԵգիպտոս. եւ անդ լինիջիր՝ յորժամ ասացից քեզ. քանզի ի նախիր է հերովդէս կորուսանել զմանուկն:

Եւ նա յարուցեալ էառ զմանուկն եւ զմայր նորա գիշերի, եւ գնաց յԵգիպտոս. եւ անդ էր մինչեւ ցվախճանումն հերովդէսի:

Զի լցցի ասացեալն ի տեառնէ ի մարգարէին՝ որ ասէ. յԵգիպտոսէ կոչեցի զորդի իմ:

Յայնժամ իբրեւ էառս հերովդէս թէ խաբեցաւ ի մոգուց անտի, բարկացաւ յոյժ. եւ առաքեալ կոտորեաց զամենայն մանկունսն՝ որք էին ի Բեթղեհէմ, ամէն. գնացէք եւ ստուգեցէք վասն մանկանն. եւ յորժամ՝ գտանիցէք՝ ազգ առաջիկ ինձ. զի եւ ես եկեալ երկիրպագից նմա:

Եւ նոքա իբրեւ լուան ի թագաւորէն, գնացին. եւ ահա աստղն զոր տեսին յարեւելս՝ առաջնորդէաց նոցա մինչեւ եկեալ էկաց ի վերայ՝ ուր էր մանուկն:

Իբրեւ տեսին զաստղն, խնդացին յոյժ ուրախութեամբ մեծ:

Եւ իբրեւ մտին ի տունն՝ տեսին զմանուկն Յովնան մարիամայ մօրն իւրոյ. եւ անկեալ երկիրպագանէին նմա. եւ բացեալ զգանձս իւրեանց՝ մատուցին նմա պատարագս ոսկի՝ եւ կնդրուկ՝ եւ զմռուռ:

Եւ հրամանս առեալ ի տեառնէ յերազի՝ զի մի դարձցին առ հերովդէս՝ անդր ճանապարհն գնացին յաշխարհն իւրեանց:

Ա՛ւ

Ա՛ւ

Ա՛ւ

Ա. Եւ ինքն յովհաննէս ունէր
զհանդերձ ի ստեպ ուղ
տոյ . և գօտի մաշկէ ընդ
մէջ իւր . և կերակուր
նորա էր մարախ և մեղր վայ
րենի :

Բ. Այնժամ ելանէին առ
նա Երուսաղէմացիք՝ և ամ հր
էաստան . և ամ կողմն
յորդանանու :

Գ. Եւ մկրտեին ի նմանէ ի
յորդանան՝ և խոստովան
լինէին զմեղս իւրեանց :

Դ. Եւ տեսանէր զդպրութիւն ի
սադուկեցւոցն և ի փարի
սեցւոց եկեալս ի մկրտու
թիւն նորա՝ ասէ ցնոսա. Ծնունդք
իժից՝ ո՞ եցոյց ձեզ փախչիլ
ի բարկութենէն՝ որ գալոցն
է :

Ե. Արարէք պտուղս հեռև պր
տուղ ապաշխա
րութեան :

Զ. Եւ մի՛ համարիցիք ասել
յանձինս՝ թէ ունիմք մեք
հայր զերբահամ . ասեմ
ձեզ՝ զի կարող է աստ ի քա
րանց յայսցանէ յարուցա

նել որդիս աբրահամու :

Է. Ի տեսանել բազումս ա
րիսին մկրտուց դնել . ասէ
ցոսա որ ոչ առնէք պտուղ
բարի , հատանի և ի հուր
արկանիս :

Ը. Եւ մկրտեմ զձեզ ջրով
յապաշխարութիւն . բայց որ
զկնի իմդ՝ հզօրագոյն է
քան զիս . և ես չեմ բաւա
կան բառնալ զկօշկիս նո
ցա մկրտեալ զձեզ ի հո
գին սրբ և ի հուր :

Թ. Որոյ հովանոցն ի ձեռին
իւրում՝ և սրբեսցէ զկոպ
իւր . և ժողովեսցէ զցո
րեանն ի շտեմարանս իւր .
և զմսուրն սրբեսցէ անշէջ
հրով :

Ժ. Այնժամ գայ յն ի գալի
լեէ ի յորդանան առ յո
հաննէս՝ մկրտիլ ի նմանէ :

Ժա. Եւ յովհաննէս արգելու
ցանէ՝ և ասէ . ինձ պիտոյ է
ի քէն մկրտիլ՝ և դու առ
իս գաս :

Ժբ. Պատասխանի եւս յն՝ և
ասէ ցնա. Թող արդ
զի

զի պատէս վայել է մեզ
ընդել զամ տրդատրուէ ։ և
ասա թզլէտ նմա ։

Այլ իբրև մկրտեցաւ յն,
եւ վաղվաղակի ի ջրոյ անդ
ել ։ և ահա բացան նմա
երկինք ։ և եհաս ոգին
ած՝ զի իջանէր իբրև զա
ղաւնի ։ և գայր ի վր նր։
Այս ահա ձայն յերկնից՝ որ
ասէր ։ դա է որդի իմ սի
րելի ։ ընդ որ հաճեցայ։

ՅՏՆ ԱՐ ՕՐՈՒ
այնժամ վարեցաւ
յն յհանապատ ի
հոգւոյն մորձիլ ի
սատանայէ ։

Այս պահել զբառասուն
աւիւ և զբառասուն գի
շեր՝ ապա քաղցեաւ ։
Այս մատուցեալ փորձիչն՝
ասէ ցնա ։ եթէ որդի ես
ած՝ ասա՝ զի քարինքս ա
ղիկ հաց լինիցին։
Այս պատասխանի ետ՝ և
ասէ ։ գրեալ է՝ թէ ոչ կա
ցի միայն կեցցէ մարդ ։
այլ ամենայն բանիւ որ ելա
նէ ի բերանոյ ած։
Յայնժամ առեալ սատ
նայ ի քաղաքն
սրբոյ ։ և կացոյցանէ զնա ի
վերայ աշտարակի տաճարին։
Այս ասէ ցնա ։ եթէ որդի
ես ած՝ արկ զքեզ ատի ի
վայր ։ զի գրեալ է թէ հր
բեշտակաց իւրոց պատուիրէ
քեալ է վր քոյ ։ և ի վր
ձեռաց բարձցեն զքեզ՝ զի
ոչ երբէք հարցես զքարի
զոտն քո։
Այս ցնա դարձեալ յն՝
գրեալ է՝ թէ՝ ոչ փորձես
ցէս զտէր աած քո։
Այս առեալ սատ
նայ ի լեռնն մի
բարձր յոյժ ։ և ցուցանէ
նմա զամ թագաւորութիւնս
աշխարհի ։ և զփառս նոցա
Այս ասէ ցնա ։ զայս ամ
ենս տաց՝ եթէ անկեալ
երկիր պագանիցես ինձ։
Այս ասէ ցնա յն
զի գրեալ է ։ տէրն աած
քո երկիր պագանիցես և
զնմա միայնոմ ծառայեսցես։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
СССР
7/XI 1922

Ա՜ւ զորոց նատեալն յաշխարհին
և ի առաքեալս մատեան՝ լայս
ծագեցաւ նոցա։

Յայտնեցաւ սկսաւ քարոզել յն՝ և ասել. ապաշխարեցէք. զի մերձեալ է արքայու-
թիւն երկնից։

Ա՜ւ ինչուէս զգնայր յն ընդ
եղը ծովուն գալիլեացւոց՝
եաւս երկուս եղբարս.
զսիմոն զկոչեցեալն պետ
րոս. և զանդրէաս եղբայր
նէր սրսկեալ զուառկան ի
ծով. քանզի ձկնորսք էին։

Ա՜ւ ասէ ցնոսա. եկայք զկի
մա՛ և արարից զձեզ որսորդս
մարդկան։

Ա՜ւ նոքա թողեալ իսկոյն
զսկիւ զգործիսն՝ գնացին
զհետ նորա։

Ա՜ւ մնաւուցեալ անտի յա
ռաջ՝ եաւս այլ երկուս
եղբարս. զյակոբոս զեբե
դեայ՝ և զյովհաննէս զեղ
բայր նորա ի նաւի զեբե
դեայ հանդերձ հարբեն իւ
րեանց, միշտ կալուածին զուա
նեալս իւրեանց. և կոչեաց
զնոսա։

Ա՜ւ ՈՒՇ Գ
Ա՜ւ ՈՒՇ Գ

ՅԵՐԵՒՈՒՍ ԿԻՒՐԱԿՈՒԱՅ։

ՏԵՆ ՄԵՐ ՅԻՒՐԱՔ։

Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ ել ի լեառն. և իբրեւ նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտքն նորա։

Եւ բացեալ զբերան իւր՝ ուսուցանէր զնոսա և ասէր։

Երանի աղքատից հոգւով՝ զի նոցա է արքայութիւն երկնից։

Երանի սգաւորաց՝ զի նոքա մխիթարեսցին։

Երանի հեզից՝ զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր։

Երանի՝ որք քաղցեալք և ծարաւիք եղեն արդարութեան՝ զի նոքա յագեսցին։

Երանի ողորմածաց՝ զի նոցա ողորմութիւն գտցեն։

Երանի խաղաղարարաց՝ զի նոքա որդիք աստուծոյ կոչեսցին։

Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ ել ի լեառն. և իբրեւ նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտքն նորա։

Եւ բացեալ զբերան իւր՝ ուսուցանէր զնոսա և ասէր։

Երանի աղքատից հոգւով՝ զի նոցա է արքայութիւն երկնից։

Երանի սգաւորաց՝ զի նոքա մխիթարեսցին։

Երանի հեզից՝ զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր։

Երանի՝ որք քաղցեալք և ծարաւիք եղեն արդարութեան՝ զի նոքա յագեսցին։

Երանի ողորմածաց՝ զի նոցա ողորմութիւն գտցեն։

Երանի խաղաղարարաց՝ զի նոքա որդիք աստուծոյ կոչեսցին։

Երանի

Ա. Հնակէս լուսաւորեաց լոյս ձեր առաջի մարդկան. ապա զի տեսցեն զգործս ձեր բարիս՝ և փառաւորեսցեն զՀայր ձեր՝ որ յերկինս է։

Յերեսս՝ կամ՝ Ընդդէմ։

ՏԸՆ ՄԵՐ ՅԻՒՍՈՒՍ ասէ։

Ա. Ի համարիք եթէ եկի լուծանել զօրէնսն կամ զմարգարէսն. ոչ եկի լուծանել՝ այլ լնուլ։

Ա. Ամէն ասեմ ձեզ՝ մինչև անցցէն երկինք և երկիր՝ յօտն մի՝ կամ նշանակէ մի ի՝ ոչ անցցէ յօրինացն և ի մարգարէից՝ մինչև ամենայն եղիցի։

Ա. Որք լուծցէ մի ի՝ ի պատուիրանացս յայսցանէ ի փոքրունց, և ուսուսցէ այնպէս զմարդիկ՝ փոքր կոչեսցի յարքայութեան երկնից. իսկ որ արասցէ, և ուսուսցէ՝ նա մեծ կոչեսցի յարքայութեան երկնից։

Ա. Ասեմ ձեզ՝ եթէ մի՝ առաւել իցէ արդարութիւն ձեր քան զդպրացն և զփարիսեցւոցն՝ ոչ մտանիցէք ի արքայութիւն երկնից։

Ա. Լուարուք՝ եթէ ասացաւ հնոցն՝ մի՝ սպանցես. և որ սպանանիցէ՝ պարտական իցէ դատաստանի։

Ա. Ես ասեմ ձեզ՝ եթէ ամենայն որ բարկանայ ընդ եղբարս իւր՝ պարտական իցէ դատաստանի. և որ ասիցէ եղբարն իւրում՝ ապուշ՝ պարտական իցէ ատեանի. և որ ասիցէ՝ յիմար՝ պարտական իցէ գեհենի հրոյ։

Ա. Արդ՝ եթէ մատուցանես պատարագ քո առ սեղանաւն, և անդ յիշեցուցանիցէ քեզ՝ եթէ եղբայր քո ունի ինչ ընդ քեզ. թող զպատարագ քո առաջի սեղանոյն, և երթ նախ հաշտեսիր ընդ եղբարդ քում, և ապա եկեալ մատուցանես զպատարագ քո։

Ա. Հաշտեցիր զհակառակորդ քո վաղվաղակի՝ մինչ դեռ ընդ ճանապարհի ես ընդ նմա. մի՝ երբէք մատնիցէ զքեզ հակառակորդդ քո դատաւորի, և դատաւորն մատնիցէ զքեզ սպասաւորի, և ի բանտ արկցես։

Ա. Ամէն ասեմ քեզ՝ մի՝ ելիցես անտի՝ մինչև հատուսցես զկատարեալն։

Ա. Լուարուք՝ եթէ ասացաւ՝ մի՝ շնասցես։

Ա. Ես ասեմ ձեզ՝ եթէ ամենայն որ նայեցի ի կին ընդ տենչանս նորա՝ արդէն շնացաւ ընդ նմա ի սրտի իւրում։

Ա. Եթէ աջ ակն քո գայթակղեցուցանէ զքեզ՝ հան զնա և արկ ի քէն. զի շահաւոր է քեզ՝ զի կորիցէ մի ի՝ անդամոց քոց, և մի՝ ամենայն մարմին քո արկանիցի ի գեհեն։

Ա. Եթէ ձեռն քո աջ գայթակղեցուցանէ զքեզ՝ կտրեա զնա և արկ ի քէն. զի շահաւոր է քեզ՝ զի կորիցէ մի ի՝ անդամոց քոց, և մի՝ ամենայն մարմին քո երթիցէ ի գեհեն։

Ա. Ասացաւ՝ եթէ որ արձակեսցէ զկին իւր՝ տացէ նմա գիր բաժանման։

Ա. Ես ասեմ ձեզ՝ եթէ ամենայն որ արձակեսցէ զկին իւր՝ բայց վասն պոռնկութեան՝ արասցէ զնա շնանալ. և որ առնուցուն զարձակեալն՝ շնանայ։

նախ հաշտեաց ընդ եղբօր
քոյմն. ապա ակնալ մնաց
տուաջիր զպատարագն
քո։

Ո՞ր իրաւամբ ընդդատի
խի քոյմ վաղագոյն. միշ
դեռ իցէս ընդ նմա ի ճա
նապարհի. դուցէ մատնի
ցէ զքեզ դատին դատաւո
րի. և դատաւորն դահճի.
և արկանիցես ի բանտ։

Ո՞վ ասեմ քեզ. ոչ էլա
նիցես անտի, մինչեւ հատ
ուցանիցես զյետինն նա
քարակիսան։

Ո՞ւնարուք՝ զի ասացաւ
մի՛ շնար։

Այլ էս ասեմ ձեզ. թէ
ամ՝ որ հայի ի կին մարդ
առ ի ցանկանալոյ նմա՝ ան
դէն շնացաւ ընդ նմա ի
սրտի իւրում։

Ա՛լթէ ակն քո աջ գայթակ
ղեցուցանէ զքեզ՝ խլեա
զնա. և ընկէ՛ ի քէն. զի
լաւ է քեզ՝ եթէ մի յանդա
մոց քոց կորիցէ. և մի՝ ո
մինչ մարմին քո անիցի
նիցի

ռաջի սատանայն. և երթ
ցէ զպատարագն քո ու
նելոյ զքեզ

Ո՛վ զպատարագն քո ու
նելոյ սատանայն. և երթ
եղբայր քո ունիմ ինչ զնեթ
զքէն։

Ա՛լթէ մատուցանիցես ըզ
պատարագ քո ի վէմ սեղա
նոյ. և անդ յիշիցես եթէ
եղբայր քո ունի ինչ զնեթ
զքէն։

Ո՛վ ասեմ ձեզ. զի եթէ
ասէին որ բարկանայ եղ
բօր իւրում՝ տարապարտ
ուց՝ պարտաւոր լինի դա
տաստանի՝ և որ ասիցէ
ցեղբայր իւր յիմար, պար
տաւոր լինի տաճկին. և որ
ասիցէ ցեղբայր իւր մորուս,
պարտաւոր լինի դահճին
հրոյն։

Ա՛լթէ մատուցանիցես ըզ
պատարագ քո ի վէմ սեղա
նոյ. և անդ յիշիցես եթէ
եղբայր քո ունի ինչ զնեթ
զքէն։

Ո՛վ զպատարագն քո ու
նելոյ սատանայն. և երթ
ռաջի սատանայն. և երթ
ցէ զպատարագն քո ու
նելոյ զքեզ

Ո՛վ զպատարագն քո ու
նելոյ սատանայն. և երթ
եղբայր քո ունի ինչ զնեթ
զքէն։

Ա՛լթէ մատուցանիցես ըզ
պատարագ քո ի վէմ սեղա
նոյ. և անդ յիշիցես եթէ
եղբայր քո ունի ինչ զնեթ
զքէն։

Ո՛վ ասեմ ձեզ. զի եթէ
ասէին որ բարկանայ եղ
բօր իւրում՝ տարապարտ
ուց՝ պարտաւոր լինի դա
տաստանի՝ և որ ասիցէ
ցեղբայր իւր յիմար, պար
տաւոր լինի տաճկին. և որ
ասիցէ ցեղբայր իւր մորուս,
պարտաւոր լինի դահճին
հրոյն։

Ա՛լթէ մատուցանիցես ըզ
պատարագ քո ի վէմ սեղա
նոյ. և անդ յիշիցես եթէ
եղբայր քո ունի ինչ զնեթ
զքէն։

Ո՛վ զպատարագն քո ու
նելոյ սատանայն. և երթ
ռաջի սատանայն. և երթ
ցէ զպատարագն քո ու
նելոյ զքեզ

Ո՛վ զպատարագն քո ու
նելոյ սատանայն. և երթ
եղբայր քո ունի ինչ զնեթ
զքէն։

Ա՛լթէ մատուցանիցես ըզ
պատարագ քո ի վէմ սեղա
նոյ. և անդ յիշիցես եթէ
եղբայր քո ունի ինչ զնեթ
զքէն։

Ո՛վ ասեմ ձեզ. զի եթէ
ասէին որ բարկանայ եղ
բօր իւրում՝ տարապարտ
ուց՝ պարտաւոր լինի դա
տաստանի՝ և որ ասիցէ
ցեղբայր իւր յիմար, պար
տաւոր լինի տաճկին. և որ
ասիցէ ցեղբայր իւր մորուս,
պարտաւոր լինի դահճին
հրոյն։

Ա՛լթէ մատուցանիցես ըզ
պատարագ քո ի վէմ սեղա
նոյ. և անդ յիշիցես եթէ
եղբայր քո ունի ինչ զնեթ
զքէն։

Ո՛վ զպատարագն քո ու
նելոյ սատանայն. և երթ

մեծի ոլքայի։

Այս մի՛ ի գլուխ քո էրդ
նուցուս՝ զի ոչ կարես մնալ
մի ոսկուսակ առնել կամ
թուխ։

Այլ էզիցի ձէր քան՝այոն,
այո, և ոչն՝ ոչ. զի ուէ՞
լինն քան զայն ի չարէն է։

Ոչ արուք՝ զի ասացաւ.
ակն ընդ ական. և ատամն
ընդ ատամանն։

Այլ ես ասեմ ձէզ՝ մի՛
կալ հակառակ չարի. այլ ո՛
էթէ ոք ածիցէ ապտակ
յայլ ծնօտ քո՝ դարձո՛
նան ևայ զլիւնն։

Այս որ կամիցի ոք դատել և
առնուլ զշապկիկս քո, թող
ի նմա և զբուճկոն քո։

Այս որ տարտարկակ վէ՞ ո՛
րիցէ զքէզ մղոն մի, էրթ
ընդ նմա և երկուս։

Որ ոք խնդրէ ի՛քէն՝ տո՛ւ քո.
և որ կամի փոխս առնուլ
ի՛քէն՝ մի՛ դարձուցանէր
զերեսս։

Ոչ արուք՝ ապտքէն՝ զի
ասացաւ. սիրեացես զըն-
կեր

նկեր ի գեհենն։

Այս էթէ աչ ձեռն քո
գայթակղեցուցանէ զքեզ,
հատ զնա՝և ընկեա՛ ի՛քէն.
զի լաւ քեզ՝ էթէ մի յան
դամոց քոց կորիցէ. և մի՛
ամենայն մարմինդ քո ոլ՞
կանիցի ի գեհենն։

Ոչպէսն ասացաւ՝ էթէ
որ արձակիցէ զկին իւր՝
տացէ նմա զարձակմանն։

Այլ ես ասեմ ձէզ. էթէ
ամենայն որ արձակէ զկին
իւր առանց բանի պոռնկու
թէ՝ նա տայ նմա հնալ. և
որ զարձակեալն առնէ՝
հնայ։

Այ՞ տարձեալ լուարուք. զի
ասացաւ առաջնոցն՝ մի՛
երդնուցուս սուտ. բայց
հատուսցես տեառն զերդ
մունս քո։

Այլ ես ասեմ ձէզ՝ամենե
ցին մի՛ երդնուլ. մի՛ յեր
կինս՝ զի սպոռէ նա։

Այս մի՛ յերկիր՝ զի պատ
ռանդան է ոտից նր. և
մի՛ յեղեմ. զի քաղաք է

ՏԵՌՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ասէ.

ԶԴԻՇԼԵՐՈՒՔ ո՞ղորմութիւն առնել քան զմարմնաւոր մարդկան. զի թէպէտ եւ ոչ ընդունիցեն զողորմութիւնս մեր՝ ի հօրէն մերմէ՝ որ յերկինս է:

ՅԻՍՈՒՍ ասէ. Ամէն ասեմ ձեզ՝ այն իսկ են վարձք նոցա:

ՅԻՍՈՒՍ ասէ. Դուք յորժամ ողորմութիւն առնիցէք, մի՛ գիտասցէ ձախ քո՝ զինչ գործէ աջ քո:

Ոմանք զի եղիցի ողորմութիւնն քո ի ծածուկ. և Հայրն քո՝ որ տեսանէ ի ծածուկ, հատուսցէ քեզ յայտնապէս:

Եւ

ԵՒ ՅԻՍՈՒՍ ասէ. Դուք յորժամ աղաչէք, մի՛ հարկանեք զաղաւնիս ձեր՝ որպէս կեղծաւորքն առնեն ի ժողովրդեանս եւ ի հրապարակս, զի ցուցցեն մարդկանց. ամէն ասեմ ձեզ՝ այն իսկ են վարձք նոցա:

ՅԻՍՈՒՍ ասէ. Դուք յորժամ աղաչէք, մտէք առնիցէս ի ձեր քո՝ զինչ դուռն աջ քո:

Ոմանք զի եղիցի ողորմութիւնն քո ի ծածուկ. և Հայրն քո՝ որ տեսանէ ի ծածուկ, հատուսցէ քեզ յայտնապէս:

ԵՒ ՅԻՍՈՒՍ ասէ. Յորժամ աղաչէք, մի՛ լերուք որպէս ի կեղծաւորքն. զի սիրեն աղաչել ի ժողովրդեանս եւ ի հրապարակս, զի երեւեսցին մարդկանց. ամէն ասեմ ձեզ՝ այն իսկ են վարձք նոցա:

ԵՒ ՅԻՍՈՒՍ ասէ. Յորժամ աղաչէք, մի՛ բազմաբանեսջիք որպէս հեթանոսքն. զի կարծեն թէ ի բազմաբանութեան իւրեանց լսելի լինիցին:

ԵՒ ՅԻՍՈՒՍ ասէ. Դուք՝ եղբարք դուք կաք աստեղաց, որպէս և հայրն ձեր երկնաւոր կատարեալ է:

ԵՒ ՅԻՍՈՒՍ ասէ. Ձեզ սիրելի ցկեանս վիշնասին ձեր. բարի արարեալ աստեղաց ձերոց. և ապօթեալ արարեալ ի վերայ անոցիկ՝ որք լինին զձեզ և հալածեն:

ԵՒ ՅԻՍՈՒՍ ասէ. Ի եղիջիլ արդեօք հօր ձերոյ՝ որ յերկինս է. զի զարեւ իւր ծագէ ի վերայ չարաց և բարեաց. և անձրեւ ի վերայ արդարոց և մեղաւորաց:

ԵՒ ՅԻՍՈՒՍ ասէ. Ի բեմ սիրիցեք զսիրեսն ձեզ, զոր սիրեն զձեզ վարձք ձեր ոչ ստացիցէք և մաքսաւորքն զնոյն դործեն:

ԵՒ ՅԻՍՈՒՍ ասէ. Ի բեմ ասացէք միայն ողջոյն բարեկամաց ձերոց՝ զինչ աւելի առնէք. ոչ ապաքէն մաքսաւորքն և զնոյն դործեն:

ԵՒ՝ եղբարք դուք կաք աստեղաց, որպէս և հայրն ձեր երկնաւոր կատարեալ է:

զի երեւեսցին մարդկան
թէ
Ո՛չ
խե
Ո՛չ
ձեզ

տուրբ եղիցի անուն քո։
Եկեսցէ արքայութիւն քո.
եղիցին կամք քո՝ որպէս
յերկինս եւ յերկրի։
Զհաց մեր հանապատական
տուր մեզ այսօր։
Եւ թող մեզ զպարտիս
մեր՝ որպէս եւ մեք թողումք
մերոց պարտապանաց։
Եւ մի տանիր զմեզ ի փոր
ձութիւն. այլ փրկեա զմեզ
ի չարէ. զի քո է արքայու
թիւնն եւ զօրութիւն եւ փառք
յաւիտեանս։

Ո՛չ
խե
Ո՛չ
ձեզ

Ի մեծ թողութիւնք
մարդկան զյանցանս նոցա՝
թողեալ եւ ձեզ հայրն ձեր
երկնաւոր զյանցանս ձեր։
Այլ թէ ոչ թողուցէք
մարդկան զյանցանս նոցա. եւ ոչ
հայրն ձեր երկնաւոր թող
ցէ ձեզ զյանցանս ձեր։
Եւ յորժամ պահիցէք՝ մի
լինիք իբրեւ զկեղծաւորսն
տրտմեալք. որք ապականե
նեն զերեսս իւրեանց. զի
երեւեսցին մարդկան
պահօղ։ ամէն ասեմ ձեզ՝ այն
ք՝ առին զվարձս նոցա։
Դու՝ յորժամ պահիցես
յաղօթս՝ օծ զգլուխ քո. եւ լուա
զերեսս քո. եւ կաց յաղօթս առ
հայր քո ի ծածուկ. եւ
հայրն քո՝ որ տեսանէ ի
ծածուկ՝ հատուսցէ քեզ
յայտնապէս։
Եւ յորժամ կայցէք յա
ղօթս՝ մի շատախօսք լինիք
իբրեւ զհեթանոսան. զի կա
րծեն եթէ ի բազում խօ
սից իւրեանց լսելի լինիցին
նոցա։ մի նմանիցիք նոց. զի
գիտէ հայր ձեր. զինչ
պիտոյ է ձեզ՝ մինչեւ ձեր
խնդրեսցէ՝ ինչ հարկ ի նը
մանէ։
Եւ սոքա՝ պայծառ կացէք
դուք յաղօթս։

առաստ է. ամէն մարմինդ լոյս եղիցի։

Այլ եթէ աչքդ չար է՝ ամէն մարմինդ խաւարին է՝ եղիցի ։ իսկ արդ՝ եթէ լոյսդ որ ի քեզ է՝ խաւար է՝ խաւարն որչափ եւս։

Ոչ ոք կարէ երկուց տեառնց ծառայել ։ կամ զմին ատիցէ, եւ զմիւսն սիրիցէ ։ կամ զմին մեծարիցէ , եւ զմիւսն արհամարհիցէ ։ ոչ կարէք Աստուծոյ ծառայել եւ մամոնայի։

Ա՛ն ասեմ ձեզ՝ մի՛ հոգայք վասն հոգւոյ ձերոյ, զինչ ուտիցէք ։ եւ մի՛ վասն մարմնոյ ձերոյ եթէ զինչ ապականիցէք ։ ոչ սակաւ քան զկերակուր եւ մարմին քան զհանդերձ։

Հայեցարուք ի թռչունս երկնից՝ զի ոչ ցանեն ։ եւ ոչ հնձեն ։ եւ ոչ ժողովեն ի շտեմարանս ։ եւ Հայրն ձեր երկնաւոր կերակրէ զնոսա ։ ոչ ապաքէն դուք ոչ

Տէրն մեր Յիսուս ասէ. զոյգ մարմնոյ ակն է ։ եթէ ակն քո

Ա՛ի տայր քաղցրութիւն շնոյ՝ ի
և ա՛ի սրտիկն ըմպեցի՝ զ
բիտոս
բոր քոյ։
Ա՛ի տայր ինձ զքեզ ունել
զհեշտութիւն յաւիտեան
ուրախ լինել առաջի քո
ա՛ի հայեցուիս հա
գիտել յաւիտեան քում
և ասացա հայր մեր որ
կաս ի յերկինս սրբեսցի
անուն քո։
Եկեսցէ թագաւորութիւն քո՝ լի
նիցի կամք քո՝ որպէս յերկինս
և յերկրի։ Զհացն մեր հանապազորդ
տուր մեզ այսօր։ Եւ թո՛ղ մեզ զյան
ցանս մեր՝ որպէս և մեք թողումք
մեղաւորաց մերոց։ Եւ մի՛ տանիր
զմեզ ի փորձութիւն։ Այլ փրկեա
զմեզ ի չարէ։ Զի քո է թագաւո
րութիւն և զօրութիւն և փառք
յաւիտեանս։ Ամէն։
Ո՛վ որով դաստա
տանաս դաստէք՝ դաստէ
ցոյ ինձ ։ և որով չափով
չափիք՝ չափեսցի ձեզ։
Ո՛վ ի՞նչ օգուտ զշիւղ քոյ
կան եղբօր քո։ և ի քում
ականդ զգերանդ ոչ տես
անես։
Կամ զի՞նչպէս ասես ցեղ
բայր քո՝ Թո՛ղ՝ հանից զշիւղ
ն քում ականէ քումմէ։
և ահաւասիկ ի քում ա
կանդ գերան կայ։
Կեղծաւոր՝ հան նախ զգերանդ
ն քո և ապա հայեսցիս հա
նել զշիւղն յականէ եղ
բօր քոյ ։
Ա՛ի տայր ինձ զքեզ ունել
զհեշտութիւն յաւիտեան
ուրախ լինել առաջի քո
ա՛ի հայեցուիս հա
գիտել յաւիտեան քում
և ասացա հայր մեր որ
կաս ի յերկինս սրբեսցի
անուն քո։
Եկեսցէ թագաւորութիւն քո՝ լի
նիցի կամք քո՝ որպէս յերկինս
և յերկրի։ Զհացն մեր հանապազորդ
տուր մեզ այսօր։ Եւ թո՛ղ մեզ զյան
ցանս մեր՝ որպէս և մեք թողումք
մեղաւորաց մերոց։ Եւ մի՛ տանիր
զմեզ ի փորձութիւն։ Այլ փրկեա
զմեզ ի չարէ։ Զի քո է թագաւո
րութիւն և զօրութիւն և փառք
յաւիտեանս։ Ամէն։
Ո՛վ որով դաստա
տանաս դաստէք՝ դաստէ
ցոյ ինձ ։ և որով չափով
չափիք՝ չափեսցի ձեզ։
Ո՛վ ի՞նչ օգուտ զշիւղ քոյ
կան եղբօր քո։ և ի քում
ականդ զգերանդ ոչ տես
անես։
Կամ զի՞նչպէս ասես ցեղ
բայր քո՝ Թո՛ղ՝ հանից զշիւղ
ն քում ականէ քումմէ։
և ահաւասիկ ի քում ա
կանդ գերան կայ։
Կեղծաւոր՝ հան նախ զգերանդ
ն քո և ապա հայեսցիս հա
նել զշիւղն յականէ եղ
բօր քոյ ։
Ա՛ի տայր ինձ զքեզ ունել
զհեշտութիւն յաւիտեան
ուրախ լինել առաջի քո
ա՛ի հայեցուիս հա
գիտել յաւիտեան քում
և ասացա հայր մեր որ
կաս ի յերկինս սրբեսցի
անուն քո։
Եկեսցէ թագաւորութիւն քո՝ լի
նիցի կամք քո՝ որպէս յերկինս
և յերկրի։ Զհացն մեր հանապազորդ
տուր մեզ այսօր։ Եւ թո՛ղ մեզ զյան
ցանս մեր՝ որպէս և մեք թողումք
մեղաւորաց մերոց։ Եւ մի՛ տանիր
զմեզ ի փորձութիւն։ Այլ փրկեա
զմեզ ի չարէ։ Զի քո է թագաւո
րութիւն և զօրութիւն և փառք
յաւիտեանս։ Ամէն։
Ո՛վ որով դաստա
տանաս դաստէք՝ դաստէ
ցոյ ինձ ։ և որով չափով
չափիք՝ չափեսցի ձեզ։
Ո՛վ ի՞նչ օգուտ զշիւղ քոյ
կան եղբօր քո։ և ի քում
ականդ զգերանդ ոչ տես
անես։
Կամ զի՞նչպէս ասես ցեղ
բայր քո՝ Թո՛ղ՝ հանից զշիւղ
ն քում ականէ քումմէ։
և ահաւասիկ ի քում ա
կանդ գերան կայ։
Կեղծաւոր՝ հան նախ զգերանդ
ն քո և ապա հայեսցիս հա
նել զշիւղն յականէ եղ
բօր քոյ ։

Ա՛տեք ընդ նեղ դուռն՝ ճե
քանզի ընդ արձակ է դու ա
ռն՝ և հանդարձակ ճանա
պարհն՝ որ տանի ի կո
րուստ. և բազումք են՝ որք
մտանեն ընդ նոսա։
Քանզի անձուկ է դուռն.
և նեղ ճանապարհն՝ որ տա
նի ի կեանսն. և սակաւք
են՝ որք գտանեն զնա։
Զգո՛յշ լերուք ի սուտ ճշ
մարգերէից՝ որք գան առ
ձեզ հանդերձեալք ոչխա
րաց՝ և ի ներքոյ են գայլք
յափշտակօղք։
Ի պտղոց նոցա ճանիջիք ճե
զնե՛ն. մի թէ քաղիցեն ի ա
փշոյ խաղող՝ կամ ի տա
տասէ թուզ։
Այսպէս ամ՛ ծառ բարի՝ ճզ
պտուղս բարի առնէ. և ծառ ա
չար՝ պտուղս չար առնէ։
Չկարէ ծառ բարի զպ
պտուղս չար առնել. և ոչ
ծառ չար զպտուղս բարի
առնել։
Ամենայն ծառ՝ որ ոչ առ
նէ զպտուղ բարի. հատա
նի

օրէնքն և մարգարէքն։
դուք ն ։ ղի պն խակ էն
դիմ՝ պնակս արարիք և
ջիք՝ թէ արտայեն ձեզ մեր
Ո՞ւմ զոր միանգամ կամի ճգ
ձեռս՝ ոչ ոք ի մեզ մեռա ն
նի։
Ո՞ւմ զոր միանգամ կամի
ձեռս՝ ոչ ոք ի մեզ մեռա
նի։

զսկիս արբեցան ի նմանէ բո-
լոր մի՛ , երկիրպագանէր
նմա՝ և ասէր. Տէր թէ կա-
միս՝ կարող ես զիս սրբել:
Զձեռս ձգեաւն Յիսուս՝ և հա-
պաց ի նա՛ և ասէ. կա-
միմ, սրբեա՛ց , և վիպաւ-
ր ղ ղ ղ

Իբրև լուաւ յն՝ զասելն
ցաւ՝ և ասէ ցայնոսիկ՝ որք
չհաւան երթալոյն. ամէն ա-
մէն ձեզ՝ և ոչ յիսրայիլի
այսպիսի հաւատս գտի
երբեք։

Այլ ասեմ ձեզ՝ զի բա- կե
զումք յարևելից և յարև- կզ
մտից եկեսցեն՝ և բազում-
ցին ընդ աբրահամու՝ և
ընդ իսահակայ՝ և ընդ յա-
կոբու յարքայութիւն երկնից։
Իսկ որդիքն արքայութեան
ելցեն ի խաւարն արտա-
քին. անդ եղիցի լալ և
կրճտել ատամանց։

Եւ ասէ յն ցհարիւրա- կշ
պետն՝ երթ. և ոչ հաւա-
տացէր, եղիցի քեզ. և
ողջացաւ մանուկն նո-
յուսիւ յայնմիկ։

Եւ եկեալ յն ի տուն կե
պետրոսի. հաւա՝ զի զա-
քանչ նոր անկեալ դնիւր
տապագեալ։

Խոտաւ զձեռանէ նո՝ և
եբոյզ զնա ջերմն. յոտն
եկաց՝ և պաշտէր զնա։

Իբրև

37

Իբրև լուաւ հարիւրա-
պետն զայս՝ փառաւորեաց
զաստուած՝ և ասէ. ճշմա-
րիտ այր արդար էր սա։
Եւ ամենայն ժողովուրդն
որ հանդէս էին ընդ նմա
ի տեսիլն եղեալ՝ և տե-
սեալ զեղելոցն՝ դարձան
դարձեալ՝ զոքանչելով զաս-
տուածն։

Եւ էր հրաման ի վիշապէն
ի գիշերի՝ և ի ձայնէ նո-
րա՝ զի ոչ ոք ուրեք
երթիցէ ի տեղեաց նո-
րա։ Եւ ոչ ոք ելանէր
ի տեղեաց նորա։ Եւ
ոչ ոք մտանէր ի տեղիս
նորա։ Եւ ոչ ոք ուտէր
և ոչ ոք ըմպէր։ Եւ
ոչ ոք ի տանէ ի տուն
երթայր։ Եւ ոչ ոք ի
տանէ ի տուն գայր։
Եւ ոչ ոք ի տանէ ի
տուն ելանէր։ Եւ ոչ
ոք ի տանէ ի տուն
մտանէր։ Եւ ոչ ոք
ի տանէ ի տուն ի-
ջանէր։ Եւ ոչ ոք ի
տանէ ի տուն ելա-
նէր։ Եւ ոչ ոք ի տա-
նէ ի տուն մտանէր։
Եւ ոչ ոք ի տանէ ի
տուն իջանէր։ Եւ
ոչ ոք ի տանէ ի տուն
ելանէր։ Եւ ոչ ոք ի
տանէ ի տուն մտա-
նէր։ Եւ ոչ ոք ի տա-
նէ ի տուն իջանէր։
Եւ ոչ ոք ի տանէ ի
տուն ելանէր։ Եւ ոչ
ոք ի տանէ ի տուն
մտանէր։ Եւ ոչ ոք
ի տանէ ի տուն իջա-
նէր։ Եւ ոչ ոք ի տա-
նէ ի տուն ելանէր։
Եւ ոչ ոք ի տանէ ի
տուն մտանէր։ Եւ
ոչ ոք ի տանէ ի տուն
ի

Թաղեցից զՀայր իմ:
Այսչ ցոյս յի՝ եւ կ զինի իմ:
եւ թէպէտեւ մեռեալքն թա
զել զմեռեալս իւրեանց:
Եւ իբրեւ եմուտ ի նաւն.
գնացին զինի նր աշակերտք
քըն նորա:
Եւ ահա շարժումն մեծ
եղեւ ի ծովուն. մինչեւ նաւ
էին ծածկիլ յալեաց ան
տի. եւ ինքն նիջէր:
Եւ մատուցեալ աշակերտք
քըն յարուցին զնա՝ եւ ա
սեն. տէր՝ փրկեա զմեզ՝ զի
կորնչիմք:
Եւ ասէ ցնոսա՝ ընդէր
վհատասիրտք էք՝ սակաւ
հաւատացք:
Յայնժամ յարուցեալ ասա
ւեաց հողմոյն եւ ծովուն.
եւ եղեւ խաղաղութիւն մեծ:
Եւ մարդիկքն զարմացան՝
եւ ասէին. արդեօք ոք էիցէ
սա՝ զի եւ հողմք եւ ծով
հնազանդին նմա:
Եւ իբրեւ հանց յայնկոյս
յերկիրն գերգեսացւոց՝
պատահէցան նմա դիւա
հոլք

Ա՝ Ա՝ Գ՝
կը . ձե՝

Ա՝ Ա՝ Գ՝
կթ խե՝ ձգ՝

Իբրեւ եկին եղեւ՝ մատու
ցին առնա դիւահարս բա
զումս. եւ էհան զոյսն բա
նիւք . եւ զամս հիւանդան
բժշկեաց:
Ոչ լցայի բանն՝ որ ասաց
յառ ի ձեռն եսայեայ մար
գարէին. նա զհիւանդութիւնս
մեր վերացոյց՝ եւ զցաւս
մեր եբարձ:

Կերպարան կերտուած Հաւուն:

Տէրն մեր Յ՚ՈՒՆ.
եաեալ յամի զժողո
վուրդս բազումս
զնուրն՝ հրամայեց
երթալ յայնկոյս:
Եւ մատուցեալ դպիր մի
ասէ ցնա . վարդապետ՝
եկից եւ ես զինի քո՝ յոր
կայր եւ երթիցես:
Այսչ ցոյս յի , աղուէսաց
որջք գոն՝ եւ թռչնոց երկ
նից բոյնք. այլ որդի մար
դոյ ոչ ունի ուր զլուխ ընդ
դնու իւր:
Եւ մի ոմն յաշակերտացն
նր ասէ . տէր՝ տուր ինձ նը
նան՝ զի երթայց նախ
թաղեցից զհայր իմ:
Եւ Յ՚ՍՆ ասէ ցնա . հետեաց
ինձ՝ եւ թող զմեռեալսն թա
ղել զմեռեալս իւրեանց:
Եւ իբրեւ եմուտ ի նաւն.
գնացին զինի նր աշակերտք
քըն նորա:
Եւ ահա շարժումն մեծ
եղեւ ի ծովուն. մինչեւ նաւ
էին ծածկիլ յալեաց ան
տի. եւ ինքն նիջէր:
Եւ մատուցեալ աշակերտք
քըն յարուցին զնա՝ եւ ա
սեն. տէր՝ փրկեա զմեզ՝ զի
կորնչիմք:
Եւ ասէ ցնոսա՝ ընդէր
վհատասիրտք էք՝ սակաւ
հաւատացք:
Յայնժամ յարուցեալ ասա
ւեաց հողմոյն եւ ծովուն.
եւ եղեւ խաղաղութիւն մեծ:
Եւ մարդիկքն զարմացան՝
եւ ասէին. արդեօք ոք էիցէ
սա՝ զի եւ հողմք եւ ծով
հնազանդին նմա:
Եւ իբրեւ հանց յայնկոյս
յերկիրն գերգեսացւոց՝
պատահէցան նմա դիւա
հոլք

Եւ մեռաւ ի նոյն ետնոյ
յայնկոյս՝ եւ եկն ի
քաղաքն իւր։
Եւ ահա մատուցին առ
նա անդամալոյծ մի, որ դր
նիւր ի մահիճս. եւ տեսեալ
յիսի զհաւատս նոցա՝ ասէ
յանդամալոյծն՝ Քաջալ
լեսին քեզ մեղք քո։
Եւ ահա ոմանք ի դպրաց
ցասն ասեն ընդ միտս՝
հայհոյէ դա։
Եւ ծանուցեալ յիսի զնոսա
հարցս նոցա՝ ասէ ցնոսա
ընդէր խորհիք դուք չար
սիս ի սիրտս ձեր։
Ո՞րն ինչ դիւրին է ասել թո
ղեալ լեսին քեզ մեղք քո,
կամ ասել՝ արի և շրջեաց։
Այլ զի դիտասջիք՝ եթէ
իշխանութիւն ունի որդի մարդ
դց երկրի թողուլ զմեղս.
յայնժամ ասէ յանդամա
լոյծն՝ արի, առ զմահիճս
քո՝ և երթ ի տուն քո։
Եւ յարուցեալ գնաց ի
տուն իւր։
Երբեմն տեսին ժողովուրդ
քըն,

Եւ ահա մատուցին առ
նա մեծամեծք ոմանք՝ և
ասեն. զի՞նչ մեր և քո
Յիսուս որդի ած. Եկիր տա
ռապել զմեզ մինչ ոչ ժամ տանջել զմեզ։
Եւ էր հեռագոյն ի նոցա
նախ երամակ մի խոզից արօ
տական։
Եւ դևքն աղաչէին զնա՝ և
ասէին. եթէ հանես զմեզ
առտի, հրամայեն տուր մեզ
երթալ յերամակ խոզից։
Եւ ասէ ցնա՝ երթայք. և
նորա ելեալ գնացին յերա
մակն խոզից. և դիմեաց
ամ երամակն իդ ափն առուի
ի ծով և մեռան ի ջուրս։
Եւ խոզարածքըն վա
խեան և երթեալ ի քաղա
քըն պատմեցին զամ, և
զերս դիւահարացն։
Եւ ահա ամ քաղաքն էր
ընդ առաջ յիսի. իբրև տե
սին զնա, աղաչէին, զի դր
նասցէ ի սահմանսդ նոց։
Իբրև առաւն ժողովեալ դր
քըն,

քեն, զպահապան. և ինքն
առաւել առնէին զնոճ զդ
տոմիջ պահպանի իշխանու
թեան մարդկան։

Հայր" կո՞", Նոյ՝ ըս՞".

Տէր մեր Յի՛ս Քրիս-
տոս անցեալ ընդ այն
կո՛ երեսս զոյգ մի.
զի նաեւէր ի մերձաւորու
թե՛ մասնիկս անուն. և
ասէ ցնա՝ ես զնի՛ւի քո։
Նա յարուցեալ գնաց զ
նի՛ւի նորա։
Նա եղև իբրև բազմեալ
էր նա ի տան, և ահա բա
զում մեքսաւորք և մեղա
ւորք եկեալ և բազմեալ
էին ընդ յի՛ և ընդ աշա
կերտս նորա։
Իբրև տեսին փարիսե
ցիքն՝ ասէն ցաշակերտս
նո՛ր. ընդէ՞ր ընդ մեքսա
ւորս և ընդ մեղաւորս
ուտէ վարդապետն ձեր։
Յոկ յն իբրև լուաւ՝ ա
ստ ցնո՝ոչ պիտոյ է բժիշկ
կարողաց՝ այլ հիւանդաց։

Երթա՛ք ուսարուք զինչ
է. զողորմութի՛ կամիմ, և
ո՛չ զզոհ. զի ո՛չ եկի կոչել
զարդարս՝ այլ մեղաւորս։
Յայնժամ մատուան առնա
աշակերտքն յոհաննու և
ասեն. ընդէ՞ր մեք և փարի
սեցիքն պահեմք յաճախ՝ և
քո աշակերտքդ ո՛չ պահեն
Ա՞ստ ցնոսա յն, միթէ
մարթ ինչ իցէ մանկանց
ուրախասի ուրախ առնուլ
մինչ փեսայն ընդ նո՛ իցէ.
այլ եկեսցեն աւուրք՝ յոր
ժամ բարձցի՛ ի նոցանէ փե
սայն, և ապա պահեսցեն։
Ոչ ոք արկանէ կապեր
անթափ ի՛մ ընդ հնացեալ
ձորձայ. զի առնու լնանէ
զլուծինն նո՛ր ի հանդերձէն.
և և՛ս չար պատառումն լինի
Եւ ոչ ոք արկանէ գինի
նոր ի՛ տիկս հինս. ապա
թէ ոչ տիկքն պատառին՝
և գինին հեղուսի. և տիկքն
կորնչին. այլ արկանեն գի
նի նո՛ր ի տիկս նորս՝ և ե
կոքեն պահին։

Ա՛յնչ

Ա Ա՛ Գ
հա իա լը
հբ իբ լթ. ձձգ
հգ իգ խ

ՅԵՐԵՔ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉՔ

ՏԵՐ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ

Ի ինչ ուրախ ես զայս լսեալ ընդ նոսա՝ ահա իշխան մի մեծ առաջեկաւ երկիրպագանէր դմանէր նմա՝ եւ ասէր՝ դուստր իմ արդ եւս վախճանեցաւ. այլ եկեալ դիցես զձեռն քո՛ ի վերայ նր՝ եւ կեցցէ։ Յարեաւ յն՝ եւ գնաց ընդ նր աշակերտօքն հնդէրթն։ Եւ ահա կին մի տառապեալ երկոտասանամեայ՝ մեծաւ ցաւով յետոյ մերձեցաւ ի դրօշակ հանդերձի նր։ Վասնզի ասէր ի մտի իւրում. Եթէ միայն մերձենամ ի հանդերձս նր՝ փրկիմ։ Իսկ յիսուս իբրեւ դարձաւ՝ եւ տեսանէր զնա՝ ասէ. քաջալերեաց դուստր՝ հաւատք քո կեցուցին զքեզ. եւ փրկեցաւ կինն ի ժամէն յայնմանէ։

Իբրեւ եկն յն ի տուն իշխանին, եւ տեսանէ զխռովս

հաւրն եւ զամբոխս լայուց. ասէ ցնա. ի բաց գնացէք։ Օ՛ի ոչ եթէ մեռեալ է աղջիկդ՝ այլ ննջէ։ Եւ ծաղր առնէին զնա. եւ իբրեւ եւ ամբոխն ի բաց, եմուտ, կալաւ զձեռանէ նր. եւ յարեաւ աղջիկն։ Եւ էլ համբաւս այս ընդ ամ երկիրն ընդ այն։

ՅԵՐԵՔ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉՔ

ՏԵՐ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ

Ե՛ւ մինչդեռ անցանէր ընդ այն յն. զհետ եղեն նր կոյրք երկու՝ աղաղակէին՝ եւ ասէին. ողորմեաց մեզ որդի դաւթի։ Եւ իբրեւ էկն ի տունդ նա՝ մատան առ նա կոյրքն. եւ ասէ ցնոսա յն. հաւատայք, եթէ կարօղ եմ առնել ձեզ զայդ։ Ասեն ցնա՝ այո՛ տէր։ Յայնժամ մերձեցաւ յոչս նոցա՝ եւ ասէ. ըստ հաւատոց ձերոց եղիցի ձեզ։

Եւ առեալ զժողովուրդսն՝ դնացաւ ի նաւ. զի էին աշխատեալք եւ ընկճեալք ըստ, որոց ոչ էին հովիւ: Յայնժամ սաստ ցուցակեցաւ նմա եւ ասէ. Հունձք բազումք են՝ եւ մշակք սակաւք: Լուր՝ աղաչեցէք զտէր հնձոյ՝ զի հանցէ մշակս ի հունձս իւր:

Եւ կոչեալ տասնեքն զերկոտասան աշակերտսն իւր. եւ նոցա իշխանութիւն պղծոց հանել զնոսա՝ եւ ըստ ժշխել զամէն ախտս եւ զամէն հիւանդութիւնս:

Եւ առաքելոցն երկոտասանից էին անուանք պատ քիկ. առաջին սիմոն՝ որ կոչեցաւն պետրոս. եւ անդրեաս եղբայր նորա: Յակոբոս զեբեդեայ՝ եւ յովհաննէս եղբայր նորա: փիլիպպոս՝ եւ բարթուղիմէոս: Թովմաս՝ եւ մատթէոս մաքսաւորն: Յակոբոս ալփեայ՝ եւ դեդէոս՝ որ անուանեցաւ Թա-

Եւ բացան աչք նոցա. և սաստեաց նոցա Յս՝ և ասէ. զգուշ կացէք՝ մի՛ ոք գիտասցէ:

Եւ նոքա ելեալ համան էրին զնա ընդ ամ երկիրն ընդ այն:

Եւ յելանելն նոցա ի նաւէ՝ անդամահարեալն առնոյ զոմն՝ համան դիւահար:

Եւ յելանել դիւին՝ խօսեցաւ համրն. և զարմացան ժողովուրդքն՝ և ասէն. Թէ և ոչ երբեք երևեցաւ այսպիսի ինչ յիսրայէլ:

Իսկ փարիսեցիքն ասէին. Թէ իշխանաւն դիւոց հանէ դա զդեւս:

Յետ սակաւ՝ Ի-ին Ա-ին Ի-ին

Ընդ ՀԱՐ ՅԱՐԱ

Ե՛ր շրջէր յս ընդ ամ քաղաքս և ընդ գիւղս. ուսուցանէր ի ժողովուրդս նոց. և քարոզէր զաւետարանն արքայութեան. և բժշկէր զամ ախտս. և զամ հիւանդութիւնս ի ժողովրդենէն:

Ի-ն Ա-ր Ի-ն
հե կգ ։
հը ։ ձը
հա ֆք ձղ
ձ ւ խգ

Ո՞Հ Որ քաղաք մնանիցէ՞ք
կամ՝ ի գեօղ հարցանիցէ՞ք
թէ ո՛ է՝ ի նմա արժանի.
եւ անդ լինիջիք՝ մինչեւ ելցուք
նիցէ՞ք անտի։

Ա՞Յր իբրեւ մտանիցէ՞ք ի
տունն, ողջոյն տուջիք նմա
եւ ստասջիք. ողջոյն տանն
պարիկ։

Ա՞Թէ իցէ տունն արժանի,
եկեսցէ ողջոյնն ձեր ի նը-
նը. ապա թէ ոչ իցէ արժանի, ողջոյնն ձեր առ ձեզ
դարձցի։

Ա՞Յր որ ոչ ընկալցի զձեզ։ եւ ոչ լսիցէ բանից ձերոց՝
իբրեւ ելանիցէք ի տունէն կամ ի քաղաքէն յայնմանէ հեղեալ
ծաւիջիք զփոշին ոտից ձերոց։

Ա՞Մէն ասեմ ձեզ՝ դիւրաւ պիտի լիցի երկրին սոդոմա-
ցւոց եւ գոմորացւոց յաւուրն դատաստանի՝ քան քաղաքին
այնմիկ։

Եւ եղիցի երբ առեցուսցէ
յամենեցունց վերանալոյն
իմոյ. իսկ որ համբերեսցէ
մինչեւ ցգալուստ իմ, նա կեցցէ:

Եւ յորժամ հալածեսցէն
զձեզ ի քաղաքս յայսմիկ՝
փախիջիք յայլ. եւ ես
յայնմանէ հալածիցէն ըզ
ձեզ, փախիջիք ի միւս.
ամէն ասեմ ձեզ՝ ոչ սպառ
եսջիք զքաղաքսն Իսրայէլի մին
մինչեւ եկեսցէ որդի մարդոյ:

Ոչ է աշակերտ առաւել
քան զվարդապետ. եւ ոչ
ծառայ քան զտէր իւր:
Ա՛ստ է հանգոյն աշակերտին՝
եթէ եղիցի իբրեւ զվարդա-
պետ իւրում, եւ ծառային՝ իբ-
րեւ զտէր իւր. եթէ զտէր
նուաստն բհեղզեբուղ
կոչեցին. որչափ եւս առաւ
եւս զընտանիսն նորա:

Ա՛ր պատուհասեւ էրկնիցի
ցիկը ի նոցանէ. զի ոչինչ
ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտ
նեսցի. եւ գաղտնի, որ ոչ
ծանիցի:

Զոր ասեմ ձեզ ի խաւարի՝
ասացէք ի լուսոյ. եւ զոր
ի ականջս լսիցէք՝ քարոզեցէք
ի վերայ տանցն:

Եւ մի՛ երկնչիք յայնոցանէ
որ սպանանեն զմարմինն՝
եւ զանձն ոչ կարեն սպան-
անել. այլ զերկնչելին երկնչեցարուք
որ կարէ զանձն եւ զմարմինն
կորուսանել ի գեհենի:

Ոչ երկու զատկունք
ծախեսցին ի դահեկանի՝
եւ ոչ մի ի նոցանէ անկցի
ի վայր առանց հարցի հաւր
ձերոյ: Եւ ձերոյ գլխոյն
ամենայն մազք համարեալ
են. մի՛ երկնչիք՝ քան զբազումս
զատկունս գերագոյն էք դուք:

Ամենայն որ խոստովանեսցի
զիս առաջի մարդկան՝ խոս-
տովանեսցայց եւ ես զնա
առաջի հաւր իմոյ որ յերկինս:
Եւ որ ուրասցէ զիս առաջի
մարդկան՝ ուրասցայց եւ ես
զնա առաջի հաւր իմոյ որ
յերկինս:

Մի՛ կարծէք եթէ եկի
խաղաղութիւն արկանել
յերկրի. ոչ եկի խաղաղութիւն
արկանել, այլ սուր:
Եկի բաժանել զմարդ ընդ
հաւր իւրում, եւ զդուստր
ընդ մաւրն իւրում, եւ զհարս
ընդ կեսրոջն իւրում:
Եւ թշնամիք մարդոյ՝ տանն
նորա:

Ա Ա

Ա Ա

Ա Ա

Պատասխանի եւ յն՝ եւ ա
սէ ցնոսա . գնացէք եւ
պատմեցէք յօհաննու ,
զոր լուայք եւ տեսէք ։
Այլք տեսանեն . կաղք դը
նան . բորոտք սրբին . եւ խու՛լք
լսեն . եւ մեռեալք յառնեն .
եւ աղքատք աւետարանին ։
Եւ երանեալ է՝ որ ո՛չ
գայթակղեսցի յիս ։
Եւ իբրեւ նոքա գնացին ,
սկսաւ յն ասել զժողո՛
վուրդն զյօհաննէ . զինչ
էիք ուսանել յանապա՛
նին . եղէգն շարժեա՞լ
ի հողմոյ ։
Այլ զինչ էիք ուսանել ,
մարդ ի հանդերձս փափ
կութե՞ զարդարեալ .
ահաւասիկ որք զփափուկ
սին զգեստեալք են՝ ի տուն
թագաւորաց էն ։
Այլ զինչ էիք ուսանել .
մարգարէ . այո՛ ասեմ
ձեզ՝ եւ առաւել քան զմարգարէ ։
Այն է՝ զոր գրեալն
է՝ ահա ես առաքեցից զ
հրեշ

ղբ ի
ա

ղբ ի
ա

Ա՝ Ա՛ Ի՝ Ց
ղբ ղբ . . .
ա . . ե
ղբ . . կի

ՀԱՅՍՄԱՎՈՒՐՔ։

Ա՝ Ա՛ր Ա՛ր Ղ՝
ՃԺԴ . Հ՛ե
ՃԺԵ . ՃՂԳ
ՃԺԶ . .
ՃԺԷ . Հ՛ե

Ա՛կսկիծ առիս ամ վասու-
ւորութ. զոր ոչ էր օրէն
նման
Ո՛վ ի սկզբանէ յաւիտենից
էիր` և էակեր զհոգին առաջա-
ւոր ամենայնի` և ոչ ինչ ի քէն
ընդ նմանի էին;
Եւ որք ընդ նմանի էին;
ի սկզբանէ յաւիտենից էիր.
Յորժամ քաղցեաւն.
ոչ էիր օրէն ի շաբաթու.
շակերտքն քո դրծէն. զոր
սահեն ցնոտ, ահաւասիկ ա-
վարիաեցիքն իբրև առեան՝
հասակ կոլոշել և ուտել.
Ձեր մեր քաղցեան. և սկսան
շաբաթու. հաշակերտքն
Յայնժամ գնաց յն
ի սարտորայն նիւ
Ձեր մեր Ցե՛ր-
ՒՆ.

Ձեր մեր Ցե՛ր-
ՒՆ.
Յայնմ ժամանակի գնաց Յն
սարտորայն նիւ ի շաբաթու. հաշակերտքն
նր քաղցեան. և սկսան հասակ կոլոշել և ուտել
վարիաեցիքն իբրև առեան՝ սահեն ցնոտ, ահաւասիկ ա-
շակերտքն քո դրծէն զոր ոչ օրէն ի շաբաթու
Նա նոտ սահ ցնա. ոչ ինչ ընդ
ընդ նմանի էին
Եւ որք ընդ նմանի էին;
ի սկզբանէ յաւիտենից էիր.
Յորժամ քաղցեաւն.
ոչ էիր օրէն ի շաբաթու.
շակերտքն քո դրծէն. զոր
սահեն ցնոտ, ահաւասիկ ա-
վարիաեցիքն իբրև առեան՝
հասակ կոլոշել և ուտել.
Ձեր մեր քաղցեան. և սկսան
շաբաթու. հաշակերտքն
Յայնմ ժամանակի գնաց Յն
սարտորայն նիւ ի շաբաթու. հաշակերտքն
նր քաղցեան. և սկսան հասակ կոլոշել և ուտել
վարիաեցիքն իբրև առեան՝ սահեն ցնոտ, ահաւասիկ ա-
շակերտքն քո դրծէն զոր ոչ օրէն ի շաբաթու
Նա նոտ սահ ցնա. ոչ ինչ
ընդ նմանի էին
Եւ որք ընդ նմանի էին;
ի սկզբանէ յաւիտենից էիր.
Յորժամ քաղցեաւն.
ոչ էիր օրէն ի շաբաթու.
շակերտքն քո դրծէն. զոր
սահեն ցնոտ, ահաւասիկ ա-
վարիաեցիքն իբրև առեան՝
հասակ կոլոշել և ուտել.
Ձեր մեր քաղցեան. և սկսան
շաբաթու. հաշակերտքն
Յայնմ ժամանակի գնաց Յն
սարտորայն նիւ ի շաբաթու. հաշակերտքն
նր քաղցեան. և սկսան հասակ կոլոշել և ուտել
վարիաեցիքն իբրև առեան՝ սահեն ցնոտ, ահաւասիկ ա-
շակերտքն քո դրծէն զոր ոչ օրէն ի շաբաթու
Նա նոտ սահ ցնա. ոչ ինչ

Ա՛կսկիծ առիս ամ վասու-
ւորութ. զոր ոչ էր օրէն
նման
Ո՛վ ի սկզբանէ յաւիտենից
էիր` և էակեր զհոգին առաջա-
ւոր ամենայնի` և ոչ ինչ ի քէն
ընդ նմանի էին;
Եւ որք ընդ նմանի էին;
ի սկզբանէ յաւիտենից էիր.
Յորժամ քաղցեաւն.
ոչ էիր օրէն ի շաբաթու.
շակերտքն քո դրծէն. զոր
սահեն ցնոտ, ահաւասիկ ա-
վարիաեցիքն իբրև առեան՝
հասակ կոլոշել և ուտել.
Ձեր մեր քաղցեան. և սկսան
շաբաթու. հաշակերտքն
Յայնմ ժամանակի գնաց Յն
սարտորայն նիւ ի շաբաթու. հաշակերտքն
նր քաղցեան. և սկսան հասակ կոլոշել և ուտել
վարիաեցիքն իբրև առեան՝ սահեն ցնոտ, ահաւասիկ ա-
շակերտքն քո դրծէն զոր ոչ օրէն ի շաբաթու
Նա նոտ սահ ցնա. ոչ ինչ
ընդ նմանի էին
Եւ որք ընդ նմանի էին;
ի սկզբանէ յաւիտենից էիր.
Յորժամ քաղցեաւն.
ոչ էիր օրէն ի շաբաթու.
շակերտքն քո դրծէն. զոր
սահեն ցնոտ, ահաւասիկ ա-
վարիաեցիքն իբրև առեան՝
հասակ կոլոշել և ուտել.
Ձեր մեր քաղցեան. և սկսան
շաբաթու. հաշակերտքն
Յայնմ ժամանակի գնաց Յն
սարտորայն նիւ ի շաբաթու. հաշակերտքն
նր քաղցեան. և սկսան հասակ կոլոշել և ուտել
վարիաեցիքն իբրև առեան՝ սահեն ցնոտ, ահաւասիկ ա-
շակերտքն քո դրծէն զոր ոչ օրէն ի շաբաթու
Նա նոտ սահ ցնա. ոչ ինչ

Ո՛վ Ց Ձ
ձՁ · ·
ձՁ · ձՁ
ձՁա ձՁք ւ·ձՁ·ձՀը
ձՁք ձՁք ը·խգ·կա·Հղ·ձէ·
ղ·ձՀը·ձճգ

Ձ՛Ն Ա՛Շ Ղ
ձՁգ · ·
ձՁգ խդ խա

պատմեցէք։

և իրաւունս հեթանոսաց
եղիցի զոգի իմ՝ ի վեր նոր՝
որ հաճեցաւ անձն իմ՝
թեցի. և սիրեցի իմ՝ ընդ
Ընդ մնալուկ իմ՝ զոր ընտ
ձեռն եւսեբեայ մարգարէին։
Ո՞վ լեցին, որ առացաւն ի
յայտնեացին գնանել ուխտ
Եւ սատեաց նոյ՝ զի մի՛
բժշկեսց զանհնեանն։
Եւ յո՞ երթայ գիտաց, մեկ
նեցաւ անտի. Եւ գնացին
գիշատ նոր ժողովուրդքն՝ և
ուին գնանել. Թէ որպէս
կորուացին գնան։
Եւ յո՞ երթայ գիտաց, մեկ
նեցաւ անտի. Եւ գնացին
գիշատ նոր ժողովուրդքն՝ և
բժշկեսց զանհնեանն։
Եւ սատեաց նոյ՝ զի մի՛
յայտնեացին գնանել ուխտ
Ո՞վ լեցին, որ առացաւն ի
ձեռն եւսեբեայ մարգարէին։
Ընտ մնալուկ իմ՝ զոր ընտ
թեցի. և սիրեցի իմ՝ ընդ
որ հաճեցաւ անձն իմ՝
եղիցի զոգի իմ՝ ի վեր նոր՝
և իրաւունս հեթանոսաց

պատմեցէք։

49

Ա

ոչխար մի. և անկանիցի այն
ի խորխորատ՝ ի շաբաթու.
պարտ իցէ՞ ի շաբաթու բռ
ժշկել. զի չարախօսեացեն
գնանել։
Եւ նոյ ասէ ցիւսատ՝ որդի
ի ձէնջ մարդ. որոյ իցէ
Եւ անդէր այր մի. որոյ
ցին ցնոյ՝ և առեն. եմէ
ձէռն գօսացեալ էր. Հար
Եւ անդէր այր մի. որոյ
էնին ի ժողովուրդն նոյ։
Եւ գնացեալ անտի յո՞
մարդոց։
Ո՞ւր է շաբաթու որդի
ատիքն դուք զանպարտան
զգոյն. ասեա՛ ոչ դատաստար
զողորմուի կամիմ՝ և ոչ
Եւ եմէ գիտէիք զինչ է՝
դատաստարն է ասեա՛
Այլ ասեմ ձեզ՝ զի մեծ
մեղք էնու։
ծէն զշաբաթան՝ և անց
հանապազ ի տաճարին պըղ
յօրէնս՝ զի՛ ի շաբաթի քա
Եւ թէ չիցէ ընեելոյն
քահանայից։
ընդ նմանն էին. բայց միայն
նման ուսուել. և ոչ՝ որոց

Ա Ո՛վ ընդ իս է հակառակ
իմ, եւ ոչ ժողովէ ընդ
իս, ցրուէ։

Ա Այդպիսի ասէ Քէզ.
ամ մեղք եւ հպարտու-
թիւն մեղք

Ա Ո՛վ ոչ նախ կասկիցէ զՀոգին՝
եւ ապա զտուն Նորա յա-
վիտեան։

Ա Ո՛վ նախ կասկիցէ զՀոգին՝
ծիս նոր յանիշատակել Քէզ
Տէր Յիսուս Քրիստոս։

Ա Կամ զինքն պղծէ ի դա-
ւանութենէ, եւ ի հաւատոյ
Եկեղեցւոյ։

Ա Ո՛վ ոչ հաւատայ զՀոգին
Սուրբ, եւ ոչ ընդունի զՄկրտու-
թիւն Քրիստոսի

սուրբ ուխտին ընդ պսակիկ՝ եւ ուխ-
տաւորեալ ընդ ամուսնոյն ի դատաստանի ընդ
նմին ի դատաստանի ընդ ամուսնոյն՝ եւ ուխ-
տաւորեալ ընդ պսակիկ՝ սուրբ ուխտին

Ո՛վ քահանայ Քրիստոսի՝ որ ընդ ամուսնոյն
ես ի դատաստանի՝ եւ ընդ պսակիկ՝ սուրբ ուխ-
տին ես ուխտաւորեալ՝ ընդ նմին ես ի դատաս-
տանի՝ եւ ընդ ամուսնոյն ես ուխտաւորեալ՝ ընդ
պսակիկ՝ սուրբ ուխտին

Ո՛վ քահանայ Քրիստոսի՝ որ ընդ ամուսնոյն
ես ի դատաստանի՝ եւ ընդ պսակիկ՝ սուրբ ուխ-
տին ես ուխտաւորեալ՝ ընդ նմին ես ի դատաս-
տանի՝ եւ ընդ ամուսնոյն ես ուխտաւորեալ՝ ընդ
պսակիկ՝ սուրբ ուխտին

Ո՛վ քահանայ Քրիստոսի՝ որ ընդ ամուսնոյն
ես ի դատաստանի՝ եւ ընդ պսակիկ՝ սուրբ ուխ-
տին ես ուխտաւորեալ՝ ընդ նմին ես ի դատաս-
տանի՝ եւ ընդ ամուսնոյն ես ուխտաւորեալ՝ ընդ
պսակիկ՝ սուրբ ուխտին

Ո՛վ քահանայ Քրիստոսի՝ որ ընդ ամուսնոյն
ես ի դատաստանի՝ եւ ընդ պսակիկ՝ սուրբ ուխ-
տին ես ուխտաւորեալ՝ ընդ նմին ես ի դատաս-
տանի՝ եւ ընդ ամուսնոյն ես ուխտաւորեալ՝ ընդ
պսակիկ՝ սուրբ ուխտին

սիցեն մարդիկ՝ ասացեն
ամ դատաստիկ բանիւ՝ զոր խո-
Ա՛ռաջ առեալ զէ՛ր-թիկ ընդ-
հանուր զաւրութիւն։
ձոյց սուրբ իւրոյ հանդէս
զաւրիս • եւ մարդ-ջաւ՝ ի
Ա՛ռաջ բարի՝ ի բարի գան
ձոյց սուրբ իւրոյ հանդէս
սի բերան։
յաւելուածոյ սրտի խոշ
որք ջարդող էք • քանզի ի
կարկեցէք բարիս խոսիլ՝
Ո՛չնուղք իմ էք • զիարդ-
ձնանչէ։
զայսուղ նոր ջար • քան
զի ի պղտոյ անտի ծառն
Ա՛մէն ասեմ ձեզ՝ զի ոչ
բուի եւ զպտուղ նոր բարի •
կամ արարէք զծառն բա-
Ա՛մէն ասեմ ձեզ՝ զի ոչ
յայսմ աշխարհի • եւ մի՛ ի
հանդերձելումն։
ասիցէ՝ մի՛ թողցի նմա • մի՛
բայց որ սկզբոյն սրբոյ
ւոյ մարդոյ՝ թողցի նմա •
Ա՛ւ որոք ասիցէ բան զորդ-
թողցի։
հոգւոյն հայհոյութիւն մի՛
թողցին մարդկան • բայց

Ա՛ւրք նմանէ ացիք յսոյն-
ցեն ի դատաստանի ընդ
Ո՛վ ի՛ բանից քոց արդա-
տասցիս • եւ ի բանից քոց
պարտասորեսցիս։
Ո՛վ ի՛ բանից քոց արդա-
տասցիս • եւ ի բանից քոց
պարտասորեսցիս։

Զուր կու՛ տայ, Զուր կու՛ տայ։

Յա՛ն Տէրն մեր Յ՚Ս՚Ր՚Ս՚ պա-
տուիրեաց պատուական
նի եւտուն նման ո՛չ
մանք ի դպրոցն եւ
ի վարիսեցւոց՝ եւ ասէն •
վարդապետ՝ կամիմք նշան
լինչ տեսանել ի քէն։
Ա՛յս պատասխանի ետ՝ եւ
ասէ ցնա • ազգ չար եւ շնա
ցող նշան խնդրէ • եւ նշան
մի՛ տացի նմա • բայց նշանն
յովնանու մարգարէի։
Ո՛վ որպէս էր յովնան ի
փոր կիտին զերիս տիւս
եւ զերիս գիշերս • այնպէս
եղիցի եւ որդի մարդոյ ի
սիրտ երկրի զերիս տիւս
եւ զերիս գիշերս։

Ա Ինչ եղեւ նոա ընդ ժողո-
վուրդան խօսիլ. ահա մայր
նոր և եղբարք նոր կայեն ար
տաքոյ՝ և խնդրեն խօսիլ
ընդ նմա։

Բ Եւ ասէ ոմն ցնա. ահա մայ
րդ քո՝ և եղբարք քո կան
արտաքոյ՝ և խնդրեն խօս
իլ ընդ քեզ։

Գ Նա պատասխանի եւ ասէ
ցնոսա՝ որ ասացին ցնա. և ով
սէ. իմ է մայր. կամ
իմ են եղբարքս։

Դ Եւ ձգէլ ձեռն իւր յա
շակերտան սոսկ՝ ասէ մայր
իմ և եղբարք իմ։

Ե Զի որ առնիցէ զկամս հօր
իմոյ՝ որ յերկինսն է, նոա
իմ եղբայր՝ և քոյր՝ և մայր։

Ելանէ Յիսուս յաւուր յայնմիկ ի տանէն՝ և նստաւ առ ծովեզերս։

Ա Եւ ժողովեցան առնա ժո
ղովուրդք բազումք. մինչև
մուտ

պայսիկ էրիւ։

Գ Եւ ասէ ցնոսա՝ զի
պայսիկ էրիւ և ապ
տիս։ Երեսոյն հորանց էրիւք
զերեսս երկնից գիտէք տալ
և զնշանս ժամանակացն չէք
կարող տալ։

Դ Ազգս չար և շնացող
նշան խնդրէ, և նշան
չտացի նմա՝ բայց զնշանն Յովնանու։ և
թողեալ զնոսա՝ գնաց։

Ե Եւ եկեալ աշակերտացն զնա՝ զի
զհացսն մոռացան առնուլ։

Զ Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա՝ տեսէք
և զգուշացարուք ի բաղարջէն
փարիսեցւոցն և սադուկեցւոցն։

Ը Եւ նոքա խորհէին ընդ միմեանս՝
և ասէին՝ զի հացս չառաք։

Թ Եւ գիտացեալ Յիսուս ասէ ցնոսա՝
զի՞ խորհիք ընդ միմեանս դուք
հաւատացեալք, զի հացս չունիք։

Ժ Եւ ոչ դուք գիտէք, և ոչ յիշէք
զհինգ հացսն հազարացն՝ և զքանի
զամբիւղս առէք լի։

Ժա Կամ զեօթն հացսն չորից հազարացն՝
և զքանի զտոպրակս առէք լի։

Ժբ Զիարդ ոչ իմանայք, զի ոչ ասացի
ձեզ զհացէն զգուշանալ, այլ ի
բաղարջէն փարիսեցւոցն և սադուկեցւոցն։

Ժգ Յայնժամ իմացան, զի ոչ ասաց
զգուշանալ ի բաղարջէ հացոյն,
այլ ի վարդապետութենէ փարիսեցւոցն
և սադուկեցւոցն։

Ժդ Եկն Յիսուս ի կողմանս Կեսարիոյ
Փիլիպպոսի, և հարցանէր աշակերտացն
իւրոց՝ և ասէ. զո՞ ասեն մարդիկ
զիս որդի մարդոյ լինել։

Ժե Նոքա ասեն. զոմանս զՅովհաննէս
զմկրտիչ, և զոմանս զԵղիա, և
զոմանս զՅեսայի, կամ զոմն ի մարգարէիցն։

Ժզ Ասէ ցնոսա Յիսուս. դուք ո՞ զիս
ասէք լինել։ Պատասխանի Սիմոն
Պետրոս և ասէ. դու ես Քրիստոս
որդի Աստուծոյ կենդանւոյ։

Ժէ Եւ պատասխանի Յիսուս ասէ
նմա. երանի քեզ Սիմոն Յովնանու,
զի մարմին և արիւն ոչ յայտնեաց
քեզ, այլ Հայրն իմ որ յերկինս է։

Ժը Եւ ես ասեմ քեզ, զի դու ես
Պետրոս, և ի վերայ վիմիդ
այդորիկ շինեցից զեկեղեցի իմ,
և դրունք դժոխոց ոչ յաղթեսցեն
նմա։

Ի Եւ քեզ տացեմ զբանալիսն
արքայութեան երկնից, և
զոր կապեսցես ի վերայ երկրի,
կապեալ լիցի յերկինս, և զոր
արձակեսցես ի վերայ երկրի,
արձակեալ լիցի յերկինս։

Իա Յայնժամ պատուիրեաց աշակերտացն
իւրոց՝ զի մի ումեք ասասցեն
զի նա է Յիսուս Քրիստոս։

Իբ Սկսաւ յայնմհետէ Յիսուս
ցուցանել աշակերտացն իւրոց՝
զի երթայ ի Երուսաղէմ, և բազում
չարչարեսցի ի ծերոցն և ի քահանայապետացն
և ի դպրացն, և սպանցի, և
յերրորդ աւուր յարիցէ։

Իգ Եւ առեալ զնա Պետրոս՝ սկսաւ
նզովել զնա և ասել. ո՛չ լիցի
քեզ, Տէր, ո՛չ լիցի քեզ այդ։

Իդ Եւ դարձեալ Յիսուս ասէ ցՊետրոս.
երթ յետս իմ, սատանայ, գայթակղութիւն
ես ինձ, զի ոչ համի զիրս
Աստուծոյ, այլ զմարդկանցն։

Իե Յայնժամ Յիսուս ասէ աշակերտացն
իւրոց. եթէ ոք կամի զհետ
իմ գալ, ուրասցի ինքն ինքեան,
և առցէ զխաչ իւր, և հետեսցի
ինձ։

Իզ Զի որ կամիցի զանձն իւր
կեցուցանել, կորուսցէ զնա.
և որ կորուսցէ զանձն իւր վասն
իմ, գտցէ զնա։

Իէ Զի զի՞նչ օգտի մարդոյ, եթէ
զաշխարհս ամենայն շահեսցի,
զանձն իւր ապականեսցէ։ Կամ
զի՞նչ տացէ մարդ փոխանակ
անձին իւրոյ։

Իը Զի Որդի մարդոյ գալոց է
ի փառս Հաւր իւրոյ հանդերձ
հրեշտակօք իւրովք, և յայնժամ
հատուսցէ ամենայնի ըստ գործոց
նորա։

Իթ Ամէն ասեմ ձեզ, եթէ կան
ոմանք յայսոսիկ որ կայցեն
աստ, որք ո՛չ ճաշակեսցեն զմահ,
մինչև տեսցեն զՈրդի մարդոյ
գալ ի թագաւորութեան իւրում։

Ի Եւ յետ աւուրց վեցից առնու
Յիսուս զՊետրոս և զՅակոբոս
և զՅովհաննէս զեղբայր նորա,
և տանի զնոսա ի լեառն բարձր
առանձինս։

Իա Եւ պատարեցաւ առաջի նոցա,
և փայլեցաւ երեսք նորա իբրև
զարեգակն, և հանդերձք նորա
եղեն սպիտակ իբրև զլոյս։

Իբ Եւ ահա երևեցան նոցա Մովսէս
և Եղիա, խօսակցեալ ընդ նմա։

Իգ Եւ պատասխանի Պետրոս ասէ
ցՅիսուս. Տէր, բարի է մեզ
զայսպիսի ինչ լինել. եթէ կամիս,
արասցուք ի տեղւոջ սմա երեք
տաղաւարս, քեզ մի, և Մովսիսի
մի, և Եղիայի մի։

Իդ Եւ դեռ նորա խօսեցեալ էին,
ահա ամպ լուսաւոր ծածկեաց
զնոսա. և ահա ձայն ի ամպոյն
ասէ. սա է Որդի իմ սիրելի,
յորում հաճեցայ. զնորա լուարուք։

Իե Եւ լուեալ աշակերտացն՝ անկան
ի վերայ երեսաց իւրեանց, և
երկեան յոյժ։

Իզ Եւ մերձեցեալ Յիսուս՝ հարկանէ
զնոսա, և ասէ. արուարուք, և
մի երկնչիք։

Իէ Եւ համարձակեալ աչաց իւրեանց՝
ոչ ոք տեսին, բայց զՅիսուս
միայն։

Իը Եւ իջանելոց նոցա ի լեռնէն՝
պատուիրեաց նոցա Յիսուս՝ և
ասէ. մի ումեք պատմեսջիք
զտեսիլեանդ, մինչև Որդի մարդոյ
յարիցէ ի մեռելոց։

Իթ Եւ պահեցին զբանն առ
ինքեանս, հարցանելով զմիմեանս
զի՞նչ է յարիցն ի մեռելոց։

Κ Եւ հարցանէին զնա աշակերտք
նորա՝ և ասէին. զի՞ ասեն
դպիրքն եթէ Եղիա պարտ է
նախ գալ։

Κա Եւ պատասխանի Յիսուս ասէ
նոցա. Եղիա նախ գայ, և
դարձուսցէ զամենայն բան։

Κբ Եւ ասեմ ձեզ, եթէ Եղիա
եկեալ է, և ոչ ճանաչեցին
զնա, այլ արարին ընդ նմա
որչափ կամեցան. նոյնպէս և
Որդի մարդոյ պարտ է չարչարել
ի նոցանէ։

Κգ Յայնժամ իմացան աշակերտքն
նորա, եթէ զՅովհաննու մկրտչէ
ասաց նոցա։

Κդ Եւ մերձեցեալ առ ժողովուրդն՝
մատեաւ առ նա այր մի,
անկեալ ի գուրկս նորա,

Κե և ասէ. Տէր, ողորմեա որդւոյ
իմում, զի ցաւագին է, և
բազում անգամ անկանի յերկիր
և ի ջուր։

Κզ Եւ մատուցի զնա աշակերտացդ
քոց, և ոչ կարացին բժշկել
զնա։

Κէ Եւ պատասխանի Յիսուս ասէ.
ով ազգ անհաւատ և ծուռ,
մինչև ե՞րբ ընդ ձեզ եղէց, մինչև
ե՞րբ հանդուրժեցից ձեզ. մատուսջիք
զնա առ իս հոս։

Κը Եւ սաստեաց նմա Յիսուս, և
ել ի նմանէ դեւն, և բժշկեցաւ
մանուկն յժամուն յայնմիկ։

Κթ Յայնժամ մերձեցան աշակերտքն
առ Յիսուս ընդ մենակ, և
ասացին. զի՞ մեք ոչ կարացաք
հանել զդեւն։

Λ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. վասն
անհաւատութեան ձերոյ. զի
ամենայն ճշմարտիւ ասեմ ձեզ,
եթէ ունիցիք հաւատս իբրև
զհատ մանանխոյ, և ասիցէք
լերինդ այդորիկ. տեղի ընդ
անդ, և տեղի անցցէ, և ոչ
անկանիցի ինչ ձեզ անկարելի։

Λա Եւ այս ազգ ոչ ելանէ
յայլ ինչ, բայց ի պահս և
ի պաղատանս։

Λբ Եւ ընդ դառնալ նոցա ի
Գալիլեա՝ ասէ ցնոսա Յիսուս.
Որդի մարդոյ մատնելոց է ի
ձեռս մարդկան,

Λգ և սպանանիցեն զնա, և
յերրորդ աւուր յարիցէ։ Եւ
տրտմեցան յոյժ։

Λդ Եւ մտեալ նոցա ի Կափառնայում՝
մատեան առ Պետրոս
հարկապահանջքն, և ասեն. ոչ
հարկս տայ վարդապետ ձեր։

Λե Ասէ. այո։ Եւ մտեալ ի տունն՝
նախագոյն ասէ նմա Յիսուս
և ասէ. զի՞ կարծես, Սիմոն,
թագաւորքն երկրի յոմանց առնուն
հարկս կամ տուրս, յորդւոցն
իւրեանց, կամ յայլոց։

Λզ Եւ ասէ Պետրոս. յայլոց։
Ասէ Յիսուս. ապա ուրեմն
ազատք են որդիքն։

Λէ Բայց զի մի գայթակղեցուսցուք
զնոսա, երթ ի ծով, և
զանկեայդ ձգեա, և զառաջինն
ձուկն որ ելանիցէ՝ զնա, և
բացեալ զբերանն նորա՝ գտցես
զստատէր մի. զնա տուր նոցա
վասն իմ և քո։

Λը Յայնժամ մերձեցեալ աշակերտքն
առ Յիսուս՝ ասեն. ո՞վ
իցէ մեծ յարքայութեան երկնից։

Λթ Եւ կոչեալ Յիսուս զմանուկ մի՝
կացոյց զնա առաջի նոցա,

Μ և ասէ. ամէն ասեմ ձեզ,
եթէ մի դարձջիք և լինիջիք
իբրև զմանկունս, ո՛չ մտանիցէք
յարքայութիւն երկնից։

Μա Եւ որ խոնարհեցուցանիցէ
զանձն իւր իբրև զմանուկս
զայս, նա է մեծ յարքայութեան
երկնից։

Μբ Եւ որ ընկալցի մանուկ մի
զայսպիսի յանուն իմ, զիս
ընկալցի։

Μգ Եւ որ գայթակղեցուցանիցէ
զմի ի մանկանցս զայսոսիկ
որ հաւատան յիս, լաւ է նմա
կապել ջրաղացաքար ի պարանոցի
նորա, և խորասուզել զնա ի
խորս ծովուն։

Μդ Վա՜յ աշխարհի գայթակղութեանց
պատճառ. զի պարտ է
գալ գայթակղութեանց, բայց
վա՜յ այնմ մարդոյ որով գայթակղութիւն
գայ։

Μե Եւ եթէ ձեռն քո կամ ոտն
քո գայթակղեցուցանէ զքեզ,
կտրեա զնոսա, և արկ ի քէն.
լաւ է քեզ մտանել ի կեանս
կաղ կամ հաշեակ, քան զերկուս
ձեռս կամ զերկուս ոտս ունել
արկեալ յկրակն յաւիտենական։

Μզ Եւ եթէ աչք քո գայթակղեցուցանեն
զքեզ, հան զնոսա, և
արկ ի քէն. լաւ է քեզ մտանել
ի կեանս միաչեայ, քան զերկուս
աչս ունել արկեալ ի գեհենի
հրոյ։

Μէ Տեսէք մի արհամարհիցէք
զմի ի մանկանցս զայսոսիկ.
զի ասեմ ձեզ, եթէ հրեշտակք
նոցա յերկինս միշտ տեսանեն
զերեսս Հաւր իմոյ որ յերկինս է։

Μը Զի Որդի մարդոյ եկն
կեցուցանել զկորուսեալսն։

Μթ Զի՞նչ կարծէք ձեզ. եթէ
լինիցի մարդոյ ումեք հարիւր
ոչխար, և մոլորեսցի ի նոցանէ
մի, ո՞չ զիննուն թողեալ զինսնսուն
և զերիս ի լերինս, և
երթեալ խնդրէ զմոլորեալն։

Ν Եւ եթէ գտցէ զնա, ամէն
ասեմ ձեզ, եթէ ուրախ լինի
նմա քան զինսնսունն և զերիսն
որ ոչ մոլորեցան։

Նա Նոյնպէս ոչ է կամք առաջի
Հաւր ձերոյ որ յերկինս է,
զի կորիցէ մի ի մանկանցս
զայսոսիկ։

Նբ Եւ եթէ մեղանչեսցէ ընդ
քեզ եղբայր քո, երթ և
հանդիմանեա զնա միայնակ
ընդ նմա. եթէ լուիցէ քեզ,
շահեցար զեղբայր քո։

Նգ Եւ եթէ ոչ լուիցէ քեզ,
առ ընդ քեզ մի կամ երկուս,
զի ի բերան երկուց կամ երից
վկայից կացցէ ամենայն բան։

Նդ Եւ եթէ ոչ լուիցէ նոցա,
ասա եկեղեցւոյ. եթէ եկեղեցւոյ
ոչ լուիցէ, եղիցի քեզ իբրև
զհեթանոս և զմաքսաւոր։

Նե Ամէն ասեմ ձեզ, զոր
կապեսջիք ի վերայ երկրի,
կապեալ լիցի յերկինս, և զոր
արձակեսջիք ի վերայ երկրի,
արձակեալ լիցի յերկինս։

Նզ Եւ դարձեալ ասեմ ձեզ,
եթէ զի երկու ոք ի ձէնջ
համաձայնեսցին ի վերայ երկրի
վասն ամենայն իրի զոր
խնդրիցեն, եղիցի նոցա յԱստուծոյ
հաւրէ իմմէ որ յերկինս է։

Նէ Զի ուր իցեն երկու կամ
երիք ժողովեալք յանուն իմ,
անդ եմ ես յերկոսին նոսին։

Նը Յայնժամ մերձեցեալ Պետրոս
առ Յիսուս՝ ասէ. Տէր, քանի՞
անգամ մեղանչեսցէ ընդ իս
եղբայր իմ, և ես ներեցից նմա.
մինչև եօթն անգամ։

Նթ Ասէ ցնա Յիսուս. ո՛չ ասեմ
քեզ մինչև եօթն անգամ, այլ
մինչև եօթանասն անգամ եւ եօթն։

Ծ Վասն որոյ նմանեցաւ
արքայութիւն երկնից մարդոյ
թագաւորի որ կամեցաւ հաշիւ
առնուլ ընդ ծառայս իւր։

Ծա Եւ սկսեալ նորա հաշուել՝
մատուցին առ նա մի որ
պարտական էր նմա տասն հազար
տալանդ։

Ծբ Եւ զի չէր նորա ինչ
հատուցանել, հրամայեաց տէրն
նորա զնա վաճառել, և զկին
նորա և զորդիսն, և զամենայն
զոր ինչ ունէր, և հատուցանել։

Ծգ Եւ անկեալ ծառայն նա՝
երկրպագանէր նմա և ասէր.
երկայնամիտ լեր ինձ, և ամենայն
հատուցից քեզ։

Ծդ Եւ գթացեալ տէր ծառային
նորա՝ արձակեաց զնա, և
զպարտն թողոյց նմա։

Ծե Ելեալ ծառայն նա՝ գտանէ
զմի ի ծառայակիցս իւրեանց
որ պարտական էր նմա հարիւր
դահեկան, և բռնեալ զնա՝ խեղդէր
զնա և ասէր. հատո՛ զոր
պարտիս։

Ծզ Եւ անկեալ ծառայակիցն նորա
առ ոտս նորա՝ աղաչէր զնա
և ասէր. երկայնամիտ լեր ինձ,
և ամենայն հատուցից քեզ։

Ծէ Եւ ոչ կամեցաւ, այլ գնաց
և արկ զնա ի բանտ, մինչև
հատուսցէ զպարտն։

Ծը Եւ տեսեալ ծառայակիցքն
նորա զեղեալսն՝ տրտմեցան
յոյժ, և եկեալ պատմեցին տեառն
իւրեանց զամենայն զոր եղեալ
էր։

Ծթ Յայնժամ կոչեալ տէրն նորա
զնա՝ ասէ ցնա. ծառայ չար,
զամենայն պարտիսդ թողի քեզ,
զի աղաչեցեր զիս.

Ի ո՞չ պարտ էր և քեզ
ողորմել ծառայակցի քում,
որպէս և ես քեզ ողորմեցայ։

Իա Եւ բարկացեալ տէրն նորա՝
մատնեաց զնա տանջողացն,
մինչև հատուսցէ զամենայն
զպարտն։

Իբ Նոյնպէս և Հայր իմ երկնաւոր
առնիցէ ձեզ, եթէ մի ումեք
ոչ թողուցուք զպարտիս իւրեանց
ի սրտից ձերոց։

Իգ Եւ եղև յորժամ կատարեաց
Յիսուս զբանս զայսոսիկ՝ շարժեցաւ
յԳալիլեացն, և եկն ի
սահմանս Հրէաստանեայց յայն
կողմն Յորդանանու։

Իդ Եւ երթեալ ընդ նմա բազումք
ժողովեցան, և բժշկեաց զնոսա
անդ։

Իե Եւ մերձեցեալ առ նա փարիսեցիք
փորձելով զնա, և ասեն
ցնա. արդեօք արժան է մարդոյ
արձակել զկին իւր ամենայն
պատճառաւ։

Իզ Եւ նա պատասխանի ետ և
ասէ. ո՞չ ընթերցարուք եթէ
որ արար յսկզբանէ արու և
էգ արար զնոսա,

Իէ և ասէ. վասն այսորիկ
թողցէ մարդ զհայր և զմայր,
և կցեսցի կնոջ իւրում, և
եղիցին երկոքին մարմին մի։

Իը Ապա ուրեմն ոչ են երկու,
այլ մարմին մի. զոր ուրեմն
Աստուած զուգեաց, մարդ մի
մի՛ բաժանեսցէ։

Իթ Ասեն ցնա. զի՞ ուրեմն
Մովսէս պատուիրեաց տալ
գրով բաժանման և արձակել։

Κ Ասէ ցնոսա. Մովսէս վասն
կարծրութեան սրտից ձերոց
արձակել զկանայս ձեր ետ
ձեզ, սակայն յսկզբանէ ոչ
եղև այդպէս։

Κա Եւ ասեմ ձեզ, եթէ որ
արձակեսցէ զկին իւր, բայց
ոչ վասն պոռնկութեան, և
առցէ այլ, շնանայ. և որ
արձակեալն առցէ, շնանայ։

Κբ Ասեն աշակերտքն նորա ցնա.
եթէ այդպէս է գործ մարդոյ
ընդ կնոջ, ոչ օգտի առնուլ։

Κգ Եւ ասէ ցնոսա. ոչ ամենեքին
զբանդ զայդ առնուն, այլ
որոց տացի։

Κդ Զի կան ներքինիք որ
ծնեալ են այսպէս ի մարմնոյ
մաւրէ իւրեանց, և կան
ներքինիք որ ներքինացան ի
մարդկանէ, և կան ներքինիք
որ ներքինացուցին զանձինս
իւրեանց վասն արքայութեան
երկնից. որ կարող է առնուլ՝
առցէ։

Κե Յայնժամ մատուցին առ նա
մանկունս, զի զձեռս եդցէ
ի վերայ նոցա և աղաւթս արասցէ.
և աշակերտքն նզովեցին զնոսա։

Κզ Եւ Յիսուս ասէ. թողէք
զմանկունսդ, և մի արգելուջիք
նոցա գալ առ իս. զի
նոցա է արքայութիւն երկնից։

Κէ Եւ եդեալ ի վերայ նոցա
զձեռս՝ գնաց անտի։

Κը Եւ ահա մի ոք մերձեցեալ
ասէ ցնա. վարդապետ բարի,
զի՞նչ բարի արասցեմ, զի
ունիցիմ զկեանս յաւիտենական։

Κթ Եւ նա ասէ ցնա. զի՞ ասես
զիս բարի. ոչ ոք է բարի, բայց
միայն մի Աստուած։ Եթէ
կամիս մտանել ի կեանս, պահեա
զպատուիրանսն։

Λ Ասէ ցնա. զո՞ր։ Եւ ասէ
Յիսուս. զայս. մի սպանաներ,
մի շնանար, մի գողանար, մի
սուտ վկայեր,

Λա պատուեա զհայր և զմայր,
և սիրեսցես զընկեր քո իբրև
զանձն քո։

Λբ Ասէ ցնա երիտասարդն. զայս
ամենայն պահեցի յանմանկութենէ
իմմէ, զի՞ դեռ պակասեմ։

Λգ Ասէ ցնա Յիսուս. եթէ
կամիս կատարեալ լինել, երթ
և ծախեա զունայնդ քո, և
տուր աղքատաց, և ունիցիս
գանձ յերկինս, և եկ հետեա
ինձ։

Λդ Եւ լուեալ երիտասարդին
զբանդ զայդ՝ գնաց տրտում,
զի էր ունելով ստացուածս
բազումս։

Λե Եւ Յիսուս ասէ ցաշակերտսն
իւր. ամէն ասեմ ձեզ, եթէ
դժուարաւ մտանիցէ հարուստ
ոք յարքայութիւն երկնից։

Λզ Եւ դարձեալ ասեմ ձեզ,
եթէ դիւրաւ անցանիցէ ուղտ
ծակ ասեղան քան զհարուստ
մտանել յարքայութիւն երկնից։

Λէ Եւ լուեալ աշակերտացն՝
զարհուրեցան յոյժ, և ասեն.
ո՞վ կարէ ապրել։

Λը Եւ հայեցեալ Յիսուս՝ ասէ
նոցա. առ մարդկանէ անկարելի
է, այլ ոչ առ Աստուծոյ. զի
ամենայն ինչ կարելի է առ
Աստուծոյ։

Λթ Յայնժամ պատասխանի Պետրոս
ասէ ցնա. ահա մեք թողաք
զամենայն և գնացաք զհետ քո,
զի՞նչ իցէ մեզ։

Μ Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա.
ամէն ասեմ ձեզ, եթէ դուք
որ գնացէք զհետ իմ, յաշխարհին
յորում նորոգութեան
ժամանակի նստցի Որդի մարդոյ
յաթոռ փառաց իւրոց, նստջիք
և դուք ի տասն և երկուս
աթոռս՝ դատել զտասն և երկու
ցեղսն Իսրայելի։

Μա Եւ ամենայն որ թողցէ
զտունս, կամ զեղբարս, կամ
զքոյրս, կամ զհայր, կամ զմայր,
կամ զկին, կամ զորդիս, կամ
զագարակս վասն անուան իմոյ,
հարիւրապատիկ առցէ, և զկեանս
յաւիտենական ժառանգեսցէ։

Μբ Եւ բազումք որ են առաջինք
յետինք լինիցին, և յետինք
առաջինք։

Μգ Զի նման է արքայութիւն
երկնից մարդոյ տանուտեարի
որ ել առաւաւտ կանխեալ
վարձկանս առնուլ ի գործ
արտի իւրոյ։

Μդ Եւ համաձայնեալ ընդ
վարձկանսն ի դահեկանի մի
յաւր՝ առաքեաց զնոսա ի գործ
արտի իւրոյ։

Μե Եւ ելեալ ի ժամ երրորդ՝
ետես այլս կայս ի հրապարակի
պարապս,

Μզ և ասէ ցնոսա. երթայք և
դուք ի գործ արտի իմոյ, և
զոր ինչ արդար իցէ տացեմ
ձեզ։ Եւ նոքա գնացին։

Μէ Եւ դարձեալ ելեալ ի ժամ
վեցերորդ և ի ժամ իններորդ՝
արար նոյնպէս։

Μը Եւ ելեալ ի ժամ մետասաներորդ՝
ետես այլս կայս պարապս,
և ասէ ցնոսա. զի՞ կայք աստ
ամենայն աւր պարապս։

Μթ Ասեն ցնա. զի մեզ ոք
ոչ վարձեաց։ Ասէ ցնոսա.
երթայք և դուք ի գործ արտի
իմոյ, և զոր ինչ արդար իցէ
տացեմ ձեզ։

Ν Եւ երեկոյ եղեալ՝ ասէ
տէր արտին ցգործակալ իւր.
կոչեա զվարձկանսն, և տո՛ւր
նոցա զվարձս, սկսեալ ի վերջինսն
մինչև ցառաջինսն։

Նա Եւ եկեալ որ ի ժամ
մետասաներորդ՝ առին զդահեկանի
մի մի։

Նբ Եւ եկեալ առաջինքն՝ կարծեցին
եթէ աւելի առնուցուն,
և առին նոքա զդահեկանի մի
մի։

Նգ Եւ առեալ զդահեկանն՝ տրտնջէին
ընդ տանուտեարն և
ասէին.

Նդ զի վերջինքս մի ժամ
արարին, և հաւասար արարեր
զնոսա մեզ որ տարաք զբեռն
աւուրն և զերկունս։

Նե Եւ նա պատասխանի ետ
մի ումեքէ ի նոցանէ և ասէ.
ընկեր, ոչ ինչ զրկեմ զքեզ.
ո՞չ դահեկանի մի հատուցեր
ինձ։

Նզ Առ զքոյդ և գնա. կամիմ
և զվերջինս տալ որպէս և քեզ։

Նէ Եւ ո՞չ իշխան է ինձ առնել
զոր կամիմ ես. կամ աչք քո
չարանան, զի ես բարի եմ։

Նը Նոյնպէս եղիցին վերջինքն
առաջինք, և առաջինքն վերջինք.
զի բազումք են կոչեցեալք,
և սակաւք ընտրեալք։

Նթ Եւ ելանելով Յիսուս յԵրուսաղէմ՝
առ զտասն և երկուս
աշակերտսն առանձինս ի ճանապարհին,
և ասէ ցնոսա.

Ծ ահա ելանեմք յԵրուսաղէմ,
և Որդի մարդոյ մատնեսցի
քահանայապետացն և դպրացն,
և դատապարտեսցեն զնա մահու,

Ծա և մատնեսցեն զնա հեթանոսաց
ի ծաղր և ի հայհոյութիւն
և ի խաչել, և յերրորդ աւուր
յարիցէ։

Ծբ Յայնժամ մատեաւ առ նա
մաւր որդւոցն Զեբեդեայ հանդերձ
որդւովքն իւրովք, երկրպագանէր
նմա և խնդրէր ինչ ի նմանէ։

Ծգ Եւ ասէ ցնա Յիսուս. զի՞
կամիս։ Ասէ ցնա. ասա զի
նստցին երկու որդիք իմ սոքա
մի ընդ աջմէ քումմէ և մի
ընդ ձախմէ քումմէ յարքայութեան
քում։

Ծդ Եւ պատասխանի Յիսուս ասէ.
ո՛չ գիտէք զինչ խնդրէք. կարո՞ղ
էք արբուցանել զբաժակն զոր
ես արբուցանեմ, և զմկրտութիւնն
զոր ես մկրտիմ, մկրտեալ
լինել։ Ասեն ցնա. կարող ենք։

Ծե Ասէ ցնոսա. զբաժակն իմ
արբուցանիցէք, և զմկրտութիւնն
զոր ես մկրտիմ, մկրտեալ
լինիցիք. բայց նստանել ընդ
աջմէ իմմէ և ընդ ձախմէ իմմէ
ոչ է իմ տալ, այլ որոց
պատրաստեցաւ Հաւր իմոյ։

Ծզ Եւ լուեալ տասանցն՝ զայրացան
վասն երկուց եղբարցն։

Ծէ Եւ Յիսուս կոչեալ զնոսա՝
ասէ. գիտէք եթէ իշխանքն
հեթանոսաց տիրեն նոցա, և
մեծքն զօրութիւն գործեն ի
վերայ նոցա։

Ծը Այլ ոչ այդպէս իցէ ի ձեզ.
այլ որ կամիցի ի ձէնջ մեծ
լինել՝ եղիցի ձեր սպասաւոր,

Ծթ և որ կամիցի ի ձէնջ
առաջին լինել՝ եղիցի ձեր
ծառայ։

Ի Որպէս և Որդի մարդոյ ոչ
եկն սպասաւորեցուցանել, այլ
սպասաւորել, և տալ զանձն
իւր փրկանս վասն բազմաց։

Իա Եւ ելանելով նոցա ի Յերիքով՝
երկու կուրք նստեալ
առ ճանապարհաւ, և լուեալ
զի Յիսուս անցանէ,

Իբ աղաղակեցին և ասեն. Տէր,
ողորմեա մեզ, Որդի Դաւթի։

Իգ Եւ սաստեաց նոցա ամբոխն
զի լռեսցեն. և նոքա աւելի
աղաղակեցին և ասեն. Տէր,
ողորմեա մեզ, Որդի Դաւթի։

Իդ Եւ կացեալ Յիսուս՝ կոչեաց
զնոսա և ասէ. զի՞նչ կամիք
ասացից ձեզ։

Իե Ասեն ցնա. Տէր, զի բացցին
աչք մեր։

Իզ Եւ գթացեալ Յիսուս՝ մերձեցոյց
զձեռս իւր ի վերայ աչաց
նոցա, և իսկ յորժամ տեսին
աչք նոցա՝ ետես զնոսա, և
գնացին զհետ նորա։

Իէ Եւ մերձեցեալ Յիսուս և
աշակերտքն նորա ի Յերուսաղէմ,
և եկին ի Բեթփագէ առ
լերինն Ձիթենեաց, յայնժամ
առաքեաց Յիսուս զերկուս
աշակերտս իւր,

Իը և ասէ ցնոսա. երթայք
ի գեղն որ առաջի ձեր է,
և անդէն գտանիցէք էշ կապեալ,
և զհամր ընդ նմա. արձակեալ
ածէք առ իս։

Իթ Եւ եթէ ոք ինչ ասիցէ
ձեզ, ասասջիք եթէ Տէր զսոսա
կարիս ունի, և անդէն արձակեսցէ
զնոսա։

Ի Եւ այս ամենայն եղև զի
լցցի բանն որ ասացաւ ի
մարգարէէն, որ ասէ.

Իա ասացէք դստերն Սիովնի.
ահա թագաւորն քո գայ ընդ
քեզ հեզ, նստեալ ի վերայ
էշոյ, և ի վերայ էշոյ որդւոյ
լծելոյ։

Իբ Եւ գնացեալ աշակերտքն և
արարին որպէս հրամայեաց
նոցա Յիսուս,

Իգ և ածին զէշն և զհամրն,
և եդին ի վերայ նոցա զհանդերձս
իւրեանց, և նստոյց զնա
ի վերայ նոցա։

Իդ Եւ բազումք ամբոխեալք
տարածեցին զհանդերձս իւրեանց
ճանապարհաւ, և այլք
կտրէին ոստս ի ծառոց և
տարածանէին ճանապարհաւ։

Իե Եւ ամբոխքն որ գնային
առաջի և որ զհետ գային
աղաղակէին և ասէին. օրհնեալ
է որդի Դաւթի. օրհնեալ որ
գայ յանուն Տեառն. Օսանա
ի բարձունս։

Իզ Եւ մտեալ նորա յԵրուսաղէմ՝
շարժեցաւ ամենայն քաղաքն
և ասէին. ո՞վ է սա։

Իէ Եւ ամբոխքն ասէին. սա
է Յիսուս մարգարէն ի Նազարեթ
Գալիլեացւոց։

Իը Եւ մտեալ Յիսուս ի տաճարն
Աստուծոյ՝ հանէր զամենեսեան
որ վաճառէին և գնէին ի
տաճարին, և զսեղանս դրամափոխացն
և զաթոռս վաճառողացն
աղաւնեաց կործանեաց,

Իթ և ասէ ցնոսա. գրեալ է.
տունն իմ տունն աղաւթից
կոչեսցի, և դուք զայն ոսկերաց
արարէք։

Κ Եւ մատեան առ նա կոյրք
և կաղք ի տաճարին, և
բժշկեաց զնոսա։

Κա Եւ տեսեալ քահանայապետացն
և դպրացն զսքանչելիսն զոր
արար, և զմանկունսն որ
աղաղակէին ի տաճարին և
ասէին. օրհնեալ է Որդի Դաւթի,
տրտնջեցին,

Κբ և ասեն ցնա. լսես զինչ
սոքա ասեն։ Եւ Յիսուս ասէ
նոցա. այո, ո՞չ երբէք ընթերցարուք
եթէ ի բերանոց մանկանց
և ծծկերաց կատարեցեր
գովեստ։

Κգ Եւ թողեալ զնոսա՝ ել արտաքս
ի քաղաքէն ի Բեթանիա,
և անդ հանգոյց զնոսա։

Κդ Եւ առաւաւտուն դառնալ
նորա ի քաղաքն՝ ետես թզենի
մի ի ճանապարհին, և մերձեցեալ
առ նա՝ ոչ ինչ գտանէ
ի նմա, բայց տերեւս միայն,
և ասէ ցնա. ո՛չ ելցի ի քէն
պտուղ յաւիտեան։ Եւ իսկ
յանդիման չորացաւ թզենին։

Κե Եւ տեսեալ աշակերտացն՝
զարհուրեցան և ասեն. զի՞նչ
եղև իսկ յանդիման չորացաւ
թզենին։

Κզ Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա.
ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ունիցիք
հաւատս և ոչ տարակուսիցիք,
ոչ միայն զթզենոյն արասջիք,
այլ և եթէ ասիցէք լերինդ
այդորիկ. վերացիր և արկանիս
ի ծով, եղիցի։

Κէ Եւ զամենայն զոր ինչ
խնդրիցէք յաղաւթս հաւատով
առնուցուք։

Κը Եւ մտեալ նորա ի տաճարն՝
մատեան առ նա քահանայապետքն
և ծերք ժողովրդեան
ուսուցանելով նմա և ասեն.
յո՞ր իշխանութենէ զսոսա առնես,
և ո՞վ է որ զիշխանութիւնդ
զայդ ետ քեզ։

Κթ Եւ պատասխանի Յիսուս ասէ
նոցա. և ես հարցից ձեզ
մի բան, զոր եթէ ասիցէք ինձ,
և ես ասիցեմ ձեզ յո՞ր իշխանութենէ
զսոսա առնեմ։

Λ Մկրտութիւնն Յովհաննու
յո՞ր էր, յերկնից կամ
յայնոցանէ։ Եւ նոքա խորհէին
ընդ միմեանս՝ և ասէին.

Λա եթէ ասիցեմք յերկնից,
ասիցէ ցմեզ. զի՞ ոչ հաւատացէք
նմա։ Եւ եթէ ասիցեմք
յայնոցանէ, երկնչիմք ի ժողովրդենէն,
զի ամենեքին զՅովհաննէս
իբրև զմարգարէ ունին։

Λբ Եւ պատասխանի ետուն
Յիսուսի և ասեն. ոչ գիտեմք։
Եւ նա ասէ ցնոսա. և ես ոչ
ասեմ ձեզ յո՞ր իշխանութենէ
զսոսա առնեմ։

Λգ Եւ զի՞նչ կարծէք ձեզ.
մարդոյ ումեք էին երկու որդիք,
և մերձեցեալ առաջնոյն՝ ասէ.
որդեա, երթ այսաւր գործեա
յարտի իմում։

Λդ Եւ նա պատասխանի ետ և
ասէ. ոչ կամիմ։ Եւ յետոյ
զղջացեալ՝ գնաց։

Λե Եւ մերձեցեալ երկրորդին՝
ասէ նոյնպէս. նա պատասխանի
ետ և ասէ. գնամ, տէր։ Եւ
ոչ գնաց։

Λզ Ո՞ր յերկոցունց արար զկամս
հաւր։ Ասեն ցն

ա՛ւ մատուցէ՛լ աշակերտ-
քըն տէրն ցնա։ ընդ-
ա՛ւակք խօսիս ընդ նո՛ս
Ա՛յս պատասխանի էտ և
տաէ ցնոսա ։ քոնդէ ձէզ
տուէալ է գիտէլ զխոր-
հուրդ արքայուէ երկնից ։
և նոց չէ՛ տուէալ։
Ո՞վ ի քեզ գուցէ՝ տացի նմա
և յաւէլցի։ և քեզ ոչն գու-
ցէ, և զոր ունիցին, բարձ-
ցի ի նմանէ։
Ա՛յդ պատճառիկ առակօք խօ-
սիմ ընդ նո՛ս ։ զի առեա-
նէն՝ և ո՛չ առեանէն ։ և լը-
սէն՝ և ո՛չ լսէն՝ և ո՛չ առ-
նուն ի միտս։
Ա՛յս կատարի առ նո՛ս մար-
գարէութի՛ն եսայէ՛այ՝ որ ա՛յ
սէ ։ լսելով լսէ՛ջիք՝ և մի՛
իմասջիք ։ և տեսանելով
տեսջիք՝ և մի՛ տեսջիք։
Ո՞ի թանձրացաւ սիրտ
ժողովրդեանս այսորիկ՝ և
ականջօք խլեցին ծանրացա
լոշան ։ և զաչս իւրեանց
կախուցին ։ զի մի՛ երբեմն
տեսցեն աչօք՝ և ականջօք
լսի

մուանել նմա ի նոսա ։ և
նսասիլ ։ և ես՝ ժողովուրդ
դ ես կայր առ ծովեզերբն։
Ա՛յս խօսէր ընդ նո՛ս բազ-
մա՛ւ առակօք՝ և ասէր։
Ա՛հա ել սերմանահան սեր
մանել ։ և ի սերմանելն իւ
րումիեր որ անկաւ առ ճա
նապարհա՛՝ և եկն թըռ-
չուն երկնից՝ և եկեր զնա։
Ա՛յն անկաւ յոտպա
ռաժի ։ ուր ո՛չ գայր հող
բազում ։ և վաղվաղակի
բուսաւ՝ առ ի չդոյէ հո՛ղ
Թագ երկրին։
Ա՛յլ ծագել արեւու առեալ
ցաւ ։ և չոր ո՛չ գոյին արմ
մունք ։ չորացաւ։
Ա՛յն անկաւ ի մէջ
փշոց ։ և ելին փուշքն և
հեղձուցին զնա։
Ա՛յն անկաւ յերկիր
բարի։ և առայր պտուղ ։ ե՛ր
ոմն հարիւրաւոր ։ և ե՛ր ոմն
վեցհանասւոր ։ և ե՛ր ոմն ե
րեսնհասւոր։
Ա՛ր ունիցի ականջս լսելոյ՝
լսիցէ։

Տէր ո՞ր ես դու, որ առակ ես առեալ առակս՝ եւ առակ ես նոցա՝ եւ առակ. Նը մանուկս ասէրայ ուրեմն երկիւղ առն, որ սէր մանկիւղ ըստ բանին բարի լիցի նմա։

Եւ ի քուն լինիլ մարդկան, է՞ն թշնամին նը. եւ ցանեալ ի վը զորան ի մէջ ցորենոյն և գնայ։

Եւ երբեք բառաս խոսան՝ և

Ա՝ Ա՝ Ղ՝ Ա՝
Ձիգ՝ ։ Ձի՝ Ձիգ՝
Ձի՝ լը Հը

Ա՝ Ա՝ Ղ՝ Ա՝
Ձիգ՝ ։ Ձի՝ Ձիգ՝
Ձի՝ լը Հը

Ձիգ՝ Ա՝

Ձի՝ Ա՝

Ձիգ՝ Ա՝

Լուիցեն. և արտիւք իմոս ցին. և դարձցին, և բժշկե ցից զնոսա։

Ձիգ՝ Ա՝

Ասաց ձեր է բանի է աչաց՝ զի առեսանեն. և ականջաց ձերոց, զի լսեն։

Ձի՝ Ա՝

Ամէն ասեմ ձեզ. զի բա զումս մարգարէք և արդարք ցանկացան առնել՝ զոր առեսանէք դ՝ և ոչ առեին. և լսել՝ զոր լուայք դ՝ և ոչ լուան։

Եւ արդ՝ լուարուք դուք զառակ սերմանացանին։

Ամէնայն որ լսէ զբան արքայութե՝ և ոչ առնու՝ ի միտ. գայ չարն՝ և յափշտակէ զսերմանեալն ՚ի սիրտ նը. այն է՝ որ առ ճանապարհ հասն սերմանեցաւ։

Եւ որ յապառաժին սերմանեցաւ, այն է՝ որ իբրև լսէ զբանն, և վաղվաղակի խնդութե ընդունի զնա։

Ասաց քանզի ոչ ունի արմատս ՚ի ներքոյն. այլ առ ժամանակ մի է. ՚ի լինիլ նեղութե և հալածանաց վը

ՈՐ ԵՐԿՆԻՑ ՀՈՍԱՑ ՄԱՆԱՆ

Ա Յր առակ է մարգ մի, և ասէ. Նմանի է արքայու-
ձիք թիւն երկնից հոսացի մանանի՝ որ ի ժամանակի
ցորենոյ ի հասանելն իւրում ի հնձողսն ասացի. Հաւաքեցէք
զանիծս նախ, և կապեցէք զայն խրձունս առ ի հրայրել
զայն. և զցորենն ժողովեցէք ի շտեմարան իմ։
Ա յլ առակ եդեալ առ նոսա՝ և ասէ. Նմանի է արքայու-
թիւն երկնից հատու մանանի՝ զոր առեալ մարդ՝ ար-
կանէ ի պարտէզ իւր, և աճեալ եղեւ ի ծառ մեծ, և
հանգեան թռչունք երկնից՝ և բնակեցան ի ճիւղս նորա։
Ա յլ առակ խօսեցաւ ցնոսա՝ թէ նման է արքայու-
թիւն երկնից խմորոյ, զոր առեալ կինոջ թաքուցու ի
դրիճս երից սահմանս՝ մինչև ամենայն խմորեցաւ։
Ա յս ամենայն խօսեցաւ Յիսուս ընդ ամ-
բոխսն ի առակսն, և առանց առակի ոչ
ինչ խօսէր ընդ նոսա։
Ո՛վ լսելի առնիցէ մարգարէին ասացեալն ի լսել
մարգարէին. բացից ես ի յայտ առակսն զծածկեալսն ի սկզբ
բանէ աշխարհի։

Յայն ժամանակի ելեալ Յիսուս ի տանէն՝ նստաւ
առ ծովեզերն։ Եւ ժողովեցան առ նա բազումք, մինչ-
զի նաւ մի մտեալ նստաւ, և ամենայն ամբոխն կայր
առ ծովեզերն։ Եւ խօսեցաւ ընդ նոսա բազումս առակս՝
ասելով. Ահա ելանէր սերմանողն սերմանել զսերմանիսն
իւր։ Եւ յորժամ սերմանէր, անկան ոմանք առ ճանա-
պարհաւ, և եկին թռչունք երկնից՝ և կերան զնոսա։
Եւ այլ անկան ի վայրս ապառաժուտս, ուր ոչ էր բազում
հող, և յանդիման ծլեցան, վասն զի ոչ էր նոցա խո-
րութիւն հողոյ։ Եւ յորժամ ծագեաց արեգակն՝ այրե-
ցան, և վասն զի արմատ չունէին՝ չորացան։ Եւ այլ
անկան ի մէջ փշոց, և բուսեալ փշոցն՝ խեղդեցին զնո-
սա։ Եւ այլ անկան ի հող բարի, և տային պտուղ՝ ոմն
հարիւրապատիկ, և ոմն վաթսնապատիկ, և ոմն երեսնա-
պատիկ։ Որ ունի ականջս լսելեաց՝ լուիցէ։

ՀԱՅԿԱԶՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԶՆԵՐ

Տէր ասէ Ցնծա՛յ

Ա. Ցնծա՛յ երկիր իբրև կա՛ս
տարեաց յո՛ւ զա՛ս
ուախս զոյսոսիկ՝
փոխեցա՛ւ անախ։

Եւ եհեաւ ի դաւառ իւր՝
ուաւուցանէր զնա՛ս. մինչև
զտրմանալ նոցա և ասել.
սմա ուսոմ ի՞նչ այս իմաս
տութի՛ւն և զօրութի՛ւս։

Ա. Ձայս հնաւանդ որդի՛
ոչ մայր սորա կոչի մա՛ս
բիսամ՝. և եղբայրք սորա
յակոբոս. և յօսէս, և
սիմո՛ն՝ և յուդասա։

Եւ քոյրք սորա ամենեան
առ մեզ են. արդ ուսոմ՞
ե սմա այս ամենայն։

Ա. Եւ դժգոհակղեցին ի նա.

Ա. Եւ յո՛ւ ասէ ցնոսա՝ չի՛ք
մարգարէ անարգ՝ եթէ
ոչ յիւրում գաւառի և
ի՛ւրում տան։

Եւ ո՛չ սոքա անդ զօրութի՛ւն
Թիւնա բազումս վրա՛ն
հաւատոյն նո՛ց։

Յայտ

Ա՝ Ա՛ր Ո՛ Ո՛՝
ձխա ֆ ֆքՙ ֆքՙ
ձխը ֆա ֆա ֆը
,

ա՛րկելայ ի ծով՝ և յայտ
ազգաց ժողովելայ։

Ա՛ր իբրև լցաւ, հանեալ
ի ցամաքՙ և նստեալ ժողո
վեցին զլաւսն բարին յա՛
ման՝ և զնաւսն ի բաց
ընկեցին։

Ա. Հնդհակ եղեալ ի կատա
րած աշխարհիս. ելցեն
հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն
զչարս ի միջոյ արդարոց։
Եւ արկցեն զնա ի հնոց
հրոյ. անդ եղեալ լալ և կրճ
ձել ատամանց։

Ա՛յե՞ գիտաս յո՛ւ իմացա՞ր
զայս ամե՛ն. ասեն ցնա. այո՛
ասէր։

Եւ նա ասէ ցնոսա՝ վա՛յ
այսորիկ՝ ամե՛ն զպիր աշա
կերտեալ արքայութե՛ն երկ
նից՝ նմա՛ն է առն տանուտ
ուտաւն, որ հանէ ի գան՝
ձէ իւրմէ՛ նորս և հնէն։

Ասատի և երդմամբ խոս-
տացուա տալ նմա զինչ
և խնդրեաց։

Եւ ահա յառաջադոյն խրա-
տեալ ի մօրէ իւրմէ տուեալ
ինձ սակ այսր ի վեր սկսեալ
զգեստիւն յօհաննու մկրտչի։
Եւ տրամեցաւ Թագա-
ւորն. բայց վասն երդմանցն
և բարձակացն հրամայեաց
տալ նմա։
Եւ առաքեաց, գլխատեաց
զյօհաննէս ի բանտի։
Եւ բերաւ գլուխ նորա
սկուտեղ և տուաւ աղջկա
նըն. և տարաւ տուաւ մօր իւր։
Եւ մատուցին աշակերտք
քունն նո՝ բարձին զմարմինն
և թաղեցին. և եկեալ
պատմեցին յիս։

Տէրն մեր Յ. Ք.

Եւ իբրև լուաւ յն՝
գնաց անտի նաւու
յանապատ տեղի առան-
ձինն. իբրև լուան ժողո-
վուրդքն, գնացին ետևէ
նորա հետի ի քաղաքաց
անտի։

Ա՝ Ա՛ Գ՝ Դ՝ Ե՝ Զ՝ Է՝ Ը՝
Ա՝ Ա՛ Գ՝ Դ՝ Ե՝ Զ՝ Է՝ Ը՝

Եւ ասէին ցմեզ՝ ոչինչ
ունիմք ասել. բայց հինգ
նկանակ եւ երկու ձկունս
Եւ ասէ ցնա՝ բերէք զայն
ցայն։
Եւ հրամայեաց բազմել զոր
ամանել զժողովուրդսն, ի
վերայ խոտոյ. և առեալ
զհինգ նկանակսն եւ զերկու
ձկունսն, հայեցաւ յերկինս. օրհնեաց՝ և է
բեկ, և եւս յաշակերտսն

զնկանակսն. և աշակերտքն
քըն ժողովրդոցն։
Եւերին ամենեքեան և յա
գեցան. և բարձին զնշխա
րըն կոտորոցն երկոտա
սան սակաւիկ լի։
Եւ որք կերին, էին արք
իբրև հինգ հազարք. Թո՛ղ
զկանայս և զմանկտիս։

ՏԵՌՆ ՄԵՐ ՅԻՒՍ։

Եւ առիւծուց վեղ
վաղուկն զաշա
կերտսն մնանել
ինոսա՝ և յառաջել յայն
կողմ. մինչ ինքն ժողո
վուրդսն արձակիցէ։
Եւ իբրև արձակեաց ժո
ղովուրդսն, էլ ի լեառն ա
ռանձինն կալ յաղօթս.
Եւ իբրև ընդ երեկս է
ղև, անդ էր միայն։
Եւ նաւն մեկնեալ էր ի յա
մէջս ծովուն բազում սասպրիսօք
ծփեալ յալեացն. քանզի
ընդդէմ էր հողմն։
Եւ ի չորրորդ պահու գի
շե

Եւ ոչք ՚ի հաւատն էին՝ մատուցանեն և երկիւղածք նման՝ և ասեն՝ արդեւթե որդի աստ էս դուս։

Եւ անցեալ ՚ի ցամաքէ, է կին ՚ի գինեվաճառէ Թիւատիրացի անուն Լեւդիա, որ էր ծանեան զնա ոչք տեղացին պետրոսիկ, առաքեցին ընդ նմա գալ առնն՝ և ածին առնա զնա հիւանդս։

Եւ ապրէին զնա. էր գոնէ միայն ՚ի քաղաքացս հանդերձի նոր մերձենային. և ոչք միանգամ մերձենային՝ վիրկեցան։

Հին" կո". Հին ընթ".

Ես Տէրն մեր Յիսուս այնժամ մատուցան առ յիս՝ որք կերէին զվարիսեցիքն և զերիսպիքն. և ասեն։

Ընդէր աշակերտքն քո անցանեն զաւանդութիւն ծերոցն. զի ոչ լուանան զձեռս՝ յորժամ զհաց ուտեն։

Եւ պատասխանի էտ և ասէ

Եւ ասէ՝ ՚ի ձեզ ոչ ինչ լսէք. և ոչ հասկանայք։

Ամենայն որ մտանէ ՚ի բերան՝ ոչ պղծէ զմարդն. այլ որ ելանէ ՚ի բերանոյ՝ զայն պղծէ զմարդն։

Եւ մերձեցեալ աշակերտքն ասեն ցնա՝ գիտես զի փարիսեցիքն լսեալ զբանդ՝ գայրացան։

Եւ նա պատասխանի էտ և ասէ՝ ամենայն տունկ զոր ոչ տնկեաց հայրն իմ երկնաւոր՝ արմատախիլ լիցի։

Թողէք զնոսա. կոյրք են առաջնորդք կուրաց. եւ եթէ կոյր կոյրի առաջնորդէ՝ երկոքեան ՚ի փոս անկանին։

Եւ պատասխանի էտ պետրոս՝ և ասէ՝ տէր, եթէ դու էս, հրամայեա՛ ինձ գալ առ քեզ ՚ի վերայ ջրոյն։

Եւ նա ասէ՝ եկ։ և իջեալ ՚ի նաւէն պետրոս՝ գնաց ՚ի վերայ ջրոյն՝ և եկն առ յիս։

Եւ տեսեալ զհողմն սաստիկ՝ երկեաւ. և իբրև սկսաւ ընկղմիլ՝ աղաղակեաց, և ասէ. տէր՝ փրկեա զիս։

Եւ վաղվաղակի յս ձգեց զձեռն իւր՝ կալաւ զնա և ասէ. Թերահաւատ՝ ընդ ինչ երկմտեցեր։

Եւ իբրև ելին նաւն՝ հանդարտեցաւ հողմն։

տաքս

յորժամայն էրիցայ՝ և ար-
ար ոչ խնայեսցէ քեզ՝ մի՛ որ մնասցէ ի բեւրան
դուք անմիսիք էք։
Այլ այս՝ տայսուքն և
զառատս զայս։
Պատասխանի էս նմա պետ
բոս և ասէ. Մեկնեա՛ մեզ
խաբխոտաս անկանին։
Ձկնորսքն ելին ի ծովն
գէ՝ ախալէ՝ և երկոքին ի
կուբի յորժամ առաջնոր
կուբսյ առաջնորդէ՝ կայր
Ա.Ա.Ա.

զնա և սահեին · արձակեա զնա՝ զի աղաղակէ զՀոգւոյ Աստուծոյ։

Եւ զա պատասխանի եւ ասէ · ոչ ուրեք առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն Իսրայէլի։

Եւ նա մոտաւ եւ էր կիրպատանէր նմա և ասէ · տէր՝ օգնեա ինձ։

Պատասխանի եւ նմա և ասէ · ոչ է բարւոք՝ առնուլ զՀաց մանկանց և արկանել շանց։

Եւ նա ասէ՝ այո տէր · քանզի և շունք կերակրին ի փշրանաց անկելոց ի սեղանոյ տեառն իւրեանց։

Յայնժամ պատասխանի եւ նմա և ասէ · ով կին դու · մեծ էն հոյ եւսաւք քո՝ եղիցի քեզ՝ ըստ և կամաս · և բժշկեցաւ դուստր նորա ի նմին ժամուն։

Եւ

Եւ

տեսեալ զաշակերտսն նր՝ ազաչէին զնա։

Եւ նա ոչ եւս նմա պատասխանի · և մնաւոյեր աշակերտքն նր՝ ասէին

ցերտաւար պատահեալ։

Տէր դու դաւթի · դուստր իմ դեւ դաւթի · ողորմեաց ինձ տէր՝ որ որդի աղաղակեր և ոչ եղեալ աղաղակէր և ոչ ի հայհոյութիւն անտի նոցա։

Եւ ահա կին մի քանանացի ի սահմանաց անտի նոցա

դօնէր։

տիւրոսի և սիդ ոնայ ի կողմանս եւ եկեալ անտի յայն

Տէն մերոյ Յ[ի]Ս[ու]Ք[ի]

մարդն · զի անկուճայ ձէ ոջք ուտել՝ ոչ պղծէ զմարդն։

Ա. յա տամ է՝ որ պղծէ զմարդն · այլ անկուճայ ձէ զհայհոյութիւնքն։

զդատաստանսն իւր՝ ասելով

Ա. Ա. Ա.

Ա. Ա. Ա.

ՏԱՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ.

Ի գնացեալ անտի Յիսուս ի ծովեզրն Գալիլեացւոց. և ելեալ ի լեառն՝ նստէր անդ։

Եւ առեան առնա ժողովուրդք բազումք՝ որք ունէին ընդ իւրեանս կաղս՝ կոյրս՝ համրս՝ մատղաշս նախ. և այլս բազումս. և ընկէցին զնոսա առ ոտս նորա՝ և բժշկեաց զնոսա։

Եւ զարմանալ ժողովուրդն՝ որք տեսանէին. զի համրքն խօսէին. կաղք գնային. մատղաշք բըժշկեին. կոյրք տեսանէին. և վաստատ առնէին զաստուած Իսրայէլի։

Եւ կոչեալ առնէր յի՛ւր զաշակերտսն ասէ. գթամ ՚ի ժողովուրդդ զի արդ՝ երիք աւուրք էն՝ զի կան առ իս. և ոչ ունին ինչ ուտիցեն. և արձակել զդոսա նոքօտ՝ չկամիմ. դուցէ

նկճիցին ճանապարհին։

Եւ ասեն ցնա աշակերտքն. որդ՝ ո՞ղ յանապատի ասա ուստի՛ հիցէ այնչափ հաց՝ մինչև յագեցուցանել զայսչափ ժողովուրդ։

Եւ ասէ ցնոսա յի՛սոնքո՞ր նկանակ ունիք. և նոքա ասեն. եօթն. և սակաւ ձկունս։

Եւ հրամայեաց ժողովրդեանն բազմիլ ՚ի վերայ դետնոյ։

Եւ առեալ զեօթն նկանակն և զձկունսն՝ գոհացաւ՝ և եբեկ՝ և եւս յաշակերտսն. և նոքա ժողովրդեանն։

Եւ երին ամենեքեան և յագեցան. և բարձին վերջ խառս կտորոցն՝ եօթն զամբիւղս լի։

Եւ որք կերեանն՝ էին արք իբրև չորք հազարք՝ բայց կանայս և մանկտիս։

Եւ իբրև արձակեաց զժողովուրդսն՝ ել ՚ի նաւ. և եկն ՚ի սահմանս մագդալայ։

շակ բառն. և ասէր. զի որ
ասէն

Եւ ելեալ յն ի կող
մանս Վերինպետ
եան, հարցանէր յա
կեաւսեան, Տալցան ե
ւքե ոչ բարձանք։

Եւ ասէ ցնոսա. զի
խորհիք ի միտս ձեր թէ
բահաւասիք՝ եթէ հաց ոչ
ունիմք։

Տակաւին չիմանայք՝ և ոչ
յիշէք զհինգ նկանական
ի հինգ հազարան. և քա
նի՛ տոպրակս բարձիք։

Եւ ոչ զեօթն նկանական
ի չորս հազարան. և քանի՛
զամբիւղս բարձիք։

Եւ ասէ ցնոսա. զիարդ ոչ իմա
նայք՝ եթէ ոչ վասն հացի
ասացի ձեզ՝ զգայշ լինել ի
խաւրայ սադուկեցւոց և
վարիսեցւոցն։

Յայնժամ՝ ի միտ առին
թէ ոչ ասաց զգուշանալ
ի խաւրայ՝ այլ յաչխատու
կեցւոց։

Ի գեղն մեր Ցե՛ռ։

Եւ գան ի Բեթսայիդա։ և
բերեն առ նա կոյր մի՝ և
աղաչեն զնա զի մատիցէ
նմա։

Եւ առեալ զձեռն կուրին՝
հանէ զնա արտաքս ի գե
ղէն. և թքեալ ի բերան նո
ցա՝ եդ ձեռս իւր ի վերա
նոցա՝ և հարցանէ զնա թէ
տեսանէ՞ զինչ։

Եւ նայեալ նա ասէ. տես
ցանեմ զմարդիկ զի իբրև
զծառս կան՝ և շրջին։

Ապա դարձեալ եդ ձեռս
ի վերա աչաց նորա՝ և
սկսաւ զնա նստուցանել
ի վեր. և ապաքինեցաւ
և տեսանէր զամենայն
ինչ պարզապէս։

Եւ առաքեաց զնա ի տուն
իւր՝ և ասէ. մի՛ մտանիր
ի գեղն և մի՛ ասիր գեղ
ցոյն։

Եւ ելանէ Յիսուս և աշա
կերտքն նորա ի գեղս
Կեսարացւոյ Փիլիպպոսի.
և ի ճանապարհին հար
ցանէր զաշակերտսն
իւր՝ և ասէր ցնոսա. զի՞նչ
ասեն մարդիկ զիս թէ ո՞վ
եմ։

Եւ նոքա պատասխանի
ետուն՝ և ասեն թէ Յով
հաննէս մկրտիչ. և ոմանք
թէ Եղիա. և այլք թէ մի
մարգարէից յարեաւ։

Եւ նա հարցանէ զնոսա
թէ դուք զիս զի՞նչ ասէք
թէ ո՞վ եմ։

Պետրոս պատասխանի
ետ նմա՝ և ասէ. դու ես
Քրիստոս որդի Աստու
ծոյ կենդանւոյ։

Եւ պատասխանի ետ
Յիսուս՝ և ասէ ցնա. երա
նելի ես Սիմոն Յովնան
եան. զի ոչ մարմին և
արիւն յայտնեաց քեզ
զայդ, այլ հայրն իմ որ
յերկինս է։

Եւ ես ասեմ քեզ թէ դու
ես Պետրոս՝ և ի վերա
այսր վիմի շինեցից զե
կեղեցի իմ՝ և դրունք
դժոխոց ոչ յաղթեսցեն
նմա։

Եւ տացեմ քեզ զբանա
լիսն արքայութեան երկ
նից. և զոր կապեսցես ի
երկրի՝ կապեալ լիցի յեր
կինս. և զոր արձակեսցես
ի երկրի՝ արձակեալ լիցի
յերկինս։

Յայնժամ պատուիրեաց
աշակերտացն իւրոց՝ զի
մի՛ ումեք ասասցեն զի
նա է Յիսուս Քրիստոս։

Յետ այսորիկ սկսաւ
Յիսուս ցուցանել աշա
կերտացն իւրոց՝ զի
պարտ է նմա երթալ ի
Երուսաղէմ՝ և բազում
չարչարանս կրել ի ծե
րոցն և ի քահանայապե
տացն և ի դպրացն՝ և
սպանանել զնա՝ և յե
րրորդ աւուր յարիցէ։

Եւ առեալ զնա Պետրոս
սկսաւ նզովել զնա՝ և
ասել. ողորմած լիցիս
Տէր. մի՛ եղիցի այդ
քեզ։

Եւ դարձեալ նա նայե
ցաւ յաշակերտսն իւր՝
և նզովեաց զՊետրոս՝
և ասէ. երթ յետս իմ
Սատանայ. զի ոչ խոր
հիս զաստուածայինսն
այլ զմարդկայինսն։

Եւ կոչեալ զամբոխն
ընդ աշակերտսն իւր՝
ասէ ցնոսա. եթէ ոք կա
մի զհետ գալ ինձ՝ ու
րասցէ զանձն իւր՝ և
առցէ զխաչ իւր՝ և
հետեւեսցի ինձ։

Զի որ կամիցի զանձն
իւր կեցուցանել՝ կորուսցէ
զնա. և որ կորուսցէ զան
ձին իւր վասն իմ՝ նա
գտցէ զնա։

Զի զի՞նչ օգտի մարդոյ
եթէ զաշխարհս ամե
նայն շահեսցի՝ և զան
ձին իւր կորուսցէ։ կամ
զի՞նչ տացէ մարդ փո
խանակ անձին իւրոյ։

Զի որդի մարդոյ գայ
ի փառս հաւր իւրոյ
հանդերձ հրեշտակօք
սրբովք. և յայնժամ
հատուսցէ ամենայն
մարդոյ ըստ գործոց
նորա։

Ամէն ասեմ ձեզ թէ
կան ոմանք յայսոսիկա
ընդ որս կայցեն՝ որ ոչ
համտեսցեն զմահ մին
չեւ տեսցեն զորդի մար
դոյ գալ ի թագաւորու
թեան իւրում։

յերկինս։

Յայնժամ ասաւեաց աշա
կերտացն. զի մի՛ ումեք
այլեն՝ թէ նա է քրիստոս։
Յայնմհետէ սկսաւ յի-
ցուցանել աշակերտացն իւ-
րոց՝ թէ պարտ է նմա եր-
թալ յերուսաղէմ և բազում չար
չարանս չարչարել՝ ի քահա-
նայապետից՝ և՝ ի դպրաց՝
և՝ ի ծերոց ժողովրդեանն՝
և սպանանել. և յերեր
սուրբ յառնել։

Եւ առեալ զնա Պետրոս
պետրոս. սկսաւ կշտել
ընդդէմ և ասել. քա-
զեցի քեզ տէր. մի եղիցի
քեզ այդ։

Եւ նա դարձեալ՝ ի պետ
րոս՝ ասէ. երթ յետս իմ
սատանայ. դայթակղու-
իմ ես. զի ոչ խորհիս դու
զոյն. այլ զմարդկան։

Յայնժամ յի՛ս ասէ ցաշա
կերտան իւր. Եթէ ոք կա՛մ
ի զինի իմ գալ՝ ուրացի
զանձն. և առցէ զխաչ
իւր. և եկեսցէ զկնի իմ։

առեն զինեն մարդիկն՝
Թէ լեզ որդի մարդոյ։

Եւ նոքա առեն. ոմն զյո-
հաննէս մկրտիչ. և այլք զե-
զիայ՝ և կէսք զերեմիայ.
կամ զմի ոք ի մարգարէիցն։

Ասէ ցնա. իսկ դուք զի՞
ասէք զինեն Թէ լեզի։

Պատասխանի եւս սիմոն
պետրոս՝ և ասէ ցնա. դու
ես քրիստոս որդի կենդանւոյ։

Պատասխանի եւս յի՛ս՝ և
ասէ ցնա. երանի քեզ սի-
մոն որդի յովնանու. զի
մարմին և արիւն ոչ յայտ
նեաց քեզ՝ այլ հայր իմ
որ յերկինս է։

Եւ ես քեզ ասեմ. զի
դու ես վէմ. և ի վէմ այդ
վիմի շինեցից զեկեղեցի
իմ. և դրունք դժոխոց զնա
մի՛ յաղթահարեսցեն։

Եւ տացեմ քեզ փականս
արքայութեանն երկնից. և զոր
միանգամ կապեսցես երկ
րի, եղիցի կապեալ յեր-
կինս. և զոր արձակեսցես
յերկրի՝ եղիցի արձակեալ

ՉԻ ՆՑ. և լուսաւորեցան
էրեսք նոր իբրև զարեգակն.
և հանդերձք նորա էղեն
սպիտակք իբրև զձյո։
Եւ ահա էրևեցան նց մով
սէս և էղիա՝ որք խօսէին
ընդ նմա։
Պատասխանի էառ պետրոս
և ասէ ցյն. ած՝ բարւոք
է մեզ աստ լինիլ. էթէ
կամիս՝ արասցուք էրիս
տաղաւարս՝ մի քեզ. և մի
մովսէսի. և մի էղիայի։
Եւ միչդեռ նա խօսէր.
ահա ամպ լուսաւոր հովա-
նի էղե ի վրց նց. ձայն
էղե յամպէն՝ և ասէ. դա
է որդի իմ սիրելի՝ ընդ որ
հաճեցայ. դմա լուարուք։
Իբրև լուան աշակերտքն,
անկան ի վր էրեսաց իւ-
րեանց. և էրկեան չոքէ։
Եւ մնաւուցեալ յն՝ բուռն
է հար զնոսին՝ և ասէ. յոտն
կացէք՝ և մի էրկնչիք։
Վերացին զաչս իւրեանց՝
և ոչ զոք տեսին՝ բայց
միայն զյն։

Եւ

Ա՝ Ն՝ Վ՝
ՁՀԱ . . .
ՁՀԲ ՁԿ ՂԲ

ՁՀԱ Ի՞ Ո՞ ի որդւոյ է որդի մնալ դմա վաստաք հօր իւրոյ՝ հան դէպ հրեշտակօք իւրովք. և յայնժամ հատուսցէ ևս ըստգործս իւր։

ՁՀԲ Ա՞ Ո՞ Ա՞ Ո՞ Ա՞ Ո՞

Ա ՀՅԵՐ ԿԻՒՐՈՍ ԼԵՒՈՆ ՂԵՒՈՆԴԵՑՈՒ

ՏԵՐՆ ՄԵՐ ՅԻՒՐԻՈՒ.

ԱՅԴ ԻՐԱՒՆԵՒ ԵԿԱՆ Ի ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆ, ՄԱՏԱՒԱՑԱՒ ՄԻ Ի ԾՈՒՆՈՒ ԻՆՔԱՆԸ ԵՒ ԱՍԱԸ. ԱՒՐ ՈՂՈՐՄԱԾՈՑ ՈՐԴՒՑ ԻՄՈՒՄ. ԶԻ ԼՍԱՆԱՍԻ՝ ԵՒ ՉԱՐԱՉԱՐ ՀԱՆԴԱՆԱՑԱՒ. ԲԱԶՄԱՄԱՆ ԳԱՄ ԱՆԿԱՆԻ Ի ՀՈՒԲ՝ ԵՒ ԷՐՔԱԲ Ի ՋՈՒԲ։

ԱՀԱ ՄԱՏԱՒՑԻ ՉՆԱՍ ԱՇԱԿԵՐՔ ՏՈՒՑՆ ՔՈՑ՝ ԵՒ ՈՉ ԿԱՐՑԱՑԻՆ ԲԺՇԿԻՒԼ։

ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ԵՏՈ ՅԻՆ՝ ԵՒ ԱՍԱ. ՈՒԼ ՍՂԶ ԱՆՀԱՏԱՏ ԵՒ ԹԻՒՐ. ՄԻՆՉԼ ԵՐԲ ԽԵՄ ԸՆԴ ՁԵԶ. ՄԻՆՉԼ ՔԵՐԲ ԱՆ ԱՍՑԵՄ ՁԵԶ. ԱՀԴ ՉՆԱՍ ԱՌԱ. ԵՒ ԱԾԲԻՆ ՉՆԱՍ ԱՏ ՅԻՆ։

ԱՀԱ ՄԱՏԱՒՈՑ Ի՞ՆԱՐ ՅԻՆ՝ ԵՒ ԵԼ Ի ՆՄԱՆԵԼ ԴԱՒՆ. ԵՒ ԲԺՇԿԵՑԱՒ ՄՆԱՒԱՆԻՆ Ի ԺԱՄԱՆԵՆ ՅԱՅՆԱՆԱԼ։

ՅԱՅԺԱՄ ՄՆԱՒԱՆ ԱՇԱԿԵՐՔՆ ՏԱՒՆԱՁԻՆՆ, ԵՒ ԱՍԱՆ ՑՅՍ. ՄԵՔ ԸՆԴԷՐ ՈՉ ԿԱՐՑԱՑՔ ՀԱՆԵԼ ՉՆԱՍ։

ՅԱՅՆ ՄԱՐԴԻՆ ՈՐ ԱՍԱՑԱՒ ՅՆՔԱՆԷՆ Ի ԼԵՌԱՆԷ ԱՆՈՒՆ, ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՑԻՔ ՆՈՅՆ ՅԻՆ՝ ԵՒ ԱՍԱԿ. ՄԻ՝ ՈՒՄԵՔ ԱՄԻՍԷՔ ԶԱՒԱԿԻՉ՝ ՄԻՆՉԼԵ ՈՐԴԻ ՄԱՐԴՈՅ Ի ՄԵՌԵԼՈՑ ՅԱՐԻՍԷՆ։

ՅԱՐԳԵՆ ՅՆԱՍ ԱՇԱԿԵՐՔՆ ԵՒ ԱՍԷՆ. ԶԻՄԱՐԴ Ո՛ՉԻՔԸՆ ԱՍԷՆ, ԹԷ ԵՂԻՍԻ ՆԱԽ ՊԱՏՐԱՍ Է ԳԱԼ։

ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ԵՏՈ ՅԻՆ՝ ԵՒ ԱՍԱ ՑՆՈՍԱ. ԵՂԻՍ ԴԱՅ՝ ԵՒ ՀԱՒԱՏԱՏԵՍՑԷ ՔԵՄԻ։

ԱՒԼ ԱՍԵՄ ՁԵԶ՝ ԶԻ ԵՂԻՍ ԷԿԵՍԼ ԻՍԿ Է. ԵՒ ՈՉ ԾԱՆՈՒԱՆ ՉՆԱՍ՝ ԱՒԼ ԱՐԱՐԻՆ ԸՆԴ ՆՄԱՆ՝ ԶՈՐ ԻՆՉ ԿԱՄԵՑԱՆ. ՆՈՅՆԱԿԷՍ ԵՒ ՈՐԴԻ ՄԱՐԴՈՅ ՀԱՐՑԱՐԵԼՈՅ Է Ի ՆՈՑԱՆԷ։

ՅԱՅՆԺԱՄ Ի՞ՄԻԹ ՄԱՏԱՆ Ա ՇԱԿԵՐՔԸՆ. ԹԷ ՎՆ՞ ՅՈՀԱՆ ՆՈՒԱ ՄԿՐՉԻՆ ՄԱՍՈՑ ՅՆԱ։

Եւ իբրև եմուտ ի տուն՝
յառաջաց քան զնա էր
և ասէ. զնա՛ր դու թոռի քեզ
սիմեան. լծ ագաւորդ երկիր
յումէ՞ առնուն զհարկս՝
կամ զհան՝ յորդւոց իւ-
րեանց, թէ յօտարաց։
Եւ իբրև առաց թէ յօտա-
րաց. ասէ ցնա էր՝ ապա
ուրեմն ազատք էն որդի քոյն։
Այլ զի մի՛ գայթակղե-
ցուսցուք զնոսա. երթ՝ ի
ծով՝ և ընկեա զկարթ. և
զառաջինն ձուկն որ ելանի
ցե՛ղ, առ և բաց զբերան նը-
և գտանիցես զաստեր. և
զայն առեալ տացես ընդ
իմ և ընդ քո։
Յայնմ աւուր մնաւան
աշակերտքն առ էր՝ և ա-
ւեն. ո՞վ իցէ ի մէնջ մե-
ծագոյնն ի թագաւորու-
թեան երկնից։
Եւ կոչեաց առ ինքն էր
զմանուկ մի. կացոյց զնա
ի մէջ նոցա։
Եւ ասէ՝ ամէն ասեմ ձեզ.
եթէ ոչ դարձջիք, և եղի-
ջիք իբրև զմանկտի, ոչ
մտա-

ջիք իբրև զմանկտի, ոչ
մտա-

ցէք յարքայութիւն երկնից։
Եւ որ խոնարհեցուցանիցէ
զանձն իւր իբրև զմանուկ
այս, նա է մեծագոյն յար-
քայութեան երկնից։
Եւ որ ընկալցի զմանուկ
մի զայսպիսի յանուն իմ՝
զիս ընկալցի։
Եւ որ գայթակղեցուցա-
նիցէ զմի ի փոքունսն
հաւատացեալս ի ես, լաւ
նմա էր՝ եթէ կապեալ
քարի ջրաղացի կապեսցի
ի պարանոցի նորա՝ և
խորասուզեսցի ի խորս
ծովուն։
Վա՛յ աշխարհի գայթակ-
ղութեանց. զի պարտ է
եկեալ գայթակղութեանց
գալ. բայց վա՛յ այնմ
մարդոյ որ զայթակղու-
թիւն գայ ի նմա։
Եւ եթէ ձեռն քո կամ
ոտն քո գայթակղեցու-
ցանիցէ զքեզ՝ կո՛ր զնա
և արկ ի քէն. լաւ է քեզ
մտանել ի կեանս կաղ
կամ հաշտ, քան զերկուս
ձեռն կամ զերկուս ոտս
ունել արկանել ի հուր
յաւիտենական։
Եւ եթէ աչք քո գայթակ-
ղեցուցանիցէ զքեզ՝ հան
զնա և արկ ի քէն. լաւ է
քեզ մտանել ի կեանս մի-
աչեայ, քան զերկուս աչս
ունել արկանել ի գեհեն-
նի հրոյ։
Զգո՛յշ լերուք մի զար-
հուրեցուցանիցէք զոք ի
փոքունսս այսոսիկ հաւա-
տացեալս. զի ասեմ ձեզ՝
եթէ հրեշտակք նոցա ան-
դէն յերկինս միշտ տես-
անեն զերեսս հաւր իմոյ
որ յերկինս է։
Զի եկն որդի մարդոյ
կեցուցանել զկորուսեալն։
Զի՞ ինչ կարծէք. եթէ
լինիցի մարդոյ հարիւր
ոչխար, և մոլորեսցի ի
նոցանէ մի, ոչ թողցէ զի-
նոսա զիննսուն և զեօթն
ի լերինս, և երթեալ ոչ
խնդրեսցէ զմոլորեալն։
Եւ եթէ գտցէ զնա, ա-
մէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ուրա-
խանայ նա վասն նորա
քան զիննսուն և զեօթն
որ ոչ մոլորեցան։
Նոյնպէս ոչ կամի կամք
հաւր ձերոյ որ յերկինս
է՝ զի կորիցէ մի ի փոքուն-
սս այսոսիկ։
Եթէ մեղանչեսցէ առ
քեզ եղբայր քո՝ երթ՝ և
հանդիմանեա զնա միայն
ընդ քեզ և ընդ նմա. եթէ
լուիցէ քեզ՝ շահեցար զեղ-
բայր քո։
Եթէ ոչ լուիցէ քեզ՝ ա-
ռ ընդ քեզ մի կամ երկուս.
զի ի բերան երկուց կամ
երից վկայից կացցէ ամ-
ենայն բան։
Եթէ ոչ լուիցէ նոցա՝ ա-
սա եկեղեցւոյ. եթէ եկե-
ղեցւոյն ոչ լուիցէ՝ եղիցի
քեզ որպէս հեթանոս և
մաքսաւոր։
Ամէն ասեմ ձեզ՝ զոր
ինչ կապիցէք յերկրի՝ կա-
պեալ եղիցի յերկինս. և
զոր ինչ արձակիցէք յեր-
կրի՝ արձակեալ եղիցի
յերկինս։
Եւ դարձեալ ասէ ցնոսա
էր. եթէ երկու ոք ի ձե-
նէ հաւանեսցին ի վերայ
երկրի ամենայն խնդրոյ
զոր ինչ խնդրիցեն՝ եղիցի
նոցա յերկնաւոր հաւրէ
իմմէ։
Զի ուր իցեն երկու կամ
երիք ժողովեալք յանուն
իմ՝ անդ եմ ես ի մէջ նո-
ցա։
Յայնմ ժամու մատեան
առաքեալքն առ էր՝ և ա-
սեն. ո՞րպէս ասեմ ես
զքեզ՝ տէր, եթէ մեղանչէ
ցիս եղբայր իմ՝ մինչև
եօթն անգամ։
Ասէ ցնա էր՝ ոչ ասեմ
ցքեզ մինչև եօթն անգամ.
այլ մինչև եօթանասուն
անգամ եօթն։
Վասն այսորիկ նմա-
նեցաւ արքայութիւն եր-
կնից մարդոյ թագաւորի
որ կամեցաւ հաշիւ առ-
նուլ ընդ ծառայս իւր։
Եւ իբրև սկսաւ հաշուել՝
մատուցին առ նա մի որ
պարտական էր նմա տա-
սն հազարաց տաղանդ։
Եւ որ չունէր նա տալ՝
հրամայեաց տէրն նորա
վաճառել զնա և զկին նո-
րա և զորդիսն և զամե-
նայն զոր ինչ ունէր նա՝
և հատուցանել։
Անկեալ ծառայն երկր-
պագանէր նմա՝ և ասէ.
տէր, համբերեա ինձ՝ և
ամենայնի հատուցից քեզ։
Եւ տէրն ողորմեցաւ ծա-
ռային նորա՝ և արձակեաց
զնա և զպարտն թո-
ղոյց նմա։
Ելեալ ծառայն նա գտա-
նէր զմի ի ծառայից ընկե-
րաց իւրոց՝ որ պարտական
էր նմա հարիւր դահե-
կան՝ և բռնեալ զնա խե-
ղդէր՝ և ասէ. հատո՛ զոր
ինչ պարտիս։
Անկեալ ընկեր նորա
աղաչէր զնա՝ և ասէ. հա-
մբերեա ինձ՝ և ամենայնի
հատուցից քեզ։
Եւ նա ոչ կամեցաւ՝ այլ
երթեալ արկ զնա ի բան-
տի՝ մինչև հատուսցէ զպարտն։
Տեսեալ ընկերացն նո-
րա զեղեալսն՝ տրտմեցան
յոյժ։
Եկեալ պատմեցին տե-
ռն իւրեանց զամենայն
զոր եղեալ էր։
Յայնժամ կոչեաց զնա
տէր նորա՝ և ասէ. ա՛ռ
չար ծառայ, զամենայն
պարտն քո թողի քեզ՝ զի
աղաչեցեր զիս։
Ոչ պարտ էր և քեզ ող-
որմել ընկերի քում որ-
պէս և ես քեզ ողորմե-
ցայ։
Եւ բարկացեալ տէրն
նորա՝ մատնեաց զնա
տանջողացն՝ մինչև հա-
տուսցէ զամենայն պարտն
նորա։
Նոյնպէս և հաւր իմ
երկնաւոր առնիցէ ձեզ՝
եթէ ոչ ողորմեսջիք ա-
մենեքեան սրտիւ ձերով
եղբարց ձերոց։

երկուս ոտս ունիլ, և անշ-
քան թէ երկուս ձեռս և
կամ կաղ մնանիլ ի կեանս.
հաս զնա՝ և ընկեա՛ ի քէն.
լաւ ինէ քեզ միանգամի
դպիլ դժոխոց, քան թէ
դպեալ դժոխոց ի յաւի-
տեան հրոյն։

Եթէ ձեռն քո կամ ոտն
գայթակղեցուցանէ զքեզ՝
կտրեա՛ զնա՝ և ընկեա՛ ի քէն.
լաւ ինէ քեզ միանգամի
մտանել ի կեանս կաղ կամ
հաշմանդամ, քան թէ երկուս
ձեռս կամ երկուս ոտս ունիլ և
ի հուրն յաւիտենական
ձգիլ։

Եւ եթէ աչքն քո գայթակ-
ղեցուցանէ զքեզ, խլեա՛
զնա և ընկեա՛ ի քէն. լաւ
ինէ քեզ միականի մտանել
ի կեանս, քան երկուս
աչս ունիլ՝ և անկանիլ ի
գեհենի հրոյն։

Տէր մեր Յիսուս ասէ.

գծագիր

գիշէ լերուք՝ մի՛
արհամարհիցէք
զմի ի փոքրկանցս
յայցանէ. ասեմ
ձեզ. զի հրեշտակք նոցա
երկինս հանապազ տեսա-
նեն զերեսս հօր իմոյ որ
յերկինս է։

Զի ի նմին որդի մարդ-
ոյ եկեալ զկորուսեալսն
կեցուցանել։ Զիարդ թուի ձեզ։
Եթէ լինիցի մարդ ումեք
հարիւր ոչ-
խար՝ և մոլորիցի մի ի նո-
ցանէ, ոչ թողուցու զինն
իննսուն և զինն ոչխարան ի
լերինս. և երթիցէ խնդրի
նաւակաւ։

Եւ եթէ ամէն քո գայթակ-
ղեցուցանէ զքեզ, խլեա՛
զնա և ընկեա՛ ի քէն. լաւ
ինէ քեզ միականի մտանել
ի կեանս, քան երկուս
ոտս ունիլ՝ և անկանիլ ի
գեհենի հրոյն։

Եւ եթէ ակն քո դպեալ
գայթակղեցուցանէ զքեզ՝
հան զնա՝ և ընկեա՛ ի քէն.
լաւ ինէ քեզ միանգամի
մտանել ի կեանս մարդ
միաակն, քան երկուս
աչս ունիլ՝ և անկանիլ ի
հուրն յաւիտենական։

Եւ որոք ընկալցին զմեզ՝
նոսունք մի այսպիսի յանուն
իմ, զիս ընդունին։

Եւ որոք գայթակղեցու-
ցանէ զմի ի փոքրկանցս յայս-
մանէ հաւատացելոց՝
լաւ է նմա եթէ կախիցի
երկան իշոյ ընդ պարանոց
նր՝ և ընկղմիցի ի խոր-
ծոլոյ։

Վայ աշխարհի ի գայթակ-
ղութեանց. բայց վայ մար-
դոյն այնմիկ՝ որով գայ
գայթակղութիւն։

ՃՃԵ Ա. Ա. Ա.

Եւ նա ոչ կամեր. այլ ըզ-
գաւ երկիւղ զնա ի բանտ՝
մինչեւ հաստուցանէ զպարտն
Իբրեւ տեսին ծառայակից
քընկերքն իւրեանց՝ տըրտ-
մեցան յոյժ. և եկեալ ցու-
ցին տեառն իւրեանց զամ-
ենայն որինչ եղեւն։
Յայնժամ կոչեաց զնա
տէրն իւր և ասէ. ծառայ
չար. զամենայն թողի
քեզ՝ վասն զի աղաչեցեր
զիս։
Ոչ արդ՝ ոչ էր պարտ և
քեզ ողորմիլ ծառայակիցն
քումմ. որպէս և էս քեզ
ողորմեցայ։
Եւ բարկացեալ տէրն նո՛
մնանեաց զնա դահճին.
մինչեւ հաստուցանէ զամ-
ենայն զպարտսն։
Այսպէս և Հայր իմ՛ որ յեր
կինս է՝ արասցէ ձեզ. եթէ
ոչ ներիցուք իւրաքանչ
իւր եղբօր իւրում՝ ի սրտ
ից ձերոց զյանցանս
նոցա։

ռայից իւրոց։
Եւ իբրեւ սկսաւ առնուլ
մատուցանել առնն պարտա
պան մի բիւր քանքարաց։
Իբրեւ ոչ ունէր հատուցա
նել՝ հրամայեաց վաճառել
զնա տէրն նո՛. և զկին նո՛
և զորդիս՝ և զամ՛ որ զինչ
և ունիցի՝ և հատուցանել
Եւ անկեալ ծառայն էր
կիրսագանէր նմա և ա
սէր. երկայնամիտ լեր ա
ւա՛ և զամ՛ հատուցից
քեզ։
Գ.թացեալ սիրէ ծառային
այնորիկ՝ արձակեաց զնա.
և զվարձն եթող նմա։
Եւ ելեալ ծառն այն էգ իւ
րմէ՛ ի ծառայակցաց իւ
րոց՝ որ պարտիւբ նմա հա
րիւր դահեկան. և կալեալ
զնա խեղդէր՝ և ասէր.
հատո՛ զինչ որ պարտիս։
Գ.րդ՝ անկեալ ծառայակ
ցին առ ոտս նո՛ աղաչէր
զնա և ասէր՝ երկայնամիտ
լեր առ իս՝ և հատուցից
քեզ։

զոր ասէ զուգեաց՝ մարդ մի՛ մեկնեսցէ։

Այսէն ցետ՝ իսկ մօտիս լինդ պատուիրեաց մեզ տալ Թուղթ մեկնելոյ՝ և արձակել։

Այս ցետ մօտիս վերս խրատատուէ ձերոյ հրամայ եաց ձեզ արձակել զկո նայս ձեր։ այլ ի սկզբանէ ոչ եղեւ այնպէս։

Այլ ասեմ ձեզ՝ զի ամ, որ արձակեսցէ զկին իւր՝ և ոչ վերս պոռնկուի է, և առնիցէ այլ՝ շնայ. և որ զոր ձակեսցն առնիցէ՝ շնայ։

Այսէն ցետ աշակերտքն իւր. ելեալ պատրիս վեսա խոյ ընդ այր և ընդ կին, լաւ է չառնուլ։

Այլ նոյ ասէ ցնոսա՝ ոչ ամենեքեան բառականք են այդմ բանի, այլ որոց տր ետուալ է։

Այլ են ներքինիք՝ որք յորովայնէ մօր իւրմանց ծնան այնպէս. և են ներքինիք՝ որք ի մարդկանէ եղեն

ա՝ ե՝ ի՝ ճղ ճղա

ա՝ ե՝ ի՝ ճղե ճղզ

եւ էղև իբրև կատա րէց յի զբանս զայս աւիկ, փոխեցաւ ի գալի լէն՝ և էկն ի սահմանս հրէաստանի յայնկոյս յորդանան։

Այլ գնացին զհետ նր ժո ղովուրդք բազումք՝ և բը ժշկեաց զնա անդ։

Այլ մատուցեալ առնս վա րիսեցիքն, փորձելին զնա. և ասեն ալժան իցէ ուրեք արձակել զկին իւր ըստ ամ՝ վնասու։

Պատասխանի ետ նոքա և ասէ. չիցէ ընթերցեալ ձեր՝ թէ որ հաստատեացն ի սկզբանէ՝ արու և էգ ա ստեղծ զնոսա, և ասէ։

Այս պատճառիկ Թողցէ այր զհայր և զմայր՝ և երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ՝ և եղիցին երկոքեան ի մարմին մի։

Այլ ոչ ևս են երկու՝ այլ մի մարմին. արդ՝

Տէրն մեր Յ ի ս ո ւ.

Եւ էղև իբրև կատա րէց յի զբանս զայս աւիկ, փոխեցաւ ի գալիլէ՝ և էկն ի սահմանս հրէաստանի յայնկոյս յորդանան։

Այլ գնացին զհետ նր ժո ղովուրդք բազումք՝ և բը ժշկեաց զնա անդ։

Այլ մատուցեալ առնս վա րիսեցիքն, փորձելին զնա. և ասեն ալժան իցէ ուրեք արձակել զկին իւր ըստ ամ՝ վնասու։

Պատասխանի ետ նոքա և ասէ. չիցէ ընթերցեալ ձեր՝ թէ որ հաստատեացն ի սկզբանէ՝ արու և էգ ա ստեղծ զնոսա, և ասէ։

Այս պատճառիկ Թողցէ այր զհայր և զմայր՝ և երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ՝ և եղիցին երկոքեան ի մարմին մի։

Այլ ոչ ևս են երկու՝ այլ մի մարմին. արդ՝

Ա՛ստ ՏՐԴԱՏ ՄԵՌ ՅԱՐՈՒ-
ՑԱՒ ՄԱՍՆ ԱՍԱԿ ՎԱՐԴԱ-
ՊԵՏԻՆ ՀԱՅՈՑ

Ես ահա մատուցեալ եմ առաջի քո Տէր զանձինս իմ եւ զորդիս իմ զոր ետուր ինձ. զի ծառայեցից քեզ ի վարդապետութեան հաւատոյ քրիստոնէականի։ Եւ նա ասէ ցնա. զի՞նչ հարկ է ինձ զայդ առնել. մի՞ գուցէ ի քէն կամիս ի կեանս այլ յոյս քրիստոնէական մնաս։ Ասէ ցնա Տրդատ. ոչ ի քէն կամիմ ի կեանս այլ յոյս քրիստոնէական մնալ եւ զորդիս իմ ուսուցանել զայդ։ Ասէ ցնա Գրիգոր. ոչ կարեմ ես առանց հրամանի աստուծոյ ինչ ինչ առնել։ Ասէ ցնա Տրդատ. ոչ ինձ հրամայեաց աստուած զայդ առնել։ Ասէ ցնա Գրիգոր. ոչ ինձ հրամայեաց աստուած զայդ

զարդիս՝ կամ զտղամարդս վճանումն իմոյ. Հարիւր տասն տարեկան եղիցի ան յաւիտենական ժամանակեացն։

Աստուածն եղիցին աստ չինք լեռինք՝ և լեռինք աստանջինք։

Անդէն նմանէ արքայ ութեն երկնից առն տանուտեառն. որ էր ընդ առաջ ածս ի վարձու ունել մեր շակս յայդի իւր։

Եւ էարկ վարձս ինձ աւուրն դահեկան. և աստ քեզ ընծայ ընդ յայդի իւր։

Եւ եղեալ ջերմորդ ժամու՝ էառս պալ՝ զի կայցի դաստարկք ի հրապարակս։ Այծ և ցիւն. երիվարք և դուք յայդի իմ. և որինչ արժան իցէ՝ տայց ձեզ։

Վտայցին և նոքա. և դարձ ձեռ եղեալ զինց ժամու՝ և զինն ժամու՝ արար նոյնպէս։

Եւ զհատասանեւորդ ժամու եղեալ եդ ինս պալ ի կայնն

զարդիս՝ կամ զտղամարդս վճանումն իմոյ. Հարիւր տասն տարեկան եղիցի ան յաւիտենական ժամանակեացն։

Աստուածն եղիցին աստ չինք լեռինք՝ և լեռինք աստանջինք։

Անդէն նմանէ արքայ ութեն երկնից առն տանուտեառն. որ էր ընդ առաջ ածս ի վարձու ունել մեր շակս յայդի իւր։

Եւ էարկ վարձս ինձ աւուրն դահեկան. և աստ քեզ ընծայ ընդ յայդի իւր։

Եւ եղեալ ջերմորդ ժամու՝ էառս պալ՝ զի կայցի դաստարկք ի հրապարակս։ Այծ և ցիւն. երիվարք և դուք յայդի իմ. և որինչ արժան իցէ՝ տայց ձեզ։

Վտայցին և նոքա. և դարձ ձեռ եղեալ զինց ժամու՝ և զինն ժամու՝ արար նոյնպէս։

Եւ ամենայն որք էին ոչխար ցուռն. կամ զեղջուրս՝ կամ զգոտս՝ կամ զհշար՝ կամ զմայր՝ կամ զկին՝ կամ

ծուկ ասէին քան մեծաս ան յորքայուէն ոչ մնաց նէր

Իբրև լուան աշակերտքն՝ զարմացան յոյժ. և ասէին, իսկ ո՞վ կարէ ապրիլ

Նայեաւ Յիսուս՝ և ասէ. առ մարդկանէ այդ անկար է. այլ առ Աստուծոյ ամենայն զօրաւոր։

Յայնժամ պատասխանի Պետրոս և ասէ ցնա. Ահաւասիկ մեք թողաք զամենայն և եկաք զքեզ. արդ զինչ լինիցի մեզ

Ասէ ցնոսա Յիսուս. ամէն ասեմ ձեզ. զի դուք՝ որք եկիք զկնի իմ, ի միւսանգամ ծննդեանդ յորժամ նստցի որդի մարդոյ յաթոռ փառաց իւրոց, նստջիք և դուք յերկոտասան թոռ՝ դատել զերկոտասան ազգս Իսրայէլի։

Եւ ամենայն որք եթող զտուն. կամ զեղբարս՝ կամ զքոյր՝ կամ զհայր՝ կամ զմայր՝ կամ զկին՝ կամ

բարձաք և զտօթ։

Այս պատասխանի էտ մէ
ումՙ ի նոցանէ և սակՙ ընկեր չզրկեմ զքեզ։ ոչ դա՞ հեւանի միջ սակ արկեր ընդ խա։

Ո՛ զքոյդՙ և երթ. եթե կամիցիմ յետոյ տալՙ ապ և քեզ։

Եթե չեյցե՞ ինձ իշխանութիւն յետոյ առնել զինչ և կամիմ. կամ եթե ակն քո չար է. զի էս առաստս եմ։

Յապէս եղիցին յետինք առաջինք՝ և առաջինք յետինք. զի բազումք էն կոչեալք և սակաւք էն ընտրեալք։

Ա ԷՅԷ" ԿԻ-", Շ ՏՈՒԲԻ ա"։

ՏԸՆ ՄԲ ՕՐ ՎԱ-

բրև էլանէր յա յԵՄՆ մա
էտա զերկուտասանան ԲՐ
տասանէինն. և ի ձանա
պարհին ասէ ցնոսա։

Հետասիկ էլանեմք ՅԵՄ։ և որդի մեռդ ցմեռանէ՝ զի քահանայապետիցն՝ և

կայեն դատապարտ. ասէ և ցնոսա՝ ընդՀՊ կայք ատ զօրս ցերեկ դատարկք։

Այսէն ցնա՝ զի ոչինչ կալաս զմեզ ի վարձու. ասէ ցնա՝ երթայք և դուք յայգին. և որչինչ արժան է՝ առնուցուք։

Այս իբրև երեկոյ եղև՝ ասէ տէր այգւոյն ցգաւազա պետ իւր. կոչեա զմշական՝ և տուր նոցա զվարձս՝ սկը սէալ ի յետնոցն մինչև ցառաջինան։

Իբրև եկին որք զմեւտասանեերորդ ժամուն. առին մի դահեկան։

Այլեալ և առաջինքն հասին կարծեցին թէ աւելի առնուցուն. և առին մի դահեկան։

Իբրև առին, տրտնջէին զառանց առաւտեան՝ և ասէին։

Այս դոքա յետինքդ մի ժամ գործեցին՝ և հաւասարակորդս մեզ արարեր զմեզ առօրեայ զծանրութիւն առնելն

ցանել ընդ աջմէ եւ ընդ ա-
հեակ խմէ՝ ուչ է իմ տուլ.
այլ որոց տուեալ է ի հօ-
րէ իմմէ։

Եւ լուեալ տասանցն՝ բար-
կացան ի վերայ երկուցն
եղբարցն։

Եւ կոչեաց զնոսա տէր ինքն
և ասէ. գիտէք, զի իշ-
խանք ազգաց տիրեն նոց.
և մեծամեծքն իշխեն նոց։
Այնպէս իցէ և ի ձեր-
բում միջի. այլ որ կամիցի
ի ձէնջ մեծ լինիլ՝ եղիցի
ձեր պաշտօնեայ։

Եւ որ կամիցի ի ձէնջ ա-
ռաջին լինիլ՝ եղիցի ձեր
ծառայ։

Որպէս և որդի մարդոյ ուչ եկն
պաշտօն առնուլ՝ այլ պաշ-
տել. և տալ զանձն իւր
փրկանս փոխանակ
բազումաց։

Եւ

մէ
Ղ. ՀՁ

մէ
Ղ. ՀՁ

մէ
Ղ. ՀՁ

Եւ ելանել նոցա ի բերդէ
քոմէ՝ գնացին ընդ հետ
նորա ժողովուրդք
բազումք։
Եւ ահա կայքէ երկու նոր
տէրն առ Յանաապարհատն.
իբրեւ լուան թէ յիսուս անցա
նէ՝ աղաղակէին եւ առնէն,
ողորմեաց մեզ որդի
դաւթի։
Եւ ամբոխեան սաստուցանէ՝
զի լռեսցեն։
Եւ նոքա եւս առաւել աղա
ղակէին եւ առնէին՝ ողոր
մեաց մեզ որդի դաւթի։
Եւ եաւղ էառ յիսուս՝ կոչեաց
զնոսա եւ ասէ՝ զինչ կամիք՝
զի արարից ձեզ։
Ասեն նմա. տէր՝ զի բացց
ցին աչք մեր։
Եւ գթացեալ յիսուս մերձե
ցաւ հպաւ նոցա՝ եւ վաղվա
ղակի առին. եւ գնացին
զհետ նորա։

Իբրեւ մօտ եղեն յԵրու
սաղէմ. եւ եկին ի բեթփագէ մերձ
ի լեառն ձիթենեաց. յայն
ժամ յիսուս արձակեաց երկուս
յաշակերտացն իւրոց։
Եւ ասէ ցնոս. երթայք ի
գեօղն՝ որ առաջի ձեր է.
եւ անդէն գտանէք զէշ կա
պեալ՝ եւ յաւանակ ընդ նը
մին. լուծէք եւ ածէք ինձ։
Եւ եթէ ոք ասիցէ ինչ
ձեզ, ասացէք, եթէ տէրն
իւրեանց պիտոյ էն. եւ
վաղվաղակի առաքեսցէ
զնոսա։
Այսպէս եղեւ՝ զի լցցի
բան մարգարէին՝ որ ասէ։
Ասացէք դստեր սիովն.
ահա թագաւոր քո գայ
քեզ հեզ. հեծեալ ի զէշ
եւ յաւանակի իշոյ։
Գնացին աշակերտքն. և
արարին որպէս հրամայեաց
նոցա յիսուս։
Եւ ածին զէշն և զլաւա
նակն. և արկին զնոքօք
ձորձս՝ եւնստաւ ի վրա նոյ։
Եւ բազումք ժողովրդոց
տարածէին զհանդերձս
իւրեանց

Պատասխանի Եւ յն Եւ ա-
սէ ցնոսա . Հարցիցէ Եւ Ես
զձեզ բան մի . զոր Եթէ
ասիցէք ինձ , Եւ Ես ձեզ
ասացից որով իշխանու-
առնեմ զայս :

Մկրտութիւն յովհաննու ու-
ստի էր . յերկնից , Թէ ի
մարդկանէ . Եւ նոքա խոր-
հէին ընդ միմեա՝ Եւ ասէին :
Զի Թէ ասիմք յերկնից՝ ա-
սէ ցմեզ . Իսկ ընդէր ոչ
հաւատայիք նմա . Եւ Եթէ
ասիմք ի մարդկանէ՝ երկեան
ժողովրդենէն . զի
ամենեքեան զյովհաննէս իբ-
րև մարգարէ ունէին :
Պատասխանի Եւսուն յի
Եւ ասեն . ոչ գիտեմք . ասէ
ցնոսա Եւ Ես ասեմ
ձեզ՝ որով իշխանու Թիւ
առնեմ զայս :

Խաղց գնոսին Յոմի ձեզ՝ մտ
ասն միոջ էին երկու որդիք . ի
Եւ մատուցեալ առ առա-
ջինն ասէ՝ երթ այսօր գործ
Ճաւ յայգւոջ :

Պատասխանի Եւ յն Եւ ա-
սէ . Ես , տէր . Եւ ոչ երթ
բայց միայն առաքեալ զնա :
Եւ ասէ ցնոսա . Ճշմարիտ
ասեմ ձեզ , Թէ մաքսաւորք
Եւ պոռնիկք յառաջ երթա-
նեն ձեզ ի Թագաւորու-
Թիւն Աստուծոյ :

Եկն յովհաննէս առ ձեզ ի
ճանապարհ արդարու Թեան
Եւ ոչ հաւատայիք նմա . Եւ
մաքսաւորք Եւ պոռնիկք
հաւատացին նմա . Եւ դուք
տեսեալ ոչ ապաշխարէիք
յետոյ Թողեալ նմա :

Լուարուք առակիս այսորիկ
զարմանայի Եւ ասեն . Թէ
գնաստուածոյ տնկեաց
մարդ Թողեալ վաղվաղակի գա-
մասքեայս Թողեալ :

Պատասխանի Եւ յն՝ Եւ մտ
ասէ ցնոսա . Ամէն ասեմ ձեզ . ի
Եթէ ունիցիք հաւատս՝ Եւ
ոչ երկմտիցիք՝ ոչ միայն
Թզենւոյդ առնիցիք . այլ
Թէպէտ Եւ լերինդ ասէ
ցայդ՝ բարձիր , Եւ անկիր ի
ծով՝ եղիցի :

Եւ զամ ինչ՝ զոր Եւ խնդրիք մտ
ցայդ յաղօթս հաւատով՝
առնուցուք :

Եւ երբ Եկեալ ի տաճա- մտ
րընն , մուտ առ նա՝ մինչ ի
դեռ ուսուցանէր նբան Եւ
նայապետքն Եւ ծերք ժո-
ղովրդեան՝ Եւ ասեն . որով
իշխանու Թիւ առնես զայդ .
Եւ ո՞վ Եւ քեզ զիշխանու-
Թիւնդ զայդ :

զնա՝ և վարեսց ի նմին հրեն
ձան. և շինեսց աշտարակ.
և եւս զնա ցմշակս, և գնասց
ի տար աշխարհ։

Իբրև մերձեցաւ ժամն
նակ պաղղ՝ առաքեաց ըզ
ծառայս իւր առ մշակսն՝
առնուլ զպտուղս նր։

Եւ կալեալ մշակացն զծա
ռայս նր, զոմն առին.
զոմն սպանին, զոմն քարկո
ծեցին։

Վտարձեալ առաքեաց այլ
ծառայս բազումս քան զա
ռաջինսն. և արարին նոցա
նոյնպէս։

Յետոյ առաքեաց առ նս
զորդի իւր և ասէ. Թերևս
ամաչեսցեն յորդւոյ սուրբ
իմմէ։

Իսկ մշակքն իբրև առին
զորդին, ասեն ընդ միմեա՝
սա է ժառանգն. եկայք
սպանցուք զսա, և կալցուք
զժառանգութիւն սորա։

Եւ առեալ հանին զնա արտ
աքոյ քան զորդին՝ և սպան
ին։

Ո՞ր

ՄԱՐԿՈՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆ

ԱՍԱՑ ՅԻՇԵՑԱՔ ԶԱՅՍ ՕՐ ԵՒ ԶԺԱՄՍ ՈՐ ՈՉ ԳԻՏԷ ՄԱՐԴ ԵԹԷ ՈՉ ՀՐԵՇՏԱԿՆ ԵԹԷ ՈՉ ՈՐԴԻՆ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ ԱՅԼ ԵԹԷ ՈՉ ՀՕՐ ԵԹԷ ԱՌԱՒՕՏԻ ԵԹԷ ԱՌԱՒԱԾԱԾԿԻ ԵԹԷ ԿԱԼԱՒԱՐԻ ԵԹԷ ԱՐԵՒԱԾԱԳԱՆԻ ԵԹԷ ԱՐՁԱԿԻ ԵԹԷ ՀՈՐՋՈՐԻ ԵԹԷ ԱՆԱՍՆԱՊԱՏԻ ԵԹԷ ԱՆԱՍՆԱՊԱՏԻՑ

ՏԵՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ

Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս արձակել սուտասուն խանիկ էտ յիւ՝ և սակ ցիւս առակիք.

Ա. Մանեցաւ սիրեցաւ մի էրկնից առն Թագաւորի. որ արար հարսանիս որդւոյ իւրոյ մեծաց։

Բ. Եւ առաքեաց զծառայս իւր կոչել զհրաւիրեալսն ի հարսանիս. և ոչ կամէր գալ։

Գ. Արձակ առաքեաց զայլ ծառայս՝ և ասէ. ասացէք հրաւիրելոցն. ահա առաքի զճաշ իմ՝ պատրաստեցի. զնախրիկք իմ և պատրաստեալք են. և ամէն ինչ պատրաստ է. եկայք ի հարսանիսս։

Դ. Եւ նոքա յուշացուցեալ գնացին. ոմն յայսպիսակ իւր. և ոմն ի վաճառս իւր։

Ե. Եւ այլք կալան զծառայս նր Թշնամանեցին, և սպան նրա։

Ա. Ա. Ի. Ց
վա · ձեա ·
ձեր մեք հե
ձեմ մեք ձե
· · մա ձե

Ա. Ա. Ի. Ց
վա · ձեա ·
ձեր մեք հե
ձեմ մեք ձե
· · մա ձե

Զ. Եւ թագաւորն բարկացաւ, և առաքեաց զզինուորս իւր, և սպան զսպանօղսն նր, և զքաղաքն նոցա հրկէզ արար։

Է. Յետ այնորիկ ասէ ծառայիցն իւրոց. հարսանիսն պատրաստ է, և նոքա որ կոչեցան ոչ եղեն արժանի։

Ը. Երթայք ուրեմն ի ճանապարհս ելից, և որ գտանիցէք՝ կոչեցէք զնոսա ի հարսանիսն։

Թ. Եւ ելեալ ծառայքն նր ի ճանապարհս՝ ժողովեցին զամենայն զոր գտին, զչարս և զբարիս. և լցաւ հարսանիսն հանդերձեալ հանդերձիւք։

Ժ. Եւ մտեալ թագաւորն տեսանել զհանդերձեալսն, ետես անդ մարդ մի ոչ հագեալ հանդերձիւ հարսանեաց։

ԺԱ. Եւ ասէ ցնա. ընկեր՝ որպէս մտեր ես ի սենեակ հարսանեաց ոչ հագեալ հանդերձիւ հարսանեաց։ Եւ նա համրեցաւ։

ԺԲ. Յայնժամ ասէ թագաւորն սպասաւորացն. կապեցէք զոտս և զձեռս նր, և տարէք զնա ի խաւարն արտաքինս. անդ իցէ լալն և կրճտումն ատամանց։

ԺԳ. Զի բազումք են կոչեցեալք, և սակաւք ընտրեալք։

Յայնժամ ասէ ցսպասաւորսն իւրս. կապեցէք զձեռս և զոտս՝ և տարէք զնա ի խաւարն արտաքին. անդ եղիցի լալ և կրճտել ատամանց։

Օ՛ի բազումք են կոչեցեալք՝ և սակաւք են ընտրեալք։

Ա՛յդ ասաց վասն նոցա՝ որ ոչ էին հաւատացեալք ի Քրիստոս։ Յայնժամ գնացեալ փարիսեցիքն, առին խորհուրդ ընդմանկ թէ որպէս զնիցեն նմա զբանիւք։ Եւ առաքեն առ նա զշակերտան իւրեանց հերովդիանոսեցւովքն հանդերձ՝ և ասեն. վարդապետ՝ գիտեմք զի ճշմարիտ ես. և զճանապարհն ՚ի ճշմարտութեա՛ ուսուցանես. և ոչ է քեզ փոյթ զոումէք. և ոչ հայիս յերեսս մարդոյ։ Ա՛յդ ասա մեզ՝ զիարդ թէ

Լավ է մարդոյ որ ծնանի զնա՝ քան զի պատուհաս լիցի ամենայն ազգի ժողովրդեանն։ Եւ ասէ ցնոսա առակ՝ եւ զբաղդատութիւն նոցա արկանէ։

Յայնժամ ասէ ցծառայսն իւր. հարսանիքն պատրաստ են. և հրաւիրեալքն չէին արժանի։

Ա՛րդ՝ երթայք յանցս ճանապարհաց. և զորս միանգամ գտանիցէք կոչեցէ՛ք ի հարսանիսն։

Եւ ելեալ ծառայքն ի ճանապարհս. ժողովեցին զամենեսեան. զորս և գտին զչարս և զբարիս. և լցան հարսանիքն բազմականօք։

Եւ մտեալ թագաւորն հայել զբազմականսն. և տեսանէ անդ զոմն՝ որ ոչ էր զգեցեալ հանդերձ հարսանեացն։

Եւ ասէ ցնա. ընկեր՝ զիա՞րդ մտեր այսր. զի ոչ ունիս հանդերձ հարսանեացս։ Եւ նա պատնէշեցաւ։

Ա՛յնպէս և երկրորդն. և երրորդն. մինչև ցեօթն երորդն։

Եւ ասեն ցնա և կինն։

Ո՛րդ՝ Իւրաքանչիւր որ յեօթանցն եղիցի նոյն կինն. զի ամենեքին կալան զնա կին։

Պատասխանի եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. մոլորեալք՝ ոչ գիտէք զգիրս՝ և ոչ զզօրութիւն Աստուծոյ։

Զի ի յարութենէ ոչ կանայս առնուն՝ և ոչ արանց լինին. այլ են իբրև զհրեշտակս յերկինս։

Այլ վասն յարութեան մեռելոց չեմք ընթերցեալ ձեր զասացեալսն ձեզ յԱստուծոյ։

Ես եմ Աստուած Աբրահամու՝ և Աստուած Իսահակայ՝ և Աստուած Յակոբայ. և չէ Աստուած՝ Աստուած մեռելոց՝ այլ կենդանեաց։

Իբրև լուան ժողովուրդքն՝ զարմանային ընդվարդապետութեան նորա։

Իսկ փարիսեցիքն իբրև լուան եթէ արգելին զսադուկեցիսն՝ ժողովեցան։

Եւ մի մի ՚ի նոցանէ հարցանէր զնա՝ փորձելով եւ ասէ. վարդապետ՝ Մովսէս գրեաց մեզ. եթէ ոք մեռանիցի եղբայր իւր, և յետս կին նորա ժառանգիցէ զնա, յարուսցէ սերունդ եղբօր իւրոյ։

Էին ուրեմն եղբարք եւթն՝ և առաջինն ա՛ռեալ կին՝ և մեռաւ. և ոչ ունէր զաւակ, եթող զկինն իւր եղբօր իւրոյ։

Նոյնպէս և երկրորդն։

Եւ ա՛ռեալ կինն՝ մեռաւ և երրորդն։

Նոյնպէս ամենեցունն մեռան և ոչ թողին զաւակս՝ և մեռան։

Յետոյ քան զամենեսին մեռաւ և կինն։

Ո՛րդ՝ Իւրաքանչիւր որ յեօթանցն եղիցի նոյն կինն. զի ամենեքին կալան զնա կին։

Պատասխանի եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. մոլորեալք՝ ոչ գիտէք զգիրս՝ և ոչ զզօրութիւն Աստուծոյ։

Զի ի յարութենէ ոչ կանայս առնուն՝ և ոչ արանց լինին. այլ են իբրև զհրեշտակս յերկինս։

Այլ վասն յարութեան մեռելոց չեմք ընթերցեալ ձեր զասացեալսն ձեզ յԱստուծոյ։

Ես եմ Աստուած Աբրահամու՝ և Աստուած Իսահակայ՝ և Աստուած Յակոբայ. և չէ Աստուած՝ Աստուած մեռելոց՝ այլ կենդանեաց։

Իբրև լուան ժողովուրդքն՝ զարմանային ընդվարդապետութեան նորա։

Իսկ փարիսեցիքն իբրև լուան եթէ արգելին զսադուկեցիսն՝ ժողովեցան։

Եւ մի մի ՚ի նոցանէ հարցանէր զնա՝ փորձելով եւ ասէ. վարդապետ՝ Մովսէս գրեաց մեզ. եթէ ոք մեռանիցի եղբայր իւր, և յետս կին նորա ժառանգիցէ զնա, յարուսցէ սերունդ եղբօր իւրոյ։

Էին ուրեմն եղբարք եւթն՝ և առաջինն ա՛ռեալ կին՝ և մեռաւ. և ոչ ունէր զաւակ, եթող զկինն իւր եղբօր իւրոյ։

Ա՝ Ա՞ Ա՝
Ա՞ Ա՞ Ա՞

Ա՜ւ որ էրդնու՛ի աեղանն՝ չէ՛
Ասրն, որ արբէ զսակին՝
Մեծ է. ոակին, ւէթէ տաղ
Ա՜ւ՝ որսոյ և կայքի՝ ղինչ
որ էրդնու յոակին որ՛ ի
տաճարին՝ է՛ արժան է՝
Ա՜ւ՝ որսոյ կայքի՝ ղինչ
է՛ ինչ. բայց
ի տաճարն՝ էլ
Ա՜ւ՝ ո՛ղջ առաջնորդք
և քան զձէզ՝
Ա՜ւ՝ ոյ ձէզ դպրաց և վարդ
չնա որդի գեհենի կրկին
մալք առնել էկատեա մի՝
և յորժամ լինիցի, առնէք
յածիք ընդ ծով և ընդ ցա
սեցւոց կեղծաւորաց. զի
Ա՜ւ՝ ոյ ձէզ դպրաց և վարդ
սեցւոց կեղծաւորաց. զի
ուսէք զտունս այրեաց՝
պատճառանօք երկարէք
զաղօթս՝ վա՛յ զի ուէլի դա
տաստան ընդունիցիք։
Ա՜ւ՝ ոյ ձէզ դպրաց և վարդ
սեցւոց կեղծաւորաց. զի
ուսէք զտունս այրեաց՝
և ձեւով երկար
աւանէք։
Ա՜ւ՝ ոյ ձէզ դպրաց և վարդ
մանեն՝ էստ՝ք թշուա՛ մը
ղուք ո՛չ մտանէք. և որոց
նից առաջի մարդկան.
վակէք զարքայութի՛ երկ
դուք ո՛չ մտանէք. և որոց
մանեն՝ զոյգ մի
Ա՜ւ՝ ոյ ձէզ դպրաց և վարդ
ձարն, որ արբէք զսակին՝
Մեծ է. ոակին, ւէթէ տաղ
Ա՜ւ՝ որսոյ և կայքի՝ ղինչ
է՛ ինչ. բայց
ի տաճարն՝ էլ
Ա՜ւ՝ ո՛ղջ առաջնորդք
և քան զձէզ՝
Ա՜ւ՝ ոյ ձէզ դպրաց և վարդ
չնա որդի գեհենի կրկին
մալք առնել էկատեա մի՝
և յորժամ լինիցի, առնէք
յածիք ընդ ծով և ընդ ցա
սեցւոց կեղծաւորաց. զի
Ա՜ւ՝ ոյ ձէզ դպրաց և վարդ
սեցւոց կեղծաւորաց. զի
ուսէք զտունս այրեաց՝
պատճառանօք երկարէք
զաղօթս՝ վա՛յ զի ուէլի դա
տաստան ընդունիցիք։
Ա՜ւ՝ ոյ ձէզ դպրաց և վարդ
սեցւոց կեղծաւորաց. զի
ուսէք զտունս այրեաց՝
և ձեւով երկար
աւանէք։
Ա՜ւ՝ ոյ ձէզ դպրաց և վարդ
բարձրացուցանէք զան
ձըն՝ խոնարհեացի. և որ
խոնարհեցուցանէք զանձն՝
բարձրասցի։
Ա՜ւ՝ ոյ ձէզ դպրաց և վարդ
ձէզ ասատաւոր։
Ա՜ւ՝ մեծն ի ձէնջ էղիցի
ձէզ ուսուցիչ ձեր քո՛ է։
Ա՜ւ՝ ո՛ւ կոչիցիք ուսուցիչք՝
ձեր հայր մի կոչէք ձէզ
երկրի. զի ձեր մի՛ հայր՝
որ երկինս է։
Ա՜ւ՝ հայր մի՛ կոչէք ձէզ
ուսուցիչ. և ամենեքեան
դուք եղբարք էք։
Ա՜ւ՝ կոչիլ ի մարդկանէ
ռաբբի ռաբբի։
Ա՜յլ դուք մի՛ զոք կոչէք
վարդապետ. զի մի՛ ձեր
ուսուցիչ է. և ամենեքեան
դուք եղբարք էք։
Ա՜ւ՝ հայր մի՛ կոչէք ձէզ
երկրի. զի ձեր մի՛ հայր՝
որ երկինս է։
Ա՜ւ՝ մի՛ կոչիցիք ուսուցիչք՝
զի ուսուցիչ ձեր քո՛ է։
Ա՜ւ՝ մեծն ի ձէնջ էղիցի
ձեր ասատաւոր։
Ա՜ւ՝ ոյ ձէզ դպրաց և վարդ
ձէզ՝ խոնարհեացի. և որ
խոնարհեցուցանէք զանձն՝
բարձրասցի։
Ա՜ւ՝ ոյ ձէզ դպրաց և վարդ
մանեն՝ էստ՝ք թշուա՛ մը
ղուք ո՛չ մտանէք. և որոց
նից առաջի մարդկան.
վակէք զարքայութի՛ երկ
դուք ո՛չ մտանէք. և որոց
մանեն՝ զոյգ մի

Ա ՚ի՛ ձեզ դպրաց և փարիսեցիք կեղծաւորք • զի նմանիք են սպիտակեցելոց գերեզմանաց, որ արտաքոյ երեւին գեղեցիկք • և՚ի ներքոյ լի են ոսկերօք մեռելոց՝ և ամենայն պղծութեամբ։

Ա Եւ այսպէս և դուք արտաքոյ երեւիք մարդկան որ՚ի ներքոյ լի էք ծածկութեամբ և անօրէնութեամբ։

Ա ՚ի՛ ձեզ դպրաց և փարիսեցիք կեղծաւորք • զի շինէք դշիրիմս մարգարէից և զարդարէք զերեզմանս արդարոցն։

Ա Եւ ասէք՝ եթէ էաք յաւուրս հարցն մերոց՝ ոչ էաք նոցա հաղորդ ՚ի սպանմունս մարգարէիցն։

Ա Վասն որոյ վկայէք ձեզ՝ եթէ որդիք էք սպանողացն մարգարէից։

Ա Եւ դուք լրացէք զչափ հարցն ձերոց։

Ա Օձք, ազգ իժից, զիա՞րդ խոյանայցէք ՚ի դատաստանէ գեհենի։

Ա Վասն որոյ ահա ես առաքեմ առ ձեզ մարգարէս և իմաստունս և դպիրս, և ՚ի նոցանէ սպանանիցէք և խաչեսջիք, և ՚ի նոցանէ գանիցէք ՚ի ժողովարանս ձեր, և հալածիցէք ՚ի քաղաքէ ՚ի քաղաք։

Ա Զի եկեսցէ ՚ի ձեզ ամենայն արիւն արդար որ հեղաւ ՚ի վերայ երկրի, ՚ի յարենէ արդարոյն Աբելի մինչեւ ՚ի յարինէ Զաքարիայ որդւոյ Բարաքիայ, զոր սպանէք ՚ի մէջ սրբոյն և ՚ի սեղանոյն։

Ա Ամէն ասեմ ձեզ՝ եկեսցէ այս ամենայն ազգիս։

Ա Երուսաղէմ, Երուսաղէմ, որ սպանանես զմարգարէսն և քարկոծես զառաքեալսն առ քեզ, քանի՛ կամեցայ ժողովել զորդիս քո որպէս հաւ զհաւկիթս իւր ՚ի թեւս, և ո՛չ կամեցայք։

Ա Ահա՛ թողեալ լինի տուն ձեր ձեզ աւերակ։

Ա Զի ասեմ ձեզ՝ ո՛չ տեսանիցէք զիս յայսմհետէ մինչեւ ասիցէք՝ եկեսցէ որ գալոցն է յանուն Տեառն։

Ա Եւ ելեալ Յիսուս ՚ի տաճարէն՝ երթայր, և մերձեցան աշակերտք նորա ցուցանել նմա զշինուածս տաճարին։

Ա Եւ նա պատասխանի ետ նոցա և ասէ՝ ո՞չ տեսանէք զայս ամենայն։ ճշմարիտ ասեմ ձեզ՝ ո՛չ թողցի աստ քար ՚ի վերայ քարի, որ ո՛չ քակտեսցի։

Ա Եւ նստեալ նորա ՚ի լերինն Ձիթենեաց, մերձեցան աշակերտք առ նա առանձինն և ասեն՝ ասա մեզ, երբո՞ եղիցին այս ամենայն, և զի՞նչ է նշան գալստեան քո և կատարման աշխարհի։

Ա Եւ պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ նոցա՝ տեսէք զի մի՛ ոք մոլորեցուսցէ զձեզ։

Ա Զի բազումք եկեսցեն յանուն իմ՝ ասելով՝ թէ ես եմ Քրիստոս, և զբազումս մոլորեցուցանիցեն։

Ա Եւ լուիցէք պատերազմունս և զլուր պատերազմանց։ տեսէք մի՛ խռովիցիք, զի պարտ է այս ամենայն լինել, այլ ո՛չ է դեռ վախճան։

Ա Զի յարիցէ ազգ ՚ի վերայ ազգի և թագաւորութիւն ՚ի վերայ թագաւորութեան, և եղիցին սովք և մահք և շարժմունք յամենայն տեղիս։

Ա Եւ ամենայն այս՝ սկիզբն ցաւոց է։

Ա Յայնժամ մատնեսցեն զձեզ ՚ի նեղութիւն և սպանանիցեն զձեզ, և լինիցիք ատելիք ամենայն ազգաց վասն անուան իմոյ։

Ա Եւ յայնժամ բազումք գայթակղեսցին և միմեանս մատնեսցեն և միմեանց ատեսցեն։

Ա Եւ բազումք սուտ մարգարէք յարիցեն և մոլորեցուցանիցեն զբազումս։

Ա Եւ վասն բազմանալոյ անօրինութեան՝ սիրտ բազմաց սառեսցի։

Ա Եւ որ համբերեսցէ մինչեւ ՚ի կատարած՝ նա կեցցէ։

Ա Եւ քարոզեսցի աւետարանս արքայութեանս յամենայն աշխարհի ՚ի վկայութիւն ամենայն ազգաց, և յայնժամ եկեսցէ կատարած։

Ա Եւ յորժամ տեսանիցէք զպղծութիւն կործանութեան զոր ասաց Դանիէլ մարգարէ՝ կայ ՚ի տեղւոջ սրբոյ, որ ընթեռնոյ՝ իմասցի։

Ա Յայնժամ որ ՚ի Հրէաստան՝ փախիցեն ՚ի լերինս։

Ա Եւ որ ՚ի տանիսն՝ մի՛ իջցէ առնուլ զինչ ՚ի տանէ իւրմէ։

Ա Եւ որ ՚ի դաշտին՝ մի՛ դարձցի յետս առնուլ զհանդերձս իւր։

Ա Վա՛յ հղեացս և կերակրեցուցանողացս յաւուրսն յայնոսիկ։

Ա Աղաչեցէք զի մի՛ եղիցի փախուստ ձեր ՚ի ձմեռն կամ ՚ի շաբաթու։

Ա Զի եղիցի յայնժամ նեղութիւն մեծ, որպիսի ո՛չ եղեւ յսկզբանէ աշխարհի մինչեւ ցայժմ, և ո՛չ եղիցի։

Ա Եւ եթէ ո՛չ կրճատեալ լինէին աւուրքն յայնոսիկ՝ ո՛չ ապրեցաւ ամենայն մարմին, այլ վասն ընտրելոցն կրճատեսցին աւուրքն յայնոսիկ։

Ա Եւ յորժամ ասիցեն ձեզ՝ ահա՛ աստ է Քրիստոս, կամ անդ, մի՛ հաւատասջիք։

Ա Զի յարիցեն սուտ քրիստոսք և սուտ մարգարէք, և տացեն նշանս մեծամեծս և հրաշս, զի եթէ հնարաւոր լիցի՝ մոլորեցուսցեն և զընտրեալսն։

Ա Ահա՛ նախասացի ձեզ։

Ա Եթէ ասիցեն ձեզ՝ ահա՛ յանապատի է՝ մի՛ ելանէք։ ահա՛ ՚ի սենեակս է՝ մի՛ հաւատասջիք։

Ա Զի որպէս փայլակն ելանէ յարեւելից և երեւի մինչեւ ՚ի մուտս արեգական, նոյնպէս եղիցի և գալուստ Որդւոյ մարդոյ։

Ա Զի ուր իցէ դիակունն՝ անդ ժողովեսցին և արծուիք։

Ա Եւ իսկոյն յետ նեղութեան աւուրցն յայնոսիկ՝ արեգակն խաւարեսցի, և լուսին ո՛չ տացէ զլոյս իւր, և աստեղք անկցին յերկնից, և զօրութիւնք երկնից շարժեսցին։

Ա Եւ յայնժամ երեւեսցի նշան Որդւոյ մարդոյ յերկինս, և յայնժամ ողբասցեն զամենայն ազգք երկրի, և տեսցեն զՈրդի մարդոյ եկեալ ՚ի վերայ ամպոց երկնից զօրութեամբ և փառաւք բազմաւք։

Ա Եւ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր հանդերձ հնչակաւ մեծաւ փողոյ, և ժողովեսցեն զընտրեալսն նորա ՚ի չորից հողմոց, յերից կողմանց երկնից մինչեւ ՚ի ծագս նոցա։

Ա Եւ ՚ի թզենւոյ առակեցարուք զայս։ յորժամ ճիւղ նորա մատաղ լինի և տերեւս ածանիցէ, գիտէք եթէ մերձ է ամառն։

Ա Նոյնպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն՝ գիտասջիք եթէ մերձ է ՚ի դրունս։

Ա Ամէն ասեմ ձեզ՝ մի՛ անցցէ ազգս այս մինչեւ եղիցի այս ամենայն։

Ա Երկինք և երկիր անցանիցեն, և բանք իմ ո՛չ անցանիցեն։

Ա Եւ զաւուրն յայնմիկ և զժամուն ոչ գիտէ ոք, ո՛չ հրեշտակք երկնից, ո՛չ Որդի, այլ միայն Հայր։

Ա Եւ որպէս էին աւուրքն Նոյի՝ նոյնպէս եղիցի և գալուստ Որդւոյ մարդոյ։

Ա Զի որպէս էին յաւուրսն յառաջագոյնս՝ ուտէին և ըմպէին, կանայք առնուին և այրք կանանս տային մինչեւ յաւուրն յորում մտանէր Նոյ ՚ի տապանն։

Ա Եւ ո՛չ գիտացին մինչեւ եկեալ ջրհեղեղն տարաւ զամենեսեան, նոյնպէս եղիցի և գալուստ Որդւոյ մարդոյ։

Ա Յայնժամ երկու եղիցին ՚ի դաշտի՝ մի առնուլ և մի թողուլ։

Ա Երկու աղախինք աղային ՚ի միում ջրաղացի՝ մի առնուլ և մի թողուլ։

Ա Արթնացարուք ուրեմն, զի ո՛չ գիտէք յորում ժամու Տէր ձեր գայցէ։

Ա Եւ զայս գիտասջիք, եթէ գիտասցէ տէր տանն յորում ժամու գողն գայցէ՝ արթնասցի, և ո՛չ թողցէ պատուհասել զտունն իւր։

Ա Վասն որոյ և դուք պատրաստ եղերուք, զի յորում ժամու ո՛չ կարծէք՝ Որդի մարդոյ գայցէ։

Ա Ո՞վ է արդեօք հաւատարիմ ծառայ և իմաստուն, զոր կացոյց տէր նորա ՚ի վերայ ծառայութեան իւրոյ, տալ նոցա կերակուր ՚ի ժամու իւրում։

Ա Երանի՛ ծառայի այնմիկ, զոր յորժամ եկեսցէ տէր նորա՝ գտցէ զայդպէս առնելով։

Ա Ամէն ասեմ ձեզ՝ զի ՚ի վերայ ամենայն ստացուածոց իւրոց կացուսցէ զնա։

Ա Եւ եթէ ասասցէ ծառայն չար ՚ի սրտի իւրում՝ թէ ուշացուցանէ տէր իմ գալուստ իւր,

Ա Եւ սկսցի հարկանել զընկերս իւր, և ուտել և ըմպել ընդ հարբեցելոցն,

Ա Եկեսցէ տէր ծառային այնմիկ յաւուր յորում ո՛չ սպասէ, և յժամու յոր ո՛չ գիտէ,

Ա Եւ պատառեսցէ զնա, և զբաժինն նորա ընդ կեղծաւորսն դիցէ, անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց։

Ա Յայնժամ նմանեսցի արքայութիւն երկնից տասնկուսի կուսանաց, որ առեալ լապտերս իւրեանց՝ ելին ընդառաջ փեսային։

Ա Եւ հինգ ՚ի նոցանէ էին իմաստունք և հինգ յիմարք։

Ա Զի հինգ յիմարքն առեալ լապտերս իւրեանց՝ ո՛չ առին ընդ իւրեանս իւղ։

Ա Եւ իմաստունքն առին իւղ ՚ի սափորս իւրեանց հանդերձ լապտերօքն։

Ա Եւ ՚ի յապաղել փեսային՝ նորոգեցան ամենեքին և քնացին։

Ա Եւ կէս գիշերի աղաղակ եղեւ՝ ահա՛ փեսայն գայ, ելէք ընդառաջ նմա։

Ա Յայնժամ յարեան ամենայն կուսանքն և պատրաստեցին զլապտերս իւրեանց։

Ա Եւ յիմարքն ասացին ցիմաստունսն՝ տուք մեզ ՚ի ձերոյ իւղոյ, զի լապտերք մեր շիջանին։

Ա Պատասխանի ետուն իմաստունքն և ասացին՝ գուցէ ո՛չ բաւեսցէ մեզ և ձեզ, այլ երթայք առ վաճառականսն և գնեցէք ձեզ։

Ա Եւ մինչդեռ երթային գնել՝ եկն փեսայն, և որ պատրաստ էին՝ մտին ընդ նմա յառագաստն, և դռնեցաւ։

Ա Եւ յետոյ գան և կուսանքն միւսք և ասեն՝ տէր տէր, բա՛ց մեզ։

Ա Եւ նա պատասխանի ետ և ասէ՝ ամէն ասեմ ձեզ՝ ո՛չ գիտեմ զձեզ։

Ա Արթնացարուք ուրեմն, զի ո՛չ գիտէք զաւուրն և զժամն։

Ա Զի որպէս այր մի երթեալ յաշխարհ՝ կոչեաց զծառայս իւր և ետ նոցա զստացուածս իւր։

Ա Եւ ընդ մի ետ հինգ տալանդս, և ընդ միւսում երկու, և ընդ երրորդում մի, ամենեցուն ըստ զօրութեան իւրաքանչիւրոյ, և գնաց յաշխարհ։

Ա Եւ անդէն գնացեալ առեալ հինգ տալանդսն՝ գործեաց ընդ նոսա և եղեւ նոցա հինգ տալանդք այլ։

Ա Նոյնպէս և երկու տալանդքն՝ շահեցան նոցա երկու տալանդք այլ։

Ա Եւ որ առեալ էր զմի տալանդն՝ գնացեալ փորեաց ՚ի գետին և ծածկեաց զարծաթ տեառն իւրոյ։

Ա Եւ յետ բազում ժամանակաց գայ տէր ծառայիցն այնոցիկ և դնէ ընդ նոսա հաշիւ։

Ա Եւ մերձեցեալ որ առեալ էր զհինգ տալանդսն՝ մատոյց նոցա հինգ տալանդս այլ և ասէ՝ տէր, հինգ տալանդս ետուր ինձ, ահա՛ հինգ տալանդս այլ շահեցայ ընդ նոսա։

Ա Ասէ տէր նորա՝ եւ՛ դու բարի և հաւատարիմ ծառայ, ՚ի սակաւուց հաւատարիմ եղեր, ՚ի բազումս քեզ կացուցից, մուտ արա ՚ի խնդութիւն տեառն քո։

Ա Մերձեցեալ և որ առեալ էր զերկու տալանդսն՝ ասէ՝ տէր, երկու տալանդս ետուր ինձ, ահա՛ երկու տալանդս այլ շահեցայ ընդ նոսա։

Ա Ասէ տէր նորա՝ եւ՛ դու բարի և հաւատարիմ ծառայ, ՚ի սակաւուց հաւատարիմ եղեր, ՚ի բազումս քեզ կացուցից, մուտ արա ՚ի խնդութիւն տեառն քո։

Ա Մերձեցեալ և որ առեալ էր զմի տալանդն՝ ասէ՝ տէր, գիտեի զքեզ եթէ մարդ դաժան ես, հնձես յորում ո՛չ սերմանեցեր, և ժողովես յորմէ ո՛չ ցանեցեր։

Ա Եւ երկեալ գնացի և փորեցի զտալանդն քո ՚ի գետին, ահա՛ առ քեզ է զոր քոյդ է։

Ա Պատասխանի ետ տէր նորա և ասէ ցնա՝ ծառայ չար և ծոյլ, գիտէիր եթէ հնձեմ յորում ո՛չ սերմանեցի, և ժողովեմ յորմէ ո՛չ ցանեցի։

Ա Արդ՝ պարտ էր քեզ դնել զարծաթ իմ առ մեղուսն, և եկեալ ես՝ առնուի՛ր զիմ հանդերձ տոկոսիւ։

Ա Առէք ՚ի նմանէ զտալանդն և տուք նմին որ ունի զտասն տալանդսն։

Ա Զի ամենայնի որ ունի՝ տացի և առատասցի, և որ ո՛չ ունի՝ և զոր ունի առնուցի ՚ի նմանէ։

Ա Եւ զծառայ անպիտան հանէք ՚ի խաւարն արտաքինս, անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց։

Ա Եւ յորժամ եկեսցէ Որդի մարդոյ ՚ի փառս իւր և ամենայն հրեշտակք սուրբք ընդ նմա, յայնժամ նստցի ՚ի վերայ աթոռոյ փառաց իւրոյ։

Ա Եւ ժողովեսցին առաջի նորա ամենայն ազգք, և սեպհականեսցէ զնոսա միմեանցմէ, որպէս հովիւ սեպհականէ զոչխարս յուլիցս։

Ա Եւ կացուսցէ զոչխարսն ՚ի ձախակողմանս իւր, և զուլիցսն ՚ի ձախակողմանս։

Ա Յայնժամ ասիցէ թագաւորն ցայնոսիկ որ ՚ի ձախակողմանս իւր՝ երթայք յինէն անիծեալք ՚ի հուրն յաւիտենական, որ պատրաստեալ է սատանայի և հրեշտակաց նորա։

Ա Զի քաղցեալ էի և ո՛չ ետուք ինձ ուտել, ծարաւի էի և ո՛չ ետուք ինձ ըմպել,

Ա Օտարական էի և ո՛չ հիւրասիրեցէք զիս, մերկ էի և ո՛չ ծածկեցէք զիս, հիւանդ և բանտարկեալ էի և ո՛չ այցելու եղէք ինձ։

Ա Յայնժամ պատասխանի տացեն նմա և ասասցեն՝ տէր, յորո՞ժամ քեզ տեսաք քաղցեալ կամ ծարաւի կամ օտարական կամ մերկ կամ հիւանդ կամ բանտարկեալ, և ո՛չ սպասաւորեցաք քեզ։

Ա Յայնժամ պատասխանի տացէ նոցա և ասասցէ՝ ամէն ասեմ ձեզ՝ զի որ ո՛չ արարէք միոյ ՚ի սոցանէ փոքունց, ո՛չ ինձ արարէք։

Ա Եւ երթիցեն սոքա ՚ի տանջանս յաւիտենականս, և արդարքն ՚ի կեանս յաւիտենականս։

Ա Եւ եղեւ յորժամ կատարեաց Յիսուս զամենայն բանս զայսոսիկ՝ ասաց ցաշակերտսն իւր՝

Ա Գիտէք եթէ երկու աւուր ետ զատկին լինի, և Որդի մարդոյ մատնեսցի ՚ի խաչել։

Ա Յայնժամ ժողովեցան քահանայապետքն և գրագիրքն և ծերք ժողովրդեանն ՚ի դահլիճ մեծի քահանայապետին որ կոչէր Կայիափա,

Ա Եւ խորհեցան զի զՅիսուս նենգութեամբ կալցեն և սպանցեն։

Ա Ասէին սակայն՝ ո՛չ յտօնի, զի մի՛ իցէ խռովութիւն ՚ի ժողովրդեանն։

Ա Եւ Յիսուսի եղեալ ՚ի Բեթանիա ՚ի տան Սիմոնի բորոտի,

Ա Մերձեցաւ առ նա կին ունելով սրուակ մի մեծագին իւղոյ նարդոսի, և կոտորեալ զսրուակն՝ հեղոյր ՚ի գլուխ նորա նստելոյ ՚ի սեղանոյ։

Ա Եւ տեսեալ աշակերտացն՝ ցանկացան և ասացին՝ ընդէ՞ր կորուստ այս։

Ա Կարէր զի՞ վաճառեալ զայս բազում դահեկանաց տացի աղքատաց։

Ա Եւ գիտացեալ Յիսուսի՝ ասէ ցնոսա՝ զի՞ տրտմեցուցանէք զկինն, գործ բարի գործեաց ընդ իս։

Ա Զի զաղքատսն միշտ ունիք ընդ ձեզ, և զիս ո՛չ միշտ ունիք։

Ա Զի հեղեալ կինս զայս իւղ ՚ի մարմին իմ՝ ՚ի յարդարութիւն իմ արար։

Ա Ամէն ասեմ ձեզ՝ ուր քարոզեսցի աւետարանս այս յամենայն աշխարհի, ասացեալ եղիցի և զոր արար կինս այս ՚ի յիշատակ նորա։

Ա Յայնժամ գնաց մի ՚ի տասնկուսից՝ որ կոչէր Յուդա Սկարիովտացի, առ քահանայապետսն,

Ա Եւ ասէ՝ զի՞ տացէք ինձ և ես մատնեցից զնա ձեզ։ և նոքա կշռեցին նմա երեսուն արծաթս։

Ա Եւ ՚ի յետոյ էր խնդրէր զժամ մատնելոյ զնա։

Ա Եւ ՚ի նախաւուրս հացից խմորոցն՝ մերձեցան աշակերտքն առ Յիսուս և ասեն՝ ուր կամիս պատրաստեսցուք քեզ զտեղի ուտել զպասեքն։

Ա Եւ նա ասէ՝ երթայք ՚ի քաղաքն առ այր մի և ասասջիք ցնա՝ ասէ վարդապետն՝ ժամանակ իմ մերձ է, առ քեզ առնում զպասեքն ընդ աշակերտս իմ։

Ա Եւ արարին աշակերտքն որպէս հրամայեաց նոցա Յիսուս, և պատրաստեցին զպասեքն։

Ա Եւ յորժամ երեկոյ եղեւ՝ նստաւ ընդ տասնկուսիցն։

Ա Եւ ուտելոյ նոցա՝ ասէ՝ ամէն ասեմ ձեզ՝ զի մի՛ ոք ՚ի ձէնջ մատնեսցէ զիս։

Ա Եւ նոքա տրտմեալ յոյժ՝ սկսան ասել ցնա՝ մի՛ թէ ես եմ, տէր։

Ա Եւ նա պատասխանի ետ և ասէ՝ որ ՚ի ձեռն ինձ ՚ի կաթսայ մատնէ զիս։

Ա Որդի մարդոյ երթայ որպէս գրեալ է վասն նորա, այլ վա՛յ այնմ մարդոյ որով Որդի մարդոյ մատնեսցի, լաւ էր նմա եթէ ո՛չ ծնեալ լինէր մարդն այն։

Ա Եւ պատասխանի ետ Յուդա որ մատնէր զնա և ասէ՝ մի՛ թէ ես եմ, ռաբբի։ ասէ ցնա՝ դու ասացեր։

Ա Եւ ուտելոյ նոցա՝ առեալ Յիսուս զհաց և օրհնեալ՝ բեկ և ետ աշակերտացն և ասէ՝ առէք կերէք, այս է մարմին իմ։

Ա Եւ առեալ զբաժակ՝ գոհացեալ ետ նոցա և ասէ՝ արբուցէք ՚ի սմանէ ամենեքին։

Ա Զի այս է արիւն իմ նորոյ կտակարանի որ վասն բազմաց հեղու ՚ի թողութիւն մեղաց։

Ա Եւ ասեմ ձեզ՝ ո՛չ արբից յայսմհետէ ՚ի պտղոյ որթոյս մինչեւ յաւուրն յորում զնոր արբից զայն ընդ ձեզ ՚ի թագաւորութեան Հաւր իմոյ։

Ա Եւ օրհնութիւն ասացեալ՝ ելին ՚ի լեառն Ձիթենեաց։

Ա Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս՝ զի ամենեքեան գայթակղեալ լինիցիք ՚ի գիշերիս յայսմիկ, զի գրեալ է՝ հարից զհովիւն և ցրուեսցին ոչխարք հօտին։

Ա Եւ յետ յարութեանս իմոյ՝ նախագնասցեմ ձեզ ՚ի Գալիլեա։

Ա Պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ցնա՝ եթէ ամենեքեան գայթակղեալ լինիցին ՚ի քեզ, ես ո՛չ երբեք գայթակղեալ լինիմ։

Ա Ասէ ցնա Յիսուս՝ ամէն ասեմ քեզ՝ զի դու այսօր յայսմ գիշերի մինչեւ ցաւր երիս ուրասցես զիս։

Ա Ասէ ցնա Պետրոս՝ եթէ ընդ քեզ մեռանել իցէ ինձ, ո՛չ ուրասցից զքեզ։ նոյնպէս և ամենայն աշակերտքն ասացին։

Ա Յայնժամ գայ Յիսուս ընդ նոսա ՚ի տեղի որ կոչի Գեթսեմանի, և ասէ ցաշակերտսն՝ նստարուք աստ մինչեւ երթեալ աղաչեցից անդ։

Ա Եւ առեալ զՊետրոս և զերկուս որդիս Զեբեդեայ՝ սկսաւ տրտմել և տագնապել։

Ա Եւ ասէ ցնոսա՝ տրտում է անձն իմ մինչեւ ՚ի մահ, նստարուք աստ և արթնացարուք ընդ իս։

Ա Եւ անցեալ մի քան զնոսա՝ անկաւ ՚ի վերայ երեսաց իւրոց և աղաչէր և ասէր՝ Հա՛յր իմ, եթէ հնարաւոր իցէ՝ անցցէ ՚ի բաց ՚ի ինէն բաժակ այս, բայց ո՛չ որպէս ես կամիմ, այլ որպէս դու։

Ա Եւ գայ առ աշակերտսն և գտանէ զնոսա քնացեալ, և ասէ ցՊետրոս՝ ո՞չ կարացէք մի ժամ արթնանալ ընդ իս։

Ա Արթնացարուք և աղաչեցէք զի մի՛ մտանիցէք ՚ի փորձութիւն, զի հոգի պատրաստ է, բայց մարմին տկար։

Ա Եւ երկրորդ անգամ գնացեալ՝ աղաչէր և ասէր՝ Հա՛յր իմ, եթէ ո՛չ հնարաւոր իցէ զայս անցանել ՚ի բաց ՚ի ինէն՝ եթէ ո՛չ ես զայն խմեցից, եղիցի կամք քո։

Ա Եւ եկեալ գտանէ զնոսա դարձեալ քնացեալ, զի աչք նոցա ծանրացեալ էին։

Ա Եւ թողեալ զնոսա՝ գնաց դարձեալ և աղաչէր երրորդ անգամ զնոյն բան ասելով։

Ա Յայնժամ գայ առ աշակերտսն իւր և ասէ ցնոսա՝ քնացարուք այժմ և հանգարուք, ահա՛ մերձեցաւ ժամ և Որդի մարդոյ մատնեսցի ՚ի ձեռս մեղաւորաց։

Ա Արթնացարուք, երթիցուք, ահա՛ մերձեցաւ որ մատնէ զիս։

Ա Եւ մինչդեռ նա խօսէր՝ ահա՛ Յուդա մի ՚ի տասնկուսից եկն, և ընդ նմա բազում ժողովուրդ սրով և գաւազանաւ ՚ի քահանայապետացն և ՚ի ծերոց ժողովրդեանն։

Ա Եւ մատնիչն տուեալ նշան նոցա՝ ասէ՝ զոր համբուրեցից զնա՝ նա է, զնա՛ կալարուք։

Ա Եւ անդէն մերձեցեալ առ Յիսուս՝ ասէ՝ ողջո՛յն քեզ, ռաբբի, և համբուրեաց զնա։

Ա Եւ Յիսուս ասէ ցնա՝ ընկե՛ր, յորո՞վ ինչ եկիր։ յայնժամ մերձեցեալ՝ ձգեցին ՚ի վերայ Յիսուսի և կալան զնա։

Ա Եւ ահա՛ մի ՚ի նոցանէ որ էին ընդ Յիսուսի՝ ձգեալ զձեռն՝ հանեալ զսուր իւր՝ հարեալ զծառայ քահանայապետին՝ կտրեաց զականջն նորա։

Ա Յայնժամ ասէ ցնա Յիսուս՝ դարձո՛ զսուր քո ՚ի տեղի իւրում, զի ամենեքին որ զսուր առնուն՝ սրով կորնչին։

Ա Եւ կամիս՝ թէ ո՛չ կարեմ աղաչել զՀայր իմ, և առաքեսցէ ինձ առ հասարակ քան զտասն գունդս հրեշտակաց։

Ա Իսկ զիա՞րդ կատարեսցին գիրքն, զի այսպէս պարտ է լինել։

Ա Յայնժամ ասէ Յիսուս ցամբոխսն՝ իբրեւ ընդ աւազակ ելէք սրով և գաւազանաւ կալանել զիս, զամենայն աւուր նստէի ընդ ձեզ ՚ի տաճարի ուսուցանելով, և ո՛չ կալարուք զիս։

Ա Եւ զայս ամենայն եղեւ զի կատարեսցին գիրք մարգարէիցն։ յայնժամ աշակերտքն ամենեքին թողեալ զնա՝ փախեան։

Ա Եւ նոքա որ կալան զՅիսուս՝ տարան առ Կայիափա քահանայապետ, ուր գրագիրքն և ծերք ժողովեցան։

Ա Եւ Պետրոս հետեւեցաւ նմա ՚ի հեռուստ մինչեւ ՚ի դահլիճ քահանայապետին, և մտեալ ներս նստաւ ընդ սպասաւորսն տեսանել զվախճան։

Ա Եւ քահանայապետքն և ամենայն ատեանն խնդրէին սուտ վկայութիւն զՅիսուսէ, զի սպանցեն զնա։

Ա Եւ ո՛չ գտին։ եւ թէպէտ և բազումք սուտ վկայեցին, բայց ո՛չ գտին։ յետ այսորիկ մերձեցան երկու սուտ վկայք,

Ա Եւ ասացին՝ սա ասաց՝ կարեմ քակտել զտաճարն Աստուծոյ և երիւք աւուրք շինել զայն։

Ա Եւ յարեաւ քահանայապետն և ասէ ցնա՝ ո՞չինչ պատասխանիս տաս զոր սոքա վկայեն զքեզ։

Ա Եւ Յիսուս լռէր։ եւ պատասխանի ետ քահանայապետն և ասէ ցնա՝ երդնում զքեզ զկենդանին Աստուած, զի ասասցես մեզ եթէ դու ես Քրիստոս Որդի Աստուծոյ։

Ա Ասէ ցնա Յիսուս՝ դու ասացեր։ բայց ասեմ ձեզ՝ ապա տեսանիցէք զՈրդի մարդոյ նստեալ ՚ի ձախակողմանս զօրութեան և գալ ՚ի վերայ ամպոց երկնից։

Ա Յայնժամ պատառեաց քահանայապետն զհանդերձս իւր և ասէ՝ հայհոյեաց, զի՞ տակաւին պիտոյ են մեզ վկայք, ահա՛ այժմ լուարուք զհայհոյութիւնն։

Ա Զի՞նչ կարծիք ձեր։ եւ նոքա պատասխանի տուեալ ասացին՝ մահու պարտ է։

Ա Յայնժամ թքին ՚ի երեսս նորա և հարանեն զնա բռունցս, և այլք ապտակեն զնա,

Ա Եւ ասեն՝ մարգարէացո՛ մեզ, Քրիստոս, թէ ո՞վ է որ հարեալ զքեզ։

Ա Եւ Պետրոս նստէր արտաքոյ ՚ի դահլիճին, և մերձեցաւ առ նա աղախին մի և ասէ՝ եւ դու ընդ Յիսուսի Գալիլեացւոյն էիր։

Ա Եւ նա ուրացաւ առաջի ամենեցուն և ասէ՝ ո՛չ գիտեմ զոր ասես։

Ա Եւ ելեալ նա ՚ի դրունսն՝ տեսին զնա այլ աղախին և ասէ ցորս էին անդ՝ եւ սա ընդ Յիսուսի Նազովրեցւոյն էր։

Ա Եւ նա երդմամբ ուրացաւ զայր ոչ գիտեմ։

Ա Եւ մերձ կայր ՚ի ժամուն՝ մերձեցան ամենեքին և ասեն ցՊետրոս՝ ճշմարիտ եւ դու ՚ի նոցանէ ես, զի և խօսուածոյդ ցուցանէ զքեզ։

Ա Յայնժամ սկսաւ նզովել և երդնուլ՝ եթէ ո՛չ գիտեմ զայր։ եւ յանդէն հաւն ձայն արար։

Ա Եւ յիշեաց Պետրոս զբանն Յիսուսի որ ասացեալ էր ցնա՝ եթէ յորժամ հաւն ձայն արարցէ՝ երիցս ուրասցես զիս։ եւ ելեալ արտաքս՝ լայր դառնապէս։

Ա Եւ առաւօտ եղեալ՝ խորհուրդ արարին ամենայն քահանայապետքն և ծերք ժողովրդեանն զՅիսուսէ, զի սպանցեն զնա։

Ա Եւ կապեալ զնա՝ տարան և մատնեցին զնա Պիղատոսի դատաւորի։

Ա Յայնժամ տեսեալ Յուդայի մատնչին՝ զի դատապարտեցաւ, զղջացեալ դարձոյց զերեսուն արծաթսն առ քահանայապետսն և առ ծերս,

Ա Եւ ասէ՝ մեղայ մատնել զարիւն արդար։ եւ նոքա ասացին՝ զի՞ մեզ է այդ, դու տեսցես։

Ա Եւ նա արձակեալ զարծաթսն ՚ի տաճարի՝ մեկնեցաւ, և գնացեալ խեղդամահ եղեւ։

Ա Եւ քահանայապետքն առեալ զարծաթսն՝ ասացին՝ ո՛չ արժան է արկանել զսոսա ՚ի գանձանակս, զի գին արեան է։

Ա Եւ խորհեցան և գնեցին զանդ կաւագործին ՚ի թաղումն օտարաց։

Ա Վասն որոյ կոչեցաւ անդն այն Արիւնահող մինչեւ ցայսաւր։

Ա Յայնժամ լցաւ որ ասացեալ էր Երեմիա մարգարէ՝ եւ առին զերեսուն արծաթսն, զգինն զոր գնեցին որդիքն Իսրայելի,

Ա Եւ տուին զսոսա ՚ի գին կաւագործին, որպէս հրամայեաց ինձ Տէր։

Ա Եւ Յիսուս կացեալ առաջի իշխանին՝ հարցանէր նմա իշխանն և ասէ՝ դո՞ւ ես արդեօք թագաւոր հրեից։ ասէ ցնա Յիսուս՝ դու ասացեր։

Ա Եւ մինչդեռ մեղադրէին զնա քահանայապետքն և ծերք՝ ո՛չ ինչ պատասխանի ետ։

Ա Յայնժամ ասէ ցնա Պիղատոս՝ ո՞չ լսես զքանի՛ զոր ասեն զքեզ վկայք։

Ա Եւ ո՛չ ետ պատասխանի նմա ո՛չ մի բան, մինչեւ զարմանայր իշխանն յոյժ։

Ա Եւ ՚ի տօնի զատկին սովոր էր իշխանն արձակել ամենայն ազգի մի կապեալ զոր կամէին։

Ա Եւ էր ընդ այնոսիկ կապեալ մի անուանի որ կոչէր Յիսուս Բարաբբաս։

Ա Եւ ժողովեալ ամբոխին՝ ասէ ցնոսա Պիղատոս՝ զո՞ կամիք ձեզ արձակեցից, զՅիսուս Բարաբբաս, կամ զՅիսուս որ կոչի Քրիստոս։

Ա Գիտէր զի նախանձու ՚ի նոցանէ մատնեցին զնա։

Ա Եւ նստելոյ նորա ՚ի դատաստանի՝ առաքեաց կին նորա առ նա և ասէ՝ մի՛ ինչ իցէ քեզ և արդարոյն այնորիկ, զի բազում տագնապ կրեցի այսօր ՚ի տեսլեան վասն նորա։

Ա Եւ քահանայապետքն և ծերք համոզեցին զամբոխսն զի խնդրեսցեն զԲարաբբաս, և զՅիսուս կորուսցեն։

Ա Եւ պատասխանի տուեալ իշխանն ասէ ցնոսա՝ զո՞ կամիք ձեզ արձակեցից ՚ի երկոցունց։ եւ նոքա ասացին՝ զԲարաբբաս։

Ա Ասէ ցնոսա Պիղատոս՝ զի՞նչ արասցեմ Յիսուսի որ կոչի Քրիստոս։ ասեն ամենեքին՝ խաչեսցի։

Ա Ասէ իշխանն՝ զի՞նչ չար արար։ եւ նոքա աւելի գոչէին՝ խաչեսցի։

Ա Եւ տեսեալ Պիղատոսի՝ զի ո՛չ ինչ օգտի, այլ աւելի խռովութիւն լինի, առեալ ջուր՝ լուաց զձեռս առաջի ամբոխին և ասէ՝ անմեղ եմ ես յարենէ արդարոյն այնորիկ, դուք տեսջիք։

Ա Եւ պատասխանի տուեալ ամենայն ժողովուրդն ասէ՝ արիւն նորա ՚ի մեզ և ՚ի որդիս մեր։

Ա Յայնժամ արձակեաց նոցա զԲարաբբաս, և զՅիսուս մտրակեալ մատնեաց նոցա զի խաչեսցի։

Ա Յայնժամ զինուորք իշխանին առեալ զՅիսուս ՚ի պրետորիոն՝ ժողովեցին առ նա զամենայն գունդ։

Ա Եւ մերկացուցեալ զնա՝ պատմուճանեցին զնա կարմրագոյն,

Ա Եւ հիւսեալ պսակ փշոյ՝ եդին ՚ի գլուխ նորա, և եղեգն ՚ի ձախ ձեռին նորա, և ՚ի ծունր եղեալ առաջի նորա՝ ծաղր առնէին նմա և ասէին՝ ողջո՛յն քեզ, թագաւոր հրեից։

Ա Եւ թքեալ ՚ի նա՝ առեալ զեղեգն՝ հարկանէին ՚ի գլուխ նորա։

Ա Եւ յորժամ ծաղր արարին նմա՝ հանին ՚ի նմանէ զպատմուճանն, և հագուցին զնա զհանդերձս իւր, և տարան զնա խաչել։

Ա Եւ ելեալ

Եւ ելեալ արտաքս ի տաճարէն գնայր՝ եւ մատուցանէր գնա
զշինուածս տաճարին՝ զաշակերտսն ցուցանել նմա։
Եւ նոյն պատասխանի ետ
եւ ասէ ցնոսա. տեսանէ՞ք
զայդ-

Եւ ասէ ցնոսա. տեսանէ՞ք զայդ-
ոսիկ՝ ոչ ձգիցի հոս քար ի քարի՝ որ
ոչ կործանեսցի։
Եւ հարցին զնա աշակերտք
նորա՝ եւ ասեն. վարդապետ,
երբ՞ եղիցին այսոքիկ։ եւ
ո՞ր իցէ նշան երբ այսոքիկ
սկսցին լինել։
Եւ նա պատասխանի ետ
նոցա եւ ասէ. տեսանէք զի
մի՛ մոլորեսցիք։ զի բազումք
եկեսցեն յանուն իմ՝ ասելով
եթէ ես եմ Քրիստոս։ եւ զբազումս
մոլորեցուցանիցեն։
Եւ երբ լուիցէք զպատերազմս
եւ զխռովութիւնս՝ մի՛ երկնչիք։
զի պարտ է այսոքիկ նախ
գալ։ այլ ոչ անդէն է վախճան
աշխարհի։
Եւ յարիցէ ազգ ընդ ազգի
եւ թագաւորութիւն ընդ թագաւորութեան։
Եւ լինիցին երկրաշարժք
ըստ տեղեաց։ եւ լինիցին սովք
եւ մահք։ սկիզբն ցաւոցն
սոքա են։
Եւ դուք լերուք զգուշ
ընդդէմ ձեր։ զի մատնեսցեն
զձեզ ի ժողովարանս եւ ի
դատաստանս։ եւ ի դատարանս
ածցեն զձեզ։ եւ ի ձեռն
իշխանաց եւ թագաւորաց
կացուսցեն վասն իմ՝ ի
վկայութիւն ցնոսա։
Եւ ամենայն ազգաց նախ
պարտ է քարոզել զաւետարանն։
Եւ յորժամ տանիցեն
զձեզ եւ մատնեսցեն՝ մի՛
հոգայք նախ զինչ ասիցէք
եւ մի՛ խորհիք. այլ զոր
տացի ձեզ յժամուն յայնմիկ՝
զայն խոսեցարուք։ զի ոչ
դուք էք որ խոսիք՝ այլ
Հոգին Սուրբ։
Եւ մատնեսցէ եղբայր
զեղբայր ի մահ՝ եւ հայր
զորդի։ եւ յարիցեն որդիք
ի վերայ ծնողաց եւ սպանցեն
զնոսա։
Եւ լինիցիք ատելիք ամենայն
ազգաց վասն անուան իմոյ։
եւ որ համբերեսցէ մինչեւ
ցվախճան՝ նա կեցցէ։
Եւ յորժամ տեսանիցէք
զպղծութիւն ապականութեան
զոր ասաց Դանիէլ մարգարէ
կայ ի տեղւոջ սրբոյ՝ որ
ընթեռնոյ հասցէ զիմաստ
գրոցս։
Յայնժամ որ իցեն ի Հրէաստան
փախիցին ի լեռինս։
Եւ որ ի տանիսն՝ մի՛ իջցէ
ի տուն իւր՝ եւ մի՛ մտցէ
առնուլ ինչ ինչ ի տանէ իւրմէ։
Եւ որ ի դաշտի՝ մի՛ դարձցի
յետս առնուլ զհանդերձս
իւր։
Վա՛հ ստացողացն յայնմ
ժամանակի եւ ծնունդս ունելոցն
ի գոգս։
Աղաչեցէք զի մի՛ եղիցի
փախուստ ձեր ի ձմեռն
եւ ոչ ի շաբաթի։
Զի լինիցի յայնմ ժամանակի
նեղութիւն մեծ՝ որպիսի
ոչ եղեւ յսկզբանէ արարածոց
զոր արար Աստուած մինչեւ
ցայժմ՝ եւ ոչ եղիցի։
Եւ եթէ ոչ կրճատեցին
զաւուրսն յայնոսիկ՝ ոչ
եղիցի ապրեցուցեալ ամենայն
մարմին։ այլ վասն
ընտրելոցն զոր ընտրեաց՝
կրճատեցին զաւուրսն յայնոսիկ։
Եւ յայնժամ եթէ ոք ասիցէ
ցձեզ. ահա աստ է Քրիստոս՝
կամ անդ է՝ մի՛ հաւատասջիք։
Զի յարիցեն սուտ քրիստոսք
եւ սուտ մարգարէք։ եւ
տացեն նշանս եւ զարմանս
մեծամեծս՝ զի մոլորեցուսցեն
եթէ հնարաւոր իցէ՝ եւ զընտրեալսն։
Ահա նախ ասացի ձեզ։
Եթէ ասիցեն ցձեզ. ահա
յանապատի է՝ մի՛ ելանէք։
ահա ի սենեակս է՝ մի՛
հաւատասջիք։
Զի որպէս փայլատակ
ելանէ յարեւելից՝ եւ երեւի
մինչեւ ի մտս արեւու՝ նոյնպէս
եղիցի եւ գալուստ
Որդւոյ մարդոյ։
Ուր եւ իցէ մարմին՝ անդ
հաւաքեսցին եւ արծուիք։

և արուածուքդ՝ և սատանու
թիւք ի տեղիս տեղիս՝
Ասկայն և այն ամ ակիզքն
է երկանց։

Յայնժամ մատնեսցեն զք մարկ ի.
ձեզ ի նեղութի. և սպանա
նիցեն զձեզ. և եղիջիք ա
տելեալ յամ ազգաց վ
անուանն իմոյ։

Եւ յայնժամ գայթակղե մարկ ծ.
ցին բազումք. և զիրեարս
մատնեսցեն. և ատելացին
զիրեարս։

Եւ բազում սուտ մարգա
րէք յարիցեն. և զբազում
մոլորեցուսցեն։

Եւ վասն բազմանալոյ անօ
րէնութեան յամենայն սէր
բազմից։

Այլ որ համբերեսցէ հա
պատ՝ նա կեցցէ։

Եւ քարոզեսցի աւետա մարկ ի.
րան սորա յամենայն տիե
զերս ի վկայութի ամ
բողջ հեթանոսաց. և ապա կ
կեսցէ կատարած։

Որդ՝ յորժամ տեսանի մարկ ի.
ջիք զպղծուի աւերած ոյն,
որ

մարկ ծ. ա. մարկ ի. ա. մարկ ի. գ.

ԱՅՍ ԵՒ ԱՅԼ ԼԵԶՒ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
մ՝ մ՛ մ՝ մ՛ մ՝ մ՛ մ՝ մ՛
մխ՝ մխ՛ մդ՝ մդ՛ մծ՝ մծ՛ մձ՝ մձ՛
մղ՝ մղ՛ մճ՝ մճ՛ մհ՝ մհ՛ մո՝ մո՛
մշ՝ մշ՛ մչ՝ մչ՛ մպ՝ մպ՛ մջ՝ մջ՛
մռ՝ մռ՛ մս՝ մս՛ մվ՝ մվ՛ մտ՝ մտ՛
մր՝ մր՛ մց՝ մց՛ մւ՝ մւ՛ մփ՝ մփ՛
մք՝ մք՛ մօ՝ մօ՛ մֆ՝ մֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
ն՝ ն՛ ն՝ ն՛ ն՝ ն՛ ն՝ ն՛
նխ՝ նխ՛ նդ՝ նդ՛ նծ՝ նծ՛ նձ՝ նձ՛
նղ՝ նղ՛ նճ՝ նճ՛ նհ՝ նհ՛ նո՝ նո՛
նշ՝ նշ՛ նչ՝ նչ՛ նպ՝ նպ՛ նջ՝ նջ՛
նռ՝ նռ՛ նս՝ նս՛ նվ՝ նվ՛ նտ՝ նտ՛
նր՝ նր՛ նց՝ նց՛ նւ՝ նւ՛ նփ՝ նփ՛
նք՝ նք՛ նօ՝ նօ՛ նֆ՝ նֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
շ՝ շ՛ շ՝ շ՛ շ՝ շ՛ շ՝ շ՛
շխ՝ շխ՛ շդ՝ շդ՛ շծ՝ շծ՛ շձ՝ շձ՛
շղ՝ շղ՛ շճ՝ շճ՛ շհ՝ շհ՛ շո՝ շո՛
շշ՝ շշ՛ շչ՝ շչ՛ շպ՝ շպ՛ շջ՝ շջ՛
շռ՝ շռ՛ շս՝ շս՛ շվ՝ շվ՛ շտ՝ շտ՛
շր՝ շր՛ շց՝ շց՛ շւ՝ շւ՛ շփ՝ շփ՛
շք՝ շք՛ շօ՝ շօ՛ շֆ՝ շֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
ո՝ ո՛ ո՝ ո՛ ո՝ ո՛ ո՝ ո՛
ոխ՝ ոխ՛ ոդ՝ ոդ՛ ոծ՝ ոծ՛ ոձ՝ ոձ՛
ող՝ ող՛ ոճ՝ ոճ՛ ոհ՝ ոհ՛ ոո՝ ոո՛
ոշ՝ ոշ՛ ոչ՝ ոչ՛ ոպ՝ ոպ՛ ոջ՝ ոջ՛
ոռ՝ ոռ՛ ոս՝ ոս՛ ով՝ ով՛ ոտ՝ ոտ՛
որ՝ որ՛ ոց՝ ոց՛ ու՝ ու՛ ոփ՝ ոփ՛
ոք՝ ոք՛ ոօ՝ ոօ՛ ոֆ՝ ոֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
ռ՝ ռ՛ ռ՝ ռ՛ ռ՝ ռ՛ ռ՝ ռ՛
ռխ՝ ռխ՛ ռդ՝ ռդ՛ ռծ՝ ռծ՛ ռձ՝ ռձ՛
ռղ՝ ռղ՛ ռճ՝ ռճ՛ ռհ՝ ռհ՛ ռո՝ ռո՛
ռշ՝ ռշ՛ ռչ՝ ռչ՛ ռպ՝ ռպ՛ ռջ՝ ռջ՛
ռռ՝ ռռ՛ ռս՝ ռս՛ ռվ՝ ռվ՛ ռտ՝ ռտ՛
ռր՝ ռր՛ ռց՝ ռց՛ ռւ՝ ռւ՛ ռփ՝ ռփ՛
ռք՝ ռք՛ ռօ՝ ռօ՛ ռֆ՝ ռֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
ս՝ ս՛ ս՝ ս՛ ս՝ ս՛ ս՝ ս՛
սխ՝ սխ՛ սդ՝ սդ՛ սծ՝ սծ՛ սձ՝ սձ՛
սղ՝ սղ՛ սճ՝ սճ՛ սհ՝ սհ՛ սո՝ սո՛
սշ՝ սշ՛ սչ՝ սչ՛ սպ՝ սպ՛ սջ՝ սջ՛
սռ՝ սռ՛ սս՝ սս՛ սվ՝ սվ՛ ստ՝ ստ՛
սր՝ սր՛ սց՝ սց՛ սւ՝ սւ՛ սփ՝ սփ՛
սք՝ սք՛ սօ՝ սօ՛ սֆ՝ սֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
վ՝ վ՛ վ՝ վ՛ վ՝ վ՛ վ՝ վ՛
վխ՝ վխ՛ վդ՝ վդ՛ վծ՝ վծ՛ վձ՝ վձ՛
վղ՝ վղ՛ վճ՝ վճ՛ վհ՝ վհ՛ վո՝ վո՛
վշ՝ վշ՛ վչ՝ վչ՛ վպ՝ վպ՛ վջ՝ վջ՛
վռ՝ վռ՛ վս՝ վս՛ վվ՝ վվ՛ վտ՝ վտ՛
վր՝ վր՛ վց՝ վց՛ վւ՝ վւ՛ վփ՝ վփ՛
վք՝ վք՛ վօ՝ վօ՛ վֆ՝ վֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
տ՝ տ՛ տ՝ տ՛ տ՝ տ՛ տ՝ տ՛
տխ՝ տխ՛ տդ՝ տդ՛ տծ՝ տծ՛ տձ՝ տձ՛
տղ՝ տղ՛ տճ՝ տճ՛ տհ՝ տհ՛ տո՝ տո՛
տշ՝ տշ՛ տչ՝ տչ՛ տպ՝ տպ՛ տջ՝ տջ՛
տռ՝ տռ՛ տս՝ տս՛ տվ՝ տվ՛ տտ՝ տտ՛
տր՝ տր՛ տց՝ տց՛ տւ՝ տւ՛ տփ՝ տփ՛
տք՝ տք՛ տօ՝ տօ՛ տֆ՝ տֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
ր՝ ր՛ ր՝ ր՛ ր՝ ր՛ ր՝ ր՛
րխ՝ րխ՛ րդ՝ րդ՛ րծ՝ րծ՛ րձ՝ րձ՛
րղ՝ րղ՛ րճ՝ րճ՛ րհ՝ րհ՛ րո՝ րո՛
րշ՝ րշ՛ րչ՝ րչ՛ րպ՝ րպ՛ րջ՝ րջ՛
րռ՝ րռ՛ րս՝ րս՛ րվ՝ րվ՛ րտ՝ րտ՛
ռր՝ ռր՛ րց՝ րց՛ րւ՝ րւ՛ րփ՝ րփ՛
րք՝ րք՛ րօ՝ րօ՛ րֆ՝ րֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
ց՝ ց՛ ց՝ ց՛ ց՝ ց՛ ց՝ ց՛
ցխ՝ ցխ՛ ցդ՝ ցդ՛ ցծ՝ ցծ՛ ցձ՝ ցձ՛
ցղ՝ ցղ՛ ցճ՝ ցճ՛ ցհ՝ ցհ՛ ցո՝ ցո՛
ցշ՝ ցշ՛ ցչ՝ ցչ՛ ցպ՝ ցպ՛ ցջ՝ ցջ՛
ցռ՝ ցռ՛ ցս՝ ցս՛ ցվ՝ ցվ՛ ցտ՝ ցտ՛
ցր՝ ցր՛ ցց՝ ցց՛ ցւ՝ ցւ՛ ցփ՝ ցփ՛
ցք՝ ցք՛ ցօ՝ ցօ՛ ցֆ՝ ցֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
ւ՝ ւ՛ ւ՝ ւ՛ ւ՝ ւ՛ ւ՝ ւ՛
ւխ՝ ւխ՛ ւդ՝ ւդ՛ ւծ՝ ւծ՛ ւձ՝ ւձ՛
ւղ՝ ւղ՛ ւճ՝ ւճ՛ ւհ՝ ւհ՛ ւո՝ ւո՛
ւշ՝ ւշ՛ ւչ՝ ւչ՛ ւպ՝ ւպ՛ ւջ՝ ւջ՛
ւռ՝ ւռ՛ ւս՝ ւս՛ ւվ՝ ւվ՛ ւտ՝ ւտ՛
ւր՝ ւր՛ ւց՝ ւց՛ ււ՝ ււ՛ ւփ՝ ւփ՛
ւք՝ ւք՛ ւօ՝ ւօ՛ ւֆ՝ ւֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
փ՝ փ՛ փ՝ փ՛ փ՝ փ՛ փ՝ փ՛
փխ՝ փխ՛ փդ՝ փդ՛ փծ՝ փծ՛ փձ՝ փձ՛
փղ՝ փղ՛ փճ՝ փճ՛ փհ՝ փհ՛ փո՝ փո՛
փշ՝ փշ՛ փչ՝ փչ՛ փպ՝ փպ՛ փջ՝ փջ՛
փռ՝ փռ՛ փս՝ փս՛ փվ՝ փվ՛ փտ՝ փտ՛
փր՝ փր՛ փց՝ փց՛ փւ՝ փւ՛ փփ՝ փփ՛
փք՝ փք՛ փօ՝ փօ՛ փֆ՝ փֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
ք՝ ք՛ ք՝ ք՛ ք՝ ք՛ ք՝ ք՛
քխ՝ քխ՛ քդ՝ քդ՛ քծ՝ քծ՛ քձ՝ քձ՛
քղ՝ քղ՛ քճ՝ քճ՛ քհ՝ քհ՛ քո՝ քո՛
քշ՝ քշ՛ քչ՝ քչ՛ քպ՝ քպ՛ քջ՝ քջ՛
քռ՝ քռ՛ քս՝ քս՛ քվ՝ քվ՛ քտ՝ քտ՛
քր՝ քր՛ քց՝ քց՛ քւ՝ քւ՛ քփ՝ քփ՛
քք՝ քք՛ քօ՝ քօ՛ քֆ՝ քֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
օ՝ օ՛ օ՝ օ՛ օ՝ օ՛ օ՝ օ՛
օխ՝ օխ՛ օդ՝ օդ՛ օծ՝ օծ՛ օձ՝ օձ՛
օղ՝ օղ՛ օճ՝ օճ՛ օհ՝ օհ՛ օո՝ օո՛
օշ՝ օշ՛ օչ՝ օչ՛ օպ՝ օպ՛ օջ՝ օջ՛
օռ՝ օռ՛ օս՝ օս՛ օվ՝ օվ՛ օտ՝ օտ՛
օր՝ օր՛ օց՝ օց՛ օւ՝ օւ՛ օփ՝ օփ՛
օք՝ օք՛ օօ՝ օօ՛ օֆ՝ օֆ՛

ՀԱՅՆԺԱՄ ԵՒ ՈՂՋՈՅՆ ԱՍՄՈՒՆՔ

Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛ Ա՝ Ա՛
ֆ՝ ֆ՛ ֆ՝ ֆ՛ ֆ՝ ֆ՛ ֆ՝ ֆ՛
ֆխ՝ ֆխ՛ ֆդ՝ ֆդ՛ ֆծ՝ ֆծ՛ ֆձ՝ ֆձ՛
ֆղ՝ ֆղ՛ ֆճ՝ ֆճ՛ ֆհ՝ ֆհ՛ ֆո՝ ֆո՛
ֆշ՝ ֆշ՛ ֆչ՝ ֆչ՛ ֆպ՝ ֆպ՛ ֆջ՝ ֆջ՛
ֆռ՝ ֆռ՛ ֆս՝ ֆս՛ ֆվ՝ ֆվ՛ ֆտ՝ ֆտ՛
ֆր՝ ֆր՛ ֆց՝ ֆց՛ ֆւ՝ ֆւ՛ ֆփ՝ ֆփ՛
ֆք՝ ֆք՛ ֆօ՝ ֆօ՛ ֆֆ՝ ֆֆ՛

ՏԷՐՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ,

Ո՛վ հայր ողորմութեան՝ որ
ելանէ յարևելից՝
և երևի մինչև
յարևմուտս, պատիկս էջ
ղեկցի գալստեան որդւոյ
մերոյ:

Ո՛վ ուր դիցն լինիցի՝ անդր
ժողովեսցին արծուիքն:

Աղաչեմ զքեզ Տէր Աստուած մեր՝ զի
թեան աւուրցն պատճիկ՝
արեգական խաւարեսցի, և
լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր.
և աստեղք անկցին յերկիր
ի նից, և զօրութիւնք երկնից
շարժեսցին:

Եւ ապա երևեսցի նշան
որդւոյ մերոյ յերկինս.
և յայնժամ կոծեսցին ամ
ազգք երկրի, և տեսցեն
զորդի մերոյ եկեալ ի վե
ամպոյ երկնից զօրութեամբ
և փառաւք բազմօք:

Եւ առաքեսցէ զհրեշտա
կս իւր փողով մեծաւ, և
ժողովեսցէն զընտրեալս
նր ի չորից հողմոց՝ ի ծա

դաց երկնից մինչև ի ծա
գս նց:

Ի թզենւոյ առակն ուսու
ցանք զառաքելսն, զի յորժամ
նր ոստքն կակղասցին, և
տերևն ցցուիցի, գիտեք
թէ մերձ է ամառն:

Այնպէս և դուք յորժամ
տեսանիցէք զայս ամ՝ գի
տասջիք թէ մերձ է ի
դուրս:

Ամէն ասեմ ձեզ՝ է թէ ոչ
անցցէ ազգս այս՝ մինչև
այս ամ՝ եղիցի:

Երկինք և երկիր անցցեն,
և բանք իմ՝ ոչ անցցեն:

Բայց վասն աւուրն այնորիկ
և ժամուն՝ ոչոք գիտէ՝ ոչ
հրեշտակք երկնից՝ և ոչ
որդի՝ բայց միայն հայր:

Զի որպէս աւուրքն Նոյի՝
նոյնպէս եղիցի գալստեան
որդւոյ մերոյ:

Զի որպէս էին յաւուրսն՝ որք
յառաջ քան զջրհեղեղն.
ուտէին և ըմպէին. կա
նայք առնէին՝ և տային ի
նեին. մինչև յօրն յորում՝
էմուտ

Յայնժամ նմանեսցի
արքայութիւն երկնից
սահման կուսանաց ։
որոց առեալ զլապտերս
իւրեանց ելին ընդ առաջ
փեսային և հարսին ։

Այնուհետև ասասցէ
ցնոսա որ ի ձախմէ նորա
կալցին ։ Երթայք յինէն
անէծեալքդ յհուր յաւի-
տենական ։ որ պատրաստեալ
է սատանայի և հրեշտակաց
նորա ։ Քանզի ես ծարաւի
էի և ոչ ետուք ինձ ըմպել ։
մերկ էի և ոչ հագուցէք
զիս ։ հիւանդ և բանտի
էի և ոչ այցելէք ինձ ։
Յայնժամ և նոքա պատաս-
խանի տացեն նմա ասելով ։
Տէր երբ տեսաք զքեզ
ծարաւի կամ մերկ կամ
հիւանդ կամ բանտի ։ և
ոչ ծառայեցաք քեզ ։
Յայնժամ պատասխանի
տացէ նոցա ասելով ։ ա-
մէն ասեմ ձեզ ։ զի իմ
սակաւիկ հարկանիցէք
ոչ եղէք ։ Ապա երթիցեն
սոքա ի տանջանս յաւի-
տենականս ։ իսկ արդարքն
ի կեանս յաւիտենականս ։

Ասաց Տէր մեր Յիսուս
Քրիստոս աշակերտաց
իւրոց ։ Գիտէք զի յե-
տ երկուց աւուրց զատկի
լինի ։ և որդի մարդոյ
մատնեսցի ի խաչել ։
Յայնժամ ժողովեցան
քահանայապետքն և
դպիրքն և ծերք ազգին
ի սրահ մեծի քահանայա-
պետին որ կոչէր Կայիափա ։
և խորհուրդ արարին
զՅիսուս ի դաւաճանու-
թիւն ։ և սպանանել զնա ։
Ասէին ոչ յտօնի ։ զի մի
իցէ խռովութիւն ի ժո-
ղովրդեանն ։

Եւ Յիսուս եղեալ ի
Բեթանիա ի տան Սիմոնի
բորոտի ։ մերձեցաւ առ
նա կին մի ունելով սա-
պարտ մարմարեայ լի
հոտոյ անուշահոտ իւղոյ
պարտիզագործի ։ և
դիւրաբեկ արարեալ
սապարտն ։ հեղոյց
զհոտն ի գլուխ նորա ։
Եւ տեսեալ աշակերտացն
նորա ։ ասացին ։ Ընդէ՞ր
եղև կորուստ այդ ։ կա-
րէր այդ հոտ ծախել
ի մեծ գնոյ ։ և տալ
աղքատաց ։ Գիտացեալ
Յիսուս ասէ ցնոսա ։
Ընդէ՞ր նեղէք զկինն ։
գործ բարի գործեաց
ընդ իս ։ զի միշտ
աղքատս ունիք ընդ
ձեզ ։ և յորժամ կա-
միցիք կարող էք
բարի առնել նոցա ։
Ես ոչ միշտ ընդ ձեզ
եմ ։ Արդ զոր կարաց
արար ։ կանխեաց
օծանել զմարմին իմ
յեղանակ թաղման ։
Ամէն ասեմ ձեզ ։ ո-
րովհետև քարոզեսցի
աւետարանս այս յա-
մենայն աշխարհի ։ և
զոր արար կինս այս
պատմեսցի ի յիշատակ
նորա ։

Ապա գնաց մի ի տասնից
աշակերտացն որում անուն
էր Յուդա Սկարիովտացի ։
առ մեծ քահանայապետսն ։
Եւ ասէ ցնոսա ։ Զի՞նչ
կամիք տալ ինձ ։ և ես
մատնեցից զնա ձեզ ։
Եւ նոքա կշռեցին նմա
երեսուն արծաթ ։ Եւ
յայնմհետէ փնտռէր
զժամանակ մատնելոյ
զնա ։

Եւ յաւուրն առաջնում
խմորոց մատուցին աշա-
կերտքն առ Յիսուս ։
ասելով ։ Ուր կամիս
պատրաստեսցուք քեզ
զպասեքն ուտել ։ Եւ
նա ասէ ցնոսա ։ Երթա-
յք ի քաղաքն առ այր
մի ։ և ասասջիք ցնա ։
Ասէ վարդապետն ։ ժա-
մանակ իմ մերձ է ։ առ
քեզ առնում զպասեքն
ընդ աշակերտս իմ ։
Եւ արարին աշակերտքն
որպէս հրամայեաց նոցա
Յիսուս ։ և պատրաստե-
ցին զպասեքն ։

Երեկոյին եղեալ նստէր
ընդ տասնիցն և երկոցունց
աշակերտացն ։ Եւ ուտել
նոցա ասէ ցնոսա ։ Ամէն
ասեմ ձեզ ։ զի մի ոք
ի ձէնջ մատնիչ է ինձ ։
Եւ նոքա տրտմեցան
յոյժ ։ և սկսան ասել
ցնա ամենեքին ։ Միթէ
ես եմ Տէր ։ Եւ նա
պատասխանի տուեալ
ասէ ։ Որ ձեռն իւր
ընդ իս թաղէ ի կա-
թսայ ։ նա է որ մատ-
նեսցէ զիս ։ Որդի մար-
դոյ երթայ որպէս գրեալ
է վասն նորա ։ Բայց
վայ այնմ մարդոյ որ
որդի մարդոյ մատնեսցի ։
լաւ էր նմա եթէ ոչ
ծնեալ լինէր մարդն
այն ։

դայ տէր ծառայիցն այնո-
ցիկ
զարծաւթ ետն իւրոց։
Եւ բազում ժամանակի
վարեաց զէրկիր. և եկն տէրն
նոցա, և արար հաշիւ
ընդ նոսա։ Եւ որ զվին հաւ՝ գնաց,
շահեցաւ այլ ևս երկուս։
Այնպէս և որ զերկուան,
հնգից։
Ողջոյն վաղվաղակի՝ որ
հաւ զհինգն՝ գործեաց
նոքօք. և շահեցաւ այլ ևս
երկուս։
Եւ որ զերկուան՝ գնաց,
և ոմանցն էրկուս, ոմանցն
մի. իւրաքանչիւր ըստ իւ-
րում կարի՝ և գնաց։
Եւ ուրեմն էառ հինգ քանքարն՝
և գնաց վաճառեաց զնոսա
իւր. և էառ նոյ զհինգ իւր։
Այո՛ այր մի գնացեալ ի տար
աշխարհս հոլովաց զծառայս
տէրք
իւր՝ և ետ նոցա զիւր ստա-
ւարութիւն կացեք՝ զի ի գալ
ես՝ և ես զամն։
Ասէն ասեմ՝ ձեզ՝ թէ
ասէ. ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ թէ
բայց մեզ։
Այո պատասխանի էառ և
անդրանիկ իւր հարսա-
նեան՝ և վաղվաղակի դուրս
ասանքն՝ և ասեն. տէր՝ տէր
Այնուհետև գան և այլ կու-
սանքն՝ և ասեն. տէր՝ տէր
մեզ։
Ապա ասէ. ամէն ասեմ ձեզ՝ թէ
ոչ գիտեմ զձեզ։
Արթնացարուք՝ զի ոչ գի-
տէք զօրն՝ և ոչ ժամն։
Ուրեմն կացեալ ի տար
հեղին ամենեքեան՝ և ի
քուն մտին։
Ապա ի միջ գիշերին եղև
բարբառ՝ ահա՝ փեսայ գայ՝
ելէք ընդ առաջ նմա։
Այնժամ՝ յարեան ամ
կուսանքն՝ և հարկեցին զլ
ամպատեղս իւրեանց։
Եւ ասեն հիմնարքն ցիմաս
տունեան. տուք մեզ ձեր
ղայդ՝ զի մեր՝ զի ահա շիջա
նին լամպատեղքս մեր։
Պատասխանի էառնուն հիմնա
տունքն, և ասեն. գուցէ՝
ոչ իցէ մեզ և ձեզ բաւա
կան. այլ երթայք՝ ի վաճա
ռականս՝ և գնեսջիք ձեզ։
Իբրև գնացին նոքա գնել՝
եկն փեսայն՝ և պատրաստա

Ա՛ստուածդ և որդ զմի քանքարն առեալ էր, և աչ սէուէր՝ գիտէի, զի այր մի խիստ էս. Ընձէս, զոր ոչ սերմանեցեր. և ժողովէս, ուստի ոչ սփռեցեր։

Երկեայ, գնացի, և թաղեցի զքո զքանքարն ի գետին. ահ՝ առ քեզ զքո զոր քո է։

Պատասխանի ետ տէրն և ասէ ցնա. Ծառայ չար և վատ գիտէիր եթէ հնձեմ ուստի ոչ սերմանեցի, և ժողովեմ՝ ուստի ոչ սփռեցի։ Պարտ էր քեզ տրկանել զարծաթդ իմ՝ ի սեղանատուս. և եկեալ էս տոկոսօք պահանջէի զինն։

Ա՛ռ՝ առէք ի դմանէ զքանքարդ՝ և տուք այնմ որ ունիցի տասն քանքարս։ Զի ամենայնի, որ ունիցի, տացի և յաւելցի. և որ ոչն ունիցի, և զոր ունիցին, բարձցի ի նմանէ։

Եւ զծառայդ անպիտան հանէք ի խաւարն արտաքին. անդ լիցի լալ և կրճտել ատամանց։

խաւարիսն տեառն քոյ։

Յայնժամ մատուցեալ՝ որ զհինգ քանքարսն էառ՝ մատոյց այլ հինգ քանքարս՝ և ասէ. Տէր, հինգ քանքար էառեր ինձ, ահա հինգ այլ հինգ քանքար ի վերայ շահեցայ։

Ա՛սէ ցնա տէրն իւր. ազնիւ ծառայ՝ բարի և հաւատարիմ. որովհետև ի սակաւուդ հաւատարիմ էս՝ ի վերայ բազմաց կացուցից զքեզ. մուտ լուր ի ուրախութիւն տեառն քոյ։

Մատուցեալ և որ զերկուս քանքարսն առեալ էր՝ և ասէ. Տէր, երկու քանքար ինձ տուեր. ահաւասիկ երկուս այլ քանքարս՝ շահեցայ ի վերայ։

Ա՛սէ ցնա տէրն իւր. ազնիւ ծառայ՝ բարի և հաւատարիմ. որովհետև ի սակաւուդ հաւատարիմ էս՝ ի վերայ բազմաց կացուցից զքեզ. մուտ լուր ի ուրախութիւն տեառն քոյ։

Ա՛տուցեալ և որ զմի տալանդն առեալ էր՝ և ասէ. Տէր, գիտէի զքեզ, եթէ մարդ դաժան ես, հնձես՝ ուր ոչ սերմանեցեր, և ժողովես՝ ուստի ոչ սփռեցեր։

Երկեայ, գնացի, և թաղեցի զքո տալանդն ի գետին. ահ՝ առ քեզ զքո զոր քո է։

Պատասխանի ետ տէրն և ասէ ցնա. Ծառայ չար և ծուլ, գիտէիր եթէ հնձեմ ուստի ոչ սերմանեցի, և ժողովեմ՝ ուստի ոչ սփռեցի։ Պարտ էր քեզ տալ զարծաթդ իմ՝ ի սեղանատուս. և եկեալ էս տոկոսօք պահանջէի զինն։

Ա՛ռ՝ առէք ի դմանէ տալանդն, և տուք տասն տալանդ ունելոյն։ Զի ամենայնի, որ ունիցի, տացի և յաւելցի. և որ ոչն ունիցի, և զոր ունիցին, բարձցի ի նմանէ։

Եւ զծառայդ անպիտան հանէք ի խաւարն արտաքին. անդ լիցի լալ և կրճտել ատամանց։

Ո՜վ Տէր Աստուած իմ, ես ծառայ քո եմ, ես ծառայ քո եմ, որդի աղախնոյ քոյ. դու խզեցեր զկապանս իմ։ Քեզ պատարագս գոհութեան մատուսցեմ, եւ զանուն Տեառն կոչեցից։ Զուխտս իմ Տեառն հատուցից առաջի ամենայն ժողովրդեան քոյ։ Յաւուրս յորժամ եղիցի ինձ նեղութիւն, ես ակն ունիմ առ քեզ, եւ ականջ դիցես ինձ։ Յաւուրս յորժամ կոչեցից զքեզ, վաղվաղակի լուիցես ինձ։ Ո՜չ է նման քեզ յաստուածս, Տէր, եւ ո՜չ են գործք նման գործոց քոց։ Ամենայն ազգք զոր ստեղծեր, եկեսցեն եւ երկրպագեսցեն առաջի քո, Տէր, եւ փառաւորեսցեն զանուն քո։ Զի մեծ ես դու, եւ առնես զհրաշս. դու ես միայն Աստուած։ Ցո՛յց ինձ, Տէր, զճանապարհ քո, եւ գնասցեմ ի ճշմարտութեան քում. եւ միաբան եղիցի սիրտ իմ երկնչել անուան քում սրբոյ։ Խոստովանեցայց քեզ, Տէր Աստուած իմ, յամենայն սրտէ իմմէ, եւ փառաւորեցից զանուն քո յաւիտեան։ Զի ողորմութիւն քո մեծ է ի վերայ իմ, եւ փրկեցեր զանձն իմ ի դժոխոց ստորինոց։ Ո՜վ Աստուած, հպարտք յարեան ի վերայ իմ, եւ ժողով զօրաւորաց խնդրեցին զանձն իմ, եւ ոչ դնեցին զքեզ առաջի իւրեանց։ Եւ դու, Տէր Աստուած, ողորմած եւ ողորմելի, երկայնմտութեամբ եւ շատ ճշմարտութեամբ։ Հայեա՛ ի վերայ իմ, եւ ողորմեա՛ ինձ։ Տո՛ւր զզօրութիւն քո ծառայի քում, եւ կեցո՛ զորդի աղախնոյ քոյ։ Արա՛ ընդ իս նշան յաւգուտ, եւ տեսցեն որ ատեն զիս, եւ ամաչեսցեն, զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ, եւ մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ։

Ո՜վ Տէր Աստուած իմ, ես ծառայ քո եմ, ես ծառայ քո եմ, որդի աղախնոյ քոյ. դու խզեցեր զկապանս իմ։ Քեզ պատարագս գոհութեան մատուսցեմ, եւ զանուն Տեառն կոչեցից։ Զուխտս իմ Տեառն հատուցից առաջի ամենայն ժողովրդեան քոյ։ Յաւուրս յորժամ եղիցի ինձ նեղութիւն, ես ակն ունիմ առ քեզ, եւ ականջ դիցես ինձ։ Յաւուրս յորժամ կոչեցից զքեզ, վաղվաղակի լուիցես ինձ։ Ո՜չ է նման քեզ յաստուածս, Տէր, եւ ո՜չ են գործք նման գործոց քոց։ Ամենայն ազգք զոր ստեղծեր, եկեսցեն եւ երկրպագեսցեն առաջի քո, Տէր, եւ փառաւորեսցեն զանուն քո։ Զի մեծ ես դու, եւ առնես զհրաշս. դու ես միայն Աստուած։ Ցո՛յց ինձ, Տէր, զճանապարհ քո, եւ գնասցեմ ի ճշմարտութեան քում. եւ միաբան եղիցի սիրտ իմ երկնչել անուան քում սրբոյ։ Խոստովանեցայց քեզ, Տէր Աստուած իմ, յամենայն սրտէ իմմէ, եւ փառաւորեցից զանուն քո յաւիտեան։ Զի ողորմութիւն քո մեծ է ի վերայ իմ, եւ փրկեցեր զանձն իմ ի դժոխոց ստորինոց։ Ո՜վ Աստուած, հպարտք յարեան ի վերայ իմ, եւ ժողով զօրաւորաց խնդրեցին զանձն իմ, եւ ոչ դնեցին զքեզ առաջի իւրեանց։ Եւ դու, Տէր Աստուած, ողորմած եւ ողորմելի, երկայնմտութեամբ եւ շատ ճշմարտութեամբ։ Հայեա՛ ի վերայ իմ, եւ ողորմեա՛ ինձ։ Տո՛ւր զզօրութիւն քո ծառայի քում, եւ կեցո՛ զորդի աղախնոյ քոյ։ Արա՛ ընդ իս նշան յաւգուտ, եւ տեսցեն որ ատեն զիս, եւ ամաչեսցեն, զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ, եւ մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ։

Ա. ՏԱՆ ՄԵՐՈՅ ՕՐԴՒՔ.

ՅԱՆԺԱՄ ժողովէ քահանայապետն զամենայն ծերս ժողովրդեանն՝ ի սրահ քահանայապետին՝ որում անուն էր կայխատես. և ասէր ցնոսա՝ Լուարուք խորհուրդ՝ զի նենգութեամբ կալցեն զՅիսուս և սպանցեն։ Ասացեալ ասէին, թէ մի՛ ի տօնի՛ եղիցի զի ժողովրդեան լինիցի ի խռովել։ Իբրև եկին յԲեթանիա ի տուն սիմոնի բորոտի։ Առաքեաւ առնաս էին մի. որ ունէր շիշ իւղոյ ծանր գնոյ. և ածեալ ի գլուխ նորա ի բազմականին։ Իբրև տեսին աշակերտքն՝ բարկացան և ասեն. ընդէր զդա մեծապէն՝ և տալ աղքատաց։ Ո՞վ մտիկ էր վաճառել զդա մեծապէն՝ և տալ աղքատաց։ Ասէ ցնոսա՝ զի՞նչ ընդ նմա ածէք նեղել զկինն. գործ քաջ գործեաց առնէ զինէ։ Զի միշտ աղքատս առնէք ընդ ձեզ. և յորժամ կամիցիք՝ կարող էք նոցա բարի առնել. զիս ոչ միշտ առնէք։ Զոր կարացին՝ արարին. կանխեցին օծանել զմարմին իմ՝ ի թաղումն։ Ամէն ասեմ ձեզ՝ որ ուրեք քարոզեսցի զաւետարանս այս յամենայն աշխարհի՝ ասացեալ եւ զոր արարեալ է սա՝ ի յիշատակ նորա։

Ա. ՏԱՆ ՄԵՐՈՅ ՕՐԴՒՔ.

ՅԱՆԺԱՄ ժողովէ քահանայապետն զամենայն ծերս ժողովրդեանն՝ ի սրահ քահանայապետին՝ որում անուն էր կայխատես. և ասէր ցնոսա՝ Լուարուք խորհուրդ՝ զի նենգութեամբ կալցեն զՅիսուս և սպանցեն։ Ասացեալ ասէին, թէ մի՛ ի տօնի՛ եղիցի զի ժողովրդեան լինիցի ի խռովել։ Իբրև եկին յԲեթանիա ի տուն սիմոնի բորոտի։ Առաքեաւ առնաս էին մի. որ ունէր շիշ իւղոյ ծանր գնոյ. և ածեալ ի գլուխ նորա ի բազմականին։ Իբրև տեսին աշակերտքն՝ բարկացան և ասեն. ընդէր զդա մեծապէն՝ և տալ աղքատաց։ Ո՞վ մտիկ էր վաճառել զդա մեծապէն՝ և տալ աղքատաց։ Ասէ ցնոսա՝ զի՞նչ ընդ նմա ածէք նեղել զկինն. գործ քաջ գործեաց առնէ զինէ։ Զի միշտ աղքատս առնէք ընդ ձեզ. և յորժամ կամիցիք՝ կարող էք նոցա բարի առնել. զիս ոչ միշտ առնէք։ Զոր կարացին՝ արարին. կանխեցին օծանել զմարմին իմ՝ ի թաղումն։ Ամէն ասեմ ձեզ՝ որ ուրեք քարոզեսցի զաւետարանս այս յամենայն աշխարհի՝ ասացեալ եւ զոր արարեալ է սա՝ ի յիշատակ նորա։

Ա. ՏԱՆ ՄԵՐՈՅ ՕՐԴՒՔ.

ՅԱՆԺԱՄ ժողովէ քահանայապետն զամենայն ծերս ժողովրդեանն՝ ի սրահ քահանայապետին՝ որում անուն էր կայխատես. և ասէր ցնոսա՝ Լուարուք խորհուրդ՝ զի նենգութեամբ կալցեն զՅիսուս և սպանցեն։ Ասացեալ ասէին, թէ մի՛ ի տօնի՛ եղիցի զի ժողովրդեան լինիցի ի խռովել։ Իբրև եկին յԲեթանիա ի տուն սիմոնի բորոտի։ Առաքեաւ առնաս էին մի. որ ունէր շիշ իւղոյ ծանր գնոյ. և ածեալ ի գլուխ նորա ի բազմականին։ Իբրև տեսին աշակերտքն՝ բարկացան և ասեն. ընդէր զդա մեծապէն՝ և տալ աղքատաց։ Ո՞վ մտիկ էր վաճառել զդա մեծապէն՝ և տալ աղքատաց։ Ասէ ցնոսա՝ զի՞նչ ընդ նմա ածէք նեղել զկինն. գործ քաջ գործեաց առնէ զինէ։ Զի միշտ աղքատս առնէք ընդ ձեզ. և յորժամ կամիցիք՝ կարող էք նոցա բարի առնել. զիս ոչ միշտ առնէք։ Զոր կարացին՝ արարին. կանխեցին օծանել զմարմին իմ՝ ի թաղումն։ Ամէն ասեմ ձեզ՝ որ ուրեք քարոզեսցի զաւետարանս այս յամենայն աշխարհի՝ ասացեալ եւ զոր արարեալ է սա՝ ի յիշատակ նորա։

Ա ՅՆՔԱՐԱՒՆ ՏԻՆՆ ՄԱՐԻՈՅ ՕՐԻՈՐԴՒՆ.

ՀՏԴ Ե՛ս յաւուրջնուա՛մ ա՛ս ասեմ ձեզ՝ ե՛ւս ուր բազարջակեր լսցին մատեանս ա՛ս շահեսցին առ յի՛ և ասեն. ո՞վ կարէ՝ զի պատրաստեսցէ զանձն իւրում՝ քեզ ուտել զաս տիկն։

ՀՏԵ Եւ նա ասէ ցնա. երթա՛յք ի քաղաքն՝ առ այս անուն. և ասացէք ցնա. վարդապետն ասէ՝ ժամանակ իմ մերձեալ է. առ քեզ առնեմ զաստիկս աշակերտաց իմոց հանդերձ։

ՀՏԶ Եւ արարին աշակերտքն այնպէս հրամայեաց նոցա յի՛սու. և պատրաստեցին զզատիկն։

ՀՏԹ Եւ իբրեւ եբեկաց էր՝ կայր բազմեալ ընդ երկոտասան աշակերտսն։

Ի Եւ մինչդեռ ուտէին նո՛քա՝ ասէ՛. ամէն ասե՛մ ձեզ. զի մի ոմի՛ ի ձէնջ մատնեսցէ զիս։

Ի Եւ տրտմեցան յոյժ. սկսան ասել ցնա իւրաքանչիւրքն ի

ՀՏԵ ՀՏԹ Ի ՀՏԶ ՀՏԸ
ՀՏԲ ՀՏԴ Ի ՀՏԵ ՀՏԶ

մեղայ։

Ա՛ռպց սաեմ ձեզ . ոչ ևս արբից յայսմհետե ի բե՛ր յոր օրթ՝ ընդ ձեզ նոր յարքայութեան հօր իմոյ։

Եւ օրհնեցին , և ելին ի լեառն Ձիթենեաց։

Ա՛ստուածե ՏԱՆ մերոյ Ա՛ՐԻՒ.

Յայնժամ ասէ ցնա յա՛ռաքեալսն դուք գայ թակղեցայ եք յինէն յայսմ գիշերի . Ո՛չ ի գրէլ է՝ թէ հարից զհովիւն՝ և ցրուեսցին ոչխարք հօտին։

Եւ յետ յառնելոյն իմոյ՝ յառաջեցից զձե՛զ ի գալիլեա։

Պատասխանի եւ ասէ ցնա Թէպէտ և ամենեքեան գայթակղեսցին ի քե՛ն , ասկայն ես ոչ գայթակղեցայց։

Ա՛սէ ցնա յա՛ռաքեալսն՝ զի յայսմ գիշերի՝ մինչեւ

մտնէ ձկէ . ձծէ
մտնէ ձկէ . ձծէ
մտնը ձկի . .
մտնէ ձկէ մտնէ ձկէ մտնէ ձկէ մտնէ ձկէ

մտնա ձկգ մկը . .
մտնը ձկգ . . .
մտնգ . . .
մտնգ ձկգ մկը ծն։ կգ։ կե։ կը
մտնե ձկը մկե ։ մկե ։

մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .

մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .

մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .

մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .

մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .

մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .
մտնգ ձկգ . .

Ա. Ո՛վ տէր աշակերտան՝ և դուռնէդ գնա՛ ի քուն, և ասէ ցսկեփաս. այդպէս չէ կարացիք մի ժամ արթուն կալ ընդ իս։

Ղ. Արթուն կացէք և աղօթս արարէք, զի մի՛ անկանիցէք ի փորձութիւն. Հոգի իս յօժար է՝ բայց մարմինս տկար։

Ա. Արձեալ երկրորդ անգամ երթեալ՝ եհաց յաղօթս՝ եւ ասէ. Հա՛յր իմ, եթէ հնար էիցէ անցանել ինձմէն բաժակիս այսմիկ. ապա թէ ոչ՝ արբից զսա. եղիցին կամք քո։

Ղ. Եւ եկեալ գտանէր զմիւսանգամ եղեալս զնոսա ի քուն. զի էին աչք իւրեանց ծանրացեալք։

Ա. Թողլ զնոսա՝ և գնաց. եհաց յաղօթս երրորդ անգամ՝. և դարձեալ ընդոյն բան ասաց։

Ղ. Այնժամ զդ առաքեալսն՝ և ասէ ցնոսա. Ննջեցէ՛ք այսու հետեւ՝ և հանգուցէ՛ք։

Ա. Ո՛վ տէր աշակերտան՝ և դուռնէդ գնա՛ ի քուն, և ասէ ցսկեփաս. այդպէս չէ կարացիք մի ժամ արթուն կալ ընդ իս։

Ղ. Արթուն կացէք և աղօթս արարէք, զի մի՛ անկանիցէք ի փորձութիւն. Հոգի իս յօժար է՝ բայց մարմինս տկար։

Ա. Արձեալ երկրորդ անգամ երթեալ՝ եհաց յաղօթս՝ եւ ասէ. Հա՛յր իմ, եթէ հնար էիցէ անցանել ինձմէն բաժակիս այսմիկ. ապա թէ ոչ՝ արբից զսա. եղիցին կամք քո։

Ղ. Եւ եկեալ գտանէր զմիւսանգամ եղեալս զնոսա ի քուն. զի էին աչք իւրեանց ծանրացեալք։

Ա. Թողլ զնոսա՝ և գնաց. եհաց յաղօթս երրորդ անգամ՝. և դարձեալ ընդոյն բան ասաց։

Ղ. Այնժամ զդ առաքեալսն՝ և ասէ ցնոսա. Ննջեցէ՛ք այսու հետեւ՝ և հանգուցէ՛ք։

Ա. Ահա ժամ մօտ է՝ և Որդի մարդոյ մատնի ի ձեռս մեղաւորաց։

Ղ. Արդ յարուցէ՛ք՝ երթիցուք. ահա մատնիչ իմ մերձեցաւ։

Ա. Եւ դեռ նորա խօսեցեալ էր՝ և ահա Յուդա՝ մի ի տասնեցելոցն՝ եկն՝ և ընդ նմա բազմութիւն սուսերաւք և գաւազանաւք ի քահանայապետացն և ի ծերոց ժողովրդեանն։

Ղ. Եւ մատնիչն տուեալ էր նոցա նշան՝ և ասէր. Զոր համբուրեցից՝ նա է. բռնեցէ՛ք զնա։

Ա. Եւ մերձեցեալ՝ ասէ ցՅիսուս. Ուրախ լեր, Վարդապետ։ Եւ համբուրեաց զնա։

Ղ. Եւ Յիսուս ասէ ցնա. Ընկե՛ր, յորո՞վ նպատակի եկիր։ Յայնժամ մերձեցեալ՝ ձգեցին ի նա զձեռս իւրեանց՝ և բռնեցին զնա։

Ա. Եւ ահա մի ոմն ի նոցանէ՝ որ էին ընդ Յիսուսիւ՝ ձգեալ զձեռն՝ հանեալ զսուր իւր՝ հարեալ ծառայի քահանայապետին՝ և կտրեալ զականջն նորա։

Ղ. Յայնժամ ասէ Յիսուս ցնա. Դարձո՛ զսուր քո ի տեղի իւրում. զի ամենայն որ զսուր առնուն՝ սրով կորնչին։

Ա. Եւ ոչ կամիս՝ զի խնդրեցից զհայր իմ՝ և առաքեսցէ ինձ ի սակաւ ժամու տասն գունդս հրեշտակաց։

Ղ. Ո՞րպէս ուրեմն կատարեսցին գիրք՝ զի այսպէս պարտ է լինել։

Ա. Յայնժամ ասէ Յիսուս ցբազմութիւնն. Իբրեւ ընդ աւազակ ելէք՝ սրով և գաւազանաւ զիս առնուլ. զամենայն աւուր նստէի ընդ ձեզ՝ ուսուցանելով ի տաճարի՝ և ոչ կալարուք զիս։

Ղ. Բայց այս ամենայն եղեւ՝ զի կատարեսցին գրեալքն մարգարէիցն։

Ա. Յայնժամ ամենայն աշակերտքն՝ թողեալ զնա՝ փախեան։

Ղ. Եւ էր մի ոմն պատանի՝ հագեալ սինդոնաւ մերկութեան իւրոյ վրայ. և բռնեցին զնա երիտասարդքն։

Ա. Եւ նա ձգեալ զսինդոնն՝ մերկ փախեաւ ի նոցանէ։

Ղ. Եւ տարան զՅիսուս առ Կայիափա քահանայապետ, ուր ժողովեցան դպիրքն և ծերքն։

Ա. Եւ Պետրոս հետեւեցաւ նմա ի հեռուստ՝ մինչեւ ի դաւիթն քահանայապետին. և մտեալ ներս՝ նստէր ընդ սպասաւորսն՝ տեսանել զվախճան գործոյն։

Ղ. Եւ քահանայապետքն և ամենայն ատեան խնդրէին սուտ վկայութիւն ի վերայ Յիսուսի՝ զի սպանցեն զնա։

Ա. Եւ ոչ գտին. թէպէտ և բազումք սուտ վկայեցին։

Ղ. Յետ այսորիկ եկին երկու սուտ վկայք՝ և ասացին. Այս ասաց. Կարող եմ քակել զտաճարն Աստուծոյ՝ և երիւք աւուրք շինել զայն։

Ա. Եւ յարուցեալ քահանայապետն՝ ասէ ցնա. Ոչինչ պատասխանիս տաս ընդ այսոսիկ զոր նոքա վկայեն ի քեզ։

Ղ. Եւ Յիսուս լռէր։ Եւ քահանայապետն ասէ ցնա. Երդուցուցանեմ զքեզ ի Տէր կենդանի՝ զի ասասցես մեզ՝ եթէ դո՛ւ ես Քրիստոս Որդի Աստուծոյ։

Ա. Ասէ ցնա Յիսուս. Դո՛ւ ասացեր. բայց և ասեմ ձեզ՝ ամենեցուն. Ապա ի հետէ տեսանիցէք զՈրդի մարդոյ նստեալ ընդ աջմէ զօրութեան Աստուծոյ՝ և գալ ի ամպս երկնից։

Ղ. Յայնժամ պատառեաց քահանայապետն զհանդերձս իւր՝ և ասէ. Զի՞ պիտոյ է մեզ վկայից։ Ահա այժմ լուարուք զհայհոյութիւնն. զի՞ թուի ձեզ։

Ա. Եւ նոքա պատասխանի տուեալ՝ ասեն. Մահու պարտ է։

Ղ. Յայնժամ թքին ի երեսս նորա՝ և հարանեն զնա բռունցս. և այլք ապտակս տան նմա՝ և ասեն. Մարգարէացո՛ մեզ, Քրիստոս, թէ ո՞վ է որ զքեզ հարեալ է։

Ա. Եւ Պետրոս նստէր արտաքոյ ի դահլիճին. և մերձեցաւ առ նա մի աղախին՝ և ասէ. Եւ դո՛ւ ընդ Յիսուսիւ Գալիլեացւոյն էիր։

Ղ. Եւ նա ուրացաւ առաջի ամենեցուն՝ և ասէ. Ոչ գիտեմ զոր ասես։

Ա. Եւ մտեալ նորա ի սրահն՝ տեսին զնա ուրիշ աղախին՝ և ասէ ցորս էին անդ. Եւ սա ընդ Յիսուսիւ Նազովրեցւոյն էր։

Ղ. Եւ նա երդմամբ ուրացաւ զայր ոչ գիտեմ։

Ա. Եւ մերձ կայր ելանել՝ մերձեցան ոմանք որ կային անդ՝ և ասեն ցՊետրոս. Ճշմարիտ և դո՛ւ ի նոցանէ ես. զի և խօսուածդ քեզ վկայէ։

Ղ. Յայնժամ սկսաւ նզովել և երդնուլ՝ եթէ ոչ գիտեմ զայր զոր ասէք։

Ա. Եւ յանդիման ի նոցանէ՝ ձայն հնչեաց աքաղաղ։ Եւ յիշեաց Պետրոս զբանն Յիսուսի՝ զոր ասացն ցնա. Մինչեւ աքաղաղ ձայնիցէ՝ երիցս ուրասցես զիս։ Եւ ելեալ արտաքս՝ լայր դառնապէս։

Ղ. Եւ առաւօտ եղեալ՝ ամենայն քահանայապետքն և ծերքն ժողովրդեանն խորհուրդ արարին ի վերայ Յիսուսի՝ զի սպանցեն զնա։

Ա. Եւ կապեալ զնա՝ տարան և մատնեցին Պիղատոսի դատաւորի։

Ղ. Յայնժամ տեսեալ Յուդայի մատնչին՝ զի դատապարտեցաւ Յիսուս՝ զղջացեալ՝ դարձոյց զերեսուն արծաթեայսն առ քահանայապետսն և առ ծերսն՝

Ա. Եւ ասէ. Մեղայ՝ մատնեցի զարիւն արդար։ Եւ նոքա ասեն. Զի՞ մեզ է այն. դո՛ւ տես։

Ղ. Եւ նա նետեալ զարծաթսն ի տաճարին՝ մեկնեցաւ. և գնացեալ՝ խեղդամահ եղեւ։

Ա. Եւ քահանայապետքն առեալ զարծաթսն՝ ասեն. Ոչ արժան է արկանել զսոսա ի գանձանակն, զի գին արեան է։

Ղ. Եւ խորհուրդ արարեալ՝ գնեցին զանդ կաւագործին՝ ի թաղումն ուխտաւորաց։

Ա. Վասն որոյ կոչեցաւ անդն Արիւնագետ մինչեւ ցայսաւր։

Ղ. Յայնժամ կատարեցաւ զոր ասացաւ Երեմիայ մարգարէէն՝ որ ասէ. Եւ առին զերեսուն արծաթեայսն՝ գին գնահատելոյն՝ զոր գնահատեցին որդիքն Իսրայելի. և տուին զսոսա ի գանձանակն կաւագործին՝ որպէս հրամայեաց ինձ Տէր։

Ա. Եւ Յիսուս կայր առաջի դատաւորին. և հարցանէր նմա դատաւորն՝ և ասէ. Դո՞ւ ես արքայ Հրէից։

Ղ. Եւ Յիսուս ասէ ցնա. Դո՛ւ ասես։

Ա. Եւ մինչդեռ մեղադրէին զնա քահանայապետքն և ծերքն՝ ոչինչ պատասխանի ետ։

Ղ. Յայնժամ ասէ ցնա Պիղատոս. Ոչ լսես զինչ քեզ վկայեն։

Ա. Եւ ոչ ետ պատասխանի նմա ոչ ի մի բան. մինչեւ զարմանայր դատաւորն յոյժ։

Ղ. Եւ ի տօնի զատկին սովոր էր դատաւորն արձակել ազատ մի ումեք ի կապելոցն զոր կամէին։

Ա. Եւ էր այնժամ կապեալ ոմն անուանի՝ որ կոչէր Յիսուս Բարաբբաս։

Ղ. Ժողովեցելոցն ուրեմն՝ ասէ ցնոսա Պիղատոս. Զո՞ կամիք ազատեցից ձեզ. զՅիսուս Բարաբբա՞ս, կամ զՅիսուս որ կոչի Քրիստոս։

Ա. Գիտէր զի նախանձու մատնեցին զնա։

Ղ. Եւ նստելոյ նորա ի դատաստանի՝ առաքեաց կինն նորա առ նա՝ և ասէ. Ոչինչ ինչ քեզ և արդարոյն այնորիկ. զի բազում ինչ չարչարեցայ ի տեսլեան այսօր վասն նորա։

Ա. Եւ քահանայապետքն և ծերքն համոզեցին զամբոխսն՝ զի խնդրեսցեն զԲարաբբաս, և զՅիսուս կորուսցեն։

Ղ. Եւ դատաւորն պատասխանի տուեալ՝ ասէ ցնոսա. Զո՞ կամիք ազատեցից ձեզ ի սոցանէ։ Եւ նոքա ասեն. ԶԲարաբբաս։

Ա. Ասէ ցնոսա Պիղատոս. Զի՞նչ արասցեմ Յիսուսի որ կոչի Քրիստոս։ Ասեն ամենեքեան. Խաչեսցի։

Ղ. Եւ դատաւորն ասէ. Զի՞նչ չար արար։ Եւ նոքա աւելի գոչէին՝ և ասէին. Խաչեսցի։

Ա. Եւ տեսեալ Պիղատոսի՝ զի ոչինչ օգտի՝ այլ աւելի խռովութիւն լինի՝ առեալ ջուր՝ լուաւ զձեռս առաջի ամենայն ժողովրդեանն՝ և ասէ. Անմեղ եմ ես ի սմանէ. դուք տեսէք։

Ղ. Եւ ամենայն ժողովուրդն պատասխանի տուեալ՝ ասէ. Արիւն նորա ի մեզ և ի որդիս մեր։

Ա. Յայնժամ արձակեաց նոցա զԲարաբբաս. և զՅիսուս մտեալ ի ներքինի տեղի՝ ժողովեցին առ նա զամենայն զօրսն։

Ղ. Եւ զգեցուցեալ զնա՝ ընկեցին ի վերայ նորա զկարմիր պատմուճանն։

Ա. Եւ հիւսեալ պսակ փշոյ՝ եդին ի գլուխ նորա. և եդին ի ձեռն նորա զեղէգն աջոյ կողմանն. և ծնրադրեալ առաջի նորա՝ ծաղրէին զնա՝ և ասէին. Ողջո՛յն ասեմք քեզ, արքայ Հրէից։

Ղ. Եւ թքեալ ի նա՝ առեալ զեղէգն՝ հարին զգլուխ նորա։

Ա. Եւ մինչդեռ ծաղրէին զնա՝ հանին ի նմանէ զկարմիր պատմուճանն՝ և զգեցուցին զնա զհանդերձս իւր՝ և տարան զնա խաչել։

Ղ. Եւ ելեալ գտին մարդ Կիւրենացի՝ անուն Սիմոն. զնա կալան զի տարցէ զխաչ նորա։

Ա. Եւ եկեալ ի տեղի որ կոչի Գողգոթա՝ որ է ասելով Գանգատեղի՝

Ղ. Տուին նմա ըմպել քացախ խառնեալ ընդ լեղւոյ. և համեցեալ՝ ոչ կամեցաւ ըմպել։

Ա. Եւ խաչեցին զնա. և բաժանեցին զհանդերձս նորա՝ վիճակ արկեալ. զի լցցի որ ասացեալ է մարգարէիցն՝ թէ. Բաժանեցին զհանդերձս իմ ինձանէ՝ և զպատմուճանս իմ վիճակ արկին։

Ղ. Եւ նստեալ պահէին զնա անդ։

Ա. Եւ եդին ի վերայ գլխոյ նորա զպատճառանս նորա գրեալ՝ Սա է Յիսուս Նազովրեցի Արքայ Հրէից։

Ղ. Եւ խաչեցան ընդ նմա երկու աւազակք՝ մի ընդ աջմէ և մի ընդ ահեկէ։

Ա. Եւ անցեալքն հայհոյէին զնա՝ շարժեալ զգլուխս իւրեանց՝ և ասէին. Վա՛հ, որ կործանես զտաճարն Աստուծոյ՝ և երիւք աւուրք շինես զայն. փրկեա՛ զանձն քո. եթէ Որդի Աստուծոյ ես՝ իջի՛ր ի խաչէդ։

Ղ. Նոյնպէս և քահանայապետքն՝ ծաղրելով ընդ դպիրսն և ընդ ծերսն՝ ասէին. Զայլս կեցոյց՝ զանձն ոչ կարէ կեցուցանել. եթէ թագաւոր Իսրայելի է՝ իջցէ այժմ ի խաչէն՝ և հաւատասցուք նմա։ Յուսացաւ ի Տէր՝ փրկեսցէ զնա այժմ՝ եթէ կամի զնա. զի ասաց՝ թէ Որդի Աստուծոյ եմ։

Ա. Եւ աւազակքն որ խաչեցան ընդ նմա՝ նոյնպէս նախատէին զնա։

Ղ. Եւ ի վեցերորդ ժամուն խաւար եղեւ ընդ ամենայն երկիր մինչեւ ցժամն իններորդ։

Ա. Եւ ի ժամն իններորդ գոչեաց Յիսուս ձայնիւ մեծաւ՝ և ասէ. Ելի, Ելի, լամա սաբաքթանի. այսինքն՝ Աստուած իմ, Աստուած իմ, ընդէ՞ր թողեր զիս։

Ղ. Եւ ոմանք ի կայնելոցն անդ՝ լուեալ՝ ասէին. ԶԷլիա զայս կոչէ։

Ա. Եւ ոմն ի նոցանէ՝ վազեալ՝ առեալ սպունգ՝ լցեալ քացախով՝ և դրեալ ի գաւազան եղեգան՝ ետ ըմպել նմա։

Ղ. Եւ այլք ասէին. Թո՛ղ, տեսցուք եթէ գայ Էլիա ազատել զնա։

Ա. Եւ Յիսուս դարձեալ գոչեաց ձայնիւ մեծաւ՝ և ետ զհոգին։

Ղ. Եւ ահա վարագոյրն տաճարին պատառեցաւ յերկուս ի վերուստ մինչեւ ի վար. և երկիր սասանեցաւ. և վէմք պատառեցան։

Ա. Եւ գերեզմանք բացան. և բազում մարմինք սրբոց որ էին հանգեալք՝ յարուցեալ էին։

Ղ. Եւ ելեալ ի գերեզմանացն՝ յետ յարութեան նորա՝ մտին ի սուրբ քաղաքն՝ և երեւեցան բազմաց։

Ա. Եւ հարիւրապետն՝ և որ էին ընդ նմա պահապանք զՅիսուս՝ տեսեալ զերկիրն շարժեալ՝ և զայլ զոր եղեւ՝ երկեան յոյժ՝ և ասեն. Ճշմարիտ Որդի Աստուծոյ էր սա։

Ղ. Եւ էին անդ կանայք բազումք՝ որ հետեւեալ էին Յիսուսի ի Գալիլեայ՝ պաշտօն մատուցանելով նմա։

Ա. Եւ ի նոցանէ էր Մարիամ Մագդաղենացի՝ և Մարիամ մայր Յակոբայ և Յովսեայ՝ և մայր որդւոցն Զեբեդեայ։

Ղ. Եւ երեկոյ եղեալ՝ եկն մարդ մեծատուն ի Հարմաթիայ՝ անուն Յովսէփ՝ որ և ինքն աշակերտեալ էր Յիսուսի։

Ա. Եւ մտեալ առ Պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմին Յիսուսի։

Ղ. Յայնժամ հրամայեաց Պիղատոս տալ զմարմինն։

Ա. Եւ առեալ Յովսէփ զմարմինն՝ պատեաց զսա սինդոնաւ մաքրով։

Ղ. Եւ եդ զնա ի նոր յարկեալ գերեզմանի իւրում՝ զոր հատեալ էր ի վէմ։

Ա. Եւ գլորեալ քար մեծ ի դրունս գերեզմանին՝ գնաց։

Ղ. Եւ էր անդ Մարիամ Մագդաղենացի՝ և միւսն Մարիամ՝ նստեալ դիմի գերեզմանին։

Ա. Եւ ի վաղիւն որ է յետ պատրաստութեան՝ ժողովեցան քահանայապետքն և փարիսեցիքն առ Պիղատոս՝

Ղ. Եւ ասեն. Տէր, յիշեցաք զի խաբեբայն այն ասաց մինչդեռ կենդանի էր. Յետ երից աւուրց յարիցեմ։

Ա. Հրամայեա՛ ուրեմն ապահովել զգերեզմանն մինչեւ ցերրորդ աւուրն. գուցէ եկեսցեն աշակերտքն նորա գողացեալ զնա՝ և ասասցեն ցժողովուրդն. Յարեաւ ի մեռելոց։ Եւ եղիցի յետին մոլորութիւնն քան զառաջինն։

Ղ. Եւ ասէ ցնոսա Պիղատոս. Ունիք զկնի ձեր զինուորս. երթայք՝ ապահովեցէ՛ք զգերեզմանն որպէս գիտէք։

Ա. Եւ նոքա գնացեալ՝ ապահովեցին զգերեզմանն՝ կնքեալ զքարն՝ և զինուորս պահապան կալեալ։

Ղ. Եւ ի կիրակի առաւօտուն՝ մինչդեռ դեռ խաւար էր՝ եկին Մարիամ Մագդաղենացի՝ և միւսն Մարիամ՝ տեսանել զգերեզմանն։

Ա. Եւ ահա երկիր շարժեցաւ յոյժ. զի հրեշտակ Տեառն իջեալ յերկնից՝ մերձեցաւ՝ գլորեաց զքարն ի դրանէ գերեզմանին՝ և նստէր ի վերայ նորա։

Ղ. Եւ էր տեսիլ նորա իբրեւ զփայլակն՝ և հանդերձ նորա սպիտակ իբրեւ զձիւն։

Ա. Եւ ի սոսկմանէ նորա՝ դողացեալ պահապանքն՝ եղեն իբրեւ զմեռեալս։

Ղ. Եւ պատասխանի տուեալ հրեշտակն՝ ասէ ցկանայսն. Դուք մի՛ երկնչիք. գիտեմ զի զՅիսուս զխաչեալն խնդրէք։

Ա. Չկայ աստ. յարեաւ՝ որպէս ասաց. եկա՛յք տեսէք զտեղի ուր դնէին զնա։

Ղ. Եւ երթեալ՝ ասացէ՛ք աշակերտացն նորա՝ թէ յարեաւ ի մեռելոց. և ահա նախագնաց լինի ձեր ի Գալիլեա. անդ զնա տեսանիցէք։

Ա. Ահա ասացի ձեզ։

Ղ. Եւ նոքա ելեալ արագ ի գերեզմանէն՝ երկիւղիւ և մեծաւ ուրախութեամբ՝ վազեցին ասել աշակերտացն նորա։

Ա. Եւ ահա Յիսուս հանդիպեցաւ նոցա՝ և ասէ. Ողջո՛յն ասեմք ձեզ։ Եւ նոքա մերձեցեալ՝ բռնեցին զոտս նորա՝ և երկիր պագին նմա։

Ղ. Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս. Մի՛ երկնչիք. երթայք՝ հրաւիրեցէ՛ք զեղբարս իմ՝ զի երթիցեն ի Գալիլեա. անդ զիս տեսանիցեն։

Ա. Եւ նոքա գնացեալ՝ ոմանք ի պահապանացն եկին ի քաղաքն՝ և պատմեցին քահանայապետացն զամենայն զոր եղեւ։

Ղ. Եւ նոքա ժողովեալ ընդ ծերսն՝ խորհուրդ արարին՝ և դրամս բազումս ետուն զինուորացն՝ և ասեն. Ասասջի՛ք եթէ աշակերտքն նորա եկեալ գողացան զնա՝ մինչդեռ մեք քնացեալ էաք։

Ա. Եւ եթէ լուիցէ այս ի դատաւորէն՝ մեք համոզեսցուք զնա՝ և զձեզ հոգս մի՛ առնուցուն։

Ղ. Եւ նոքա առեալ զդրամսն՝ արարին որպէս ուսուցեալ էին. և հրատարակեցաւ բան այս ի Հրէից մինչեւ ցայսաւր։

Ա. Եւ աշակերտքն երկոտասանքն գնացին ի Գալիլեա՝ ի լեառն ուր կարգեաց նոցա Յիսուս։

Ղ. Եւ տեսեալ զնա՝ երկիր պագին նմա. և ոմանք կասկածեցան։

Ա. Եւ մերձեցեալ Յիսուս՝ խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ. Տրեալ է ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս և յերկրի։

Ղ. Երթեալ ուրեմն՝ աշակերտեցուցէ՛ք զամենայն ազգս՝ մկրտելով զնոսա յանուն Հաւր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։

Ա. Եւ ուսուցանելով զնոսա պահել զամենայն զոր պատուիրեցի ձեզ։

Ղ. Եւ ահա ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս՝ մինչեւ ցկատարած աշխարհի։ Ամէն։

որք էին ընդ յայն, ձգէաց
զձեռն,և էհան զսուր իւր՝
և էհար զծառայ քահա-
նայապետին՝ և ի բաց է-
հան զունկն նորա։

Յայնժամ ասէ յիսու
դարձո՛ զսուր քո ի տեղի
իւր. զի ամենեքեան՝ որք
զսուր առնուցուն՝ սրով
անկանիցին։

Եթէ համարիցիս՝ թէ ոչ
կարեմ աղաչել զհայր իմ.
և հասուցանիցէ ինձ պարս՝
աւելի քան զերկոտասան
գունդս հրեշտակաց։

Այլ զկնարդ ընդիցէն գիրք՝
թէ պարտէս պատ է լինիլ։

Յայնժամ ասաց յիսու
ամենայն. իբրև ի վե՛ր ա-
զակի էիք սուսերօք՝ և
բրոջք ունիլ զիս. հանապազ
աս ձեզ ի տաճարին նըս-
տէի և ուսուցանէի. և ոչ
կալայք զիս։

Այլ այս ամէնքն՝ զի լցցին
գիրք մարգարէիցն. Յայնժամ
աշակերտքն ամենեքեան թո-
ղին զնա և փախչեան։

Եւ անդ մի ոմն կայեցանէր՝
հանդերձ սրով. զի ահա հա-
սեալ է ժամն՝ որդի մարդ
դաւ մատնի ի ձեռս մեղա-
ւորաց։

Արթո՛ւք երթիցուք ասէ.
զի ահաւասիկ էհաս՝ որ
մատնելոց է զիս։

Եւ մինչդեռ նա զայն խօ-
սէր՝ ահա յուդաս մի յոր
կոչեսանէին էին. և ընդ-
նմա ամբոխ բազում սրօք՝
և բրոջք, ի քահանայապետէ
տէրն և ի ծերոց ժողովրդ
դեւանն։

Եւ որ մատնելոյն էր զնա
էառ նշան և ասէ. ընդ
որում համբուրեցից՝
նա է, զնա ունիցիք։

Եւ վաղվաղակի մատու
ցեալ առ յիսու՝ ասէ. ուղջ
կեր վարդապետ. և համբու
րեաց ընդ նմա։

Եւ յիսու ասէ ցնա. ընկեր,
վո՞ր ոչ եկիր։

Յայնժամ մատուցեալ սր
կին ձեռս ի յիսու. և կալան
զնա։

Եւ ահա մի ոմն յայնցանէ՝

ԱՅՍ ՏԵՍԱՆԷՐ ԹԷ ԻՆՉՊԷՍ ԱՐԱՐԱՆ ԶՏԱՃԱՐՆ ՈՒ ԶՔՐԻՍՏՈՍԱԿԱՆՍ ՀԱՍՏԱՏԷՑ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆՔՆ

ԱՅՍ ՏԵՍԱՆԷՐ ԹԷ ԻՆՉՊԷՍ ԱՐԱՐԱՆ ԶՏԱՃԱՐՆ ՈՒ ԶՔՐԻՍՏՈՍԱԿԱՆՍ ՀԱՍՏԱՏԷՑ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆՔՆ

Ա՝	Ա՞	Գ	Ճ
ԱԺ	ՃԼԵ	ՄԶ	ՃԿԲ. ՃՆՁ
ԱԲ	ՃՆԶ	ՄՁ	ՃԿԲ
ԱԶ	ՃԼԵ	ՄԲ	.
ԱՔ	ՃՁ	.	.

Ա՝	Ա՞	Գ	Ճ
ԱԺ	ՃՀԵ	ՄԶ	ՄՀԿ
ԱԺՈ	ՃՂԲ	.	.
ԱԺԲ	ՃՂԳ	ՄՔ	.

ԱԺ Ա. ԱՅՆԺԱՄ ԹՔԻՆ ԸՆԴ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՍ ՆԱՀԱՊԵՏՆ ԱՍԱՑ ԱՅՍ ԲԱՆԸ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ԵՒ ՄԱՆՈՒԿ ԱՊԱՇԱԿԵՑԻՆ Ա՝ ԱՍԱՑԻՆ ԱՅՍՊԷՍ ԹԷ ԱՅՍ ՏԱՐԻՔՍ ՈՐ ԵՍ ԿԱՄԻՄ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏՈՒՆ ԵՒ ԱՍԵՑԻ ՑՆԱԿԱՄ ՁԵԶ ՄԻՇՏ ԿԱՑՆԼ ՁԵՐ ՊԱՏՃԱՌԻՆ ՈՐ ՄԻ ԱՒՍՏՐԱԼԻԱՑ ՄԱՐԴԻՆ ԵՒ ՄԻ ՀՈՒՆԱՑԻՆ ԵՒ ՄԻ ՀԱՅՈՑ ԱՍԵՄ ՁԵԶ. ՀԱՅՍԼՄ ՔՆ Ա. ՈՉ ՑՆԱՒ ՄԵՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏՆ ՈՒ ՄԵՐ ՀՈՐԵՔՆ ԵՒ ԵԿԱՒ ԸՆԴ ՍԱՆԱՅՆ ԵՐԿՆԻՑ։

ԱՅՆԺԱՄ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏՆ ՀՐԱՄԱՅԵՑ ՁՀԱՆԴԷՐՁԱՆ ԼԱՔ, ԵՒ ԱՍԱՑ. ՀԱՅՀՈՅԱՑՈՑ ՔՈ ԵՒ ՄԻՇՈՑ ԷՆ ՄԵԶ ՎԼԱՅՔ. ԱՀՈՒ ՄԱՐԴ ԼՐԱՑՔ ՁՀԱՅՀՈՅԱՑԹԻՆ ՆՈՐ։

Ա՝ ԻՆՉ ՀԱՃՈՅ Է ՁԵԶ. ՆԴՐԱՊԱՏՈՒՀԱՆԻՆ ԵՒՍ ԱՒՏՆ. ՄԻՀԱՏԱՊԱՏ Է։

Ա՝ ՅԱՅԺԱՄ ԹՔԻՆ ԸՆԴ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՍ ՆՈՐ. ԵՒ ԿՈՒԼԻՑԻՆ ՁՆԱՑ, ԵՒ ՄԱՆՈՒԿ ԱՊԱՇԱԿԵՑԻՆ, ԵՒ ԱՍԱՑ

ԱՅՍ ՏԵՍԱՆԷՐ ԹԷ ԻՆՉՊԷՍ ԱՐԱՐԱՆ ԶՏԱՃԱՐՆ ՈՒ ԶՔՐԻՍՏՈՍԱԿԱՆՍ ՀԱՍՏԱՏԷՑ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆՔՆ

Եւ ասէ՝ Մեղայ, զի մատնեցի
նահապետ զարիւն արդար. Եւ
նոքա

եւ ասեցին՝
Ահա յիշեաց պետրոս ըզ
բանն Յի՝ զոր ասաց՝ Թէ
մինչչեւ հաւու խօսեալ ի
գիշեր՝ երիցս ուրասցիս զիս.
եւ ելեալ արտաքս՝ ելաց
դառնապէս։

Ա՟ւ երբ յարեաւ եւ խաչեցաւ
Տէրն մերոյ Յի Քրի-

բրև այգ եղեւ՝ խոր
հուրդ արարին ամ
բարհանդապետքն
եւ ծերք ժողովրդեանն
վասն Յի սպանանել զնա։
Ապա կապեցին զնա. եւ տարին
գնացին. Եւ ետուն ի
ձեռս պոնտացւոյ պիղատ
տոսի դատաւորի։
Այնժամ տեսեալ Յու
դայի որ մատնեաց զնա՝
Թէ պարտաւորեցաւ՝ զղջ
ացաւ. և դարձոյց զար
ծաթն առ քահանայապետ
սն և ծերս ժողովրդ
դեսանն։

Ա՟րդարեւաց մեզ քեզ՝
ինքն՝ որ էհասցն զքեզ
լսէ՝ որ էհարն զքեզ։
Լսէ պետրոս նատէր ար
տաքոյ ի դատին. մին
տեսեալ սպասաւորին մի,
և ասէ. և դու ընդ Յի
գալիլեացւոյ էիր։
Նա ուրացաւ առաջի ա
մենեցուն և ասէ՝ Թէ ոչ
գիտեմ զինչ խօսիդ։
Եւ երբև եկն նա արտաք
քան գղուռն. ետես զնա
այլ կին մի. և ասէ ցայնոս
իկ՝ որք անդն կային. և
սա ընդ Յի Նազովրեցւոյ
էր։
Եւ դարձեալ ուրացաւ
երդմամբ. Թէ ոչ գիտեմ
զայրն։
Եւ յետ սակաւ միոյ մին
տուեալ որք կային անդ՝
ասեն ցպետրոս՝ արդարև
և դու ի նոցանէ էս. քան
զի և խօսք քո յայտ առ
նեն զքեզ։
Այնժամ սկսաւ նզովել
և երդնուլ. Թէ ոչ գիտեմ
զայրն. և իսկոյն հաւ խօ

Եւ թագաւորն հրէից ։
Եւ յայ սակ ։ դու սակս ։

Այլ ի բարեխօսինն ի քրս
հանապատական էի ծէ
րոց , ոչինչ էս պնտական ։
Այնժամ սակ ցնոս պիղա
տոս ։ ոչ լսես՝ որչափ ի քէն
հակառակ քո վկայեն ։
Այլ ոչ էտնան պատասխա
նի՝ եւ ոչ բան մի , մինչեւ զար
մանալ դատաւորին յոյժ ։
Ասաց ըստ ասնի առնէր էր
դատաւորն սովորական ժո
ղովրդեանն կապտալ մի՝
զոր կամէին ։
Հանէին յայնժամ կապել
մի նշանաւոր՝ որում անուն
էր յիսուս բարաբբաս ։
Եբրեւ ժողովեցան՝ ասէ
ցնոսս պիղատոս ։ զո՞ կա՛մ
միք յերկուց ասի՝ զի ար
ձակեցից ձեզ ։ զյիսուս բաս
րաբբայ՞ եմ զյիսուս զասնուա
նեալն քրս ։
Գիտէր զի նախանձու մատնեցին զնա ։
Այլ մինչդեռ նստէր յոր
ոռնէին , առաքեաց առն
կինն

դու գիտես ։
Այլ ընկերք զարծաւին ի
տաճարն՝ եւ դնաց ։ եւ ջարտ
խեղդեցաւ ։
Առ քահանայապետսին ա
ռեալ զարծաւին՝ ասեն ։
չէ արժան ընդունել
զայդ ի կորբանն՝ քանզի
գինք արեան են ։
Խորհուրդ առեալ՝ գնեցին
այնու զագարակն բրտի ի
դերեզման օտարաց ։
Ա՛ ։ այնորիկ կոչեցաւ ա
գարակն այն , ագարակ
արեան՝ մինչեւ յայսօր ։
Այնժամ լցաւ՝ որ ասաց
յաւ ի ձեռն երեմիայի մար
գարէին՝ առին զերեսուն
արծաթին զգինս վաճառե
լոյն ։ զոր առին յորդւոցն
իսրայէլ ։
Եւ եռուն զնս յագարակ
կերն բրտի ։ որպ հրամայեաց
ինձ տէր ։
Եւ յո էկաց առաջի դա
տաւորին ։ էհարց զնա
դատաւորն՝ եւ ասէ ։ դո՞ւ

Ա՝	Ա՛	Գ՝	Ց՝
յիս	մ	։	ձ՛ձ։ ձղբ
յիբ	մբ	յի	։
յիգ	մգ	։	ձ՛ձբ
յիդ	։	։	։

Ա՝	Ա՛	Գ՝	Ց՝
յի	մ	։	ձ՛
յիբ	մբ	յի	։
յիգ	մգ	։	ձ՛
յիդ	։	։	։

կենդանի եւ ասէ. Ո՛չ կեայ տէր
քո եւ արդարոյն այնորիկ.
զի բազում անգամ անցին
ընդ իս այսօր յանդիմանել զիս
նորա։

ԻԹ Լ. Լուր քահանայապետին եւ
ծերոցն՝ հաւանեցուցին զի
ժողովրդեան՝ զի խնդրեսցեն
զեղն զբարեբային՝ եւ զյն
կորուսցեն։

Պատասխանի եւ դատաւ-
որն՝ եւ ասէ ցնոսա. զի՞
կամիք. զի սրձակեցից
ձեզ յերկուց այսոցիկ եւ
նոքա ասեն՝ զբարեբայ։

ԻԿԲ Լ. Ասէ ցնա պիղատոս. իսկ
զի՞ արարից զյն զնոսա
նեալն քրիստոս։

Նոքա ամենեքեան, խա-
չեսցի. եւ նա ասէ՝ զինչ
չար արար. եւ նոքա առա-
ւել եւս աղաղակէին եւ
ասէին. խաչեսցի։

ԻԿԳ Լ. Եւ տեսեալ պիղատոսի՝
թէ ոչինչ օգնէ. այլ առա-
ւել խռովութիւն լինի. ա-
ռեալ ջուր՝ լուաց զձեռս
առաջի ժողովրդեանն՝ եւ
ասէ. քաւեալ եմ ես յա-
րենէ արդարոյդ այդորիկ.
դուք զիտասջիք։

Պատասխանի եւ ամ ժո-
ղովուրդն՝ եւ ասէ. արիւն
դորա ի վե՛ր մեր եւ ի վե՛ր
որդւոց մերոց։

ԻԿԵ Լ. Յայնժամ արձակեաց նոցա
զբարեբային. եւ զյն դան
հարեալ՝ եւ ի ձեռս՝ զի
խաչեսցի։

ԻԿԶ Լ. Յայնժամ զինուորքն դա-
տաւորին առին զյն յատա-
կանս. եւ ժողովեցին ի վե՛ր
նր զամ զդունդն։

Եւ հանեալ զնա. եւ որ
կին զնովաւ քղամիդ կար
միր։

Եւ բոլորեալ պսակ ի փուշ
շոց՝ եդին ի գլուխ նր. եւ
եղէգն յաջոյ ձեռն նր. ի
ծունր իջեալ առաջի նր՝
կատակէին եւ ասէին. ողջ
եր թագաւոր հրեից։

ԻԿԸ Լ. Եւ թքեալ ի նա՝ առնուին
զեղէգն՝ եւ ծեծէին զգլ
խոն նորա։

Եւ յորժամ ձանձրացին զնա

ՅՈՒ ՅԱ ՅԲ ՅԳ
ՅԴ ՅԵ ՅԶ ՅԷ
ՅԸ ՅԹ ՅԺ ՅԻ
ՅԼ ՅԽ ՅԾ ՅԿ
ՅՀ ՅՁ ՅՂ ՅՃ
ՅՄ ՅՆ ՅՇ ՅՈ
ՅՉ ՅՊ ՅՋ ՅՌ
ՅՍ ՅՎ ՅՏ ՅՐ
ՅՑ ՅՒ ՅՓ ՅՔ
ՅՕ ՅՖ

ՅՈՒ ՅԱ ՅԲ ՅԳ
ՅԴ ՅԵ ՅԶ ՅԷ
ՅԸ ՅԹ ՅԺ ՅԻ
ՅԼ ՅԽ ՅԾ ՅԿ
ՅՀ ՅՁ ՅՂ ՅՃ
ՅՄ ՅՆ ՅՇ ՅՈ
ՅՉ ՅՊ ՅՋ ՅՌ
ՅՍ ՅՎ ՅՏ ՅՐ
ՅՑ ՅՒ ՅՓ ՅՔ
ՅՕ ՅՖ

ՅՀ

Յ. Ի վեց ժամէ աւուրն
խաւար
եղև յամենայն երկրի մինչ
ցերեկոյ ժամու իններորդի։
ԻԵ. Եւ յիններորդ ժամու
աղաղակեաց Յիսուս ձայնիւ
մեծաւ՝ եւ ասէ. Ելի՛, Ելի՛,
լամա սաբաքթանի՞։ այսինքն՝
Աստուա՛ծ իմ, Աստուա՛ծ իմ,
ընդէ՞ր թողեր զիս։
ԽԱ. Ոմանք ի կայեցելոցն
լսեալ ասէին. ԶԷլիա կոչէ
զայս։
ԽԲ. Եւ վազեալ մի ոմն
լցոյց սպունգ մի քացախով,
եդ ի ծայրի եղեգան եւ
արբոյց նմա՝ ասելով. Թո՛ղ
տեսցուք եթէ գայցէ Եղիա
առնուլ զնա։
ԽԳ. Եւ Յիսուս կրկին
աղաղակեալ՝ ետ զհոգին։
ԽԴ. Եւ ահա վարագոյրն
տաճարին պատառեցաւ յերից
մինչեւ ի վայր, եւ երկիր
սասանեցաւ, եւ վէմք
ճեղքեցան,
ԽԵ. Եւ գերեզմանք
բացան, եւ բազում մարմինք
սրբոց հանգուցելոց յարեան,
ԽԶ. Եւ ելեալ յգերեզմանաց
յետ յարութեան նորա՝ եկին
ի սուրբ քաղաքն, եւ
երեւեցան բազմաց։
ԽԷ. Իսկ հարիւրապետն եւ
որ ընդ նմա էին զՅիսուս
հսկեալ, տեսեալ զերկրաշարժն
եւ զայսոսիկ որ եղեն՝ երկեան
յոյժ, եւ ասէին. Արդարեւ
Որդի Աստուծոյ էր սա։
ԽԸ. Եւ էին անդ կանայք
բազումք հեռի հայեցեալք,
որ էին հետեւեալ Յիսուսի
յԳալիլեացն՝ պաշտելով զնա։
ԽԹ. Յորոց էր Մարիամ
Մագդաղենացի, եւ Մարիամ
մայր Յակոբայ եւ Յովսեայ,
եւ մայր որդւոցն Զեբեդեայ։
Ծ. Յայնժամ հասանէին ընդ
նմա
ի խաչ երկուս աւազակս.
մի յաջմէ նոր՝ եւ մի յահեկէ։
ԾԱ. Եւ որք անցանէին, հայ
հոյէին զնա. շարժէին զլուխս
գլուխս իւրեանց։
ԾԲ. Եւ ասէին. Վա՛հ որ քանդէ
զաւերակ շինէիր զնա՝ ապ
րեցո՛ զքեզ. եթէ որդի ես
Աստուծոյ՝ իջի՛ ի խաչէդ։
ԾԳ. Նոյնպէս եւ քահանայապետք
ծաղրէին հանդերձ
դպրօքն եւ ծերօքն՝ եւ ա՛յ
սէին.
ԾԴ. Զայլսն ապրեցոյց՝ զինքն
ոչ կարէ ապրեցուցանել։
Եթէ թագաւոր է Իսրայէլ՝ իջցէ
այժմ ի խաչէդ՝ եւ
հաւատասցուք դմա։
ԾԵ. Վստահ եղև յԱստուած՝
փրկեսցէ այժմ զդա՝ եթէ
կամի զդա. քանզի ասաց,
եթէ Որդի Աստուծոյ եմ։
ԾԶ. Նոյն եւ աւազակքն՝ որք
խաչեալ էին ընդ նմա՝ նո
խատէին զնա։
ԾԷ. Եւ ի վեց ժամէ աւուրն
խաւար
եղև յամենայն երկրի մինչ
ցերեկոյ ժամու իններորդի։
ԾԸ. Եւ յիններորդ ժամու
աղաղակեաց Յիսուս ձայնիւ
մեծաւ՝ եւ ասէ. Ելի՛, Ելի՛,
լամա սաբաքթանի՞։ այսինքն՝
Աստուա՛ծ իմ, Աստուա՛ծ իմ,
ընդէ՞ր թողեր զիս։
ԾԹ. Ոմանք ի կայեցելոցն
լսեալ ասէին. ԶԷլիա կոչէ
զայս։
Ը. Եւ վազեալ մի ոմն
լցոյց սպունգ մի քացախով,
եդ ի ծայրի եղեգան եւ
արբոյց նմա՝ ասելով. Թո՛ղ
տեսցուք եթէ գայցէ Եղիա
առնուլ զնա։
ԸԱ. Եւ Յիսուս կրկին
աղաղակեալ՝ ետ զհոգին։
ԸԲ. Եւ ահա վարագոյրն
տաճարին պատառեցաւ յերից
մինչեւ ի վայր, եւ երկիր
սասանեցաւ, եւ վէմք
ճեղքեցան,
ԸԳ. Եւ գերեզմանք
բացան, եւ բազում մարմինք
սրբոց հանգուցելոց յարեան,
ԸԴ. Եւ ելեալ յգերեզմանաց
յետ յարութեան նորա՝ եկին
ի սուրբ քաղաքն, եւ
երեւեցան բազմաց։
ԸԵ. Իսկ հարիւրապետն եւ
որ ընդ նմա էին զՅիսուս
հսկեալ, տեսեալ զերկրաշարժն
եւ զայսոսիկ որ եղեն՝ երկեան
յոյժ, եւ ասէին. Արդարեւ
Որդի Աստուծոյ էր սա։
ԸԶ. Եւ էին անդ կանայք
բազումք հեռի հայեցեալք,
որ էին հետեւեալ Յիսուսի
յԳալիլեացն՝ պաշտելով զնա։
ԸԷ. Յորոց էր Մարիամ
Մագդաղենացի, եւ Մարիամ
մայր Յակոբայ եւ Յովսեայ,
եւ մայր որդւոցն Զեբեդեայ։

Եւ բազում մտածինք ընդէմ
ցեղոց սրբոց յարեան։

Եւ եղեալք ի դէմ սուրբ
նոցա՝ յետ յարուցեալն նոր,
մեռին ի քաղաքն սուրբ. և
երևեցան բազմաց։

Իսկ Հարիւրապետն՝ և որք
ընդ նմա պահէին զյիսուս
ի տեսին զշարժուածն և
զերկրաշարժն՝ երկեան յոյժ՝
և ասեն. արդարև Որդի
Էր սա։

Եւ անդ կանայք բազումք.
կային ի հեռուստանէ՝ և
հայէին. որք եկին ընդ
յիսուսէ ի գալիլեէ պաշտել
նմա։

Յորս էր Մարիամ Մագ-
դաղենացի՝ և Մարիամ յա-
կոբայ՝ և յովսէայ մայր. և
մայր որդւոցն Զեբեդեայ։

Եւ

Եւ ահա երկիր շարժեցաւ մեծ. զի հրեշտակ Տեառն իջեալ յերկնից՝ եկեալ գլորեաց զքարն ի դրանէ, և նստեալ էր ի վերայ նորա։

Երևեցաւ ի նմանէ կերպարանք նորա իբրև զփայլակն, և հանդերձ նորա սպիտակ իբրև զձիւն։

Ի սոսկմանէ նորա զարհուրեալ եղեն պահապանքն, և եղեն իբրև զմեռեալս։

Պատասխանի հրեշտակն ասէ ցկանայսն. մի երկնչիք դուք, գիտեմ զի զյիսուս զխաչեալն խնդրէք։

Չկայ աստ, զի յարեաւ որպէս ասաց. եկայք տեսէք զտեղի ուր դրեալ էր Տէր։

Եւ երթալով շուտ ասասջիք աշակերտացն նորա, զի յարեաւ յերկնից, և ահա նախագնաց լինի ձեզ յԳալիլեա, անդ նմա տեսանիցէք։

Ահա ասացի ձեզ։

Եւ նոքա ելեալ շուտ յարկանոցէն՝ փախեան ի գերեզմանէն, զի երկիւղ և զարհուրանք ունէր զնոսա, և ոչ ումեք ասացին վասն այնորիկ, զի երկնչէին։

Եւ ահա ոմանք ի պահապանացն եկեալ ի քաղաքն՝ պատմեցին քահանայապետացն զամենայն եղելոցն։

Եւ նոքա ժողովեալ ընդ երիցունսն՝ և խորհրդակցեալ՝ արծաթս բազումս տուին զօրացն՝ և ասացին։

Ասասջիք թէ գիշերի եկեալ աշակերտք նորա՝ գողացան զնա մեզ քնացելոց։

Եւ եթէ լուիցէ այս ի դատաւորէն, մեք համոզեսցուք զնա, և զձեզ անհոգս առնեմք։

Եւ նոքա առեալ զարծաթսն՝ արարին որպէս ուսուցին զնոսա։

Եւ հռչակեցաւ բանս այս ի հրեայսն մինչև ցայսաւր։

Եւ աշակերտքն երկոտասանքն գնացին յԳալիլեա ի լեառն ուր կարգեաց նոցա յիսուս։

Եւ տեսեալ զնա երկիր պագին. ոմանք ոչ հաւատային։

Եւ մատեալ յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ. տուեալ է ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս և յերկրի։

Երթալով ուսուցէք զամենայն հեթանոսս՝ մկրտելով զնոսա յանուն Հաւր և Որդւոյ և Հոգւոյ սրբոյ։

Եւ ուսուցանելով զնոսա պահել զամենայն զոր պատուիրեցի ձեզ։

Եւ ահա ես ընդ ձեզ եմ ամենայն աւուրս մինչև ցկատարած աշխարհի։ Ամէն։

Ա՟ՆԱՀԵՑՄԱՆ ԳԵՐԵԶՄԱՆԻ ՏԷՐ ՄԱՐԻԱՅ ՅԵՐ ՎԲԵ՟

Եւ ի վաղիւն անդր՝ որ է յԱւետ ուրբաթ՝ Թուն. ժողովեցան քահանայապետքն եւ մեծ իսեղիք առ պիղատոս։ Եւ ասեն. ա՟ր, յիշեցաք զի մոլորեցուցիչն այն ասէր, մինչ կենդանի էր. Թէ յետ երից աւուրց յառնեմ։ Ա՟րդ՝ հրամայեա զգուշանալ գերեզմանին մինչեւ յերրորդ աւուրս. գուցէ եկեալ աշակերտքն գիշերի՝ գողանայցեն զնա՝ եւ ասիցեն ժողովրդեանն՝ Թէ յարեաւ ի մեռելոց. եւ լինիցի յետինն մոլորութիւն քան զառաջինն։

Ա՟յլ ցնա պիղատոս. ունիք զզօրականս. երթայք զգուշացարուք՝ ոյլ եւ գիտէք։ Եւ նոքա երթեալ զգուշացան գերեզմանին. եւ կնքեցին զվէմն հանդերձ զօրականաւքն։

Ա՟ԹԱՂԱՆ ՏԻՆ ՄԱՐԻՈՅ ՅԵՐ ՎԲԵ՟

Եւ իբրեւ երեկոյ է՝ ոյլ՝ եկն այր մի ճ՟ոտաւոն յարիմաթեայ՝ որում անուն էր Յոսէփ. որ աշակերտեաց եւ նա ինքն Յիսուսի։ Այս մատուցեալ առ պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմինն յի, յայնժամ պիղատոս հրամայեաց տալ զմարմինն։ Եւ առեալ զմարմինն յոսէփ՝ պատեաց նը կտաւ եւ

Եւ եդ զնոր գերեզմանին, զոր փորեաց ի վիմի. եւ թաւալեցուցեալ կտիճ մի մեծ՝ եւ գնաց։

Էին եւ մարիամ մագդաղենացի՝ եւ միւս մարիամն, նստեին հանդէպ գերեզմանին։

Ա՚Ը Ծարաւէ Տէն Մերոյ ՅՈՒԼԻՈՍ

Եւ յերեկոյի շաբաթուն Թուն յորում լու-
սանայր միաշաբաթին . Էկն մարիամ մագ-
դաղենացի , և միւս մարիամն տեսանել զգերեզ-
մանն։

Եւ ահա շարժումն մեծ եղեւ . զի հրեշտակ տեառն
իջեալ յերկնից՝ մատուցեալ գեալ ի բաց զվէմն ի դրանց անտի . և
նստէր ի վրայ նորա։

Եւ էր տեսիլ նորա իբրեւ զլուսակն . և հանդերձ նոր
սպիտակ իբրեւ զձիւն։

Եւ յահէ անտի նոր խռո-
վեցան պահապանքն . և
եղեն իբրեւ զմեռեալս։

Պատասխանի եւ ետ հրեշ-
տակն և ասէ ցկանայսն .
մի՛ երկնչիք դուք . գիտեմ
զի զՅիսուս զխաչեալն
խնդրէք։

Չէ՚ ասա . քանզի յարեաւ,
որպ ասացն . եկայք և տե-
սէք զտեղին՝ ուր կայր։

Եւ վաղվաղակի երթայք
ասացէք աշակերտացն նո-
ցա եթէ յարեաւ՝ և ահա յա-
ջողանայ քան զձեզ՝ ի գա-
լիլեա . անդ տեսանիցէք
զնա . ահա ասացի ձեզ։

Եւ ելեալ վաղվաղակի՝ ի
գերեզմանէ անտի ահիւ
և խնդութեամբ բազմաւ՝
ընթանային պատմել աշա-
կերտացն։

Եւ ահա պատահէցաւ նոցա
յիսուս և ասէ՝ ողջ էք . և նո-
քա մատուցեալ կալան
զոտս նր՝ և երկիրպագին
նմա։

Յայնժամ ասէ ցնոսա յիսուս՝
մի՛ երկնչիք . երթայք ասա
ցէք եղբարցն իմոց՝ զի եր
թիցեն՝ ի գալիլեայ՝ և անդ
տեսցեն զնա։

Իբրեւ նոքա գնացին , ահա
ոմանք՝ ի զօրականացն
եկին՝ ի քաղաքն՝ և պատմե
ցին քահանայապետին զա
մենայն որ լինէր եղեւն։

Եւ նոքա ժողովեալ հան-
դերձ

Ա՛ռ

Ա՛ռաւելք նոցա պահել
զամ՝ զորինչ պատուիրէր
ցի ձէզ . և ահաւասիկ
ես ընդ ձէզ եմ զամենայն
աւուրս , մինչև ի կատար
բուծ աշխարհի։

Անապէնք պատուհասու՝ ա
շակերտելք զամ հեթա
նոսս , մկրտելք զնս յա
նուն հօր՝ և որդւոյ՝ և
հոգւոյն սրբոյ ։
Ուսուցանելք նոցա պահել
զամ՝ զորինչ պատուիրեցի
ձէզ . և ահաւասիկ ես ընդ
ձէզ եմ զամենայն աւուրս , մինչև ի կատար
բուծ աշխարհի։

դերձ ծերոջն , խորհուրդ առեալ՝ սրծաւի յոյժ է
առն զօրականացն ։
Եւ առեալ սասայքն եթէ
աշակերտքն նորա եկեալ
գիշերի , գողացան զնա՝
մինչ մեք իքունն էաք ։
Եւ եթէ լուր լինի պղ
ատոսայ , մեք հա
ճեցուք զնա՝ և զձեզ անդ
հոգս արասցուք ։
Եւ նոցա առեալ զարծաթն՝
արարին ըստ ուսանն . և եղ
համբաւս այս ի հրեից
մինչև ցայսօր ։
Եւ սակ մեսսիան աշա
կերտքն գնացին ի
գալիլեա , ի լեառնն ուր
ժամադիր եղև նոցա յն ։
Եւ երբ տեսին զնա՝ երկիր
պագին նմա . և ոմանք
երկուծացան ։
Եւ մատուցեալ յն ցնոսա
ետչաւ ընդ նոսա և ասէ .
առաւ ինձ ամ իշխանութի
յերկինս և յերկրի . ըստ
առաքեաց զիս հայր , և
ես առաքեմ զձեզ ։

Ա. Ի ՍՈՒՐԲ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ ՄԱՐԿՈՍԻ։

Ա ՒԵՏԱՐԱՆԱ որ ըստ Մարկոսի՝ գրեալ է նոյն ինքն Մարկոս, աշակերտն պետրոսի. և ընթացակիցն պօղոսի։

Ա՛ՐԴ՝ դնէ սա զսկիզբն աւետարանին, ի յօհաննու քարոզութենէն։ և պատմէ զկրտութիւնն տեառն ի յօհաննէ, և առնու զվկայութիւն յհեսայեայ մարգարէ։ Զանազանէ և զվերջաբանութիւն ի լերկնն. այլ զերկրորդ ձանձն ոչ պատմէ։

Ա՛ռաւ և վերընտրեաց աշակերտացն և ասէ զինչ անդ, և զարհուրեան զոր արար։ Այս զվկայեցոյն ի կատարածի աշխարհիս։ Այլ և զերկրորդ մասնութիւնն. թէ ոչ մնասցեալ սիղատոսի. և խոշտեցաւ մարմնով։ Այլ յարուցեալ բաժանեցոյց զինաւորացն զհանդերձեալն նոր։ Այլ վերանալոյն, թէ ոչ եդաւ ի գերկնմանի, և յարեաւ երկրորդեայ։

Ասաի և զերեքին հրեշտակին ցկանացան, և պատմէն զյարուցին տեառն նոցա։ Այլ նոցայն լուեալ՝ պատմէն զինչն աշակերտացն ուրուխոթէ։

Մարկոս՝ աշակերտ և թարգման պետրոսի վիմին։ Հետ ընդ առաքեալսն ամենց համբառնալոյ տեառն՝ աղաչեցեալ ի հուսմ յերեսից հաւատացելոց ի քո. գրեաց զաւետարանն, լեզուաւ եգիպտականաւ հանուռօսապէս։ Այլ հաւանութեամբ նոցին սրբոյն պետրոսի՝ առեալ զաւետարանն իւր գնաց յաղեքսանդրիայ. և եկաց՝ յեգիպտոս։

| Յ | Գ | Ա | Ա՛ | Յ՛ Գ՛ Ա՛ Ա՛ Ա

Յ	Գ	Ա	Ա	Ա	Յ֊ժէ Գ֊ւնց Սէն Ա֊եւ֊ւ֊ւն Ա֊ւ֊ւ֊ւ
		խը	խ		ա֊ն Թէ տրժան է տրձակէլ զկինն ։
		խթ	խա	կդ	ա֊ն հարցանէլց մեծատանն ցյն ։
		խ	խդ		ա֊ն որդւոյն զբաժնեայ ։
		սը	խդ	կե	ա֊ն բռնաւիկոսի որդւոյ տիմկի ։
	խշ	խե	կթ	կե	ա֊ն յաւանական իշխն ։
		խէ			ա֊ն ջրանալց թզենւոյն ։
					ա֊ն անչիշատարութեան ։
		խը	խը	հ	ա֊ն հրեշ֊ւոյ քահանայապետին զնորն ։
		ձ	ձ	հո	ա֊ն առաւոտ անկեալ պղծոյն ։
		ձբ	ձբ	հբ	ա֊ն հարցանէլց զդահեկանէն ։
		ձգ	ձգ	հգ	ա֊ն հարցանէ՛ սպղտւկեցւոյն ։
		ձգ	ձգ		ա֊ն հարցանէ՛ գպլրացն ցյն ։
		ձե	ձե	հդ	ա֊ն ուսուցանէլց ի տաճարին ։
				հե	ա֊ն երկուց լսմայիլն պրեցն ։
		ձէ	խբ	հզ	ա֊ն կատարածին բանը ։
		ձը	խգ		ա֊ն աւուրն և ժամուն ։
	խղ	կբ	խդ		ա֊ն օձանէլց կնոջն զտէրն ։
		կգ	խե		ա֊ն պատէրի զտակն ։
		կե	խզ		ա֊ն մատռուէն մարգարէանալց ։
		կզ	խէ	հթ	ա֊ն ուբացուԹէն պետրոսի ։
	լե	ձգ	խը	կը	ա֊ն լանգւելց զմարմնին ցմի ։
		ձդ	խթ	կթ	ա֊ն կանանցն խուշաբերից ։

Աբ. Հետազոտիչն Աստիճանի

ԿԻՐԱԿԻ

ԱՒԻԳՏԱՐԱՆԻ ՅԻՒ ՎՐԻՒ,

որդւոյ ՅՕՀ։

Ով ևս դրեալ է եւայի մարգարէ . ահաւասիկ եւս ա՛ռաքեմ զհրեշտակ իմ առաջի քո . որ հանդէպ եղեալ
զձանապարհս քո առաջի քո։

Զայն բարբառոյ յանապատի պատրաստ արարէք զճանապարհ Տեառն . և ուղիղս արարէք զշաւիղս նորա։
Նա եկեալ՝ զի յօհաննէս մկրտեաւ յանապատի . և բարձր
զեր զվկրտուի ապաշխարուե՛ի թողուի մեղաց։
Նա երթայր առնոյ նոմ աշխարհն հրեաստանի . և եկեալ
ցիւր սահնեբլեան . և մկրտէին ի նմանէ ի յորդանան
գետ խոստովանեալ զմեղս իւրեանց։

Այս է որ ասաց զԵսայի մարգարէ՝ ձայն
աղաղակողի անապատի՝ պատրաստեցէք
զճանապարհ Տեառն, ուղիս արարէք
նմա։ Եւ էր Յովհաննէս զգեցեալ
մազեղինիս ուղտոյ, և գոտի
մաշկեղէն ընդ մէջ
իւր, և կերակուր նորա մո-
խիր և մեղր վայրենի։

Քարոզէր և ասէր. գայ
զօրագոյն քան զիս զկնի
իմ. որում չեմ բաւական
խոնարհիլ լուծանել զկօշ-
տս կօշկացն նորա։

Ես մկրտեցի զձեզ ջրով.
և նա մկրտեսցէ զձեզ
հոգւով սրբով։

Այս էղև՝ յաւուրսն յայ
նմանիկ եկն Յիսուս ի Նազարէթ
Գալիլեացւոց. և մկրտե-
ցաւ ի Յովհաննէ ի յոր-
դանան։

Այս նոյնժամայն ընդ ել-
լանել ի ջրոցն՝ եւտես զե-
լեալ զերկինս՝ և զՀոգին ոգ
իբրև զաղաւնի. գալ ի-
նորա ի վերա նորա։

Ձայն էղև ի երկնից՝ և ա-
սէր. դու ես որդի իմ սիրե-
լի. ընդ քեզ հաճեցայ։

Այս նոյնժամայն Հոգին
հանէ զնա յանապատ։

114

Այս էր նա անդ զաւուրս
քառասուն փորձեալ ի սա-
տանայէ. Այս էր ընդ գա-
զանս. և հրեշտակք պաշ-
տէին զնա։

Յետ մատնելոյն զՅովհաննու՝ եկն Յի-
սուս ի գալիլեա. Քարոզէր զաւետարանն
նոյ՝ և ասէր։

Լաւ կատարեալ է ժամա-
նակ. և հասեալ է արքայու-
թիւնն նոյ. ապաշխարե-
ցէք, և հաւատայցէք յա-
ւետարանն։

Իբրև անցանէր առ ծովեզ-
երբն գալիլեացւոց՝ եւտես
զսիմոն, և զանդրէաս զեղ-
բայր սիմոնի. զի արկեալ
էր նոքա ուռկանս ի ծով.
քանզի ձկնորսք էին։

Այս ասէ ցնոսա՝ եկայք
զկնի իմ, և ստիպիցից զձեզ
լինիլ որսորդս մարդկան։

Այս

Եւ մանաւանդ ի կախաղանն հայեալ. եւ խակ եւ խակ ի շարաթաւն մուծեալ ի ժողովրդեն՝ ուսուցեալ նեղ էին։

Եւ զարմանային ընդ վարդապետութեանդ նորոյ զոր ուսուցանէր՝ զի իբրեւ իշխանութիւն ունի՝ եւ ոչ պէս դպիրացն։

Եւ եր ի ժողովրդեանն

Նոցա պէր մի, յորում պատ պիղծ գոյր. որ աղաղակ եհեաց եւ ասէ։

Այլ տուր. զի կայ մեր եւքս՝ յս նազովրեցի. եկիր կորուսանել զմեզ. գի՞ տեմք զքեզ, ով ես սրդ ած։

Յաստուած ինայ եւ ասէ. կասկեաց՝ եւ ել ի դմանէ։

Եւ զարկայ զնա պատ պիղծ. եւ աղաղակեաց ի ձայն մեծ. եւ ել ի նմանէ։

Եւ զարմացան ամենեքեան, մինչեւ հնծել ընդ միմեանս եւ ասել. զինչ է պատ նոր վարդապետութիւն. զի իշխանութեամբ եւ պատ պիղծ ոգոյ ատեն՝ եւ հնազանդին ցնին ատեն։

Եւ ել լուր նորա ընդ ամ կողմն գաղիլեացւոց։

Եւ վարդապետին ելեալ ի ժողովրդենէն՝ եկին ի տունն սիմոնի եւ անդրէաս՝ յակոբ եւ յովհաննու հանդերձ։

Եւ զպատնէ սիմոնի զհնար ջեր

Եւ վարդապետին թողեալ զուսնան՝ գնացին զհետ նորա։

Եւ մատուցեալ անտի առ կաւիկ ի յոտաքն հատես զյակոբոս զերեդեայ՝ եւ զյովհաննէս զեղբայր նր. և գնատա ի նատեն մինչ կատարեին ուսնան. և կո չէտց գնան։

Եւ վարդապետին թողեալ շհայրն իւրեանց զեբեդ ի նատեն վարձկօք նօքն հանդերձ գնացին զհետ նր։

Գերեալ կե՞, նեղեալ։

Ընդ Տէն մերոյ Յ՚Ի՛Ս՚.

զեր
արբուխեմ քո պատարագ՝
քահանային . և մատոյց ինձ
ցեղ . զի երեք՝ ցայգ զբեղ
ասէ :
Ո՞վ զայլ երբ՝ մի ումեք տայ
խնդրեն զբեզ
Նա ասէ ցնա . եկայք , եր
թիցուք և յայլ մօտաւոր
գիւղաքաղաքին՝ զի և անդ
քարոզեցից . զի ցայս իսկ
եկեալ եմ :
Նա քարոզէր ի ժողովուր
դս նոց ընդ ամ գալիլեա
ցիս . և դեւս հանէր :
Եւ այլ առնս բազումս . ո
րոց առնու զերկուս զերկուս
և ասէր . տր՝ երեք կամիս
կատարեա զիս արբեզ
Եւակ ցնա զթուցեալ ձգեաց
զձեռն . մերձեցաւ՝ նա և
ասէ ցնա . կամիմ , սրբեաց :
Նա իբրև ասաց ցնա , վեղ
վաղակի գնաց ի նմանէ
բորոտութին՝ և սրբեցաւ :
Նա ասաւեալ նմա՝ եհան
արտաքս վաղվաղակի՝ և
ասէ :
Ո՞վ զայլ լեր . մի ումեք ասի
ցես . այլ երթ՝ ցոյց զբեզ
քահանային . և մատոյց ինձ
ի սահման իւրում՝ որ
ընդ նմանն էին :
Նա գնաց գՀերովդէս սիմոն՝
և որք ընդ նմանն էին :
Նա մտեալ ի տուն մի՝ ոչ
կամէր որ գիտասցէ ոք .
և ոչ տայր խօսիլ դիւացն .
զի գիտէին զնա թէ
քրիստոս է :
Յետ երից աւուրց , Յարեաւ
Տէրն մեր Յիսուս .
և ընդ այգին ընդ ա
ռաւօտն յոտն
ցեալ՝ եկն , և գնաց
յանապատ տեղի . և անդ
կայր յաղօթս :
Նա գնաց գՀերովդէս սիմոն՝
և որք ընդ նմանն էին :
Նա մտեալ ի տուն մի՝ ոչ
կամէր որ գիտասցէ ոք .
և ոչ տայր խօսիլ դիւացն .
զի գիտէին զնա թէ
քրիստոս է :
Նա դեւս բազումս էհան .
անդա՛ի սկիզս սկիզս սխոտից .
Նա բժշկէից զբազումս հիւ
դս՝ և զդիւահարսն :
Նա էր ամ քառասն ժո
ղովեալ առ դրունսն :
Նա իբրև երկեաց էզէ՛ի
մտանել արեգականն , էր
բերին առնա զամ հիւանդ
դրս՝ և զդիւահարսն :
Նա էր ամ քառասն ժո
ղովեալ առ դրունսն :
Նա բժշկէից զբազումս հիւ
անդս՝ ի սկիզս սկիզս սխոտից .
Նա դեւս բազումս էհան .
և ոչ տայր խօսիլ դիւացն .
զի գիտէին զնա թէ
քրիստոս է :
Յետ երից աւուրց , Յարեաւ
Տէրն մեր Յիսուս .
և ընդ այգին ընդ ա
ռաւօտն յոտն
ցեալ՝ եկն , և գնաց
յանապատ տեղի . և անդ
կայր յաղօթս :
Նա գնաց գՀերովդէս սիմոն՝
և որք ընդ նմանն էին :

Եւ ասէ ցնա՝ Ես եմ Աստուած հարցն քոց՝ եւ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ։ Եւ ասէ Մովսէս՝ արի՛ արի զգեստս քո՝ եւ երթ՛ի տուն քո։ Եւ ասէ՝ ասի՛, տո՛ր զմնհճակդ քո՝ եւ երթ՛ի տուն քո։ Եւ ինքն դիտասջիք եմեկ իշխանութի ունի որդի մարդոյ ի վե՛ր երկրի Թողութ զմեղս։ ասէ ցանդամալոյծն։ Թողեալ լիցին քեզ մեղք քո։ Եւ ինչ դիւրին է ասել՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո։ եւ ասել՝ արի՛ եւ զգեստ քո առ՝ եւ գնա՛ ի տուն քո։ Եւ զարհուրեցան ամենեքին՝ եւ փառաւորէին զԱստուած՝ եւ լցան երկիւղիւ՝ եւ ասէին՝ զի տեսաք զհրաշս այսօր։ Եւ ասէ ցանդամալոյծն։

Եւ տեսեալ մի զհաւատս նոցա՝ ասէ ցանդամալոյծն։ Թողեալ լիցին քեզ մեղք քո։ Եւ էին ոմանք ի գրագիտաց անտի։ որք անդ նստէին։ եւ խորհէին ի սիրտս իւրեանց։ Ընդէ՞ր է այս՝ որ խօսի սա զհայհոյութիս։ ո՞վ կարէ Թողուլ մեղս՝ եթէ ոչ միայն Աստուած։ Եւ գիտաւ յի յոդի իւր՝ թէ այնպէս խորհէին ի սիրտս իւրեանց։ եւ ասէ՝ ընդէ՞ր խորհիք զայդ ի սիրտս ձեր։

Տէրն մեր Յիսուս։

Եւ մեռանել դատեցէք ի կախաղանաւս՝ յեւ աւուրց։

Ըստ եղեւ եթէ ի տան է. Եւ ժողովեցան բազումք՝ մինչեւ առեղի ևս ոչ լինիլ՝ եւ ոչ առ դրանն. եւ խօսէր նոցա զբանն։

Եւ գային առնա՝ բերէին անդամալոյծ մի բարձեալ ի մահիճէ։

Եւ երբեմն ոչ կարէին մերձենալ առնա յամբոխէ անտի, քակէին զտանիկն՝ ուր էր յե՛ւ բացեալ զնա՝ իջուցանէին զմահիճն՝ ուր պառկեալ էր անդամալոյծն։

Եւ նա ելեալ սկսաւ քալել յոտից՝ եւ հուսկ հարաւ կանգնել զբանն։ մինչ ոչ ևս կարօղ լինիլ նմա յայնմ ժամուն ի քաղաք մտանել։ այլ արտաքոյ բնակութեան առեալս էր։ եւ գային առնա ի նմա կողմանց։

Յետ աւուրց ինչ՝ ելեալ դարձեալ ի կախաղանաւս՝ յեւ աւուրց։

Եւ յորժամ վաղվաղակի առեալ զմահճակն՝ եւ առաւ ջի ամենեցուն. մինչեւ զարթնուլ ամենեցուն եւ վազ առնուլ զնոսա . եւ ասել . Թէ պատիկի ինչ երթիք ած առաջ։

Յետոյ կէս՝ ի ետին

ՏԱՆ ՄԸ ՑՈՒՐԱ.

Եւ էլ դարձեալ ի ծովիզրն. եւ ամ ժողովուրդն գայր առ նոսա. եւ ուսուցանէր զնոսա։

Եւ մինչդեռ անցանէր . եհաս գրչի ալիկայ՝ գի նստէր ի մաքսաւորուն . եւ ասէ ցնա . Կաց զինի իմ։ եւ յարուցեալ գնաց զկինին։

Եւ եղե՝ ի բազմին նը ի տան նը. եւ բազում մաքսաւորք եւ մեղաւորք էին ընդ յի՝ եւ ընդ աշակերտան նը. քանզի էին բազումք՝ որք եկեալ՝ պին զհետ նը։

Եւ կաք դպիրքն՝ եւ փարիսեցիքն՝ տեսին եթէ ուտէ ընդ մաքսաւորս եւ ընդ մեղաւորս . ասեն ցաշակերտս նը. զի՞նչ զի ընդ մաքսաւորս եւ ընդ մեղաւորս ուտէք եւ ըմպէք։

Եւ երբ լուաւ յի՝ ասէ ցնոսա. ոչինչ է պիտոյ բժիշկ ողջոյ՝ այլ հիւանդացս . եւ ոչ եկի կոչել զարդարս՝ այլ զմեղաւորս։

Եւ էին աշակերտքն յոհանննու եւ փարիսեցիքն՝ ի պահս . գան եւ ասեն ցնա. ընդ էր աշակերտքն յոհաննու եւ փարիսեցիքն պահեն . եւ քո աշակերտքդ ոչ պահեն։

Եւ ասէ ցնոսա յի . միթէ մարթի ինչ հյե որդւոց սենեկապետի միոչ ընդ նոսա իւրեանց պահել . ցորքան ընդ իւրեանս ունիցին զփեսայն, ոչ է մարթի պահել։

Այլ եկեսցեն աւուրք՝ յորժամ վերասցի ի նոցանէ փեսայն . եւ ապա պահեսցեն յաւուրսն յայնմիկ։

Հնոյր կտաւեայ նոր ան լթոխի արկանէ ի վե հնա

Եւ ասէ ցնա. զինչ արժան
է ի շաբաթի առնել. բարի՞ լինչ
գործել՝ եթէ չար առնել.
ոգի՞ փրկել սպանանել՝
թէ

Եւ ասէ ցնա՝ որոյ ձեռն
գօսայեալ էր. տուր, անց
ի միջ։

Եւ ասէ ցնա. զինչ արժան
է ի շաբաթի. բարի՞ լինչ
գործել՝ եթէ չար առնել.
ոգի՞ փրկել սպանանել՝
թէ

Եւ ասէ ցնա. շաբաթի վա՜յ
մարդոյ էղիր. և ո՛չ էիր
մարդոյ վա՜յ շաբաթու։

Այլ ուրեմն ասէ մարդի
մարդոյ և շաբաթու։

Եւ էմուտ միւսանգամ
ի ժողովուրդն. և էր անդ
այր մի՝ որոյ ձեռն դօսա-
ցեալ էր։

Եւ սպասէին նմա՝ եթէ
բժշկիցէ զնա՝ ի շաբա-
թուն՝ զի չարասցեն զնմանէ։

Եւ ասէ ցայն՝ որոյ ձեռն
դօսաց

Եւ ասաց ցարչևէ բանսն իւր՝ զի նաւասկ մի պատրաստսցեն կան կայցէ նմա վն ամբո խին զի մի՛ նեղեսցէն զնա։ Կանգնէ զբաշխան բժշկ կէսց ։ միջ գալ և խնդիլ զնուխտ՝ զի մեռեալ էր ան նա։ որք ունէին սխատս ինչ։ Եւ պիղծք պիղծք յորժամ տեսանէին զնա՝ անկանէին առաջի նր ։ աղաղակէին և ասէին։

Ձէ՛ն մեր Ց՛Ե՛Ր։

Յէսու՛ Նա՛, Աստո՛ ըո՛։

Տէն մեր Ց՛Ե՛Ր։

լանէ ի լեառն ։ և կոչէ առ ինքն զորս ինքն կամեցաւ ։ և գնացին առ նա։

Եւ արար երկուտասան՝ զի էին ընտրեալ ։ և զի առա քեսցէ զնս քարոզել։

Եւ ունէր իշխանութի բռ ժշկել զցաւս՝ և հանել զդեւս։

Եւ զդեւս։

Եւ

Եւ հայեցեալ յնի զնոքօք ընդ ցասմամբ. տրտմեալ վն կուրութե սրտից նց ։ ասէ ցայնն՝ ձգ էա զձեռն քո։ և նա ձգէաց ։ և ողջացաւ ձեռն նորա։

Յէսու՛ կե՛ս Հա՛ն։

Ա՛ՏՏՆ մերդ Ց՛Ե՛Ր։

ե ելեալ արտաքս վաղվաղակի վա բհսեցիքն հե րօ դհանոսքն հնդեր խոր հուրդ առնէին վն նր՝ թէ զի կորուսցեն զնա։ Ասէ յն աշակերտսքն իւ րոցք գնայ ի ծովեզրն ։ Եւ բազում ժողովուրդ ի գալիլեացւոց երթային ետ հետն։ և ի հրէաստանէ ։ Եւ յԻ մէ և յայնկոյս յոր դանանու ։ և որք ի սիւրս և ի Սիդոն ։ բազում ժողովուրդ՝ լսէին զորչափ մեծ էր գործ ն առնէ։

Եւ ասէ ցաշակերտսն իւր՝ զի նաւակ մի պատրաստսցեն կան կայցէ նմա վն ամբո խին՝ զի մի՛ նեղեսցեն զնա։ Բազում զբաշխս բժշ կէաց ։ մինչ գալ և խնդիլ զնուխտ՝ զի մեռեալ էր ան նա։ որք ունէին սխատս ինչ։ Եւ պիղծք պիղծք յորժամ տեսանէին զնա՝ անկանէին առաջի նր ։ աղաղակէին և ասէին։

Ձէ՛ն մեր Ց՛Ե՛Ր։

Յէսու՛ Նա՛, Աստո՛ ըո՛։

Տէն մեր Ց՛Ե՛Ր։

լանէ ի լեառն ։ և կոչէ առ ինքն զորս ինքն կամեցաւ ։ և գնացին առ նա։

Եւ արար երկուտասան՝ զի էին ընտրեալ ։ և զի առա քեսցէ զնս քարոզել։

Եւ ունէր իշխանութի բռ ժշկել զցաւս՝ և հանել զդեւս։

Եւ զդեւս։

Եւ

ՅՈՎ

Ա

Ա

Ա

Ո՞վ իմ որ առնիցէ զկաս
ից, նաեւ էգբայր իմ, և
քոյր՝ և մայր։

Յեղուր" կէ", Հինէ ըէ"։

Տէրն ասէ ցՏէր.

արձակել սկսաւ
ուսուցանել սա
ծուլեզբեր. և
խռնելոյն զնուաստ ժողո
վուրդք բազումք. մինչև
ի նաւ մտանել նմա՝ և
նստիլ ի ծովուն. և ամ
ժողովուրդն ցծովեզբեր
զցամաքն ունէին։

Եւ ուսուցանէր զնա ի
առակս բազում. և ա
սէր ցնոսա ի վարդապետու
թիւրում. լուարուք։

Հասաւ ել սերմանող
ի սերմանել։

Եւ եղեւ ի սերմանել զնա,
անկաւ առ ճանապարհաւ՝
և եկն թռչուն՝ և եկեր
զնա։

Եւ այլն անկաւ յապառա
ժի. ուր ոչ գոյր հող բազ
մաւ, և վաղվաղակի բուս
սաւ՝

Ա՛ Ա՛ Գ՛ Ա՛ Ա՛ Գ՛
Լ Ջ Ձ՛ Լ Ջ Ն՛

Ա՛ Ա՛ Գ՛
Լ Ջ Ձ՛

Ա՛ Ա՛ Գ՛
Լ Ջ Ն՛

Ա՛ Ա՛ Գ՛
Լ Ջ Ձ՛

Ա՛ Ա՛ Գ՛
Լ Ջ Ն՛

ատաւ՝ քանզի ոչ գոյր հիւթ
երկրին։

Եւ յորժամ ծագէցաւ
արեւ, չորացաւ. և զի ոչ գոյին
արմատք, չամաքէցաւ։

Եւ այն անկաւ ի մէջ փո-
շոյ. էլեւն փուշքն՝ և հեղ
ձուցին զնա. և պտուղ
ոչ էառ։

Եւ այն անկաւ յերկիր
բարւոք. և ելեալ աճեցին
ասպր զպտուղ. և բերէր
ընդ միոյ երեսուն. և ընդ
միոյ վաթսուն. և ընդ միոյ
հարիւր։

Եւ ասէր՝ որ ունիցի ա-
կանջս լսելոյ՝ լսիցէ։

ՅԵՏՈՑ ԿԵՆ, ՈՐՔՍՒ Ա-
ՌԱՔՆԱՑՆ Ա-
ՐՏԱՔՍՒՆՔ

Եւ էրկրն ասէր Ցա-
ռաքեալսն։

Ասացէ՛ ինձ որք արտաքինքն
են, զի՞նչ առակիք լինիւ։

Ոչ տեսանելով տեսցեն՝
և մի՛ տեսցեն. և լսելով
լսիցեն՝ և մի՛ իմասցին.
զի մի՛ երբեք դարձցին՝ և
թողեալ նոցա։

Եւ ասէ ցնոսա. ոչ գիտէք
զառակս զայս. և զկարդ
զնա՞մ առական գիտիցէք։

Ար սերմանկն, զբանն սեր
մանէ։

Եւ նոքա են՝ որք առ ճա-
նապարհաւն, ուր բանն սերմանի. և յորժամ լսեն
զնա՝ գայ սատանայ՝ և հանէ
զսերմանեալն ի սիրտս նոցա։

Եւ նոքա են՝ որք յապա-
ռաժին սերմանեցան. որք
յորժամ լսիցեն զբանն,
վաղվաղակի խնդութեամբ
ընդունին։

Եւ զի ոչ ունին արմատս
յանձինս. այլ առ ժամանակ
հաւատ մի են. ապա ի հասա-
նել նեղութեան կամ հալած-
մանն վասն բանին, վաղվաղակի
կրկին պղծանկղին։

Եւ որ ի մէջ փշոյն սեր-

ձեզ՝ որոց լսէքդ՝ որովհետև ես վասն
վասն իմոյ անուանդ՝ նուաղին քա-
ղաքին ձեռք։

Ա՚ Ով որ ունիցի, տացի նմա. խբ
և որ ոչն ունիցի՝ և զոր ուն-
նին՝ բարձցի ի նմանէ։

Ձ-ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԿԻՐԱԿԻՒՆ Ա-ՒՐԱՆ.

ՏՐՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ.

Ա՚ Եւ ասէր՝ պատկէս ես խգ
ապերախտութեան ձո. ի
ոչ գիտեմ զի ես ար-
կանիցեմ զսէրմանիս
յերկիր։

Ա՚ Եւ նստէիցէ, և յառնիցէ
գիշեր և ցգերկիւղ. և սերմ
անկանիցէ բազում՝ և ոչ
ճիւղն։ և նա ոչ գիտէ։

Ա՚ Եւ երկիրն ինքն բերէ
զպտուղն, նախ զխոտն՝ և
ապա զհասկն՝ ապա զցո-
րեան ատաք ի հասկին։

Ա՚ Յորժամ տայցէ զպը-
տուղն, վաղվաղակի առա-
քէ մանգաղ՝ զի հասեալ
են հունձք։

Ա՚ Եւ ասէր. ո՞ւմ նմանեմ խգ
զարդարութիւն ձո.
կամ

ՄՆ ՄՑ Գ
ՔՔ ՔՔ ՀՔ·ՀԼԳ
ՀՀ ՂՂ Հ
ՀՀ Ֆ Ֆ

ՄՆ ՄՑ Գ
ՀՔ ՀՀ ՀՀ
ՀԳ · ·
ՀԳ ՀԼԵ ՀԼԵ

մանեցաւ՝ նորա էն. որք
իբրև ղբանն լսեն։

Ա՚ Եւ հողք աշխարհիս. և
պատարանք մեծուձ մտոյ
նէնդև հեղձուցանեն զբա-
նըն՝ և անպտուղ լինի։

Ա՚ Եւ նորա էն՝ որք ի երկիրն
բարւոք սերմանեցան. որք
լսեն զբանն՝ և ընդունին՝
և տան զպտուղ. ընդ միոյ
երեսուն՝ և ընդ միոյ վեց-
սուն՝ և ընդ միոյ հարիւր։

ՅԱՌԱՔԵԼՈՅ "ԿԻ-", Շ ՀԻՒՆ-".

ՏՐՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ.

Ա՚ Ասէ ցնոս. մի թէ խ
գայ ճրագ՝ զի ընդ
գրուանաւ դնիցի. կամ՝
ընդ մահճօք. ոչ ապաքէն
ի վե՛ր աշտանակի դնիցի։

Ա՚ Ոչ էր ինչ ի ծածուկ՝ որ
թէ ոչ յայտնեսցի. և ոչ
եղեւ ինչ գաղտնի, եթէ ոչ
ի յայտ գայցէ։

Ա՚ Թէ ոք ունիցի ականջս
լսելոյ՝ լուիցէ։

Ա՚ Եւ ասէ ցնոսա. տեսէք խա
զինչ լսէքդ. և յաւելցի

Աղաղակն զիջողութիւնն. և առնուն զնա նաւաւն հան դէպ. և զայլ ևս նաւան՝ որք էին ընդ նմա։

Եւ լինի եւ մրրիկ մեծ հոդմոյ. և զալիան ի նաւն զի ջայր. մինչ գրեթէ լի՛ իսկ լինիլ։

Եւ ինքն ննջէր ի խաւարն ի վե՛ր քարշի. զարթուցանէին զնա և ասէին. վայր դատեա՝ ոչինչ կ՚քեզ փոյթ. զի կորնչիմք ասասկ։

Եւ զարթուցեալ սաստէց հողմոյն. և ծովուն ասէ. դադար եա, կարկեաց. և դադարեաց հողմն. և եղև խաղաղութի՛ մեծ։

Եւ ասէ ցնո՛ն. ընդէ՞ր այդպէս վհատասիրա՛ք էք. չէ՞ և ո՛ւնիք հաւատս. և էր կէան երկիւղ մեծ. և ասէին ցմիմեանս. ո՞ր ար դեաք իցէ սա. զի և հողմ՝ և ծով հնազանդի՛ն սմա։

Եւ եկն յայնկոյս ծովուն յաշխարհն գերգեսացւոց։

Եւ ընդ եւանէն նո՛ր ի նաւ

կոյն։

Եւ ասէ ցնա յաւուր յայնմիկ, իրրև ընդ երեկս լինիւր. և ցկոյք՝ անցցուք յայն կողմն։

Ձրն մր ՅՒՒ.

Ըստ Մարկոսի գլուխ Դ՚։

Եւ հասան մնանախայ՝ որ յորժամ սերմանիցի երկրի՝ փոքրագոյն է քան զամենայն սերմանիս՝ որք են երկրի։

Եւ յորժամ սերմանիցի, բուսանի, և լինի մեծ քան զամենայն բանջար. և արձակէ ոստս մեծամեծս մինչև բուսական լինիլ ընդ հովանեաւ նո՛ր թռչնոց երկնից բնակիլ։

Եւ պատմիսի առակօք խոսեր ընդ նո՛ս զբանն, զոր կա՛ր ըստ լինելին լսել։

Եւ առանց առակի ոչինչ խոսեր ընդ նո՛ս. Այլ ա՛ր առանձինն աշակերտացն իւրոց մեկներ զամ։

Ըստ ՄԱՐԿՈՍԻ Գ՚։

Եւ ասէ ցնո՛ս յաւուր յայնմիկ, իրրև ընդ երեկս լինիւր. և կոյք՝ անցցուք յայն կողմն։

զինչ անուն է քո։

Եւ ասէ ցնա , լեգէօն անուն է իմ . քանզի բազմք եմք։

Եւ աղաչէին զնա յոյժ . զի մի՛ առաքեսցէ զնա արտաքս քան զաշխարհն։

Եւ անդ էր առ լերամբն հօտ մի խոզից սրօտաց կան մեծ։

Եւ աղաչեցին զնա ամենեքեան՝ և ասեն . առաքեա զմեզ ի խոզսն, զի մտցուք ի նոսա։

Եւ հրամայեաց նոցա . և իբրև ելին այնքան պիղծք՝ մտին ի խոզսն . և ահա հօտն ամենայն ի դարէ անտի ի ծովն . և էին իբրև երկու հազարք՝ և հեղձնուին ի ծովուն։

Եւ խոզարածքն վախեան . և արտաքս ելին ի քաղաքին և յագարակս . և եկին առնել զինչ էր՝ որ գործեցաւն։

Ոմանք առ յիս՝ և առնանէն զգուխհարսն՝ զի նստէր զգեցեալ և զպատուհասեալ՝ որ

Եւ հարցանէր ցնա՝ թէ այդ պիղծ ի մէջ ոյդ ի՛ նմանէ ելեալ էր անտի , պատասխեցաւ նմա այր մի՝ ի գերեզմանաց ելեալ ոգի պիղծ։

Որոյ բնակութի՛ն էր ի գերեզմանսն . և ո՛չ շղթայիւք ոք կարէր կապել զնա։

Վասն զի բազումանգամ ոտն և ձեռն կապեալ էր շղթայիւք կապեալ՝ և խզէր զերկաթսն . և զտոհմակապան խորտակէր . և ոչոք կարէր զնա յաղթել։

Եւ աղաղակեաց ձայն մեծ և ասէ , զի՛նչ կայ իմ և քո Յիսուս որդի աստուծոյ բարձրելոյ . երդմնեցուցանեմ զքեզ՝ մի՛ տանջեր զիս։

Վասն զի ասէր ցնա՝ ել պատ պիղծ՝ի մարդոյ այդ ի՛

Զատիկ կէ՝ Տէրն շէ՝

ՏԵՐՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ

Ե՛ւ իբրև էանայ յի
միւսանգամ Յայն
կողմն, ժողովեցաւ առ
նա ժողովուրդ բազում.
և էր առ ծովեզերքն։

Եւ ահա մի ի ժողովրդա-
պետացն գայր՝ որում ա-
նունն էր Յայրոս. և իբրև
տեսա զնա՝ անկաւ առ
ոտս նորա։

Աղաչէր զնա յոյժ և ա-
սէր. Թէ դուստր նորս
մերձ է ի մահ. գնի եկեալ
դնիցէ նմա ձեռն. ապ զի
ապրեսցի, և կեցցէ։

Եւ գնայր ընդ նմա. էր
Թյր և ժողովուրդ բազում
գՀետ նր. և նեղէին զնա։

Եւ կին մի էր ի տեսանե
սուԹէ արեան՝ զերկոտա
սան ամն։

Եւ յոյժ վշտացեալ ի բա
զում բժշկից. և ծախեալ
զինչս իւր զամ. և չէր ինչ
օգտեալ. այլ ևս առաւել

Ղ. ԺԲ. ՇԲԹ. Ա. ՇԲԹ. ՆԳ. ՄԸ

որ ուռնէր զլեգէոնն. և
զտհի հարան։

Եւ պատմեցին նմ՝ որոց
տեսեալն էր. Թէ զինչ է
զև դիմահարին. և զինչ
վն խոզիցն։

Եւ սկսան աղաչել զնա՝
գնալ ի սահմանաց նց։

Եւ իբրև էառաւ նա ի
նաւն՝ աղաչէր զնա դիմա
հարն՝ զի ընդ նմա լիցէ։

Եւ յն ոչ էած նմա Թող.
այլ ասէ ցնա՝ ԵրԹ ի տուն
քո՝ առ բնտանիս քո. և
պատմեա նց. զորչափ միան
գամ՝ որ արար քէզ՝ և ո
ղորմեցաւ քէզ։

Եւ գնաց՝ և սկսաւ քա
րոզել ի դեկապոլին՝ զոր
ինչ արար նմա յն. և ամե
նեքեան զարմանային։

իրան ստուգութիւն։

Այս յայտ ցնաւդուստր՝ հաւատոք քո կեցուցին զքեզ. երթ՝ի խաղաղութիւն եւ էղիջիր ողջ՝ի տանջանացդ քոց։

Ղուկ. Ը՝ ԽԸ՝, Ղուկ. ՀԸ՝։

ՏԵՌՆ ՄԵՐ ՅԻՒՍԻՍ.

Ինչուեռ նոյն գոյն խօսէր՝ գան ոմանք՝ի ժողովրդապետէն եւ ասեն. Թէ դուստրն քո մեռաւ՝ զի՛ եւս աշխատ առնես զվարդապետդ։

Իսկ յայնժամ լուեալ զբանն ասացեալ, ասէ ցհրէշտակապետն. Մի՛ երկնչիր՝ բայց միայն հաւատա՛։ Այլ ոչ զոք էթող ընդ իւր երթալ. բայց միայն զպետրոս՝ եւ զյակոբոս՝ եւ զյովհաննէս զեղբայրն յակոբայ։ Ելա՛յ ի տունն ժողովրդապետին՝ եւ առաւել ամբոխ լայր՝ եւ լալկանաց՝ եւ աղաղակ լայր։

Եւ լուեալ մտաւ զկնի՝ եւկն՝ի միջ ամբոխին լեռոյ՝ եւ բռնեան ի ձեռն զկնդակէրպէ նորա։

Եւ կանգնի ասէ՛ի մեռեալ Թէ միայն մերձեցայդ՝ի հանդերձս նոր, փրկեցայդ։

Այլ վաղվաղակի յամենեքեան աղբիւր արեան նր. եւ գիտաց՝ի մարմնին իւր՝ Թէ բժշկեցաւ՝ի տանջանացն։

Այլ անդէն վաղվաղակի գիտաց յիս յանձն իւր զզօրութիւն՝ որ էլ՝ի նմանէ. ետս ձառ յամբոխն եւ ասէ. ո՞վ մերձեցաւ՝ի հնդերձս իմ։

Այլ ասեն ցնա աշակերտք քոյ տեսանես զամբոխդ հեղգ զքեզ. եւ ասես Թէ ո՞վ մերձեցաւ՝ի հնդերձս իմ։

Այլ շուրջ հայեր տեսանել Թէ ո՞վ զայն ործեաց։

Այլ կինն զարհուրեալ եւ դողացեալ գիտացն զոր ործեաց ինքն. գայ եւ անկանի առաջի նր. եւ ասաց զամենայն

աշակերտացն իւր։

Եւ եղեւ ի շրջաթուն ըստ
կրօսւս ուսուցանել ի ժո-
ղովրդեանն ։ և բազում
իրբև լսեին , զարմանային
ընդ վարդապետուի նո՛ւ և
ասէին ։ ուստի՞ հոգ ամե-
այս ։ կամ զինչ հոգ իմաս
տուիս՝ որ տուեալ է սմա.
զի զօրուիք այսպիսիք ի՛
ձեռաց սորա լինին։

Այ է՞ սա ե մանուկ հիւսանն.
և որդին մարիամայ՝ եղբայր
յակոբայ՝ և յովսէսի՝ և յու-
դայի՝ և սիմեոնի , և չիցեն
քոյրք դորա աստ առ մեզ
և գայթակղէին ի նմա։

Եւ ասէ ցնա. ոչ է մարգա-
րէ անարգ՝ բայց եթէ ի գա-
ւառի իւրում՝ և յազգա-
տոհմի , և ի տան իւրում։

Եւ ոչ կարէր անդ և ոչ մի
հինչ զօրուի առնել ։ բայց
սակաւ հինչ հիւանդաց ձե
ռըն եդեալ բժշկեր զնոսա։

Եւ զարմանայր վասն անհա
ւատութեանց նոցա։

Ա.

Եւ մեռեալ ի նեղբա՝ ասէ
ցնա ։ զի խռովեալ էք և
լացք ։ մանուկդ ոչ է մե
ռեալ՝ այլ ննջէ։

Եւ ծաղր առնէին զնա ։
և նոր հանեալ արտաքս զա
մենեսեան, առնու ընդ իւր
զհայր մանկանն և զմայր ։ և
զնոսա որք ընդ նմանն էին ։ և մը
տանէ ուր դնիւր մանուկն։

Եւ կալեալ զձեռանէ ման
կանն՝ ասէ ցնա ։ տալիթա
կում։ որ թարգմանի՝ աղ
ջիկ դու , քեզ ասեմ արի։

Եւ վաղվաղակի յարեաւ
աղջիկն , և գնայր ։ քանզի
էր ամաց՝ իբրև երկոտասա
նից ։ և զարմացան մեծաւ
զարմանալեաւ։

Եւ պատուիրէր տալ նոցա
ուտել։

Ա.

Եւ ել անտի, եկն ի
գաւառ իւր ։ և
երթային զհետ նո
ցա աշակերտք նո
րա։

Ա.

Ա.

Ա Ր Ի Ա Ն Ի Ե Ց Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ա Կ Ա Ն Ն Ե Ր Ի Ն Ա Հ Ա Ւ Ե Տ Ա Ն Ի Ե Ց Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ա Կ Ա Ն Ն Ե Ր Ի Ն

Ա Ր Ի Ա Ն Ի Ե Ց Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ա Կ Ա Ն Ն Ե Ր Ի Ն Ա Հ Ա Ւ Ե Տ Ա Ն Ի Ե Ց Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ա Կ Ա Ն Ն Ե Ր Ի Ն

Ա Ր Ի Ա Ն Ի Ե Ց Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ա Կ Ա Ն Ն Ե Ր Ի Ն Ա Հ Ա Ւ Ե Տ Ա Ն Ի Ե Ց Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ա Կ Ա Ն Ն Ե Ր Ի Ն

Ա Ր Ի Ա Ն Ի Ե Ց Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ա Կ Ա Ն Ն Ե Ր Ի Ն Ա Հ Ա Ւ Ե Տ Ա Ն Ի Ե Ց Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ա Կ Ա Ն Ն Ե Ր Ի Ն

Ա՛	Ա՝	Գ	Ա՛	Ա՝	Գ
ՃԲ	Հգ	ձԿՔ	ՃԶ	.	ձՔ՝
ՃԳ	ձԲ	ձԿ . ՀՃ	ՃԿ	ՀԽԲ	Զ
ՃԴ	ձԳ	ձԿ . ՀՃԲ	ՃԼ	.	ԺԲ
ՃԵ	Հե	ձԿ . ՀՃԳ	ՃՄ	ՀԽԴ	ԺԲ

Ա Ր Ի Ա Ն Ի Ե Ց Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ա Կ Ա Ն Ն Ե Ր Ի Ն Ա Հ Ա Ւ Ե Տ Ա Ն Ի Ե Ց Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ա Կ Ա Ն Ն Ե Ր Ի Ն

զամանդամ, թէ զոր ինչ
և խնդրեսցես դու յինէն՝
տայց քեզ. միտքն ցկէս
թագաւորութէ իմոյ։
Եւ ելեալ աղէ ցմայրն իւր.
զինչ խնդրեցիկ. և նոյն ա
աղ, զչլուխն յովհաննու
մկրտչի։
Եւ մուտ անդրէն փու
թանակի առ թագաւորն՝
ասէ, կամիմդնի տացես ինձ
վաղվաղակի ի վեր սկուռ
զչլուխն յովհաննու մը
կըրտչի։
Եւ տրտմեցաւ յոյժ թա
գաւորն. այլ վասն երդմանցն
և հիւրասիրանացն ոչ կամ
եցաւ անարգել զնա։
Եւ առաքեաց վաղվաղա
կի թագաւորն դահիճ. և
հրամայեաց բերել զչլուխն
նորա. և չոգաւ գլխա
տեաց զնա ի բանտին։
Եւ եբեր զչլուխն նորա
սկուռեալ՝ և ետ ցաղջիկն.
և աղջիկն ետուաւ և ետ
մօր իւրում։
Յորժամ լսեան աշակերտքն
նո՛ր,

բանաւի վասն հերովդիադայ
կնոջ փիլիպպոսի եղբօր
նո՛ր. զի նա կին արար զնա։
Եւ յանգիր ասէր յովհաննէս
ցհերովդէս. թէ ոչ է օրէն
քեզ ունել զկին եղբօր քո։
Եւ հերովդիա ոխանայէր ընդ
նմա՝ և կամէր սպանա
նել զնա. և ոչ կարէր։
Զի հերովդէս երկնչէր ի
յովհաննէ. գիտէր զնա այր արդար, և սո
պասէր նմա. և լուծեալ
ի նմանէ՝ բազում ինչ առ
նէր՝ և քաղցրութէ լսէր նմա։
Յորժամ օր մի լինելոյ պատա
պոյ՝ յորժամ ընծայեաց տայր
հերովդէս յաւուր ծննդոց
իւրոց՝ նախարարացն իւրոց
և հազարապետացն. և մե
ծամեծաց գալիլեացւոց։
Եւ՝ի մտանել դստերն հե
րովդիայ և՝ի կոպաւելոյ հա
ճոյ եղև հերովդի՝ և բազմա
կուսացն. առաքեաց թագաւորն
ցաղջիկն. խնդրեա զինէն
զորինչ կամիս. և տացից քեզ։
Եւ երդուաւ նմա բա

որոց ոչ լսէք հաւիտեան. և
սկսաւ ուսուցանել զնո-
սա յայժ։

Եւ երբեմն բազում ժամ էր
կէս զնոսա ասելով. տեղիս անա-
պատ է. միշտ օր կայ։
Արձակեա զժողովուրդսդ.
զի երթեալ շուրջ գեա-
րսն և ի գիւղս՝ գնեսցեն
իւրեանց զինչ ուտիցեն. զի
սաստ ուտել ինչ ոչ ունին։
Կա պատասխանի եւ՝ և
ասէ ցնա. դուք տուք ո-
ցա ուտել. ասեն ցնա. եր
թիցուք գնեսցուք երկէ
րիւր դահեկանի հաց՝ և
տացուք դոցա ուտել։
Կա ասէ ցնա. քանի՞ հնձ
նակ ունիք՝ երթայք, և
տեսէք. իբրև գիտացին,
ասեն ցնա՝ հինգ, և երկուս
ձկունս։
Եւ հրամայեաց նոցա բազ
մել էրամեանս էրամեանս ի
վերայ դալարի խոտոյ։
Եւ բազմեցան՝ դասք
դասք՝ ուր հարիւր՝ և
ուր

Եւ առեալ զհինգ հացսն
և զերկուս ձկունսն՝ հա
յեցաւ յերկինս՝ և օրհնեաց
և բեկեալ տայր աշա
կերտացն՝ և աշակերտքն
բազմացն։
Եւ ամենեքին կերան և
յագեցան. և վերացուցին
զերիս տասնեակ կողով
լից կտորաց և ձկանց։
Եւ էին որ կերեալքն՝ հա
րիւր և հնգետասան հա
զարք արանց։
Եւ անդէն հրամայեաց
աշակերտացն իւրոց՝ մտա
նել ի նաւ, և երթալ յա
ռաջագոյն քան զնա յա
յնկոյս ընդ Բեթսայիդա.
մինչդեռ ինքն արձակեսցէ
զբազմութիւնն։
Եւ արձակեալ զնոսա՝ գնաց
յանապատ տեղի ի լեառն
աղօթել։
Եւ երեկոյին էր նաւն
յանկեան ծովուն. և ինքն
միայն ի ցամաքի։
Եւ տեսանէր զնոսա տա
ռապեալս ի վոգալ. զի
էր հակառակ նոցա հո
վիտն. և ի չորրորդ պա
հապանին գիշերոյ գայ
առ նոսա՝ քայլելով ի վե
րայ ծովուն. և կամէր
անցանել զնոսա։

ղօթս։

Եւ իբրեւ էբէկայ էղեւ՝ էր նաւն ի մէջ ծովուն. եւ ինքն ի ցամաքի։

Եւ ետես զնա հոգմակոծեալ ի վարելն. զի էր հողմն ընդդէմ նոցա. եւ զբոլոր գիշերն պահու զիւրեանս գնալով ի վեր ծովուն. եւ կամէր զանց առնել առ նոքօք։

Իսկ իբրեւ առաւօտն՝ զնոսա ի վեր ծովուն, հաստատեցան ի մէկ առ աջօք ինչ լինելի. եւ զաղաղակ բարձին։

Ուրանդէ ամենէքեան առ սմա գնա՝ եւ խոտորեցան. եւ նա անդէն վազվազակի խօսեցաւ ընդ նոսա. քաջալերեցարուք՝ ես եմ մի՛ երկնչիք։

Եւ էլ ի նաւն առ նոա. եւ դադարեաց հողմն. եւ սոքա ուրախ եղեն ի միտս իւրեանց՝ եւ զբոլոր մնացեալն գայժ։

Ուրանդէ եւ ի վեր հայեցեալ ո՛չ կամ

Եւ նոյն ժամայն ձէն ակաց զաշակերտ սըն մտանել ի նաւ՝ եւ յառաջագոյն քան զնա երթալ յայնկայս ի բեթսայիդա, մինչ ինքն զժողովուրդսն արձակիցէ։

Եւ հրաժարեալ ի նոցանէ՝ գնէ՝ էլ ի լեառն կոչ յա-

Ա ՏՐՆԱՐ ՅՈՎՐԱ-
ՆԷՍԻ ՄԱՐԳԱՐԷԻՏԻՆ՝
ՈՐ ԺՈՂՈՎԵՑԱՆ ՄԱ-
ՆԱ ՎԱՐԻԱՆԵՑԻՆ՝
ԵՒ ՈՒՆԱՅՔ Ի ԴԻՍ

ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՀԵՈՊԻԱՅ՝ ՆՈՐ ՏԵՍԻԼ ԵՂԱԾ

ՄԱՐԳԱՐԷԻՏԻՆ՝ ՈՐ ԺՈՂՈՎԵՑԱՆ ՄԱՆԱ ՎԱՐԻԱՆԵՑԻՆ՝ ԵՒ ՈՒՆԱՅՔ Ի ԴԻՍ

Ա՛ստ հարցանէն ցնու փա-
րիսեցիքն և դպիրք , Թէ
ընդ ի՞նչ աշակերտաւքն ոչ
գնան ըստ աւանդութեան
ծերոցն , այլ խառնակ ձե-
ռօք զհաց ուտեն։

Ա՛ն պատասխանի Էս և
ասէ ցնոսս . Թէ բարւոք
մարգարէացաւ Եսայի վն-
րայ

ՀՈՎՀ. Ա. ՃԾԳ. ԼԱ.

Ա՛ն ասէ զամենայն յաշա-
կերտաց անտի , զի խառ-
նակ ձեռօք՝ պահիքն անը-
նայ ուտէին զհաց , քան
բուսեցին։

ՀՈՎՀ. Ա. ՃԾԳ. ԼԱ.

Ո՛վ փարիսեցիքն՝ և ամ
հրեշտ՝ եթէ ոչ բռնասլիր
լուծանան զձեռս՝ զհաց ոչ
ուտեն . քանզի ունին զա-
նաղութիւն ծերոցն։

Ա՛ն՝ի հրապարակէ մտնէ՝
եթէ ոչ նախ ակռիկին ,
ոչ ուտեն . և այլինչ բա-
զում է , զոր ընկալան ու-
նել՝ ակռատեղ բաժակաց՝
և սաումանաց՝ և պղնձեաց՝
և մահճից։

Ա՛յսու հարցանէն զնա փա-
րիսեցիքն և դպիրք , Թէ
ընդ ի՞ր աշակերտաքն ոչ
գնան ըստ աւանդութեան
ծերոցն , այլ խառնակ ձե-
ռօք զհաց ուտեն։

Ա՛ն ասէ ցնոսս . Թէ բարւոք
մարգարէացաւ Եսայի վն-
րայ ձեր

առնել ինչ՝ հօրն, կամ մօր։

Աւ ունարդ եք զանն ի՝
ձերոյ աւանդուքեն, զոր
աւանդեցիք. և բազում
ինչ՝ որ այսմ նման է՝ առ
նեք։

Աւ կոչեալ առ ինքն զամ
ժողովուրդն՝ ասէ ցնոսա.
լուարուք ինձ ամենեքեան՝
և իմ միտ առէք։

Ոչինչ արտաքուստ ի
մարդ մտեալ՝ կարի կարի
ցկ պղծել զնա. այլ որ ել
լանէ ի նմանէ, այն է՝ որ
պղծէ զմարդն։

Ար ոչ ի սիրտն մտանէ ըստ՝
լուիցէ։

Հինգերորդ կիւրակէ։

Տէրն մեր Յիսուս.

Ե երբեք եմուտ ի հր
տեան յաստիճան ան
ուն , հարցանէին
ցնա աշակերտքն
իւր առանձին։

Աւ ասէ ցնոսա. այդպէս և
դուք անմիտք եք. ոչ իմա
նայք, եթէ ամ՛ որ արտա
քուստ

ձեր կերակուրսդ. որպէս
առաջ . ժողովուրդս այս
շրթամբք ՚ի՚ մարմնի զիս. և
սիրտք նոցա հեռացեալ
իբացեայ են յինէն։

Զուր պաշտեն զիս. ուսու
ցանեն վարդապետութիւն
զմարդկան պատուիրանս։

Թողեալ զպատուիրանսդ՝
ունիք զմարդկան աւան
դութիւն. ինքնեկ սուտ
նոյ և բաժակսդ. և այլոց
նմանեացս սոցին առնէք
բազումս։

Աւ ասէ ցնա. բարւոք խղ
ճէք զպատուիրանն ՚ի՚ .
զի զձեր աւանդութիւնն
հաստատեսջիք։

Զի մովսէս ասէ . պատ
ճէան զհայր քո և զմայր. և
որ չարախօսեսցէ զհօրէ ,
կամ զմօրէ, մահու վախճան
նեսցի։

Աւ դուք ասէք՝ եթէ ասի
ցէ ոք ցհայր կամ ցմայր՝
կորբան. որ է պատարագ .
զոր ինչ օգտիցիս
Աւ ոչ եւս տալք նմա

յայսոյ պղծոյ. եւ ինքն անկաւ առաջի նոր։

Եւ ելին էր հեթանոս՝ փիւնիկ ասորի յազգէ՛ եւ աղաչէր զնա՝ զի զգեան հանցէ՛ ի դառնալ նոր։

Եւ յո՛ասէ ցնա. Թող առաւ՛ զի նախ՝ յաւէտացին մանկունք. զի ոչ բարւոյ առնուլ հացդ մանկանց եւ արկանել շանց։

Եւ նա պատասխանի եւ ասէ. ա՛ռ՝ եւ շունք՛ ի փշրանսդ սեղանոյ մանկանցն կերակրին։

Եւ ասէ ցնա. վա՛յ պղծ բանի՛ երթ. եւ դևն՛ ի դուս ետրկ քումմէ։

Գնաց՛ ի տուն իւր՝ եւ գիտ եղեալ զդևն. եւ ըզդուստրն, զի անկեալ էր նիւթ՛ ի մահիճս։

Ելեալ՛ ի տանէ՛ եկն՛ ի սահմանս տիւրոսի եւ սիդոնի. եւ մտեալ՛ ի տուն՝ ոչ կամէր գոյանել. եւ ոչ կարաց ծածկել։

Ուրեմն կրկին մի գիմանայ, որպ դուստրն նեղեալ էր

մարդոյ՝ ոչ կարէ զնա պղծել մինչ՛ ի նեքրեաստ՝ ի սրտէ մարդոյն կան խորհուրդք չար բուքն՝ են. գնութիւք. պոռնկութիւք։

Գողութիւք. սպանութիւք. շատ հուիք. չարութիւք. նենգութիւք. թիլք. դիջուի. չարակնութի. հպարտութի. ամբարտաւանութի. անզգամութի։

Ա՛յս ամենայնիւք՝ ինեքր՝ բուստ՝ եւ պղծեն զմարդ։

Եւ անտի յարտ՛ գեալ՝ եկն՛ ի սահմանս տիւրոսի եւ սիդոնի. եւ մտեալ՛ ի տուն՝ ոչ կամէր գոյանել. եւ ոչ կարաց ծածկել։

Ուրեմն կրկին մի գիմանայ, որպ դուստրն նեղեալ էր

Ընդ Տէն Մերոց Ցհ-
րէ.

Տաւուրան Յայնոյ սիկ դարձեալ ժողովրդ բազում էր. և ինչ ի ունէին ուշ տեղ կոչէաց զաշակերտան իւր՝ և ասէ ցնոսա

Կ՚ընդամէ՞ն վէր ժողովքդ դեռանդ. զիարդ էրիք այ սուքք էն՝ զի առ իս էն. և ոչ ունիմ զինչ ուտիցեն։

Եւ ես արձակեմ զդուռս նօթիս՝ի տունս իւրեանց՝ նքթիցին՝ի ճանապարհի. զի ոմանք՝ի դոցանէ՝ի հեռաստանէ եկեալ էն։

Պատասխանի եաուն նմա աշակերտքն նր. ուստի կարէա յայդեցուցանել ըզդոսա հացիւ յանապատի աստ։

Եւ հարցանէր զնոսա. քանի նիմ նկատակ հաց ունիք. և նոքա ասեն եօթն։

Եւ հրամայեաց ժողովրդ դեռանդ բազմել՝ի վէր երկրի,

և էին՝ի ծուխէդն գալիլեա յայսոց՝ի միջ սահմանացն դեկապօլիս։

Եւ բերին առ նր խուլ մի և համր. և աղաչէին, զի ձեռն դնիցէ՝ի վր նր։

Եւ առեալ զնա միկուսի յամբոխէ անտի, եդուկ զմատունս իւր ընդ ականջս նր՝ և եթուք անդր և կա լաւ զլեզուէ նր։

Հայեցեալ յերկինս՝ հոգաւոց եհան՝ և ասէ ցնա. Եփփաթա՝ որ է բացիր։

Եւ նոյն ժամայն բացան լսելիք նր. և լուծան կապանք լեզուի նր. և խօսէր ուղիղ։

Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի մի ումեք ասիցեն. Եւ որչափ նա պատուիրէր նոցա՝ նոքա և առաւել քարոզէին։

Եւ ևս քան զևս զարմանային եւ ասէին. զամենայն բարւոք գործեաց աս. զի խլիցն լսել տայ՝ և համրոյն խօսիլ։

ՏԵՐՆ ՄԵՐ ՅԱՐՈՒԱ.

Ցանոյն ժամայն մոռել ի նուա հանդերձ աշակերտացն՝ էին ի առհասին դաշտին նուռենեայ։

Էլիսէ վարիչ եղեալն՝ և սակս ան վհատել ընդ նմա. և խնդրեին ի նմանէ նշան յերկնից փորձելոյ զնա։

Եւ ցայսպես յոգի իւր՝ և սաւ. զի՞ է, զի ազգս այս նշան խնդրէ. ամէն ասեմ ձեզ թէ տայցի նշան ազգիս այսմիկ։

Եթող զնա՝ և դարձեալ եմուտ ի նաւ՝ և գնաց յայնկոյս։

Եւ մոռացան զհաց բառնալ. բայց միայն զմի նկոյ նակ ունէին ընդ իւրեանս նաւ ի նաւին։

Եւ պատուիրէր նոցա և ասէր՝ զգուշ եղերուք ի խմորոյ անաստի փարիսեցւոց՝ և ի խմորոյ Հերովդիանոսից.

Եւ խորհէին ընդ միմեանս նաւ և ասէին. մեզ զի՞ հաց ոչ ունիմք։

Գիտաց յի՞ և ասէ ցնոսա. զի՞ խորհիք ի սիրտս ձեր՝ թէ հաց ոչ ունիք. տակաւին ոչ իմանայք՝ և ոչ յիշէք. տակաւին շուրի ունի՞ ձեր սիրտս ձեր։

Աչս ունիք՝ և ոչ տեսանէք. ականջք ունիք՝ և ոչ լսէք. և ոչ իմանայք տակաւին. և ոչ յիշէք։

Յորժամ զհինգ նկանակն ի հինգ

Ի ՅԻՇԵՑՈՒԱԾ ԿԻՐԱԿՈՍԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ

ՏԵՆ ՄԵՐ ՅԻՇԵՒՆ.

Ե՛ւ ել յիս աշակերտը ձեր ի ձեռն հանդերձ ի շէնս կաթուղիկէ վիճակիս պետրոս. եւ ի Ճանապարհին հինն հայրապետը ցուցակէ ըստ սրն եւ ասէր՝ զի ուսուիցէ սահեն զինէն մարդիկս՝

ԹԷ ԽՕՒՄ։

Ա՛ղքա՛ս եւսուն պատասխանի եւ ասէն՝ զյօհաննէս մկրտիչ. եւ պալ զնէիայ. եւ պալ՝ զմի ոք ի մարդկանէ բնիւց անտի։

Ա՛սէ ցնոսա. իսկ դուք զո՞ ուսուիք ասէք զինէն

ԹԷ ԽՕՒՄ։

Պատասխանի էս պետրոս, եւ ասէ ցնա. դուն ես քրիստոս որդի աստուծոյ ի նմա՝ զի մի ուսուիք սահեն զնմանէ։

Ա՛ւ

ձբ ձկը զդ. ձե

ձդ ձկը զե. մզ.

Ա՛ւ

ձա

Ա՛ւ

ձա

Ա՛ւ

ձբ

Ա՛ւ

ձդ

զանձն իւր վէմ առէ առաքա-
նին՝ ապրեցուսցէ զնա։
Ո՞վ է մարդ, որ ուզէ զկեանս
իւր, և սիրէ զաւուրս տես-
նել զբարիս։
Պահեսցէ զլեզուս իւր ի չարէ,
և զշրթունս իւր խօսել զխա-
բէութիւն։
Խոտորեսցի ի չարէ, և արասցէ
զբարի, խնդրեսցէ զհաշտու-
թիւն, և հետապնդեսցէ զնա։
Զի աչք Տեառն ի վերայ արդա-
րոցն, և ականջք նորա առ
աղաչանս նոցա։
Երեսք Տեառն ի վերայ չարա-
գործացն՝ կորուսանել ի յերկ-
րէ զյիշատակ նոցա։
Աղաղակեցին արդարքն, և Տէր
լուաւ նոցա, և ի բազմաց նե-
ղութեանց նոցա փրկեաց զնո-
սա։
Մերձ է Տէր առ սրտաւ կոտ-
րեալս, և զհոգւովք խոնարհս
կենդանացուցանէ։
Բազում նեղութիւնք արդարոյ,
և յամենայնէ նոցանէ փրկէ
զնա Տէր։
Պահէ զամենայն ոսկերս նո-
ցա, մի ոմն ի նոցանէ կոտրեսցի։
Մահ չարաց՝ չար, և ատեցեալք
արդարոյ մեղցին։
Փրկէ Տէր զհոգիս ծառայից
իւրոց, և մի մեղցին ամենայն
յուսացեալք ի նա։

յԱՒն , զոր առեալն . բայց յորժամ որդի մարդոյ ի

մեռելոց յարիցէ։

ԱՀա նոքա զբանն ի մտի առուն էին , և խնդրէին . և

միմեանս , Թէ զինչ իցէ ի

մեռելոցն յառնել

յորմէն ցնաւ և ասեն . զինչ է այն՝ զոր գալիքն

ասեն , Եղիան նախ եկեսցէ

պարտ է գալ։

Ա՝յս պատասխանի առ նոցա և ասէ . Եղիան նախ եկեսցէ

յորդարձուցէ զամ . իսկ

զկնարդ գրեալ է զորդւոյ մարդոյ . զի բազում հնչ

չարչարեսցի , և անգոս

նեսցի։

Ա՝յլ ես ասեմ ձեզ , Եթէ

եղիա եկն , և ապարսին ընդ

նմա զինչ և կամեցան . ոպ

և գրեալ է վա՛ նմա։

Ա՝ւ ձորձք նոր եղէն փայլուն

սպիտակ յոյժ , այնպէս փոչիք

յերկրի՝ ոչ կարէն պանպէս

սպիտակացուցանել։

Ա՝ւ երևեցաւ նոցա եղիա

մովսէսի հանդերձ . որք

խօսէին ընդ յիսուս։

Պատասխանի առ պետրոս՝

և ասէ ցյն . ռաբբի , բարի

եղ է մեզ աստ լինիլ . և

արասցուք երիս տաղաւար

որ՝ մի քեզ և մի մովսէսի .

և մի եղիայի։

Զանգի ոչ գիտէր զինչ

խօսէր . զի զարհուրեալ

էին։

Ա՝ւ եղև առնլ մի հովանի

ի վե նոց . ձայն եղև յամ

պոց անտի և ասէ . դա է

որդի իմ սիրելի դմա լուարուք

նմա։

Ա՝ւ յանկարծակի հայե

ցեալ պար անդր՝ ոչ ևս

զոք առին էին . բայց

միայն զյն ընդ իւրեանս։

Ա՝ւ միջեղեալ իջանէին ի

լեռնէ անտի , պատուիրեց

նոց՝ զի մի ումեք պատմեսցեն

Ո՞վ է այդ՝ որ կու՝ նայու՞մ ես։

ՊՆԴ ՏՆՆ ՄԵԾ ՕՐ ՔՀ.

Ե եկեալ առ աշա
կերտան, առաքեն
ամբոխ շուրջ ըզ
նաքօք և զդպիրսն,
զի վիճեսին ընդ նմա։
Եւ վաղվաղակի առ ժողո
վուրդն իբրև առաքեն զնա,
զարմացան. և ընդ առաջ
ընթացեալ՝ ողջոյն տային
նմա։
Եւ հարց զնոսա, Թէ զինչ
վիճիք ընդ նմա։
Պատասխանի ետ մի ոմն ի
ժողովրդենէն և ասէ.
վարդապետ, ածի զորդի
իմ առ քեզ, զոր ունի պա
համր։
Եւ ուր հասանի՝ զարկու
ցանէ զնա՝ և փրփրէ. և
կրճտէ զառամունս իւր՝ և
ցամքի. և ասացի ցաշա
կերտան քո՝ զի հանցեն զնա
ոչ կարացին հանել զնա։
Պատասխանի ետ նոցա և ա
սէ. ով ազգ անհաւատ՝

մինչև երբ ընդ ձեզ
մինչև երբ անհագիմ
ձեզ. ածէք զնա առ իս։
Եւ ածին զնա առ նա.
իսկ եւս զնա տեսեալ՝ վաղ
վաղակի շարժեաց զնա.
և անկեալ երկիր թաւա
լեաւ՝ և փրփրայր։
Հարց զհայր նորա և ասէ.
քանի՞ ժամանակք են որ
պէտէ այդ եղեւ դմա.
և նա ասէ. ի մանկուէ։
Յաւազում անգամ՝ ի հուր
արկանէ զդա և ի ջուրս՝ զի
կորուսցէ սպրդ՝ Թէ կարող
ինչ ես, օգնեաւ մեզ որ
գթացեալ ի վերս մեր։
Եւ յիս ասէ ցնա. ասա
ցերթ՝ Թէ կարող ես. ամ
ենայն հաւատացելոյ։
Եւ վաղվաղակի աղաղա
կեաց հայր մանկանն և ա
սէ. հաւատամ ես օգնեա
անհաւատութեան իմում։
Իբրև եւս զնա Թէ կու
տի ժողովուրդն ի վազս
առեալ սպասն պղծոյ և ա
սէ.

շակերտան իւր՝ և առեր
ցնծութեամբ որդի մարդոյ մատ
նեալ ես՝ ի ձեռս մարդկան.
և սպանցեն զնա. և իբրև
սպանցի՝ յերեքիր աւուր յա
րիցէ։

Եւ նոքա ոչ գիտէին զբա
նըն. և էրկնչէին հարցա
նել զնա։

Եւ էին՝ ի կախաւնաւուա՛. և ՃԴ
իբրև էմնատ՝ ի տուն՝ հար ՃՀ
ցանէր զնա. զինչ ալիճէիք
զճանապարհին ընդ մի
մեանս։

Եւ նոքա լռեալ լինէին. ՃԵ
քանզի ընդ միմեանս վի ՃԶ
ճէին՝ ի ճանապարհին թէ ՃԷ
ով մեծ իցէ։ ԼՀ

Եւ իբրև նստաւ՝ կոչեաց
զերկոտասանան և ասէ ցի
նոսա. Եթէ ոք կամի տա
ջին լինիլ՝ եղիցի ամենե
ցուն պաշտօնեայ։

Եւ առեալ մանուկ մի՝ կո
ցոյց ի մէջ նոց. և ընկալեալ
զնա՝ ի գիրկս իւր, ասէ ցի
նոսա։

Ով միանգամ յայսպիսւոյ
մանն

ան՝ ընդ Տէրն մերոյ Յի
սուս. և ոմանք ելեալ անդ
ցանէին առ գալիք
լուացուցիչն. և ոչ կա
մէր եմէն ոք դիտացիլ։
Բայց ուսուցանէր զա
նոսա. և ասէր ցնոսա։

Ո՞վ էիցէ՞ որ՝ ընդունի
զայս մանուկ ՅՀ սիրի.
ով ընդունի զիս՝ ոչ զիս
միայն ընդունի՝ այլ զնա
որ առաքեաց զիս։ Ո
վ որ փոքրագոյն քան զա
մենեսեան իցէ՝ նա մեծ
իցէ։

Եւ պատասխանի ետ Յա
կոբոս և Յովհաննէս ցնա
նա՝ և ասեն ցնա։ Վար
դապետ, տեսաք զոմն
ոք՝ որ դիւս հանէր յա
նուանդ քումմէ. և ար
գիլեցաք զնա. զի ոչ հե
տեւի մեզ։

Եւ ասէ Յիսուս ցնոսա՝
մի արգիլէք զնա. զի չիք
ոք որ գործէ զհրաշս յա
նուանդ իմում՝ և կարէ
շուտ չարախօսել զիս։
Զի որ ոչ է հակառակ
մեզ՝ նա մեզ է։

Զի որ ոչ ոք ոչ ոտ
նակոխ առնէ զձեզ՝ ի
նմին ժամու ոչ ոք
ոչ ոտնակոխ առնէ
զձեզ։

Եւ ասէ ցնոսա. Ա
մէն ասեմ ձեզ՝ զի
ոչ ոք է որ թողու
զտուն կամ զեղ
բարս կամ զքոյր
կամ զհայր կամ
զմայր կամ զկին
կամ զորդիս կամ
զագարակս՝ վասն
իմ և վասն աւե
տարանին։

Եւ ոչ ոք է որ
ոչ առնու հարիւ
րապատիկ՝ այժմ
ի ժամանակի
սմին. զտուն և
զեղբարս և զքոյր
և զմայր և զորդիս
և զագարակս՝ հե
տ հալածանաց.
և յաշխարհին
հանդերձեալ
զկեանս յաւի
տենից։

Եւ բազումք
որ են առաջինք՝
յետինք լինիցին.
և յետինք՝ առա
ջինք։

Եւ էին ի ճանա
պարհին ելանե
լով յԵրուսաղէմ.
և Յիսուս էր
առաջի նոցա.
և զարհուրէին.
և հետևողքն
էրկնչէին։ Եւ
առեալ զերկո
տասանսն՝ կա
մեցաւ ասել նո
ցա զոր ինչ
պատահելոց էր
նմա։

Զի ահա ելա
նեմք յԵրուսա
ղէմ. և որդի մար
դոյ մատնեսցի
քահանայապետ
ացն և դպրաց.
և դատապարտե
սցեն զնա մահու
և մատնեսցեն
զնա հեթանոսաց։

Եւ ծաղրեսցեն
զնա և թքանս
ցեն ի նա. և
մտանեսցեն
զնա. և սպան
ցեն զնա. և յե
րիցս աւուր յա
րիցէ։

Եւ մատեան
առ նա Յակոբոս
և Յովհաննէս
որդիք Զեբեդէ
ոսի՝ և ասեն
ցնա. Վարդա
պետ, կամիմք
զի զոր ինչ
խնդրեսցուք
ի քէն՝ արասցես
մեզ։

Եւ ասէ ցնո
սա. Զի՞ կա
միք զի արա
սցեմ ձեզ։

Եւ ասեն ցնա.
Տուր մեզ զի
մեզ ՃԸ մի ՃԹ
ի քո աջմէ և
մի ի քո ձա
խմէ նստիցի
մեզ՝ ի փառս
քո։

Եւ Յիսուս
ասէ ցնոսա.
Ոչ գիտէք զոր
խնդրէք. կա
րէք արբուցա
նել զբաժակն
զոր ես արբու
ցանեմ. և զմկր
տութիւնն զոր
ես մկրտիմ՝ կա
րէք մկրտիլ։

Եւ ասեն ցնա.
Կարեմք։ Եւ
Յիսուս ասէ
ցնոսա. Զբաժա
կն զոր ես ար
բուցանեմ՝ ար
բուցանիցէք.
և զմկրտութիւն
զոր ես մկրտիմ՝
մկրտիցիք։

Բայց զի մի
ի ձէնջ նստիցի
ի ձախմէ իմմէ
և ի ձախմէ՝ ոչ
է իմ տալ. այլ
որոց պատրաս
տեալ է հայրն
իմ։

Եւ լուեալ
տասնեցուն՝ սկ
սան ցայրանալ
ի վերայ Յակո
բոսի և Յովհան
նիսի։

Եւ Յիսուս
կոչեաց զնոսա
առ ինքն. և
ասէ ցնոսա.
Գիտէք զի որ
կամին ի հեթա
նոսաց թագա
ւորել՝ տիրեն
նոցա. և մեծա
մեծքն նոցա
իշխեն ի վերայ
նոցա։

Այլ ոչ այդ
պէս իցէ ի ձէնջ.
այլ որ կամի
ի ձէնջ մեծ լի
նել՝ եղիցի
ձեզ սպասա
ւոր։

Եւ որ կամի
ի ձէնջ առա
ջին լինել՝ եղի
ցի ամենեցուն
ծառայ։

Զի և որդի
մարդոյ ոչ
եկն որ ծա
ռայեսցի
նմա՝ այլ
ծառայեսցէ
և տացէ
զանձն իւր
փրկանս
վասն բազ
մաց։

Եւ գան
յԵրիքով.
և յելա
նելն նո
ցա ի Եր
իքովայ
և աշա
կերտաց
նորա և
բազում
ժողովր
դոց՝ էր
նստեալ
կոյր մի
Բարտի
մէոս որ
դի Տի
մէոսի՝
մուրա
նալով։

Եւ լուեալ
նմա թէ Յի
սուս Նազա
րեցի է՝ սկսաւ
գոչել և ասել.
Յիսուս որդի
Դաւթի՝ ող
որմեա ինձ։

Եւ բազումք
նզովէին զնա
զի լռեսցէ.
նա աւելի
գոչէր. Որդի
Դաւթի՝ ող
որմեա ինձ։

Եւ կայեալ
Յիսուս՝ ասէ
կոչեցէք զնա։
Եւ կոչեցին
զկոյրն՝ ասեն
ցնա. Քաջա
լերեա՛. յա
րիր՝ կոչէ զքեզ։

Եւ նա ձգե
ալ զհանդերձ
իւր՝ յարեաւ
և եկն առ Յի
սուս։

Եւ պատաս
խանի ետ Յի
սուս և ասէ
ցնա. Զի՞ կա
միս զի արա
սցեմ քեզ։
Եւ ասէ կոյրն
ցնա. Վար
դապետ, զի
տեսից։

Եւ Յիսուս
ասէ ցնա. Ե
րթ՝ հաւատք
քո զքեզ կեն
դանի արա
րին։ Եւ ան
դէն տեսա
նէր. և երթ
ևեկ ընդ ճա
նապարհ նո
ցա։

Եւ եթէ գայթակղեցուսէ
ձեռն քո՝ հատ՝
ընկեաց ի քէն. լաւ է
քեզ խեղ մտանել ի կեանն
քան զերկուս ձեռս ունել՝ և երթալ
ի գեհեն ի հուրն
անշէջ։

Եւ եթէ ոտն քո գայթակղեցուսէ
զքեզ՝ հատ՝ և
ընկեաց զնա ի քէն. լաւ
է քեզ կաղ մտանել ի
կեանն քան զերկուս ոտս ունել և արկա-
նիլ ի գեհեն ի հուրն անշէջ։

Եւ եթէ աչն քո գայթակղեցուսէ
զքեզ՝ հանն զնա
և ընկեաց ի քէն. լաւ
է քեզ մի աչօք
մտանել ի կեանն քան երկուս աչս ունել՝
և արկանիլ ի գեհեն
հրոյ։

Ամէն ասեմ ձեզ՝ մի կորուսանիցէ
յայս, թէ դուք քան զնոսա
զՋուր բժշկութիւն յանուանէ
Տեառն, ի մեր կայս է։

Ո՞վ է որ ոչն է ընդ մեզ հա-
կառակ, ի մեր կայս է։

Եւ որոք արբուսցէ ձեզ
զՋուր բաժակաւ յանուանէ
Տեառն, թէ դուք քրիստոս էք,
ամէն ասեմ ձեզ՝ մի կորուսանիցէ
զվարձս իւր։

Եւ որոք գայթակղեցուսէ
զմի ի փոքունցս՝ որք
հաւատացեալ կան, լաւ էր
նմա առաւել՝ եթէ արկեալ
էր ընդ պարանոց նմա իշոյ
կոնն իշոյ և ընկեցեալ ի ծով
մանկտուց ընկալցի յանուն
իմոյ ընդունի, և որ զիս
ընդունիցի, ոչ զիս ընդու-
նի, այլ զնոյն՝ որ առաքեացն
զիս։

Պատասխանի եւս Նաման յո-
հաննէս և ասէ. վարդա-
պետ՝ տեսաք զոմն. որ յոյ-
նուն քո զդեւս հանէր՝ և
զմեր կին ոչ չկնէր՝ և ար
դելաք զնոս։

Եւ Նաման ասէ՝ մի արգելուք
զնա. զի ոչինչ է, որ առնէ
զօրութիւն յանուն իմ. և կա-
րէ հեշտ հայհոյել զիս։

Ո՞վ է որ ոչն է ընդ մեզ հա-
կառակ, ի մեր կայս է։

Եւ նոքա առին մսակս հրամանաւ Տեառն զգիր մեհենից գրել, եւ արձակել պատասխանի Տեսլեան՝ եւ ասել զինուորաբար խաստատուն գրոյն զբանն զայն։

Ա՛յլ ի սկզբանէ արարեալ ծոցոտրու եւ էգ արար զնա՝ եւ ասէ։

Ա՛յծապոխ՝ Թողեմ պար զհայր իւր եւ զմայր. եւ երթ Թիւդ զՀետ հնոջ իւրոյ։

Եւ եղիցին երկուքն ի մսոյ միոյ մի. եւ պիտու հետեւ ոչ էն երկու՝ այլ մսոյին մի։

Ա՛րդ՝ զոր ոճ զուգեաց՝ մարդ մի՛ մեհենասցէ։

Եւ ի տան դարձեալ ուշ կերտէն զնոյն հարցին ցնոյն։

Եւ ասէ ցնա. Եթէ պէ որ ձակուցէ զկնի իւր՝ եւ ոչ բաւցէ պայ՝ ընդ։

Եւ կին եթէ եղջ յառնէ իւրամէ, եւ եղիցի առն պա լուա՝ ընդ։

Եւ ասէ. զինչ պատասխանի առ նոցա ձեզ մսակս։

Ա՛ռ պատասխանի առ նոցա ասել. զինչ դարձեալ հարցանէք զիս՝ եւ ասէին. եթէ արժան իցէ առն զկնի իւր արձակել։

Կարող է ոք. և եթէ աղն անհամեսցի, ինչ հայ մեհեսցի։

Ա՛րդ՝ կալարուք յանձինս ձեր զաղն՝ և խաղաղութի՛ արարէք ընդ միմեանս։

Ա ՀԵՒԱՒ ԿՈ՝, ՕՐԷՒ ՂԵԲ՝։

Տէրն մեր Յ՝ՈՒՆ

Եւ անուն յարուց ցեալ զայ ի սահմանս հրէաստան. նովի յայնկոյս յորդանանու. և երթայր զարձեալ խըռնալ ժողովուրդն առնոյ. և ոչ սովոր էր՝ միւսանգամ զամբուսանել զնոսա։

Ա՛ռակ վարիսեցիքն մատուցեալ փորձելով հարցանէին զնա՝ և ասէին. եթէ արժան իցէ առն զկնի իւր արձակել։

կանա ժառանգէցից։
Եւ յո՞ւ ասէ տէրն, զի՞ ա-
սէս զնա բարի, չէիք ոք բա-
րի, բայց մի Աստ-
ուած։
Պատուիրանս դիտես.
մի՛ շնար, մի՛ սպանանէր,
մի՛ գողանար, մի՛ սուտ վը-
կայեր, պատուէա զՀայր
քո և զմայրն։
Ա՛յս պատասխանի ետ և
ասէ տէրն, վերդաւաւէտ՝
զոյդ ամ արարի ի մանկու-
թէդ իմմէ, արդ՝ զինչ եւս
պակաս ինձմէ։
Եւ յո՛ւ Յայտնեալ ի նա՝ սի
րեաց զնա, և ասէ տէրն,
մի ինչ պակաս ես ի քէն, է-
թէ կամիս կատարեալ լի
նել, երթ՝ զոր ինչ ունիս
վաճառեա՛, և տուր աղքա-
տաց՝ և ունիցիս գանձս
յերկինս, և առ զխաչն, և
եկ զհետ իմ։
Եւ նա խոժոռեալ ընդ
բանն՝ գնաց տրտում. զի
ունէր հնչս բազումս։

Եւ Յայտնեալ Յայնկոյս
Յայնկոյս յո՛ւ, ասէ տէրն՝
կերտան.

Եւ մնաւուցանէին առ
նա մանկունս, զի ձե-
ռըն դիցէ նոցա. իսկ աշա-
կերտքն սաստէին անոցիկ՝
որք մնաւուցանէին։
Եւրև ետես յո՛ւ, բարկա-
ցեալ ասաւէաց նոցա և ասէ.
Թոյլ տուք մանկտւոյդ
գալ առ իս, և մի արգելուք
զոսա. զի պադպաւիսեալ
է արքայութիւն նոցա։
Ա՛մէն ասեմ ձեզ. որ ոչ
ընկալցի զարքայութիւն նո
իբրև զմանուկ՝ ոչ մտցէ
ի նոսա։
Եւ առեալ զնա ի գիրկս՝
ձեռն էդ ի վր՝ և օրհնէաց
զնոսա։
Եւ ընդ ելանել նորա անտի
ի ճանապարհ, ահա առին
ոմն մեծատուն ընթացեալ
ի ծունր լինէր. հարցա
նէր ցնա՝ և ասէր. վարդա-
պետ բարի, զինչ արարից՝
զի ունայնանայց զկեանս
յաւիտենից։

Ի ԼՈՒԵՍՈՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ.

ՔԱՀԱՆԱՅՍ ՄԵՐ ՕՐՈՒՆ.

ՇԺ Ա

Ի կատարել ասել զհինս պատմութիւն, ահաւասիկ մեք թողաք զամենայն եւ եկաք զկնի քո։ Պատասխանի եւ ասէ ցնոսա. ամէն ասեմ ձեզ, ոչոք է՝ որ եթող զտուն՝ կամ զեղբարս՝ կամ զքոյր՝ կամ զհայր՝ կամ զմայր՝ կամ զորդի՝ կամ զագարակս վասն իմ՝ կամ վասն աւետարանին։

ՇԺ Բ

Եթէ ոչ առնուցու հարիւր բազկապատիկ այժմ յայսմ ժամանակի տուն՝ եւ եղբարս եւ քոյր՝ եւ զմայր՝ եւ որդի՝ եւ զագարակս՝ հալածանօք հանդերձ. եւ յաշխարհին որ գալոցն է՝ զկեանսն յաւիտենականս։

ՇԺ Գ

Օ՛ի բազումք եղիցին առաջինք յետինք՝ եւ յետինք առաջինք։

ՇԺ Դ

Արդ էին ի ճանապարհի մինչդեռ ելանէին յերուսաղէմ

Ա՝ ՇԺ
Բ՝ ՇԺԲ
Գ՝ ՇԺԳ
Դ՝ ՇԺԴ
Ե՝ ՇԺԵ
Զ՝ ՇԺԶ

Ա՝ ՇՂԸ
Բ՝ ՇՂՔ
Գ՝ ՇՂՄ

Ա՝ ՊՀ
Բ՝ ՊՁ
Գ՝ ՊՂ

ՀՐԱՄԱՅՈՑ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ.

ՔԱՀԱՆԱՅՍ ՄԵՐ ՕՐՈՒՆ.

ՇԺ Ա

Ի կատարել ասել զհինս պատմութիւն, ահաւասիկ մեք թողաք զամենայն եւ եկաք զկնի քո։ Պատասխանի եւ ասէ ցնոսա. ամէն ասեմ ձեզ, ոչոք է՝ որ եթող զտուն՝ կամ զեղբարս՝ կամ զքոյր՝ կամ զհայր՝ կամ զմայր՝ կամ զորդի՝ կամ զագարակս վասն իմ՝ կամ վասն աւետարանին։

ՇԺ Բ

Եթէ ոչ առնուցու հարիւր բազկապատիկ այժմ յայսմ ժամանակի տուն՝ եւ եղբարս եւ քոյր՝ եւ զմայր՝ եւ որդի՝ եւ զագարակս՝ հալածանօք հանդերձ. եւ յաշխարհին որ գալոցն է՝ զկեանսն յաւիտենականս։

ՇԺ Գ

Օ՛ի բազումք եղիցին առաջինք յետինք՝ եւ յետինք առաջինք։

ՇԺ Դ

Արդ էին ի ճանապարհի մինչդեռ ելանէին յերուսաղէմ

ՇԺ Ե

Եւ առեալ զտասներկուսին առ ինքն ասէ ցնոսա. ահաւասիկ ելանեմք յերուսաղէմ, եւ կատարեսցին ամենայն որ գրեալ են ի մարգարէսն վասն որդւոյն մարդոյ։

ՇԺ Զ

Զի մատնեսցի քահանայապետացն եւ դպրացն, եւ դատապարտեսցեն զնա մահու, եւ մատնեսցեն զնա հեթանոսաց։

ՇԺ Է

Եւ ծաղր արասցեն նմա, եւ հարկանիցեն զնա, եւ թքանս արկցեն ի նա, եւ սպանցեն զնա, եւ յերրորդում աւուր յարիցէ։

ՇԺ Ը

Եւ մատեան Յակոբոս եւ Յովհաննէս որդիք Զեբեդեայ առ նա ասելով. վարդապետ, կամիմք զի զոր ինչ խնդրեսցուք ի քէն՝ արասցես մեզ։

ՇԺ Թ

Եւ ասէ ցնոսա. զի՞նչ կամիք զի արասցեմ ձեզ։

ՇԺ Ժ

Եւ ասեն ցնա. տուր մեզ զի մի՝ ընդ աջմէ քում եւ մի՝ ընդ ձախմէ նստցուք ի փառս քում։

ՇԺ ԺԱ

Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. ոչ գիտէք զինչ խնդրէք. կարէք արբուցանել զբաժակն զոր ես արբուցանեմ, եւ զմկրտութիւնն զոր ես մկրտիմ՝ մկրտիլ։

ՇԺ ԺԲ

Եւ ասեն ցնա. կարեմք։ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. զբաժակն զոր ես արբուցանեմ՝ արբուցանիցէք, եւ զմկրտութիւնն զոր ես մկրտիմ՝ մկրտիցիք։

ՇԺ ԺԳ

Բայց նստել ընդ աջմէ իմում եւ ընդ ձախմէ՝ ոչ է իմ տալ, այլ որոց ետուն հայր իմ։

ՇԺ ԺԴ

Եւ լուեալ տասնից՝ սկսան ցասնուլ վասն Յակոբայ եւ Յովհաննու։

ՇԺ ԺԵ

Եւ Յիսուս կոչեցեալ զնոսա ասէ. գիտէք զի իշխանքն հեթանոսաց տիրեն նոցա, եւ մեծքն զօրութիւն գործեն ի վերայ նոցա։

ՇԺ ԺԶ

Այլ ոչ այսպէս իցէ ի ձեզ. այլ որ կամիցի մեծ լինել ի ձեզ՝ եղիցի ձեզ սպասաւոր։

ՇԺ ԺԷ

Եւ որ կամիցի ի ձեզ առաջին լինել՝ եղիցի ձեզ ծառայ։

ՇԺ ԺԸ

Զի եւ որդին մարդոյ ոչ եկն զի ծառայեսցի, այլ ծառայեսցէ, եւ տացէ զանձն իւր փրկանս վասն բազմաց։

ՇԺ ԺԹ

Եւ ելանէին ի Յերիքովայ՝ եւ բազում ամբոխ հետեւեցաւ նմա։

ՇԺ Ի

Եւ ահա երկու կոյր նստեալ առ ճանապարհաւ լուեալ զի Յիսուս անցանէ՝ աղաղակեցին եւ ասեն. տէր, ողորմեա մեզ որդի Դաւթի։

ՇԺ ԻԱ

Եւ հրեշտակն պատասխանի ետ եւ ասէ ցկանայսն. մի երկնչիք դուք, գիտեմ զի զՅիսուս զխաչեալն խնդրէք։

ՇԺ ԻԲ

Չիք աստ, զի յարեաւ որպէս ասաց. եկայք տեսէք զտեղի ուր դրեալ էր տէրն։

ՇԺ ԻԳ

Եւ գնացեալ շուտ ասասցեն աշակերտացն նորա եւ Պետրոսի, զի յարեաւ յերկնից. եւ ահա նա առաջի ձեր երթայ ի Գալիլեա, անդ զնա տեսանիցէք։

ՇԺ ԻԴ

Ահա ասացի ձեզ։

ՇԺ ԻԵ

Եւ նոքա ելեալ փախեան ի գերեզմանէն, զի երկիւղ եւ զարհուրանք կալաւ զնոսա, եւ ոչ ումեք ասացին զի երկնչէին։

ՇԺ ԻԶ

Եւ մատեան Յակոբոս եւ Յովհաննէս որդիք Զեբեդեայ առ նա ասելով. վարդապետ, կամիմք զի զոր ինչ խնդրեսցուք ի քէն՝ արասցես մեզ։

ՇԺ ԻԷ

Եւ ասէ ցնոսա. զի՞նչ կամիք զի արասցեմ ձեզ։

ՇԺ ԻԸ

Եւ ասեն ցնա. տուր մեզ զի մի՝ ընդ աջմէ քում եւ մի՝ ընդ ձախմէ նստցուք ի փառս քում։

ՇԺ ԻԹ

Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. ոչ գիտէք զինչ խնդրէք. կարէք արբուցանել զբաժակն զոր ես արբուցանեմ, եւ զմկրտութիւնն զոր ես մկրտիմ՝ մկրտիլ։

ՇԺ Ի

Եւ ասեն ցնա. կարեմք։ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. զբաժակն զոր ես արբուցանեմ՝ արբուցանիցէք, եւ զմկրտութիւնն զոր ես մկրտիմ՝ մկրտիցիք։

ՇԺ ԻԱ

Բայց նստել ընդ աջմէ իմում եւ ընդ ձախմէ՝ ոչ է իմ տալ, այլ որոց ետուն հայր իմ։

ՇԺ ԻԲ

Եւ լուեալ տասնից՝ սկսան ցասնուլ վասն Յակոբայ եւ Յովհաննու։

ՇԺ ԻԳ

Եւ Յիսուս կոչեցեալ զնոսա ասէ. գիտէք զի իշխանքն հեթանոսաց տիրեն նոցա, եւ մեծքն զօրութիւն գործեն ի վերայ նոցա։

ՇԺ ԻԴ

Այլ ոչ այսպէս իցէ ի ձեզ. այլ որ կամիցի մեծ լինել ի ձեզ՝ եղիցի ձեզ սպասաւոր։

ՇԺ ԻԵ

Եւ որ կամիցի ի ձեզ առաջին լինել՝ եղիցի ձեզ ծառայ։

ՇԺ ԻԶ

Զի եւ որդին մարդոյ ոչ եկն զի ծառայեսցի, այլ ծառայեսցէ, եւ տացէ զանձն իւր փրկանս վասն բազմաց։

ՇԺ ԻԷ

Եւ ելանէին ի Յերիքովայ՝ եւ բազում ամբոխ հետեւեցաւ նմա։

ՇԺ ԻԸ

Եւ ահա երկու կոյր նստեալ առ ճանապարհաւ լուեալ զի Յիսուս անցանէ՝ աղաղակեցին եւ ասեն. տէր, ողորմեա մեզ որդի Դաւթի։

ՇԺ ԻԹ

Եւ հրեշտակն պատասխանի ետ եւ ասէ ցկանայսն. մի երկնչիք դուք, գիտեմ զի զՅիսուս զխաչեալն խնդրէք։

ՇԺ Լ

Չիք աստ, զի յարեաւ որպէս ասաց. եկայք տեսէք զտեղի ուր դրեալ էր տէրն։

ՇԺ ԼԱ

Եւ գնացեալ շուտ ասասցեն աշակերտացն նորա եւ Պետրոսի, զի յարեաւ յերկնից. եւ ահա նա առաջի ձեր երթայ ի Գալիլեա, անդ զնա տեսանիցէք։

ՇԺ ԼԲ

Ահա ասացի ձեզ։

ՇԺ ԼԳ

Եւ նոքա ելեալ փախեան ի գերեզմանէն, զի երկիւղ եւ զարհուրանք կալաւ զնոսա, եւ ոչ ումեք ասացին զի երկնչէին։

Եւ նա ասէ ցնա. զինչ կա
մէք լինիցէ՝ զի արտրից ձեզ
Եւ նոքա ասեն ցնա. տուր
մեզ՝ զի նստցուք մի յաջմէ
քումմէ, և մի յահեակ ի
վտանգ քումմ։
Պատասխանի եւս յիս և ա
սէ ցնա. ոչ գիտեք զինչ
խնդրէք. կարէք ըմպել
զբաժակն՝ զոր ես ըմպելոց
եմ, կամ զմկրտուին մկր
տիլ՝ զոր ես մկրտելոց եմ։
Եւ նոքա ասեն ցնա՝ կա
րեմք։
Եւ յիս ասէ ցնա. զբա
ժակն՝ զոր ես ըմպելոց եմ,
ըմպիցէք. և զմկրտուին՝
զոր ես մկրտելոց եմ, մկր
տիցէք։
Այլ նստուցանել ընդ ա
ջմէ իմմէ և ընդ ահեակ՝ ոչ
է իմ տալ. այլ որոց պատ
րաստեալ հայր։
Եւ լուեալ զայն տասանցն՝ ՃԻԳ Ի
սկսան բարկանալ յակո
բոս և յովհաննու։
Եւ յիս կոչեաց զնա ա
նդրն, և ասէ ցնա։

ասղէմ. և երթայր յիս ու
ռաջի քան զնա. և զարմա
նային թայլն՝ և երկնչէին։

Ա ՀԵՏԵՐՈՒ "ԿԵ-", Շ ՅԵՒՐԵ "-

Տէր մեր Յիսուս

Եւ առեալ միւսան
գամ զերկոտասանն
սկսաւ ասանձինն ասել
նոցա զորինչ անցք անցա
նելոց էին ընդ նմա։
Ահա ահաւասիկ ելանեմք
յԵրուսաղէմ և որդի մարդոյ մատ
նեսցի քահանայապետացն
և դպրաց. և դատապարտեսցեն
զնա զնայ ի մահ. և մատ
նեսցեն զնա հեթանոսաց։
Եւ կատակեսցեն զնովաւ՝
և հարկանիցեն զնա՝ և թք
ըսանիցեն ի նա՝ և սպանցեն.
և յերիր աւուր յարիցէ։
Եւ երթային առ նովաւ
յակոբոս և յովհաննէս՝ որ
դիքն զեբեդեայ. և ասեն
ցնա. վարդապետ, կամիմք
զի զոր ինչ խնդրեսցուք
ամեն ՛ի քէն՝ արասցես մեզ։

կել և տանել սրդի դատ Թի
ր՝ ողորմեայց ինձ։
Աստուածինանմբղուքդ՝
զի լուացէ և նա առաւել
և աղաղակեր սրդի դատ
Թի, ողորմեայց ինձ։
Ա՛ռեղ էտաւ ր՝ և հրա
մայեաց կոչել զնա. կոչեն
զկոյրն՝ և ասեն ցնա. քաջ
ջալեբեայց՝ արի, կոչէ զք
քեզ։
Ա՛ն նո՛ր ընկէցեալ զձորձա
իւր, յարեաւ և եկն առ ր՝
Պատասխանի եւ նմա ր՝
և ասէ. զինչ կամիս՝ Թէ
տարից քեզ. ասէ ցնա
կոյրն՝ ռաբբունի, զի բաց
ցայց։
Ա՛ն ր՝ ասէ ցնա. երթ՝
հաւատոյդ քո կեցուցին զք
քեզ. և վաղվաղակի բաց
ցաւ. և երթայր զհետ նո
ր՝ ի ճանապարհին։
Ա՛ն յորժամ մերձ եղեն
ի երուսաղէմ և ի բե Թփագէ և ի բե
Թանիա առ ի լերանն ձի
թենեաց, առաքէ երկուս
յաշակերտաց անտի։

զօրեցի ն՝ սկսաւ աղաղա
Երդել լուսաւ Թէ ր՝ նա
յանցս Ճանապարհին։
և բաշաւմ՝ ժողովեցան
որդի տիմի բարեխնա
կոյր՝ նստեր մա բացիկ
և դան ի երիքով. և
երիքովէ աշակերտաջն
երքալէ՝ և բազում ժողովուրդ
ընդ էլանէն նո՛ր ի
Բնդ այն մերոյ Յե՛ՍՒ։
Ա՛ն ր՝ ասէ ցնա. ե՛րթ
հաւատոյդ քո կեցուցին զք
քեզ։ և վաղվաղակի բաց
ցաւ. և երթայր զհետ նո
ր՝ ի ճանապարհին։
Ա՛ն յորժամ մերձ եղեն
ի երուսաղէմ և ի բե Թփագէ և ի բե
Թանիա առ ի լերանն ձի
թենեաց, առաքէ երկուս
յաշակերտաց անտի։

Ա՛ն

Ա՛ն ր՝ ասէ ցնա. ե՛րթ
հաւատոյդ քո կեցուցին զք
քեզ։ և վաղվաղակի բաց
ցաւ. և երթայր զհետ նո
ր՝ ի ճանապարհին։
Ա՛ն յորժամ մերձ եղեն
ի երուսաղէմ և ի բե Թփագէ և ի բե
Թանիա առ ի լերանն ձի
թենեաց, առաքէ երկուս
յաշակերտաց անտի։

Ա՛ն

Եւ տասն ցին . երթայք
դուք ի գեօղն՝ որ ընդդէմ
ձեր կայ . և նոյն ժամայն
իջանիցէք ի նա, գտա-
նիցէք յատանակ մի կա-
պեալ . յորոյ վրայ ոչոք ի
մարդկանէ նստաւ . լու-
ծէք զնա՝ և ածէք
ինձ։
Եւ եթէ ոք ասիցէ ցձեզ՝
Թէ ընդ՞ ընդ լուծանէք զյա-
տանակդ , ասասջիք Թէ
Տէն իշխում պիտոյ է . և
վաղվաղակի առաքիցէ
զնա այսր։
Ոգան, և գտին զյատա-
նակն կապեալ առ դուռս
արտաքոյ ի փողոցի անդ,
և լուծին զնա։
Եւ ոմանք յորոց անդն
կային՝ ասեն ցնա . զի՞ դուր
ծէք զլուծանէք զյա-
տանակդ։
Եւ նոքա ասեն ցնա՝ որ-
պէս ցայն էր . և թոյլ էտուն
նոցա։
Եւ ածին զյատանակն առ յի-
սուս, և արկանէին զհանդերձս
դոցա ի վերայ նորա հաս-
տատեցին զյիսուս ի վերայ նորա։
Եւ բազումք զհանդերձս
իւրեանց տարածանէին ի
վերայ ճանապարհին . և այլք
ոմանք ի ծառոց հատա-
նէին՝ և արկանէին զնոսա
ճանապարհաւն։
Եւ որք առաջի և զկնի
երթային, աղաղակէին, և
ասէին . ովսաննայ բարձ
բէղեան։
Օրհնեալ որ գայ յա-
նուն Տեառն . օրհնեալ Թա-
գաւորութիւն հօր մերում
դաւթի . խաղաղութի՛ն
յերկինս՝ և փառք ի բարձ-
ունս։
Եւ եմուտ յիսուս
ղեմ՛ի տաճարն. և հայեցեալ
շուրջ զամենեքեան զնոսա
. զի էր երեկոյացեալ ժամն
էլ՛ ի բեթանիա ելեալ
առնէր հանդերձ։

ընդ առաքեալսն։

Ասաւ յանէր և առէր ցնա, թէ դրեալ է . տուն իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն հեթանոսաց . և դուք արարիք զնա պատ աւազակաց։

Եւ ձանն քահանայապետքն և դպիրքն և իշխանք ժողովրդեան թէ կորուսցեն զնա . բայց երկնչէին ի նմանէ . զի ամենայն ժողովուրդն զարմանայեալ էր ընդ ուսուցանելն նորա։

Եւ իբրև երեկոյ լինէր՝ արտաքոյ քան զքաղաքն ելանէին։

Եւ միւսգեղ պատուհաս առնուլս անցանէին, տեսին զթզենին ցամաքեալ յարմատոյ։

Եւ յիշեալ պետրոս՝ ասէ ցնա . ռաբբի՝ տե՛ս սիկ թզենին՝ զոր անիծեր՝ ցամաքեաւ։

Պատասխանի եւ ասէ ցնա . ունիցիք հաւատս առ Աստուած։

Ամէն ասեմ ձեզ . զոր ասիցէ ցայս

Ա՛ր Ա՛ Գ՛ Ձ՛
ձիւ յիւ ձիր իւ

Ա՛ր Ա՛ Գ՛ Ձ՛
ձիւ փ փիր ձե

ձիդ
ձիդ

Ա՛ր Ա՛ Գ՛ Ձ՛
ձիւ յիւ ձիր իւ

Ա՛ր Ա՛ Գ՛ Ձ՛
ձիւ փ փիր ձե

ձիդ
ձիդ

Ա՛ր Ա՛ Գ՛ Ձ՛
ձիւ յիւ ձիր իւ

Ա՛ր Ա՛ Գ՛ Ձ՛
ձիւ փ փիր ձե

ձիդ
ձիդ

ՃԴԸՔ։

Այս ասէն ցնա. որովհետև իշ
խանութիւն առնես զայդ. և
ոչ եթէ քեզ զիշխանութիւն
զայդ։

Պատասխանի եւ ցնա
սէն ցնա. Տերոջից և ես ըզ
ձեզ բան մի՝ առաք ինձ պա
տասխանի. և ես ասացից
ձեզ՝ որով իշխանութիւն
առնեմ զայս։

Ա՛ստուածեղէն յովհաննու
յերկնից էր, եթէ ի մարդ
կանէ. տուաք ինձ պատաս
խանի։

Խորհեցան ընդ միմեանս և
ասէին. եթէ ասեմք, եթէ
յերկնից, ասէ ցմեզ՝ իսկ
ընդ էր ոչ հաւատացիք նմա։

Այլ եթէ ասեմք ի մարդ
կանէ, երկնչիմք ի ժողո
վրդենէն. զի ամենեքեան
զիսաէին զյովհաննէս, եթէ
մարգարէ էր։

Պատասխանի ետուն և ա
սեն ցնա՝ չգիտեմք. և յի
ետնոյ պէտս պատասխանի և ասէ
և ոչ ես ասեմ ձեզ որով
իշ

ՃԴԸ

ՅԱՅՍՈՐԻԿ ասեմ ձեզ՝
զնամ ինչ վնո որոց պատրաստ
պատրաստել խնդրիցեք և
հաւատայցեք թէ առնուս
ցուք ի ձեզ։

ՃԴԹ

Ա՛յս յորժամ յայսոցիկ կայ
ցեք ի թողութիւն, եթէ ու
նիցեք ինչ զուարքեղ և
հայրն ձեր՝ որ յերկինս է,
թողցէ ձեզ զյանցանս ձեր։

ՃԴԺ

Ո՛չ եթէ դուք ոչ թողու
ցուք, և ոչ հայրն ձեր որ
յերկինս է՝ թողցէ ձեզ
զյանցանս ձեր։

ՃԴԻ

ԸՆԴ ՏԱՆ ՄԵՐՈՅ ՕՐ ՔՒ.

ան միւսանգամ
յԵՐ. և մինչդեռ
ի տաճարին անդ
զընայր, գան առնա քահա
նայապետքն և դպիրքն և

ՃԴԾ

ՃԴԿ

ՃԴՀ

Եւ նզովս եկեալ հարցանել
ին զնա նեղութեամբ եւ ասէին.
Ո՞վ ես դու եւ ուստի եկեր
զնա որսացեալն բռնիւ։
Եւ ի հեթոյ խռովուցեալ զի
մեռանի՝ ի փոքիկ ցաւոյ անտի
ասէ. Ես եմ Թոզլին զնա՝ եւ գնացի
առ նա առաջն. եւ նա զիս
Թոզլին զնա՝ եւ գնացի։
Եւ առաքէն առ նա զիս
եւ ի հեթոյ խռովուցեալ զի
մեռանի՝ ասէ ցնոսա. Ես եմ
Թոզլին զնա՝ եւ գնացի առ
նա առաջն. եւ նա զիս
առաքէ առ նոսա զիս
եւ ասէ. Երթ եւ ասա ցնոսա
զայս բանս. Ես եմ Թոզլին
զնա՝ եւ գնացի առ նա առաջն.
եւ նա զիս առաքէ առ նոսա
զիս եւ ասէ. Երթ եւ ասա
ցնոսա զայս բանս. Ես եմ
Թոզլին զնա՝ եւ գնացի առ
նա առաջն. եւ նա զիս
առաքէ առ նոսա զիս եւ

ՆՈՐԱԿԱՐԳ ԿԵՏՐՈՆ

Գան առ նոսա սաղուկեցիքն, որք սահեն՝ թէ չէք յարուիլ. հարցանէին ցնոսա և սահէին։

Արդ ապաւէս, մեռանիցի զբեայ մեղ. եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի և թողացու կէնս. և զորդի՞ չէ թողացու, ասցէ եղբայր նը զկին նը. և յարուսցէ զաւակ եղբօր իւրումն։

Արդ՝ եղբարք էօթն էին առ մեզ. առաջինն էառ կին՝ և մեռաւ. և չէ եթող զաւակ։

Եւ երկրորդն էառ զնոյն, և մեռաւ. և չէ նա եթող զաւակ. նոյնպէս և երրորդն էառ զնոյն։

Եւ էօթանեքեան խակ. և չէ թողին զաւակ. յետ ամենեցուն մեռաւ և կինն։

Արդ՝ ի յարութէն, յորժամ յառնիցեն, որը ի նոցանէ լինիցի կինն՝ զի էօթանեքեան

վարդապետ, դիտեմք զի ճշմարիտ էս. և ոչինչ փոյթ է քեզ զուարքէ. զի չէ հայիս երեսս մարդկան. այլ ճշմարտութիւնն զնաս ուսուցանես. արդ՝ սաս մեզ՝ արժան է հարկս տալ կայսեր, թէ չէ. տացո՞ւք, եթէ ոչ տացուք։

Եւ նա դիտաց զկեղծաւորութիւն նոցա՝ ասէ ցնոսա. զի՞ փորձէք զիս կեղծաւորք. բերէ՛ք ինձ դահեկան մի՝ զի տեսից։

Եւ նոքա բերին. և ասէ ցնոսա. որո է պատկեր այս, կամ գիր. և նոքա ասեն ցնա՝ կայսեր։

Պատասխանի էառ յիւ, և ասէ ցնոսա. երթայք, տուէք զկայսերն կայսեր. և զոր տուողացն, ցԱստուած։

Եւ զսքանչացան ընդ նմա։

ՀԱՅՈՑ ՄԱՏԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՄԱՏԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՄԱՏԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՄԱՏԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՄԱՏԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՄԱՏԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՄԱՏԵԱՆ

Ա՛ր ՄԵՐ ՅԻՇՈՒԱՆ.

Ա՛ստուածանիկ էտու յիս
և ասէ, մինչ ուսուց
ցանէր ի տումարքին,
զիարդ սահն դալիքդն, և
ինձ քոնն որդի դաւթի է:
Ա՛յնինքն դաւիթ հոգւովն
սրբով սահ. ասաց տէր ցտեր
իմ, նիստ ընդասիմ իմմէ,
մինչև եդից զթշնամիս քո
պատուհանդան ոտից քոց:
Ա՛րդ՝ եթէ ինքն իսկ դա-
ւիթ զնա տէր կոչէ, զիարդ
իցէ որդի նո՛ւ. և բազում
ժողովուրդ լսէր նմա
քաղցրութե՛ամբ:
Ա՛յս ասէր ուսուցանելով
ի վարդապետութիւն մեր.
զի՛նչ լերուք ի դպրոց
անտի. որք կամին ի հանդ
դէպս երեւելոյ շնջիւղ
նախաջնջման խնդրել ի
հրապարակս:
Ա՛յս զնախատուս ի ժողո
վրդոց. և զգահակալութիւն
յունդրմոս:

Ա՛յսք ուսուն զտուն պա-
պասմունքն յիրկարէն
զաղօթս. զի առելի ևս
դատաստանս ընկալցին:
Ա՛յլ յիս ընդդէմ գանձա
նակին. առանձինք ինձ զի
արդ ժողովուրդն արկա
նէր պղինձ ի գանձանակն.
և բազումք մեծատունք ար
կին բազում ինչ:
Ա՛յն պըրի միւռ էսուկ էր
կուտ լուսայա. որ է նոյ
քարակիտ մի:
Ա՛յս կոչէր տաճկն զնո
շակերտան, ասէ ցնա. ոյ
մէն ասեմ ձեզ. զի պրին
պան տատապէտ՝ շատ է
ուրկ քան զամենեսեան ի
գանձանակին:
Ա՛յլ նա ի չքաւորութենէ
իւրմէ՝ զամ ինչ զոր ու
նէր՝ էարկ գոյին ջուխ
զկեանս իւր:

յանուն իմում ասիցեն՝ թէ
ես եմ քրիստոս, և զբազումս
մոլորեցուսցեն։

Լ՚ի յորժամ լսիցէք պատ
տեսութիւնս, և համբաւս
պատերազմանց, մի՛ խռովիք
ցիք. զի պարտ է լինել
բայց չէ ի կատարած։
Ո՚ի յարիցէ ազգ յազգի
վերայ. և թագաւորութիւն ի
թագաւորութիւն վրայ. և եղիցին շարժմունք ի տեղիս
տեղիս. սովք՝ և սրածուիք՝
և խռովութիք. այլ այն ամ՚
սկիզբն է ելիանց։

Ա՚ն զձեզ իսկ մատնեսցեն
յատեանս՝ և ի ժողովուրդս տանջիցիք. և առաջի
դատաւորաց և թագաւորաց կացուսցեն վասն իմ՚ ի վկայ
ութիւն նոցա։

Ա՚ն սահմանեցարուք ի սրտի
ձեր՝ մի նախապատրաստել
զպատասխանի ձեր. զի ես
տամ ձեզ բերան և իմաստութիւն, զոր ոչ կարասցեն
ամենեքին հակառակել և
հերքել։

Ա՚ն մատնեսցին ձեզ ծնողքն
և եղբարքն, ազգականքն և
բարեկամքն, և զոմանս ի
ձէնջ սպանցեն։

Ա՚ն ատելի լինիցիք ամենայն
մարդկան վասն անուան իմոյ։
Եւ ոչ անկանիցի մազ մի ի
գլխոյ ձերմէ կորուսանիցի։
Ա՚ն ի համբերութեան ձերում
կալցուք զանձինս ձեր։

Ա՚ն յորժամ տեսանիցէք զՅերուսաղէմ պատեալ բանակօք,
յայնժամ գիտասջիք՝ թէ
մերձեցաւ աւերումն նորա։
Ա՚ն յայնժամ որ ի Հրէաստան
իցեն՝ փախիցեն ի լեառնս,
և որ ի մէջ նորա՝ ելցեն
անտի, և որ ի դաշտս՝ մի՛
մտցեն անդր։

Ա՚ն զի աւուրք վրէժխնդրութեան են սոքա՝ լնուլ զամենայն որ գրեալ է։

Ո՚ւ յորովայնաւորսն և
կերակրեցուսցէն յաւուրսն
յայնոսիկ. զի լինելոց է
նեղութիւն մեծ ի վերայ
երկրի, և բարկութիւն ի
ժողովրդեանս։

Ա՚ն անկցին ի բերան սրոյ,
և գերեալ տարցին ի մէջ
ամենայն հեթանոսաց. և
Երուսաղէմ կոխեսցի ի հեթանոսաց՝ մինչև լցցին ժամանակք հեթանոսաց։

Ա՚ն լինիցին նշանք յարեգական և յլուսնի և յաստեղս,
և ի վերայ երկրի ընդհատումն ազգաց՝ շլմնջեալ
ի ձայնէ ալեաց ծովուն։
Ա՚ն մեռանիցին մարդիկ
յերկիւղէ և յակնկալութենէ
որ գան ի վերայ տիեզերաց.
զի զօրութիւնք երկնից
շարժեսցին։

Ա՚ն յայնժամ տեսցեն զորդին մարդոյ գալ ի ամպս
երկնից զօրութեամբ և փառաւ
որութեամբ բազմաւ։

Ա՚ն սկսեալ յլինելոյ այդ
սոսա՝ ուղիղ արարէք զգլուխս
ձեր, և վերացուսջիք զձեր
փրկութիւն։

Ա՚ն ասաց նոցա առակ մի՝
ասելով. տեսէք զթզենին և
զամենայն ծառս. յորժամ
տերևակալեսցին՝ տեսանէք
և գիտասջիք՝ թէ մերձ է
ամառն։

Ա՚ն նոյնպէս և դուք յորժամ
տեսանիցէք զայս եղեալ՝
գիտասջիք՝ թէ մերձ է արքայութիւն Աստուծոյ։

Ա՚ն ամէն ասեմ ձեզ՝ թէ ոչ
անցցէ ազգս այս՝ մինչև
զամենայն եղիցին։

Ե՚րկինք և երկիր անցցեն,
բայց բանք իմ՚ ոչ անցցեն։

Ա՚ն զգուշ լերուք անձանց
ձերոց՝ մի՛ երբէք ծանրասցին սիրտք ձեր ի գինարբուսից և ի հարբեցութենէ
և ի հոգս կենցաղոյս, և
յանկարծակի հասցէ ի ձեզ
աւուրն յայնմիկ։

Ո՚րպէս որոգայթ հասցէ
ամենայն երեսաց երկրի։

Ա՚ն արթնացարուք յամենայն ժամ՝ աղաչելով զի
արժանի արարցէ զձեզ
փախչել յամենայն չարեացս
զայսոսիկ՝ որ գալոց են,
և կալցուք ի յերեսս որդւոյն
մարդոյ։

Ե՚ւ էր ցերեկ ուսուցանէր
ի տաճարին, և գիշեր ելեալ
կայր ի լերինն որ կոչի
Ձիթենեաց։

Ե՚ւ ամենայն հեթանոսք
գային առ նա յառաւօտս
լսել նմա ի տաճարին։

Ե՚ւ էր տօն խմորոցն որ
կոչի Զատիկ։

Ե՚ւ ժողովեցան քահանայապետքն և դպիրքն
սպանանել զնա. և երկնչէին
ի ժողովրդենէ։

Ա՚յլ մտեալ սատանայ ի
Յուդա որ կոչեցեալ Իսկարիովտացի՝ որ էր ի թուոյ
տասնից։

Ա՚ն գնացեալ խօսեցաւ ընդ
քահանայապետսն և ընդ
զօրավարսն՝ զի մատնեսցէ
զնա նոցա։

Ա՚ն ուրախացեալ եղեն և
խոստացան տալ նմա արծաթ։

Ա՚ն խոստացաւ և էր որոնէր
զժամ մատնելոյ զնա նոցա
առանց ժողովրդեան։

Ե՚ւ եկն աւուր խմորոցն
յորում պարտ էր մատաղ
առնել զզատիկն։

Ե՚ւ առաքեաց զՊետրոս և
զՅովհաննէս՝ և ասէ. երթայք
պատրաստեցէք մեզ զզատիկն
զի կերիցուք։

Ա՚ն ասացին ցնա. ուր կամիս
պատրաստեսցուք։

Ա՚ն ասէ ցնոսա. ահա մտանէք
ի քաղաքն՝ և պատահեսցէ
ձեզ մարդ մի ջրով կուժ
բարձեալ, զհետ եկայք նորա
ի տունն յորում մտանիցէ։

Ա՚ն ասասջիք տանուտերին
տանն. ասէ ցքեզ վարդապետն՝ ուր է սենեակ հիւրանոցի՝ ուր զզատիկն
ընդ աշակերտս իմ կերիցեմ։

Ա՚ն նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մեծ գրուած և
պատրաստ. անդ պատրաստեցէք մեզ։

Ե՚ւ գնացեալ գտին որպէս
ասաց ցնոսա. և պատրաստեցին զզատիկն։

Ե՚ւ յորժամ եղեւ ժամ՝ նստաւ
և տասն աշակերտքն նորա
ընդ նմա։

Ա՚ն ասէ ցնոսա. ցանկութեամբ ցանկացայ զզատիկս
զայս ընդ ձեզ ուտել յառաջ
քան զչարչարանսն իմ։

Ա՚ն ասեմ ձեզ՝ թէ ոչ ուտիցեմ
զնա մինչև լցցի նա ի կատարած
արքայութեան Աստուծոյ։

Ե՚ւ առեալ զբաժակ՝ շնորհակալ եղեւ և ասէ. առէք
սա բաժանեցէք ընդ միմեանս։

Ա՚ն ասեմ ձեզ՝ թէ ոչ արբից
յայսմհետէ յպտուղոյ որթոյ
մինչև արքայութիւն Աստուծոյ գայցէ։

Ե՚ւ առեալ զհաց՝ շնորհակալ եղեւ և բեկ և ետ
նոցա և ասէ. զայս է մարմին
իմ որ ձերդ համար տացի.
զայս արարէք ի յիշատակ
իմ։

Ա՚ն զբաժակն նոյնպէս
յետ ընթրելոյ՝ և ասէ. զբաժակս զայս նոր ուխտ է
յարեան իմում որ ձերդ համար
հեղցի։

Ա՚ն ահա ձեռն մատնչին
իմոյ ընդ իս է ի սեղանի։

Ա՚ն որդի մարդոյ երթայ
որպէս որոշեալ է. բայց
վայ այնմ մարդոյ որով
մատնեսցի։

Ե՚ւ սկսան խնդրել ընդ
միմեանս՝ թէ ո՞վ իցէ ի նոցանէ
որ զայս արասցէ։

Ե՚ւ եղեւ հարցումն ընդ
միմեանս՝ թէ ո՞վ իցէ ի նոցանէ
որ մեծ իցէ։

Ա՚ն ասէ ցնոսա. թագաւորք
ազգաց տիրեն նոցա, և որ
զօրութիւն ունին ի վերայ
նոցա՝ բարերարք կոչին։

Ա՚ն դուք ոչ այսպէս. այլ որ
մեծ է ի ձէնջ՝ եղիցի որպէս
կրտսեր, և որ առաջնորդ է՝
որպէս ծառայ։

Ո՚րպէս որ ո՞վ է մեծ՝ որ
նստի առ սեղանի, և ո՞վ
ծառայ՝ որ սպասաւորէ։
Ոչ որ նստի առ սեղանի։
Ա՚ն ես ի մէջ ձերում եմ
որպէս ծառայ։

Ա՚ն դուք էք որ եղէք ընդ
իս ի փորձութեանս իմում։

Ա՚ն ես ուխտեմ ձեզ որպէս
ուխտեաց ինձ հայր իմ՚
արքայութիւն։

Ա՚ն ուտիցէք և արբիցէք
ընդ սեղանի իմում ի
արքայութեան իմում։

Ա՚ն նստիցիք յաթոռս՝ դատել
զերկոտասան ցեղս Իսրայելի։

Ա՚ն ասէ Տէր Սիմոնի. Սիմոն
Սիմոն, ահա սատանայ
խնդրեաց զձեզ զի մաղեսցէ
զձեզ իբրև զցորեան։

Ա՚ն ես աղաչեցի վասն քո՝
զի մի՛ պակասեսցի հաւատք
քո. և դու երբեմն դարձեալ
հաստատեա զեղբարս քո։

Ա՚ն ասէ ցնա. Տէր ընդ քեզ
պատրաստ եմ և ի բանտ և
ի մահ երթալ։

Ա՚ն ասէ. ասեմ քեզ Պետրոս՝
մի՛ կարասցէ այսօր աքաղաղ
մինչև երիցս ուրասցես զիս
թէ ոչ ճանաչեմ զքեզ։

Ա՚ն ասէ ցնոսա. յորժամ
առաքեցի զձեզ առանց քսակի
և պարկի և կօշկաց, միթէ
պակասեցաւ ինչ ձերոց։

Ա՚ն նոքա ասացին. ոչ։

Ա՚ն ասէ ցնոսա. այլ արդ որ
ունիցի քսակ՝ առցէ, նոյնպէս
և պարկ, և որ ոչ ունիցի՝
ծախեսցէ զհանդերձ իւր և
գնեսցէ սուր։

Ա՚ն ասեմ ձեզ՝ թէ ի մէնջ
լցցի և զայս որ գրեալ է.
և ընդ անօրինացն համարեցաւ։
Ա՚ն զի և զիմ՚ զայս որ գրեալ
է կատարի։

Ա՚ն ասացին. Տէր ահա երկու
սուր ի սոսա։

Ա՚ն ասէ ցնոսա. բաւական է։

Ե՚ւ ելեալ գնաց ըստ սովորութեան իւրոյ ի լեառն
Ձիթենեաց, և աշակերտքն
նորա գնացին ընդ նմա։

Ե՚ւ եղեալ ի տեղւոջն՝ ասէ
ցնոսա. աղաչեցէք զի մի՛
մտանիցէք ի փորձութիւն։

Ե՚ւ ինքն հեռացաւ ի նոցանէ
որչափ քարի նետ մի, և
դրեալ զծունկս՝ աղաչէր։

Ա՚ն ասէ. Հայր եթէ կամիս
հեռացո զբաժակս զայս յինէն.
բայց ոչ կամք իմ՚ այլ քո
եղիցին։

Ե՚ւ երևեցաւ նմա հրեշտակ
յերկնից զօրացուցանէ զնա։

Ե՚ւ եղեալ յերկայնութեան
պաղատանաց՝ աւելի ևս
աղաչէր. և եղեւ քրտինք նորա
իբրև զկաթիլս արեան
հոսեալ ի վայր ի վերայ
երկրի։

Ե՚ւ յարուցեալ ի պաղատանաց՝ եկն առ աշակերտսն
և գտ զնոսա ննջեալ ի
տրտմութենէ։

Ա՚ն ասէ ցնոսա. զիա՞րդ
ննջէք. յարուցեալ աղաչեցէք
զի մի՛ մտանիցէք ի փորձութիւն։

Ա՚ն դեռ նորա խօսեցեալ
էին՝ ահա բազում ոք, և
որ կոչեցեալ Յուդա մի ի
տասնից, առաջի նոցա գայր
և մերձեցաւ առ Յիսուս
համբուրել զնա։

Ա՚ն Յիսուս ասէ ցնա. Յուդա
համբուրանաւք զորդի մարդոյ
մատնես։

Ա՚ն տեսեալ որ ընդ նմա
էին զոր եղիցի՝ ասացին
ցնա. Տէր եթէ հարցուսցուք
զնոսա սրով։

Ա՚ն հարին մի ոք ի նոցանէ
զծառայն քահանայապետին
և կտրեցին զականջն նորա
զաջ։

Ա՚ն Յիսուս պատասխանի
ետ և ասէ. ետուք մինչև
զայս։ Ա՚ն դպեալ ականջին
նորա՝ բժշկեաց զնա։

Ա՚ն ասէ Յիսուս ցքահանայապետսն և ցզօրավարսն
տաճարին և ցծերսն որ
գային ընդ նմա. իբրև ընդ
աւազակ ելէք սրով և փայտիւ
առնուլ զիս։

Ա՚ն ամենայն աւուր ընդ
ձեզ էի ի տաճարին՝ և ոչ
ձգէիք զձեռս ի վերայ իմ։
Ա՚ն ձեր է ժամ և իշխանութիւն խաւարի։

Ա՚ն բռնեցին զնա և տարան
և մտուցին ի տուն քահանայապետին։

Ա՚ն Պետրոս հետևէր հեռի։

Ա՚ն վառեալ հուր ի մէջ
սրահին՝ և նստեալ նոցա
միասին՝ նստէր Պետրոս ի
մէջ նոցա։

Ա՚ն տեսեալ զնա աղախին
մի նստեալ ընդ լոյսն՝ և
հայեցեալ ի նա՝ ասէ. և
սա ընդ նմա էր։

Ա՚ն նա ուրացաւ ասելով.
ոչ գիտեմ զնա կին։

Ա՚ն սակաւ մի յետ այնորիկ
տեսեալ զնա այլ ոք՝ ասէ.
և դու ի նոցանէ ես։

Ա՚ն Պետրոս ասէ. ոչ եմ։

Ա՚ն ընդ միում ժամու յետ
այնորիկ այլ ոք հաստատեալ
ասէր. ճշմարիտ և սա ընդ
նմա էր. զի և գալիլացի է։

Ա՚ն Պետրոս ասէ. ոչ գիտեմ
զոր ասես դու։

Ա՚ն ի նմին ժամու դեռ նորա
խօսեցեալ էին՝ աքաղաղ
ձայնեաց։

Ա՚ն դարձեալ Տէր նայեցաւ
ի Պետրոս. և յիշեաց Պետրոս
զբանն Տեառն որպէս ասաց
ցնա. եթէ յառաջ քան զաքաղաղ
ձայնել՝ երիցս ուրասցես
զիս։

Ա՚ն ելեալ Պետրոս արտաքս
լայր դառնապէս։

Ա՚ն արք որ կային ընդ
Յիսուս՝ հարանէին զնա և
ծաղր առնէին։

Ա՚ն ծածկեալ զնա՝ հարանէին
զերեսս նորա և հարցանէին
զնա՝ և ասէին. մարգարէացո
ո՞վ է որ զքեզ հարեալ է։

Ա՚ն զայլ բազում հայհոյութիւնս ասէին ցնա։

Ե՚ւ իբրև եղեւ ցերեկ՝ ժողովեցան ծերքն ժողովրդեան
և քահանայապետքն և
դպիրքն, և տարան զնա ի
ժողովարանն իւրեանց։

Ա՚ն ասացին. եթէ դու ես
Քրիստոս՝ ասա մեզ։

Ա՚ն ասէ ցնոսա. եթէ ասացից
ձեզ՝ ոչ հաւատասջիք ինձ։

Ա՚ն եթէ և հարցից՝ ոչ
պատասխանի ետուք ինձ։

Ա՚ն յայսմհետէ որդի մարդոյ
նստիցի ընդ աջմէ զօրութեան
Աստուծոյ։

Ա՚ն ասացին ամենեքին. դու
ես որդի Աստուծոյ։

Ա՚ն ասէ. դուք ասէք զի
ես եմ։

Ա՚ն ասացին. ընդէ՞ր ևս
վկայութեան կարօտ եմք.
զի մեք լուաք ի բերանոյ
նորա։

Ե՚ւ յարուցեալ ամենայն
բազմութիւն նոցա՝ տարան
զնա առաջի Պիղատոսի։

Ա՚ն սկսան մատնել զնա՝
ասելով. զայս գտաք խռովեցուցանող զազգ մեր՝ և
արգելուլ հարկս տալ կայսեր
և ասել զանձն իւր թագաւոր
Քրիստոս։

Ա՚ն Պիղատոս հարցանէր
զնա՝ ասելով. դու ես թագաւոր
հրէից։

Ա՚ն նա պատասխանի ետ
նմա և ասէ. դու ասես։

Ա՚ն Պիղատոս ասէ ցքահանայապետսն և ցբազմութիւնն.
ոչ գտանեմ ես մեղս ի մարդոյդ
այդմիկ։

Ա՚ն նոքա զօրանային ասելով.
զի խռովեցուցանէ զժողովուրդն՝ ուսուցանելով ամենայն
հրէաստանեայս. սկսեալ ի
Գալիլեայ մինչև ցայսր տեղի։

Ա՚ն Պիղատոս լուեալ զգալիլեա՝ հարցանէ եթէ մարդ
գալիլացի է։

Ա՚ն գիտացեալ զի ի զաւառէ
Հերովդի է՝ առաքեաց զնա
առ Հերովդէս որ և ինքն
յԵրուսաղէմ էր յաւուրսն
յայնոսիկ։

Ա՚ն Հերովդէս տեսեալ զՅիսուս՝ ուրախ եղեւ յոյժ.
զի էր ի ժամանակաց բազմաց
կամեցեալ տեսանել զնա.
վասն զի լուեալ էր զբանս
նորա՝ և յուսայր նշան ինչ
տեսանել յնմանէ որ արասցէ։

Ա՚ն հարցանէր զնա բանիւք
բազմաւք. և նա ոչ ինչ
պատասխանի ետ նմա։

Ա՚ն կային քահանայապետքն և դպիրքն՝ և
զօրաւորեալ մեղադրէին զնա։

Ա՚ն Հերովդէս արհամարհեալ
զնա ընդ զօրսն իւր՝ և
ծաղր արարեալ զնա՝ զգեցոյց
զնա զգեստ սպիտակ՝ և
առաքեաց զնա առ Պիղատոս։

Ա՚ն եղեն բարեկամք Պիղատոս և Հերովդէս յաւուր
յայնմիկ ընդ միմեանս. զի
յառաջագոյն ի թշնամութեան
էին ընդ միմեանս։

Ա՚ն Պիղատոս կոչեցեալ
զքահանայապետսն և զիշխանսն և զժողովուրդն՝
ասէ ցնոսա. մատուցէք առ իս
զայրս զայս իբրև զխռովեցուցանող զժողովուրդն.
և ահա ես առաջի ձեր
հարցեալ՝ ոչ գտի ի մարդոյդ
այդմիկ զոր մեղադրէք զնա։

Ա՚ն ոչ Հերովդէս ևս. զի
առաքեցի զձեզ առ նա. և
ահա ոչ ինչ արժան մահու
արարեալ է նմա։

Ա՚ն պատժեցից զնա՝ և
արձակեցից։

Ա՚ն պարտ ունէր արձակել
նոցա զմի ոք յաւուր տօնին։

Ա՚ն ամենայն ազգ միաբան
գոչէին՝ ասելով. զայդ մեզ
արձակեա՝ և զԲարաբբաս։

Ա՚ն էր Բարաբբաս արկեալ
ի բանտ վասն խռովութեան
մի որ եղեալ էր ի քաղաքին
և սպանման։

Ա՚ն Պիղատոս կամեցեալ
արձակել զՅիսուս՝ կոչեաց
առ նոսա։

Ա՚ն նոքա գոչէին՝ ասելով.
խաչեա՛ խաչեա՛ զնա։

Ա՚ն ասէ ցնոսա երրորդ
անգամ. զի՞նչ չարիս արարեալ
է այս մարդ. ոչ գտի ի նմա
մահու մեղս. պատժեցից
զնա՝ և արձակեցից։

Ա՚ն նոքա զօրանային ձայնիւ
մեծաւ՝ խնդրելով զի խաչեսցի։

Ա՚ն ձայնք նոցա և քահանայապետացն հաստատեցան։

Ա՚ն Պիղատոս հրամայեաց
լինել խնդրոյ նոցա։

Ա՚ն արձակեաց զնոսա զոր
խնդրէին՝ զի էր արկեալ ի
բանտ վասն խռովութեան
և սպանման. և զՅիսուս
մատնեաց կամաց նոցա։

Ա՚ն իբրև տարան զնա՝
բռնեցին զՍիմոն մի Կիւրենացի
որ գայր ի դաշտէ՝ և
եդին նմա զխաչն տանել
զհետ Յիսուսի։

Ա՚ն հետևէր նմա բազում
ժողովուրդ և կանայք որ
ողբային և սգային զնա։

Ա՚ն դարձեալ Յիսուս առ
նոսա ասէ. դստերք Երուսաղէմի
մի՛ լայք ինձ. այլ լայք
զանձինս ձեր և զորդիս ձեր։

Ա՚ն ահա գան աւուրք յորում
ասասջիք. երանի ամուլացն
և արգանդացն որ ոչ ծնան
և պտուղոց որ ոչ սնուցին։

Ա՚ն յայնժամ սկսցին ասել
լերանցն. անկարուք ի վերայ
մեր. և բլրոցն. ծածկեցէք
զմեզ։

Ա՚ն զի եթէ զկանաչ փայտ
այսպէս առնեն՝ զչորոյն զիա՞րդ
լիցի։

Ա՚ն տարեալ զնա՝ բռնեցին
և տարան ի տուն քահանայապետին։

Ա՚ն հետևէր Պետրոս հեռի։

Ա՚ն վառեալ հուր ի մէջ
սրահին՝ և նստեալ նոցա
միասին՝ նստէր Պետրոս ի
մէջ նոցա։

Ա՚ն տեսեալ զնա աղախին
մի նստեալ ընդ լոյսն՝ և
հայեցեալ ի նա՝ ասէ. և
սա ընդ նմա էր։

Ա՚ն նա ուրացաւ ասելով.
ոչ գիտեմ զնա կին։

Ա՚ն սակաւ մի յետ այնորիկ
տեսեալ զնա այլ ոք՝ ասէ.
և դու ի նոցանէ ես։

Ա՚ն Պետրոս ասէ. ոչ եմ։

Ա՚ն ընդ միում ժամու յետ
այնորիկ այլ ոք հաստատեալ
ասէր. ճշմարիտ և սա ընդ
նմա էր. զի և գալիլացի է։

Ա՚ն Պետրոս ասէ. ոչ գիտեմ
զոր ասես դու։

Ա՚ն ի նմին ժամու դեռ նորա
խօսեցեալ էին՝ աքաղաղ
ձայնեաց։

Ա՚ն դարձեալ Տէր նայեցաւ
ի Պետրոս. և յիշեաց Պետրոս
զբանն Տեառն որպէս ասաց
ցնա. եթէ յառաջ քան զաքաղաղ
ձայնել՝ երիցս ուրասցես
զիս։

Ա՚ն ելեալ Պետրոս արտաքս
լայր դառնապէս։

Ա՚ն արք որ կային ընդ
Յիսուս՝ հարանէին զնա և
ծաղր առնէին։

Ա՚ն ծածկեալ զնա՝ հարանէին
զերեսս նորա և հարցանէին
զնա՝ և ասէին. մարգարէացո
ո՞վ է որ զքեզ հարեալ է։

Ա՚ն զայլ բազում հայհոյութիւնս ասէին ցնա։

Ե՚ւ իբրև եղեւ ցերեկ՝ ժողովեցան ծերքն ժողովրդեան
և քահանայապետքն և
դպիրքն, և տարան զնա ի
ժողովարանն իւրեանց։

Ա՚ն ասացին. եթէ դու ես
Քրիստոս՝ ասա մեզ։

Ա՚ն ասէ ցնոսա. եթէ ասացից
ձեզ՝ ոչ հաւատասջիք ինձ։

Ա՚ն եթէ և հարցից՝ ոչ
պատասխանի ետուք ինձ։

Ա՚ն յայսմհետէ որդի մարդոյ
նստիցի ընդ աջմէ զօրութեան
Աստուծոյ։

Ա՚ն ասացին ամենեքին. դու
ես որդի Աստուծոյ։

Ա՚ն ասէ. դուք ասէք զի
ես եմ։

Ա՚ն ասացին. ընդէ՞ր ևս
վկայութեան կարօտ եմք.
զի մեք լուաք ի բերանոյ
նորա։

Ե՚ւ յարուցեալ ամենայն
բազմութիւն նոցա՝ տարան
զնա առաջի Պիղատոսի։

Ա՚ն սկսան մատնել զնա՝
ասելով. զայս գտաք խռովեցուցանող զազգ մեր՝ և
արգելուլ հարկս տալ կայսեր
և ասել զանձն իւր թագաւոր
Քրիստոս։

Ա՚ն Պիղատոս հարցանէր
զնա՝ ասելով. դու ես թագաւոր
հրէից։

Ա՚ն նա պատասխանի ետ
նմա և ասէ. դու ասես։

Ա՚ն Պիղատոս ասէ ցքահանայապետսն և ցբազմութիւնն.
ոչ գտանեմ ես մեղս ի մարդոյդ
այդմիկ։

Ա՚ն նոքա զօրանային ասելով.
զի խռովեցուցանէ զժողովուրդն՝ ուսուցանելով ամենայն
հրէաստանեայս. սկսեալ ի
Գալիլեայ մինչև ցայսր տեղի։

Ա՚ն Պիղատոս լուեալ զգալիլեա՝ հարցանէ եթէ մարդ
գալիլացի է։

Ա՚ն գիտացեալ զի ի զաւառէ
Հերովդի է՝ առաքեաց զնա
առ Հերովդէս որ և ինքն
յԵրուսաղէմ էր յաւուրսն
յայնոսիկ։

Ա՚ն Հերովդէս տեսեալ զՅիսուս՝ ուրախ եղեւ յոյժ.
զի էր ի ժամանակաց բազմաց
կամեցեալ տեսանել զնա.
վասն զի լուեալ էր զբանս
նորա՝ և յուսայր նշան ինչ
տեսանել յնմանէ որ արասցէ։

Ա՚ն հարցանէր զնա բանիւք
բազմաւք. և նա ոչ ինչ
պատասխանի ետ նմա։

Ա՚ն կային քահանայապետքն և դպիրքն՝ և
զօրաւորեալ մեղադրէին զնա։

Ա՚ն Հերովդէս արհամարհեալ
զնա ընդ զօրսն իւր՝ և
ծաղր արարեալ զնա՝ զգեցոյց
զնա զգեստ սպիտակ՝ և
առաքեաց զնա առ Պիղատոս։

Ա՚ն եղեն բարեկամք Պիղատոս և Հերովդէս յաւուր
յայնմիկ ընդ միմեանս. զի
յառաջագոյն ի թշնամութեան
էին ընդ միմեանս։

Ա՚ն Պիղատոս կոչեցեալ
զքահանայապետսն և զիշխանսն և զժողովուրդն՝
ասէ ցնոսա. մատուցէք առ իս
զայրս զայս իբրև զխռովեցուցանող զժողովուրդն.
և ահա ես առաջի ձեր
հարցեալ՝ ոչ գտի ի մարդոյդ
այդմիկ զոր մեղադրէք զնա։

Ա՚ն ոչ Հերովդէս ևս. զի
առաքեցի զձեզ առ նա. և
ահա ոչ ինչ արժան մահու
արարեալ է նմա։

Ա՚ն պատժեցից զնա՝ և
արձակեցից։

Ա՚ն պարտ ունէր արձակել
նոցա զմի ոք յաւուր տօնին։

Ա՚ն ամենայն ազգ միաբան
գոչէին՝ ասելով. զայդ մեզ
արձակեա՝ և զԲարաբբաս։

Ա՚ն էր Բարաբբաս արկեալ
ի բանտ վասն խռովութեան
մի որ եղեալ էր ի քաղաքին
և սպանման։

Ա՚ն Պիղատոս կամեցեալ
արձակել զՅիսուս՝ կոչեաց
առ նոսա։

Ա՚ն նոքա գոչէին՝ ասելով.
խաչեա՛ խաչեա՛ զնա։

Ա՚ն ասէ ցնոսա երրորդ
անգամ. զի՞նչ չարիս արարեալ
է այս մարդ. ոչ գտի ի նմա
մահու մեղս. պատժեցից
զնա՝ և արձակեցից։

Ա՚ն նոքա զօրանային ձայնիւ
մեծաւ՝ խնդրելով զի խաչեսցի։

Ա՚ն ձայնք նոցա և քահանայապետացն հաստատեցան։

Ա՚ն Պիղատոս հրամայեաց
լինել խնդրոյ նոցա։

Ա՚ն արձակեաց զնոսա զոր
խնդրէին՝ զի էր արկեալ ի
բանտ վասն խռովութեան
և սպանման. և զՅիսուս
մատնեաց կամաց նոցա։

Ա՚ն իբրև տարան զնա՝
բռնեցին զՍիմոն մի Կիւրենացի
որ գայր ի դաշտէ՝ և
եդին նմա զխաչն տանել
զհետ Յիսուսի։

Ա՚ն հետևէր նմա բազում
ժողովուրդ և կանայք որ
ողբային և սգային զնա։

Ա՚ն դարձեալ Յիսուս առ
նոսա ասէ. դստերք Երուսաղէմի
մի՛ լայք ինձ. այլ լայք
զանձինս ձեր և զորդիս ձեր։

Ա՚ն ահա գան աւուրք յորում
ասասջիք. երանի ամուլացն
և արգանդացն որ ոչ ծնան
և պտուղոց որ ոչ սնուցին։

Ա՚ն յայնժամ սկսցին ասել
լերանցն. անկարուք ի վերայ
մեր. և բլրոցն. ծածկեցէք
զմեզ։

Ա՚ն զի եթէ զկանաչ փայտ
այսպէս առնեն՝ զչորոյն զիա՞րդ
լիցի։

Ա. Մատ.

Այլ զայն ասացի ձեզ զի՝ զամենայն բառ զոր ասիցեն մարդիկ յաւուր դատաստանի՝ հաշիւ տացեն վասն նորա։ Զի յբանից քոց արդարասցիս, եւ յբանից քոց դատապարտեսցիս։

Այլ զայն ասացի ձեզ զի՝ զամենայն բառ զոր ասիցեն մարդիկ յաւուր դատաստանի՝ հաշիւ տացեն վասն նորա։ Զի յբանից քոց արդարասցիս, եւ յբանից քոց դատապարտեսցիս։

Ա. Մատ.

Ասաց ցնոսա եւ առակ մի՝ Միթէ կարէ կոյր զկոյր առաջնորդել։ Ո՛չ ամենեւին։ Ոչ է աշակերտ վարդապետէ, այլ ամենայն կատարեալ եղիցի՝ իբրեւ վարդապետ նորա։

Ասաց ցնոսա եւ առակ մի՝ Միթէ կարէ կոյր զկոյր առաջնորդել։ Ո՛չ ամենեւին։ Ոչ է աշակերտ վարդապետէ, այլ ամենայն կատարեալ եղիցի՝ իբրեւ վարդապետ նորա։

Ա. Մատ.

Եւ զիարդ տեսանես զսղոցն որ է ի քո աչս, եւ զգերանդին որ ի քում աչի՝ ոչ ընդունիս։ Կամ զիարդ կարես ասել ցեղբայր քո՝ եղբայր՝ հան զսղոցն յաչաց քոց, եւ ահա գերանդի է ի քում աչի։ Ով կեղծաւոր, հան նախ զգերանդին յաչաց քոց, եւ ապա տեսցես հանել զսղոցն յաչաց եղբաւր քո։

Եւ զիարդ տեսանես զսղոցն որ է ի քո աչս, եւ զգերանդին որ ի քում աչի՝ ոչ ընդունիս։ Կամ զիարդ կարես ասել ցեղբայր քո՝ եղբայր՝ հան զսղոցն յաչաց քոց, եւ ահա գերանդի է ի քում աչի։ Ով կեղծաւոր, հան նախ զգերանդին յաչաց քոց, եւ ապա տեսցես հանել զսղոցն յաչաց եղբաւր քո։

Ա. Մատ.

Ոչ է բարի ծառ որ արասցէ զպտուղ չար, եւ ոչ ծառ չար որ արասցէ զպտուղ բարի։ Զի ամենայն ծառ յպտղոյ իւրմէ ծանիցի։ Զի ոչ ի փշոյ ժողովեն թուզ, եւ ոչ ի մանդաղոյ ողկոյզ։

Ոչ է բարի ծառ որ արասցէ զպտուղ չար, եւ ոչ ծառ չար որ արասցէ զպտուղ բարի։ Զի ամենայն ծառ յպտղոյ իւրմէ ծանիցի։ Զի ոչ ի փշոյ ժողովեն թուզ, եւ ոչ ի մանդաղոյ ողկոյզ։

Ա. Մատ.

Այլ զայն ասացի ձեզ զի՝ զամենայն որ բարկանայ ընդ եղբաւր իւրում՝ պարտական եղիցի դատաստանի։ Եւ որ ասիցէ եղբաւր իւրում՝ ռակա՝ պարտական եղիցի ժողովոյ։ Եւ որ ասիցէ՝ մոռ՝ պարտական եղիցի հրեղինի գեհենի։

Այլ զայն ասացի ձեզ զի՝ զամենայն որ բարկանայ ընդ եղբաւր իւրում՝ պարտական եղիցի դատաստանի։ Եւ որ ասիցէ եղբաւր իւրում՝ ռակա՝ պարտական եղիցի ժողովոյ։ Եւ որ ասիցէ՝ մոռ՝ պարտական եղիցի հրեղինի գեհենի։

Ա. Մատ.

Եթէ մատուցանես զպատարագ քո առ սեղանաւ, եւ անդ յիշեսցես եթէ եղբայր քո ունի ինչ ընդ քեզ, եթող անդ զպատարագ քո առաջի սեղանոյն, եւ երթ նախ հաշտեաց եղբաւր քում, եւ ապա եկեալ մատոյց զպատարագ քո։

Եթէ մատուցանես զպատարագ քո առ սեղանաւ, եւ անդ յիշեսցես եթէ եղբայր քո ունի ինչ ընդ քեզ, եթող անդ զպատարագ քո առաջի սեղանոյն, եւ երթ նախ հաշտեաց եղբաւր քում, եւ ապա եկեալ մատոյց զպատարագ քո։

Ա. Մատ.

Հաշտեցիր զհակառակորդ քո վաղվաղակի, մինչդեռ էիր ընդ նմա ի ճանապարհի, գուցէ մատնիցէ զքեզ հակառակորդդ առ դատաւորն, եւ դատաւորն մատնիցէ զքեզ սպասաւորի, եւ ի բանտ արկցին զքեզ։ Ամէն ասեմ քեզ, ոչ ելանիցես անտի մինչեւ հատուցանիցես զվերջին դրամն։

Հաշտեցիր զհակառակորդ քո վաղվաղակի, մինչդեռ էիր ընդ նմա ի ճանապարհի, գուցէ մատնիցէ զքեզ հակառակորդդ առ դատաւորն, եւ դատաւորն մատնիցէ զքեզ սպասաւորի, եւ ի բանտ արկցին զքեզ։ Ամէն ասեմ քեզ, ոչ ելանիցես անտի մինչեւ հատուցանիցես զվերջին դրամն։

Ա. Մատ.

Լուարուք եթէ ասացաւ հնոցն՝ մի՛ երդնուր սուտ, այլ հատո՛ւր ցտէր զերդունս քո։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ մի՛ երդնուիք ամենեւին, եւ ոչ յերկինս, զի աթոռ է Աստուծոյ։ Եւ ոչ յերկիր, զի սաստ է ոտից նորա։ Եւ ոչ յԵրուսաղէմ, զի քաղաք է մեծի թագաւորին։ Եւ ոչ զգլխոյ քում երդնուիս, զի ոչ կարես մի մազ սպիտակ կամ սեւ առնել։

Լուարուք եթէ ասացաւ հնոցն՝ մի՛ երդնուր սուտ, այլ հատո՛ւր ցտէր զերդունս քո։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ մի՛ երդնուիք ամենեւին, եւ ոչ յերկինս, զի աթոռ է Աստուծոյ։ Եւ ոչ յերկիր, զի սաստ է ոտից նորա։ Եւ ոչ յԵրուսաղէմ, զի քաղաք է մեծի թագաւորին։ Եւ ոչ զգլխոյ քում երդնուիս, զի ոչ կարես մի մազ սպիտակ կամ սեւ առնել։

Ա. Մատ.

Այլ ասասցէ ձեզ բանն՝ այո՝ այո, եւ ոչ՝ ոչ։ Եւ զայն ասացի ձեզ զի՝ զամենայն որ աւելի քան զայս է՝ ի չարէ է։

Այլ ասասցէ ձեզ բանն՝ այո՝ այո, եւ ոչ՝ ոչ։ Եւ զայն ասացի ձեզ զի՝ զամենայն որ աւելի քան զայս է՝ ի չարէ է։

Ա. Մատ.

Լուարուք եթէ ասացաւ հնոցն՝ ակն ընդ ական, եւ ատամն ընդ ատամն։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ մի՛ դիմանայք չարի։ Այլ որ քեզ հարցէ ի մի ծնօտ, դարձո՛ւր ցնա եւ զայլն։

Լուարուք եթէ ասացաւ հնոցն՝ ակն ընդ ական, եւ ատամն ընդ ատամն։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ մի՛ դիմանայք չարի։ Այլ որ քեզ հարցէ ի մի ծնօտ, դարձո՛ւր ցնա եւ զայլն։

Ա. Մատ.

Եւ որ կամիցի ընդ քեզ դատել եւ զվերարկուդ քո առնուլ, մատո՛ւր նմա եւ զշապիկդ։ Եւ որ զքեզ հարկանիցէ մղոն մի, երթ ընդ նա երկու։ Որ քեզ խնդրիցէ, տո՛ւր նմա, եւ որ կամիցի ի քէն փոխել, մի՛ դարձուցաներ։

Եւ որ կամիցի ընդ քեզ դատել եւ զվերարկուդ քո առնուլ, մատո՛ւր նմա եւ զշապիկդ։ Եւ որ զքեզ հարկանիցէ մղոն մի, երթ ընդ նա երկու։ Որ քեզ խնդրիցէ, տո՛ւր նմա, եւ որ կամիցի ի քէն փոխել, մի՛ դարձուցաներ։

Ա. Մատ.

Լուարուք եթէ ասացաւ հնոցն՝ մի՛ շնար։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ զի ամենայն որ նայիցի ի կին ընդ ցանկանալ նմա, շնացաւ արդէն ընդ նմա ի սրտի իւրում։ Եւ եթէ աջ քո ակն գայթակղեցուցանէ զքեզ, հան զնա եւ արկ ի քէն։ Զի լաւ է քեզ մի անդամ քո կորնչեսցի, եւ ոչ ամենայն մարմին քո արկանիցի ի գեհեն։ Եւ եթէ ձախ քո ակն գայթակղեցուցանէ զքեզ, հան զնա եւ արկ ի քէն։ Զի լաւ է քեզ մի անդամ քո կորնչեսցի, եւ ոչ ամենայն մարմին քո արկանիցի ի գեհեն։

Լուարուք եթէ ասացաւ հնոցն՝ մի՛ շնար։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ զի ամենայն որ նայիցի ի կին ընդ ցանկանալ նմա, շնացաւ արդէն ընդ նմա ի սրտի իւրում։ Եւ եթէ աջ քո ակն գայթակղեցուցանէ զքեզ, հան զնա եւ արկ ի քէն։ Զի լաւ է քեզ մի անդամ քո կորնչեսցի, եւ ոչ ամենայն մարմին քո արկանիցի ի գեհեն։ Եւ եթէ ձախ քո ակն գայթակղեցուցանէ զքեզ, հան զնա եւ արկ ի քէն։ Զի լաւ է քեզ մի անդամ քո կորնչեսցի, եւ ոչ ամենայն մարմին քո արկանիցի ի գեհեն։

Ա. Մատ.

Ասացաւ եւ այն թէ՝ որ արձակեսցէ զկին իւր՝ տացէ նմա գիր բաժանման։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ զի ամենայն որ արձակեսցէ զկին իւր՝ բաց ի բանի պոռնկութեան, արասցէ զնա շնանալ։ Եւ որ զարձակեալն առնուցուն՝ շնանայ։

Ասացաւ եւ այն թէ՝ որ արձակեսցէ զկին իւր՝ տացէ նմա գիր բաժանման։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ զի ամենայն որ արձակեսցէ զկին իւր՝ բաց ի բանի պոռնկութեան, արասցէ զնա շնանալ։ Եւ որ զարձակեալն առնուցուն՝ շնանայ։

Ա. Մատ.

Դարձեալ լուարուք եթէ ասացաւ հնոցն՝ մի՛ երդնուր սուտ, այլ հատո՛ւր ցտէր զերդունս քո։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ մի՛ երդնուիք ամենեւին, եւ ոչ յերկինս, զի աթոռ է Աստուծոյ։ Եւ ոչ յերկիր, զի սաստ է ոտից նորա։ Եւ ոչ յԵրուսաղէմ, զի քաղաք է մեծի թագաւորին։ Եւ ոչ զգլխոյ քում երդնուիս, զի ոչ կարես մի մազ սպիտակ կամ սեւ առնել։

Դարձեալ լուարուք եթէ ասացաւ հնոցն՝ մի՛ երդնուր սուտ, այլ հատո՛ւր ցտէր զերդունս քո։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ մի՛ երդնուիք ամենեւին, եւ ոչ յերկինս, զի աթոռ է Աստուծոյ։ Եւ ոչ յերկիր, զի սաստ է ոտից նորա։ Եւ ոչ յԵրուսաղէմ, զի քաղաք է մեծի թագաւորին։ Եւ ոչ զգլխոյ քում երդնուիս, զի ոչ կարես մի մազ սպիտակ կամ սեւ առնել։

Ա. Մատ.

Այլ ասասցէ ձեզ բանն՝ այո՝ այո, եւ ոչ՝ ոչ։ Եւ զայն ասացի ձեզ զի՝ զամենայն որ աւելի քան զայս է՝ ի չարէ է։

Այլ ասասցէ ձեզ բանն՝ այո՝ այո, եւ ոչ՝ ոչ։ Եւ զայն ասացի ձեզ զի՝ զամենայն որ աւելի քան զայս է՝ ի չարէ է։

Ա. Մատ.

Լուարուք եթէ ասացաւ հնոցն՝ ակն ընդ ական, եւ ատամն ընդ ատամն։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ մի՛ դիմանայք չարի։ Այլ որ քեզ հարցէ ի մի ծնօտ, դարձո՛ւր ցնա եւ զայլն։

Լուարուք եթէ ասացաւ հնոցն՝ ակն ընդ ական, եւ ատամն ընդ ատամն։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ մի՛ դիմանայք չարի։ Այլ որ քեզ հարցէ ի մի ծնօտ, դարձո՛ւր ցնա եւ զայլն։

Ա. Մատ.

Եւ որ կամիցի ընդ քեզ դատել եւ զվերարկուդ քո առնուլ, մատո՛ւր նմա եւ զշապիկդ։ Եւ որ զքեզ հարկանիցէ մղոն մի, երթ ընդ նա երկու։ Որ քեզ խնդրիցէ, տո՛ւր նմա, եւ որ կամիցի ի քէն փոխել, մի՛ դարձուցաներ։

Եւ որ կամիցի ընդ քեզ դատել եւ զվերարկուդ քո առնուլ, մատո՛ւր նմա եւ զշապիկդ։ Եւ որ զքեզ հարկանիցէ մղոն մի, երթ ընդ նա երկու։ Որ քեզ խնդրիցէ, տո՛ւր նմա, եւ որ կամիցի ի քէն փոխել, մի՛ դարձուցաներ։

Ա. Մատ.

Լուարուք եթէ ասացաւ հնոցն՝ մի՛ շնար։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ զի ամենայն որ նայիցի ի կին ընդ ցանկանալ նմա, շնացաւ արդէն ընդ նմա ի սրտի իւրում։ Եւ եթէ աջ քո ակն գայթակղեցուցանէ զքեզ, հան զնա եւ արկ ի քէն։ Զի լաւ է քեզ մի անդամ քո կորնչեսցի, եւ ոչ ամենայն մարմին քո արկանիցի ի գեհեն։ Եւ եթէ ձախ քո ակն գայթակղեցուցանէ զքեզ, հան զնա եւ արկ ի քէն։ Զի լաւ է քեզ մի անդամ քո կորնչեսցի, եւ ոչ ամենայն մարմին քո արկանիցի ի գեհեն։

Լուարուք եթէ ասացաւ հնոցն՝ մի՛ շնար։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ զի ամենայն որ նայիցի ի կին ընդ ցանկանալ նմա, շնացաւ արդէն ընդ նմա ի սրտի իւրում։ Եւ եթէ աջ քո ակն գայթակղեցուցանէ զքեզ, հան զնա եւ արկ ի քէն։ Զի լաւ է քեզ մի անդամ քո կորնչեսցի, եւ ոչ ամենայն մարմին քո արկանիցի ի գեհեն։ Եւ եթէ ձախ քո ակն գայթակղեցուցանէ զքեզ, հան զնա եւ արկ ի քէն։ Զի լաւ է քեզ մի անդամ քո կորնչեսցի, եւ ոչ ամենայն մարմին քո արկանիցի ի գեհեն։

Ա. Մատ.

Ասացաւ եւ այն թէ՝ որ արձակեսցէ զկին իւր՝ տացէ նմա գիր բաժանման։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ զի ամենայն որ արձակեսցէ զկին իւր՝ բաց ի բանի պոռնկութեան, արասցէ զնա շնանալ։ Եւ որ զարձակեալն առնուցուն՝ շնանայ։

Ասացաւ եւ այն թէ՝ որ արձակեսցէ զկին իւր՝ տացէ նմա գիր բաժանման։ Եւ ես ասեմ ձեզ՝ զի ամենայն որ արձակեսցէ զկին իւր՝ բաց ի բանի պոռնկութեան, արասցէ զնա շնանալ։ Եւ որ զարձակեալն առնուցուն՝ շնանայ։

երկինք և երկիր անցցեն. և բանք իմ ոչ անցանիցեն։

Յայն ժամու՝ ոչ ոք գիտէ ոչ հրեշտակք երկնից՝ և ոչ որդի. բայց հայր միայն։

Ձ ՈՒ ՊԵՍ ԱՌ ՆՈԵ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ԵՂԵՒ ԱՅՍՊԷՍ ԵՂԵՑԻ ԱՌ ՆՈՍԱ ՅԱՒՐԱՍՈՒՆ ԵՂԵՒ ԱՅՍՊԷՍ ԵՂԵՑԻ ԱՌ ՆՈՍԱ ՅԱՒՐԱՍՈՒՆ ԵՂԵՒ ԱՅՍՊԷՍ ԵՂԵՑԻ

ՀԱՅ ՀԱՅՐ ՄԵՐ ՈՐ ԵՐԿՆԻՔՍ ԵՍ ԱՍՏՂՈՅ ԵՒ ՔՈՅՐ ԱՐԱՐԵԱՑ ՈՐ ԵՍ ՈՒՂԻՂ ԵՄ ԱՌՋԻՆ ՔՈ ԱՌՋԵՒ ԱՐԱՐԱԾՈՅ ՄԻՆՉԵՒ ՅԱՒԻՏԵԱՆ ՔՈ ՈՐ ԵՍ ՍԻՐԵՄ ԶՔԵԶ ՈՐՊԷՍ ԶԱՄԵՆԵՍԻՆ ՍԻՐԵԱՑ ՈՐ ԵՍ ՍԻՐԵՄ ԶՔԵԶ ՈՐՊԷՍ ԶԱՆԳԱՄ ՍԻՐԵԱՑ ՈՐ ԵՍ ՍԻՐԵՄ ԶՔԵԶ ՈՐՊԷՍ ԶՄԱՐԴԿԱՆՑ ՍԻՐԵԱՑ ՈՐ ԵՍ ՍԻՐԵՄ ԶՔԵԶ ՈՐՊԷՍ ԶՍԻՐԵԼԻՍ ՍԻՐԵԱՑ ՈՐ ԵՍ ՍԻՐԵՄ ԶՔԵԶ ՈՐՊԷՍ ԶՍԻՐՈՂԱՑ

Այլ ասէ ցնա Յս. ամէն
ասեմ քեզ. թէ դու իսկ
եղբարս իմ սոցա փոքունց
ոչ արարէք ինձ:

Եւ ասէ ցնոսա Յս. ամէն
ասեմ քեզ. թէ ոչ
եղիցի ձեզ ոչ մի ուրացեալ
որ թողցի մինչև ցօրն ցայն յոր
ժամ արբից զնա նոր յարքայութեան
հաւր իմոյ:

Եւ գոհացեալ՝ ելին ի
լեառն ձիթենեաց:

Ա՚ Առնու զՅՀՆ մերոյ
ՕՐՀՆԻՆ.

Ապա ասէ ցնոսա Յս. ամենեքեան
դայթակղեալ եք ի
նէն յայսմ գիշերի.
զի գրեալ է թէ հարից
զհովիւն, և ոչխարքն ցրուի
եւեցին:

Այլ յարուցեալ իմով
յարեջապն երթայց զքեզ
ձեզ ի գալիլեա:

Պատասխանի եւ ասէ պետրոս
և ասէ ցնա. թէպէտ և
ամենեքեան դայթակղեսցին,
այլ ես ոչ:

Եւ ասէ ցնա Յս. ամէն
ասեմ քեզ. թէ դու իսկ
այսօր զիշերի մինչդեռ հաւ
երկուց անգամ ուրասցես զիս
եռից:

Եւ նա առաւել խօսէր
եթէ թէպէտ և մեռանիմ ընդ
քեզ՝ ոչ ուրասցայց
զքեզ: Նոյնպէս և ամենեքեան
ասէին:

Ա՚ Գան ի գեթսեմանի, որում անուն
նուն էր դէպ ասէ ցաշակէրսն. նստարո
ջուք աստ՝ մինչ ես երթ
ղօթս կատարեց:

Եւ առնու ընդ իւր զպետ
րոս՝ և զյակոբոս՝ և զյով
հաննէս. և սկսաւ տրտմել
և հոգալ:

Յայնժամ ասէ ցնոսա Յս.
տրտում է անձն իմ մինչև
ի մահ. մնայէք աստ՝ և
արթուն կացէք:

Եւ մատուցեալ սակաւիկ
ի յառաջ, անկաւ ի վէր
երեսաց իւրոց ի վերկիր. և
կայր յաղօթս. զի եթէ
հնար ինչ է՝ անցցէ ինանէ
նէ ժամն:

ԱՆ	Ա	Վ	Ց
ՃԿԵ	ՄՀ	.	.
ՃԿԲ	ՄՀԵ	.	ՃԾԲ
ՃԿԴ	ՄՀՃ	.	.
ՃԿ	ՄՀԴ	ՄՀԵ	ՃԻԶ

ԱՆ	Ա	Վ	Ց
ՃՀԱ	ՄՂ	.	.
ՃՀԲ	ՄՂԱ	ՃԿԴ	ՃԾԶ
ՃՀԴ	ՄՂԲ	.	Ի
ՃՀԳ	ՄՂԳ	.	ՃԿ
ՃՀԵ	ՄՂԴ	ՄՃՈ	ՃԿՈ

զանձն էլիք առաքելոյն Պաւղոսի եւս յիշ եւ ա
սէ ցնծ. իբրեւ ի վեր առ
նել զանձն իւրեանց եւ
զանձինս ուրեմն ասէ
զանձն իւր ոչ ինչ ան
պիտանագոյն համա
րիմ ինձ քան զանձն
իմ։ Ոչ ինչ ինձ պիտա
նի է ոչ ինչ ինձ օգտա
կար է ոչ ինչ ինձ ար
ժան է ոչ ինչ ինձ
հարկաւոր է ոչ ինչ
ինձ պատշաճ է ոչ
ինչ ինձ վայելուչ է
ոչ ինչ ինձ հաճոյ է
ոչ ինչ ինձ սիրելի է
ոչ ինչ ինձ ախորժե
լի է ոչ ինչ ինձ ցան
կալի է ոչ ինչ ինձ
ընդունելի է ոչ ինչ
ինձ ընտրելի է ոչ
ինչ ինձ ընդհանրա
պէս ինձ ոչ ինչ ինձ
ոչ ինչ ինձ ոչ ինչ
ինձ ոչ ինչ ինձ ոչ
ինչ

զոր
զոր

ՃՂԱ. Ա.

Ա. Ի թարգման առաւ վիլեայ
ուի վիլեայէին գնանել. և նը
մանն միմեանց ոչ էին վիլեայ
ուիլիքն։

ՃՂԲ. Ա.

Ա. Զոր յարուցեալ վիլեայէին
առաւ գնանել, և ասէին։
Ահ մեք լուսոյ ի գնանել
զի ասէր. Ես քակեցից զտա
ճարդ զայդ ձեռագործ.
և զերիս աւուրս շինեցից
զայլ առանց ձեռագործի։
Ականչ և այնպէս չէր նը
մանն վիլեայուի նոյն։

ՃՂԳ. Ա.

Ա. Այսպա յարուցեալ քահա
նայապետն ի մէջ հարցա
նէր զնա, և ասէր. ոչինչ
առաս պատասխանի. զինչ
դոքա զքէն վկայեն։

ՃՂԴ. Ա.

Ա. Իսկ նա լուռ և էր կայր,
և քահանայապետն
դարձեալ քահանայապետն
հարցանէր զնա կրկին ան
գամ և ասէր. դու ես քրիս
տոս որդի աջ օրհնելոյն։

ՃՂԵ. Ա.

Ա. Պատասխանի ետ նա և
ասէ նոյն. դու ասացեր՝ թէ
ես եմ. Այլ ասեմ ձեզ

զի տեսանիցէք
զորդի մարդոյ նստեալ
յաջմէ զօրութեանն
և գալ ընդ ամպս
երկնից։

ՃՂԶ. Ա.

Ա. Յայնժամ քահանայապետն
շարխեցաւ զհանդերձս
իւր և
ասէր։
Ընդէ մեզ վկայութեանց
կարիք կան։

ՃՂԷ. Ա.

Ա. Դուք լուարուք զհայհո
յութիւնն. զինչ թուի
ձեզ։ Եւ նոքա ամենեքին
դատապարտեցին զնա
մահու պարտական
լինել։

ՃՂԸ. Ա.

Ա. Եւ սկսան ոմանք թքել
ի նա և
երեսն նը
զարկանել
և զայլ
ընդունայն
նայքն և զսիլիքը և ծեծել
զնա և ասել ցնա.
Ա. Մարգարէացո մեզ
Քրիստոս
ո՞վ է որ զքեզ զարկ։

ՃՂԹ. Ա.

Ա. Եւ պետրոս էր
նը դուրսի
գաւիթ քահանայապետին.
և նաստէր ի սպասաւորացն.
և ջերմոյր առ լուսոյն։

ՃՃ. Ա.

Ա. Իսկ քահանայապետն և
ամենայն խնդրեին կա
տակ ի վիլեայուի ինչ.
զի ատեան ի նա. և
զի չգտանէին զնա։

ՃՃԱ. Ա.

Ա. Քանզի ստէպ ստէպ
ուսուցանէր ի տաճարին.
և ոչ կալաք զնա. այլ զի
լցցին գիրքն մարգարէիցն։

ՃՃԲ. Ա.

Ա. Յայնժամ թողին զնա աշ
շակերտքն ամենեքին՝ և
փախան։

ՃՃԳ. Ա.

Ա. Եւ ոմն երիտասարդ զհե
ռեալ էր նը՝ արկեալ զին
բեա զկնտաւ մի ի մերկու
ենէին զնա երիտասարդ
քըն։

ՃՃԴ. Ա.

Ա. Եւ նը թողեալ զկտաւն՝
փախեաւ մերկ ի նոցանէ։

ՃՃԵ. Ա.

Ա. Եւ տարան զնա առ քա
հանայապետն կայիափայ.
և գային ընդ նմա ամ քահա
նայքն՝ և դպիրքն և ծերքն։

ՃՃԶ. Ա.

Ա. Եւ պետրոս էրթ զկէտ
նը հինգե՛ ի նէրքս իսկ ի
գաւիթ քահանայապետին.
և նստէր ընդ սպասաւորսն.

զօրեցուցց երիս։

Եւ ասաւ ցնոսա ուրացեալս զնա. Ես
ամենայնի զիտեմ. եւ ոչ գիտեմ
զինչ դուդ ասես. Եւ
իբրեւ էլ յարուսքին դա-
ւիթն, եւ հաւ խօսեցաւ։
Յարձեալ էառն զնա ա-
ղախինն. եւ սկսաւ ասել
ցայնոսիկ՝ որք շուրջն կայ-
ին, թէ եւս՝ի նոցանէ է։
Եւ նա դարձեալ ուրացաւ.
եւ յետ սակաւ միոյ՝ դար
ձեալ որք շուրջն կային,
ասէն ցպետրոս. արդարեւ
եւ դուդ՝ի նոցանէ էս. քան
զի գալիլեացի էս՝ եւ խօս
քըդ խակ քո նման էն։
Եւ սկսաւ նզովել՝ երդ
նուլ եւ ասել թէ ոչ գի-
տեմ զըսկի դուքդ ասէք։
Եւ նոյն ժամայն կրկին
հաւ խօսեցաւ. Եւ յիշեաց
պետրոս զբանն՝ զոր ասաց
ցնա յն, թէ չեւ խոյկ հաւս
երկիցս ուրասցիս զիս. և
սկսաւ լալ։

Եւ

ղերդի մարդոյ նասուղ
ընդալիմ զօրութիւն ոգ. և
եկել ընդ ամենս երկնից։
Եւ քահանայապետն ա-
տաւասց վազվազակի ըզ
պատմուճան իւր և ասէ.
Ո՞չ զինչ եւս պիտոյ էն մեզ
վկայից։
Ահա լուայք ամենեքեան
զհայհոյութիւն ի բերանոյ
դորա. զիարդ թուի ձեզ.
Եւ ամենեքեան դատապարտ
ուցին զնա՝ թէ մահու
պարտ է։
Եւ սկսան ոմանք թքել
նմա երես եւ ձորձ
զցլուսել զերկանել կռփել
և ասել. մարգարեաց մեզ
քրիստոս ո՞վ է այն՝ որ եհարր
զքեզ. և սպասաւորքն
ապտակս հասանէին նմա։
Եւ պետրոս միջոցեւս էր
ի խանարհի գաւթին, գայ
աղախին մի քահանայա-
պետին։
Եւ տեսանէ զնա՝ զի ջեր
մայր. հայեցաւ ընդ նա և
ասէ. և դուն ընդ յի՞ն նա-
զարեցւոյն էիր։
Եւ նա ուրացաւ առաջի ա-
մենեցուն. և ոչ գիտեմ
զինչ դուդ ասես. Եւ
իբրեւ էլ յարուսքին դա-
ւիթն, և հաւ խօսեցաւ։
Յարձեալ էառն զնա ա-
ղախինն. և սկսաւ ասել
ցայնոսիկ՝ որք շուրջն կայ
ին, թէ եւս՝ի նոցանէ է։
Եւ նա դարձեալ ուրացաւ.
և յետ սակաւ միոյ՝ դար
ձեալ որք շուրջն կային,
ասէն ցպետրոս. արդարեւ
եւ դուդ՝ի նոցանէ էս. քան
զի գալիլեացի էս՝ և խօս
քըդ խակ քո նման էն։
Եւ սկսաւ նզովել՝ երդ
նուլ և ասել թէ ոչ գի-
տեմ զըսկի դուքդ ասէք։
Եւ նոյն ժամայն կրկին
հաւ խօսեցաւ. Եւ յիշեաց
պետրոս զբանն՝ զոր ասաց
ցնա յն, թէ չեւ խոյկ հաւս
երկիցս ուրասցիս զիս. և
սկսաւ լալ։

Եւ

Ա. Ի՞նչ է մկրտութիւն։

Մկրտ. Ա. Է՛ մկրտութիւն լուացման, որ
Հոգւով սրբարար
քահանայապետութեան Հան
դերձ ծէսերովն եւ դպրօք,
Աղթ. Ա. եւ աւազանն. Այսպէս
ըզյն եւ տարան մանուկըն
պիղատոսի։

Ա. Հարց զնա պիղատոս եւ
ասէ. դո՞ւ ես թագաւորն
հրէից. նա պատասխանի
եւ նմա եւ ասէ՝ դու ասես։

Մա Ա. Եւ չարախօսէին զնմանէ
յոյժ քահանայապետքն. եւ նա ոչինչ տայր պատա
խանի։

Խոկ պիղատոս դարձեալ
հարցանէր զնա. ոչինչ
պատասխանի. տես՝
քանի՜ մեղադրանքն զքէն։

Եւ յո՛ պանուհետեւ ոչ
ինչ եւս պատասխանի. մին
չեւ զարմանալ յոյժ պիղա
տոսի։

Ա՛յդց ըստ սովի արձակէր
Մկ Ա. նոցա զհանցաւորն, զոր խնդ
րէին յուզեալք ի քա
հանայապետէն, ի խուճ
ապէն զդա։

Եւ ահա զոմն որ կոչեցեալ
էր Բարաբբաս՝ կապեալ ընդ
խռովիչսն, որոց ընդ խռո
վեալն՝ զայր մի սպանեալ էր։

Եւ ձայն բարձեալ սկսաւ աղա
ղակել ամբոխն եւ խնդրել՝
Աղթ. Ա. որպէս սովոր էր զի արձակէր
ցի նոցա զբարաբբայն։

Պատասխանի եւ պիղատոս եւ ասէ ցնա. կամիք, զի արձակեցից ձեզ զքրիստոս զայն հրէից։

Եւ ըզքրիստոս համբոյր Մկ Ա. Յուդայն՝ զի արձակեսցէ զնա։

Խոկ զքրիստոս կապեալ տարեալ պատասխանի եւ ասէ ցնա. զո՞ւ ես թագաւորն հրէից։

Եւ նորա դարձեալ ասէ ցնա. զիա՞րդ կամիս թէ ասեմ քեզ։

Եւ զոմանք հաւանեալ յուդային՝ զի արձակեսցէ զնոյն զբարաբբայն։

Ա՛րդ եւ զամբոխն հաւանեալ
Մկ Ա. ասէին՝ զի արձակեսցէ զնոյն զբարաբբայն։

Խոկ պիղատոս դարձեալ ասէ ցնա. զիա՞րդ կամիս թէ ասեմ քեզ։

Եւ նորա դարձեալ ասէին՝ զխաչն։

Ա՛յլ զի՞նչ կամիք թէ ասեմ քեզ։

Եւ նորա դարձեալ ասէին՝ զխաչն։

Ա	Ո	Ի	Ց
Աղթ	յոյժ	մանկ	Աչխ
Աղթ	յոյժ	յ	Աչխ
Մ	յի	յե	Աչխ
Մա	յիա	.	Ա
Մբ	յիե	յի	.

Ա	Ո	Ի	Ց
Մբ	յիե	.	Աձգ
Մբ	յիե	յժ	Աձգ
Մբ	յիշ	յժա	Աձշ

մերկացուցին զքղամիդն և
զծիրանիս . և զէջուցին
նման գիւր հանդերձին . և
ածին սրտապր զի ի խաչ
հանիցեն զնա։

Եւ ունէին պահակ զի-
մեն կիւրենացի՝ որ ընդ-
ան անցանէր, եկեալ յա-
գարակէ . զՀայրն ազէք
սանդրի և ռուփոս . զի
բարձցէ զխաչափայտն նոր։

Եւ ածէն զնա ի գողգո-
թա՝ տեղի մի որ Թարգմա-
նի՝ տեղի կամաւիւղոյ։

Եւ տային նմա գինի զմռ-
ռեալ . և նա ոչ ետու . և
հանին զնա ի խաչ։

Եւ իբրև խաչէին զնա՝
բաժանէին զհանդերձս
նր.արկեալ վիճակս ի վր՝
թէ ո՞ զինչ առնուցու։

Եւ էր ժամ երրորդ՝ և հա-
նին զնա ի խաչ։

Եւ էր գիր վերագրեալ նր
գրեալ թէ Թագաւոր է
հրէից։

Եւ ընդ նմա հանին ի
խաչ երկուս աւազակս .

Եւ իբրև կատարէցին զնոսա,
մերկացուցին զքղամիդն և
զծիրանիս . և զէջուցին
նմա զիւր հանդերձն . և
ածին սրտապր զի ի խաչ
հանիցեն զնա։

Եւ ունէին պահակ զի-
մեն կիւրենացի՝ որ ընդ-
ան անցանէր, եկեալ յա-
գարակէ . զՀայրն ազէք
սանդրի և ռուփոս . զի
բարձցէ զխաչափայտն նր։

Եւ ածէն զնա ի գողգո-
թա՝ տեղի մի որ Թարգմա-
նի՝ տեղի կամաւիւղոյ։

Եւ տային նմա գինի զմռ-
ռեալ . և նա ոչ ետու . և
հանին զնա ի խաչ։

Եւ իբրև խաչէին զնա՝
բաժանէին զհանդերձս
նր.արկեալ վիճակս ի վր՝
թէ ո՞ զինչ առնուցու։

Եւ էր ժամ երրորդ՝ և հա-
նին զնա ի խաչ։

Եւ էր գիր վերագրեալ նր
գրեալ թէ Թագաւոր է
հրէից։

Եւ ընդ նմա հանին ի
խաչ երկուս աւազակս .

ԱՐ	ՄՐ	Ի՛	Ց
մե	ևրբ	ժդ	ձղգ
ժէ	ևրկ	.	ձձէ
ոբ	ժե	,	,

ԱՐ	ՄՐ	Ի՛	Ց
մե	ևրբ	ժդ	ձղգ
մէ	ևրկ	ժբ	մկե
մժա	ևլգ	.	ոգ
մժբ	ևլե	ևկա	ոա
մժգ	.	,	.
մժդ	ևլե	ևկդ	ձղգ
մժե	ևլզ	ևկե	ձղե

Եւ յիմնէ-իսկզբ ժամուն ՟ա
ազաչակեաց յիւ ի ձայն
մեծ և ասէ. Էլի՛ Էլի՛ լըս
մսաստիքթանի. որ թարգ
մանի. ած իմ ած իմ ընդ
դէմ թողեր զիս:

Եւ ումանք ի նոցանէ՝ որք
շուրջն կային զնովսա՝ իբ
րև լուան, ասէին թէ զէ
ղեայ կարդայ:

Եւ ընդ-այնժամ ի սնո՛ւ և լիոյ ՟բ
ապուհակ մի քաղաքով՝ և
հարեալ լիզեղան՝ տայր
ըմպել նմա. և ասէ՝ Թո՛ղ
ուր՝ տեսցուք եթէ գայ Եղիա
իջուցանել զնա:

Եւ յիւ ուրձակեաց զձայն ՟գ
մեծ՝ և էհան զոգի:

Եւ վարագոյր տաճարին ՟դ
պատառեցաւ յերկուս, ի
վերուստ մինչև ի յատակն:

Եւ տեսեալ հարիւրապետ ՟ե
սին՝ որ կայր առդ՝ եթէ
աղաղակեաց և էհան զո
գի, ասէ. արդարև այս
այ՝ որդի՛ ած էր:

Էին և կանայք՝ որք հայէ ՟զ
էին ի հեռաստանէ. յորս
էր

Մարիամ Մագդաղենացի.
Եւ Մարիամ մայր Յակոբայ
փոքունոյ և Յովսեայ.
Եւ մայր որդւոցն Զեբեդեայ:

Եւ յորժամ էր երեկոյ. ՟է
զի պարասկեւի էր՝ որ է
նախաշաբաթին՝

Եկն Յովսէփ մի ի հա ՟ը
րուստէ քաղաքէն Արի
մաթեացւոց՝ որ և ինքն
էր աշակերտ Յիսուսի:

Եւ գնաց առ Պիղատոս՝ ՟թ
և խնդրեաց զմարմին
Յիսուսի: Եւ Պիղատոս
հրամայեաց տալ զմարմինն:

Եւ առեալ Յովսէփ զմարմինն՝ ՟ժ
պատեաց զնա սինդոնաւ
սպիտակաւ:

Եւ եդ զնա ի յիւրում նո ՟ժա
րաշէն յարկի՝ զոր յատա
կեաց ի վէմ. և ծանեալ
քար մեծ ի դրունս յա
րուցանելոյ՝ գնաց:

Էր ևս անդ Մարիամ Մագ ՟ժբ
դաղենացի և միւս Մարիամ՝
նստեալ դիմաց գերեզմանին:

Եւ ի վաղիւն՝ որ է յետ ՟ժգ
պարասկեւի՝ ժողովեցան
քահանայապետքն և փա
րիսեցիքն առ Պիղատոս՝

Եւ ասեն. Տէ՛ր. յիշեցաք ՟ժդ
զի խաբեայն նա ասաց
ի կենդանութեան իւրում՝
եթէ յետ երից աւուրց
յարիցէ:

Հրամայեա՛ ուրեմն ապա ՟ժե
հել զգերեզմանն մինչև
յերրորդ աւուրն. գուցէ
եկեսցեն աշակերտքն նո
ցա գիշերով՝ և գողա
նասցեն զնա՝ և ասասցեն
ժողովրդեանն. յարեաւ
ի մեռելոց. և եղիցի
յետինն չարագոյն քան
զառաջինն:

Ասէ ցնոսա Պիղատոս. ՟ժզ
Ունիք զպահակս. երթա՛
ցէք՝ ապահովեցէ՛ք որպէս
գիտէք:

Եւ նոքա գնացեալ՝ ապա ՟ժէ
հովեցին զգերեզմանն՝
կնքեալ զքարն՝ ընդ
պահակսն:

ՄԱՐԿՈՍ				ՄԱՐԿՈՍ			
ՄԺՂ	.	ՄՆԵ	.	ՄԱ	ՄԱ	.	.
ՄԺԹ	ՄԼԵ	.	.	ՄԲ	ՄԽԲ	ՄԽԴ	.
ՄԻ	ՄԼԸ	ՄԼԹ	.	ՄԳ	ՄԽԳ	ՄԽԵ	ՄԶ
ՄԻԱ	ՄԼԹ	ՄԽԱ	.	ՄԴ	ՄԽԴ	ՄԽԶ	.
ՄԻԲ	ՄԽԱ	ՄԽԳ	.	ՄԵ	ՄԽԵ	ՄԽԷ	.
ՄԻԳ	ՄԽԳ	ՄԽԴ	.	ՄԶ	ՄԽԷ	ՄԾ	.
ՄԻԴ	ՄԽԴ	ՄԽԵ	.	ՄԷ	ՄԾ	.	.

ասէ՝ Թէ ապրդարև այնչափ
վաղ մեռաւ։

Եւ իբրև աւուրգիւց ինչ
բիւրապահուն անտի, հնար
հետց զնայինն յօսէփայ։

Եւ յօսէփ գնեաց կտաւ՝
և իջուցեալ զնա՝ պատեաց
կտաւովն. և եդ ի գերեզ- ՓԸ
մանի . որ էր փորեալ ի
վիմի . և թաւալեցոյց քա
րէմ ի դրունն գերեզ
մանին։

Իսկ մարիամ մագդաղե- ՓԹ
նացի . և մարիամ յակո- Ի.
բայ՝ և յօսէպայ տեսին զտե
ղին՝ ուր եդաւ։

Եւ իբրև էանց շա- ՄԱ
բաթն՝ մարիամ Ի.
մագդաղենացի՝ Ա.
և մարիամ յակո- ՃԻ.
բայ և սաղովմէ հաղան պատ
րաստեցին խունկս. գնի՝ և
կեացեն և օծցեն զնա։

Եւ ընդ առաւօտս միշտ ՄԲ
բաթուն, գան ի գերեզ Ա.
մանն ընդ արեւագալն։

Եւ ասէին ցիմեանս, ոյլ ԹՈ
սակ՝ Թէ պղտարև այնչափ
վաղ մեռաւ։

Եւ իբրև աւուրգիւց ինչ
բիւրապահուն անտի, հնար
հետց զնայինն յօսէփայ։

Եւ յօսէփ գնեաց կտաւ՝
և իջուցեալ զնա՝ պատեաց
կտաւովն. և եդ ի գերեզ- ՓԸ
մանի . որ էր փորեալ ի
վիմի . և թաւալեցոյց քա
րէմ ի դրունն գերեզ
մանին։

Իսկ մարիամ մագդաղե- ՓԹ
նացի . և մարիամ յակո- Ի.
բայ՝ և յօսէպայ տեսին զտե
ղին՝ ուր եդաւ։

Եւ իբրև էանց շա- ՄԱ
բաթն՝ մարիամ Ի.
մագդաղենացի՝ Ա.
և մարիամ յակո- ՃԻ.
բայ և սաղովմէ հաղան պատ
րաստեցին խունկս. գնի՝ և
կեացեն և օծցեն զնա։

Եւ ընդ առաւօտս միշտ ՄԲ
բաթուն, գան ի գերեզ Ա.
մանն ընդ արեւագալն։

Եւ ասէին ցիմեանս, ոյլ ԹՈ
ով կարասցէ մեզ զվէմն
զկնի գլորել ի դրանէ
գերեզմանին։

Եւ նայեցեալ տեսին
զվէմն գլորեալ, զի
մեծ էր յոյժ։

Եւ մտեալ ի գերեզ- ՃԻ
մանն՝ տեսին Ա.
պատանի մի նստեալ
ընդ աջմէ կողմն՝ զգեցեալ
սպիտակ պատմուճանաւ,
և զարհուրեցան։

Եւ նա ասէ ցնոսա, մի ՃԻ
զարհուրիք. զյիսուս Ա.
նազովրեցի խաչեցելոյն
խնդրէք. յարեաւ, չիք
աստ. ահա տեղի՝ ուր եդին
զնա։

Այլ երթայք, ասացէք ՃԻ
աշակերտացն նորա Ա.
և պետրոսի՝ Թէ նա
նախաւրէն երթայ ի գալի
լեա, անդ տեսանիցէք
զնա, որպէս ասաց ձեզ։

Եւ նոքա ելեալ փա- ՃԻ
խեցան ի գերեզմա- Ա.
նէն. զի սարսուռն և
զարհուրանք էառ զնոսա,
և ոչ ումեք ասացին
վասն երկիւղին։

Եւ ոչ ումեք ասացին ՃԻ
վասն երկիւղին։ Ա.

Եւ յարեալ առաւօտ ՃԻ
կիրակէին Ա.
Ա. Յարութեան Տեառն
մերոյ Յ. Քրիստոսի.

Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ ՃԻ
քանզի ուրբաթ էր՝ Ա.
որ ի շաբաթին մուտ
նէր։

Այնէլ յօսէփ՝ որ յարիմա
թեայ էր. այր պարկեշտ
նահապետ, որ և ինքն իսկ
ակն ունէր արքայութեան
Հռոմարձակութեան՝ եմուտ
առ պիղատոս և խնդրէ զմարմին
տեառն յիսուսի։

Եւ պիղատոս զարմացեալ,
Թէ այնչափ վաղ մեռաւ.
և կոչեալ առ ինքն զհարիւ
րապետն, հարցոյց զնա, և
ասէ՝ Թէ արդարև այնչափ
վաղ մեռաւ։

Եւ իբրև ստուգեաց ինչ
բիւրապետէն անտի, շնոր
հեաց զմարմինն յօսէփայ։

Եւ յօսէփ գնեաց կտաւ՝
և իջուցեալ զնա՝ պատեաց
կտաւովն. և եդ ի գերեզ- ՓԸ
մանի . որ էր փորեալ ի
վիմի . և թաւալեցոյց քա
րէմ ի դրունն գերեզ
մանին։

Իսկ մարիամ մագդաղե- ՓԹ
նացի . և մարիամ յակո- Ի.
բայ՝ և յօսէպայ տեսին զտե
ղին՝ ուր եդաւ։

Եւ իբրև էանց շա- ՄԱ
բաթն՝ մարիամ Ի.
մագդաղենացի՝ Ա.
և մարիամ յակո- ՃԻ.
բայ և սաղովմէ հաղան պատ
րաստեցին խունկս. գնի՝ և
կեացեն և օծցեն զնա։

Եւ ընդ առաւօտս միշտ ՄԲ
բաթուն, գան ի գերեզ Ա.
մանն ընդ արեւագալն։

թաւալեցուցեալ ՚ի գրանց գերեզմանն
նման։

Եւ հայեցեալ տեսանն՝ զի
թաւալեցուցեալ էր վէմն
՚ի գերեզմանէն ։ քանզի
էր մեծ յոյժ։

Եւ մտեալ ՚ի նեղբն՚ի գե
րեզմանն տեսանն զերիտա
սարդ մի , զի նստեր ընդ
աջմէ կողմանէ , զգեցեալ
պատմուճան սպիտակ ։ և
զարհուրեցան։

Եւ նա ասէ ցնոսա ։ մի՛
երկնչիք՝ զյի՞սուս խնդրէք զնա
զօրեղն զխաչելեալն , յա՛
րեաւ ։ չ՚ է աստ ։ ահաւա՛տ
դի՛տ տեղին , ուր էդին
զնա։

Այլ երթա՛ք ասացէ՛ք յա
շակերտս նո՛ր՝և ցպետրոս,
թէ ահա յառաջագոյն էր
քան զձեզ ՚ի գալիլ
լեայ ։ անդ տեսանիցէ՛ք
զնա , ոյզ ասացն ձեզ։

Եւ երեք լուսան , ելին և
փախեան ՚ի գերեզմանէն,
քանզի զահն հարեալ էին։

և ոչ ումեք ինչ ասացին ։
զի երկնչէին։

Ա՚ Յարուն և Համբարձման Տեառն մերոյ Յ՚Ի՚Ս՚։

Յարուցեալ յա՛ռաւօտուն , առա՛ջին միշաբաթուն , երևեցաւ մարիամու մադաղենացւոյ , յորմէ հա՛նեալ էր զեօթն դեւս։

Եւ նա երթեալ պատմեաց այնոցիկ՝ որք ընդ նմայն էին, մինչդեռ լայէին և սը գային։

Եւ նոքա իբրև լուան թէ կենդանի է , և երևեցաւ նմա՝ ոչ հաւատացին։

Յետոյ երևեցաւ այլով կերպարանօք որք երթային յանդ ատան։

Եւ նոքա գոգան պատմեցին այլոց ։ և ոչ նոցա հաւատացին։

Յետոյ մինչդեռ բազմեալ էին մեռասանքն , երևեցաւ նոցա ։ և թշնամանեաց զանհաւատութի՛ն նոցա , և զկարծրասրտութի՛ն ։ զի որ էրև

Երևեցաւ նոցա յարուցեալն ի
մեռելոց՝ և ոչ հաւատացին։
Այս ասէ Տէր. Երթայք
յաշխարհս ամենայն՝ և քարոզեք
զԿնիք զաւետարանն արարած։
ումեք ամենայն։
Որ հաւատասցէ և մկրտի
եցի, կեցցէ. և որ ոչն
հաւատասցէ՝ դատապարտ
եսցի։
Զայնոսիկ՝ որք հա
ւատան, երթիցեն զհետ
այնոցիկ. յանունն իմ դեւս
հանցեն. լեզուս խօսեսցին։
Զի ձեռս իւրեանց օձս բարձ
ցեն. և եթէ զմահացու
ինչ դեղ արբցեն, նոցա ինչ
ոչ վնասեսցէ. իւրեք հիւան
դաց ձեռս դիցեն և բժշկ
կեսցեն։
Այս ինքն ասէր յիւրոյ խո
սելոյն ընդ նոսա՝ համբարձ
ման երկինս. և նստաւ
ընդ աջմէ հօրն։
Այս նոքա ելեալ քարոզե
ին ընդ ամ երկիր՝ տէրն
գործակցութիւ. և զբանն
հաստատեին ամ նշանաք՝
որք երթային զհետ նոցա։

Աստուածն որ բոլոր ղուկասու։ զբեալ է նոյն ինքն
ղուկաս աշակերտն պետրոսի։ որ ձեռնադրե-
ցաւն ընթայակից պօղոսի և վկայեցաւն ի նը
մանէ։

Այս սկիզբն առնու ի ծննդեանէն յօհաննու։ և զոր
ըստ կարգի իրին՝ ճառէ զաւետումն հրեշտակապետին
առ նէր կոյսն մարիամ. և զմարմնանալն վիրկէին ի նմա
նէ։ Զգաթիւռ առնէ, և ելանէ ի յորդանան ի դա-
էիթ. և ի դաւթէ միշտ ցուցանէ։ Պատմէ ապա և
զմկրտութիւնն ի յօհաննէ. և զլինելն ի լերինն. և
զխորհիլն ի սատանայէ։ Ընտրէ զերկոսին և զտալն իշխա-
նութիւն ի վեր այսոց պղծոց առաքելոցն էրկուս-
ասնից։ Այսո՝ այլ ևս ցուցանէ զհօրհասանն աշա
կերտս՝ և զնոսա առաքէն էրկուս էրկուս։ Անուցա
նէ և զնշանսն և զպարգեւսն բաշխմանն՝ զկրաշափոր-
ձելոսն ի նմանէն։ նաև զլինելոցն ի վաշճանի աշ
խարհիս։ Այս ևս զխորհուրդ սուկալի մանուածէն
սա պատուցեալ պիղատոսի։ Խաչին մարմնոյն։ քա
ժանումն հանդերձին ի զինաւորացն։ Այս ի յերկուց
աւազակացն ապաշխարելն միոյն խոստովանութեբ։
Այս վասն դնիլոց մարմնոյն ի գերեզմանի՝ և յառնելն
երեքօրեայ ի մեռելոց։ Այս յաղագս վերանալոյն ի
յերկինս երեսամբ հրեշտակացն։

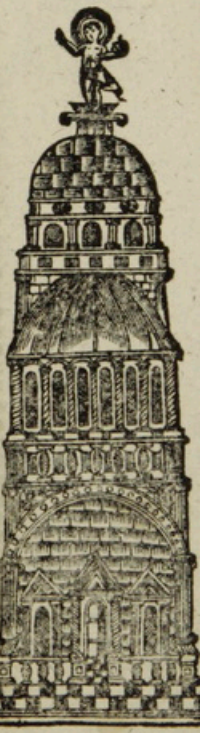
Այ ուկաս՝ բժիշկ անտիոքացի. աշակերտ առաքելոյն
պօղոսի։ Եւ ձէ ամոց համբառնալոյ նո՝
գրեաց զաւետարանն իւր անտիոք քաղաքի
քաղդեականաց լեզուաւ։

Յ	Ա	Մ	Գ	Յ-ԱՆ ԳԼՈՒԽ ԱՅՍ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԳՐՈՒԱԾՔ
			ա	Ա ՚ն աշխարհագրին
			բ	Ա ՚ն բայօգտեայ հովուեցին
			գ	Ա ՚ն առն սիմէոնի
			դ	Ա ՚ն մարգարէութեան աննայի
բ	դ		ե	Ա ՚ն բանին ՚ի վեր յօհաննու
			զ	Ա ՚ն հարցանելոյ առ յօհաննէս
			է	Ա ՚ն փոքունեմէ փրկչին
			ը	Ա ՚ն որ ունէը այս դիւքի պղծոյ
	բ	բ	թ	Ա ՚ն զքանչելին պետրոսի
	գ	թ	ժ	Ա ՚ն բժշկելոցն ՚ի պետապէս ախտից
			ժա	Ա ՚ն որսոյ ձկանցին բազմոց
	դ	զ	ժբ	Ա ՚ն արբելոյ բորոտին
	ե	ժ	ժգ	Ա ՚ն մահճոք անդամալուծին
	զ	ժդ	ժդ	Ա ՚ն զևեպայ մաքսաւորին
	է	իա	ժե	Ա ՚ն գօսակելոյ ձեռնին
	ը	ժբ	ժզ	Ա ՚ն ընտրեալ աշակերտացն երկոտասից
		է	ժէ	Ա ՚ն երանելոցն
ժբ	է		ժը	Ա ՚ն ծառային հարեւրապետին
			ժթ	Ա ՚ն որդւոյ այրւոյն զոր յարոյց
		ի	ի	Ա ՚ն ողբ առաքելոցանն ՚ի յօհաննէ
իգ	իգ	իգ	իա	Ա ՚ն օծանելոյ կնոջն ջնորն
	ժա	թ	իբ	Ա ՚ն առակի սերմնացանին
	ժբ	ժ	իգ	Ա ՚ն ստասելոյ հոգւոյն և խռովելոյ
	ժբ	ժա	իդ	Ա ՚ն պն որ ունէը զլեգէօնն
	ժէ	ժբ	իե	Ա ՚ն դստեր յոդուվդապետին
	ժզ	ժգ	իզ	Ա ՚ն բժշկելոյ տեռաստես կնոջն
	ժդ	ժդ	իէ	Ա ՚ն առաքելոյ զքժան ՚ի քարոզելն
ժե	իզ	ժզ	իը	Ա ՚ն ինկելոց հացին և ըմպ ձկանցն

Յ	Ա	Ա	Գ	Յ-ԱՒ ԳԼՒՈՑ ԱՀՑ ԱՀՐԻՒՆ ԳԼՒՈՑՆ
		ԼԳ	ԻԴ	Ա Ը հարցանել ցաշակերտան ՅՈՒՆ ։
		ԼԺ	ԻԵ	Ա Ը պատկերացուէն յՅԻ ։
		ԼԷ	ԻԶ	Ա Ը միամօրին զոր ուսէր պան ։
		ԼԸ	ԻԷ	Ա Ը խորհելոյն ԼՒՆ ՈՐ ԻՑԷ ՄԾ ։
	Ժ		ԼԳ	Ա Ը ՀաւատՑ Հրամանն զԱՒՐ երթալոյ ։
			ԼԴ	Ա Ը երեւեցուցանելոյ զԵօթՆասնան ։
			ԼԵ	Ա Ը հարցանելոյ օրինականին ցՅՈՐՆ ։
			ԼԶ	Ա Ը անկելոյն Ի ձեռս աւազակաց ։
			ԼԷ	Ա Ը մարիամայ և մարթային ։
			ԼԸ	Ա Ը կալոյ ՅՈՒՆ յաղօթս ։
	Խ		ԼԹ	Ա Ը հասն ղ ԼՒՏահարին ։
			Խ	Ա Ը հնոջն որ էրանեաց զՔրկիչն ։
			ԽԱ	Ա Ը խնդրելոյ ապգին զՆչանս ։
			ԽԲ	Ա Ը վարիաբեցոյն որ կոչեաց զՅՈՐն ։
	ԾԶ		ԽԴ	Ա Ը վոյ տալոյ առ վարիաբեցին ։
	Լ	ԻԲ	ԽԴ	Ա Ը խմորոյ վարիաբեցոցն ։
			ԽԷ	Ա Ը խնդրելոյ բաժանել զԻՆՋ ։
			ԽԶ	Ա Ը պատրաբերելոյ անդոյն ՄԾԻ ։
			ԽԷ	Ա Ը գալիլեացւոցն և որոց Ի սէր՝ ։
			ԽԸ	Ա Ը առակի թզենւոյն անպտղոյ ։
			ԽԹ	Ա Ը կարկառելոյ հնոջն պատՀարի ։
			Ծ	Ա Ը առակացն Հաւուն մանանխոյ ։
			Ծ ա	Ա Ը ասկաւիցն որք ապրէլոյ էն ։
			Ծ բ	Ա Ը աւօշոյն ցՅՍ զՀերովդէ Հ ։
			Ծ գ	Ա Ը առն որ ՋՐոզէալ էր ։
			Ծ դ	Ա Ը պնոյ ոչ սիրեն զբարձրագահս ։
			Ծ ե	Ա Ը կոչելոյ Ի յրնթրիան ։
			Ծ զ	Ա Ը շինելոյ աշտարակին ։

Ա Ը հարիւրից ոչխարացն	ՃԿ			
Ա Ը անասակի որդւոյն	ՃԲ			
Ա Ը անիրաւի առեւտրին	ՃԹ			
Ա Ը մեծատանն և շահագործ	Կ			
Ա Ը բորոտիցն տասանց	Կա			
Ա Ը պրոյն և անիրաւի դէռորին	ԿԲ			
Ա Ը վարիսեցւոյն և մաքսաւորին	ԿԴ			
Ա Ը հարցանելոյ իշխանին	ԿԴ	խա	իԹ	
Ա Ը մուրսիկ կուրին	ԿԷ	խդ	լԴ	
Ա Ը գայքեոսի մաքսապետին	ԿՂ			
Ա Ը առն ալնոճականին	ԿԸ	կ		
Ա Ը տալոյ գառան Ճեանն	ԿԸ			
Ա Ը յաւանակի էշոյն	ԿԹ	խէ	լԸ	իՂ
Ա Ը հարցանելոյ քահանայապետիցն	Կ	խը	լէ	
Ա Ը առակի պղծոյն	Կա	ճ	լՂ	
Ա Ը փորձելոյ և դահճականին	ԿԲ	ճԲ	լէ	
Ա Ը հակառակելոյ աստուածեցոցն	ԿԴ	ճԴ	լԸ	
Ա Ը Թէ զհարդ է քո որդի դուք"	ԿԴ	ճԷ	խ	
Ա Ը էրկուց լսանցիցն պրոյն	ԿԷ		խա	
Ա Ը հարցման կատարածէին	ԿՂ	ճէ	խը	
Ա Ը ոճի բաղարջակերոյն	ԿԷ	կԴ	խէ	
Ա Ը հակառակելոյ Թէ ով էցէ մեծ	ԿԸ	լէ	իկ	
Ա Ը խնդրելոյն ստկի փոր" զի"	ԿԹ	կՂ	խէ	լԴ
Ա Ը արհամարհանացն հերոդէի	Ճ			
Ա Ը կոծելոյ ժողովրդոյն	Ճա			
Ա Ը ապաշխարելոյ աւազակին	ՃԸ			
Ա Ը խնդրելոյ գիտուհոյական մոր"	ՃԴ	կԸ	խը	լԸ
Ա Ը կանանցն Իւդայեցւոյ	ՃԴ	կԹ	խԹ	խ
Ա Ը կղէոպանոյն որք էմմային	ՃԷ			
Ա Ը վերանալոյ Տն յերկինս	ՃՂ			

Սէթ Աբեթակէս ՅԵՐԵՎԱՆԻ
Պատմաբան։

ԿԱՆՉ

ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՅՕԱՆՆԷՍԻ

ցան վերատին կարգել զպատմու-
վիս իրացն հաստատուելոց ի մեզ։
Քո առանդնեցին մեզ որք ի սկզբանէ ականատեսք եւ
սպասաւորք եղեն բանին։
Կամ եղեւ եւ ինձ որ ի սկզբանէ գհետ երթեալ էի ամե-
նայնիւ՝ կարգաւ գրել քեզ քաջդ Թէոփիլէ։
Զի ծանիցես զբանիցն, որոց աշակերտեցար, զճշմար-
տութիւնն։
Եւ եղեւ յաւուրս Հերովդի արքային Հրէաստանի, քա-
հանայ ոմն անուն Զաքարիա ի դասակարգէ Աբիայ, եւ
կին նմա ի դստերաց Ահարոնի, եւ անուն նմա Եղիսաբեթ։

զանուն նոր յօհաննէս։
Եւ եղիցի քէզ ուրախութիւն
և ցնծութիւն. և բազումք ի
ծննդեան նոր խնդասցեն։
Զի եղիցի մեծ առաջի
տեառն. և գինի և օղի մի՛
արբցէ. և հոգւով սրբով
լցցի անդստին յորովայնէ
մօր իւրոյ։
Եւ զբազումս յորդւոցն
իսրայէլի դարձուսցէ՛ ի տէր
աստ իւրեանց։
Եւ ինքն եկեսցէ առաջի
նոր հոգւով և զօրութիւն Է
ղիայի. դարձուցանել սիրտ
սիրտս հարց յորդիս. և
զանհնազանդս յիմանալութիւն
արդարոց. պատրաստել
տէն ժողովուրդ կազմեալ։
Եւ ասէ զաքարիա ցհր
բեշտակն. և ի՞նձ գիտացից
զայդ. զի ես ծեր եմ. և
կին իմ անցեալ զաւուրսդ
իւրումք։
Պատասխանի ետ հրեշտա
կն և ասէ ցնա. ես եմ
գաբրիէլ որ կամ առաջի
տ՛ և առաքեցայ խօսիլ
ընդ

Եւ էին արդարք երկոքին
առաջի տ՛. գնային յամ
պատուիրանս՝ և յիրաւս
նոր տն անարատութիւն։
Եւ ոչ գոյր նոց որդիակ.
քանզի եղիսաբէթ ամուլ
էր. և երկոքեան անցեալք
էին զաւուրսդ իւրեանց։
Եւ եղե՛ի քահանայանալն
նոր ըստ կարգի աւուրցն
հասանելոյ առաջի տ՛։
Ըստ օրինի քահանայութեն
էհաս նմա խառնակ արկանել՝
մտեալ՛ի տաճարն տն։
Եւ ամ բազմութիւն ժողովրդոց
դէանն կայրն յաղօթս սր
տաքոյ՛ի ժամ խնկոցն։
Եւ երեւեցաւ նմա հրեշ
տակ տն. զի կայր ընդ աջ
մ՛ սեղանոյ խնկոցն։
Եւ խռովեցաւ զաքարիա
իբրև տեսս. և անկաւ ահ
՛ի վր նր։
Ասէ ցնա հրեշտակն տն.
մի՛ երկնչիր զաքարիա. զի
լսելի եղեն աղօթք քո. և
կին քո եղիսաբէթ ծնցի
քեզ որդի. և կոչեսցես

Ի ՀՕԳԵ ԱՇՆԱԿԱԼԷ.

Եւ յաւանեանն վերջ
երթայր ի տաճարէ
ցաւ զաբրահէլ հրեշ
տակ յայն ի քաղաքն ի գա
լիլեացւոց. որում անունն
էր Նազարէթ։
Ա՛ր կոյս, խօսէ՛ցիւլ առն.
որում անուն էր յօսէփ, ի
տանէ դաւթի. և անուն
կուսին մարիամ։
Ա՛ր եկեալ առնս հրեշտա
կըն ասէ. ուրախ լեր բերկ
րեալդ՝ որ ընդ քեզ։
Ա՛ր նա ընդ բանան խռովե
ցաւ. և խորհէր ընդ միտս,
թէ ո՛րպիսի ինչ իցէ ող
ջոյնս այս։
Ա՛ր ասէ ցնա հրեշտակն.
մի՛ երկնչիր մարիամ՛ի դո
ւեր շնորհս յայդ։
Ա՛ր ահա յղասջիր՝ և ծն
ցես որդի. և կոչեսցես զա
նուն նորա յիսուս։
Ա՛յս եղիցի մեծ. և որդի բար
ձեալ

ձեռնատուինս իմ՛ ի մորդ
կանէ։

Եւ յաւանեանն վերջ
երթայր ի տաճարէ
ցաւ զաբրահէլ հրեշ
տակ յայդ ի քաղաքն ի գա
լիլեացւոց. որում անունն
էր Նազարէթ։
Ա՛ր կոյս, խօսէ՛ցիւլ առն.
որում անուն էր յօսէփ, ի
տանէ դաւթի. և անուն
կուսին մարիամ։
Ա՛ր եկեալ առնս հրեշտա
կըն ասէ. ուրախ լեր բերկ
րեալդ՝ որ ընդ քեզ։
Ա՛ր նա ընդ բանան խռովե
ցաւ. և խորհէր ընդ միտս,
թէ ո՛րպիսի ինչ իցէ ող
ջոյնս այս։
Ա՛ր ասէ ցնա հրեշտակն.
մի՛ երկնչիր մարիամ՛ի դո
ւեր շնորհս յայդ։
Ա՛ր ահա յղասջիր՝ և ծն
ցես որդի. և կոչեսցես զա
նուն նորա յիսուս։
Ա՛յս եղիցի մեծ. և որդի բար
ձեալ

ՏԵՐԱՄԲ ՄԵՐՈՎ ՕՇԻՆ ՎԻՆ.

Յարուցեալ մարիամ յաւուրն կիրակի, գնաց ի լեռնային կողմն վաճաստէս ի քաղաքն յուդայ։

Եւ եմուտ ի տունն զաքարիայ, եւ ետ ողջոյն ելիսաբեթի։

Եւ եղև իբրեւ լուաւ զողջոյն մարիամայ, ցնծաց յորովայնի նորա ։ եւ լցաւ եղիսաբեթ հոգւով սրբով։

Եւ ի ձայն բարձր աղաղակ եհաց եւ ասէ ։ օրհնեալ ես դու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քոյ։

Եւ ուստի՞ է ինձ այս ։ զի եկեսցէ մայր տեառն իմոյ առ իս։

Ո՞վ ի ահաւասիկ իբրեւ ես ղեւ ձայն ողջոյնի քոյ ։ յայլ կնդ՞ղս իմ, խաղաց ցնծալ մանուկս յորովայնի իմում։

Եւ

Յարուցեալ մարիամ ՚ի հրեշտակապետէն ։ զհաւատ լինելի ինձ այդ ։ քննեմ զայր ոչ գիտեմ։

Պատասխանի եւ հրեշտակն եւ ասէ ցնա ։ հոգին սրբ կեսցէ ՚ի քէզ ։ եւ զօրութի բարձրելոյն հովանի լինի ՚ի քէզ ։ քո ։ քանզի եւ որ ծնանելոցն է ՚ի քէն, սրբ է։ եւ որդի ՝ի կոչեսցի։

Եւ ահա եղիսաբեթ ազգականք քո՝ եւ նոա յղի է ՚ի ծերութե իւրում։ եւ այս վեց ելոյդ ամիս է նմ՝ որ ամուլն կոչեցեալ է։

Ո՞վ ի ոչ անկարասցի առ ՚ի Տեառնէ ամ բան։

Եւ ասէ մարիամ՝ ահա աւասիկ կամ աղախին տեառն։ եղիցի ինձ ըստ բանի քումմ։

Եւ գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն։

Եւ ասէն ցնա՝ քանզի ոչ
կարէ յայգին քում, որպ
զի գուցէ խլեսցէ զնա
յօհաննէս։

Եւ ասէ ցնոսա՝ միթէ կարող
էք դուք ըմպել զբաժակն
զոր ես ըմպելոց եմ, եւ
զմկրտութիւնն զոր ես
մկրտիմ՝ մկրտիլ։ Ասեն
նմա՝ կարող եմք։ Եւ
Յիսուս ասէ ցնոսա՝ զբա
ժակն զիմ ըմպելոց էք,
եւ զմկրտութիւնն զոր
ես մկրտիմ՝ մկրտիլ էք։
Բայց նստանել ընդ
աջմէ իմմէ եւ յահեկէ
նորա՝ ոչ իմ է տալ,
այլ որոց պատրաստեալ
է հաւր իմոյ։

Եւ լուեալ տասնից
եղբարցն՝ սկսան
ցասնուլ վասն երկուց
եղբարցն։ Եւ Յիսուս
կոչեցեալ զնոսա՝ ասէ
ցնոսա՝ գիտէք զի
իշխանքն ազգաց տի
րեն նոցա, եւ մեծքն
զօրութիւն գործեն
ի նոսա։ Այլ ոչ այսպէս
իցէ ի ձեզ։ Այլ որ
կամիցի մեծ լինել
ի ձեզ՝ եղիցի ձեզ
պաշտօնեայ։ Եւ որ
կամիցի ի ձեզ առա
ջին լինել՝ եղիցի
ձեզ ծառայ։ Որպէս
եւ որդի մարդոյ ոչ
եկն որ պաշտեցի
նա, այլ պաշտեցից
եւ տացէ զանձն իմ
փրկանս փոխանակ
բազմաց։

Եւ գան առ նա Յերի
քով։ Եւ յելանել
նորա ի Յերիքովայ
եւ բազմութեան
մեծի՝ նստէր կոյր
մի որդի Տիմէոսի
Բարտիմէոս անուն
ի կողմանս ճանա
պարհին՝ մուրա
նալով։ Եւ լուեալ
նմա զի Յիսուս
Նազովրեցի է, սկսաւ
գոչել եւ ասել՝ Որդի
Դաւթի, Յիսուս ող
որմեա ինձ։ Եւ
բազումք նզովէին
զնա զի լռեսցէ։
Նա աւելի գոչէր
եւ ասէր՝ Որդի
Դաւթի, ողորմեա
ինձ։ Եւ կայեալ
Յիսուս՝ ասէ՝ կոչեցէ
զնա։ Եւ կոչեցին
զկոյրն եւ ասեն
ցնա՝ Քաջալերեա
զքեզ, յարիր, կոչէ
զքեզ։ Եւ նա
զգեստն իւր
ընկեցեալ՝ յարոյց
եւ եկն առ Յիսուս։
Եւ պատասխանի
եւ ասէ ցնա Յիսուս՝
զի՞ կամիս արարից
քեզ։ Եւ ասէ կոյրն
ցնա՝ Տէր, զի
տեսից։ Եւ Յիսուս
ասէ ցնա՝ երթ,
հաւատոյ քո
կեցոյց զքեզ։ Եւ
անդէն տեսին
եղեւ, եւ երթայր
զհետ նորա ի
ճանապարհի։

Եւ յայնժամ զեղջիւր վերս
կուէ մեղ՝ ի տանիլ դուս
Թէ ծառայի իւրոյ։
Այլ խօսեցաւ բերանով
սրբոյն՝ ոյք յաւիտենից
մարդարէք նր էին։
Փրկուել ի թշնամեաց մե
ծոց՝ և՝ ի ձեռաց ամ՝ատե
լեաց մերոց։
Անել ողորմութիւն ընդ
հարս մեր՝ և յիշել զսուրբ
իւր նր։
Ո՛երդուաւ, զոր երդուաւ
աբրահամու հօր մերում՝
տալ մեզ։
Առանց երկիւղի՝ ի ձեռաց
թշնամեաց մերոց փրկեալ,
պաշտել զնա։
Սրբութեամբ և արդարու
թեամբ առաջի նր՝ զամ՝ աւուրս
կենաց մերոց։
Եւ դու մանուկ՝ մարգա
րէ բարձրելոյն կոչեսջիր.
զի երթիցես առաջի էր
ա՛ն՝ պատրաստել ըզ
ճանապարհս նր։

ղու
ժողովրդեան նր՝ ի թո
ղու
Տալ գիտութիւն փրկու
թեան ժողովրդեան նր՝ ի թո
ղու
թիւն մեղաց նոցա։
Ողորմութեամբ սրտից
Աստուծոյ մերոյ՝ ո՛վ
լուսոյ ի՛ բարձանէ մեզ
Երեւել նոցա՝ որ՝ ի խա
ւարի և ի հովանի մահու
նստեալ են։
Ուղղել զոտս մեր՝ ի ճա
նապարհ խաղաղութեան։
Եւ որդին՝ մանուկն՝ աճէր
և զօրանայր հոգւով։
Եւ էր ի տեղիս անապա
տից՝ մինչեւ յաւուրն յայտ
նութեան իւրոյ առ Իսրայէլ։
Եւ եղեւ յաւուրսն յայնմիկ՝
ել հրաման յԱւգոստոսէ կայ
սեր՝ գրել զամենայն երկիր։
Եւ գրութիւնդ՝ զայս՝ ա
ռաջին եղեւ՝ ի կալ Կիւրենի
ոսի զամենայն երկիր։
Եւ երթային ամենեքեան՝ ա
նուն գրել՝ իւրաքանչիւր
ոք՝ ի քաղաքն իւր։
Ելանէր և Յովսէփ ի Գալի
լեայ՝ ի քաղաքէն Նազարէթ՝
յՅուդայաստան՝ ի քաղաքն
Դաւթի՝ որ կոչի Բեթղեհէմ՝
վասն եթէ էր նա յազգէն և
ի տոհմէն Դաւթի։
Գրել ընդ Մարիամ՝ զկին
իւր՝ որ էր յղի։
Եւ եղեւ՝ մինչ էին անդ՝
լցան աւուրքն ծնանելոյ նմա։
Եւ ծնաւ զորդի իւր զա
ռաջնեկն՝ և փաթթեաց զնա
և արկ ի մսուր՝ վասն զի
չէր նոցա տեղի ի տեղեաց
հանգստեան։
Եւ հովիւքն էին՝ որ հսկէին
ի գաւառին՝ գիշերային պա
հապանս ի վերայ հօտից
իւրեանց։
Եւ ահա հրեշտակ Տեառն
կայր առ նոսա՝ և փառք Տեառն
պայծառացան զնոսա։
Եւ երկեան երկիւղ մեծ։
Եւ ասէ ցնոսա հրեշտակն՝
մի՛ երկնչիք՝ ահա աւետա
րանեմ ձեզ ուրախութիւն
մեծ՝ որ լինելոց է ամենայն
ազգի մարդկան։
Զի ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ
որ է Քրիստոս Տէր՝ ի քա
ղաքի Դաւթի։
Եւ այս նշան ձեզ՝ գտանիցէք
մանուկ մի փաթթեալ և
արկեալ ի մսուր։
Եւ յանկարծ եղեւ ընդ հրե
շտակին զօրութիւն երկնա
ւոր՝ օրհնել զԱստուած և
ասել։
Փառք ի բարձունս Աստ
ուծոյ՝ և յերկրի խաղաղու
թիւն՝ ի մարդիկ հաճոյից։
Եւ եղեւ իբրեւ գնացին
հրեշտակքն ի նոցանէ յերկին՝
հովիւքն ասէին ցմիմեանս՝
եկայք գնասցուք մինչեւ
ի Բեթղեհէմ՝ և տեսցուք
զբանն զայն՝ որ եղեւ՝ զոր
Տէր յայտնեաց մեզ։
Եկին շտապով՝ և գտին
զՄարիամ և զՅովսէփ՝ և
զմանուկն դրեալ ի մսուր։
Եւ տեսեալ՝ ծանուցին զբա
նին՝ որ խօսեցաւ ցնոսա
վասն մանկանն այնորիկ։
Եւ ամենեքեան՝ որ լսէին՝
զարմացան ի բանից հովիւ
քացն՝ որ խօսեցան ցնոսա։
Եւ Մարիամ զամենայն
բանս զայս՝ պահէր՝ և ի
մտի իւրում դնէր։
Եւ դարձան հովիւքն՝ փա
ռաւորեալ և օրհնեալ զԱս
տուած՝ ի վերայ ամենայն
որոց լուան և տեսին՝ որպէս
ասացեալ էր ցնոսա։
Եւ յորժամ լցան աւուրք
ութ՝ թլփատել զմանուկն՝
կոչեցին անուն նորա Յիսուս
Որ կոչեցաւ յհրեշտակէն՝
մինչ չէր յարգանդի մօր
նորա։
Եւ յորժամ լցան աւուրք
մաքրութեան նոցա՝ ըստ
օրինացն Մովսիսի՝ տարան
զնա յԵրուսաղէմ՝ կալ առաջի
Տեառն։
Որպէս գրեալ է յօրինա
ցին Տեառն՝ եթէ ամենայն
արու՝ որ բանայ զարգանդ
մօր իւրոյ՝ սուրբ Տեառն
կոչեսցի։
Եւ տալ զպատարագ՝ որ
ասացեալ է յօրինացին Տեառն
զոյգ հաւոց՝ կամ երկու
ձագուց աղաւնեաց։
Եւ ահա էր մարդ մի յԵ
րուսաղէմ՝ որում անուն էր
Սիմէոն՝ և մարդն այն՝ ար
դար էր և երկիւղած՝ ակն
կալեալ զմխիթարութիւն Իս
րայէլի՝ և Հոգին Սուրբ էր
ի նմա։
Եւ էր նմա յայտնեալ ի
Հոգւոյն Սրբոյ՝ եթէ մի
տեսցէ զմահ՝ մինչեւ տես
ցէ զՔրիստոս Տեառն։
Եկն ի հոգւոյն՝ ի տաճարն։
Եւ յորժամ մտուցին ծնող
քն զմանուկն Յիսուս՝ առնել
ըստ սովորութեան օրինացն
վասն նորա։
Նա ընկալաւ զնա ի գիր
կս իւր՝ և օրհնեաց զԱստ
ուած՝ և ասէ։
Արձակեա զծառայ քո Տէր
ըստ բանի քում ի խաղա
ղութեան։
Զի տեսին աչք իմ զփրկու
թիւն քո։
Զոր պատրաստեցեր յա
ռաջ երեսաց ամենայն ազ
գաց։
Լոյս ի յայտնութիւն հե
թանոսաց՝ և փառս ազգի
քո Իսրայէլի։
Եւ էր Յովսէփ և մայր նո
րա՝ զարմացեալ ի վերայ
բանիցն՝ որ ասացեալ էին
վասն նորա։
Եւ օրհնեաց զնոսա Սիմէ
ոն՝ և ասէ ցՄարիամ մայր
նորա։
Ահա այս դրեալ է ի ան
կումն և ի յարութիւն բազ
մաց յԻսրայէլի՝ և ի նշան
հակառակութեան։
Եւ քո անձինդ սրով անց
անիցէ՝ զի յայտնեալ լիցին
ի սրտից բազմաց խորհուրդ
քն։
Եւ էր Աննա մարգարէ
ուհի՝ դուստր Փանուէլի՝ ի
ցեղէն Ասերի՝ որ էր յառա
ջացեալ յաւուրս բազումս
ի կուսութենէ իւրմէ։
Եւ էր ի կնութեան ամս եօ
թն ընդ ամուսնոյ իւրում։
Եւ էր այրի՝ ամաց ութսուն
և չորից։
Որ ոչ հեռանայր ի տաճա
րէն՝ պաշտելով պահիւք և
աղաւթիւք գիշեր և ցերեկ։
Եւ նա՝ նոյն ժամու կայ
եալ՝ խոստովանէր Տեառն։
Եւ խօսէր վասն նորա ա
մենեցուն՝ որ ակնկալէին
զփրկութիւն Երուսաղէմի։
Եւ յորժամ կատարեցին
զամենայն՝ որ ըստ օրինացն
Տեառն՝ դարձան յԳալիլեա
յ՝ ի քաղաքն իւրեանց Նա
զարէթ։
Եւ մանուկն աճէր՝ և զօ
րանայր հոգւով՝ լցեալ իմաս
տութեամբ։ Եւ շնորհք Աս
տուծոյ էին ի նմա։
Եւ երթային ծնողքն նորա
յամէ ամի յԵրուսաղէմ՝ յա
ւուրն տաւնի զատկին։
Եւ յորժամ եղեւ նմա ամ
աց տասն և երկուց՝ ելին
նոքա ըստ սովորութեան
տաւնին։
Եւ յորժամ լցան աւուրքն՝
դարձան նոքա՝ և մանուկն
Յիսուս մնաց յԵրուսաղէմ՝
և ոչ գիտացին ծնողքն նո
րա։
Այլ կարծեցին զի ի խում
բին է՝ և եկին աւուր մի
ճանապարհ՝ և խնդրէին
զնա յազգականսն և յա
ծանօթսն։
Եւ ոչ գտեալ՝ դարձան յԵ
րուսաղէմ՝ խնդրելով զնա։
Եւ եղեւ յետ երից աւուրց՝
գտին զնա ի տաճարի նս
տեալ ի մէջ վարդապետաց՝
լսելով և հարցանելով զնո
սա։
Եւ էին ամենեքեան՝ որ
լսէին՝ ի սրտառուչ իւրեանց
և ասէին՝ զինչ լինիցի մա
նուկս այս՝ և ձեռն տէր
նուկս այս՝ և ձեռն տէր
ընդ նմա։
Եւ զարթնեալ հայր նորա՝
և մայր՝ սկսան հոգալ սրբով՝
զարհուրեալ և ասէ։
Որդեակ՝ զինչ արարեր
մեզ այսպէս։ Ահա հայր
քո և ես տրտմութեամբ
խնդրէաք զքեզ։
Եւ ասէ ցնոսա՝ զինչ էր
խնդրէիք զիս։ Ոչ գիտէիք
եթէ յայնոսիկ՝ որ հարկ
են հարկանել զհայր իմ՝
ես եմ։
Եւ նոքա ոչ իմացան զբա
նին՝ զոր խօսեցաւ ցնոսա։
Եւ իջեալ ընդ նոսա՝ եկն
ի Նազարէթ՝ և էր հնազան
դեալ նոցա։
Եւ մայր նորա պահէր զա
մենայն բանս զայս ի մտի
իւրում։
Եւ Յիսուս յառաջադէմ
լինէր իմաստութեամբ՝ և
հասակաւ՝ և շնորհօք առ
Աստուած և առ մարդիկ։

Ա

Եւ եղեւ ընդ աւուր
սրն ընդ պտոսիկ .
եւ հրամանն յօգոս
տոս կայսերէ՝ աշխարհս
դիր առնել ընդ ամ ամիջ
ջերս :

Այս առաջին աշխարհագիր եղեւ ի դատաւորութեան
սուրբ կիւրեղեայ :

Եւ երթային ամենեքեան
մնալ յաշխարհագիր
յիւրաքանչիւր քաղաքի :

Եւ ելանէր Յովսէփ ի գալիլեա
յհրէշտակապետէ ասացեալ
դիցան առնել . և էրկիւան
յերկիրս մեծ :

Եւ հրեշտակ տէր երեւեաց նմա, և ասէ՝ մի՛ երկնչիր
զի ահա աւետարանեմ քեզ ուրախութիւն մեծ՝ որ
լինելոց է ամենայն ազգի ժողովրդեան :

Ա՛տանել յաշխարհագիր
մարիամու հանդերձ, որ
խօսեցեալն էր նմա . և էր
յղի :

Եւ եղեւ ի հասանիլ նոցա
անդ լցան աւուրք ծնա
նելոյ նորա :

Եւ ծնաւ զորդին իւր
զանդրանիկ՝ և պատեաց
զնա ի խանձարուրս՝ և
եդ զնա ի մսուր . զի ոչ
գոյր նոցա տեղի ի պանդոկի :

Ա՛ Ի ՆՆԴԵԱՆ ՏԱՆ ՄԵՐՈՅ
ՕՐ ՎԻՒ.

Ա

Եւ հովիւքն էին ի
տեղւոջն յայնմիկ
բնակեալք՝ պահեին զպահպանութիւն
գիշերոյ հօտից իւրեանց :

Եւ հրեշտակ տէր եկեալ
ցաւ նոցա, և փառք տէր ծա
գեցան առ նա . և երկեան
յերկիւղ մեծ :

Եւ ասէ ցնոսա հրեշտակն՝ մի՛ երկնչիք, զի ահա
աւետարանեմ ձեզ ուրախութիւն մեծ՝ որ լինելոց է
ամենայն ազգի ժողովրդեան :

Ա՛տանել յաշխարհագիր
մարիամու հանդերձ, որ
խօսեցեալն էր նմա . և էր
յղի :

Եւ եղեւ ի հասանիլ նոցա
անդ լցան աւուրք ծնա
նելոյ նորա :

Եւ ծնաւ զորդին իւր
զանդրանիկ՝ և պատեաց
զնա ի խանձարուրս՝ և
եդ զնա ի մսուր . զի ոչ
գոյր նոցա տեղի ի պանդոկի :

Ա՛ Ի ՆՆԴԵԱՆ ՏԱՆ ՄԵՐՈՅ
ՕՐ ՎԻՒ.

Ա

Եւ եղեւ ընդ աւուր
սրն ընդ պտոսիկ .
եւ հրամանն յօգոս
տոս կայսերէ՝ աշխարհս
դիր առնել ընդ ամ ամիջ
ջերս :

Այս առաջին աշխարհագիր եղեւ ի դատաւորութեան
սուրբ կիւրեղեայ :

Եւ երթային ամենեքեան
մնալ յաշխարհագիր
յիւրաքանչիւր քաղաքի :

Եւ ելանէր Յովսէփ ի գալիլեա
յհրէշտակապետէ ասացեալ
դիցան առնել . և էրկիւան
յերկիրս մեծ :

Եւ հրեշտակ տէր երեւեաց նմա, և ասէ՝ մի՛ երկնչիր
զի ահա աւետարանեմ քեզ ուրախութիւն մեծ՝ որ
լինելոց է ամենայն ազգի ժողովրդեան :

Ա՛տանել յաշխարհագիր
մարիամու հանդերձ, որ
խօսեցեալն էր նմա . և էր
յղի :

Եւ եղեւ ի հասանիլ նոցա
անդ լցան աւուրք ծնա
նելոյ նորա :

Եւ ծնաւ զորդին իւր
զանդրանիկ՝ և պատեաց
զնա ի խանձարուրս՝ և
եդ զնա ի մսուր . զի ոչ
գոյր նոցա տեղի ի պանդոկի :

Ա՛ Ի ՆՆԴԵԱՆ ՏԱՆ ՄԵՐՈՅ
ՕՐ ՎԻՒ.

Ա

Եւ հովիւքն էին ի
տեղւոջն յայնմիկ
բնակեալք՝ պահեին զպահպանութիւն
գիշերոյ հօտից իւրեանց :

Եւ հրեշտակ տէր երեւեաց նոցա, և փառք տէր ծա
գեցան առ նա . և երկեան
յերկիւղ մեծ :

Եւ ասէ ցնոսա հրեշտակն՝ մի՛ երկնչիք, զի ահա
աւետարանեմ ձեզ ուրախութիւն մեծ՝ որ լինելոց է
ամենայն ազգի ժողովրդեան :

Եւ եկին փութանակի. և զամն զմարիամ և զյովսէփ. և զմանուկն եդեալ ի մսուր։

Եւ ծանեան վասն բանին՝ որ ասացաւ նոցա զմանկանէն։

Եւ ամենեքեան որք լսէին, զարմանային վասն բանիցն՝ որ խօսեցան ընդ նոսա հովիւքն։

Եւ մարիամ զամն զբանս զայսոսիկ պահէր. և խորհուրդ լինէր ի սրտի իւրում։

Եւ դարձան հովիւքն, փառաւորեալ առնէին և օրհնէին զԱստուած. վասն ամենայն որոց լուան, և տեսին. ոգի պատ

մեցաւ նոցա։

Եւ ասէ ցնոսա հրեշտակն. մի երկնչիք զի ահա աւետարանեմ ձեզ զուարճալի մեծ. որ եղիցի ամենայն ժողովրդեանն։

Զի ծնաւ ձեզ այսօր փրկիչ. որ է օծեալն տէր ի քաղաքի դաւթի։

Եւ այս նշանակ ձեզ. գտանիցէք մանուկ պատեալ ի խանձարուրս. և եդեալ ի մսուր։

Եւ յանկարծակի եղև ընդ հրեշտակին ընդ այնմիկ բազմութիւն զօրաց երկնաւորաց. որք օրհնէին զԱստուած և ասէին։

Փառք ի բարձունս աստ. և երկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն։

Եւ եղև իբրև վերացան նոքունց հրեշտակքն յերկինս, ասէին հովիւքն. եկայք երթիցուք մինչև գբեթղեհէմ, և առաջոյգ գիտիցուք զբանս այս՝ որ եղև. զոր տէր եցոյց մեզ։

ԱՅԴ

զարմացեալք՝ի վեր բանիցն,
որք խօսէին վնասանէ:

Եւ էին հայր և մայր նր
դեռեան քան խոյակելի:
Եւ ասէ պար մի էր յերու-
սաղէմ՝որոյ անուն էր սի-
մէօն. և էր պարն պան սր-
դար և եբկիւղած. և ակն
ունէր մխիթարութեն իսրա-
և հոգի սր էր ի նմա:
Եւ էր նր հրամանս առեալ
ի հոգւոյն սրբ՝ մի՛ տեսա-
նել զմահ մինչև տեսցէ
զօծեալն տեն:
Եւ եկն հոգւովն ի տա-
ճարն. և իբրև ածին ծր
նօղքն զմանուկն յս՝ առ-
նել նց ըստ սովորութե
օրինացն ի վր նր:
Եւ նա առ ընկալաւ զնս
ի գիրկս իւր. և օրհնեաց
զած՝ և ասէ:
Արդ արձակես զծառայ
քո սր ըստ բանի քում
ի խաղաղութի:
Զի տեսին աչք իմ զփրկ
կութի քո:
Զոր պատրաստեր ա-
ռաջի ամ ժողովրդոց:
Լոյս ի յայտնութի հեթա-
նոսաց. և փառս ժողովրդ
դեան քում իսրայէլի:
Եւ հայր նր և մայր
զարմանային ի վր բանիցն
որք խօսէին վնասանէ:

Եւ օրհնեաց զնս սիմէօն
և ասէ ցմարիամ մայր
նր. Ահա այս կայ ի հար-
ուած եւ ի յարութի բազ-
մաց յիսրայէլ. և ի նշան
հակառակելոյ:
Եւ քո անձինդ սրով
անցցէ. զի յայտնեսցին
խորհուրդք ի բազմաց
սրտից:
Եւ էր աննա մարգարէ-
ուհի դուստր փանուէլի
ի տոհմէ ասիրի. և
Եւ էր նա ծեր յոյժ՝ և
եղեալ էր ընկեր ամուս-
նոյ իւրոյ եւթն տարի
ի կուսութե իւրում:
Եւ նա այրի մինչև
եղեալ էր ութսուն և չոր-
ից ամաց. որ ոչ հեռանա-
նար ի տաճարէն՝ պաս-
տամբեալ պահիւք և
աղաւթիւք պաշտելով
զած գիշեր և զցերեկ:
Եւ նա նոյն ժամու
կացեալ՝ խոստովանէր
տեառն. և խօսէր վասն
նր ընդ ամենայն որս
ակն ունէին փրկութե
յերուսաղէմ:
Եւ իբրև լցան ա-
ւրք սրբութե նր
ըստ օրինացն մոսէ
սիրատին գնան յգէղ
յանդ իւրեանց նազարէթ:
Եւ զկնի և գրեցին ծնօղքն
նր. թէ ամ ամրս, որ բա-
նայ զարգանդ՝ սր տեն կո-
չեսցի:
Եւ տուն պատարագ ըստ
ասացելոյն յօրէնսն տեն.
զոյգ տատրակաց. կամ եր
կու ձագս աղաւնեաց:
Եւ ահա այր մի էր յերու-
սաղէմ՝որոյ անուն էր սի-
մէօն. և էր այրն այն ար-
դար և եբկիւղած. և ակն
ունէր մխիթարութեն իսրա-
և հոգի սր էր ի նմա:
Եւ էր նր հրամանս առեալ
ի հոգւոյն սրբ՝ մի՛ տեսա-
նել զմահ մինչև տեսցէ
զօծեալն տեն:
Եւ եկն հոգւովն ի տա-
ճարն. և իբրև ածին ծր
նօղքն զմանուկն յս՝ առ-
նել նց ըստ սովորութե
օրինացն ի վր նր:
Եւ նա առ ընկալաւ զնս
ի գիրկս իւր. և օրհնեաց
զած՝ և ասէ:
Արդ արձակես զծառայ
քո սր ըստ բանի քում
ի խաղաղութի:
Զի տեսին աչք իմ զփրկ
կութի քո:
Զոր պատրաստեր ա-
ռաջի ամ ժողովրդոց:
Լոյս ի յայտնութի հեթա-
նոսաց. և փառս ժողովրդ
դեան քում իսրայէլի:
Եւ հայր նր և մայր
զարմանային ի վր բանիցն
որք խօսէին վնասանէ:

ԱՅԴ

ա.

Եւ օրհնեաց զնա ասելով. և ասէ ցանարիամ մայր նը. ահա սա կայ ի գլորումն և ի կանգնումն բազմաց ի մէջ իսրայէլի . և ի նշան հակառակութեան ։

Եւ ընդ քո իսկ անձն անցցէ սուր. զի յայտնեսցին ի բազմաց սրտից խորհուրդք ։

Եւ անդ էր անանա մարգարէ , դուստր փանուէլի յազգէ ասերայ . սա ինքն անցեալ էր զաւուրբք բազմս՝ կեցեալ ընդ առն սմա եօթն ի կուսութեան իւրմէ ։

Եւ էր այրի սանց իբրև ութսուն և չորից . որ ոչ մեկնէր ի տաճարէն. այլ պահօքն և աղօթիւք պաշտէր զգայդ և զգերեզման ։

Եւ սա՛ի նմին ժամու կայ բուժել զոհանայր զնոնէ . և խօսէր զնմանէ ընդ ամենեսեան՝ որք ակն ունէին վիմակուէն երուսաղէմ ։

Եւ իբրև կատարեցին զամենայն ըստ օրինացն տն , դարձան անդրէն ի գալ ի քաղաքն իւրեանց Նազարէթ ։

Եւմանուկն՝ աճէր և զօրանայր լի իմաստութ . և շնորհք այ էին ի վր նը ։

Ընդ Տէն մերոյ Յիսուս Քրիստոս

Երթային ծնօղք նը ամ ամի յերուսաղէմ՝ ի տօնի զատկին ։

Եւ իբրև եղեն նը ամք երկոտասան՝ յերանալ նոցա ի մ ըստ սովորութե տօնին ։

Եւ կատարեալ զաւուրսն. և դառնալ անդրէն, մնաց յն մանուկն յերմ. և ոչ գիտացին ծնօղք նը ։

Կարծէին զնմանէ թէ ընդ ուղեկիցսն էցէ. եկին իբրև աւուր մի յճնապարհ. և խնդրէին զնա ընդ ազգսն և ընդ ծանօթս ։

Եւ իբրև ոչ գտին , դարձան անդրէն յերմ խնդրել զնա ։

Եւ եղև յետ երից ո՞ւրց՝

մատուռէն ։ և հատակաւ
և շնորհօք յիշ և՛ի մարդ-
կանէ ։

ԱՅՍՕՐ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՄԱՐՏԻՒ
ՏԱՆ ՄԱՐԳՈՅ ՅԻՇԱՏԱԿԻ.

Հնգետասանեւրորդ
դի սոի ՝ուրուէն
տիբերիոս կայսեր ։
՚ի դատաւորուէն հրէաս
տանի պիղատոսի պոնտա
ցւոյ ։ և՛ի չորրորդ պետու
թէ գալիլեացւոց հերո
դի ։ և՛ի փիլիպպոսի եղբօր
նր չորրորդ պետուէ ՝ ի
տուբայեայ՝ և տրաքոնա
ցւոց աշխարհին ։ և՛ի չոր
րորդ պետուէ՝ լիւսանիայ
տրախինայեայ ։

Այս՝ի քահանայապետուէ
անանայի և կայիափայ ։ եղե
բան ՝ի վեր յօհաննու
որդւոյ զաքարիայ՝ յանա
պատի անդ ։

Այս եկն յիւր կողմն յոր
դանանու քարոզել մկր
տուէ ապաշխարուէ ՝ի թո
ղումի մեղաց ։

Այս՝ զորդւոցդ իս
մայելացւոց ՝ և ասէ ցնոսա
զի նահակը է վարել ա
պետան ՝ լսէր ՝ի նոցանէ ։
և հալցանէր զնոս ։

Օ սրամնային ամբոխ՝ որք
լսէին ՝ի նմանէ ընդ իմա
տուէն և ընդ պատուհաս
նկա նորա ։

Այս իբրև տեսին զնա՝ ըս
քանչացան ։ և ասէ ցնա
մայրն իւր ։ արդեակ՝ զինչ
դործ գործեցեր դու ընդ
մեզ ։ ահա տատասիկ հայր քո
և ես տատապեաք՝ եմանդ
ըհեռք զքեզ ։

Այս ասէ ցնա. զի էիմդրեք
եք զիս ։ ոչ գիտեիք եթէ
՚ի տան հօր իմոյ պարտ է
ինձ լինիլ ։

Այս նորա ոչ իմացան զբ
ան ն ։ զոր խօսեցաւ ընդ
նոսա ։

Այս էջ ընդ նոսա և գնաց ՚ի
նազարեթ՝ և էր նոցա հնա
զանդ ։ և մայր նր պահէր
զամս զբանան ՚ի սրտի իւ
րում ։

Այս յիս զարդանայր ի՝
ումաստութէ ։ և հասակաւ ։
և շնորհօք յիշ և՛ի մարդ-
կանէ ։

Այ Յայտնութէ և մարտիւ
ՏԱՆ ՄԱՐԳՈՅ ՅԻՇԱՏԱԿԻ.

Հնգետասաներորդ
դի սոի ՝ուրուէն
տիբերիոս կայսեր ։
՚ի դատաւորուէն հրէաս
տանի պիղատոսի պոնտա
ցւոյ ։ և՛ի չորրորդ պետու
թէ գալիլեացւոց հերո
դի ։ և՛ի փիլիպպոսի եղբօր
նր չորրորդ պետուէ ՝ ի
տուբայեայ՝ և տրաքոնա
ցւոց աշխարհին ։ և՛ի չոր
րորդ պետուէ՝ լիւսանիայ
տրախինայեայ ։

Այս՝ի քահանայապետուէ
անանայի և կայիափայ ։ եղե
բան ՝ի վեր յօհաննու
որդւոյ զաքարիայ՝ յանա
պատի անդ ։

Այս եկն յիւր կողմն յոր
դանանու քարոզել մկր
տուէ ապաշխարուէ ՝ի թո
ղումի մեղաց ։

մեռ։

Կայց սհաւատիկ տատպար առ արմին ծառոյ կայ. ամ՝ ծառ՝ որոչ առնէ զպտուղ բարուք՝ հաստատի և՛ ի հուր արկանի։

Ընդդանէին զնա և ժողո վուրդքն և ասէին. իակ արդ՝ զինչ գործեացուք։ Պատասխանի առ և ասէ ցնա. որ իցեն երկու հանդերձք՝ տուցէ զմին պանդ որ ոչն գուցէ. և որ կայցէ կերակուր՝ նոյնպէս արասցէ։

Գալին և մաքսաւորք մկրտիլ. և ասեն ցնա. վարդապետ զինչ գործեացուք։ Եւ նա ասէ ցնա. մի՛ զինչ աւելի քան զկրամայեսն ձեզ առնիցէք։

Ընդդանէին զնա և զինչ էորքն և ասէին. և մեք զինչ գործեացուք. ասէ ցնա՝ մի՛ զոք խռովիցէք՝ և մի՛ զոք զպատրաստիցէք. շատ լինիցին ձեզ թշուառքն ձեր։

Ինչ ակնուսնէք ժողովուրդն՝

Ա. Ա. Ա. Ա.

Ա. Ա. Ա. Ա.

Ա. Ա. Ա. Ա.

Ա. Ա. Ա. Ա.

Ա. Ա. Ա. Ա.

Այս է եղև ի մկրտիլ Տէր
զողորմածն՝ և ընդ իմ
մկրտիչն և կալ յորդանան,
բանալ երկնից։

Այս ինչան հոգւոյն սըր
մարգարէ տեսլեամբ իբ
րև զաղաւնի ի վր նր. և
դալ ձայն յերկնից՝ որ ա
սէր. դուս էս որդի իմ սի
րելի՝ ընդ քեզ հաճեցայ։

Այս ինքն յս էր ասանց իր
րև երեանից՝ սկսեալ՝ որոց
ոտ կարծիւր որդի յօսէ
փայ. որ յակոբայն. որ հէ
ղեայն. որ մատաթէայն։
Որ ղևւեայն. որ մեղքեայն.
որ յաննէայն. որ յօսեփայն։
Որ մատաթիէայն. որ ամո
սայն. որ նաւմայն. որ
եսղիայն. որ նաննդէայն։
Որ մատհաթայն. որ մատա
թիէայն. որ սեմեայն. որ յո
սեքեայն. որ յովդէայն։
Որ յօնանայն. որ ըեսայն.
որ զօրսաբաբելն. որ սա
ղաթիելն. որ նէրեայն։
Որ մեղքեայն. որ սադ
դէայն. որ կօսամայն. որ

Ղ Ա՛ Ա՛ Ց
ժ դ ժա ը.ժբ.ժդ
ժա . ժբ ։
ժբ ծք ՀԽԴ ։

Ղ Ա՛ Ա՛ Ց
ժդ ե ժդ ժե
ժդ . ա ա.դ.ե

Հանդէս
Յաւել և զայն ևս ի վր
ամի. և եղ ի բանսի զյո
դէս։
Այսպէս հերոդէս չորրորդա
պետ յանդիմանել ի նմա
նէ վր հերոդիադայ կնոջ
եղբօր իւրոյ՝ և վր ամ չա
րեաց զոր գործէաց հերո
դէս։
Յաւել և զայս ևս ի վր
ամենայնի՝ և եղ ի բանտի զյո
հաննէս։
Ասէ ցհերովդէս մերձորդա
պետ՝ թէ ոչ իրաւունք է
քեան ի սիրտս իւրեանց
վր յօհաննու, միթէ աս
խէտ քոնն։
Պատասխանի ետ ամենե
ցուն և ասէ. ես մկրտեմ
զձեզ ջրով. բայց գայ ոմն
դոյն քան զիս. զորոյ չեմ
բաւական բառնալ զկօշիկն
կըս. նա մկրտեսցէ զձեզ
հոգւով սրբով և հրով։
Որոյ հեծանոցն ի ձեռին
իւրում սրբել զկուլ իւր՝
և ժողովել զցորենն ի շտե
մարանս իւր. և զկալորդն
պրեսցէ անշէջ հրով։
Այսպէս և զայլ ինչ մխիթա
րութիւն աւետարանէր ժո
ղովրդեանն։
Այլ Հերովդէս չորրորդա
պետ յանդիմանէր ի նմա
նէ վր հերովդիադայ կնոջ
եղբօր իւրոյ՝ և վր ամ չա
րեաց զոր գործէաց հերո
դէս։

եղմղատդային · որ էրային։
Ող յեսոնային · որ եղիազա
րային · որ յորամային · որ
մատաթիային · որ ղևէային։
Ող սիմէոնին · որ յուդա
յին · որ յոսեփային · որ յոհան
նային · որ եղիակիմային։
Ող մեղկիային · որ մեննեա
որ մատաթիային · որ նաթա
նային · որ դաւթին։
Ող յեսէային · որ օբե
դային · որ բոոզային · որ սալմո
նային · որ նաասոնին։
Ող ամինադաբային · որ ա
րսանային · որ սալմոնային · որ
առնեային · որ եսրոմային · որ
վարեսին · որ յուդայինն։
Ող յակոբային · որ իսահա
կային · որ աբրահամեան · որ
թարային · որ նաքորային։
Ող սերուքային · որ ռագա
ուային · որ փաղեկային · որ
եբերային · որ սաղայինն։
Ող կայնանային · որ արբակ
սադային · որ սեմային · որ
նոյին · որղամեքային։
Ող մաթուսաղային · որ է
նոքային · որ յարեդին · որ

մաղաղիելին · որ կայնա
նային։
Ող ենոսային · որ սեթային ·
որ ադամային · որ աստ
ուածոյ։

Եւ էր ի հոգւոյն սրբոյ
դարձեալ ի յորդանանէ · և
վարիւր հոգւոյն յանա
պատ։

Եւ էր ի հոգւոյն քառասուն փոր
ձել ի սատանայէ · և ոչ
ուտէր՝ և ոչ էարբ յուսուս
յայնոսիկ · և ի կատարիլն
նոցա քաղցեաւ։

Եւ ասէ ցնա սատանայ · եթէ
որդի ես դու՝ ասա քարիդ
այդմիկ՝ զի հաց լինի։
Պատասխանի եւս նմա յի
սուսէ ասելով · եթէ ոչ
հացիւ միայն կեցցէ մարդ՝
այլ ամենայն բանիւ Աստուծոյ։
Եւ հանեալ զնա ի լեռն
մի բարձր՝ ետուց նմա զամ
բողս աշխարհիս,
ի վայրկենի ժամանակի։
Եւ ասէ ցնա սատանայ · քեզ
ասացից զամենայն իշխանութիւն՝
և զփառս ասացից ինձ տա
ծեալ է՝ և ումեմ կամիմ
ասեմ

ՏԵՆ ՄԵՐ ՅԻՒՍՈՒ.

Ե դարձաւ յիշ զօ-
րութիւն Հոգւոյն ի
գալիլեա . և էլ
համբաւ ընդ-
կողմանս գաւառին:
Եւ նա ուսուցանէր ի ժո-
ղովուրդս նոցա վառաւո-
րեալ յամենեցունց:
Եւ եկն ի նազարէթ՝ ուր
անեալ էր . և եմուտ ըստ
սովորութեան իւրում յաւուր
շաբաթու ի ժողովրդեան:
Եւ եաւն նմա գիրս մար-
գարէին եսայեայ մարգարէի . և յայ-
լեալ ընթեռնուլն իբրև
եբաց զդիրսն՝ եգիտ զտեղին
ուր գրեալ էր:
Հոգի տեառն ի վրայ իմ.
վասն որոյ և օծ իսկ զիս .
աւետարանել աղքատաց
առաքեաց զիս:
Քարոզել գերեաց զձեռ-
նադրութիւն . և կուրաց տեսանել.
արձակել զվիրաւորս ի ներ-
դրութիւն:
Քարոզել զտարեա-
կան տեառն ընդունելի.

և
ժե
ժը
ժ
ի.

և զաւուր հատուցման:
Մխիթարել զամենայն սգաւորս:
Կարգել սգաւորաց սիովնի՝
տալ նոցա փառս փոխանակ
մոխրոյ . և իւղ ուրախութեան
փոխանակ սգոյ . և հանդերձ
փառաբանութեան փոխանակ
հոգւոյ նուաստութեան:
Եւ կոչեսցին նոքա հաստատունք
արդարութեան . տունկ տեառն
ընդ փառաւորել:
Եւ շինեսցեն աւերակս յաւիտենից.
և կանգնեսցեն զաւերակս յառաջնոցն.
և նորոգեսցեն զքաղաքս աւերակս
ազգս յազգաց:
Եւ կացցեն օտարք և արօտեցուցանիցեն
զհօտս ձեր . և որդիք այլազգեաց
գութանաւորք և այգեպանք ձեր լինիցին:
Եւ դուք քահանայք տեառն կոչեսջիք.
սպասաւորք Աստուծոյ ասասցին
ձեզ . զօրութիւն հեթանոսաց կերիջիք.
և ի փառս նոցա պարծեսջիք:
Փոխանակ երկնապատկի ամաւթոյ
և տագնապի . ուրախ լինիցին
ի բաժին իւրեանց . վասն այնորիկ
երկնապատկի ի տունս իւրեանց
ունիցին . և լիցի նոցա յաւիտենական
ուրախութիւն:
Ես տէր սիրեմ զդատաստան
և ատեմ զանիրաւութիւն յափշտակութեան.
և տամ զվարձս գործոց նոցա
ճշմարտութեամբ . և ուխտ յաւիտենական
դնեմ ընդ նոսա:
Եւ ծանեսցին ի մէջ հեթանոսաց
զաւակք նոցա . և զծունողք նոցա
ի մէջ ազգաց . ամենայն որ տեսցեն
զնոսա ծանիցեն զնոսա . եթէ նոքա
են զաւակ որ օրհնեաց տէր:
Ուրախութեամբ ուրախասցի
անձն իմ առ տէր . զի զգեցոյց զիս
զգեստ փրկութեան . և պատմուճան
ուրախութեան պատեաց զիս:
Իբրև փեսայ պսակեալ զպսակ
և իբրև հարսն զարդարեալ
զարդուք իւրովք:
Զի իբրև երկիր հանէ զբոյս իւր.
և իբրև պարտէզ զսերմունս իւր
բուսուցանէ . նոյնպէս տէր
յարուցանէ զարդարութիւն և
զփառս առաջի ամենայն ազգաց:

Ժամանակ մի:

կինք զերիս սան և զվեց սահուն եղև սուլ մեծ ընդ ամէնս երկիր։

Եւ ոչ սու մի ՚ի նոցանէ առաքեցաւ եղիսա , բայց միայն ՚ի սարեփթայ սիդոնացի առ կին մի պրի։

Եւ բազում բորոտք էին յիսրայէլի եղիսեի մարգարէի , և ոչք ՚ի նոցանէ սրբեցաւ , բայց միայն նեեման սորին ասորի։

Եւ լցան ամենքեքին բարկութեամբ ՚ի ժողովրդեանն , եւ յարուցեալ հանին զնա արտաքոյ քաղաքին , և տարան զնա մինչև յարտևանն լերինն՝ յորոյ վերայ քաղաքն նոցա շինեալ էր՝ զահավիժ առնել զնա։

Եւ նա անցեալ ընդ մէջ նոցա՝ գնայր։

Եւ

կանգնա ձեր։

Եւ ասեն ցնա . ապաքէն ասիցեք առ իս զառակս զայս . բժիշկ՝ բժշկեա զանձն քո . որչափ լուաքաղ զարարեր ՚ի կապառնաում, արա և աստ ՚ի քում գաւառի։

Եւ ասէ , ամէն ասեմ ձեզ . թէ չէ մարգարէ ընդու նելի ՚ի քաղաքի իւրում։

Ա.Թագ. ԺԷ. Եւ ՚ի դարձ ասեմ ձեզ . զի բազում այրիք էին յաւուրս եղիայի ՚ի մէջ իսրայէլ ի ժամանակի երից ամաց և վեց ամսոց , յորժամ փակեցան երկինք և զօր հասոյց սովոյ ամենայն երկրի։

Եւ առ ոչ ոք եղև եղիա , բայց առ սարեփթացի կին մի ՚ի սիդոն քաղաքի յայրիացն։

Եւ բազում բորոտք էին յիսրայէլ յեղիսեի մարգարէ , և ոչ ոք ՚ի նոցանէ սրբեցաւ , բայց միայն նեեման ասորի։

Եւ լցան ամենքեքին բարկութեամբ ՚ի ժողովրդեանն , յարուցեալ հանին զնա արտաքոյ քաղաքին , և տարան զնա մինչև յարտևանն լերինն՝ յորոյ վերայ քաղաքն նոցա շինեալ էր՝ զահավիժ առնել զնա։

Եւ նա անցեալ ընդ մէջ նոցա՝ գնայր։

Ա.Թագ. ԺԷ.

Ա.Թագ. ԺԸ.

Ղուկ. Դ.

Ղուկ. Դ.

Ղուկ. Դ.

ընդ միաբանս և առաքին ,
զինչ է բանս այս. զի իշխաս
նուիրել և զօրութիւն սատակ
այսոց պղծոց՝ և ելանէին։
Եւ երթայր հրէշակ զնոսին
ընդ ամենայն տեղիս
շուրջ զդաւառաւանն։
Եւ յարուցեալ ի ժողո
վըրդենէ անտի՝ եմուտ
ի տուն սիմճնի . զդքանչ
սիմճնի տապնաւիւր չէր
մամբ մեծաւ և ազաչէին
զնա վաղ նոր։
Նկատ առ նմա . առաւեսց
չէրմանն , և եթող զնա .
և վաղվաղակի յարեաւ ,
և պաշտէր զնա։
Եւ ընդ արեւուն մտանել՝
ամենեքեան որոց էին հի
ւանդք՝ ի պէս պէս ցաւս,
բերէին զնա առ նա . և նա
իւրաքանչիւր ումեք ի
նոցանէ դնէր ձեռս՝ և
բժշկէր զնոսա։
Ելանէին դէպ ի բազմութ
ապաշաւակէին և առաքին . Է
թէ դու ես որդի՛ աստուա
ծոյ՝ և ոչ տայր թոյլ
խօ

ՏԵՌՆ ՄԵՐ ՅՍՈՒՍ.

Յերկրորդում կիրակէ, յետ
ընթերցման հաւատոյ։

Ես էջ ի կախաւնտն
ում՝ ի քաղաքէն գա
լիլեացւոց՝ և ուսու
ցանէր զնա ի շաբաթս։
Եւ զարմանային ընդ վար
դապետութիւն նր՝ զի իշխա
նութիւն էր ձայն նր։
Եւ էր ի ժողովրդեանն
այր մի ոգւոյ ունէր պա դիմի
պղծոյ . և աղաղակէաց ի
ձայն մեծ։
Ա՛հ , Թուլայո՛ , զի՞ կայ
մեր և քո՝ յի՛ նազովրեցի .
եկիր կորուսանել զմեզ .
դիտեմ զքեզ՝ ով ես սրբ
ոյ։
Յանդիմանեաց զնա Յիսու
ս՝ պատնաձեալ և ել ի
նմանէ . զգեանուաց զնա
դևն ի միջի անդ . և ել ի
նմանէ . և ընչ ոչ վնաս
սէաց նմա։
Եւ եղեն զարմանալիք ի
վր ամենեցուն . խօսէին
ընդ միմեանս և ասէին ,
զինչ է բանս այս. զի իշխա
նութիւն և զօրութիւն սատակ
պղծոց՝ և ելանէին։
Եւ երթայր հռչակ զնոսին
ընդ ամենայն տեղիս
շուրջ զդաւառաւանն։
Եւ յարուցեալ ի ժողո
վըրդենէ անտի՝ եմուտ
ի տուն սիմճնի . զդքանչ
սիմճնի տապնաւիւր չէր
մամբ մեծաւ և ազաչէին
զնա վաղ նոր։
Նկատ առ նմա . առաւեսց
չէրմանն , և եթող զնա .
և վաղվաղակի յարեաւ ,
և պաշտէր զնա։
Եւ ընդ արեւուն մտանել՝
ամենեքեան որոց էին հի
ւանդք՝ ի պէս պէս ցաւս,
բերէին զնա առ նա . և նա
իւրաքանչիւր ումեք ի
նոցանէ դնէր ձեռս՝ և
բժշկէր զնոսա։
Ելանէին դէպ ի բազմութ
ապաշաւակէին և առաքին . Է
թէ դու ես որդի՛ աստուա
ծոյ՝ և ոչ տայր թոյլ
խօ

էր սիմոնի . և աղաչեաց զնա տակաւին մի տանել
ՙինեղբա՛ի յամրէն. նաեւ, և ուսուցանէր ՙի նմա
անառի զաղօթսն։

Եւ իբրև լուաւ ՙի յոսկեյն, ասէ յսիմոն՝ խաղացի՛ ՙի
խորն, և արկէ՛ք զգործս
ձեր յորս։

Պատասխանի եւ սիմոն և ասէ ցնա . վարդապետ՝
զամ գիշերս աշխատեա՛ և ոչ
ինչ կալաք . բայց ՙի՛ քո բանիդ արկ
ցուք զգործս։

Զայս իբրև արարին, փակեցին ՙի նեղլոս բազմութիւն
ձկանց յոյժ, մինչև պատռին ուռկանք նոցա։

Եւ ակն արկին որսակցացն ՙի միւս նաւն՝ գալ օգնել նոցա. և եկին և լցան երկոքին նաւքն , մինչև մերձ կնկղմիլ նոցա։

Իբրև եւս սիմոն պետրոս՝ անկաւ առ ՅԱՆ
յիսի և ասէ . ՙի բաց գնա յինէն ՙի
նէ՛ն տէր . զի այր մեղաւոր

խոսիլ . զի գիտէին զնա
թէ քրիստոսն է։

ՅԵՏՈՒ ՆՒ-", ՆԻՒ ԼԵ-"։

ՏԻՆ ՄԸ ՕՐՀՆԵ

Եւ իբրև տիւն եղև, եկն և գնաց յանա՛ պատ տեղիս, և ժողովուրդքն խնդրէին զնա. եկին մինչև առ նա՝ և արգելուին զնա՝ զի մի՛ գնասցէ ՙի նոցանէ։

Եւ նա ասէ ցնա . և պարտ քաղաքաց ուրուստ է քեզ ա՛ ես աւետարանել զարքայութի՛ւն. զի ՙի սոյս իսկ առաքեցայ։

Եւ քարոզէր ՙի ժողովուրդսն դալիլեացւոց։

Եւ եղև ՙի խոնարհ գնալ նմա ժողովրդոյն հասանել զնա՛ն և լսել զբանն ՙի. և ինքն կայր առ Ծովակին գեննեսարեթ

թայ։

Եւ հասեա երկուս նաւս՝ զի կային առ Ծովակին. և ձկնորսքն էջեալք ՙի նոցա նէ՝ լուանային զգործս իւրեանց։

Եւ նաւ ՙի մի նաւուցն որ

թէին։

Աբեղա պատուիրեաց ոմանս
մի՛ ուտել ասէր. պղծի թէ
երթի, ցոյց տանէն քո քեզ
հանապազ. և մատուռ գործեաց
բազ վանս սրբեաց քո՝ ոգի
և հրամայեաց մեզ ի վեր
կայել թէ։

Աբե յորդէր առաւել
բանն գնանէք. և ժողովէ
լեն ժողովուրդք բազումք
լսել՝ և բժշկիլ ի հիւանդ
դութէ իւրեանց։

Աբե նա խոյս տայր յոմանց
պատ առնել. և կայր յայ
ղօթս։

Յերեւեր Կիւրղեան։

Տէն մեր Յովհան։

Ե եղեւ ի միում
աւուրց. և ինքն
ուսուցանէր. և
վարիսեացիքն, և օրինացն
վարդապետք նստէին.
որք ժողովեալ էին յամ
բարձրաց գպղիլեացւոց.
և հրէաստանի՝ և եկին
և զօրութիւն էր ի բժշկել
զնոսա։

Յերեւեր Կիւրղեան։

Տէն մեր Յովհան։

Ե եղեւ ի հասա
նիլն նոր ի քա
ղաքսդ, և ահա
այր մի լի բորոտութ՝ իբրև
եռեսուն աղաչէաց գնաց և
ասէ. տէր՝ եթէ կամիս, կա
րող ես զիս սրբել։

Ձգեաց զձեռն իւր՝ հպա
սոյց ինդա և ասէ. կամիմ
սրբեաց. և վաղվաղակի
գնաց ի նմանէ բորոտու

Ա. ԺԼ զի գիտասջիք թէ իշխանութեի ունի որդի մարդոյ երկրի թողուլ զմեղս . ասէ ցանդամանդոյ ծնեալն . քեզ ասեմ. արի , առ զմահիճս քո՝ և երթ ՚ի տուն քո։

Եւ առ ժամայն յարուցեալ առաջի ամենեցուն՝ էառ զբարձ՝ յորոյ վերայ անկեալ դնիւր . գնաց ՚ի տուն իւր . և փառաւորեաց զԱստուածն զԱստ։

Ը. Ոչ ոք եմանկ կայսեալ զամենեսեան, և փառաւորեաց զԱստուած, և ասէին զմեծ . լի եղեն ահիւ և ասէին, թէ առաք այսօր նոր նշանս։

ՅԵՒՍԷ" ԱՒԵՏԻՍ "։

ՏԵՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ.

Ե. Ա

Եւ ահա այր բերեին մահճաւք զայր միոր էր անդամալոյծ . և խնդրեին զնա մտուցանել ՚ի նեղբսն, և դնել առաջի նորա։

Եւ իբրև ոչ գտանէին , թէ ընդ որ մտուցանիցեն զնա ՚ի նեղբսն վասն ամբոխին, ելին ՚ի տանիս՝ և ՚ի ցուցան կոխեցին զնա. և ինքն ցին մահճաւքն հանդերձ ՚ի մէջ առաջի Յիսուսի։

Եւ առեալ զհաւատսն նոցա ասէ ցնա. այր՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո։

Ակսան խորհիլ դպիրքն և փարիսեցիքն, և ասեն . ո՞վ է սա՝ որ խօսի զհայհոյութիւն, ո՞վ կարէ թողուլ զմեղս , բայց միայն Աստ։

Իբրև գիտաց Յիսուս զխորհուրդս նոցա, պատասխանի ետ և ասէ ցնա . զի՞ խորհիք ՚ի սիրտս ձեր։

Ո՞րն է դիւրագոյն է ասել . թողեալ լիցին քեզ մեղք քո՝ եթէ ասել , ա րի , և գնա։

Զ. Ժ

Զի գիտասջիք թէ իշխանութեի ունի որդի մարդոյ երկրի թողուլ զմեղս . ասէ ցանդամանդոյ ծնեալն . քեզ ասեմ. արի , առ զմահիճս քո՝ և երթ ՚ի տուն քո։

Եւ առ ժամայն յարուցեալ առաջի ամենեցուն՝ էառ զբարձ՝ յորոյ վերայ անկեալ դնիւր . գնաց ՚ի տուն իւր . և փառաւորեաց զԱստուածն զԱստ։

Ը. Ոչ ոք եմանկ կայսեալ զամենեսեան, և փառաւորեաց զԱստուած, և ասէին զմեծ . լի եղեն ահիւ և ասէին, թէ առաք այսօր նոր նշանս։

ՅԵՒՍԷ" ԱՒԵՏԻՍ "։

ՏԵՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ.

Ե. Ա

Եւ ահա այր բերեին մահճաւք զայր միոր էր անդամալոյծ . և խնդրեին զնա մտուցանել ՚ի նեղբսն, և դնել առաջի նորա։

Եւ իբրև ոչ գտանէին , թէ ընդ որ մտուցանիցեն զնա ՚ի նեղբսն վասն ամբոխին, ելին ՚ի տանիս՝ և ՚ի ցուցան կոխեցին զնա. և ինքն ցին մահճաւքն հանդերձ ՚ի մէջ առաջի Յիսուսի։

Եւ առեալ զհաւատսն նոցա ասէ ցնա. այր՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո։

Ակսան խորհիլ դպիրքն և փարիսեցիքն, և ասեն . ո՞վ է սա՝ որ խօսի զհայհոյութիւն, ո՞վ կարէ թողուլ զմեղս , բայց միայն Աստ։

Իբրև գիտաց Յիսուս զխորհուրդս նոցա, պատասխանի ետ և ասէ ցնա . զի՞ խորհիք ՚ի սիրտս ձեր։

Ո՞րն է դիւրագոյն է ասել . թողեալ լիցին քեզ մեղք քո՝ եթէ ասել , ա րի , և գնա։

բեաւ և գնաց զնկի նը։

Եւ ասաւ ընդունելոյն մեծ նման զևի՛ տան իւրոյ։ և էր ժողովուրդ բազում մեքսասորաց՝ և այլոց՝ որք էին բազմեալք ընդ նմա։

Եւ արամջէին վարիաժղկեն և դպիրքն նոյ զնմանէ առ աշակերտան նր՝ և ասէն.ընդէ՞ր ընդ մեքսասորս և մեղաւորս ուտէք և ըմպէք։

Պատասխանի առ յն և ասէ ցն՝ ոչինչ էն պիտոյ բժիշկք ողջոյ՝ այլ հիւանդացն։

Եւ ո՛չ էկի կոչէլ զարդարս՝ այլ զմեղաւորս յապաշխարութի։

Եւ նոքա ասեն ցնա՝ ընդէ՞ր աշակերտքն յովհաննու պահեն ատէ՝ և խնդրս շատս առնեն.նոյնպէս և վարիսեացոցն ։ և քոյդ ուտեն , և ըմպեն։

Եւ նա ասէ ցն ։ միթէ կարօղ էք մանկունց առա

դատուի, մինչ վէսայն ընդ նա է՞ , հրաման տալ պահել։

Այլ եկեսցեն աւուրք՝ յոր ժամ բարձցի՛ ի նոցանէ վէսայն , ապա պահեսցեն յաւուրսն յայնոսիկ։

Այլ և առակ մի առնէ. թէ ոչ՛ ոք արկանէ՛ ի նոր հանդերձի՛ ի վե՛ր հնացեալ ձորձայ ։ ապա թէ ոչ՝ և զնորն պատառէ և ընդ հնն նայն չհարանի կապե՛ան՝ որ՛ի նորոյն։

Եւ ոչ՛ ոք արկանէ գինի նոր՛ի տիկս հինս. ապա թէ ոչ՝ պայթուցանէ գինի նոր զտիկան հինս . ինքն կորնչի , և տիկքն կորնչին։

Այլ գինի նոր՛ի տիկս նորս արկանելի է ։ և երկոքին պահին։

Եւ ոչ՛ ոք ըմպէ գհինն, և կամիցի զնորն . քանզի ասէ՝ թէ հինն քաղցրա գոյն է։

Յերեսս" կէ", Շ ընդդէ ".

Տէն մերոյ ՅԻ՝ՒՉ.

Եւ եղեւ ի շաբաթ թուս էրկրորդ՝ դուռ առաջնոյն, որ անցանէ ընդ արտաքս քան զնա, և աշակերտքն նորա կոտրէին հասկ՝ շնչելով ընդ ափս՝ և ուտէին։

Եւ ոմանք ի փարիսեցւոցն ասեն ցնա. զինչ գործեք՝ զոր չէ օրէն ի շաբաթս։ Պատասխանի եւս նոցա յս և ասէ. չիկարդացէք զայս՝ զոր արարն Դաւիթ, յոր ժամ քաղցեաւ ինքն՝ և որք ընդ նմանն էին։ Ո՞ մտանէ տունն ՚ՁՅ՝ և հացն զոր ոչ էր օրէն ուտել բայց միայն քահանայապետին՝ որք ընդ նմանն էին, զոր ոչ էր օրէն ուտել որք ընդ նմանն էին։

Եւ ասէ ցնա. տէր է որդի մարդոյ և շաբաթին։

Եւ եղեւ ի միւսում շաբաթ մտանել նմա ՚ի ժողովուրդն՝ և ուսուցանէր։ և էր անդ այր մի՝ որոյ ձեռն աջ գաւասցեալ էր։

Եւ սպասէին նմա դպիրքն և փարիսեցիք՝ թէ ՚ի շաբաթն բժշկիցէ՝ զի գտցեն զնմանէ։

Եւ նա գիտէր զխորհուրդս նոցա. ասէ ցայրն՝ որոյ ձեռն գաւասցեալ էր. արի, և անց ՚ի միջ. և նա յարուցեալ եկաց։

Ասէ ցնա յս. հարցից ընդ ձեզ. զինչ արժան է ՚ի շաբաթս բարի ինչ առնել՝ եթէ չար գործել. ողի մի ապրեցուցանել՝ եթէ կորուսանել։

Եւ հայեցեալ շուրջ զամենեսեան՝ ասէ ցայրն՝ ձգեա զձեռն քո. և նա ձգեաց. և հաստատեցաւ ձեռնն իբրեւ զմիւսն։

Եւ նոքա լցան յիմարութե՛. և խօսէին ընդ միմեանս, թէ զինչ առնիցեն յնմ։

ՏԵՌՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ

Ե ելեալ ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ էլ ի լեառն կոյս յաղօթս, և հաներ զեկիրէն ի գլուխ յաղօթիցն այդ:

Եւ իբրև պագ եղև՝ կոչեաց զաշակերտան իւր՝ և ընտրեաց ի նոցանէ երկոտասանս, զորս և առաքեալս անուանեաց:

Սիմոն՝ զոր և պետրոս անուանեաց. և զանդրէաս զեղբայր նորին. և զՅակոբոս. և զՅովհաննէս. և զփիլիպպոս. և զբարթուղիմէոս:

Եւ զմատթէոս. և զթովմա. և զՅակոբոս զորդի ալփեայ. և զսիմոն զկոչեցեալն նախանձայոյզ:

Եւ զՅուդա յակոբեայ. և զՅուդա իսկարիովտացի, որ եղև խակ մատնիչ:

Եւ իջեալ նոքօքն հանդերձ ի տեղի մի տափարակ. և

ժողով աշակերտացն նո՛ր և բազմութիւն ժողովրդոց դալանն. յամ հրեաստանէ և յԵրուսաղէմ և յամենայն կողմանէ՝ և ի ծովեղերեայն տիւրոսէ և սիդովնէ:

Որք եկին լսել ի նմանէ՝ և բժշկիլ ի հիւանդութեանց իւրեանց. և նեղեալքն յոգւոց պղծոց՝ բժշկէին:

Եւ ժողովուրդն ամենայն մերձենալ ի նա. զի զօրութիւն բազում ելանէր ի նմանէ՝ և բժշկէր զամենեսեան:

Եւ նա ամբարձ զաչս իւր ի յաշակերտան իւր և ասէ:

Երանի ձեզ աղքատացդ. զի ձերդ է արքայութիւն ի՛մ:

Երանի՛ ձեզ՝ որք քաղցեալք էք այժմ՝ զի յագեսջիք:

Երանի՛ որք լա՛ք այժմ՝ զի ծիծաղեսջիք:

Երանի՛ ձեզ յորժամ ատիցեն զձեզ մարդիկ՝ և յորժամ հալածիցեն զձեզ և նախատիցեն զձեզ և հեգիցեն անուն չար զձեզնից վասն

ՀԱՒԱՏԱՑՈՅ ՍԿԶԲՆ Ի

ՀԱՒԱՏԱՑՈՅ ՍԿԶԲՆ Ի

Ա ՍԿԶԲՆ ՀԱՒԱՏԱՑՈՅ

Ա ՍԿԶԲՆ ՀԱՒԱՏԱՑՈՅ

Ա ՍԿԶԲՆ ՀԱՒԱՏԱՑՈՅ

Ա ՍԿԶԲՆ ՀԱՒԱՏԱՑՈՅ

Ա՝ մեծացան որ գայ առ հա, կդ
և լսէ զբանս իմ, և առնէ զնա՝

Ա՝ ամ զհարդ կարէս առէլ կե
ղբայր քո. ելբայր, թմղ
հանից դշխուղդ յականէ քումէ. և դու՝ ի քումէ
կան զգբնդ ոչ տեսանես.
կնճռաւոր՝ հան նախ զգե
բանդ յականէ քումէ. և
ապա հայեսջիր հանել ըզ
շխուղ յականէ եղբօր քոյ։
Ա՝ ի ոչէ ծառ բարի՝ որ կ
առնէ պտուղ չար. և ոչ դ
դարձեալ ծառ չար որ առ
նիցէ զպտուղ բարի։
Ա՝ ի խնդրանէիւր ծառ
ի պտղոյ իւրմէ ճանաչի.
Ա՝ ի ոչ եմէ ի փշոց քաղ կա
ղեն թուզ և ոչ ի մորենւոյ
կթիեն խաղող։
Ա՝ արդ բարի՝ ի բարի գան կբ
ձուց սրտի իւրոյ բղխէ ըզ
բարի. և մարդ չար՝ ի չա
րէն բղխէ զչար. քանզի
ի յաւելուածոց սրտին
խօսի բերան նորա։
Ա՝ ի կոչէք զիս՝ տէր՝ տէր, կգ
և զոր ասեմն, ոչ առնէք։

ական զգբնդ ոչնչանիցես։
Ա՝ ո՞ւրեւանէս գշխուղ յաչ
կան եղբօր քո. և ի քում
վարդապետ իւր։
Ա՝ ո՞ւրեւանէս գշխուղ յաչ
տսրեսան եղիցի իբրև ըզ
գվարդապետ իւր։ ծբ
Ա՝ չէ ոչ աշակերտ լսո քան կա
զվարդապետ իւր. այլ կայ
եբկոքին ի խորխորատն
կանխիցն։
Ա՝ մատ և առակ մի առ նա՝ ծե
ասաց և առակ մի առ նա՝ կա
որով չափիք, չափեսցի
ձեզ։
Ա՝ տուք, և տացի ձեզ. չափ
բարւոք՝ թաւթղուն, շարժ
ժուն, զերծուն, տացին ի
գոգս ձեր. նովիսկ չափով
որով չափիք, չափեսցի
ձեզ։
Ա՝ ասաց և առակ մի առ նա՝ ծե
միթէ կարէցի կոյր կուրի
առաջնորդել. ոչ անկանիցին
երկոքեան ի խորխորատն
կանխիցն։
Ա՝ չէ ոչ աշակերտ լսո քան ծը
զվարդապետ իւր. այլ կայ
տսրեսան եղիցի իբրև ըզ
վարդապետ իւր։
Ա՝ ընդէ՞ր տեսանես զշխուղ յաչ
կան եղբօր քո. և ի քում
ական զգբնդ ոչնչանիցես։

Ա՝	Ա՝	Ց	
կ	ծբ	.	
կա	ծե	.	
կբ	ձիե	.	
կգ	ծթ	ձիզ	
կդ	կա	.	

Ա՝	Ա՝	Ց	
ծզ	խա	ծ	.
ծէ	.	ձծզ	.
ծը	.	ղ	ձիբ. ձիթ
ծթ	.	ճա	.

Ա

Ա՛ր ի ձեռն ամենայնի ի
ձեռն ամենայնի ի ձեռն ամենայնի

Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ եղեր իբրև կա-
տարած զամենայն զբանս իւր՝ ի լսե-
լիս ժողովրդենն, եւ մեզ-
ի կամարանատեաւ՝
Երեւեալ մերձ էր ի վախճա-
նիլ ընդ իւրեան զինուորս. և
ընդ իւրեան ունիմ զինուորս
կարգեալ ընդ իշխանութիւն.
Այնպէս և ես այր մի եմ
և բժշկութեան մանուկս իմ;
Անդէն և ես ասեմ ցայս մի՝ գնա՛,
գայ. և ասէ բանիւ,
և ապրեցուսցէ զծառայն
նորա։
Այս նոքա եկեալ առ յի՛
ազատչէին զնա ատելով և ա-
սէին. Թէ արժանի է՝ ո՛
րում զշնորհս զայս առնէս։
Օ՛ի սիրէ զազգս մեր. և
զժողովրդանոցն նա շի-
նեաց մեզ։
Այս յի՛ գնաց ընդ նո. իբրև
ոչինչ կարի հեռի էր ի տա-
նէն, յղեաց առ նա հարիւ-
րապետն բարեկամս, և
ասէ ցնա. Տէր, մի՛ ինչ ա-
նաստ լինիր՝ զի չեմ բա-
նական եմ ընդ յարկուս
իմով մտանիցես։
Վ՛ որ ես և ոչ զանձն հա-
մարեցայ արժանի՝ առ քեզ
գալոյ. այլ ասա բանիւ,
և բժշկեսցի մանուկս իմ։
Վ՛անդէն և ես այր մի եմ
կարգեալ ընդ իշխանութիւ-
ունիմ ընդ ինձ զինուորս.
և

զայրին էր ընդ նմա։

Իբրև եւտես զնա ՚ուր, զը
թացաւ ՚ի նմա՝ և ասէ. մի՛
արբ։

Եւ մնաւուցեալ մերձեցաւ
՚ի դագաղն. և ոչք բար
ձեալն տանէին, զտեղի ու
ռին. և ասէ. պատանի դու՝
քեզ ասեմ, ասի՛
Կանգնեցաւ՝ և նստաւս մե
ռեալն. և սկսաւ խօսիլ.
և եւտ զնա ցմայր իւր։
Եւ ահ կոլաւ զամենե
սեան. և փառաւորեաւ առնէին
զնա և ասէին. մարգարէ
ական մեծ յարուցեալ է ՚ի
միջի մերում. և թէ պտ ու
րար ՚ուր ժողովրդեան իւ
րում ՚ի բարւոքի։
Եւ եկեալ զայցս այս ընդ ամ
հրեաստան վա՛ն. և ընդ
ամ կողմանս աշխարհին։
Եւ պատմեցին յովհաննու
սի աշակերտացն իւր վա՛ն ամե
պատահիկ։
Եւ կոչեաց տասնեսն եր
կուս ոմանս յաշակերտացն
իւրոց յօհաննէս. առաքե
աս

և ժողովրդ բազում՝ քա
մեր իւրոց. և նոա էր պրի
ՀԱՅՍՄԱՎՈՒՐՔ

և ասեմ ամն՝ երթ, և եր
թայ. և պղտմ թէ ես կ
և գայ. և ծառայի իմում
թէ արա զայս, և առնէ։
Եւ իբրև լուաւ զայս յն՝
զարմացաւ. դարձաւ ա
ժողովրդեանն՝ որք երթային
զհետ նր՝ և ասէ. ամեն
ասեմ ձեզ՝ թէ և ոչ յիսրա
պատիկ հաւատս գտի։
Եւ դարձեալ անդրէն պատ
գամաւորքն ՚ի տուն. և գը
տեն զծառայն հիւանդ՝
բժշկեալ։

Յետ՚՚ կէ՛՚՚, Լուս ըէ՛՚՚.

Տէր մեր Յ՚ս Ք՚ս.

Եւ եղեւ ՚ի վաղիւն,
երթայր ՚ի քաղաքն մի,
որում անուն էր Նայ
ին. երթային ընդ նմա աշա
կերտքն նր՝ և ժողովրդ
բազումք։
Իբրև մերձ եղեւ ՚ի դուռն
քաղաքին, և ահա ելանէր
մեռեալ մի՝ որդի միամոր
մեր իւրոյ. և նոա էր պրի
և ժողովրդ բազում՝ քա

ասէ ցՅովհաննու՝ զի ելիցէ յանապատն առնել զերկիցն
շարժուն ի հողմոյ։
Եւ զի՞նչ ելիք տեսանել։ զմարգարէ՞ն։ այո՛ ասեմ
ձեզ՝ առաւել եւս քան զմարգարէ։
Եւ զի՞նչ ելիք տեսանել։ զայնոսիկ որք ի հանդերձս
երեւելիս եւ ի փափկութեան
են՝ յապարքունիս են։
Եւ զի՞նչ ելիք տեսանել։ զմարգարէ՞ն։ այո՛ ասեմ
ձեզ՝ առաւել եւս քան զ
մարգարէ։
Զի սա է՝ վասն որոյ գրեցեալ
է թէ ահա առաքեմ զ
հրեշտակ իմ առաջի քո՝
որ յարդարեսցէ զճանապարհս քո առաջի քո։
Ամէն ասեմ ձեզ թէ ի
ծնունդս կանանց մարդոյ
չէ ելեալ փոքրիկն յոյժ քան զՅովհաննէս Մկրտիչ։
Եւ ամենայն մարգարէքն եւ
օրէնքն մինչեւ զՅովհաննէս
նահատակեցան։
Եւ եթէ կամիք ընդունել՝ նա է Եղիա որ գալոցն է։
Որ ունի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ։
Եւ զո՞ւմբ նմանեցուցից զազգս զայս։ նմանեցուցից
զնոսա մանկանց նստելոց
յապրանսն։ աղաղակեալ ընկերաց
իւրեանց
Եւ ասելոց՝ մեք ձեզ սրինգ հարաք՝ եւ ոչ պարեցարուք։
Ողբացաք՝ եւ ոչ լացաք։
Զի եկն Յովհաննէս՝ ոչ ուտէր եւ ոչ ըմպէր։
Եւ ասեն՝ դեւ ունի։
Եկն Որդի մարդոյ՝ ուտէ եւ ըմպէ։
Եւ ասեն՝ ահա մարդ ագահ եւ գինեսէր՝ բարեկամ
մաքսաւորաց եւ մեղաւորաց։
Եւ արդարացաւ իմաստութիւն յորդիսն իւրեանց։

ՅԻՇԵՑՈՒՄՆ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ.

Ա ղաչէր զնա ոմն ի փարիսեցւոցն՝ զի կէր ընդ նմա. և մտեալ ի տուն փարիսեցւոյն՝ բազմեցաւ։ Եւ ահա կին մի էր ի քաղաքին մեղաւոր. իբրև գիտաց եթէ բազմեալ է ի տան փարիսեցւոյն, բերեալ շիշ մի իւղոյ նարդեայ անուշահոտ։ Այլ լայր առ ոտանս նորա, սկսաւ թանալ զոտս նորա. և հիւսեալ գլխոյ իւրոյ ընդգերս. և համբուրէր զոտս նորա. և օծանէր իւղովն։ Եւ տեսեալ փարիսեցւոյնն՝ որ կոչեցեալ էր նմա՝ ասէ ընդ միտս իւր. ասա թէ մարգարէ էր ոք էր, տացէ գիտէր թէ ով՝ և որպիսի ոք կին մեղաւոր է նա՝ ի սա. զի մեղաւոր է։ Պատասխանեաւ Յս ասէ. սիմոն, ունիմ ինչ ասել քեզ. և նա ասէ՝ ասա վարդ

Ա ղաչէր զնա ոմն ի փարիսեցւոցն՝ զի կէր ընդ նմա. և մտեալ ի տուն փարիսեցւոյն՝ բազմեցաւ։ Եւ ահա կին մի էր ի քաղաքին մեղաւոր. իբրև գիտաց եթէ բազմեալ է ի տան փարիսեցւոյնն, բերեալ շիշ մի իւղոյ նարդեայ անուշահոտ։ Այլ լայր առ ոտանս նորա, սկսաւ թանալ զոտս նորա. և հիւսեալ գլխոյ իւրոյ ընդգերս. և համբուրէր զոտս նորա. և օծանէր իւղովն։ Եւ տեսեալ փարիսեցւոյնն՝ որ կոչեցեալ էր նմա՝ ասէ ընդ միտս իւր. ասա թէ մարգարէ էր ոք էր, տացէ գիտէր թէ ով՝ և որպիսի ոք կին մեղաւոր է նա՝ ի սա. զի մեղաւոր է։ Պատասխանեաւ Յս ասէ. սիմոն, ունիմ ինչ ասել քեզ. և նա ասէ՝ ասա վարդ

Լաւ վարդապետ խնդասուս ասէ յորդւոց իւրոց։

Լաւ արդ զգուշացարո՛ւք ի խմորոյ փարիսեցւոցն՝ որ է կեղծաւորութիւն։ Եւ ոչ կայ ինչ ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի. և ոչ գաղտնի՝ զոր ոչ գիտասցեն։ Վասն որոյ զամենայն զոր ասացէք ի խաւարի՝ լուիցի ի լուսի. և զոր ընդ ականջս խոսեցարուք ի սենեակս՝ քարոզեսցի ի տանիցս։ Եւ ասեմ ձեզ բարեկամաց իմոց՝ մի երկնչիք յանկանց զսպանելոց զմարմինն, և յետ այնորիկ ոչ կարասցեն առաւել ինչ առնել։ Այլ ցուցից ձեզ զոմն զոր երկնչիցիք. երկնչեցարո՛ւք ի նմանէ՝ որ զսպանելոյն զմարմինն՝ ունի զիշխանութիւն ի գեհեն ձգել։ Այո՛ ասեմ ձեզ՝ զայնմանէ երկնչեցարուք։ Ոչ հինգ ճնճղուկք երկուս դահեկանաց ծախեսցին. և ոչ մի ի նոցանէ մոռացեալ է առաջի Աստուծոյ։ Այլ և հարք գլխոյ ձերոյ ամենայնքեան համարեալ են։ Մի երկնչիք ուրեմն. դուք բազումս գերագոյնս քան զճնճղուկս։ Եւ ասեմ ձեզ՝ ամենայն որ խոստովանեսցի զիս առաջի մարդկան՝ և զորդի մարդոյ խոստովանեսցի առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ։ Եւ որ ուրասցի զիս առաջի մարդկան՝ ուրասցի առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ։ Եւ ամենայն որ ասիցէ բան ընդդէմ որդւոյ մարդոյ՝ թողցի նմա. և որ հայհոյեսցէ զսուրբ հոգին՝ ոչ թողցի նմա։ Եւ յորժամ տարցեն զձեզ առաջի ժողովրդոց և իշխանաց և պետաց՝ մի հոգայք զիա՞րդ կամ զինչ պատասխանեսջիք. կամ զինչ ասասջիք։ Զի հոգին սուրբ ուսուսցէ ձեզ յաւուրն յայնմիկ զինչ ասասցէք։

Եւ ասէ ոմն ցնա ի բազմութենէն՝ վարդապետ ասա եղբաւր իմում զի բաժանեսցէ ընդ իս զժառանգութիւնն։ Եւ նա ասէ ցնա՝ մարդ ո՞վ նշանակեաց զիս դատաւոր կամ բաժանարար ի ձեզ։ Եւ ասէ ցնոսա՝ տեսէք և զգուշացարուք յամենայնէ ագահութենէ. զի ոչ ոք կարի է կենդանութիւն իւր ի բազմութենէ ստացուածոց իւրոց։

Եւ խրատ ասէ առ նոսա՝ ասելով. մարդոյ մի հարուստի բերեալ էր արտ իւր. և խորհէր ընդ միտս իւր՝ ասելով. զի՞նչ արասցեմ. զի ոչ ունիմ ուր զպտուղս իմ ժողովեցից։ Եւ ասէ. զայս արասցեմ. քակտեցից զամբարս իմ, և մեծագոյնս շինեցից, և ժողովեցից անդ զամենայն զբերս իմ և զստացուածս իմ. և ասասցեմ անձին իմում՝ անձն իմ, ունիս բազում բարութիւնս ի բազում ամս դիզեալ. հանգիր, կեր, արբ, ուրախ լեր։ Եւ ասէ ցնա Աստուած՝ անմիտ, այսօր գիշերի զանձն քո պահանջեն ի քէն. և զոր ինչ պատրաստեցեր՝ զիա՞րդ լիցին։ Այսպէս է որ գանձս ժողովէ իւր, և ոչ է մեծատուն առ Աստուած։

Եւ ասէ ցաշակերտս իւր՝ վասն այսորիկ ասեմ ձեզ՝ մի հոգայք անձին ձերում զինչ կերիջիք, և ոչ մարմնոյ ձերոյ զինչ հագիջիք։ Զի անձն քան զկերակուր է, և մարմին քան զհանդերձ։ Հայեցարուք ի ագռաւս՝ զի ոչ սերմանեն և ոչ հնձեն, և ոչ ունին գանձարան և ոչ շտեմարան, և Աստուած կերակրէ զնոսա. զի՞նչ ևս աւելի էք դուք քան զթռչունս։ Եւ ո՞ է ի ձէնջ որ հոգալով կարասցէ յաւելուլ ի հասակ իւր կանգուն մի։ Եւ զի՞ վասն հանդերձի հոգայք։ Ուսարո՛ւք զհասկս արտոյտից, զի ոչ գործեն և ոչ հիւսեն. և ասեմ ձեզ՝ զի և ոչ Սողոմոն ամենայն փառաւորութեամբ իւրով զգեցաւ իբրև զմի ոք ի սոսկանց։ Եւ եթէ զխոտ արտի որ այսաւր է և վաղիւ ի հնոց արկանի Աստուած այսպէս զարդարէ, զի՞ ոչ առաւել զձեզ, սակաւահաւատք։ Եւ դուք մի խնդրէք զինչ կերիջիք կամ զինչ արբջիք, և մի երկայնամտիք. զի զայս ամենայն ազգք աշխարհի խնդրեն. և Հայր ձեր գիտէ զի կարիք են ձեզ զայսոսիկ։ Այլ խնդրեցէք զարքայութիւն Աստուծոյ, և զայսոսիկ ամենայն յաւելցին ձեզ։ Մի երկնչիր հօտ սակաւ, զի հաճեցաւ Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն։ Վաճառեցէք զոր ինչ ունիք, և տուք ողորմութիւն. արարէք ձեզ քսակս որ մաշին ոչ, գանձ անպակաս յերկինս, ուր գող ոչ մերձենայ և ոչ ցանգ ապականէ։ Զի ուր է գանձ ձեր, անդ և սիրտ ձեր լիցի։

Եւ կացցեն մէջքք ձեր պատրաստեալք, և լապտերք ձեր վառեալք. և դուք նմանեցարուք մարդկան որ սպասեն տեառն իւրոյ յորժամ դարձցի ի հարսանեացն, զի յորժամ եկեսցէ և զարնուցէ՝ անդէն բացցեն նմա։ Երանի՛ ծառայից այնոցիկ զորս յորժամ եկեսցէ տէր նոցա՝ գտցէ զայնոսիկ արթնութեամբ։ Ամէն ասեմ ձեզ՝ զի պատրաստեսցէ զանձն իւր, և նստուցեալ զնոսա՝ մերձեցեալ սպասաւորեսցէ նոցա։ Եւ եթէ եկեսցէ յերկրորդումն պահու, և եթէ յերրորդումն պահու եկեսցէ, և գտցէ զայնոսիկ այսպէս՝ երանի՛ ծառայից այնոցիկ։ Եւ զայս գիտասջիք, զի եթէ գիտասցէ տէր տանն յորում ժամու գող եկեսցէ՝ արթնասցի, և մի թողցէ պատուհասել զտունն իւր։ Եւ դուք պատրաստ լերուք, զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք՝ որդի մարդոյ եկեսցէ։

Եւ ասէ պետրոս ցնա՝ տէր առ մեզ՞ ասես զառակս զայս, կամ առ ամենայն ոք։ Եւ ասէ տէր՝ ո՞վ է արդեօք հաւատարիմ գանձապետ և իմաստուն, զոր կացուսցէ տէր նորա ի վերայ ծառայից իւրոց՝ տալ նոցա զչափ ի ժամու. երանի՛ ծառայի այնմիկ զոր յորժամ եկեսցէ տէր նորա՝ գտցէ զայնոսիկ այսպէս առնելով։ Ամէն ասեմ ձեզ՝ զի ի վերայ ամենայն ստացուածոց իւրոց կացուսցէ զնա։ Եւ եթէ ասասցէ ծառայն այն ի սրտի իւրում՝ թէ ուշանայ տէր իմ գալ, և սկսցէ հարկանել զծառայսն և զսպասաւորսն, ուտել և արբուցանել և հարբուցանել. եկեսցէ տէր ծառային այնմիկ յաւուր յոր ոչ սպասիցէ, և յամենայն ժամու զոր ոչ գիտասցէ, և կտրեսցէ զնա, և զբաժինն նորա ընդ անհաւատսն դիցէ։ Եւ ծառայն որ գիտասցէ զկամս տեառն իւրոյ, և ոչ պատրաստեսցէ և ոչ առնիցէ ըստ կամաց նորա՝ հարկանեսցի բազում հարուածովք։ Եւ որ ոչ գիտասցէ, և առնիցէ արժանի հարուածոց՝ հարկանեսցի սակաւ հարուածովք։ Եւ ամենայն որում տուեալ է բազում՝ բազում պահանջեսցի ի նմանէ. և որում բազում յանձնեալ է՝ աւելի պահանջեսցի ի նմանէ։

Զհուր եկի արկանել յերկիր, և զի՞նչ կամիմ եթէ վառեալ է։ Մկրտութեամբ մի մկրտիմ, և զի՞նչ կամիմ մինչև կատարեսցի։ Խաղաղութիւն կարծէք թէ եկի տալ յերկիր. ոչ ասեմ ձեզ, այլ բաժանումն։ Զի եղիցի յայսմհետէ հինգ յոմանս ի տանի միոջ բաժանեալ, երիք ընդդէմ երկուց, և երկուք ընդդէմ երից. բաժանեալ հայր ընդդէմ որդւոյ, և որդի ընդդէմ հաւր. մայր ընդդէմ դստեր, և դուստր ընդդէմ մաւրն. սկեսուր ընդդէմ հարսին, և հարսն ընդդէմ սկեսրոջ։

Եւ ասէ ցամբոխսն՝ յորժամ տեսանիցէք զամպ ելանել յարեւմտից՝ անդէն ասէք թէ անձրեւ գայ, և եղիցի ըստ այնմ։ Եւ յորժամ զհարաւ հողմ փչել՝ ասէք թէ տապ եղիցի, և եղիցի։ Ով կեղծաւորք, զերեսս երկրի և երկնից գիտէք քննել, և զժամանակս զայս զի՞ոչ գիտէք քննել։ Եւ զի՞ոչ ինքեանք ի ձէնջ դատիցէք զարդարութիւն։ Զի յորժամ երթիցես ընդ հակառակորդ քո առ իշխանն՝ ի ճանապարհի ջան ածեա ազատել ի նմանէ, զի մի տարցէ զքեզ առ դատաւորն, և դատաւորն մատնեսցէ զքեզ դահճապետին, և դահճապետն արկցէ զքեզ ի բանտ. ասեմ ձեզ՝ մի ելանիցես անտի մինչև հատուցանիցես զվերջին դրամն։

Եւ ասէ ցնոսա՝ ոչ ոք ածէ զլոյս և ի ծածուկ դնէ, և ոչ ընդ տակ սրուանի, այլ ի վերայ աթոռոյ դնէ, զի որ մտանիցեն տեսցեն զլոյսն։ Լապտեր մարմնոյ է աչք. եթէ աչք քո պարզ իցեն՝ ամենայն մարմին քո լուսաւոր լիցի. եթէ չար իցեն՝ մարմին քո խաւարային լիցի։ Արդ եթէ լոյսն որ ի քեզ է խաւար է՝ խաւարն որչափ ևս աւելի։

Եւ ասէ ցնոսա՝ ոչ ոք կարէ երկոցունց տեարց ծառայել. զի կամ զմին ատիցէ և զմիւսն սիրեսցէ, կամ զմին հնազանդեսցի և զմիւսն անարգեսցէ։ Ոչ կարէք Աստուծոյ ծառայել և մամոնայի։ Եւ ասէ ցնոսա՝ դուք էք որ արդարացուցանէք զանձինս ձեր առաջի մարդկան, և Աստուած գիտէ զսիրտս ձեր. զի որ ինչ մարդկան բարձր է՝ պղծութիւն է առաջի Աստուծոյ։ Օրէնք և մարգարէք մինչև յՅովհաննէս մկրտիչ. և ի նմանէ աւետարանի արքայութիւն Աստուծոյ, և ամենայն ոք զինքն ի նա հարկանէ։ Եւ դիւրին է երկնից և երկրի անցանել, քան զմի տառ օրինացն անկանել։

Եւ ասէ ցնոսա՝ ամենայն որ արձակեսցէ զկին իւր և առցէ այլ՝ շնանայ. և որ զարձակեալն ի ձեռն առնուցուն՝ շնանայ։ Ամենայն որ ատիցէ զեղբայր իւր՝ մարդասպան է. և ամենայն մարդասպան ոչ ունի զկեանս յաւիտենական յինքեան մնացեալ։ Ամենայն որ ասիցէ ցեղբայր իւր՝ ապուշ, պարտական լիցի դատաստանի. և որ ասիցէ՝ յիմար, պարտական լիցի գեհենի հրոյ։ Արդ եթէ մատուսցես զպատարագ քո առ սեղանն, և անդ յիշեսցես եթէ եղբայր քո ունի ինչ ընդդէմ քո, թող զպատարագ քո առաջի սեղանոյն, և երթ նախ հաշտեցիր ընդ եղբաւր քում, և ապա եկեալ մատո զպատարագ քո։ Հաշտեցիր ընդ հակառակորդի քում վաղվաղակի, մինչդեռ ընդ ճանապարհի ես ընդ նմա, զի մի գուցէ մատնեսցէ զքեզ հակառակորդդ դատաւորին, և դատաւորն դահճապետին, և դահճապետն արկցէ զքեզ ի բանտ. ամէն ասեմ քեզ՝ մի ելանիցես անտի մինչև հատուցանիցես զվերջին դրամն։

Եւ ասէ ցնոսա՝ ոչ ոք ածէ զլոյս և ի ծածուկ դնէ, և ոչ ընդ տակ սրուանի, այլ ի վերայ աթոռոյ դնէ, զի որ մտանիցեն տեսցեն զլոյսն։ Լապտեր մարմնոյ է աչք. եթէ աչք քո պարզ իցեն՝ ամենայն մարմին քո լուսաւոր լիցի. եթէ չար իցեն՝ մարմին քո խաւարային լիցի։ Արդ եթէ լոյսն որ ի քեզ է խաւար է՝ խաւարն որչափ ևս աւելի։

Եւ ասէ ցնոսա՝ ոչ ոք կարէ երկոցունց տեարց ծառայել. զի կամ զմին ատիցէ և զմիւսն սիրեսցէ, կամ զմին հնազանդեսցի և զմիւսն անարգեսցէ։ Ոչ կարէք Աստուծոյ ծառայել և մամոնայի։ Եւ ասէ ցնոսա՝ դուք էք որ արդարացուցանէք զանձինս ձեր առաջի մարդկան, և Աստուած գիտէ զսիրտս ձեր. զի որ ինչ մարդկան բարձր է՝ պղծութիւն է առաջի Աստուծոյ։ Օրէնք և մարգարէք մինչև յՅովհաննէս մկրտիչ. և ի նմանէ աւետարանի արքայութիւն Աստուծոյ, և ամենայն ոք զինքն ի նա հարկանէ։ Եւ դիւրին է երկնից և երկրի անցանել, քան զմի տառ օրինացն անկանել։

Եւ ասէ ցնոսա՝ ամենայն որ արձակեսցէ զկին իւր և առցէ այլ՝ շնանայ. և որ զարձակեալն ի ձեռն առնուցուն՝ շնանայ։ Ամենայն որ ատիցէ զեղբայր իւր՝ մարդասպան է. և ամենայն մարդասպան ոչ ունի զկեանս յաւիտենական յինքեան մնացեալ։ Ամենայն որ ասիցէ ցեղբայր իւր՝ ապուշ, պարտական լիցի դատաստանի. և որ ասիցէ՝ յիմար, պարտական լիցի գեհենի հրոյ։ Արդ եթէ մատուսցես զպատարագ քո առ սեղանն, և անդ յիշեսցես եթէ եղբայր քո ունի ինչ ընդդէմ քո, թող զպատարագ քո առաջի սեղանոյն, և երթ նախ հաշտեցիր ընդ եղբաւր քում, և ապա եկեալ մատո զպատարագ քո։ Հաշտեցիր ընդ հակառակորդի քում վաղվաղակի, մինչդեռ ընդ ճանապարհի ես ընդ նմա, զի մի գուցէ մատնեսցէ զքեզ հակառակորդդ դատաւորին, և դատաւորն դահճապետին, և դահճապետն արկցէ զքեզ ի բանտ. ամէն ասեմ քեզ՝ մի ելանիցես անտի մինչև հատուցանիցես զվերջին դրամն։

Ա Յ որոյ ասեմ քեզ թէ՝ դու ես Պետրոս, եւ ի վերայ քարիդ այդորիկ շինեցից զեկեղեցի իմ, եւ դրունք դժոխոց ոչ յաղթեսցեն նմա։

Արդ ասէ ցնա. Թողեալ էիցեն զքեզ մեղք քո։ Արդ սկսան՝ որք բազմեան էին ընդ նմա, ասել ընդ միմեանս իւրեանց. ոմն է սա՝ որ զմեղս թողու։

Արդ նա ասէ ցկինն. Հաւատք քո կեցուցին զքեզ, երթ ի խաղաղութիւն։

Յետ այսորիկ նորին ելեալ ի տանէ, ետես մաքսաւոր մի անուն Ղեւի նստեալ առ մաքսատեղւոջ, եւ ասէ ցնա. Հետեւեա ինձ։ Եւ նա թողեալ զամենայն՝ յարոյց զնա։

Եւ արար նմա Ղեւի մեծ հանդէս ի տան իւրում։ Եւ էր բազմութիւն մեծ մաքսաւորաց եւ այլոց որ նստէին ընդ նոսին։ Եւ տրտնջէին գրագիրքն եւ փարիսեցիքն ընդ նմա, եւ ասէին ցաշակերտս նորա. Ընդէ՞ր ընդ մաքսաւորս եւ ընդ մեղաւորս ուտէ եւ ըմպէ Յիսուս։

Եւ պատասխանի տուեալ Յիսուս ասէ ցնոսա. Ոչ պիտոյ են հիւանդք բժշկի, այլ որ հիւանդ են վատ։ Ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս ի ապաշխարութիւն։

Եւ նոքա ասեն ցնա. Վասն է՞ր աշակերտք Յովհաննու պահեն յաճախ եւ աղաչեն, նոյնպէս եւ աշակերտք փարիսեցւոց, եւ քոքո՞ւ ուտեն եւ ըմպեն։

Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Միթէ կարող են որդիքն հարսանեաց ընդ որում հարսն ընդ է՝ ընդ նմա լինել։ Այլ եկեսցեն աւուրք յորում առցէ ի նոցանէ հարսն, յայնժամ պահեսցեն։

Եւ ասէր առակս ցնոսա. Զի ոչ ոք կարկատ ի նոր հանդերձէ ածէ ի հնոցն, զի եւ նորն պատառեսցի, եւ հնոցն ոչ համեմատեսցի նորոյն։

Եւ ոչ ոք ածէ զգինի նոր ի տիկս հինս, զի ապականեսցէ նոր գինին զտիկսն, եւ ինքն կորիցէ, եւ տիկքն ջարդեսցին։ Այլ գինի նոր ի տիկս նոր արկանել պարտ է, եւ երկոքինն միանգամ պահեսցին։

Եւ ոչ ոք որ ուտիցէ հնոյ՝ կամեսցի նորոյ, զի ասէ. Հինն քաղցրագոյն է։

Եւ ասէր ցնոսա. Ոչ ոք ի ձեռն ունի զլամպարն, եւ ածէ ընդ մահիճս կամ ընդ սեղանս, այլ ոչ ածէ ընդ աթոռս։ Զի ոչ է ինչ ծածուկ որ ոչ յայտնեսցի, եւ ոչ ինչ ծածկեալ որ ոչ ի լոյս եկեսցէ։ Եւ ոչ ինչ ծածուկ եղեալ է, այլ զի յայտնի լիցի։

Եւ ասէր ցնոսա. Տեսէք զինչ լսէք։ Որով չափով չափիցէք, նովաւ չափեսցի ձեզ, եւ յաւելցի ձեզ։ Զի որ ունիցի՝ տացի նմա, եւ որ ոչ ունիցի՝ եւ զոր ինչ ունիցի՝ առցի ի նմանէ։

Եւ ասէր. Այսպէս է թագաւորութիւն Աստուծոյ, որպէս եթէ մարդ արկանիցէ զսերմն ի հող, եւ քնացեալ զկայցի գիշեր եւ ցերեկ, եւ սերմն բուսանիցի եւ երկարիցի, եւ ինքն ոչ գիտասցէ։ Զի յինքենէ ինքեան պտղաբերէ հող, նախ զդալար, ապա զհասկ, ապա զլցեալ ցորեան ի հասկին։ Եւ յորժամ մատուցանիցէ պտուղն, անդէն առաքէ զդրեպանն, զի հասեալ է հունձքն։

Եւ ասէր. Զո՞ւմ նմանեցուցանիցեմք զթագաւորութիւն Աստուծոյ, կամ ո՞ւմ առակաւ նմանեսցուք զնա։ Որպէս հատ մանանխոյ, որ յերկրի սերմանեալ՝ մանրագոյն է քան զամենայն սերմունս որ յերկրի, եւ յորժամ սերմանեսցի՝ ելանէ եւ լինի մեծագոյն քան զամենայն ընդեղէնս, եւ ածանոցս մեծամեծս հանէ, մինչեւ կարասցեն ի ստուերի նորա բնակել թռչունք երկնից։

Եւ առակս բազումս ասէր նոցա, որպէս կարէին լսել։ Եւ առանց առակի ոչ խօսէր ընդ նոսա։ Եւ զամենայն ինչ ի մասնաւորի ուսուցանէր աշակերտացն իւրոց։

Եւ ասէ ցնոսա. Անցցուք յայն կողմն։ Եւ արձակեալ զբազմութիւնն, առեալ զնա որպէս էր ի նաւուն, եւ այլ նաւքն էին ընդ նմա։ Եւ լինի մրրիկ մեծ հողմոյ, եւ ալեացն զարկանէին ի նաւն, մինչեւ լցաւ նաւն։ Եւ նա էր ի յետնում նաւուն ի բարձին քնացեալ։ Եւ արթնացուցանեն զնա, եւ ասեն ցնա. Վարդապետ, ոչ հոգաս զի կորնչիմք։ Եւ յարուցեալ սաստկացոյց հողմոյն, եւ ասէ ցծովն. Լռեա, դադարեա։ Եւ դադարեաց հողմն, եւ եղեւ խաղաղութիւն մեծ։

Եւ ասէ ցնոսա. Զի՞ երկնչիք այդպէս, ո՞չ ունիք հաւատս։ Եւ երկեան երկիւղ մեծ, եւ ասէին ցմիմեանս. Ո՞վ է այս, զի եւ հողմն եւ ծովն հնազանդին նմա։

լսէին

207

պատասխան. զայս իբրև լաւ
առցաւ, ասէ. որ ունիցի
ականջս լսելոյ, լսիցէ։
Խրատէին զնա աշակերտք
քնի՛ թէ զինչ լիցի առաւել։
Եւ նա ասէ. Ձեզ տուեալ
է գիտել զխորհուրդս սր
քագաւո՛ր։ Այլոց այլոց ա-
ռակօք. զի տեսցեն, և մի՛
տեսցեն. և լսի՛ցեն, և մի՛
իմասցին։

Այլ առակն այս ինչ է.
սերմն բանն ՚ի է։

Եւ որք առ ճանապարհաւն,
պիտո՛յ են, որք լսեն. և
ապա գայ սատանայ՝ և տա-
նի զբանն ՚ի սրտից նոցա.
զի մի՛ հաւատասցեն՝ և
ապրեսցին։

Եւ որք յապառաժին, որք
յորժամ լսիցեն՝ խնդութե-
ամբ ընդունին զբանն. և սո-
սունս ոչ ունին. որք առ
ժամանակ մի հաւատան.
և ՚ի ժամանակի փորձու-
թեան
հեռանան։

Եւ որ ՚ի մէջ փշոյն անկ-
եաւ, նոքա են, որք լսեն
զբանն, և ՚ի հոգս կեան-
քոյ և ՚ի հարստութենէ և
ՙի հեշտանս աշխարհի
խեղդեալ
զնոսա, և
չհասանեն
պտղոյ։

Եւ որ ՚ի բարի հո՛ղ անկան,
նոքա են, որք լսեն զբանն
սրտի բարւոք և պատուա-
կան, և բուն առ՚նուն, և
պտուղ հոգեւոր
բերեն
համբերութեամբ։

Ոչ ոք մոմ վառեալ ծած-
կէ զնա տակ ամանի, կամ
ընդ մահիճս դնէ, այլ ՚ի
վերայ աթոռոյ դնէ, զի
որ մտանեն տեսցեն զլոյս։
Զի ոչ է ինչ ծածուկ, որ
մի՛ յայտնեսցի, և ոչ գա-
ղանի, զոր մի՛ գիտասցին
և ՚ի յայտ գայցէ։

Տեսէ՛ք ուրեմն զի՛նչպէս
լսէք. զի որ ունիցի՝ տա-
ցի նմա. և որ չունիցի՝ և
զոր կարծէ թէ ունի՝ առ-
նուն ՚ի նմանէ։

Եկն առ նա մայրն նորա
և եղբարքն, և ոչ կարէին
հասանել նմա ՚ի բազմու-
թենէ ամբոխին։ Եւ պատ-
մեցին նմա, եթէ մայրն
քո և եղբարքն քո կայցեն
արտաքոյ՝ կամին տեսա-
նել զքեզ։ Եւ նա պատաս-
խանի ետ նոցա՝ եւ ասէ.
մայրն իմ և եղբարքն իմ
սոքա են, որ լսեն զբանն
Աստուծոյ, և առնեն։

Եւ եղև յաւուր միում, և
նա մտանէր ՚ի նաւ, և աշա-
կերտք նորա, և ասէ ցնո-
սա. Անցցո՛ւք յայն կողմն
ծովուն։ Եւ հանին զնաւն
ՙի խոր։ Եւ մինչդեռ նոքա
երթային՝ նա ննջէր։ Եւ
իջանէ մրրիկ հողմոյ ՚ի
ծովն, և լնուին ջրովք, և
վտանգ կրէին։ Եւ մերձե-
ցեալ արթնացուցանեն զնա
և ասեն. Վարդապե՛տ, վար-
դապե՛տ, կորնչիմք։ Եւ նա
յարեաւ՝ հանդարտեցոյց
զհողմն և զալեացն ջուրց,
և դադարեցին, և եղև
խաղաղութիւն։ Եւ ասէ
ցնոսա. Ո՞ւր է հաւատ ձեր։
Եւ նոքա երկեալ՝ զարմա-
նային, և ասէին ցմիմեանս.
Ո՞վ է սա, զի և հողմոցն
հրամայէ և ծովուն, և հնա-
զանդին նմա։

Եւ անցին յաշխարհն Գե-
րեսացւոց, որ է դիմաց
Գալիլեացւոց։ Եւ ելեալ
նմա ՚ի երկիր՝ պատահեաց
նմա այր մի ՚ի քաղաքէն,
որ դիւահար էր յամս բազ-
մաց, և հանդերձ ոչ զգես-
տանէր, և ոչ ՚ի տան բնա-
կէր, այլ ՚ի գերեզմանս։
Եւ տեսեալ զՅիսուս՝ գո-
չեաց, և անկաւ առաջի նո-
ցա, և ասէ ձայնիւ մեծա-
ւ՚ք. Զի՞նչ է քեզ ինձ և
քեզ, Յիսուս որդի Աստու-
ծոյ Բարձրելոյ։ Աղաչեմ
զքեզ՝ մի՛ տանջեր զիս։
Զի պատուիրէր հոգւոյն
պղծոյ ելանել ՚ի մարդոյն
յայնմանէ։ Զի բազմա-
կի՛ց յարձակեալ էր նմա,
և կապեալ շղթայիւ և ՚ի
բանտ արկեալ պահէին
զնա, և խզելով զկապանսն
՚ի դիւաց վարէր յանա-
պատս։

Հարցանէր զնա Յիսուս
և ասէ. Զի՞նչ է անուն քո։
Եւ նա ասէ. Լեգէոն, զի
բազումք մտեալ էին ՚ի
նա։ Եւ աղաչէին զնա զի
մի՛ հրամայեսցէ նոցա ՚ի
հեղեղն խորասո՛ւզ երթալ։
Էր ուրեմն անդ հօտ խո-
զից բազմաց արածեալ ՚ի
լերինն։ Եւ աղաչէին զնա
զի ՚ի նոսա մտցեն։ Եւ
հրամայեաց նոցա։ Եւ ե-
լեալ դեւքն ՚ի մարդոյն
մտին ՚ի խոզսն, և հեղե-
ղաւ հօտն ՚ի վիմաձոր ՚ի
հեղեղն, և խեղդեցան ՚ի
ջուրս։

Եւ արածողքն տեսեալ
եղեալն՝ փախեան, և պա-
տմեցին ՚ի քաղաքի և ՚ի
գեղս։ Եւ ելին տեսանել
զեղեալն, և եկին առ Յի-
սուս, և գտին նստեալ զմարդն
յորմէ դեւքն ելեալ էին՝
հագեալ և առողջամիտ,
առ ոտս Յիսուսի, և երկե-
ան։ Պատմեցին նոցա և
որք տեսեալ էին, զի՛նչ-
պէս եղև փրկեալ դիւահա-
րին։ Եւ խնդրեաց զնա
ամենայն բազմութիւն
գաւառին Գերեսացւոց
երթալ ՚ի նոցանէ, զի երկ-
եան մեծաւ երկիւղիւ։ Եւ
նա մտեալ ՚ի նաւ՝ դարձաւ։
Եւ խնդրէր զնա այրն յո-
րմէ դեւքն ելեալ էին՝ լի-
նել ընդ նմա։ Եւ արձա-
կեաց զնա Յիսուս՝ և ասէ.
Դարձի՛ ՚ի տուն քո, և
պատմեա՛ զոր արար Աս-
տուած քեզ։ Եւ գնաց՝ և
քարոզէր ընդ ամենայն
քաղաքս զոր արար Յիսուս
նմա։

Եւ եղև յետ դառնալոյ
Յիսուսի՝ ընկալաւ զնա
ամբոխն, զի էին ամենեքին
սպասեալ նմա։ Եւ ահա
եկն այր մի, որում անուն
Յայրոս, և նա էր իշխան
ժողովրդեանն։ Եւ անկեալ
առ ոտս Յիսուսի՝ աղաչէր
զնա մտանել ՚ի տուն իւր։
Զի դուստր մի միայն էր
նմա ՚ի տասն և երկուց
ամաց, և նա մեռանէր։ Եւ
յորժամ երթայր՝ ամբոխն
խեղդէին զնա։ Եւ կին մի
որ էր ՚ի հիւանդութեան
արեան տասն և երկու ամ-
սոց, որ զամենայն ունե-
ցուածս իւր ծախեալ էր
առ բժիշկս, և ոչ կարէր
ոք զնա բժշկել, մերձեալ
ՙի թիկունս նորա՝ հպեաւ
ՙի վերնոյ հանդերձից նո-
րա, և անդէն կացին հե-
ղեղ արեան նորա։ Եւ ա-
սէ Յիսուս. Ո՞վ է որ հպե-
աւ ՚ի ինձ։ Եւ ամենեցուն
ուրանալոց՝ ասէ Պետրոս
և որք ընդ նմա. Վարդա-
պե՛տ, ամբոխք սեղմեն
զքեզ և նեղեն, և դու ա-
սես. Ո՞վ է որ հպեաւ ՚ի
ինձ։ Եւ ասէ Յիսուս. Հպե-
աւ ՚ի ինձ ոմն, զի ես գի-
տացի զզօրութիւն ՚ի ինէն
ելեալ։ Եւ տեսեալ կինն
զի ոչ ծածկեցաւ, դող-
դոջեալ եկն, և անկեալ
առ ոտս նորա՝ յայտնեաց
առաջի ամենայն ժողովր-
դեան պատճառ հպման
նորա, և զի՛նչպէս անդէն
առողջացաւ։ Եւ նա ասէ
ցնա. Դո՛ւստր, հաւատք
քո զքեզ կեցուցին, գնա՛
յաղագս խաղաղութեան։
Մինչդեռ նա խօսէր՝ գան
ոմանք ՚ի տանէ իշխանին
ժողովրդեանն՝ ասեն ցնա.
Մեռաւ դուստր քո, մի՛
դժուարեր զվարդապետն։
Եւ Յիսուս լուեալ՝ պա-
տասխանի ետ նմա՝ եւ
ասէ. Մի՛ երկնչիր, միայն
հաւատա՛, և կեցցէ։ Եւ
մտեալ ՚ի տուն՝ ոչ ետ
մտանել ոք ընդ նա, բայց
զՊետրոս և զՅակոբոս և
զՅովհաննէս, և զհայր մա-
նկանն և զմայրն։ Եւ լա-
յին ամենեքին և ողբային
զնա։ Եւ նա ասէ. Մի՛ լայ-
ք, ո՛չ մեռաւ մանուկս
այս, այլ քնանայ։ Եւ ե-
կին ՚ի վերայ նորա, գի-
տացին զի մեռեալ էր։ Եւ
նա բռնեաց զձեռն նորա՝
և կոչեաց մանկանն և ա-
սէ. Մանուկ, յարո՛ւցիր։
Եւ դարձաւ հոգի նորա
՚ի նա, և յարոյց անդէն։
Եւ հրամայեաց տալ նմա
ուտել։ Եւ զարմացան
ծնողքն նորա։ Եւ պատուի-
րեաց նոցա զոչ ումեք
պատմել զգործեալն։

Եւ կոչեալ զտասն և երկուս
աշակերտս իւր՝ ետ նոցա
զօրութիւն և իշխանու-
թիւն ՚ի վերայ դիւաց ա-
մենայնի, և զբժշկել զհի-
ւանդութիւնս։ Եւ առա-
քեաց զնոսա քարոզել զար-
քայութիւն Աստուծոյ, և
բժշկել զհիւանդսն։ Եւ
ասէ ցնոսա. Մի՛ տանիցէք
ՙի ճանապարհ ոչինչ, ո՛չ
գաւազան, ո՛չ պարկ, ո՛չ
հաց, ո՛չ արծաթ, ո՛չ երկ-
ուս հանդերձս ունիցիք։
Եւ յորում տանն մտանիցէք՝
անդ կացէ՛ք, և անտի՛ ել-
ցէք։ Եւ որ ոչ ընդունիցին
զձեզ՝ ելեալ յայնմ քաղա-
քէ՝ զփոշին ոտից ձերոց
թօթափեցէ՛ք ՚ի վկայու-
թիւն նոցա։ Եւ ելեալ
նոքա՝ շրջէին ընդ ամենայն
գեղս՝ աւետարանելով և
բժշկելով ամենայն տեղի։

Եւ լուաւ Հերովդէս չե-
տրապետն զամենայն որ
եղեալ էին ՚ի նմանէ, և
տարակուսեցաւ, զի ասէին
ոմանք թէ Յովհաննէս յա-
րեաւ ՚ի մեռելոց, և ոմանք
թէ Եղիա երևեցաւ, և ոմանք
թէ մարգարէ ոմն ՚ի հնոց
յարեաւ։ Եւ ասէ Հերովդէս.
Զիս Յովհաննէս գլխատե-
ցի, ո՞վ է սա զոր ես լսեմ
զայսպիսիս։ Եւ ջանայր
տեսանել զնա։

Եւ դարձեալ ժողովեցան
առաքեալքն առ Յիսուս,
և պատմեցին նմա զամե-
նայն զոր արարին, և զոր
ուսուցին։ Եւ ասէ ցնոսա.
Եկայք դուք առանձինք
յանապատ տեղի, և հան-
գուցէ՛ք զսակաւ մի։ Զի
էին որ գային և երթային
բազումք, և ոչ ունէին
ժամանակ ուտելոյ։ Եւ
մեկնեցան ՚ի նաւ առանձինք
յանապատ տեղի։ Եւ տե-
սին զնոսա ամբոխքն երթ-
եալ, և ծանեան բազումք,
և հետիոտն ամենայն քա-
ղաքաց ժողովեցան անդ,
և յառաջ անցին նոցա։
Եւ ելեալ Յիսուս՝ տեսանէ
զբազմութիւնն մեծ, և
գթացաւ ՚ի վերայ նոցա,
զի էին իբրև ոչխարք ո-
չիւար հովիւ։ Եւ սկսաւ
քարոզել նոցա զարքայու-
թիւն Աստուծոյ, և զոմանս
որ պիտոյ էր բժշկութեան
բժշկէր։

Եւ երեկոյ եղեալ՝ մերձե-
ցան առ նա աշակերտքն
նորա և ասեն. Անապատ է
տեղի, և ժամ անցեալ է.
արձակեա՛ զամբոխն, զի
երթեալ ՚ի շուրջանակի
գեղս և ՚ի տեղիս մերձա-
ւորս՝ ինքեանք գնեսցեն
ինչ ուտել։ Եւ պատաս-
խանի ետ նոցա՝ եւ ասէ.
Տո՛ւք դուք նոցա ուտել։
Եւ ասեն ցնա. Երթեալ
գնեսցո՞ւք հարիւր դահե-
կան հաց, և տացո՞ւք նո-
ցա ուտել։ Եւ ասէ ցնոսա.
Քանի՞ հաց ունիք, երթա՛
տեսէ՛ք։ Եւ գիտացեալ՝
ասեն. Հինգ, և երկու ձուկն։
Եւ հրամայեաց նոցա զի
հանգուցանիցեն զամենե-
սեան խումբս խումբս ՚ի
վերայ կանաչ խոտոյ։ Եւ
հանգուցին խումբս խում-
բս՝ հարիւր հարիւր և յիսուն
յիսուն։ Եւ առեալ զհինգ
հացսն և զերկու ձուկնն՝
հայեցաւ յերկինս, և օրհ-
նեաց զնոսա, և կտրեալ
ետ աշակերտացն իւրոց՝
զի դնիցեն առաջի նոցա։
Եւ զերկու ձուկնն բաժա-
նեաց ամենեցուն։ Եւ կե-
րան ամենեքին և յագե-
ցան։ Եւ վերացուցին զա-
ւելորդսն ՚ի կտրեալ հաց-
ցն տասն զամբիոնս լցեալ։
Եւ էին որ կերան ՚ի հացէն
հինգ հազարք արանց։

Եւ անդէն հրամայեաց
աշակերտացն իւրոց մտա-
նել ՚ի նաւ, և երթալ յա-
ռաջագոյն կողմն ՚ի Բեթ-
սայիդա, մինչև նա արձա-
կեսցէ զամբոխն։ Եւ ապա
ելեալ ՚ի լեառն՝ աղօթէր։
Եւ մինչդեռ նա աղօթէր՝
նաւն ՚ի մէջ ծովուն էր,
և նա միայն ՚ի ցամաքի։
Եւ տեսեալ զնոսա տանջե-
լով ՚ի թիավարելն, զի էր
հողմն հակառակ նոցա,
և ՚ի չորրորդ պահուն գի-
շերոյ գայ առ նոսա քայ-
լելով ՚ի վերայ ծովուն,
և կամէր անցանել զնոսա։
Եւ նոքա տեսեալ զնա քայ-
լելով ՚ի վերայ ծովուն՝
կարծեցին թէ տեսիլ է,
և գոչեցին։ Զի ամենեքին
տեսեալ զնա՝ խռովեցան։
Եւ նա անդէն խօսեցաւ
ընդ նոսա, և ասէ ցնոսա.
Քաջալերեցէ՛ք, ե՛ս եմ,
մի՛ երկնչիք։ Եւ մտանէր
առ նոսա ՚ի նաւ, և դադա-
րեցաւ հողմն։ Եւ յոյժ ՚ի
միտս իւրեանց զարմա-
նային։ Զի ոչ իմացան ՚ի
հացսն, զի սիրտ նոցա
կուրացեալ էր։

Եւ անցեալ՝ եկին ՚ի Գե-
նեսարեթ, և մերձեցան
նաւահանգիստ։ Եւ ելեալ
նոցա ՚ի նաւէն՝ անդէն
ճանաչեցին զնա։ Եւ ընդ
ամենայն շրջակայս վազե-
ցին, և սկսան ՚ի մահիճս
դնել զհիւանդսն, ուր լսէին
թէ նա է։ Եւ ուր որ մտա-
նէր ՚ի գեղս կամ ՚ի քա-
ղաքս կամ ՚ի տեղիս, ՚ի
հրապարակս դնէին զհի-
ւանդսն, և աղաչէին զնա
զի միայն զծայրս հանդեր-
ձից նորա շօշափեսցեն։
Եւ որ շօշափէին՝ կեն-
դանանային։

Եւ ժողովին առ նա փա-
րիսեցիքն և ոմանք ՚ի դպ-
րացն, որ ՚ի Երուսաղէմէ
եկեալ էին։ Եւ տեսեալ
ոմանց ՚ի աշակերտացն
նորա զի անկանուն ձեռ-
քովք հացն ուտէին, այ-
սինքն անլուայ։ Զի փա-
րիսեցիքն և ամենայն հրէայք
եթէ ոչ լուասցին զձեռս
իւրեանց ՚ի հարկէ՝ ոչ ու-
տեն, զաւանդ երեցանց
պահելով։ Եւ յարուցանէ
զնոսա ՚ի շուկայէ՝ եթէ ոչ
լուասցին՝ ոչ ուտեն։ Եւ
այլ բազումք կան զոր ա-
ռին պահել, լուանալ բա-
ժակաց և սկահակաց և
պղնձեղինաց և սեղանոց։
Եւ հարցանէին զնա փա-
րիսեցիքն և դպրքն. Ընդ
ո՞ր պատճառս աշակերտք
քո ոչ գնան ըստ աւանդի
երեցանց, այլ անկանուն
ձեռքովք հացն ուտեն։
Եւ նա պատասխանի ետ
նոցա՝ եւ ասէ. Լաւ մար-
գարէացաւ Եսայի վասն
ձեր կեղծաւորացդ, որպէս
գրեալ է. Ժողովուրդս
այս շրթամբք պատուեն
զիս, և սիրտ նոցա հե-
ռի է ՚ի ինէն։ Եւ ապա-
տին զիս պաշտեն՝ ուսու-
ցանելով վարդապետու-
թիւնս զպատուիրանս մար-
դոց։ Զի թողեալ զպատ-
ուիրանս Աստուծոյ՝ կա-
տարէք զաւանդ մարդկան,
լուանալ բաժակաց և սկա-
հակաց, և զայլ բազումս
նմանեայս գործէք։ Եւ ա-
սէ ցնոսա. Լաւ ունիք զպա-
տուիրանս Աստուծոյ ան-
արգել, զի զաւանդ ձեր
կատարեսցէք։ Զի Մովսէս
ասաց. Պատուեա՛ զհայր
քո և զմայր քո, և որ չա-
րաբանիցէ զհայր կամ զմայր
մահու մահիւ մեռցի։ Եւ
դուք ասէք. Եթէ ասիցէ
մարդ հաւր կամ մաւրն.
Կորբան, որ է ասել, ընծայ
եղիցի զոր ինչ ՚ի ինէն
օգտիցիս, և ոչ ևս թոյլ
տայք նմա զի ինչ արասցէ
հաւր իւրում կամ մաւրն։
Եւ բանիւ ձերով զոր աւան-
դեցէք՝ զանարգեցուցէք
զբանն Աստուծոյ։ Եւ զայլ
բազումս նմանեայս գոր-
ծէք։

Եւ կոչեալ զամենայն ա-
մբոխն՝ ասէ ցնոսա. Լուա՛
ցէք ինձ ամենեքեան, և
իմացարո՛ւք։ Ոչինչ է ար-
տաքոյ մարդոյ՝ որ մտա-
նելով ՚ի նա կարասցէ
պղծել զնա, այլ որ ՚ի մարդ-
ոյ ելանէ՝ նա՛ է որ պղծէ
զմարդն։ Եթէ ոք ունիցի
ականջս լսելոյ՝ լսիցէ։
Եւ յորժամ մտանէր ՚ի
տուն յամբոխէն՝ հարցա-
նէին զնա աշակերտքն
քնի՛ թէ զինչ իցէ առակն։
Եւ նա ասէ. Ձեզ տուեալ
է գիտել զխորհուրդս սր
քագաւո՛ր։ Այլոց այլոց ա-
ռակօք. զի տեսցեն, և մի՛
տեսցեն. և լսի՛ցեն, և մի՛
իմասցին։

Այլ առակն այս ինչ է.
սերմն բանն ՚ի է։

Եւ որք առ ճանապարհաւն,
պիտո՛յ են, որք լսեն. և
ապա գայ սատանայ՝ և տա-
նի զբանն ՚ի սրտից նոցա.
զի մի՛ հաւատասցեն՝ և
ապրեսցին։

Եւ որք յապառաժին, որք
յորժամ լսիցեն՝ խնդութե-
ամբ ընդունին զբանն. և սո-
սունս ոչ ունին. որք առ
ժամանակ մի հաւատան.
և ՚ի ժամանակի փորձու-
թեան
հեռանան։

Եւ որ ՚ի մէջ փշոյն անկ-
եաւ, նոքա են, որք լսեն
զբանն, և ՚ի հոգս կեան-
քոյ և ՚ի հարստութենէ և
ՙի հեշտանս աշխարհի
խեղդեալ
զնոսա, և
չհասանեն
պտղոյ։

Եւ որ ՚ի բարի հո՛ղ անկան,
նոքա են, որք լսեն զբանն
սրտի բարւոք և պատուա-
կան, և բուն առ՚նուն, և
պտուղ հոգեւոր
բերեն
համբերութեամբ։

Ոչ ոք մոմ վառեալ ծած-
կէ զնա տակ ամանի, կամ
ընդ մահիճս դնէ, այլ ՚ի
վերայ աթոռոյ դնէ, զի
որ մտանեն տեսցեն զլոյս։
Զի ոչ է ինչ ծածուկ, որ
մի՛ յայտնեսցի, և ոչ գա-
ղանի, զոր մի՛ գիտասցին
և ՚ի յայտ գայցէ։

Տեսէ՛ք ուրեմն զի՛նչպէս
լսէք. զի որ ունիցի՝ տա-
ցի նմա. և որ չունիցի՝ և
զոր կարծէ թէ ունի՝ առ-
նուն ՚ի նմանէ։

Եկն առ նա մայրն նորա
և եղբարքն, և ոչ կարէին
հասանել նմա ՚ի բազմու-
թենէ ամբոխին։ Եւ պատ-
մեցին նմա, եթէ մայրն
քո և եղբարքն քո կայցեն
արտաքոյ՝ կամին տեսա-
նել զքեզ։ Եւ նա պատաս-
խանի ետ նոցա՝ եւ ասէ.
մայրն իմ և եղբարքն իմ
սոքա են, որ լսեն զբանն
Աստուծոյ, և առնեն։

Եւ եղև յաւուր միում, և
նա մտանէր ՚ի նաւ, և աշա-
կերտք նորա, և ասէ ցնո-
սա. Անցցո՛ւք յայն կողմն
ծովուն։ Եւ հանին զնաւն
ՙի խոր։ Եւ մինչդեռ նոքա
երթային՝ նա ննջէր։ Եւ
իջանէ մրրիկ հողմոյ ՚ի
ծովն, և լնուին ջրովք, և
վտանգ կրէին։ Եւ մերձե-
ցեալ արթնացուցանեն զնա
և ասեն. Վարդապե՛տ, վար-
դապե՛տ, կորնչիմք։ Եւ նա
յարեաւ՝ հանդարտեցոյց
զհողմն և զալեացն ջուրց,
և դադարեցին, և եղև
խաղաղութիւն։ Եւ ասէ
ցնոսա. Ո՞ւր է հաւատ ձեր։
Եւ նոքա երկեալ՝ զարմա-
նային, և ասէին ցմիմեանս.
Ո՞վ է սա, զի և հողմոցն
հրամայէ և ծովուն, և հնա-
զանդին նմա։

Եւ անցին յաշխարհն Գե-
րեսացւոց, որ է դիմաց
Գալիլեացւոց։ Եւ ելեալ
նմա ՚ի երկիր՝ պատահեաց
նմա այր մի ՚ի քաղաքէն,
որ դիւահար էր յամս բազ-
մաց, և հանդերձ ոչ զգես-
տանէր, և ոչ ՚ի տան բնա-
կէր, այլ ՚ի գերեզմանս։
Եւ տեսեալ զՅիսուս՝ գո-
չեաց, և անկաւ առաջի նո-
ցա, և ասէ ձայնիւ մեծա-
ւ՚ք. Զի՞նչ է քեզ ինձ և
քեզ, Յիսուս որդի Աստու-
ծոյ Բարձրելոյ։ Աղաչեմ
զքեզ՝ մի՛ տանջեր զիս։
Զի պատուիրէր հոգւոյն
պղծոյ ելանել ՚ի մարդոյն
յայնմանէ։ Զի բազմա-
կի՛ց յարձակեալ էր նմա,
և կապեալ շղթայիւ և ՚ի
բանտ արկեալ պահէին
զնա, և խզելով զկապանսն
՚ի դիւաց վարէր յանա-
պատս։

Հարցանէր զնա Յիսուս
և ասէ. Զի՞նչ է անուն քո։
Եւ նա ասէ. Լեգէոն, զի
բազումք մտեալ էին ՚ի
նա։ Եւ աղաչէին զնա զի
մի՛ հրամայեսցէ նոցա ՚ի
հեղեղն խորասո՛ւզ երթալ։
Էր ուրեմն անդ հօտ խո-
զից բազմաց արածեալ ՚ի
լերինն։ Եւ աղաչէին զնա
զի ՚ի նոսա մտցեն։ Եւ
հրամայեաց նոցա։ Եւ ե-
լեալ դեւքն ՚ի մարդոյն
մտին ՚ի խոզսն, և հեղե-
ղաւ հօտն ՚ի վիմաձոր ՚ի
հեղեղն, և խեղդեցան ՚ի
ջուրս։

Եւ արածողքն տեսեալ
եղեալն՝ փախեան, և պա-
տմեցին ՚ի քաղաքի և ՚ի
գեղս։ Եւ ելին տեսանել
զեղեալն, և եկին առ Յի-
սուս, և գտին նստեալ զմարդն
յորմէ դեւքն ելեալ էին՝
հագեալ և առողջամիտ,
առ ոտս Յիսուսի, և երկե-
ան։ Պատմեցին նոցա և
որք տեսեալ էին, զի՛նչ-
պէս եղև փրկեալ դիւահա-
րին։ Եւ խնդրեաց զնա
ամենայն բազմութիւն
գաւառին Գերեսացւոց
երթալ ՚ի նոցանէ, զի երկ-
եան մեծաւ երկիւղիւ։ Եւ
նա մտեալ ՚ի նաւ՝ դարձաւ։
Եւ խնդրէր զնա այրն յո-
րմէ դեւքն ելեալ էին՝ լի-
նել ընդ նմա։ Եւ արձա-
կեաց զնա Յիսուս՝ և ասէ.
Դարձի՛ ՚ի տուն քո, և
պատմեա՛ զոր արար Աս-
տուած քեզ։ Եւ գնաց՝ և
քարոզէր ընդ ամենայն
քաղաքս զոր արար Յիսուս
նմա։

Եւ եղև յետ դառնալոյ
Յիսուսի՝ ընկալաւ զնա
ամբոխն, զի էին ամենեքին
սպասեալ նմա։ Եւ ահա
եկն այր մի, որում անուն
Յայրոս, և նա էր իշխան
ժողովրդեանն։ Եւ անկեալ
առ ոտս Յիսուսի՝ աղաչէր
զնա մտանել ՚ի տուն իւր։
Զի դուստր մի միայն էր
նմա ՚ի տասն և երկուց
ամաց, և նա մեռանէր։ Եւ
յորժամ երթայր՝ ամբոխն
խեղդէին զնա։ Եւ կին մի
որ էր ՚ի հիւանդութեան
արեան տասն և երկու ամ-
սոց, որ զամենայն ունե-
ցուածս իւր ծախեալ էր
առ բժիշկս, և ոչ կարէր
ոք զնա բժշկել, մերձեալ
ՙի թիկունս նորա՝ հպեաւ
ՙի վերնոյ հանդերձից նո-
րա, և անդէն կացին հե-
ղեղ արեան նորա։ Եւ ա-
սէ Յիսուս. Ո՞վ է որ հպե-
աւ ՚ի ինձ։ Եւ ամենեցուն
ուրանալոց՝ ասէ Պետրոս
և որք ընդ նմա. Վարդա-
պե՛տ, ամբոխք սեղմեն
զքեզ և նեղեն, և դու ա-
սես. Ո՞վ է որ հպեաւ ՚ի
ինձ։ Եւ ասէ Յիսուս. Հպե-
աւ ՚ի ինձ ոմն, զի ես գի-
տացի զզօրութիւն ՚ի ինէն
ելեալ։ Եւ տեսեալ կինն
զի ոչ ծածկեցաւ, դող-
դոջեալ եկն, և անկեալ
առ ոտս նորա՝ յայտնեաց
առաջի ամենայն ժողովր-
դեան պատճառ հպման
նորա, և զի՛նչպէս անդէն
առողջացաւ։ Եւ նա ասէ
ցնա. Դո՛ւստր, հաւատք
քո զքեզ կեցուցին, գնա՛
յաղագս խաղաղութեան։
Մինչդեռ նա խօսէր՝ գան
ոմանք ՚ի տանէ իշխանին
ժողովրդեանն՝ ասեն ցնա.
Մեռաւ դուստր քո, մի՛
դժուարեր զվարդապետն։
Եւ Յիսուս լուեալ՝ պա-
տասխանի ետ նմա՝ եւ
ասէ. Մի՛ երկնչիր, միայն
հաւատա՛, և կեցցէ։ Եւ
մտեալ ՚ի տուն՝ ոչ ետ
մտանել ոք ընդ նա, բայց
զՊետրոս և զՅակոբոս և
զՅովհաննէս, և զհայր մա-
նկանն և զմայրն։ Եւ լա-
յին ամենեքին և ողբային
զնա։ Եւ նա ասէ. Մի՛ լայ-
ք, ո՛չ մեռաւ մանուկս
այս, այլ քնանայ։ Եւ ե-
կին ՚ի վերայ նորա, գի-
տացին զի մեռեալ էր։ Եւ
նա բռնեաց զձեռն նորա՝
և կոչեաց մանկանն և ա-
սէ. Մանուկ, յարո՛ւցիր։
Եւ դարձաւ հոգի նորա
՚ի նա, և յարոյց անդէն։
Եւ հրամայեաց տալ նմա
ուտել։ Եւ զարմացան
ծնողքն նորա։ Եւ պատուի-
րեաց նոցա զոչ ումեք
պատմել զգործեալն։

Եւ կոչեալ զտասն և երկուս
աշակերտս իւր՝ ետ նոցա
զօրութիւն և իշխանու-
թիւն ՚ի վերայ դիւաց ա-
մենայնի, և զբժշկել զհի-
ւանդութիւնս։ Եւ առա-
քեաց զնոսա քարոզել զար-
քայութիւն Աստուծոյ, և
բժշկել զհիւանդսն։ Եւ
ասէ ցնոսա. Մի՛ տանիցէք
ՙի ճանապարհ ոչինչ, ո՛չ
գաւազան, ո՛չ պարկ, ո՛չ
հաց, ո՛չ արծաթ, ո՛չ երկ-
ուս հանդերձս ունիցիք։
Եւ յորում տանն մտանիցէք՝
անդ կացէ՛ք, և անտի՛ ել-
ցէք։ Եւ որ ոչ ընդունիցին
զձեզ՝ ելեալ յայնմ քաղա-
քէ՝ զփոշին ոտից ձերոց
թօթափեցէ՛ք ՚ի վկայու-
թիւն նոցա։ Եւ ելեալ
նոքա՝ շրջէին ընդ ամենայն
գեղս՝ աւետարանելով և
բժշկելով ամենայն տեղի։

Եւ լուաւ Հերովդէս չե-
տրապետն զամենայն որ
եղեալ էին ՚ի նմանէ, և
տարակուսեցաւ, զի ասէին
ոմանք թէ Յովհաննէս յա-
րեաւ ՚ի մեռելոց, և ոմանք
թէ Եղիա երևեցաւ, և ոմանք
թէ մարգարէ ոմն ՚ի հնոց
յարեաւ։ Եւ ասէ Հերովդէս.
Զիս Յովհաննէս գլխատե-
ցի, ո՞վ է սա զոր ես լսեմ
զայսպիսիս։ Եւ ջանայր
տեսանել զնա։

Եւ դարձեալ ժողովեցան
առաքեալքն առ Յիսուս,
և պատմեցին նմա զամե-
նայն զոր արարին, և զոր
ուսուցին։ Եւ ասէ ցնոսա.
Եկայք դուք առանձինք
յանապատ տեղի, և հան-
գուցէ՛ք զսակաւ մի։ Զի
էին որ գային և երթային
բազումք, և ոչ ունէին
ժամանակ ուտելոյ։ Եւ
մեկնեցան ՚ի նաւ առանձինք
յանապատ տեղի։ Եւ տե-
սին զնոսա ամբոխքն երթ-
եալ, և ծանեան բազումք,
և հետիոտն ամենայն քա-
ղաքաց ժողովեցան անդ,
և յառաջ անցին նոցա։
Եւ ելեալ Յիսուս՝ տեսանէ
զբազմութիւնն մեծ, և
գթացաւ ՚ի վերայ նոցա,
զի էին իբրև ոչխարք ո-
չիւար հովիւ։ Եւ սկսաւ
քարոզել նոցա զարքայու-
թիւն Աստուծոյ, և զոմանս
որ պիտոյ էր բժշկութեան
բժշկէր։

Եւ երեկոյ եղեալ՝ մերձե-
ցան առ նա աշակերտքն
նորա և ասեն. Անապատ է
տեղի, և ժամ անցեալ է.
արձակեա՛ զամբոխն, զի
երթեալ ՚ի շուրջանակի
գեղս և ՚ի տեղիս մերձա-
ւորս՝ ինքեանք գնեսցեն
ինչ ուտել։ Եւ պատաս-
խանի ետ նոցա՝ եւ ասէ.
Տո՛ւք դուք նոցա ուտել։
Եւ ասեն ցնա. Երթեալ
գնեսցո՞ւք հարիւր դահե-
կան հաց, և տացո՞ւք նո-
ցա ուտել։ Եւ ասէ ցնոսա.
Քանի՞ հաց ունիք, երթա՛
տեսէ՛ք։ Եւ գիտացեալ՝
ասեն. Հինգ, և երկու ձուկն։
Եւ հրամայեաց նոցա զի
հանգուցանիցեն զամենե-
սեան խումբս խումբս ՚ի
վերայ կանաչ խոտոյ։ Եւ
հանգուցին խումբս խում-
բս՝ հարիւր հարիւր և յիսուն
յիսուն։ Եւ առեալ զհինգ
հացսն և զերկու ձուկնն՝
հայեցաւ յերկինս, և օրհ-
նեաց զնոսա, և կտրեալ
ետ աշակերտացն իւրոց՝
զի դնիցեն առաջի նոցա։
Եւ զերկու ձուկնն բաժա-
նեաց ամենեցուն։ Եւ կե-
րան ամենեքին և յագե-
ցան։ Եւ վերացուցին զա-
ւելորդսն ՚ի կտրեալ հաց-
ցն տասն զամբիոնս լցեալ։
Եւ էին որ կերան ՚ի հացէն
հինգ հազարք արանց։

Եւ անդէն հրամայեաց
աշակերտացն իւրոց մտա-
նել ՚ի նաւ, և երթալ յա-
ռաջագոյն կողմն ՚ի Բեթ-
սայիդա, մինչև նա արձա-
կեսցէ զամբոխն։ Եւ ապա
ելեալ ՚ի լեառն՝ աղօթէր։
Եւ մինչդեռ նա աղօթէր՝
նաւն ՚ի մէջ ծովուն էր,
և նա միայն ՚ի ցամաքի։
Եւ տեսեալ զնոսա տանջե-
լով ՚ի թիավարելն, զի էր
հողմն հակառակ նոցա,
և ՚ի չորրորդ պահուն գի-
շերոյ գայ առ նոսա քայ-
լելով ՚ի վերայ ծովուն,
և կամէր անցանել զնոսա։
Եւ նոքա տեսեալ զնա քայ-
լելով ՚ի վերայ ծովուն՝
կարծեցին թէ տեսիլ է,
և գոչեցին։ Զի ամենեքին
տեսեալ զնա՝ խռովեցան։
Եւ նա անդէն խօսեցաւ
ընդ նոսա, և ասէ ցնոսա.
Քաջալերեցէ՛ք, ե՛ս եմ,
մի՛ երկնչիք։ Եւ մտանէր
առ նոսա ՚ի նաւ, և դադա-
րեցաւ հողմն։ Եւ յոյժ ՚ի
միտս իւրեանց զարմա-
նային։ Զի ոչ իմացան ՚ի
հացսն, զի սիրտ նոցա
կուրացեալ էր։

Եւ անցեալ՝ եկին ՚ի Գե-
նեսարեթ, և մերձեցան
նաւահանգիստ։ Եւ ելեալ
նոցա ՚ի նաւէն՝

Ա.ղջ էղիւ նմա և ասէն. մայր քո և եղբարք քո կան արտաքոյ՝ և կամին ջեզ տեսանել։

Նա ասէ ցնոսա. մայր իմ և եղբարք իմ սոքա են, որք զբանն ոմ լսեն և առնեն։

Յետոյ՝ ել՝ ի տունէն, նստէր առ ծովեզերս։

Եւ էղիւ ի վաստ՝ ելոյ՝ ժողովուրդք՝ ինքն էլ՝ ի նաւ, և աշակերտքն նր. և ասէ ցնոսա. Ե կայք, անցցուք յայնկայս ծովակիս. և գնացին։

Նա մինչդեռ նաւէին, ի քուն եմուտ. և էջ մրրիկ հողմոյ ի ծովակն՝ և ուռ նայր. և տագնապէին։

Ա՝տուռ ցեալ զտրիմոցին զնա և ասէն. վարդապետ, վարդապետ, կորնչիմք ա՞ւասիկ. և նա յարուցեալ՝ սաստեաց հողմոյն և ծովուն՝ և էղև խաղաղութիւն մեծ։

Ա՝ն ոնդ ա՝ կք
խէ նդ
ղբ
.
ջլբ
ր

Ա՝ն ոնդ ա՝ հք
քզ
լբ
ղբ
.
ջլբ
ր

Ա՝ղ էղև նմա և ասէն. մայր քո և եղբարք քո կան արտաքոյ՝ և կամին ջեզ տեսանել։

Նա ասէ ցնոսա. մայր իմ և եղբարք իմ սոքա են, որք զբանն ոմ լսեն և առնեն։

Յետոյ՝ ել՝ ի տունէն, նստէր առ ծովեզերս։

Եւ էղիւ ի վաստ՝ ելոյ՝ ժողովուրդք՝ ինքն էլ՝ ի նաւ, և աշակերտքն նր. և ասէ ցնոսա. Ե կայք, անցցուք յայնկայս ծովակիս. և գնացին։

Նա մինչդեռ նաւէին, ի քուն եմուտ. և էջ մրրիկ հողմոյ ի ծովակն՝ և ուռ նայր. և տագնապէին։

Ա՝տուռ ցեալ զտրիմոցին զնա և ասէն. վարդապետ, վարդապետ, կորնչիմք ա՞ւասիկ. և նա յարուցեալ՝ սաստեաց հողմոյն և ծովուն՝ և էղև խաղաղութիւն մեծ։

Ա՝ն ոնդ ա՝ հք
քզ
լբ
ղբ
.
ջլբ
ր

Ա՝ն ոնդ ա՝ կք
խէ նդ
ղբ
.
ջլբ
ր

Մատթ. Հատուած

լսեն զբանն, և՝ի հոգս և՝ի մեծուխ և՝ի ցանկութիւնս. ասչխարհիս զբաղեալ հեղձնուն՝ և անպտուղ լինին։

Ա՝կ որ յերկիրն պարարտ. որոյ բարուձք և զուարթ թագին սրտիւ լսէ՛ զբանն՝ ընդունին. և տան զպտուղ համբերութիւն։

Ա՝յլք լուցանէ զբրտղ և թաքուցանէ ընդ կարտաչ սեաւ, կամ դնէ ընդ մահճաց. այլ՝ի վե՛ր աշտանակի դնէ. զի որք մտանեն, զլոյս տեսցեն։

Չկայ ինչ ծածուկ՝ որ ոչ յայտ լինի. և ոչ գաղտնի, որ ոչ ծանիցի, և ելիցէ՛ ի յայտ։

Տեսէք պատուհասուկ՝ զի արդ լսէք. զի որ ունի՝ տացի նմա. և որ ոչն ունի՝ նմանէ՝ զոր կարծէն ԹԷ ունի՝ բարձցի՛ ի նմանէ։

Ա՝կն ասէ նմա մայրն և եղբարք իւր, և ոչ կարէին հասանել՛ի նա վա՛ բազմութեան։

եր զնա. և կապեր ի շղթայ
թայս. և պահեր յերկաթս.
և խղեր զկապանսն, և վե-
րուբր ի դիւիցն յանապատս:
Հարայ զնա յայ և ասէ.
զինչ անուն է քեզ, և նա
ասէ վիգէօն. զի դեւք բազ-
մաք մտեալ էին ի նմա:
ԵՒ աղաչէին զնա՝ զի մի
հրամայեսցէ նոցա երթալ
յանդունդս:
ԵՒ էր անդ երամակ մի
խոզից բազմաց արօտակն
ի լերինն. և աղաչեցին զնա.
զի հրամայեսցէ նոցա մուտ
նել ի նոսա. և հրամայեաց
նոցայ:
Եւ ելեալ դևքն յառնէն՝
մտին ի խոզեանսն. և դի-
մեաց երամակն ի գահէ ան
տի ի ծովակին, և հեղձաւ:
Իբրև տեսին խոզարածքն
զերծան, ոչք եղեն, փախեան.
և պատմեցին ի քաղաքին
և յագարակսն:
Եւ իբրև ելին տեսանել
զգործեանն. և ի կին տա-
ն, և գտին զայրն, զոյսահ դևքն
ելեալ

ժամանակս յարիշտակել
դմա անտի. քանզի բազում
ան պղծ ելանել ի մարդ
այն պղծ ելանել ի մարդ
մին. Հանգիր հրամայեաց
ձէք. և զահի հարեալ զար
մացան. և ասէին ցմիմեանս
նոսա. ով արդեօք իցէ սա,
զի և հողմոց և ջրոց կշտու
մեան տայ. և հնազանդին
ամենայն:
Եւ ետեսին իջին յոյղ
խարէն գերգեսացւոց. որ
է յայնկոյս հանդէպ գա-
լիլեայ:
Եւ ընդ ելանելն նը ի ցա-
մուք, պատահէաց այր մի
ի քաղաքէն՝ յորում էին
դեւք. և բազում ժամանա
կաս չէր հանդերձ զգեցեալ՝
և ոչ ի տան բնակեալ, այլ
ի գերեզմանս:
Եւ տեսեալ զյն, աղաղա
կեաց՝ և անկաւ առաջի
նը՝ և ասէ մեծաձայն. զի՞
կայ իմ և քոյ յն որդի աց
բարձրելոյ. աղաչեմ զքեզ՝
մի տանջեր զիս:
Հանդիր հրամայեաց ոգ
ւոյն պղծոյ ելանել ի մար
դոյ անտի. քանզի բազում
ժամանակս յարիշտակել
էր զնա. և կապեալ էր շղ
թայիւ և բանդիւ պահեալ.
և խզեալ զկապանսն, և վե-
րուբեալ էր դիւացն յանա
պատս:
Հարցաւ զնա յն և ասէ.
զինչ անուն է քեզ. և նա
ասէ. լեգէօն. զի դեւք բազ
մաք մտեալ էին ի նա:
Եւ աղաչէին զնա՝ զի մի
հրամայեսցէ նոցա երթալ
յանդունդս:
Եւ էր անդ երամակ մի
խոզից բազմաց արօտակն
ի լերինն. և աղաչեցին զնա.
զի հրամայեսցէ նոցա մուտ
նել ի նոսա. և հրամայեաց
նոցայ:
Եւ ելեալ դևքն յառնէն՝
մտին ի խոզեանսն. և դի-
մեաց երամակն ի գահէ ան
տի ի ծովակին, և հեղձաւ:
Իբրև տեսին խոզարածքն
զերծան, ոչք եղեն, փախեան.
և պատմեցին ի քաղաքին
և յագարակսն:
Եւ իբրև ելին տեսանել
զգործեանն. և ի կին տա-
ն, և գտին զայրն, զոյսահ դևքն
ելեալ

էր իշխան ժողովրդեանն. անկեալ առ ոտն յնի՝ ու զայնչափ գնաց մնանել Իսուս

Նորա։

Եւ ասէ ցնա՝ ոմն մարդ էր ինչ. ամուսին ունէր ի գաւառէն իւրմէ. և էր մարդ ի մահ. անկեալ էր ի ներքս երկոտասանիցն. և ընդ երթալն նոր՝ ժողովրդեանն նեղէին զնա։

Եւ կին մի էր ի տեւական սուգ արեան յամուց երկոտասանից. որ ի բժիշկս ծախեալ էր զամս ինչս իւր. ոչ էր լուսկնար կարող բժշկիլ

Անտուգեալ կուտայ՝ մերձ ձեզաւ ի դրօշակ հանդէր ձին նոր. և նայն ժամայն է կայ բզխաւանն արեան նոր։

Եւ ասէ ցնա՝ ով է՝ որ մերձ ձեզաւն կու. իբրև ոմանք էին ուրանային, ասէ Պետրոս՝ և որք ընդ նմա էին. վարդապետ, ժողովրդեանն և նեղեն զքեզ

Եւ ասէ ցնա՝ ոմն մերձ եղեւ կիս. քանզի գիտացի զոր զօրութիւն ելեալ էին ի նմանէ

Եւ տեսեալ զի ոչ ծածկեցաւ

Եւ անկեալ առաջի ոտից նորա՝ ասէ առաջի ամենայն ժողովրդեանն

Վասն որոյ զոր ինչ ունէր

Եւ զոր ինչ ունէր զամենայն

Եւ զոր ինչ ունէր զամենայն

Եւ զոր ինչ ունէր զամենայն

Եւ ասէ ցնա. Ահա ասէ. Մի՛ լայր, զի չէ մեռեալ այլ ննջէ։

Եւ նոքա ծաղր առնէին զնա. զի գիտէին թէ մեռաւ։

Եւ նա հանեալ զամենեսեան արտաքս։

Կոչէ զհայրն նորա, զմայրն եւ զոմանս որ բառնային զնա. սրբէ կայց մանուկ դու։

Եւ դարձաւ ոգի նորա, եւ կանգնեցաւ վաղվաղակի. եւ հրամայեաց տալ նմա ուտել։

Եւ զարմացան ծնողքն նորա եւ նա պատուիրեաց մի՛ ումեք ասել՝ որ ինչ եղեւն։

Եւ

Եւթէ զօրուն էլ վինէն։

Իբրեւ հասեալ կինն՝ եւթէ ոչ ծածկեցաւ ի նմանէ, եկն դողդողով՝ եւ անկաւ առաջի նորա եւ պատմեաց առաջի ամենայն ժողովրդեանն. եւ եւթէ որպէս բժշկեցաւ ատ ժամայն։

Եւ ասէ՝ քանջալերեաց դուստր. հաւատոյ քո կեցոյցին զքեզ. երթ ի խաղաղութիւն։

Եւ մինչդեռ նա խօսէր, գայ ոմն ի տանէ ժողովրդապետին՝ եւ ասէ ցնա. մեռաւ դուստրն քո. մի՛ ինչ այլ խաստ առնէր զդուս։

Իսկ յն իբրեւ լուաւ՝ պատասխանի ետ նմա եւ ասէ. մի՛ երկնչիր, միայն հաւատա, եւ կեցցէ։

Եւ մտեալ ի տունն՝ ոչ զոք եւթող մտանել՝ բայց միայն զպետրոս եւ զյակոբոս եւ զյովհաննէս. եւ զհայր մանկանն եւ զմայր նորա։

Եւ լային ամենեքեան՝ եւ կո

ՏԵՆ ՄԵՐ ՕՐՀՆԵԱՆ, ԵՒ ԿՈՉԵՍՏ ՂԵՐԿՈՒ ՏԱՍԱՆԱՆ ՏՈՒՔԸ ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ ՍՊԱՍԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԵՒ ՂԵԿԱՒԱՐՈՒԻ Ի ՎԵՐՈՅ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ։

ԱՀԱ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՁԵՆՔ ՔԱՀԱՆԱ ՂԵՒ ՂԱՂՔԱՅՈՒԹԻՒՆ ՅԻՆ. ԵՒ ԲԺՇԿԵԼ ՁԱՆԱՏԱԺԵՏԱՑ։

ԱՀԱ ԱՍԱՑ ՁՆՈՒՄԻՆ ԹԷ ԻՆՉ ԲԱՆ ՆԱՅԵՔ Ի ՃԱՆԱՊԱՐՀԻՆ. ՄԻ՛ ԴԱՌԱՊԱՆ. ԵՒ ՄԻ՛ ՄՈՌԱՑԵՔ. ՄԻ՛ ՀԱՑ. ԵՒ ՄԻ՛ ՈՐԴԱՑԵՔ. ԵՒ ՄԻ՛ ԵՐԿՈՒՍ ՀԱՆԴԷՐՁԱ ՈՒՆԻՑԻՔ։

ԱՀԱ ՅՈՐ ՄՈՒՏՆ ՄՈՌԱՆԻՑԷՔ՝ ԱՆԴ ՍՊԱՋԻՔ. ԵՒ ԱՆՈՒՆ ԴԸ ՆԱՅՑԷՔ։

ԱՀԱ ՈՎՔ ՈՉ ԸՆԴՈՒՆԻՑԻՆ ԶՁԵԶ, ՅՈՐԺԱՄ ԵԼԱՆԻՑԷՔ Ի ՔԱՀԱՆԱՅԷՆ ՅԱՅՆՄԱՆԵՔ, ԶԻՐՇԻ ՈՒԱՑ ՁԵՌՆՈՑ ԹՕԹԱ ՎԱՌԱՑՔԸ Ի ՎԱՌՅՈՒՆ ՆՈՅ։

ԱՀԱ ԵԼԱԿ ՀՈՂԷՆ ԸՆԴ-ՔՈՒ ՏԱՐԱՆԵՆ ԵՒ ԲԺՇԿԷՆ ՇԸ ՂԱԶԱՐ ԵՒ ԸՆԴ ԴԻՒՂԱՐ. ՏԱՒ ԸՆԴ-ՆԱ ՎԱ ՍՊԱՍԱՒՈՐԵ ՅՈ. ԵՒ ԸՆԿԱԼԵԼ ՁՆԱ ԽՕՍԵԼ ՆՈՐ. ԵՒ ԴԻՏԱՑԷՆ, ԶՆՈՒՑԷՆ ՁՀԱՏՆԵՐ։

ԱՀԱ ԺՈՂՈՎԵՑԵՔ ԻՐԱՐ ԴԻՏԱՑԷՆ, ԶՆՈՒՑԷՆ ՁՀԱՏՆԵՐ։

ԱՀԱ ՀՈՎՈՒԱՆՆԵՍ ՀԱՐԵԱՆ ՂԱՍԱՐՈՍ ՁՔՐՈՍՏՈՍԻ ԵՒ ՁԱՐՄԱՆԱՑԵԼ ՎԱՆԱՆ ԱՍԵԼՈՅՆ ՅՈՒՄՆՈՑ։

ԱՀԱ ՅՈՀԱՆՆԷՍ ՅԱՐԵԱՒ Ի ՄՈՌԵԼՈՑ. ԵՒ ՅՈՒՄՆՈՑ՝ ԹԷ ԵՂԻՍ ՅԱՅՍՄԵՑԱՒ. ԵՒ ՅԱՅԼՈՑ ԼԻՔԷ ՄԱՐԳԱՐԷ ՈՄՆ ՅԱՌԱՋՆՈՑՆ ՅԱՐԵԱՒ։

ԱՀԱ ՀԵՐՈՂԷՍ . ԶՅՕՀՆԱՆ ՆԷՈՍ ԷՍ ԴԼԽԱՒՈՐԵԱՒ ԻՒՐ ԼԵՄ. ԵՒ ԼԻՆԴ ԶԵՐ ՈՒՂԻՂ ԼԻՑԷ՝ ՂՐՄՔ ՁԱՅԱՍԻՍԻ ԻՐԱ ԼԵՄ. ԵՒ ԼԻՆԴ ԶԵՐ ՈՒՂԻՂ ՆԵԼ ՁՆԱՑ։

ԱՀԱ ՎԱՐՁԱՆ ԱՌԱՔԵԱՑՔԱՆ. ԵՒ ԱՊԱՍԱՒԵՑԻՆ ՆՄԱ ՁՇԱՒ՝ ՁԵՐ ԱՐԱՐԻՆ. ԱՀԱ ԱՌԵԱԼ ՁՆԱ ԽՈՍԵԼ ԱՌԱՆՁԻՆ Ի ՏԵՂԻ ԱՆԱՍԱՑԱՆ՝ ՔԱՀԱՆԱՑՔ ՄԻ ՅԱՅՈՐԱՄ ԱՆԱՑԱՆ ԷՐ ԲԱՑ ԱՍԱԾԱՑԱՆ։

ԱՀԱ ՀԵՐՈՂԷՍ ԶՔԵՐ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՍՏՈՒԱԾ ՄԵՐ ԵՒ ՓՐԿԻՉ ԱՇԽԱՐՀԻՍ ՅԱՂԹԱՀԱՐԵՑ ԶՄԵԶ ԱՐՅԱՆԻՆ ՅԱՂՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՅ ՀՈԳՒՈՅ ԵՒ ՍՊԻՏԱԿԻ ՀԱՆԳՍՏԻ ՅԱՂՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՅ ՀՈԳՒՈՅ ԵՒ ՍՊԻՏԱԿԻ ՀԱՆԳՍՏԻ ՅԱՂՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՅ ՀՈԳՒՈՅ ԵՒ ՍՊԻՏԱԿԻ ՀԱՆԳՍՏԻ

Ա. Կոր. ԺԳ

Եւ օրն սկսաւ տարաժամ
մթնանալ երկուսեանցն
եւ ասէն ցնա. արձակեա զոք
ժողովրդոցդ երթել
շուրջ ի գիւղս եւ յայլ
տեղիս՝ հանգիցեն. եւ գտցեն
կերակուր. զի ասա չէ
նպատակ տեղոջ էիք
Ա. Կոր. ԺԴ. ԺԵ. Ուստի ընդ մեզ ոչ
ուսաք. եւ նորա ասեն. ոչ
զոյ մեր սահման քանզի հինգ
նկանակ եւ զերկուս ձուկ
կուգան. բայց եթէ երթիմ
ցուք՝ գնեսցուք բառական
ժողովրդիցդ կերակուր.
Ա. Կոր. ԺԶ. Ասէզ երեսն առաքեալ հինգ հազարքն. ասէ ցնոսա կերտան. բազմեցուցէք զոգ դասս դասս դասս՝ չհասուն չհասուն։

Եւ արարին այնպէս. եւ բազմեցուցին զամենեսեան։

Եւ առեալ զհինգ նկանակսն եւ զերկուս ձկունսն՝ հայեցաւ յերկինս. օրհնեաց՝ եւ եբեկ եւ տայր ցշակերտսն արկանել ժողովրդեանն։

213

Ա. Կոր. ԺԳ

Ակերին և յագեցան ամենեքեան. և բարձին զնշխարս կտորոցն՝ երկոտասան սաց կտուր։

Ընդդէմ Աւետեաց, Հաւատոյ.

ՏԱՆ ՄԵՐՈՑ ՕՐԻՒՆ.

Ա. Կոր. ԺԷ

Ե՛ւ եղեւ՝ ի կալն նորա զինեալ եւ զշակերտսն նորա. էհարց զնոսա եւ ասէ. զի՞ զոր ասեն զինէն ժողովուրդքն՝ թէ իմ իցեմ։

Եւ նոքա պատասխանի տուն. ընդ ասեն. զյովհաննէս մկրտիչ. և այլք զեղիա. իսկ այլք թէ մարգարէ ոմն յառաջնոցն յարեաւ։

Ա. Կոր. ԺԸ. Նա ցնոսա. դուք զմի՞ զոր ասէք զինէն, թէ իմ իցեմ ասէ զինէն, թէ իմ իցեմ ասէ. զքո՞ն նոցա։

Ա. Կոր. ԺԹ. Նա ասէ ցնոսա. ի նմա պատուհիրեաց, մի՛ ուրեք ասել զայն։

Եւ ասէ թէ պարտ որ

զ ե ղ
զ ե դ
ձ կ ը
ժ ե ց

զ ե ղ
զ ե դ
ձ կ ը
ժ ե ց

ԱՅ ՀԱՅՐ ԱՌ ԱՄԵՆԵՍԻՆ.

Ա՛Յ ՀԱՅՐ ԱՌ ԱՄԵՆԵՍԻՆ. ԵՒ ԱՅԼ ՈՉ ԿԱՄԻ ՂԻՆԻ ԻՄ ՁԵՌՆ ՈՒՏԱՑԻ ՁԱՆԱՆ՝ ԵՒ ՄՈՑԵ ՁԱՌԱՅՍ ԻՒՐ ՀԱՆԱՊԱԶԱՒ՝ ԵՒ ԵԿԵՑՈՒՑԱՆԷ ՁԵՒԱՑ ԻՄ։

Ո՞Վ ՈՐ ԿԱՄԻՑԻ ՁԱՆԱՆ ԻՒՐ ԿԵՑՈՒՑԱՆԷ՝ ԿՈՐՈՒՍՑԷ ԸՍՏ ՆՈՒՆ. ԵՒ ՈՐ ԿՈՐՈՒՍՑԷ ՁԱՆԱՆ ԻՒՐ ՎԱ՞Ր ԻՄԻԿԵՑՈՒՑԷ ՆՄԱՆ։

Ո՞ՐՊԷՍ ՕԳՈՒՏ Է ՄԱՐԴՈՅ ԼԵԶԵ ԶՈՂՈՎՐԴ ՇԱՀԵՑՍԻ. ԵՒ ՁԱՆԱՆ ԻՒՐ ԿՈՐՈՒՑԱՆԷ, ԿԱՄ ՍՈՒԺԵՑԱՆԷ։

Ո՞Վ ՈՐ ԱՄԵՆԻ ՀԱՄՈՐԵՑՍԻ ՁԵՒս ԵՒ ՁԸՆՆԱՍ ԻՄ, ՁՆԱ ԵՒ ՈՐԴԻ ՄԱՐԴՈՅ ՅԱՄԵՆԻ ՊԱՏԱՍԷ՝ ՅՈՐԺԱՄ Գ ՊՅՂԵ ՎԱՍՏԱՔ ԻՒՐՔԱՆ՝ ԵՒ ՀՈՎ՝ ԵՒ ՀՐԵՇՏԱԿԱՑ ԱՐԲՑՈ։

Ա՛ՅՑ ՈՐԴ ՍՐԵՒ ԱՒԵԼ՝ ՁԵԶ ԵՒԷ ԵՆ ՈՒՄՆՔ Ի ԴՈՑԱՆԷ, ՈՐՔ ԱՅԴՐ ԿԱՆ. ՍՐՔ ՄԻ՝ ՀՆՉԵՑԱՑԵՆ ՁՆՈՎ, ՄԻՆՉԵՒ ԶՈՒՐԲ ՄԱՐԴՈՅ ԲԱՂՁԱՄՆ ՉՍՊԱՐԻ՝ ԵՒ ԱՆԱՐԴԻԼ Ի ՔԱՀԱՅԱՍՏԱՏԻՑ ԵՒ Ի ԴԱՏԻՑ. ԵՒ ԱՊԱՆԱՆԻԼ՝ ԵՒ ՅԵՐԻՐ ՁԱՌԱՅ ՅԱՌՆԵԼ։

Ա՛Յ ՍԱԲԱՈՒ ԱՌ ԱՄԵՆԵՍԻՆ. ԵՒ ԱՅԼ ՈՉ ԿԱՄԻ ՂԻՆԻ ԻՄ ՁԵՌՆ ՈՒՏԱՑԻ ՁԱՆԱՆ՝ ԵՒ ՄՈՑԵ ՁԱՌԱՅՍ ԻՒՐ ՀԱՆԱՊԱԶԱՒ՝ ԵՒ ԵԿԵՑՈՒՑԱՆԷ ՁԵՒԱՑ ԻՄ։

Ո՞Վ ՈՐ ԿԱՄԻՑԻ ՁԱՆԱՆ ԻՒՐ ԿԵՑՈՒՑԱՆԷ՝ ԿՈՐՈՒՍՑԷ ԸՍՏ ՆՈՒՆ. ԵՒ ՈՐ ԿՈՐՈՒՍՑԷ ՁԱՆԱՆ ԻՒՐ ՎԱ՞Ր ԻՄԻԿԵՑՈՒՑԷ ՆՄԱՆ։

Ո՞ՐՊԷՍ ՕԳՈՒՏ Է ՄԱՐԴՈՅ ԼԵԶԵ ԶՈՂՈՎՐԴ ՇԱՀԵՑՍԻ. ԵՒ ՁԱՆԱՆ ԻՒՐ ԿՈՐՈՒՑԱՆԷ, ԿԱՄ ՍՈՒԺԵՑԱՆԷ։

Ո՞Վ ՈՐ ԱՄԵՆԻ ՀԱՄՈՐԵՑՍԻ ՁԵՒս ԵՒ ՁԸՆՆԱՍ ԻՄ, ՁՆԱ ԵՒ ՈՐԴԻ ՄԱՐԴՈՅ ՅԱՄԵՆԻ ՊԱՏԱՍԷ՝ ՅՈՐԺԱՄ Գ ՊՅՂԵ ՎԱՍՏԱՔ ԻՒՐՔԱՆ՝ ԵՒ ՀՈՎ՝ ԵՒ ՀՐԵՇՏԱԿԱՑ ԱՐԲՑՈ

զարկուցանէ՝ և Թաւալէ
ցուցանէ զնա՝ և փրփրեցու
ցանէ. և հալիւճ մեկնի ՚ի
նմանէ խորտակեալ զնա։
Եւ ապաչէցի զաշակերտ
սէն քո՝ զի հանցեն զնա. և
ոչ կարացին։
Պատասխանի եւս յն և ա
սէ. ոմ ոգւոյ անհաւատ և
Թիւր. մինչև երբ եղէց
ընդ ձեզ՝ և անայցեմ ձեզ.
մատուսայր զորդին քո։
Եւ մինչդեռ մատչէր, ե
զարկոյց զնա դեւն՝ և շարժ
լեաց։
Սաստեաց յն այսոյն պղծ
ոյ. և բժշկեց զմանուկն.
և եառ զնա ցհայր իւր։
Եւ զարմանային ամենեքեան
՚ի վեր մեծամեծացն աստ. Եւ
՚ի զարմանալ ամենեցուն ՚ի
վեր ամի զոր առնէր. ասէ
ցաշակերտսն իւր. դիք
դուք ՚ի լսելիս ձեր զբանս
զայսոսիկ. զի որդի մարդ ո
մանելոց է ՚ի ձեռս մարդ
կան։
Եւ նոքա ոչ գիտէին զբ
ան.

և ոչ գիտէր զինչ խօսէր։
Եւ իբրև զայս ասաց, էին
ամպ, և հովանի եղև ՚ի վե
նէ. և երկեան ՚ի մտանել
նոքա ընդ ամպսն։
Ձայն եղև յամպին և ա
սէ. դա է որդի իմ ընտ
րեալ. դմա լուարուք։
Եւ ՚ի լինիլ բարբառին՝
գտաւ յն միայն. և ինքեանք
լռէին, և ոչ ումեք պատ
մէին յաւուրսն յայնոսիկ
և ոչինչ յորոց տեսին։

ՈՒ ԵՂԵՒ ՚Ի վաղիւն
մինչ ի՛ջանէին նոքա
՚ի լեռնէ անտի, ընդ
առաջ եղև նմա ժողո
վուրդ բազում։
Եւ ահա այր մի ՚ի ժողովրդ
դէնէ անտի աղաղակեաց
և ասէ. վարդապետ, աղա
չեմ զքեզ՝ հայեաց յորդի
իմ. զի միամոր է ինձ։
Եւ ահա այս հարկանի ՚ի
նմա, և յանկարծ գոչէ՝ և

Զ"ԺԲ" ԱՒ-", ՅԺԲ ՂԲ".

Տ՚Ն՚ՄԵՐՈՅ ՃՇ՚ՔՀ.

Ես եղեւ ի կատարել ամենայն վէրանալոյ նոր՝ եւ ինքն զերեսս հաստատեաց երթալ ի Բեթսաիդէմ։

Եւ ասաքեաց հրեշտակս առաջի երեսաց իւրոց. եւ իբրեւ ջոգան՝ մտին ի գիւղ մի սամարացւոց պատրաստել ինչ նմա։

Եւ ոչ ընկալան զնա. զի դէմ եդեալ էր նոր երթալ Երեմ։

Իբրեւ տեսին աշակերտքն Յակոբոս և Յոհաննէս՝ ասեն ցեր՝ Կամիս, զի ասասցուք. և իջցէ հուր յերկնից՝ եւ ատասկեսցէ զնոսա՝ որպէս արարեալ Եղիա և ասէ. ոչ գիտէք որոյ հոգւոյ էք դուք։

Օ՚ի որդի մարդոյ ոչ եկն զոգիս մարդկան կորուսանել՝ այլ կեցուցանել. Եւ գնացին յայլ գիւղ։

Եւ մինչեւ երթային նոքա

ճանապարհ՝ ասէ ոմն ցնա՝ Տէր, զի երթիցես։

Եւ ասէ Յիսուս ցնա՝ Աղուէսք որջս ունին, և հաւք երկնի բոյս. իսկ որդի մարդոյ ոչ ունի ուր զգլուխ իւր դիցէ։

Եւ ասէ ցայլ՝ Հետեւեա ինձ։ Եւ նա ասէ՝ Տէր, եղիցի ինձ երթալ նախ եւ թաղել զհայր իմ։

Եւ ասէ ցնա՝ Թող զմեռեալսն թաղել զմեռեալս իւրեանց. դու երթեալ աւետարանեա զարքայութիւն Աստուծոյ։

Եւ ասէ ոմն ցնա՝ Տէր, երթիցեմ զհետ քո. բայց նախ ետ հրաման տանն իմոյ։

Եւ ասէ Յիսուս ցնա՝ Ոչ ոք որ ձեռն արկանէ ի վար եւ նայի յետս՝ պիտանի է արքայութեան Աստուծոյ։

Եւ կոչեաց զերկոտասանսն իւր՝ եւ ետ նոցա զիշխանութիւն ի վերայ ամենայն դիւաց՝ եւ ցաւոց հարկանելոց։

Եւ առաքեաց զնոսա քարոզել զարքայութիւն Աստուծոյ՝ եւ բժշկել զհիւանդսն։

Եւ ասէ ցնոսա՝ Մի՛ տանիցէք ինչ ի ճանապարհ, ոչ գաւազան, ոչ պարկ, ոչ հաց, ոչ արծաթ, ոչ երկուս պատմուճանս ունել։

Եւ յորում տանն մտանիցէք՝ անդ կացէք մինչեւ ելանիցէք անտի։

Եւ որ ոչ ընկալցին զձեզ՝ ելանելով ի քաղաքէն յայնմանէ՝ զփոշին որ ի ձեզ՝ նա թօթափեցէք ի վկայութիւն ի վերայ նոցա։

Եւ ելեալ շրջէին ընդ ամենայն տեղիս՝ աւետարանելով եւ բժշկելով ամենայն տեղիս։

Եւ լուաւ Հերովդէս զամենայն որ լինէր՝ եւ ոչ գիտէր զինչ ասիցէ. զի ասէին ոմանք՝ թէ Յովհաննէս յարեաւ ի մեռելոց։

Եւ ոմանք՝ թէ Եղիա երեւեցաւ։ Եւ ոմանք՝ թէ մարգարէ ոմն ի հնոցն յարեաւ։

Եւ ասէ Հերովդէս՝ Զիս Յովհաննէս գլխատեցի. ո՞վ է սա զոր ես լսեմ զայսպիսիս։ Եւ ետես զնա։

Եւ դարձեալ առեալ զերկոտասանսն՝ պատմեաց նոցա զամենայն զոր արարեալ էր։ Եւ առեալ զնոսա՝ քաշեցաւ առանձինն ի քաղաքն որ կոչի Բեթսայիդա։

Եւ ոմանք՝ թէ Եղիա երեւեցաւ։ Եւ ոմանք՝ թէ մարգարէ ոմն ի հնոցն յարեաւ։

Եւ ասէ Հերովդէս՝ Զիս Յովհաննէս գլխատեցի. ո՞վ է սա զոր ես լսեմ զայսպիսիս։ Եւ ետես զնա։

Եւ դարձեալ առեալ զերկոտասանսն՝ պատմեաց նոցա զամենայն զոր արարեալ էր։ Եւ առեալ զնոսա՝ քաշեցաւ առանձինն ի քաղաքն որ կոչի Բեթսայիդա։

Ձեռք ի վէր նր. առին Թէ
Ջուրն, հանդիպ ողջոյնն
Նոքա հայե անդ որդի ոզ
տանս պարիկ։

Ցրեա պարիկ երե
էեցցդ ծր և պղ
և էօթանասուն
և երկուս ։ և առաքեաց
գնա երկուս երկուս առաջ
չի իւր յայր քաղաքս և ի
առեիս,ուր ինքն երթալոց
էր։

Նա ասէ ցնա.Հուսկէք բաղ
ջուկք էն՝ և մշակք առ
կաւ ։ որդ՝ ապրեցիկք ըզ
ձեր հնձոց ։ զի հանցէ մշա
կըս ի հունձս իւր։

Նոքա գնացին և գտին
զձեզ իբրև ըզասեցաւ ի
ձէնջ ցայգ։

Ապա ասէ ցնոսա Տէր
ի մխիթար ։ ի կօշիկս ։ և
ի ձանապարհի մի՛ ողջոյն
ջոյն ումեք տայցէք։

Որ տուն մտանիցէք ,
նախ ասացէք Թէ ողջոյն
տանս այսիկ։

Եթէ հոն անդ որդի ողջոյնն
ձեր ի վր նր. ասի Թէ

Ա՝ Ա՝ Ա՝
Ա՝ Ա՝ Ա՝

Ա Ես քեզ քարոզեմ, ասէ յայ
քեզ բեթսայիդա. զի է
թէ ի տիւրոս և ի սիդոն
եղեալ էին զօրութիւնքն՝ որք
եղեն ի ձեզ՝ վաղուց ևս
արդեօք ի խորտս և ի մոխիր
նստեալք ապաշխարեալ
էին։
Այլ տիւրոսի և սիդոնի
ընդարձակագոյն լիցի ի
դատաստանի՝ քան ձեզ։
Եւ դու կափառնաս՝
որ մինչև ի երկինս բարձրա
ցեալ էս. մինչև ի դժոխս
իջցես։
Որ ձեզ լսէ, ինձ լսէ. և
որ զձեզ անարգէ, զիս ա
նարգէ. և որ զիս անարգէ
զառաքիչն իմ՝ անարգէ. և
որ ինձ լսէ՝ լսէ պատճառ որ
առաքեացն զիս։
Դարձան եօթանասուն և
երկուքն խնդութեամբ և ասեն.
Տէր՝ և դեւք հնազանդին
մեզ յանուն քո։
Եւ ասէ ցնոսա. տեսանէի
զսատանայ անկեալ երկ
նից իբրև զփայլակն։

Ա Ա Ա

Լ՝սեմ ձեզ . զի բոլոքամ
մարդարէք և թագաւորք
կամեցան տեսանել զոր
դուքդ տեսանէք՝ և ոչ տե
սին . և լսել զոր լսէքդ՝
և ոչ լուան։

Ղուկ. ԺԷ. Ամբ. Ա. Ես. ԽԹ.

ԶՏՆՆ ՄԲ ՅՈՒՐԱ։

Ե ահա յարեաւ ոմն
օրինական՝ փորձէր
զնա և ասէր . վարդապետ,
զինչ գործեցից՝ զի զկեաց
նող յաւիտենական ժա
ռանգեցից։

Լ՝ն նա ասէ ցնա . յօրէնսն
սին զինչ գրեալ է . որպէս
ընթեռնուս։

Լ՝ն պատասխանի նա և
ասէ . սիրեսցես զտէր Աս
ծոդ քո յամենայն սրտէ քումմէ . և
յամենայն անձնէ քումմէ . և
յամենայն զօրութենէ քումմէ . և
յամենայն մտաց քոց . և զընկերն
քո իբրև զանձն քո։

Լ՝ն ասէ ցնա . ուղիղ է
տուր զպատասխանիդ .
զայդ արա , և կեցցես։

Լ՝ն

Լ՝սեմ ձեզ . զի բոլոքամ
մարդարէք և թագաւորք
կամեցան տեսանել զոր
դուքդ տեսանէք՝ և ոչ տե
սին . և լսել զոր լսէքդ՝
և ոչ լուան։

Ղուկ. ԺԷ. Ամբ. Ա. Ես. ԽԹ.

ԶՏՆՆ ՄԲ ՅՈՒՐԱ։

Ե ահա յարեաւ ոմն
օրինական՝ փորձէր
զնա և ասէր . վարդապետ,
զինչ գործեցից՝ զի զկեաց
նող յաւիտենական ժա
ռանգեցից։

Լ՝ն նա ասէ ցնա . յօրէնսն
սին զինչ գրեալ է . որպէս
ընթեռնուս։

Լ՝ն պատասխանի նա և
ասէ . սիրեսցես զտէր Աս
ծոդ քո յամենայն սրտէ քումմէ . և
յամենայն անձնէ քումմէ . և
յամենայն զօրութենէ քումմէ . և
յամենայն մտաց քոց . և զընկերն
քո իբրև զանձն քո։

Լ՝ն ասէ ցնա . ուղիղ է
տուր զպատասխանիդ .
զայդ արա , և կեցցես։

Լ՝ն դարձեալ առանձինն
առ աշակերտան ասէ . երա
նելի աչացդ՝ որք տեսանիցեն
զոր տեսանէքդ։

Լ՝ն հայր . և ո՞վ է հայր . է՞ի
ոչ՝ որդի . և ո՞վ է որդի
որդին յայտնել։

Լ՝ն դարձեալ առանձինն
առ աշակերտան ասէ . երա
նելի աչացդ՝ որք տեսանիցեն
զոր տեսանէքդ։

Լ՝ն հայր . և ո՞վ է հայր . է՞ի
ոչ՝ որդի . և ո՞վ է որդի
որդին յայտնել։

Լ՝ն ձեռնայն ինչ տուեալ ինձ
ի հօրէ իմմէ . և ոչոք գի
տէ՝ թէ որ է որդի , եթէ ոչ
հայր . և ո՞վ է հայր՝ եթէ
ոչ՝ որդի . և ումի կամիցի
որդին յայտնել։

Լ՝ն դարձեալ առանձինն
առ աշակերտան ասէ . երա
նելի աչացդ՝ որք տեսանիցեն
զոր տեսանէքդ։

քայլել իմ միայն ի Թոռ զիս
ոչինչ է փոյթ քեզ . զի
ելանէր անտի , հանէտ
եւ ցպանդոկապետն էր
կուա դահեկանս . և ասէ
դարմանն տուր դմա . և զոր
ինչ ծախեսցես ՚ի դմա՝ ՚ի
միւսանգամ գալստեան իմ
մուռ հատուցից քեզ :
Ա. Դր՝ ո՞ երեքեցունց ՚ինձ
ցանէ Թոռի քեզ մերձ
եւր լեալ անկելոյն ՚ի ձեռս
աւազակաց :
Ա. Նա ասէ՝ որ արար զո
ղորմութիւնն ՚ի վրէ նո . ասէ
ցնա յն . երթ՝ և դու ա
րա նոյնպէս :
Ա. Եղեւ ՚ի գնալն նո՛ , և
ինքն եմուտ ՚ի գիւղ մի . և
կին ոմն անուն մարթա՝ ըն
կալաւ զնա ՚ի տան իւրում :
Ա. Նո էր քոյր մի . որում
անուն էր մարիամ . որ և
եկն , նստաւ առ ոտն ին .
և լսէր զբանն նո :
Ա. Մարթա զբաղեալ էր
՚ի բազում սպասու . եկն և
եկաց առ նմա և ասէ . տէր
դարմանէ՞ ոչ զի քոյր իմ միայն ետ զիս
արդ արարացուցանել . ասէ
ցյն . և ասէ իմ ընկերս
Պատասխանի ետ յն և ա
սէ . սէր մի իմանէր կեր մի
երկիցուլ . և անկաւ ՚ի ձէ
ռըն աւազակաց . որք մեր
կացուցին զնա՝ և վէրս ՚ի
վէր եդին . թողին կիսա
մեռ՝ և գնացին :
Ա. Ոչ եղեւ քահանայի մի
ոք իմանել ընդ նմին ճա
նապարհ . և տեսեալ զնա՝
զանց արար :
Ա. Նմանապէս և ղեւտացի մի
եկեալ ընդ նմին տեղի՝ և
տես և զանց արար :
Ա. Սամարացի ոմն ճանապար
հորդեալ եկն ընդ նմին տա
նուաւա . և տեսեալ զնա՝
գթացաւ :
Ա. Եւ մատուցեալ պատեաց
զվէրս նո . արկեալ ՚ի վէր
զձէթ և զգինի . և եդեալ
՚ի վէր գրաստու իւրոյ՝ է
ած զնա ՚ի պանդոկ մի , և
դարմանեաց զնա :
Ա. Ո ՚ի վաղիւն անդր իբրև
ել՝ եհան երկուս դահեկան
և ետ տպանդոկապետին և
ասէ . դարմանեա զնա . և զոր
ինչ ծախեսցես ՚ի դմա՝ ես
ես ՚ի դառնալ իմում հատուցից
քեզ :
Ա. Դր՝ ո՞ երեքեցունց ՚ինձ
ցանէ թուի քեզ մերձ
եւր լեալ անկելոյն ՚ի ձեռս
աւազակաց :
Ա. Նա ասէ՝ որ արար զո
ղորմութիւնն ՚ի վրէ նո . ասէ
ցնա յն . երթ՝ և դու ա
րա նոյնպէս :
Ա. Եղեւ ՚ի գնալն նո՛ , և
ինքն եմուտ ՚ի գիւղ մի . և
կին ոմն անուն մարթա՝ ըն
կալաւ զնա ՚ի տան իւրում :
Ա. Նո էր քոյր մի . որում
անուն էր մարիամ . որ և
եկն , նստաւ առ ոտն ին .
և լսէր զբանն նո :
Ա. Մարթա զբաղեալ էր
՚ի բազում սպասու . եկն և
եկաց առ նմա և ասէ . տէր
դարմանէ՞ ոչ զի քոյր իմ միայն ետ զիս
արդ արարացուցանել . ասէ
ցյն . և ասէ իմ ընկերս
Պատասխանի ետ յն և ա
սէ . սէր մի իմանէր կեր մի
երկիցուլ . և անկաւ ՚ի ձէ
ռըն աւազակաց . որք մեր
կացուցին զնա՝ և վէրս ՚ի
վէր եդին . թողին կիսա
մեռ՝ և գնացին :
Ա. Ոչ եղեւ քահանայի մի
ոք իմանել ընդ նմին ճա
նապարհ . և տեսեալ զնա՝
զանց արար :
Ա. Նմանապէս և ղեւտացի մի
եկեալ ընդ նմին տեղի՝ և
տես և զանց արար :
Ա. Սամարացի ոմն ճանապար
հորդեալ եկն ընդ նմին տա
նուաւա . և տեսեալ զնա՝
գթացաւ :
Ա. Եւ մատուցեալ պատեաց
զվէրս նո . արկեալ ՚ի վէր
զձէթ և զգինի . և եդեալ

Աղ

Ա՜ւ եթէ սաւմ՝ ձեզ խնդրեմ
զի և մեք թողութիւն տայցեմ
որ պարտիցի մեզ . և մի՛
տանիր զձեզ ի փորձուէն :
Ա՜ւ սակ ցայս . ոմն ի ձէնջ
որոյ հայէ բարեկամ . և եր
թայցէ առնա ի մէջ գիշե
րի . և ասիցէ ցնա . բարե՛
կամ՝ տուր ինձ վաթս երիս
նկանակս :
Օ՛ի բարեկամ իմ եկեն ա
ռիս յուղեւոյ . և ոչինչ ու
նիմ դնել առաջի նորա :
Ա՜ւ ի նեղբուստ տայցէ
պատասխանի և ասիցէ .
մի՛ աշխատ առներ զիս . զի
դուռքդ փակեալ էն . և
մանկունքս ընդ ինև կան
յանկողնի . ոչ կարեմ յառ
նել և տալ քեզ :
Ա՛յնժամ նա ստիպեացէ բազ
խնդրել՝ ասեմ ձեզ . եթէ
ոչ յարուցեալ տայցէ նմա
վասն բարեկամութեանն՝ վա՛
ւ ժառուէն յարուցեալ
տայցէ նմա՝ զինչ և պիտոյ
իցէ :

Աղ

Ա՜ւ ես ասեմ ձեզ . խնդրե՛

ւ՛ք՝ և տացի ձեզ . խնդրե՛
ցէք՝ և գտանիցէք . դո՛
ղ արարէք՝ և բացցի ձեզ :
Զի ամենայն որ խնդրէ՝ ա
ռնու . և որ գտանէ՝ գտա
նէ . և դղային բացցի :
Ո՞յր ի ձէնջ հայր՝ որ հա
նապազորդին
որդի՝ հայցէ ի նմանէ հաց՝
մի՞ տացէ նմա քար :
Եւ կամ՝ զձուկն հայցէ՝ մի՞
տացէ նմա օձ :
Եթէ դուք չարք գիտէք
պարգեւս բարիս տալ որ
դւոց ձերոց . որչափ եւս
հայրն ձեր որ յերկինս
տացէ հոգի սուրբ՝ հայ
ցողաց իւրոց :

Աղ

Եւ էր հանէր զդեւ մի՝ և
նա էր համր . և եղեւ ի հա
նելոյ զդեւն՝ խօսեցաւ հա
մրն . և զարհուրեցան ամ
բոխքն :
Եւ ոմանք ի նոցանէ ասէին .
Ընդ իշխանին դիւաց հա
նէ զդեւս :
Եւ այլք փորձելով՝ նշան
յերկնից խնդրէին ի նմանէ :
Եւ նա գիտացեալ զխոր
հուրդս նոցա՝ ասէ ցնոսա .
Ամենայն թագաւորու
թիւն յանձինս իւրեանս
բաժանեալ՝ աւերի . և տուն
ի վերայ տան՝ անկանի :
Եւ եթէ և սատանայ յան
ձինս իւրեանս բաժանեալ
է՝ զիա՞րդ կացցէ թագա
ւորութիւն նորա . զի ասէք
ի սատանայէ զդեւսս հա
նել ինձ :
Եւ եթէ ես ի Բեեղզեբուղայ
հանեմ զդեւսս՝ որդիք ձե
րեանք ո՞ւմ հանեն . վասն
այնորիկ նոքա դատաւոր
ք ձեր լիցին :
Եւ եթէ ես ի մատանէ Աս
տուծոյ հանեմ զդեւսս՝ ա
պա հասեալ է ի ձեզ թա
գաւորութիւն Աստուծոյ :
Երբ զինեալ ոք պահեսցէ
զտունն իւր՝ խաղաղ են
ինքն ունելիքն իւր :
Եթէ ոք զօրագոյն քան զնա
հասեալ յարիցէ՝ և յաղթ
եսցէ նմա՝ զամենայն զէն
քն նորա առնու՝ յորոց
յուսացեալ էր . և զաւար
նորա բաշխէ :
Որ ոչ է ընդ իս՝ հակառակ
իս է . և որ ոչ ժողովէ ընդ
իս՝ ցրուէ :
Երբ անմաքուր ոգին ելցէ
ի մարդոյ՝ անցանէ ընդ
տեղիս անջուրս՝ հանգս
տեան խնդրելով . և ոչ
գտանէ՝ ասէ . դարձից ի
տունն իմ՝ որում ելի .
Եւ եկեալ գտանէ զնա սա
պեալ և զարդարեալ :
Ապա երթեալ առնու ընդ
իւր եօթն այլ հոգիս ա
նաւրինագոյնս քան զինքն .
և մտեալ բնակին անդ .
և լինին վերջինք մարդոյն
անդի՝ քան զառաջինսն :
Եղեւ ի տեղի ոմանց բա
րձրացուցանել զձայն իւր
կին մի ի բազմութենէ՝ և
ասէ ցնա . Երանի՛ որո
վայնի՝ որ զքեզ կրեաց .
և ծունք՝ զորս ծծեցեր :
Եւ նա ասէ . Այո՛ երանի՛
որ լսեն զբան Աստուծոյ՝
և պահեն :
Ազգ չարաչար է ազգս
այս . նշան խնդրէ՝ և նշան
չտացի նմա՝ բայց զնշան
Յովնանու մարգարէին :
Զի որպէս եղև Յովնան
նշան Նենուէացւոցն՝ նոյ
նպէս եղիցի և Որդի մարդ
ազգիս այսմիկ :
Թագուհի հարաւոյ յարիցէ
ի դատաստանի ընդ մարդ
կան ազգիս այսորիկ՝ և
դատապարտեսցէ զնոսա .
զի եկն յծագաց երկրի
լսել զիմաստութիւն Սո
ղոմոնի . և ահա աւելին
քան զՍողոմոն է այստեղ :
Արք Նենուէացիք յարիցեն
ի դատաստանի ընդ ազգիս
այսորիկ՝ և դատապարտե
սցեն զնոսա . զի ապաշխա
րեցին ի քարոզութիւն Յով
նանու . և ահա աւելին քան
զՅովնան է այստեղ :
Ոչ ոք ճրագ վառեալ ած
ցէ՝ և ի սենեակ դնէ՝ կամ
ընդ սակաւ . այլ ի մատու
ռակ . զի մտանելիքն լու
սաւորեսցեն :
Ճրագ մարմնոյ է աչք քո .
եթէ աչք քո պարզ իցէ՝
ամենայն մարմին քո լու
սաւոր լիցի . եթէ ոչ չա
րացեալ իցէ՝ մարմին քո
խաւարային լիցի :
Ապա տես զի լոյսն որ ի
քեզ է՝ խաւար մի իցէ :
Եթէ ամենայն մարմին քո
լուսաւոր իցէ՝ և ոչ ինչ
մասն խաւարային ունիցի՝
լուսաւոր լիցի ամենայն
որպէս ճրագ լուսաւորու
թեամբ լուսաւորէ զքեզ :
Եւ ի խօսելն զնա՝ խնդրեաց
զնա փարիսեցի մի՝ զի
ճաշակեսցէ ընդ նմա . և
մտեալ հանգոյց :
Եւ փարիսեցին տեսեալ՝
զարհուրեցաւ . զի ոչ նա
խ լուացաւ յառաջ քան
զճաշակելն :
Եւ ասէ Տէր ցնա . Այժմ
դուք զարտաքինս բաժա
կին և զկերակրին մաքրէք .
և ներքինքն ձեր լի են
յանիրաւութենէ և ի չա
րութենէ :
Անմիտք՝ ոչ ոք արար զար
տաքինն՝ և զներքինն ոչ
արար :
Այլ զոր ինչ ունիք՝ տուէք
ողորմութիւն . և ահա ա
մենայն ինչ մաքուր լի
նին ձեզ :
Բայց վա՛յ ձեզ փարիսե
ցեաց . զի տայք զտասա
նորդ ի դաղձանէ և ի սե
ւեղէնէ և յամենայն ի
մաստից . և անցանէք զդա
տաստանն և զսէրն Աստ
ուծոյ . զայդոսիկ պարտ
էր առնել՝ և զայնոսիկ
մի՛ թողուլ :
Վա՛յ ձեզ փարիսեցեաց .
զի սիրէք զաթոռ առաջ
նոյ ժողովոցն՝ և զողջոյն
ի հրապարակս :
Վա՛յ ձեզ . զի էք իբրև զգե
րեզմանս անյայտս՝ և
մարդիկ անգիտանան զոր
ս՝ և անցանեն :
Պատասխանի ետ նմա մի
ոք ի գիտնոցն՝ և ասէ ցնա .
Վարդապետ՝ զայդ ասե
լով՝ զմեզ ևս նախատես
իր :
Եւ նա ասէ . Վա՛յ և ձեզ
գիտնոց . զի բարդիս ան
տանելի տայք մարդկան՝
և դուք ոչ մատչիք ինքն
ձեռամբ ձերով ի բարդսն :
Վա՛յ ձեզ . զի շինէք զգե
րեզմանս մարգարէիցն՝
զորս սպանին հարք ձեր :
Ապա վկայէք և հաճիք
գործոց հարցն ձերոց . զի
նոքա սպանին զնոսա՝ և
դուք շինէք զգերեզմանս
նոցա :
Վասն այնորիկ և իմաստու
թիւն Աստուծոյ ասաց .
Առաքեցից առ նոսա մար
գարէս և առաքեալս . և
ի նոցանէ սպանցեն և
հալածեսցեն :
Զի խնդրեսցի ի ձէնջ ազգիս
այսորիկ արիւն ամենայն
մարգարէիցն՝ որ հեղա
ւ ի սկզբանէ աշխարհի .
Ի սերնդոյ Աբելի մինչև
ցարիւն Զաքարիայ՝ որ
սպանաւ ի մէջ սեղանոյն
և տանին :
Այո՛ ասեմ ձեզ՝ խնդրեսցի
ի ձէնջ ազգիս այսորիկ :
Վա՛յ ձեզ գիտնոց . զի
առէք զբանալի գիտու
թեան . և դուք ոչ մտա
նէք՝ և զմտանելիսն ար
գիլէք :
Եւ յորժամ նա անտի ել
անէր՝ սկսան դպիրքն և
փարիսեցիքն ատել նմա
յոյժ . և բերանացի խօսել
զբազումս .
Դաւեալ նմա՝ և խնդրել
զինչ ինչ ի բերանոյ նորա՝
զի մեղադրեսցեն նմա :
Ի միում ժամանակի՝ ժո
ղովեցան բիւրք բազումք
ժողովրդոց . մինչև զի
միմեանց կոխէին . և սկսաւ
ասել ցաշակերտս իւր
նախ զայս . Զգուշացարո
ւք ի խմորոյ փարիսեցեաց
որ է կեղծաւորութիւն :
Զի ոչինչ է ծածուկ՝ որ
մի՛ յայտնեսցի . և ոչ գա
ղտնի՝ որ մի՛ գիտասցի :
Վասն որոյ զոր ինչ ասիցէք
ի խաւարի՝ լուսով լուիցի .
և զոր ինչ ի ականջս խօ
սիցիք ի սենեակս՝ քարո
զեսցի ի տանիսն :
Ասեմ ձեզ բարեկամաց իմ
ոչ երկնչիք ի սպանելոցն
զմարմինն՝ և ապա ոչ ինչ
ունին առնել աւելի :
Այլ ցուցից ձեզ զոմն ոմն
զոր երկնչիցիք . երկնչի՛
ք ի սպանելոյ զձեզ՝ և
զիշխանութիւն ունելոյ
ի ձգել ի գեհեն . այո՛ ասեմ
ձեզ՝ զայդմանէ երկնչիք :
Ո՞չ հինգ ճնճղուկք վաճա
ռին երկուս դրամոյ . և
մի ոք ի նոցանէ չէ մոռա
ցեալ առաջի Աստուծոյ :
Այլ և ամենայն մազք գլխոյ
ձերոյ համարեալ են . մի՛
երկնչիք . դուք բազում
քան զճնճղուկս էք :
Եւ ասեմ ձեզ . ամենայն
որ խոստովանեսցի ինձ
առաջի մարդկան՝ և զՈր
դի մարդոյ խոստովանե
սցի նա առաջի հրեշտակաց
Աստուծոյ :
Եւ որ ուրասցի զիս առաջի
մարդկան՝ ուրասցի նա
առաջի հրեշտակաց Աստ
ուծոյ :
Եւ ամենայն որ ասիցէ
բան ընդդէմ Որդւոյ մար
դոյ՝ թողցի նմա . և որ
հայհոյեսցէ ընդդէմ Հո
գւոյն սրբոյ՝ ոչ թողցի նմա :
Եւ յորժամ տարիցեն զձեզ
ի ժողովարանս և առա
ջի իշխանաց և առաջի
պատուականաց՝ մի՛ հո
գայք զիա՞րդ կամ զինչ
պատասխանի տաջիք . կամ
զինչ ասիցէք :
Զի Հոգին սուրբ ուսուցա
նիցէ ձեզ յաւուրն յայմ
զինչ պարտ իցէ ասել :
Ասէ ցնա մի ոք ի բազմու
թենէ . Վարդապետ՝ ասա
ցես եղբաւր իմում՝ զի
բաժանեսցէ ընդ իս զժա
ռանգութիւնն :
Եւ նա ասէ ցնա . Այր՝ ո՞վ
եդ զիս դատաւոր կամ
բաժանարար ի վերայ ձեր :
Ասէ ցնոսա . Տեսէ՛ք և
զգուշացարուք յամենայն
պոռնկութենէ . զի ոչ ոք
կեանքն իւր ի բազմու
թենէ ունելոյ ինչ՝ ապրի :
Եւ ասաց առակ մի ցնոսա՝
և ասէ . Մարդոյ մի հա
րուստի՝ և զբաղեալ էր
հոգաւ՝ և զբաղեալ էր
խիթք զբաղել էին :
Եւ խորհեալ ասէր . Զի՞նչ
առնեմ . զի չունիմ ուր
զպտուղս իմ ժողովեմ :
Եւ ասէ . Զայդ առնեմ .
քակտեցից զամբարս իմ՝
և մեծագոյնս շինեցից .
և ժողովեցից անդ զամե
նայն զբերս իմ և զինչս
իմ :
Եւ ասացից անձին իմում .
Անձն իմ՝ ունիս բազում
ինչս դիզեալ ի բազում
ամս . հանգիր՝ կեր՝ արբ՝
և ուրախ լեր :
Ասէ ցնա Աստուած . Մար
դ՝ յայսմ գիշերի անուն
քո՝ եկեսցէ պարտքդ քո .
և եկեսցէ պարտքդ քո .
զոր ինչ պատրաստեցեր՝
որո՞ւ լիցին :
Այսպէս է որ զանձն ինքն
ժողովէ՝ և ոչ է մեծատուն
ի Աստուած :
Ասէ ցաշակերտս իւր . Վա
ս այդ ասեմ ձեզ . մի՛ հո
գայք զանձինս ձեր՝ զի
ուտիցուք . և ոչ զմարմին
ձեր՝ զի զգեցցուք :
Զի անձն աւելի է քան զկե
րակուր . և մարմին քան
զհանդերձ :
Հայեցարուք ի ագռաւսն .
զի ոչ սերմանեն և ոչ հնձեն .
որոց ոչ է գանձարան և
ոչ շտեմարան . և Աստուած
կերակրէ զնոսա . որչափ
եւս դուք գերագոյնք էք
քան զհաւսն :
Եւ ո՞ր ի ձէնջ հոգալով՝
կարէ յաւելուլ ի հասակ
իւր կանգուն մի :
Եթէ ոչ ի սակաւուս կա
րէք՝ զի՞ զայլսն հոգայք :
Հայեցարուք ի հասկս
դաշտի՝ զի՞նչ աճին . ոչ
գործեն և ոչ մանեն . և
ասեմ ձեզ . եթէ և Սողո
մոն ամենայն փառօքն
իւրովք ոչ զգեցաւ իբրև
զմի ոք ի սոսկանցս :
Եթէ զխոտ դաշտի՝ որ այ
սաւր է և վաղիւ ի հնոց
արկանի՝ Աստուած այսպէս
զգեցուցանէ՝ ո՞չ եւս բազ
մապատիկ զձեզ՝ սակաւա
հաւատք :
Եւ դուք մի՛ խնդրէք զի
նչ կերիցուք կամ զինչ
արբցուք . և մի՛ երկայն
մտաւք լերուք :
Զայդ ամենայն ազգք աշ
խարհի խնդրեն . և Հայր
ձեր գիտէ՝ զի կարիք ունի
ք զայդոսիկ :
Այլ խնդրեցէք զարքայու
թիւն Աստուծոյ . և զայդ
ոսիկ յաւելցին ձեզ :
Մի՛ երկնչիր հօտ սակաւ .
զի հաճեցաւ Հայր ձեր
տալ ձեզ զարքայութիւն :
Վաճառեցէք զոր ինչ ունիք
և տուք ողորմութիւն .
արարէք ձեզ քսակս ոչ
մաշեցեալս . գանձ ան
սպառ յերկինս՝ ուր գող
ոչ մերձենայ և ոչ ցան
կասէր ապականէ :
Զի ուր է գանձ ձեր՝ անդ
և սիրտ ձեր լիցի :
Մեջքք ձեր պատեալ լիցին
և լապտերք վառեալ ի
ձեռին ձերում :
Եւ դուք նմանեցարուք
մարդկան՝ որ սպասեն
տեառն իւրեանց՝ յորժամ
դարձցի յհարսանեացն .
զի եկեալ և զարկեալ զդո
ւռն՝ անդէն բացցեն նմա :
Երանի՛ ծառայիցն այնո
ցիկ՝ զորս եկեալ տէրն
նոցա գտցէ զարթնուցեալ .
ամէն ասեմ ձեզ՝ զի մեջ
քս իւր պատեսցէ և նս
տուսցէ զնոսա՝ և եկեալ
սպասարկեսցէ նոցա :
Եւ եթէ եկեսցէ յերկրորդ
պահուն՝ և եթէ յերրորդ
պահուն՝ և գտցէ այնպէս՝
երանի՛ ծառայիցն այնո
ցիկ :
Զայդ գիտասջիք՝ զի եթէ
գիտասցէ տէր տանն յո
ր պահուն գող եկեսցէ՝
արթնասցի և մի՛ թողուլ
տացէ պատուհասել զտունն
իւր :
Դուք ևս պատրաստ լերուք .
զի յորում ժամու մի՛ կար
ծիցէք՝ Որդի մարդոյ եկե
սցէ :
Ասէ ցնա Պետրոս . Տէր՝
մեզ զայդ առակս ասես
կամ և ամենեցուն :
Եւ ասէ Տէր . Ո՞վ է ար
դեօք հաւատարիմ գան
ձապետ և իմաստուն՝ զոր
կացուսցէ տէր նորա ի վե
րայ ծառայից իւրոց՝ տա
լ նոցա ժամու ժամուն
զչափ նոցա :
Երանի՛ ծառայիցն այնո
ցիկ՝ զորս եկեալ տէրն
նոցա գտցէ զայդպէս գոր
ծեալ :
Ճշմարիտ ասեմ ձեզ՝ զի
կացուսցէ զնա ի վերայ
ամենայն ինչից իւրոց :
Եթէ ասասցէ ծառայն նա
յն ի սրտի իւրում . Յա
պաղեցուցանէ տէր իմ
գալուստ իւր . և սկսցի
հարկանել զծառայսն և
զսպասաւորսն . ուտել և
արբուցանել և հարբե
ցուցանել :
Եկեսցէ տէր ծառային այ
նմիկ յաւուր՝ յոր ոչ սպա
սիցէ՝ և յժամու՝ յոր ոչ
գիտասցէ . և պատառեսցէ
զնա՝ և զբաժինն նորա
դնիցէ ընդ անհաւատսն :
Եւ ծառայն այն որ գիտա
ցեալ զկամս տեառն իւ
րոյ՝ և ոչ պատրաստեալ
և ոչ արարեալ ըստ կամաց
նորա՝ հարցի բազում
ս :
Եւ որ ոչ գիտասցէ՝ և գոր
ծիցէ զհարկս հարուածոց՝
հարցի սակաւս :
Եւ ամենայն որում տացի
բազում՝ բազում խնդրե
սցի ի նմանէ . և որում
բազում յանձն արարին՝
աւելի խնդրեսցեն ի նմա
նէ :
Հուր եկի արկանել ի վե
րայ երկրի . և զի՞նչ կա
միմ՝ եթէ ոչ զի բորբոքե
սցի :
Մկրտութեամբ մկրտել
եմ զիս . և զի՞նչ կամիմ՝
զի կատարեսցի :
Խաղաղութի՞ւն կարծէք
թէ եկի տալ յերկրի . ոչ
ասեմ ձեզ՝ այլ բաժանում :
Զի եղիցին յայսմհետէ հինգ
ընդ երկուս տանն մի՝ բա
ժանեալք . երիք ընդդէմ
երկուց՝ և երկուք ընդդէմ
երից :
Բաժանեալ հայր ընդդէմ
որդւոյ՝ և որդի ընդդէմ
հօր . մայր ընդդէմ դստե
ր՝ և դուստր ընդդէմ մօր .
սկեսուր ընդդէմ հարսին
իւրոյ՝ և հարսն ընդդէմ
սկեսրոջ իւրոյ :
Եւ ասէր ցժողովուրդսն .
Յորժամ տեսանիցէք ամ
պ ելանել յարեւմտից՝ ան
դէն ասէք թէ անձրեւ գա
լոց է . և եղիցի նոյնպէս :
Եւ յորժամ հարաւոյ հո
վիցն փչելոց՝ ասէք թէ
տապ լինելոց է . և լինի :
Կեղծաւորք . զերեսս երկ
րի և ծովու գիտէք քննել .
զի՞ զայսմ ժամանակիս
ոչ գիտէք քննել :
Եւ ընդէ՞ր ոչ ի ձէնջ ան
ձինս դատէք զարդարա
դատս :
Զի երթեալ դու ընդ հա
կառակորդ քո առաջի
իշխանի՝ ի ճանապարհի
խոհեմ լեր ի նմանէ . զի
մի՛ տարցէ զքեզ առ դա
տաւորն՝ և դատաւորն
մատնեսցէ զքեզ սպասաւո
րի՝ և սպասաւորն արգե
լանաց արկցէ զքեզ :
Ասեմ ձեզ . մի՛ ելցես
անտի՝ մինչև հատուցա
նիցես զվերջին դրամն :

Եւ ասէ ցնոսա. Ես եմ հաց կենդանի որ յերկնից իջի. եթէ ոք կերիցէ յինէն հաց՝ կեցցէ յաւիտեան. եւ հացն զոր ես տամ՝ մարմին իմ է, զոր տամ ես վասն կենաց աշխարհի։ Ասէին ուրեմն հրեայքն ընդ միմեանս՝ թէ ո՞րպէս կարէ այս մարդ տալ մեզ զմարմին իւր ուտել։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ կերիցէք զմարմին Որդւոյ մարդոյ, եւ արիւնն ոչ արբիցէք՝ կեանս յանձինս ձեր ոչ ունիցիք։ Որ ուտէ զմարմին իմ եւ արիւն իմ արբէ՝ ունի կեանս յաւիտենական, եւ ես յարուցից զնա յաւուր յետնում։ Զի մարմին իմ ճշմարիտ է կերակուր, եւ արիւն իմ ճշմարիտ է ըմպելի։ Որ ուտէ զմարմին իմ եւ արիւն իմ արբէ՝ ի մէնջ բնակի ես, եւ ես ի նմա։ Որպէս առաքեաց զիս կեցուցանող Հայր, եւ ես կեմ Հօր, եւ որ ուտէ զիս՝ նա եւ նա կեցցէ զիս։ Սա է հացն որ յերկնից իջեալ է, ոչ որպէս հարքն ձեր մանանայ կերան եւ մեռան, որ ուտէ զհացս զայս՝ կեցցէ յաւիտեան։

Ի Տեառնէ Յիսուսէ։

Ընդ որ կու՝ ի Հոգւոյն։

Ջեր հանէք դուք ի հայմէ մերմէ. եւ ելանել դիմեն՝ խօսեցաւ հասին. եւ զարմացան ասեն՝ Ոչ ոք կարէ ընդունել զբանս զայս, եթէ ոչ ընդունի զնոսա ի Հաւրէ։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ոչ ոք կարէ ընդունել զբանս զայս, եթէ ոչ ընդունի զնոսա ի Հաւրէ։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ոչ ոք կարէ ընդունել զբանս զայս, եթէ ոչ ընդունի զնոսա ի Հաւրէ։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ոչ ոք կարէ ընդունել զբանս զայս, եթէ ոչ ընդունի զնոսա ի Հաւրէ։

Ի Տեառնէ Յիսուսէ։

Ընդ որ կու՝ ի Հոգւոյն։

Ջեր հանէք դուք ի հայմէ մերմէ. եւ ելանել դիմեն՝ խօսեցաւ հասին. եւ զարմացան ասեն՝ Ոչ ոք կարէ ընդունել զբանս զայս, եթէ ոչ ընդունի զնոսա ի Հաւրէ։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ոչ ոք կարէ ընդունել զբանս զայս, եթէ ոչ ընդունի զնոսա ի Հաւրէ։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ոչ ոք կարէ ընդունել զբանս զայս, եթէ ոչ ընդունի զնոսա ի Հաւրէ։

Ա՝ Ա՝ Ա՝ Ա՝ Ա՝ Ա՝

պատրաստեցեն զսա. զի ոչ
պատրաստեցեն զսա ի ծադումն երկրի լսել զձեզ
մնասուքն սաղմոսին. և
ահա առաւել քան զսաղո
մոն է սատ։

Ա՚ր նեղուհացիք յորիչ
ցեն ի դատաստանի ընդ
ազգս այս ՝ և դատես
պատրաստեցեն զսա. զի ոչ
ի ծադումն երկրի լսել զձեզ
մնասուքն սաղմոսին. և
ահա առաւել քան զսաղո
մոն է սատ։

Ա՚ր նեղուհացիք յորիչ
ցեն ի դատաստանի ընդ
ազգս այս ՝ և դատես

Ա՚ր ի դիտանալ ի վե՛ր նր
ժողովրդոցն՝ սկսաւ ասել
ցնոսա այս ՝ ազգ չար է
նշան խնդրէ. և նշան յիրիկ
նիմ ոչ տացի սմա ՝ բայց
նշանն յովնանու։

Ո՚ի պա եղև յովնան նշան
նինուհէացւոցդ, պնակէս է
ղեցի և որդի մարդոյ սղ
դիս պսակիւ։

Ա՚ՀԱյն հարուածոյ յորիկէ
ի դատաստանի ընդ սոս
ազգիս պսակիւ՝ և դատա
պարտեսցէ զսատ. զի եկն
մնասուքն սաղմոսին. և
ահա առաւել քան զսաղո
մոն է սատ։

Ա՚ր նեղուհացիք յորիչ
ցեն ի դատաստանի ընդ

ած է ըստ ան՝ հակառակ
իմ է. և որ ոչ ժողովէ ընդ
դիս ՝ ցրուէ։

Ա՚ր ոչ էք ընդ իս՝ հակառակ
ես ինձ ընդ իս՝ հակառակ
իմ է. և որ ոչ ժողովէ ընդ
դիս ՝ ցրուէ։

Ո՚րժամ այսո՛ւ ելանիցէ ի
մարդոյ՝ շրջի ընդ անջրդին
տեղիս. հանգիս հատ,
և իբրև ոչ գտանէ ՝ ասէ.
դարձայց անդ ընդ ի տունն
իմ՝ որ եհի։

Ա՚ր գա գտանէ մնքրեալ
և յարդարեալ։

Ա՚յնժամ երթայ և առ
նու եօթն այլ ոգիս չար ևս
քան զինքն՝ և մտեալ բը
նակի անդ. և լինի յետինն
մարդոյն այնորիկ չար քան
զառաջինն։

Ա՚ր եղև մինչդեռ խօսէր
զայս՝ ձայն եբարձ կին մի
ժողովրդենէ անտի և ա
սէ ցնա. երանի է որովայնին՝ որ

ղ. ի ժողովուրդս, և զնոսա ողջ
ղ. զի սիրեք զաստուածս
ղ. ի վարիսեցւոց. Եւ
զնայու ոչ անցանել։
զայս արժան էր առնել՝ և
զնոսա ոչ անցանել։
զիրաւամբք և զիրումն աղ.
նուխ. և զխեզենայ
զնամ բանջար. և անցանէք
ամենայն որ կ ձեր
տուք ողորմութ. և ահա
քինն նայն արար։
զարտասքինն արար՝ և զձեր
Ի.նդհատ. ոչ ատելքէն որ
վերշտակութ և ջարութ։
և նախանձ ձեր լի կ յոյ
ժակին և զնախակին արբեք.
փարիսեցիք զարտաքին զա
Ի.նկ ցնա ասէ. ապ դուք
զնաշ։
Ի.րեւ էտես փարիսեցին,
զարմացաւ. զի նախ ոչ
մկրտեցաւ յառաջ քան
մեցաւ։

զայս ասէ. Տէր մեր Յ.Ի.Ս.ՈՒ.Ս
Հիմնադրամ Կիւլպենկեան Հայագիտական
ասաւ։

ռաւել քան զյովհան կ
Թէն յովհաննու. և ահա ո

ղ. ի վարիսեցւոց
ղ. ի ժողովուրդս
ղ. զի սիրեք
զնայու ոչ անցանել։
զայս արժան էր առնել՝ և
զնոսա ոչ անցանել։
զիրաւամբք և զիրումն աղ.
նուխ. և զխեզենայ
զնամ բանջար. և անցանէք
ամենայն որ կ ձեր
տուք ողորմութ. և ահա
քինն նայն արար։
զարտասքինն արար՝ և զձեր
Ի.նդհատ. ոչ ատելքէն որ
վերշտակութ և ջարութ։
և նախանձ ձեր լի կ յոյ
ժակին և զնախակին արբեք.
փարիսեցիք զարտաքին զա
Ի.նկ ցնա ասէ. ապ դուք
զնաշ։
Ի.րեւ էտես փարիսեցին,
զարմացաւ. զի նախ ոչ
մկրտեցաւ յառաջ քան
մեցաւ։

զայս ասէ. Տէր մեր Յ.Ի.Ս.ՈՒ.Ս
Հիմնադրամ Կիւլպենկեան Հայագիտական
ասաւ։

ռաւել քան զյովհան կ
Թէն յովհաննու. և ահա ո

ակաւս ասէր ցաշակերտսն
իւր, ոչ
ինչպէս կոխել զմեռեալս
ժողովրդեանն,
այլ կոխել ի կատարել բիւրա-
խաւսութեան զնմանէ:
Եւ ասացեալ զայս՝ ետ
բանս ի բերանս նոցա զի չէ
ընդ նմա վէճ բաղում ի
լսոցն:
Եւ ասացեալ զայս՝ ետ
ընդ նմա ամենայն ամբոխեալ
նոցն, զսմօթի ի հարկանելին.
և սկսան դպիրքն և փարի-
սեցիքն զչարել՝ և դրդռել
զամենեսեան ի վերայ նորա
և ասել.
Ո՞ վասն զի ոչ ուսանին
աշակերտք քո զկարգ հարցն,
այլ ուտեն զհաց առանց
լուացման ձեռաց:
Եւ նա ասէ ցնոսա.
Ո՞ վասն զի և դուք
զպատուիրանս Աստուծոյ
անցուցանէք վասն աւան-
դութեանդ ձերոյ:
Ո՞ վասն զի ասաց Աստուած
թէ՝ պատուեա զհայր քո և
զմայր քո, և որ չարաչար
բանիւ անիծանիցէ զհայր
կամ զմայր՝ մահու մահ-
ուամբ մեռցի:
Եւ դուք ասէք՝ եթէ ոք
ասիցէ հօրն կամ մօրն՝
կորբան, որ է ընծայ, զոր
եթէ ուրեք ինչ շահիցես
ինձանէ՝ ընծայ է:
Եւ ոչ այնուհետև թոյլ
տայք նմա զինչ և իցէ
առնել հօր իւրոյ կամ մօր
իւրոյ:
Եւ հատուածէք զբանն
Աստուծոյ ձերով աւան-
դութեամբ, զոր աւանդեցէք.
և զայսպիսի բազումս
գործէք:
Եւ կոչեցեալ զամենայն
ժողովուրդն՝ ասէ ցնոսա.
Լուարուք ինձ ամենեքին
և իմասջիք:
Ոչ ինչ է արտաքոյ
մարդոյ՝ որ մտանիցէ ի
նա և կարասցէ պղծել
զնա. այլ որ ելանէ ի
մարդոյ՝ նա է որ պղծէ
զմարդն:
Եթէ ոք ունի ականջս
լսելոյ՝ լուիցէ:
Եւ յորժամ մտանէր ի
տուն ի բաց ի բազմու-
թենէն՝ հարցանէին զնա
աշակերտքն զառակին
զայնմանէ:
Եւ նա ասէ նոցա.
Այդպէս և դուք անմիտ
էք. ո՞չ գիտէք զի ամե-
նայն որ արտաքոյ մտա-
նէ ի մարդ՝ ոչ կարէ
պղծել զնա:
Զի ոչ մտանէ ի սիրտ
նորա, այլ ի փոր, և ի
զուգարանն ելանէ, որ
զամենայն կերակուրս
մաքրէ:
Եւ ասէր՝ եթէ որ ելա-
նէ ի մարդոյ՝ նա պղծէ
զմարդն:
Զի ներքուստ ի սրտէ
մարդկան չարաչար
խորհուրդք ելանեն՝ պոր-
նկութիւնք, գողութիւնք,
սպանութիւնք,
Շնութիւնք, ագահու-
թիւնք, չարութիւնք, նե-
նգութիւն, անառակու-
թիւն, նախանձ, հայհո-
յութիւն, հպարտութիւն,
յիմարութիւն:
Զայսոսիկ ամենայն չա-
րիքս ներքուստ ելանեն՝
և պղծեն զմարդն:
Եւ յարուցեալ անտի՝
գնաց ի սահմանս Տիւրոսի
և Սիդոնի:
Եւ մտեալ ի տուն մի՝
կամէր զի ոչ ոք գիտասցէ
զնա. և ոչ կարաց ծածկել:
Զի լուեալ կնոջ մի զնմա,
որոյ դուստր նորա էր
ունելի ոգւով պղծոտի՝
եկեալ անկաւ առ ոտս նո-
րա.
Եւ կինն հեթանոսական
էր, ազգաւ Փիւնիկեցի
Սիւրիայ. և խնդրէր ի
նմանէ զի հանիցէ զդեւն
ի դստերէ նորա:
Եւ նա ասէ ցնա.
Թո՛ղ նախ զաւակքն
կշտասցին. զի ոչ է բա-
րի առնուլ զհաց որդոց
և արկանել շանց:
Եւ նա պատասխանի ետ
և ասէ ցնա.
Այո՛, Տէր, և շունք
ընդ սեղանն ուտեն ի
մանրուանց որդւոցն:
Եւ ասէ ցնա.
Վասն այսր բանի երթ,
ելեալ դեւն ի դստերէ քո-
յմէ:
Եւ դարձեալ գնաց ի
տուն իւր՝ գտանէ զդուստր
իւր ննջեալ ի հրապարակի,
և զդեւն ելեալ:
Եւ դարձեալ ելանէ ի
սահմանաց Տիւրոսի և
Սիդոնի, և գայ առ ծով
Գալիլեացի, ընդ միջոց
սահմանաց Դեկապոլեայ:
Եւ բերեն առ նա խլա-
մուռ մի և համր, և աղա-
չեն զնա զի եդցէ ի նա
զձեռն:
Եւ առեալ զնա ի միոյ
կողմանէ ի բազմութենէն՝
եդ զմատունս իւր ի ծակս
ականջաց նորա, և թքեալ՝
մատոյց լեզուի նորա.
Եւ հայեցեալ յերկինս՝
հեծեծեաց, և ասէ ցնա.
Եփփաթա, որ է բա-
նայ, լուարո՛:
Եւ անդէն բացան ակն-
քն նորա, և կապանք լե-
զուի նորա լուծան, և
խօսէր ուղիղ:
Եւ պատուիրեաց նոցա
զի մի՛ ումեք ասասցեն.
և որչափ նա պատուիրէր
նոցա, այնչափ առաւել
քարոզէին նոքա:
Եւ զարմանային յոյժ՝
ասելով.
Զամենայն ինչ լաւ արար.
և զխլամուռսն լսել տայ,
և զհամրսն՝ խօսել:

երկուց դանդաց վաղը
ապաքէն հինգ ձագեր
կերթայ։

Յայտնէ ձեզ՝ յայտնանէ երբ
առաւօտ արկանել ի գետն, այս
ուղղութիւնն ցուցանէ՝ որ յետ սպանանելոյ
երկնչելոյիք երկերթաւք յայն
կողմն։ Իսկ ցուցիչ ձեզ յոմանց
նեղ

աւելի ինչ ուսուցին առ
մարմին, և յետ պարտիկ
ցանէ, որք սպանանեն զդ
խոց՝ զարհուրիք յայն
տանուտց։

Այլ ձեզ առաքեալքս
քան, քարոզելոյն ի վեր
նէ խօսելոյ ի շահս
ցի ի լայս։ և զոր յուսկա
յեք ի խաւարի, լսելի լի
պատրիկ զոր ինչ առ
նէ՝ որ ոչ ծանիցի։

Եւ մի՛ երկնչիք ի սպանելոցն
որ ոչ կարեն սպանանել զանձն
բայց զհոգին մի՛ կարեն սպանանել։

Այլ երկնչիք յայնմանէ որ
կարէ զհոգին եւ զմարմինն կորուսանել
ի գեհեն։ այո՛
ւղղութիւն ասեմ ձեզ՝ երկնչիք յայնմանէ որ
մանէ՝ որ յետ սպանանելոյ
երկնչելոյիք երկերթաւք յայն
կողմն։ Իսկ ցուցիչ ձեզ յոմանց
նեղ

աւելի ինչ ուսուցին առ
մարմին, և յետ պարտիկ
ցանէ, որք սպանանեն զդ
խոց՝ զարհուրիք յայն
տանուտց։

Այլ ձեզ առաքեալքս
քան, քարոզելոյն ի վեր
նէ խօսելոյ ի շահս
ցի ի լայս։ և զոր յուսկա
յեք ի խաւարի, լսելի լի
պատրիկ զոր ինչ առ
նէ՝ որ ոչ ծանիցի։

Եւ մի՛ երկնչիք ի սպանելոցն
որ ոչ կարեն սպանանել զանձն
բայց զհոգին մի՛ կարեն սպանանել։

Այլ երկնչիք յայնմանէ որ
կարէ զհոգին եւ զմարմինն կորուսանել
ի գեհեն։ այո՛
ասեմ ձեզ՝ երկնչիք յայնմանէ որ
մանէ՝ որ յետ սպանանելոյ
երկնչելոյիք երկերթաւք յայն
կողմն։ Իսկ ցուցիչ ձեզ յոմանց
նեղ

աւելի ինչ ուսուցին առ
մարմին, և յետ պարտիկ
ցանէ, որք սպանանեն զդ
խոց՝ զարհուրիք յայն
տանուտց։

Այլ ձեզ առաքեալքս
քան, քարոզելոյն ի վեր
նէ խօսելոյ ի շահս
ցի ի լայս։ և զոր յուսկա
յեք ի խաւարի, լսելի լի
պատրիկ զոր ինչ առ
նէ՝ որ ոչ ծանիցի։

Եւ մի՛ երկնչիք ի սպանելոցն
որ ոչ կարեն սպանանել զանձն
բայց զհոգին մի՛ կարեն սպանանել։

Այլ երկնչիք յայնմանէ որ
կարէ զհոգին եւ զմարմինն կորուսանել
ի գեհեն։ այո՛
ասեմ ձեզ՝ երկնչիք յայնմանէ որ
մանէ՝ որ յետ սպանանելոյ
երկնչելոյիք երկերթաւք յայն
կողմն։ Իսկ ցուցիչ ձեզ յոմանց
նեղ

աւելի ինչ ուսուցին առ
մարմին, և յետ պարտիկ
ցանէ, որք սպանանեն զդ
խոց՝ զարհուրիք յայն
տանուտց։

Այլ ձեզ առաքեալքս
քան, քարոզելոյն ի վեր
նէ խօսելոյ ի շահս
ցի ի լայս։ և զոր յուսկա
յեք ի խաւարի, լսելի լի
պատրիկ զոր ինչ առ
նէ՝ որ ոչ ծանիցի։

Եւ մի՛ երկնչիք ի սպանելոցն
որ ոչ կարեն սպանանել զանձն
բայց զհոգին մի՛ կարեն սպանանել։

Այլ երկնչիք յայնմանէ որ
կարէ զհոգին եւ զմարմինն կորուսանել
ի գեհեն։ այո՛
ասեմ ձեզ՝ երկնչիք յայնմանէ որ
մանէ՝ որ յետ սպանանելոյ
երկնչելոյիք երկերթաւք յայն
կողմն։ Իսկ ցուցիչ ձեզ յոմանց
նեղ

աւելի ինչ ուսուցին առ
մարմին, և յետ պարտիկ
ցանէ, որք սպանանեն զդ
խոց՝ զարհուրիք յայն
տանուտց։

Այլ ձեզ առաքեալքս
քան, քարոզելոյն ի վեր
նէ խօսելոյ ի շահս
ցի ի լայս։ և զոր յուսկա
յեք ի խաւարի, լսելի լի
պատրիկ զոր ինչ առ
նէ՝ որ ոչ ծանիցի։

Եւ մի՛ երկնչիք ի սպանելոցն
որ ոչ կարեն սպանանել զանձն
բայց զհոգին մի՛ կարեն սպանանել։

Այլ երկնչիք յայնմանէ որ
կարէ զհոգին եւ զմարմինն կորուսանել
ի գեհեն։ այո՛

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ "ԿԵ-", ԵՐԿՈՒ ՁԱՅՆ"։

Ա՛Ր ՏԸՆ ՄԵՐ ՕՐՀՆԵԱՆ

Ա՛Ր մի՛ ի ժողովեսջե
նէին ցնա։ վարդա-
պետ , ասա՛ ցեղ
բայր իմ, բաժանել ընդ-ես
ժառանգութենէն։

Ա՛ւ նա ասէ ցնա ։ այր
դու՝ ո՞վ կացոյց զիս դատա
ւոր , կամ բաժանարար ի՛
վերայ ձեր։

Ա՛ւ ասէ ցնա ։ տեսէ՛ք , և
զգո՛յշ լերուք յամե՛ն ագա
հութենէ ։ զի ո՛չ ե՛թէ ի
մի՛թերից ընչից ուրուք
իցէն կեանքն նորա։

Խօսեցաւ առ նա զառակ
մի , և ասէ ։ առն ուրուն
մեծատան էառուն անդր
առհմանեան։

Ա՛ւ խորհէր ի մէջս իւր՝և
ասէր ։ զի՞ գործեցից՝ զի
ո՛չ ունիմ ուր ժողովե
ցից զպտուղս իմ։

Ա՛ւ ասէ՝ գիտեմ զինչ ա-
րարից ։ քակեցից զշտեմա
րանս իմ՝և եւս մեծամեծս
շինեցից ։ և անդր ժողովե

ցից զցորեանս, և զամենայն
բարութիւնս իմ։

Ա՛ւ ասացից ցանձն իմ .
անձն , ունիս բազում բա
րութիւն, համբերեա՛ տանոյ .
բազմոց ։ հանգի՛ր , կե՛ր ,
արբ , և ուրախ լե՛ր։

Ա՛սէ ցնա Աստ ։ անմիտ ,
յայսմ գիշերի զոգի՛ ի
քէն ի՛ բուց պահանջեցեն .
իսկ զոր պատրաստեցեր՝
ո՞ւմ լինիցի։

Այնպէս և որ գանձ ան
ձին,և ո՛չ յաստ մեծանայցէ։

Ա՛սէ ցաշակերտսն իւր ։
վա՛յ պղտրիկ ասեմ ձեզ՝ մի՛
հոգայք ընդ ոգւոյ՝ թէ
զինչ ուտիցէք . և մի՛ ընդ
մարմնոյ՝ թէ զինչ զգե՛
նուցուք։

Ո՛չ ոգի առաւել է քան
զկերակուր , և մարմին
քան զհանդերձ։

Հայեցարո՛ւք ընդ ագռա
ւսն՝ զի ո՛չ ոք ցանեն՝ և ո՛չ
հնձեն ։ որոց ո՛չ գոն շտեմա
րանք՝և ո՛չ համբարանոցք ։
և ասա՛ց կերակրէ զնա ։ որչա
փ

Ա Ր Ա Ջ Ի Ն Ա Ս Ա Ն.

Ա Ստուածային հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո. եկասցէ արքայութիւն քո. եղիցի կամք քո, որպէս յերկինս եւ յերկրի. զհացն մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր. եւ թող մեզ զյանցանս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց. եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ ի չարէն. զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն.

Ա Ղօթք առաքելոցն.

Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ ասացեր առաքելոցդ քոց. Խաղաղութիւն թողից ձեզ, խաղաղութիւն իմ տամ ձեզ. մի նայեր մեղս մեր, այլ զհաւատս սրբոյ եկեղեցւոյդ քո, եւ շնորհեա նմա խաղաղութիւն եւ միաբանութիւն, որպէս արժան է քեզ. զի դու ես Աստուած խաղաղութեան եւ ողորմած մարդկան, եւ քեզ փառս մատուցանեմք, Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն.

Ա Ղօթք ի վերայ հիւանդի.

Ա Ստուածային զինչս ձեր. եւ տուք զողորմութիւն. եւ արարէք ձեզ քսակս ոչ ունայն հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս. ուր ոչ գող մերձենայ. եւ ոչ ցեց ապականէ։

Ո՞վ ուր գանձն ձեր է, անդ եւ սիրտք ձեր եղիցին։

Աղիւեան գօտիք ձեր պըլեղեալ ընդ մէջս. եւ ճրագք վառեալք ի ձեռս ձեր։

Ա՛ւ դուք նմանեցարք մարդկան՝ որք սպասեն տեառն իւրեանց՝ թէ երբ դառնայ ի հարսանեացն. զի երբ դառնայ եւ բախեսցէ, անդէն բացցեն նմա

Ա. Երանի ինձ Տեառնիցն այ
նոցիկ՝ զորս եկեալ տեսեր
դուցէ արթնոյս. ամէն ու
աւ ձեզ՝ ըղձի գոսին ընդ
մէջ ուժոյն՝ և բազմացուս
ցէ զնա. և ունկնալ պատ
ուեսցէ զնոսա։

Ա. Երանի ինձ Տեառնիցն այն
միկ՝ զոր եկեալ իւր գտա
նիցէ արարեալ այնպէս։

Ա. Երանի ինձ Տեառնիցն այն
միկ՝ զոր եկեալ իւր գտա
նիցէ արարեալ այնպէս։

Ա. Երանի ինձ Տեառնիցն այ
նոցիկ՝ զորս եկեալ տեսեր
դուցէ արթնոյս. ամէն ու
աւ ձեզ՝ ըղձի գոսին ընդ
մէջ ուժոյն՝ և բազմացուս
ցէ զնա. և ունկնալ պատ
ուեսցէ զնոսա։

Ա. Երանի ինձ Տեառնիցն այ
նոցիկ՝ զորս եկեալ տեսեր
դուցէ արթնոյս. ամէն ու
աւ ձեզ՝ ըղձի գոսին ընդ
մէջ ուժոյն՝ և բազմացուս
ցէ զնա. և ունկնալ պատ
ուեսցէ զնոսա։

ժանի գանի ինչ գործիցէ,
Ա. որ ոչն գիտիցէ, և ոչ
արբցէ գոն բազում։
Ա. Ծառայ՝ որ գիտիցէ
զկամս տեառն իւրոյ, և ոչ պատ
րաստեացէ ըստ կամացն նորա։
դիցէ։
Ա. Ամէն ասեմ ձեզ՝ զի
ընդ ամենայն նոր ընդ անհաւատս
մարդոյ։
Ա. Ոչ կարծիցէք՝ զոյ որդի
բաստաք՝ զի յորում ժամու
Ա. Դուք եղերուք պատ
հասանել ի տուն իւրում։
հակերտ, և ջոպար ի թոյլ տան
յորում ժամու գոզ գայ՝
Ա. Այց զոյն գիտիցէք՝ թէ գիտեր տանուտէրն
ի ո՞ր պահու գողն գայ
և գոյցէ պահու եկեսցէ
գիշերն ծառայքն պահիցէ։
Ա. Եւ եթէ կիսիկրծդ-կամ
գիշերին պահու եկեսցէ
և գոյցէ պանպէս , երանի
տեսցէ զնոսա։
Ա. Այս զոյն գիտիցէք՝ թէ եթէ գիտեր տանուտէրն
ի ո՞ր պահու գողն գայ
և գոյցէ պանպէս , երանի
տեսցէ զնոսա։
Ա. Եւ դուք պատրաստ լերուք՝ զի յորում ժամու
ոչ կարծիցէք՝ գոյ որդի
մարդոյ։
Ա. Ո՞վ պետրոս . ասէ՝ առ
մեզ առակդ զուտակդ
զոյդ՝ եթէ առ ամենեսեան,
Ա. Եւ տէր ասէ՝ ով իցէ հա
ւատարիմ անտէս և խոհե
ման, զոր կացուցէ տէր իւր
ծառայից իւրոց՝ տալ նոցա
չափ ժամու ի ժամու զկերա
կուր։
Ա. Երանի ինձ Տեառնիցն այ
նոցիկ՝ զորս եկեալ տեսեր
դուցէ արթնոյս. ամէն ու
աւ ձեզ՝ զի գոսին ընդ
մէջ ուժոյն՝ և բազմացուս
ցէ զնա. և ունկնալ պատ
ուեսցէ զնոսա։

ՃԿԱ Ա

Ա՛ստղ և ցժողովուրդն, յորժամ առեալ
ծագէալ յտրեւմտից, իսկ
կոյն առեալ, մեռ անձրեւ
գայ. և լինի պնակեալ:
Ա՛ւ յորժամ հարցու շընչ
չեալ՝ առեալ մեռ խորշակ
լինի. և լինի պնակեալ:
Ա՛ղջուղբն՝ զերեսս երկ
նի և երկրի գիտեալ վոչ
ձեւ. իսկ ցժամանակս զայս
զի արդ ոչ վոյնձեալ:
Ընդ ՃԿԲ Ա
ՅՈրժամ երեսպեաս ընդ
ոսոխի քուամ առ իշխան,
ի ձմռնասարսին առաւ ցՀՆ
շինն զերծանել ի նմանէ.
զի գուցէ քարշեալ զքեզ
առ գատաւորն. և գատաւորն
մատնիցէ գահճի. և դու
հիճն սրկանիցէ ի բանտ:
Ա՛ւաւ քեզ. ոչ ելանիցես
անտի՝ մինչև հատուցանիցէ
գեռ զերեսին բնիմանն:
Ա՛ղկեն ամանք ի նմին ժա ՃԿԳ
մանակի. և պատուեցին նը ՃԿԴ
ա՛ն վասն գալիլեացւոցն. ՃԿԵ

և հարան ի սակաւս խաւմէ:
ժերմ. սակաւս ի հարանէ,
ա. և արդի ի հօրէ. մայր
ա. և երկուքն հերիւց:
Ա՛ամանեսցի, հայր յորդ
նեալք. երեքն հերիւց
հինգ ի տան միում բաժա
ասեմ ձեզ՝ այլ բաժինս:
Օ՛ի եղիցին յայսմհետէ
թէ եւի տալ հերիւր. ո՛չ
ամրիք, եթէ խաղալոյ
մինչև կատարեսցին:
Ա՛ւ մկրտուի մի ունիմ մկրտ
ուիլ. և զի արդ փութամ
ուբ եւի արկանել
հերիւր. և զինչ՝
կամիմ, թէ արդէն
իսկ բորբոքեալ:
Տէ՛ր մեր Յ՚ՍՈՒՍ ասէ՝
«Խնդիր նե՛ր»,
Ջեզանէն ի նմանէ:
ցաւ, առաւել ևս պահան
ըուամ բազում առանդէ
խնդրեսցի ի նմանէ. և ո՞
ասրբեցէ զան սակաւ ամի,
որում շատ առնու, շատ

թզենւոջդ՝ և ոչ գտանեմ:
արդ՝ կտրեա զդա, ընդէր
և զերկիրդ խափանէ:
Եւ պատասխանի եւ
ասէ, ասեմ, թող զդա այս
ամ եւս, մինչեւ շուրջ ըղ
դալաւ բրեցից՝ և արկից
զպարղ:
Թերեւս արասցէ զպտուղ
ապա թէ ոչ յառաջ եւս,
հատցես զդա:

Հինգերորդ կիւրակէ, Հինգ շաբաթ:

ՏԵՐՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ.

Ե ուտուցանէր ի
միում ժողովրդա
նոցացն ի շաբաթի
սրն:
Եւ ահա կին մի՝ զոր ունէր
ոգի հիւանդութեան, ամի ու
թուսուսան, և էր կուկա
մեալ, և ոչ կարէր ամենե
ւին ի վեր հայել:
Եւ տեսեալ զնա Յի՝ կո
չեաց ասելով զնա, և ասէ ցնա.
կին դու՝ արձակեալ ես ի
հիւանդութենէ քումմէ:
Եւ եդ ի վրէ նր ձեռն. և

որոց զարիւնն պիղատոս
խառնեաց ընդ զոհսն նոց:
Պատասխանի եւ ասէ
ցնա. Համարիք եթէ պնդ
գալիլեացիք եղեն մեղաւ
որք քան զամենայն մարդիկ
զի զայնպիսի անցս կրեցին:
Այլ ասեմ ձեզ. այլ եթէ
ոչ ապաշխարիցէք՝ ամենե
քեան նմանապէս կորնչիցիք:
Կամ նոքա ուԹուսուսան
քեն, յորոց վէր աշտարակն
անկաւ ի սելովամ, և սպա
նան զնա. Համարիք, Թէ
նոքա պարտապանք եղեն
քան զամենայն մարդիկ՝ որք
բնակէալք են յԵրեմ:
Այլ ասեմ ձեզ. այլ եթէ
ոչ ապաշխարիցէք, ամենե
քեան նմանապէս կորնչիցիք:
Ասաց և զառակս զայս.
Թզենի մի էր ուրուքն տն
կեալ յայգւոջ իւրում, և
եկն խնդրել զպտուղ ի
նմանէ՝ և ոչ եգիտ:
Ասէ տէրն այգեպանին, ահա
երեք ամք են յորմէ հետէ
դամ խնդրել զպտուղ ի

զորձելին ի նմանէ։

Այլ սակրաւորաւ նմանէ սր քայուի ՝ եւ սրուեալ նմանէ նոյնպէս նոյնանեցուցիչ գինւոյ։

Այսպէս է հաստատ մանկանեալ. զոր տեսեալ մարդոյ՝ էարկ ի պատուհաս իւր ։ ամբաստանէ եւ եղև ծառ ։ եւ թուչունքն երկնից բնակեալ էին ի նմա տալս նորա։

Այլ դարձեալ ասէ՝ սուտ նմանութեամբ զարքայութիւն սատուածոյ։

Այսպէս է խմորոյ՝ զոր ա առեալ կնոջ՝ թաքոյց յարէր երից գրուշոց՝ մինչեւ խմո րեցաւ ամէն։

Ձէ՞ն մեր Ա՞ՐԱՒ.

Հինգերորդ կէ՞ս, ա-էջ-ին։

Ե՞ր չիջէր ընդ քոյ զարթ եւ ընդ գիւղ ուստեղանէր ։ եւ ուստեղանէր զանասպարտ արս՝ բերել հեծեմ։

Այսպէս եղեն ամենայն որք ունին հարստութիւն ի մամոնայ անիրաւութեան, զի երբ լինիցի պակասել, ընկալցին զնոսա ի հաւիտենական տունս։

Այլ զայս իբրեւ ասէր, յայտնի եղեւ ի շաբաթուն։ Եւ ժամ մի ետ անդ կայր, եւ ամենայն ուրեք ի վեր ամբարձեալ ի կապալ տանէր զնոսա։ Թուտասան տարիք էր որ ցաւագին տանջանաւ հիւանդ էր զոր Յիսուս ասէ, կին զի կապեաց սատանայ ահաւասիկ զդուստր Աբրահամու զոր կապեաց սատանայ ահաւասիկ տասն ութ ամ։ Եւ արձակեալ ի կապէ ժամ

Եւ ասէ, կին ազատեցար ի տկարութենէդ։ Եւ եդ ձեռս ի վերայ նորա, եւ ուղիղ եղեւ։ Եւ փառաւորէր զԱստուած։

Պատասխանի եւ ժողովարանապետն, որ բարկացեալ էր զի ընդ շաբաթու բժշկեաց Յիսուս, եւ ասէ ցժող ղովուրդն՝ վեց օր են յորս պարտ է գործել՝ յայնս եկեալք եւ բժշկեցարուք եւ ոչ յաւուր շաբաթու։

Պատասխանի եւ ասէ Տէր, եւ ասէ, կեղծաւորք՝ ի շաբաթուն ոչ արձակէ զեզն իւր, կամ զէշ ի մարդ՝ եւ տանի տայ ջուր։

Իսկ այս դուստր աբրահամու էր, զոր կապեաց սատանայ ահաւասիկ տասն ութ ամ։ Եւ ամենայն ժողովուրդն ուրախ լինէր ի վերայ ամենայն փառաւորութեանցն, որք

լոյ էին։ Եւ նոյն ասէ ցնոսա։

Ա՞ր ոք ի ձէնջ որ էշ կամ եզն կապեալ ունի, ուրբ ելիցէ զնա ի մսուրէն եւ տանիցէ ջուր։

Եւ զայս ասելով ամենայն հակառակորդքն նորա ամաչէին, եւ ամենայն ժողովուրդն ուրախանայր ի բոլոր փառաւորութեանցն որ լինէին նմանէ։

Ասէ ցնոսա առակ այս, եւ ասէ, զի՞նչ է արքայութիւն երկնից, եւ զի՞նչ նմանեցուցից զայն։

Նման է հատու մանանխոյ, զոր առեալ մարդ՝ էարկ ի պարտէզ իւր ։ աճեցաւ եւ եղեւ ծառ ։ եւ թռչունքն երկնից բնակեալ էին ի ճիւղս նորա։

Այլ դարձեալ ասէ՝ սուտ նմանեցուցից զարքայութիւն սատուածոյ։

Նման է խմորոյ՝ զոր ա առեալ կնոջ՝ թաքոյց յարէր երից գրուշոց՝ մինչեւ խմո րեցաւ ամէն։

Ձէ՞ն մեր Ա՞ՐԱՒ.

Հինգերորդ կէ՞ս, ա-էջ-ին։

Ե՞ր չիջէր ընդ քոյ զարթ եւ ընդ գիւղ ուստեղանէր ։ եւ ուստեղանէր զանասպարտ արս՝ բերել հեծեմ։

Այսպէս եղեն ամենայն որք ունին հարստութիւն ի մամոնայ անիրաւութեան, զի երբ լինիցի պակասել, ընկալցին զնոսա ի հաւիտենական տունս։

Այլ զայս իբրեւ ասէր, յայտնի եղեւ ի շաբաթուն։ Եւ ժամ մի ետ անդ կայր, եւ ամենայն ուրեք ի վեր ամբարձեալ ի կապալ տանէր զնոսա։ Թուտասան տարիք էր որ ցաւագին տանջանաւ հիւանդ էր զոր Յիսուս ասէ, կին զի կապեաց սատանայ ահաւասիկ զդուստր Աբրահամու զոր կապեաց սատանայ ահաւասիկ տասն ութ ամ։ Եւ արձակեալ ի կապէ ժամ

Եւ ասէ, կին ազատեցար ի տկարութենէդ։ Եւ եդ ձեռս ի վերայ նորա, եւ ուղիղ եղեւ։ Եւ փառաւորէր զԱստուած։

Պատասխանի եւ ժողովարանապետն, որ բարկացեալ էր զի ընդ շաբաթու բժշկեաց Յիսուս, եւ ասէ ցժող ղովուրդն՝ վեց օր են յորս պարտ է գործել՝ յայնս եկեալք եւ բժշկեցարուք եւ ոչ յաւուր շաբաթու։

Պատասխանի եւ ասէ Տէր, եւ ասէ, կեղծաւորք՝ ի շաբաթուն ոչ արձակէ զեզն իւր, կամ զէշ ի մարդ՝ եւ տանի տայ ջուր։

Իսկ այս դուստր աբրահամու էր, զոր կապեաց սատանայ ահաւասիկ տասն ութ ամ։ Եւ ամենայն ժողովուրդն ուրախ լինէր ի վերայ ամենայն փառաւորութեանցն, որք

զոր անգամ կամեցայ ժողովել
քեզ պատ. քանիցս
կոտորելիր զմարդասիրս, և
քարկոծ առնելիր զառաքեալս
զոր ահա լքանիք, որք է
զիցեն առաջինք. և իցէն
առաջինք, որք լինիցեն յետ
սմին:

Նահն առաքեան
ամանք վարիսեցիք, և ա
առն. էլ և գնաց առաջի. զի
հերծուէս կամի սպանա
նել զքեզ:

Այնուհետև կամիցի՝
առցէ զքեզ զինուորեալ՝
մինչ. ահաւասիկ հանեմ
զձեզ. և բժշկութիւն կատա
րեմ այսօր, և վաղիւն, և
երեքի աւուր կատարիմ:
Այլ պարտ է այսօր, և
վաղիւն, եւ միւսում աւուր
գնալ. զի ոչ է մարգի մար
գարէի կորնչիլ արտաքոյ
քան զԵրուսաղէմ:

Երուսաղէմ, Երուսաղէմ, որ
կոտորես զմարգարէս, և
քարկոծ առնես զառաքեալս
քո պատ. քանիցս
անգամ կամեցայ ժողովել

զորդիս քո, որպէս հաւաքէ
հաւ զսերունդս իւր ընդ
թեւս, և ոչ կամեցայ
Ահաւասիկ թողցի ձեզ
տուն ձեր աւեր. և ասեմ
ձեզ, զի ոչ տեսանիցէք
զիս մինչև եկեսցէ ժամ
որ ասիցէք. Օրհնեալ որ
գայ յանուն Տեառն:

Եւ մտեալ նորա յերուսաղէմ,
եղև ամենայն քաղաքն
ի շարժի՝ ասելով. Ո՞վ
է սա: Եւ ժողովուրդքն
ասէին. Սա է Յիսուս
մարգարէն յԱզարէթ
Գալիլեացւոց:

Եւ մտեալ Յիսուս յտաճարն
Աստուծոյ, հանէր զամե
նայն վաճառականս
եւ զգնողս յտաճարին,
և զսեղանս դրամա
փոխացն, և զաթոռս
վաճառողացն աղաւնեաց
կործանեաց:
Եւ ասէ ցնոսա. Գրեալ է.
Տուն իմ տուն աղօթից
կոչեսցի. դուք արարէք
զայն որջ աւազակաց:
Եւ մատուցին առ նա
կոյրք և կաղք յտաճարին,
և բժշկեաց զնոսա:
Տեսեալ ապա քահանայապետացն
և դպրացն զսքանչելիսն զոր
արար, և զմանկտիսն
աղաղակելս յտաճարին
և ասելս. Օրհնութիւն
Որդւոյ Դաւթի. բարկացան
յոյժ:
Եւ ասեն ցնա. Լսես զինչ
ասեն սոքա: Ասէ ցնոսա
Յիսուս. Այո. ոչ երբէք
ընթերցարուք զի ի բերանոց
մանկանց և ծծկերաց
պատրաստեցեր զգովեստ:
Եւ թողեալ զնոսա, ել
արտաքս ի քաղաքէն ի
Բեթանիա, և հանգեաւ
անդ:

բար
ցին քեզ վատք առաջի
ղէն մեռանիս. յայնժամ էղի
սիցէ ցքեզ. բարեկամ՝ի
ւէր մնասիս. յորժամ էղի
Այլ յորժամ կոչիցիս, էր
թիջէք՝բազմաջէր իւեսին
առղոջ. ղի յորժամ գայ
ցէ՝ որ կոչուցն զքեզ, ես
վաշտի հանիցէ զնա՝ յոլ
կանիցի՝ի ջնորհս. ոչ վաղ
ի ձէնջ էշ, կամ էղն ան-
ւոր շաբաթու.
Այս ոչ կարացին տալ նման
պատասխանի առ այն:
Այսց և առ կոչնականն
առակ մի. Հայեցեալ թէ
ղևարդ բարձ ընտիր լինի՞
ին, ասէ ցնոսա:
Յորժամ կոչիցէ զք զքեզ
ի հարսանիս, կամ՝ի կո՞
ջնէնս. մի՛ բազմիցիս յառա
ջին բարձին. գուցէ պատ
ւականագ այնևս քան զքեզ
իցէ կոչեցեալ՝ի նմանէ:
Այս եկեալ՝ որ զքեզ և զ
նա կոչեաց՝ ասիցէ ցքեզ.
առ սմա առղի. և ապա
ականիցիս ամօթով զբէ
տին առղին ուսկիւ:
Այլ յորժամ կոչիցիս, եր
թիջէք՝բազմաջէր իւեսին
առղոջ. ղի յորժամ գայ
ցէ՝ որ կոչեացն զքեզ, ես
սիցէ ցքեզ. բարեկամ՝ի
ւէր մնասիս. յայնժամ էղի
Այս ոչ կարացին տալ նման
պատասխանի առ այն:
Այսց և առ կոչնականն
առակ մի. Հայեցեալ թէ
ղևարդ բարձ ընտիր լինի՞
ին, ասէ ցնոսա:
Յորժամ կոչիցէ զք զքեզ
ի հարսանիս, կամ՝ի կո՞
ջնէնս. մի՛ բազմիցիս յառա
ջին բարձին. գուցէ պատ
ւականագ այնևս քան զքեզ
իցէ կոչեցեալ՝ի նմանէ:
Այս եկեալ՝ որ զքեզ և զ
նա կոչեաց՝ ասիցէ ցքեզ.
առ սմա առղի. և ապա
ականիցիս ամօթով զբէ
տին առղին ուսկիւ:

Այս ահա պր ոմն էր անդ
ջոդոզեալ առաջի նր:
Պատասխանի ետ յն՝ և ա
ած ցօրինուածս՝ և ցփարիս
սիցես՝ էթէ արժան իցէ
ի շաբաթու բժշկել
Այս նորա լուռ եղեն. և
բռուն հարեալ զնանիկ՝ բը
ժշկեաց զնա՝ և արձակեց:
Այս ասէ ցնա՝ որ ուրուք

ւ էեզև՛ի մտանել
նր՝ ի տուն ու՞
բուոյն իշխանացն
փարիսեցւոց՝ ի շաբաթու
ուսուել հաց. և նոքա սպա
սէին նմա:

Տէն մերոյ Յ՚ԻՒՆ.

Հնչէ՞ւ "Լու", Շ ջբուե՞ւ",

զորդիս քո՝ ոտ հաւ զձայ
դըս իւր ընդ թևաք՝ և ոչ
կամեցայք:
Այս Թողեալ լեցի ձեզ
տուն ձեր՝ բայց ասեմ ձեզ՝
էթէ ոչ և տեսանիցէք
զիս, մինչև ասիցէք՝ օրհ
նեալ եկեալ յանուն
տեառն:

Եւ նոյն ասէ ցնա. այր ոմն
գործեաց ընթրիս. և հրա-
ւիրեաց զբազումս:
Եւ առաքեաց զծառայ
իւր ի ժամու ընթրեացն,
կոչել զհրաւիրեալսն, թէ
եկայք. զի ահա առակ
պատրաստ է ամենից:
Եւ սկան ամի ըստ միոջէ
ամենեքեան հրաժարիլ.
առաջինն ասէ. ագարակ
գնեցի. և հարկ է ելանել
և առնուլ զնա. աղաչեմ
զքեզ կալ զիս հրաժարեալ:
Եւ միւսն ասէ. լուծս հինգ
եզանց գնեցի. և երթամ
փորձել զնա. աղաչեմ զքեզ
կալ զիս հրաժարեալ:
Եւ միւսն ասէ. կին ա-
ծի, և վասն այնորիկ ոչ կարեմ
գալ:
Եւ եկեալ ծառայն պատ-
մեաց զայս՝ նոցա իւրում.
յայնժամ բարկացեալ տէ-
նուսէրն՝ ասէ ցծառայն
իւրում. վաղվաղակի՛ ել ի հր-
ապարակս և ի փողոցս
քաղաքին. և զքաղաս՝ և
զկաղեւ

և զկոյրս՝ և զկուզս՝ և զկաղս՝ և զհիւանդս՝ և զառողջս՝ և զկենդանիս՝ և զմեռեալս՝ և զկորուսեալս՝ և զգտեալս՝ և զանարգս՝ և զանարգելիս՝ և զանարգելեացս՝ և զանարգելեացս՝ և զանարգելեաց

զի ի մի աշակերտս լինիլ։

Ո՞վ ոք բառնայ զվառ իւր և զպայ զկնի իմ, ոչ կայ ինձ. որ ոչ հրաժարեսցի ամենայն ընչից իւրոց, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինիլ։

Ո՞րպէս ոչ՝ մինչդեռ հետաքրքրեն ի քեզ հրեշտակք ի խաղաղութեան ի՛ր։

Ո՞վ ոք ի ձէնջ կամիցի շինել աշտարակ, և ոչ նախ նստեալ հաշուարկ ծախսին ընդ եթէ ունիցի բաւական ի կատարումն։

Զի գուցէ իբրև արկանիցէ զհիմն և ոչ կարասցէ կատարել, ամենայնքեան՝ որք տեսանիցեն՝ սկսանիցեն ծաղր առնել զնա։

Եւ ասել. եթէ այս այր սկսաւ շինել՝ և ոչ կարաց կատարել։

Կամ ո՞ր թագաւոր երթեալ տայցէ պատերազմել ընդ թագաւորի, և ոչ նախ տեղի նախ խորհիցի. եթէ կարօղ իցէ ասան հազարաւ զդէմ ունել այնորիկ՝ որ գայցէ ի վերայ նորա քսան հազարաւ։

Այլապէս ոչ՝ մինչդեռ հեռագոյն իցէ հրեշտակն ի նմանէ՝ խնդրէ առաքել աղաչս զի՛ խաղաղութիւն։

Այսպէս ամենայն ոք ի ձէնջ, որ ոչ հրաժարեսցի ամենայն ընչից իւրոց, ոչ կարէ իմ

վսեռս՝ և զկաղս՝ և զկոյրս մոյծ այսր։

Եւ ասէ ծառայն. տէր, եղեւ որոյ հրամայեցեր, և կայ և տեղի։

Եւ ասէ տէրն ցծառայն. ել ի ճանապարհս և ի ցանկըս. և արա այսր մտանել, զի լցցի տունս իմ։

Այսեմ ձեզ. զի ոչք այնոցիկ կոչեցելոց ճաշակեսցէ ընթրեացս իմոց։

Ա ՔՐԵՐԱՑՒՆ ԿԵՑՈՒԱԾՔ ՀԱՏՈՑՆ։

ՂՈՒԿԱՅ ԺԵ ԿԱՐԳ ՕՐՆ.

Եւ էրթային ընդ նմա ժողովուրդք բազումք. և դարձեալ և ասէ ցնոսա։

Եթէ ոք գայ առ իս և ոչ ատիցէ զհայր իւր և զմայր. և զկին իւր, և զորդիս. և զեղբարս և զքոյրս. նաև զանձն ևս իւր, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինիլ։

Ո՛վ որ ոչ բառնայ զխաչ իւր և գայ զկնի իմ՝ ոչ կայ

Եւ երթայ ի տուն. կոչէ զբարեկամս եւ զդրացիս. եւ ասէ ցնոսա. ուրախ եղէք ընդ իս. զի գտի զոչխարս իմ զկորուսեալս։

Ասեմ ձեզ. զի այսպէս է ուրախութիւն յերկինս վասն մի մեղաւորի որ ապաշխարէ քան վասն հարիւն արդարոց՝ որոց չիցէ պիտոյ ապաշխարութեան։

Կամ որիվ իցէ կին. որոյ ի ձեռն դրամք տասն. եւ երթ կորուսանիցէ զդրամն մի. ոչ լուսանիցէ զվերակ. եւ ածիցէ զսուտ ի տան. եւ խնդրիցէ ամենայն՝ մինչեւ գտանիցէ։

Եւ երբեմն գտանէ, կոչէ զբարեկամս եւ զդրացիս եւ ասէ. ուրախ եղէք ընդ իս. զի գտի զդրամն իմ՝ զոր կորուսի։

Ընդդէմ՝ ասեմ ձեզ՝ ուրախութիւն եղիցի առաջի հրեշտակաց աստուծոյ ի վասն միոյ մեղաւորի՝ որ ապաշխարիցէ։

Եւ

Եւ էր մարդ առնա՝ եւ ունէր երկուս որդիս։

Եւ կրտսերն ի նոցանէ ասէ հարցն. հայր. տուր ինձ զբաժինն իմ՝ որ ինձ հասանիցէ ի քէնջ։ Եւ նա բաժանէ նոցա զկեանսն։

Եւ ոչ յետ բազում աւուրց՝ ժողովեալ կրտսերն զամենայն ինչս իւր՝ գնաց ի հեռի երկրէ. եւ անդ ցրուեաց զկեանսն իւր՝ կեալ անառակութեամբ։

Եւ յորժամ ամենայն ինչս նորա վատնեցան. եղեւ սով սաստիկ յերկրին յայնմիկ. եւ նա սկսաւ կարօտանալ։

Եւ գնաց եհան զանձն իւր առնէ մի՝ որ բնակէր յերկրին յայնմիկ. եւ առաքեաց զնա յագարակս իւր՝ արածել զխոզս։

Եւ ցանկայր լնուլ զորովայն իւր ի տարեաց՝ զորս ուտէին խոզքն. եւ ոչ ոք տայր նմա։

Եւ ի միտս եդեալ՝ ասէ. քանի՞ մարդիկ ի տան հաւր իմոյ յաւելուածս ունին առատս հացից. եւ ես սովիւ կորնչիմ։

Յարուցեալ երթիցեմ առ հայր իմ. եւ ասիցեմ ցնա. հայր. մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. եւ ոչ եմ արժան կոչեցեալ որդի քո. արա զիս իբրեւ զմի ի մշակաց քոց։

Եւ յարուցեալ եկն առ հայր իւր։ Եւ մինչդեռ նա հեռի էր, ետես զնա հայրն. եւ գթացաւ. եւ վազեալ անկաւ ի վիզս նորա. եւ համբուրեաց զնա։

Եւ ասէ ցնա որդին. հայր. մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. եւ ոչ եմ արժան կոչեցեալ որդի քո։

Եւ ասէ հայրն առ ծառայս իւր. հանէք զպատմուճանն առաջինն. եւ զգեցուցէք զնա. եւ տուք մատանի ի ձեռն նորա. եւ կօշիկս յոտս նորա։

Եւ բերեալ զհանդերձ զկերակուր, սպանէք. եւ կերիցուք եւ խնդասցուք։

Զի որդիդ իմ այս մեռեալ էր. եւ կենդանացաւ. կորուսեալ էր. եւ գտաւ։ Եւ սկսան խնդալ։

Եւ էր որդի նորա մեծ յագարակի. եւ իբրեւ եկն. մերձեցաւ ի տանն. լուաւ զձայն երգոց եւ զպարուց։

Եւ կոչեցեալ մի ի մանկանցն՝ հարցանէր զինչ իցէ այս։

Եւ նա ասէ ցնա. եղբայր քո եկն. եւ սպան հայր քո զկերակուր, զի զնա առողջ ընկալաւ։

Եւ բարկացաւ եւ ոչ կամէր մտանել։ Եւ ելեալ հայրն՝ աղաչէր զնա։

Եւ նա պատասխանի ետ հաւրն. ասէ. ահա այսչափ ամս ծառայեմ քեզ. եւ ոչ երբէք զպատուիրանս քո անցի. եւ ինձ ոչ երբէք ետուր զերեկս մի՝ զի ընդ բարեկամս իմ խնդասցայց։

Իսկ որդիդ քո այս՝ որ կերեալ զկեանսն քո ընդ պոռնիկս՝ եկն. սպան նմա զկերակուր, զի զնա առողջ ընկալաւ։

Եւ ասէ ցնա հայրն. որդեակ. դու միշտ ընդ իս ես. եւ ամենայն որ իմ է՝ քո է։

Եւ զուարճանալ եւ խնդալ պարտ էր. զի եղբայր քո այս մեռեալ էր. եւ կենդանացաւ. կորուսեալ էր. եւ գտաւ։

ի տան հօր իմոյ հացք լինիցի և ես տատ սովամահ կորնչիմ։

Յարուցեալ գնայից առ հայր իմ։ և ասացից ցնա. հայր՝ մեղայ յերկինս՝ և առաջի քո. ոչ եմ արժանի կոչիլ որդի քո։

Եւ ասէ հայրն ցծառայս իւր. վաղվաղակի հանէք զպատմուճանն առաջինն, և ազդեցէք նմա. և տուք զմատանի ի ձեռս նր. և կօշիկս յոտս նորա։

Եւ առեալ զեզն պարտասուն, եկեալ ի վարձկանաց քոց։

Եւ յարուցեալ եկն առ հայր իւր. և մինչդեռ հեռագոյն էր, եւտես զնա հայրն՝ և գթացաւ. յարեաւ և ընթացաւ ընդ առաջ. անկաւ զպարանոցն նր, և համբուրեաց զնա։

Եւ ասէ ցնա որդին. հայր, մեղայ յերկինս՝ և առաջի քո. ոչ եմ արժանի կոչիլ որդի քո։

Եւ հայրն ցծառայս իւր. վաղվաղակի հանէք զպատմուճանն առաջինն, և ազդեցէք նմա. և տուք զմատանի ի ձեռս նր. և կօշիկս յոտս նորա։

Եւ առէք զեզն պարտասուն, եկեալ ի վարձկանաց քոց։

Եւ ոչ ևս եմ արժանի կոչիլ որդի քո. առ զիս իբրև զմի ի վարձկանաց քոց։

Եւ յարուցեալ եկն առ հայր իւր. և մինչդեռ հեռագոյն էր, եւտես զնա հայրն՝ և գթացաւ. յարեաւ և ընթացաւ ընդ առաջ. անկաւ զպարանոցն նր, և համբուրեաց զնա։

Եւ ասէ ցնա որդին. հայր, մեղայ յերկինս՝ և առաջի քո. ոչ եմ արժանի կոչիլ որդի քո։

Եւ հայրն ցծառայս իւր. վաղվաղակի հանէք զպատմուճանն առաջինն, և ազդեցէք նմա. և տուք զմատանի ի ձեռս նր. և կօշիկս յոտս նորա։

Եւ առէք զեզն պարտասուն, եկեալ ի վարձկանաց քոց։

Եւ ոչ ևս եմ արժանի կոչիլ որդի քո. առ զիս իբրև զմի ի վարձկանաց քոց։

Եւ յարուցեալ եկն առ հայր իւր. և մինչդեռ հեռագոյն էր, եւտես զնա հայրն՝ և գթացաւ. յարեաւ և ընթացաւ ընդ առաջ. անկաւ զպարանոցն նր, և համբուրեաց զնա։

Եւ ասէ ցնա որդին. հայր, մեղայ յերկինս՝ և առաջի քո. ոչ եմ արժանի կոչիլ որդի քո։

Եւ հայրն ցծառայս իւր. վաղվաղակի հանէք զպատմուճանն առաջինն, և ազդեցէք նմա. և տուք զմատանի ի ձեռս նր. և կօշիկս յոտս նորա։

Եւ առէք զեզն պարտասուն, եկեալ ի վարձկանաց քոց։

Եւ ոչ ևս եմ արժանի կոչիլ որդի քո. առ զիս իբրև զմի ի վարձկանաց քոց։

Եւ յարուցեալ եկն առ հայր իւր. և մինչդեռ հեռագոյն էր, եւտես զնա հայրն՝ և գթացաւ. յարեաւ և ընթացաւ ընդ առաջ. անկաւ զպարանոցն նր, և համբուրեաց զնա։

Եւ ասէ ցնա որդին. հայր, մեղայ յերկինս՝ և առաջի քո. ոչ եմ արժանի կոչիլ որդի քո։

Եւ հայրն ցծառայս իւր. վաղվաղակի հանէք զպատմուճանն առաջինն, և ազդեցէք նմա. և տուք զմատանի ի ձեռս նր. և կօշիկս յոտս նորա։

Եւ առէք զեզն պարտասուն, եկեալ ի վարձկանաց քոց։

< Ի՞նչ պատահեցաւ >

բակ, և զենքը՝ կերիցուքն
և ուրախ լինցուք։
Ո՛վ ի այս որդի համառեալ
էր, և եկեալ՝ կորուսեալ
էր, և գտաւ. և սկսան
ուրախ լինիլ։
Նա էր երեց որդի նոր յայ
գարակին. և մինչդեռ գայր՝
և մերձ էղև ի տունն, լը
սաւ ձայն երգոյն և պար
բուց։
Նա կոչեալ առ ինքն զմի
ի ծառայիցն հարցանէր՝
թէ զինչ լիցի այն։
Նա նա ասէ ցնա. զի էղ
բայր քո եկեալ է. և է
զեզն հայր քո զերգն պարս
րակ. զի ողջամբ ընկալաւ
զնա։
Բարկացաւ՝ և ոչ կամէր
մտանել. և հայրն էլեալ
սրտաբո՝ աղաչէր զնա։
Պատասխանի էառ և ասէ
ցհայրն. այս քանի՞ամք են՝
զի ծառայեմ՝ քեզ. և երբ
ևիցէ զպատուիրանսն քոյ
ոչ անցի. ու՛մ ի երբեք ոչ
էառուրինձ՝ զի ուրախ էղէ

ընդ բարեկամս իմ։
Նա յորժամ եկն որդիդ
քո այդ՝ որ եկեր զկեանս
քո ընդ պոռնիկս, զեզներ
դամն զերգն պատրաստակ։
Նա ասէ ցնա. սիրեակ,
դու հանապազ ընդ իս ես.
և ամ՛ որ ինչ իմ է՝ քո է։
Այլ ուրախ լինիլ՝ և ախտալ
պատ էր. զի եղբայր քո
այս՝ մեռեալ էր, և եկեաց.
կորուսեալ էր, և գտաւ։

Ա էջերէ՛ կէ՛, Աբէ՛ ջբ՛։

Տէն մեր Յ՚ՐՒ.

Ե ասէր առ աշա
կերտան. այր մի էր
մեծատուն. որոյ էր
անառակ. և եղև զինանիկ
ամբաստանուի. առ նմա թէ
վատնիցէ զինչս նորա։
Կոչեաց և ասէ ցնա. զինչ
է այս, զոր լսեմ զքէն.
տուր զհամար անառակու
թեան. զի ոչ ևս կարես լինիլ
տնտես։
Ասէ ընդ միտս ևւր տէր
տեան. զինչ գործեցից. զի
այր

Ա՛ր ես ձեզ ասեմ. ասաց
ընկերին ձեռ՝ ի տարկան
յոյժ խոհեմ պակասիցի պան՝
մոնայէ անիրաւութիւն՝ զի
ընկալցին զձեզ՝ ի յաւիտեան
յաւիտենականս։

Որ ի փոքուն հաւատարիմ
է, եւ ի բազմին հաւատարիմ
է. եւ որ ի փոքուն անիրաւ
է, եւ ի բազմին անիրաւ է։
Եթէ արդ՝ ի մամոնային
մամոնային չեղէք հաւա-
տարիմք. զձշմարիտն ձեզ
ո՞ հաւատասցէ։

Եւ եթէ յօտարին չեղէք
հաւատարիմք. զձերն ո՞
տացէ ձեզ։

Ոչՙ ծառայ կարէ եր-
կուց տէրանց ծառայել. զի
եւ զմին ատիցէ, եւ զըմ-
միսն սիրիցէ. կամ զմին
մեծարիցէ, եւ զմիւսն ար-
համարհիցէ. ոչ կարէք աս
ծառայել եւ մամոնայի։

Լսէին զայս ամենայն
բիսեցիքն՝ որ էին, եւ անպա-
տին զնա։

Եւ

ասաց ցայգաբերանց։

Ոչ իմ հանէ զանառաքելն.
զործել ոչ կարեմ՝ մուրա
նալ ամաչեմ։

Ա՛խտեմ զինչ արարից. զի
յոյժ՝ ի բաց լինիցիմ՝ ի
անառաքելոյն՝ ընկալցին զիս
՝ի տունս իւրեանց։

Եւ կոչեալ առ ինքն զ-
ոսա միոջէ՝ ի պարտատուաց
տեաց ասէ ցառ-
ջինն, քանի՞ ինչ պարտ
ես իմոյ տեառն։

Եւ նա ասէ, հարիւր մեր
ձիթոյ. ասէ ցնա՝ կա զքեզ
քո՝ եւ նիստ գրեա վաղվա
ղուկն հինսուն։

Յետոյ ասէ ցմիւսն՝
դու քանի՞ ինչ պարտիս.
եւ նա ասէ՝ հարիւր քոռ
ցորենոյ. եւ ասէ ցնա՝ կա
զքեզ քո՝ եւ նիստ գրեա
ութսուն։

Եւ գովեաց տէրն զտն-
տեսն անիրաւութեանն՝ զի խոհ
եմութեամբ արար. զի որդիք աշ
խարհիս սորա՛ւրիկ իմաստունք
քան զորդիս լուսոյ ազգաւ իւրեանց
քան։

Եւ արդ առ առատ մխիթարի.
Նոյնպէս զչարչարանսն.
Եւ զարհուրելի յարութիւնն
Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ.
Եւ զհամբարձումն յերկինս.
Եւ զերկրորդ գալուստն
Ի դատաստան կենդանեաց
Եւ մեռելոց.

Եւ զայս ամենայն հաւատամք
Եւ խոստովանիմք.
Եւ ապաւինիմք ի տուղայ տառի:
Եւ առ սա ցնծամ արդարեւ.
Զի ընկալաւ զաղերսիս քո ի
Հեծանս քոյս. եւ զաղաչս
Ոգւոյդ սիրելւոյ, զի ընկալ
Զայս անդէն զաւարիս քո ի
Ձեռանէ քումէ. եւ զաղաչս
Ոգւոյդ սիրելւոյ, զի ընկալ
Զայս անդէն զաւարիս քո ի
Ձեռանէ քումէ. եւ զաղաչս
Ոգւոյդ սիրելւոյ, զի ընկալ
Զայս անդէն զաւարիս քո ի
Ձեռանէ քումէ. եւ զաղաչս

Եւ ասէ ցնոսա աբրահամ.
Ահա ես ունիմ ի տանի իմում
Ծառայ մի անուն ելիազար
Դամասկացի

Տէր մեր Յ(ի)ս(ո)ւս, ասաց և առ աշա-
կերտսն իւր. ոչ է մարթ չը-
գալ գայթակղուած. բայց
վայ այնմիկ ի՛ յոր ձեռն
գայցէ։

Լաւ էր էթէ վէմ էր՝
կանաքար կախէր զպարա-
նոցէ նր՝ և անկանիւր ի
ծովն քան թէ գայթակղե-
ցուցանէ զմի ի փոքրոցն
կանոց յայսցանէ։

Ո՞վ գայշ կացէք անձանց. էթէ մեղեայ քէզ է ընդայր
քո՝ սատակեա նմա։

Լաւ է քեզ ապաշխարելոյ՝ քան
թէ մեղս։

Լաւ է քեզ ետքին անգամ մե-
ղեայ քէզ և ետքին անգամ
դարձեալ ի քէզ՝ և ասիցէ,
ապաշխարեմ ես թողեա նմա։

Լաւ սահեն առաքեալքն ցայր.
յաւել մեզ հաւատս։

Լաւ ասէ Տէր. էթէ ունի
դիր հաւատս քան զհատն
մանանխոյ. և ասիցէք թմ

Ա էյէ՛ր՝ կէ՛", Ա՛ր՛ւ՛ շէ՛", Ա՛ր՛ւ՛ շէ՛"

ղեռ պղտ պապակիս։

Լաւ ի վեր պար ամի վիհ
մեծ է ընդ մեզ և ձեզ.
էթէ կամիցին ասել առ
ձեզ անցանել՝ ոչ կարեն. և
ոչ պատի առ մեզ անցանել։

Լաւ ասէ՝ արդ ապաշխեմ
զքեզ հայր. վի տձեակս
ցես զայս ի տուն հօր իմոյ։

Լան իմանալ եղբարքն հինգ,
ապ վի տայէ նոցա վկայել.
զի և նոքա գայցեն յայս
տեղի տանջանաց։

Լաւ ասէ աբրահամ. ունին
զմովսէս և զմարգարէս. նոցա
լսէ՛ցեն։

Լաւ նա ասէ. ոչ՝ հայր աբ-
րահամ. բայց էթէ ի մե-
ռելոց գը երթիցէ առ նոս,
ապաշխարեացեն։

Լաւ ասէ ցնա՝ էթէ մովսէ
սի և մարգարէից ոչ լսեն.
և ոչ թէ ի մեռելոց գը
յառնիցէ՝ հաւատասցեն
ցէնս։

Եւ մինչդեռ մտանէք ի գեօղ ուրուն, պատահէ ձեզ նաև տասն արք բո-
ղոքելով կացին ի հեռաս
տանէ։
Եւ ասեն. Տէր Յի-
սու վարդապետ՝ ողորմեա
մեզ։
Եւ երբ եւս զնա, ա-
սէ ցնա. երթայք, ցուցէք
զանձինս քահանայիցն. և
եղև երբև գնացին՝ առ-
ժամայն սրբեցան։
Ի նմա ի նոցանէ երբև
եւս եթէ բժշկեցաւ, դար-
ձաւ անդրէն ի ձայն
մեծ փառաւորս առնէր զԱստ։
Եւ նկուն առ ոտս նո՛ր ի վե-
րեւոյ իւրոյ՝ և գոհա-
նայր զնմանէ. և ինքն էր
սամարացի. պատասխանի
եւ յի՛ և ասէ։
Ոչ տասն սրբեցան.
իսկ արդ ինուանքն ո՞ր էն։
Ո՞չ ի՛ գտան դառնալ և
տալ փառս Աստ. բայց միայն
այսազգիս այս։
Եւ ասէ ցնա. արի, գնա՛ զի
հաւատքդ քո կեցուցին զքեզ։

Թէևեւայս այսիկ խնդացեալ
տրնկեաց ի ծունր. և հնա
զանդեցաւ ձեզ։
Եւ ակ ոմանք ի ձէնջոր ուն
գի զծառայ հողագործ,
կամ հովիւս որ երբև մտա
նիցէ յառաւօտակ՝ ասիցէ
ցնա վաղվաղակի՝ թէ
անց, բազմեաց։
Այլ ոչ ասիցէ ցնա՝ թէ
պատրաստեա զինչ ընդեր
լոց իցեմ և գօտի ածեալ
պաշտեա զիս՝ մինչև կե
րիցէ, և արբիցէ. և ապա կե
րիցես՝ և արբցես դու։
Միթէ շնորհ ինչ ունիցի
ծառային այնմիկ. զի արար
զնա հրամանան։
Այնպէս և դուք՝ յորժ
ամ առնիցէք զամենայն
հրամայեալսն ձեզ՝ ասա
ջիք եթէ ծառայք անպի
տանք եմք. զոր պարտ
էաք առնել՝ արարաք։
Եւ եղև մինչ երթայր նա
յԵրուսաղէմ. և ինքն անցանէր
ընդ մէջ սամարիայ և գալի
լեացւոց։

Տէր մեր Յ՝ Ք՝

երթե հարցաւ՝ ի վաղ
իսկ ցերեկոյին թէ երբ
պայծառ տեսքեայն ինչ,
պատասխանի առնէր և ա-
սէ. Ոչ դա տեսքեայն ինչ
խտրանօքս։

Այս ասացեալն, թէ ահաւա-
կիկ ասաէ՝ կամ անդ. ղե
ահա տեսքեայն ինչ ինեըքս
ի ձէղ է։

Այսց և առ աշակերտսն,
Եկեսցեն տեսքեայն
նալոյ ձէղ մի յաւուրցն
որդւոյ մարդոյ տեսանել՝
և ոչ տեսանիցեն։

Այս եթէ ասիցեն ձէղ՝ Է
թէ ահաւասիկ ե՝ կամ
անդ. մի՛ երթայցէք հետ
նդ. մի՛ երթայցէք հետ

Ա՝ Ո՝ վայրկեան վայրկեան
տակեալ՝ ի նեըքսյ երկնից
ընդ երկինս՝ ծագիցէ
նպահէս և որդի մարդոյ
յաւուրն իւրում։

Այլ նախ պարտ է նմա
բազում չարչարիլ՝ և խոշ

ապրեցուցանել՝ կորուսեալ
ինչ։

Այս ոչ եղև յաւուրսն
նոյ, նոյնպէս և եղիցի և յա-
ւուրս որդւոյ մարդոյ։

Ուտէին՝ ըմպէին՝ կանայս
առնէին՝ և արանց լինէին.
մինչև յօրն յորում՝ եմուտ
նոյ ի տապանն, և եկն ջրհե-
ղեղն՝ և կորոյս զամենեսեան։

Նմանպէս՝ և ոչ յաւուրսն
ղովտայ եղև. ուտէին, ըմ-
պէին, գնէին, վաճառէին,
տնկէին, շինէին։

Այս յորում աւուր էլ
ղովտ ի սդոմայ, տեղայ
հուր և ծծումբ յերկնից՝
և կորոյս զամենեսեան։

Այսպէս նմին օրինակի եղիցի
և յաւուրն, յորում որդի
մարդոյ յայտնելոց իցէ։

Յայնմ աւուր որ կայցէ
ի տանիս և կարասի իւր ի
տան, մի՛ իջցէ առնուլ
զայն. և որ յանդ ի իցէ՝ նոյն
պէս մի՛ դարձցի յետս։

Յիշեցէք զկինն ղովտայ։

Ա՝ Ո՝ Ս՝ Ղ՝ Ո՝ Ս՝ Ց

Այլ պարի մի էր ինձին քո
շաքի. զայր առնա ևս ի
սէր. զատ սրա ինձ չունի
ևս իմիկ։

Այլ ոչ կամէր ի բազում
ժամանակս. կէտ պնորիկ
առ ի մոմ իւրում. թէ
ևչայ ոչ երկնչիմ. և ի
մարդկանէ ոչ ամաչեմ։

Կանէ վա՜յ աշխատ առնէ
լոյ վիս պրաչն՝ արտերից
նման գատ. զի մի՛ իսպառ
եկեալ թափանձիկ վիս։

Այլ առէ առէր. լուսարձակ
վինչ գատուորն անիկա՝
ուրեմն ասէր։

Ակաճ ոչ առնիցէ զվիկ ժ
լանդ լուսի ծառայիլ իւրոյ.
որք աղաղակեն առ նոս ի
տաճկ և ի գիշերի. և էր
կայնամիտ միայն լինիցի առ
նոսա։

Այո՛ առէ մէջ. զի արտա
յէ զվիկ ժանդրուքն ի նշ
վաղվաղակի. իսկ որդ ի
մարդ ոչ եկեալ զ առնիցէ
արդեօք հատատս յերկրի։

Այսոց և առ ամենա պատ

զնա. և որ կորուսցէ՝ առ
ըեցուսցէ զնա։

Եթէ մարդ. յայնմ դիշերի,
թէ էվիկն էրկու ի մի մոմ
հնձա. մին առցի, և միւսն
թողցի։

Այո թէ էվիկն էրկու ա
զալ ի միասին. մին առցի,
և միւսն թողցի. և էթէ
էվիկն էրկու յանդի. մին
առցի, և միւսն թողցի։

Պատասխանի էառուն և
ասէն ցնա՝ յո՛ տէր։

Այո նոս ասէ ցնա. ուր մար
միկ՝ անդր և արծուիքն
ժողովեսցին։

Ո՞ էրէսդ կո՜՝, հիւթ ըե՜,

Տէրն ևր ըն ՎԱՒ.

սայ և առաքակ մի նշ.
ատ այն, թէ
պատրա է յամ
ժամ կալ նշ յաղօթս և
մի՛ ձանձրանալ։

Ասէ՝ դատաւոր մի էր ի
քաղաքի ուրուք. յոյ
ոչ էրկնչէր, և ի մարդ
կանէ ոչ ամաչէր։

Պատուհասանէին առ
Նոա և մանկտի՝ զի
մեղանչեցան ի նմա.
իբրև աւերեաց աշխարհ բանն
առաքեցին նմ։

Լսեալ չար կոչեալ վնաս առ
նոքա՝ ասէ Թագաւոր մանն
կերասդ գալ առ նոս. և մի՛
սրդէլուք զոտոս. զի պղ
պիսեացդ ի սքեցուիմ
նոց։

Ո՞ւմն ասեմ ձեզ. որ ոչ
ընդունիցի զայքայուիմ
ս իբրև զմանուկ՝ ոչ մըտ
ցէ ի նոս։

Եւ հասոյց զնոս սին խշտան
և ասէ. վայրդ ասիս բարի.
զինչ գործեցիք. զի զկնի
յաւիտենական ժառանգ
գէցիք։

Ո՞ւմ ցնա չար. զի՞ ասէս
զնա բարի. չիք ոք բարի,
բայց մի ած։

Ծագեսցաս յանձինս՝ ի՛ե սր
դարք իցեն՝ և խոտիցեն
զբաղումն, զառակս զայս։
Ա՞յր երկու էլիցն ի տա
ճարն կալ յաղօթիս. միոն
փարիսեցի. և միւսն մաք
սաւոր։

Փարիսեցին կայր մեկուսի.
և զայս առանձինն աղօթս
մատուցանէր. ած իմ գո
հանամ զքէն. զի ոչ եմ
իբրև զայլս ի մարդկանէ.
գյափշտակողս՝ և զանի
րաւս՝ և զշունս. կամ
իբրև զայս մաքսաւոր։

Ա՞տ պահեմ երկիցս ի շա
բաթուս. և տամ տասանորդս
յամենայնի ստացուածոց իմոց։

Եւ մաքսաւորն կայր մե
կուսի. և ոչ կամէր, և ոչ
զաչսն բնդ երկինս առնել
նալ. այլ կոծէր զկուրծս
իւր. և ասէր. ած՝ քաւեա
զիս վիճաւորի։

Ա՞սեմ ձեզ. էջ սա արդա
րացեալ ի տուն իւր քան
զնա. զի ամենայն որ բարձրացու
ցանէ զանձն, խոնարհեա

ուղղը են քոյ։

Եւ ասէ պետրոս. ահաւասիկ մեք թողաք զամենայն զեղբ, և եկաք զկնի քո։

Եւ նա ասէ ցնոսա. ամէն ասեմ ձեզ թէ ոչ ոք է որ եթող զտուն կամ զծնօղս կամ զեղբարս կամ զկին կամ զորդիս կամ զվարս վասն արքայութեան

ԹԷ ՚ի։

Եթէ ոչ առնուցու բազմապատիկ, ՚ի ժամանակի յայսմիկ. և յաշխարհին՝ որ գալոցն է՝ զկեանսն յաւիտենականս ժառանգեսցէ։

Եւ առեալ զերկոտասանսն առանձինն՝ ասէ ցնոսա. ՚ի հնումն ասիկ ելանեմք յԵրուսաղէմ։ և կատարեսցին ամենայն բանք մարգարէիցն վասն որդւոյ մարդոյ։

Զի մատնեսցի հեթանոսաց, և կատակեսցին՝ և հարցեն կռնիցին՝ և լքանիցին։

Եւ իբրև հարկանիցեն, սպանանիցեն զնա, և երրորդ աւուր յարիցէ։

Եւ նոքա ոչ իմացան յայն

մտք ՚ի

ՄԳ

ՄԴ

ՄՁ

ՄԷ

ՄԹ

ՄՃ

ՄԺ

ՄԻ

ՄԻԱ

ՄԻԲ

ՄԻԳ

ՄԻԴ

ՄԻԵ

ՄԻԶ

ՄԻԷ

ՄԻԹ

ՄԻԺ

ՄԻԻ

ՄԻԻԱ

ՄԻԻԲ

ՄԻԻԳ

ՄԻԻԴ

ՄԻԻԵ

ՄԻԻԶ

ՄԻԻԷ

ՄԻԻԹ

ՄԻԻԺ

ՄԻԻԻ

ՄԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԴ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԵ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԶ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԷ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԹ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԺ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԱ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԲ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԳ

ՄԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻԻ

ցանէ՝ այլ էր բանն ծած-
կեալ ի նոցանէ. և ոչ դի-
տէին զառաջելոյն։

Ո՞վ Էհուդ՝ կո՛-
չեցեր՝ Ը ընթե-
ր ցո՛ւ։

ՏՆՈՒՆ ՕՐՀՆԵԼ.

Ե՛ւ եղև՝ ի մօտիլն նո-
քա Երիքով՝ կոյր ոմն
նստէր առ ճանա-
պարհաւն մուրացիկ։

Եւ երբ լուաւ զանցանել
ժողովրդեանն, հարցանէր
թէ զինչ իցէ այն։

Եւ պատմեցին նմա, թէ
Յիսուս Նազովրեցի անցանէ։

Եւ գոչեալ ասէ. Յի-
սո՛ւս որդի դաւիթ, ողորմեա
ինձ։

Եւ որք առաջին երթային,
սաստէին նմա զի լռեսցէ.
և նա աւս առաւել ազա-
կէր. Որդի դաւիթ՝ ողոր-
մեա՛ ինձ։

Եւ տեղի եաւ Յիսուս, և հրա-
մայեաց ածել զնա առ ի-
րեն. և երբ մերձ եղև առ նա,
հարց զնա և ասէ։

Ո՞վ կամիս առնել ինձ։ Եւ
նա ասէ. Տէր՝ զի արա-
ցից տեսանել։

Եւ Յիսուս ասէ ցնա. Հայեաց,
հաւատոյդ քո կեցոյցին զքեզ։

Եւ յն ասէ ցնա. Հայեաց,
զի բազմին ոչք իմ, և աւետից
զիս ամենայն ոք։ Եւ նա ոչ
երթայր զհետ նո՛ւ և փա-
ռաւորեաց զԱստուած ձայն։ Եւ
ամենայն ժողովուրդեանն տեսեալ
տայր գոհունեաւ ձայն։

Եւ մտեալ շրջէր ընդ
Երիքով։

Եւ ահա այր մի անունն կո-
չեցեալ զաքքէոս. և նա էր
մեքսապետ. և ինքն մեծա-
տուն։

Եւ խնդրէր տեսանել զԹէ
ո՛վ իցէ յն. և ոչ կարէր
ի բազմութենէն, զի կարճ էր
հասակաւ։

Եւ ընթացեալ յառջ էլ
ի ժանտասիզենին, զի տե-
սանիցէ զնա. քանզի ընդ-
պան իսկ անցանելոց էր։

Երբ եկն ի տեղին, հայե-
ցեալ ի վեր յն և ասէ ցնա.
զաքքէ՝ փութով, էջ այսօր ի տան
ձում

Այն
ի մէջ հինգ քաղաքաց։
Այն
Ասէ և ցնա. և դու լինիր
նման քո տալոյ հինգ մնաս։
Այն երկրորդն և ասէ մէն
տան քոյ տալոյ հինգ մնաս։
Այն ասէ ցնա տաւղինն ծոյ
ի վեր հինգ քաղաքաց
իշխանութիւն ունիլ։ ի վեր
հաւատարիմ եղեր. լինիլ
ոայ և բարի. զի ի փոքուդ
արուար։
Այն ասէ ցնա տաւղինն ծոյ
ա՛ր, մնաս քո տան մնաս
հեղյաւ։
Այն առաջինն և ասէ
դիտասցէ Թէ ո՞ զինչ շոշ
ուեալ զվաճառուրն էր
կոչեալ զծառայն, որոց
ուեալ զվաճառուրն. զի
Այն եղև դառնալ նմա ա
րել դամ ի վեր մեր։
Թէ ո՞չ կամիք Թագաւոր
տակս զնիւն նոր և առեն
ին գնա, առաքեցին հրեշ
Այն քաղաքացիքն նոր ասէ
չա եկիր։
ցին յարգեցէք զայր՝ որ
Այն կոչեալ զծառայս իւր,
ետ նոցա տան մնաս. և ասէ
թէ և դառնալ։

Ժան է ինձ ազանիլ
վաճառաւ, և ջ. և ընկա
լաւ գնա ուրախութիւն։
Իբրև առաւն ամենեքեան.
արանջելին և ասէին, Թէ
առ առան մեղաւորի եմուտ
լուծանել։
Այն՝ եկաց զաքէոս և ասէ
ցտէր, ահա զկէս
ընչից իմոց առ աղքատաց.
և եթէ զոք զրկեցի, հա
ւասիկ ասէ ցնա էր, այսօր
եղև փրկուի տանս այս
միկ. քանզի և սա որդի
արբրահամու էր։
Այն մինչեւ նորա զայն
լսելն, յաւել առակ մի և
ասէ. վն մերձենալոյն նո
յեմ, և համարելոյ նոցա
եթէ ու ժամայն յայտնե
լոց է աքբայուի այլ։
Այն ասէ, այր ոմն ազնուա
կան գնաց յաշխարհ հեռի
առնուլ իւր թագաւորու

Լինին միւսան և ասէ . ա՛ր ,
ահա ՅԱՍՈՆ քո՝ զոր ունէիր
ծարաւել ՚ի վարշամակի .
երկնչէի ՚ի քէն ;

Ո՛վ այր ստամբակ էս .
բառնաս , զոր ոչ եդեր . և
հնձես , զոր ոչ սերմանեցեր .
Ասէ ցնա . ՚ի բերանոյ
քումմէ դատեցից զքեզ
ծառայ անհաւատ . գիտէի
իր թէ էս այր մի ստամ՚
բակ եմ . բառնամ , զոր ոչ
եդի . և հնձեմ՝ուր ոչ սերմ՚
մանեցի ;
Եւ ընդէր ոչ ետուր զար
ծութիւն իմ ՚ի սեղանաւորս .
և եկեալ էս առիւոսեաք
պահանջէի ;
Ասէ ցսատանայն .
առէք ՚ի դմանէ զՅՈՒԴԱՆ .
և տարէք , տուէք այնմ որ
ունի զտան ՅՈՒԴԱ ;
Ասէն ցնա . տէր , ունի
տուն ՅՈՒԴԱ ;

Ա՛ռեմ ձեզ . թէ ՅՈՒԴԱ որ
ունիցի , տացի . և յայնմանէ
որ ոչն ունիցի , և զոր ու՚
նիցի՝ բարձցի ՚ի նմանէ ։

Լայց զիմաստնին իմ զայս
նոսիկ . ոյք ոչն կամիցին
զիս թագաւորել ՚ի վերայ ,
ածէք այսր , և սպանէք
առաջի իմ ։

Եւ իբրև զայս ասաց՝ դնաց
յառաջ ելանել Երուսաղէմ ։

Տէրն մեր ՅԻՒՐԱ.

Եւ եղև իբրև մերձեցաւ ՚ի բեթփագէ
և ՚ի բեթանիա մօտ
՚ի լեառնն , որ կոչի ձիթե
նեաց . առաքեաց երկուս
յաշակերտաց իւրոց ։
Եւ ասէ . երթայք ՚ի գեօղ
զոր՝ որ հանդէպ մեր կայ .
յոր իբրև մտանէք , գտա
նիցէք յաւանակ կապեալ ։
յորում՝ զր ՚ի մարդկանէ
երբէք ոչ նստաւ . լուծէք
զնա , և ածէք ։
Եւ եթէ ոք հարցանիցէ
զձեզ՝ թէ ընդէր լուծա
նէք . պատճէս առաջիք ցր
նա . թէ տէրն իւրում
պիտոյ է ։

նա. վարդապետ աստուածաշունչ
ակութեան տուղ. քոյ։
Պատասխանի եւ ասէ. ասեմ ձեզ. զի եթէ դադարեցեն, քարինքդ աղաղակեցեն։
Եւ իբրեւ մերձեցաւ՝ տե- ղ
սեալ զքաղաքն՝ ելոյ ի վե- ր
նէր, եւ ասէ։
Եթէ դիտեիր դու գոնէ յաւուրս յայսմիկ զխաղա- ղութիւն քո. բայց այժմ ծած- կեցաւ յերեսաց քոց։
Զի եկեսցեն աւուրք ի՛ քեզ. եւ պատեսցեն զքեզ թշնամիք քո պատնէշ- քեւ պաշարեսցեն զքեզ. եւ նեղեսցեն զքեզ զի- մ կողմանէ։
Եւ յատակեսցեն զքեզ. եւ զորդիս քո ի՛ քեզ. եւ ոչ թողուցուն զքար ի՛ քարի վերայ՝ յումի ի՛ քէ՛ ժամ նակ գիւ ոչ ծանեար զժա- մանակ այցելութեան քոյ։
Եւ մտեալ ի տաճարն՝ սկը սաւ հանել զառեւտրա- կանսն, եւ զգնդոզս. եւ զսե- ղանս։

Եւ ասէ ցնոսա. գրեալ է. եւ տունն իմ տունն աղօթից կոչեցի. եւ դուք արարէք զայն ի քարուխանայ գողոց։
Եւ էր ուսուցանէր զամենայն աւուր ի տաճարին։ Եւ քահանայապետքն եւ դպիրքն եւ իշխանքն ազգին կորուսանէին զնա։
Եւ ոչ գտանէին զինչ արասցեն նմա. զի ամենայն ժողովուրդ մատուցանէին զանձինս իւրեանց լսել նմա։

որում իշխանութիւն տուեալ է
դու զայդ. կամ ոմն՝ որ
ետ քեզ զայդ իշխանութիւն:
Պատասխանի ետ և ասէ
ցնա. Տարցին և ես ցձեզ
բան մի, և ասացէք ինձ:
Ո՝ կարուցին յօհանու զկրիք
նից էր եթէ ի մարդկանէ:
Եւ նոքա խորհէցան ի
միտս իւրեանց և ասեն:
Եթէ ասեմք յերկնից,
ասէ. իսկ ընդէր ոչ հա՞
ւատացէք նմա. և եթէ
ասեմք ի մարդկանէ, ամ
ժողովուրդն քարկոծ ա՞
նէն զմեզ. զի հաստա՞
տեալ է ի միտս զյօհան՞
նէ, թէ մարգարէ է:
Եւ պատասխանի ետուն
ցհիսուս և ասեն. Ոչ
գիտեմք: Եւ նա ասէ
ցնոսա. Եւ ես ոչ ասեմ
ձեզ՝ որում իշխա՞
նութիւն առնեմ զայս:

Ա՝ կարուցին յօհանու զկրիք
նից էր եթէ ի մարդկանէ:
Եւ նոքա խորհէցան ի
միտս իւրեանց և ասեն:
Եթէ ասեմք յերկնից,
ասէ. իսկ ընդէր ոչ հա՞
ւատացէք նմա. և եթէ
ասեմք ի մարդկանէ, ամ
ժողովուրդն քարկոծ ա՞
նէն զմեզ. զի հաստա՞
տեալ է ի միտս զյօհան՞
նէ, թէ մարգարէ է:
Եւ պատասխանի ետուն
ցհիսուս և ասեն. Ոչ
գիտեմք: Եւ նա ասէ
ցնոսա. Եւ ես ոչ ասեմ
ձեզ՝ որում իշխա՞
նութիւն առնեմ զայս:

Եւ ասէ ցնոսա. Արդեաւ
և եղիցի տուն իմ տուն
աղօթից. և դուք արարիք
զայս այրս աւազակաց:
Եւ ուսուցանէր զնոսա
նստեալ ի տաճարին. իսկ
քահանայապետքն և դր
պիրք՝ և գլխաւորք ժո՞ղ
ովրդեանն խնդրէին զնա
կորուսանել:
Եւ ոչ գտանէին թէ զինչ
արասցեն. զի ժողովուրդն
ամենայն կախեալ կայր
զնմանէ՝ ի լսել:

Եւ ասէ ցնոսա. Ոչ
գիտեմք: Եւ նա ասէ
ցնոսա. Եւ ես ոչ ասեմ
ձեզ՝ որում իշխա՞
նութիւն առնեմ զայս:

Տէրն մեր Յ՝ Ք՝ ա՞
ւուրցն յայն՞
ցանէ մինչդեռ
ուսուցանէր զժողովուրդն
ի տաճարին անդ՝ և աւետա՞
րանէր. հասեալ ի վե՞ր քա՞
հանայապետքն և դպիրքն
ծերոցքն հանդէպ:
Եւ ասեն ցնա՝ ասա մեզ՝

Ի սկսեալ ասել առ Ժողովուրդն՝ զառակս զայս. պէր ոմն ուրեք էիւց զայդի. և էառ զնա մշակուց. և ինքն դնաց ի Ձանապարհ ժամանակս բազումս։

Եւ ի ժամու՝ առաքեաց առ մշական զծառայ. զի ի պտղոյ պտղոյն տացեն նմա ի մշակացն զան հարկին զնա. և առեալ զնա ծեծեցին զնա. և արձակեցին ունայն։

Եւ յաւել միւս ևս ծառայ յղել. նոքա և զնա զան հարկին. անարգեցին, և առաքեցին ունայն։

Եւ յաւել զերրորդն առնել. և նոքա զնա վիրաւորեցին, և հանին արտաքս։

Ասէ տէր պտղոյն՝ զինչ արարից. առաքեցից զորդի իմ սիրելի. թէ երևս ի նմա նէ պատկառեսցին։

Իրրև առեսին զնա մշակքն, խորհեցան ընդ միմեանս և

ասեն, սա է ժառանգն. եկա՛ք սպանցո՛ւք զսա. զի մեր լինիցի ժառանգութիւնն։

Եւ հանեին զնա արտաքս քան զայգին, և սպանին. արդ զինչ արասցէ ընդ նմա տէր պտղոյն։

Եկ սպասցէ զպտղոյն և կորուսանիցէ զմշական զայնոսիկ. և տացէ զայգին այլոց. իբրև լուան, ասեն. քա՛ւ՝ մի լիցի։

Եւ նոա հայեցեալ ընդ նա ասէ. խակ զինչ իցէ այն, որ գրեալն է. Թէ զվէմն, զոր անարգեցին շինողք, նա եղև գլուխ անկեան։

Զմենայն որ ի հարցի ընդ լեառն ընդ այս, խորտակեսցի. և յորոյ վերայ անկցի, հոսեսցէ զնա։

Եւ խնդրէին դպիրքն և քահանայապետքն զի արկցեն ի նմա ձեռս. զի գիտէին թէ զնոսա ասաց զառակն զայն։

Եւ առաքեցին, և

Ա. ՏՆԱՄԱՐ ՕՐՈՒՆ

Ա

ստուածել անանձ
ի սաղմոսիկեցուց
ցըն, որք հակա
ռակին չկենալ յարու
ցին եւ աւետ. վար
դապետ, մեսիա գրեաց
մեզ. եթէ ուրուք էղբայր
մեռանիցի, որպ լեկ կին,
եւ նա անորդի լեկ. զի առ
նուցու էղբայր նը զկինն,
եւ յարուսցէ զսերմ էղբօր
իւրում։

Ըդ՝ էօթն էղբայրք էին.
եւ առաջնոյն առեալ կին՝
մեռաւ անորդի։

Առ զնոյն եւ երկրորդն.
մեռաւ եւ նա անորդի։

Առ զնա եւ երրորդն. նոյն
պէս եւ էօթանէքեան. եւ ոչ
թողին որդի։

Առաւ եւ կինն։

Ըդ՝ի յարուէ ոմ՝ի նոցա
ցանէ լինիցի կին. զի էօթա
նէքեան կալան զնա կին։

Պատասխանի առ նոց Յս եւ
ասէ.

առաքելին դուշմանա կէղ
ծաւրուելս զանձինս առ
արդարս ունիլ. զի ըմբռ
նեսցեն զնա բանիւք. առ
ի մատնել զնա պետուէ եւ
իշխանաւէ դատաւորին։

Յարցին զնա եւ ասեն. վար
դապետ՝ գիտեմք, զի ու
ղիղ խօսիս, եւ ուսուցա
նես, եւ ոչ առնուս առն.
պլ ճշմարտութիւբ զճանա
պարհն աց ուսուցանես։

Լաւ ժամ է մեզ կայսեր հար
կըս տալ՝ թէ ոչ։

Ա՛ն նայեցեալ ընդ խորա
մանկուի նոց, ասէ ցնոսա
Ցուցէք ինձ զդահեկանն.
և նոքա ցուցին. և ասէ՝
զմ՝ր պատկեր և զգիր ու
նի. պատասխանի ետուն
և ասեն, զկայսեր։

Ա՛ն նա ասէ ցնոսա. Ե՛րթ այլք,
տուք զկայսերն կայսեր. և
զնայն, աց։

Ա՛ն ոչ կարացին զնա ըմ
բռնել բանիւք առ ջն ժո
ղովրդեանն. և զարմացեալ ը
պատասխան ետուն նը՝ լռեցին։

ահն զբրիստոսէ թէ որդի
է դատէի։

Ո՞վ ի ինքն դատիցի զայս
դիւրս աստղատացն՝ ասաց տէր
յետ իմ. նմանատ ընդ աջմէ
իմմէ։

Ինչուէ եդից զքննատիս
քո պատուհանդան ոտից
քոց։

Լաւ արդ՝ եթէ դատիցի
զնա տէր կոչէ զնահդ որդի
նորա ինէ։

Այլ լուիցուս համ ժողովելոց
զեանն ասէ յայտնկերտսն.

Զոյշ լերուք ի պղտոյն
որք կամին պատմուճանօք
շրջիլ. և սիրեն աղջկունս ի
հրապարակս, և գնամանս
ուս ի ժողովրդոց, և ըզ
բարձրբերդս յընթերիս։

Այլ որում չունիմ պրէց.
և պատճառանօք յերկայ
րեն զաղօթս. նորա ընկալ
ցին աւելի դատաստանս։

Այլ հայեցեալ Եահս գնդ
Ծառուն՝ ոչք արկանէին
զսուրս իւրեանց ի պան
ձանակն։

Ակ և առ նա. գնարդ ու
ցանել գնա՝ և ոչինչ։

Այլ ոչ ևս զք իշխեր հար
ատել։

Այլ ոչ ևս զք իշխեր հար
ատել։

Ակ և առ նա. գնարդ ու
ցանել գնա՝ և ոչինչ։

Պատասխանի եառնու ո
մանք ի դպրացն և ասեն.
վարդապետ, բարեդ ու
սուցեր։

Եւ ոչ եւս ոք իշխէր հար
ցանել նմա՝ և ոչինչ։

Ակ և առ նա. գնարդ ու
ցանել գնա՝ և ոչինչ։

Այլ ոչ ևս զք իշխեր հար
ատել։

Ակ և առ նա. գնարդ ու
ցանել գնա՝ և ոչինչ։

Այլ ոչ ևս զք իշխեր հար
ատել։

Ակ և առ նա. գնարդ ու
ցանել գնա՝ և ոչինչ։

Այլ ոչ ևս զք իշխեր հար
ատել։

Ակ և առ նա. գնարդ ու
ցանել գնա՝ և ոչինչ։

Այլ ոչ ևս զք իշխեր հար
ատել։

Ակ և առ նա. գնարդ ու
ցանել գնա՝ և ոչինչ։

Այլ ոչ ևս զք իշխեր հար
ատել։

Ակ և առ նա. գնարդ ու
ցանել գնա՝ և ոչինչ։

Այլ ոչ ևս զք իշխեր հար
ատել։

Ակ և առ նա. գնարդ ու
ցանել գնա՝ և ոչինչ։

Այլ ոչ ևս զք իշխեր հար
ատել։

Ակ և առ նա. գնարդ ու
ցանել գնա՝ և ոչինչ։

Այլ ոչ ևս զք իշխեր հար
ատել։

Ակ և առ նա. գնարդ ու
ցանել գնա՝ և ոչինչ։

Այլ ոչ ևս զք իշխեր հար
ատել։

Եւ յասել ոմանց ըզ
տաճարին, թէ զի
ղեցիկ վիմօք և աշ
տարակօք զարդա-
րեալ է՝ ասէ՝

Այդ ՚ամ, զոր տեսանէք՝
եկեսցեն աւուրք՝ յորս ո՛չ
թողցի պարզ քար ի քարի
վր, որ ոչ քակտեսցի:

Հարցին զնա ասե-
լով՝ Վարդապետ՝ ե՞րբ լինիցի այդ.
և զինչ նշան իցէ՝ յորժամ
այդ լինելոց իցէ:

Նա ասէ. զգո՛յշ կա-
ցէք. մի՛ խաբիցիք. զի բա-
զումք գայցեն յանուն իմ՝
և ասասցեն թէ ես եմ. և
ժամանակ՝ մի՛
երթայցէք զկնի նո՛ք:

Եւ յորժամ լսիցէք պա-
տերազմունս և խռովունս՝
մի՛ զարհուրիցիք. զի պարտ
է նախ այնմ լինել. այլ ո՛չ
ու ժամայն կատարած:
Յայնժամ ասէ ցնո՛ս. յա-
րիցի ազգ յազգի վերայ.
և թագաւորութի՛ւն ի թագա-
ւորութե՛ն վերայ:

Եւ շարժմունք մեծա-
մեծք. և՛ ի տեղիս տեղիս
սովք, և սրածո՛ւթիք. զի-
կինն սրհուիցեն, և նշանք
մեծամեծք յերկինից:

Այլ յառաջ քան զայս
ամենայն՝ մեկսցեն զձե՛ռս
իւրեանց՝ և հալա-
ծեսցեն. և մատնեսցեն՝ ի
ժողովուրդս և՛ ի բանտս.
և առնիցեն առաջի դատա-
ւորաց և թագաւորաց վա՛ն
անուա՛ն իմոյ:

Եւ լինիցի ձե՛զ այն՝ ի վե՛ր
կաց

ցեղն ՚ի նոսա։

Օ ի աւուրք վերաժխտե-
լումն են պանդխտի՝ ասէ ի
կատարել զամ գրելոցս։

Լայց վայ ձեզ հարուստ և
անառուծոց յաւուրսն յայ
նոսիկ. զի եղեալ տապնատ
ՀԱԾ ՚ի վեր երկրի. և բաղ-
կումն ժողովելեանն պղ-
ծիկ։

Եւ անկցին ՚ի սուր սուսեր
բի. և գերեսացին յամ հե-
թանոսս. և երեմ եղիցի
կոխան ազգաց՝ մինչև կա-
տարեսցին ժամանակք
հեթանոսաց։

Եւ եղիցին նշանք յարե-
գակն, և ՚ի լուսնին, և յաս
տեղս. և երկրի տագնապ
հեթանոսաց՝ յահել բար
բառոց խլրտիւ ծովուն՝ և
խռովութեանն։

Հեղանելոց ոգւոց մարդ-
կան երկիւղ, և ՚ի կար-
ծեաց հեկեղց ՚ի վեր ահեղ
քան երկիւղ։

Եւ յայնժամ տեսցեն զորդի
մարդոյ ՚ի գալուստն ի
ամպս երկնից՝ հանդերձ
զաւրութեամբ և փառաց
բազմաց։

Եւ յայնժամ սկսցին զոր
ծել

կայութիւն։

Արդ՝ դիք ՚ի սիրտս ձեր՝
մի՛ յառաջագոյն կրթել
տալոյ պատասխանի։

Օ ի ես տայց ձեզ բերան,
և իմաստութիւն. որում՝ ոչ
կարիցեն կալ հակառակ՝
կամ տալ պատասխանի ամ
հակառակորդք ձեր։

Ա՚ատանեսջիք և ՚ի ծնողաց՝
և ի եղբարց՝ և յազգակա
նաց՝ և ՚ի բարեկամաց. և
սպանանիցեն ՚ի ձէնջ։

Եւ եղիջիք ատելեալք յա
մենեցունց վասն անուանն իմոյ։

Եւ մազ ՚ի գլխոյ ձերմէ
ոչ կորիցէ։

Եւ համբերութեբ ձերով
ստասջիք զոգիս ձեր։

Այլ յորժամ տեսանիցէք
շուրջ պատեալ զօրօք զԵՐՈՒ
ՅԱՅՆԺԱՄ գիտասջիք ԹԵ
ՄԵՐՁԵ աւեր նորա։

Յայնժամ որք ՚ի հրէաս
տանի խցեն, խոյս տացեն ՚ի լե
րինս. և որք ՚ի միջի նորա
խցեն, խոյս տացեն. և որք
՚ի դաշտսն խցեն, մի՛ մըտ

ՏԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ

Ո՛վ երանելի Յովհաննէս մկրտիչ, որ ի մանկութենէդ ի ժողովրդենէ անտի՛ր, եւ ի վայրս անապատից բնակեցար, զի ի բերկրալի ձայնէ քումմէ ամենայն ազգք մարդկան ապաշխարութեան մկրտութեամբ սրբեսցին, եւ ի Քրիստոս հաւատացեալք զանապական կեանսն յաւիտենից ժառանգեսցեն։ Ո՛վ զարհուրելի քարոզ, որ ի բերանոյ քումմէ ելանէր, զի ամենայն ազգք մարդկան ի քեզ էին ակնկալութեամբ, եւ ամենեքեան ի մտի ունէին, եթէ դու իսկ իցես Քրիստոս։ Ո՛վ զարհուրելի քարոզ, որ ի բերանոյ քումմէ ելանէր, զի ամենայն ազգք մարդկան ի քեզ էին ակնկալութեամբ, եւ ամենեքեան ի մտի ունէին, եթէ դու իսկ իցես Քրիստոս։ Ո՛վ զարհուրելի քարոզ, որ ի բերանոյ քումմէ ելանէր, զի ամենայն ազգք մարդկան ի քեզ էին ակնկալութեամբ, եւ ամենեքեան ի մտի ունէին, եթէ դու իսկ իցես Քրիստոս։

յոր մնանիցէ։

Եւ ասասջիք ցտանուտէր տանն, վարդապետն ասէ քեզ՝ ուր է վանքն իմ, յո՞ր տեղ զպասէքն ուտիցեմ ընդ աշակերտօքս հանդերձ։

Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատունն մի մեծ զարդարեալ. և անդ պատրաստեսջիք։

Եւ գնացեալ գտին, որպէս ասաց նոցա. և պատրաստեցին զպասէքն։

Եւ իբրեւ ժամ եղև, բազմեաց, և երկոտասան սո՛ւրբքն ընդ նմա։

Եւ ասէ ցնոսա. ցանկացայ զայս պասէք ուտել ընդ ձեզ՝ մինչեւ չարչարեալ իցեմ։

Ասացի ասեմ ձեզ, թէ ոչ ևս կերիցէ ի սմանէ՝ մինչեւ լցցի յարքայութիւն Աստուծոյ։

Եւ ընկալեալ բաժակ՝ գոհացաւ, և ասէ. առէ՛ք զայդ՝ և բաժանեցէ՛ք ի ձեզ։

Ասեմ ձեզ թէ յայսմհետէ՝ ոչ ըմպեմ ի բերքէ որթոյ՝ մինչեւ եկիցէ արքայութիւն Աստուծոյ։

Եւ առեալ հաց՝ գոհացաւ, և բեկեալ ետ նոցա, և ասէ. առէ՛ք կերէ՛ք, այս է մարմին իմ, որ ի ձեզ տացի. զայս արարէք յիմում յիշատակ։

Նոյնպէս և զբաժակն՝ յետ ընթրելոյ, և ասէ. այս բաժակ նո՛ր ուխտ է յարեան իմում, որ ի ձեզ հեղցի։

Բայց ահա ձեռն մատնչին իմոյ ընդ իս է ի սեղանի։

Եւ որդին մարդոյ երթայ, որպէս որոշեալ է. բայց վա՛յ այնմ մարդոյ, որով մատնեսցի։

Եւ սկսան հարցանել ընդ միմեանս, թէ ո՞վ իցէ այն ի նոցանէ, որ զայդ գործեսցէ։

Եղև և վէճ ի մէջ նոցա, թէ ո՞վ իցէ նոցանէ մեծ։

Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. թագաւորքն հեթանոսաց տիրեն նոցա, և որ զօրհնանին՝ անուանին բարերարք։

Եւ դուք ոչ այսպէս, այլ որ մեծ է ի ձեզ՝ եղիցի իբրեւ զկրտսերն, և որ առաջնորդ է՝ իբրեւ զծառայեցուցիչն։

Զի որո՞վ է մեծ, որ նստի առ սեղանոյ, եթէ ոչ որ նստի առ սեղանոյ. ես ի մէջ ձեր իբրեւ զծառայեցուցիչ եմ։

Եւ դուք էք որ կացէք ընդ իս ի փորձութիւնս իմ։

Եւ ես հաստատեմ ձեզ զկտակ, որպէս կտակեաց ինձ Հայրն իմ, զի ուտիցէք և արբիցէք սեղանոյ իմոյ ի թագաւորութեան իմում, և նստիցիք ի գահս զատկանս՝ դատել զերկոտասան ցեղս Իսրայէլի։

Ասէ Տէր Սիմոնի. Սիմո՛ն, Սիմո՛ն, ահա սատանայ խնդրեաց զձեզ զի մաղեսցէ զձեզ իբրեւ զցորեան։

Եւ ես աղաչեցի վասն քո՝ զի մի՛ պակասեսցի հաւատք քո. և դու երբեմն դարձեալ՝ հաստատեա՛ զեղբարս քո։

Եւ նա ասէ ցնա. Տէր, ընդ քեզ պատրաստ եմ և ի բանտ և ի մահ երթալ։

Եւ նա ասէ. ասեմ քեզ, Պետրո՛ս, ոչ կեցցէ այսօր աքաղաղ, մինչեւ երիցս ուրասցես զիս, թէ ոչ ճանաչեմ զքեզ։

Եւ ասէ ցնոսա. յորժամ առաքեցի զձեզ առանց քսակի և պարկի և կօշկաց, միթէ պակասեցաւ ձեզ ինչ։

Եւ նոքա ասեն, ոչ։

Եւ ասէ ցնոսա. այլ արդ որ ունիցի քսակ՝ առցէ, և նոյնպէս պարկ. և որ ոչ ունիցի՝ ծախեսցէ զհանդերձ իւր, և գնիցէ սուր։

Զի ասեմ ձեզ, թէ դեռ և այս գրեալ պարտ է կատարել ի վերայ իմ, զի ընդ անօրինացն համարեցաւ. զի և զայն որ ինձ է՝ կատարումն ունի։

Եւ նոքա ասեն. Տէր, ահա սուր երկու ի սոսա։

Եւ նա ասէ ցնոսա. բաւական է։

Եւ ել գնաց ըստ սովորութեան իւրոյ ի լեառն Ձիթենեաց, և աշակերտքն հետեւեցան նմա։

Եւ իբրեւ եհաս ի տեղին, ասէ ցնոսա. աղաչեցէ՛ք զի մի՛ մտանիցէք ի փորձութիւն։

Եւ ինքն հեռացաւ ի նոցանէ իբրեւ ի քարի նետի, և դրեալ զծունկս՝ աղաչէր։

Եւ ասէ. Հա՛յր, եթէ կամիս՝ հեռացո՛ զբաժակս զայս յինէն. բայց ոչ կամք իմ, այլ քո՛ կատարեսցին։

Եւ երեւեցաւ նմա հրեշտակ յերկնից՝ զօրացուցանելով զնա։

Եւ եղեալ ի տագնապի՝ յաւելոյր յաղօթս. և եղեւ քրտինք նորա իբրեւ զկաթիլս արեան իջանելոց ի վայր ի գետնի։

Եւ յարուցեալ յաղօթից՝ եկն առ աշակերտսն, և գտ զնոսա ննջեալս յանձնէ տրտմութեան։

Եւ ասէ ցնոսա. զի՞ ննջէք. յարուցեալ՝ աղաչեցէ՛ք զի մի՛ մտանիցէք ի փորձութիւն։

Եւ դեռ նորա խօսեցեալ էր, ահա բազմութիւն, և որ կոչեցեալն էր Յուդա՝ ի կոչեցեալսն երկոտասանից, որ էր ի թիւ նոցա՝ առաջի նոցա գնայր, և մատեաւ համբուրել զնա։

Եւ Յիսուս ասէ ցնա. Յուդա՛, համբոյրո՞վ մատնես զորդի մարդոյ։

Եւ տեսեալ որ ընդ նմա էին զկատարումն՝ ասեն ցնա. Տէր, եթէ հարցանեմք զերկաթի՞ հարցուք։

Եւ հարեալ ոմն ի նոցանէ զծառայ քահանայապետին՝ կտրեաց զականջն աջ։

Եւ Յիսուս պատասխանի ետ՝ և ասէ. թոյլ տուք մինչեւ ցայսքան։

Եւ դպեալ ականջին՝ բժշկեաց զնա։

Եւ ասէ Յիսուս ցքահանայապետսն և ցիշխանս ժողովրդեանն, և ցծերս որ եկեալ էին ընդ նմա. զի՞ իբրեւ ընդ աւազակ ելէք ինձ հանդերձ սրով և փայտիւ։

Զօրէն ես ընդ ձեզ յամենայն աւուր ի տաճարի, և ոչ մատնէիք զիս. այլ ձե՛ր է ժամ և իշխանութիւն խաւարի։

Եւ բռնեալ զնա՝ տարան, և ածին ի տուն քահանայապետին. և Պետրոս հետեւեցաւ հեռուստ։

Եւ եդեալ հուր ի մէջ սրահին՝ և նստեալ ընդ նոսա, նստէր Պետրոս ի մէջ նոցա։

Եւ տեսեալ զնա աղախին մի նստեալ առ հրովն՝ և զննեալ զնա՝ ասէ. և սա ընդ նմա էր։

Եւ նա ուրացաւ զնա՝ ասելով. ոչ գիտեմ զնա, կին։

Եւ յետ սակաւ մի տեսեալ զնա այլ ոմն՝ ասէ. և դո՛ւ ի նոցանէ ես։ Պետրոս ասէ. ո՛չ եմ, այր։

Եւ ետ ժամ մի իբրեւ երկոտասան ժամ, և այլ ոմն հաստատեաց՝ ասելով. ճշմարիտ և սա ընդ նմա էր, զի և գալիլացի է։

Պետրոս ասէ. այր, ոչ գիտեմ զոր ասես։ Եւ յանդիման ասելոյ նորա՝ ձայն եհար աքաղաղ։

Եւ դարձեալ Տէր հայեցաւ ի Պետրոս, և յիշեաց Պետրոս զբանն Տեառն, որպէս ասաց ցնա. զի մինչեւ երիցս ուրասցես զիս՝ աքաղաղ ոչ կանչեսցէ։

Եւ ելեալ Պետրոս արտաքս՝ լայր դառնապէս։

Եւ արք որ կային ընդ Յիսուս՝ ծաղր առնէին և զարհուրանէին զնա։

Եւ ծածկեալ զնա՝ հարանէին երեսս նորա, և հարցանէին զնա՝ ասելով. մարգարէացո՛ ո՞վ է որ զքեզ հարեալ է։

Եւ զայլ բազում հայհոյութիւնս ասէին ընդ նա։

Եւ իբրեւ եղև ցերեկ՝ ժողովեցան ծերք ժողովրդեանն, քահանայապետքն և դպիրքն, և տարեալ զնա ածին ի ժողովարանն իւրեանց։

Եւ ասեն. եթէ դո՛ւ ես Քրիստոս՝ ասա՛ մեզ։ Եւ ասէ ցնոսա. եթէ ասացից ձեզ՝ ոչ հաւատասջիք ինձ։

Եւ եթէ հարցից՝ ոչ պատասխանի տայք ինձ, կամ արձակել։

Այլ յայսմհետէ՝ Որդի մարդոյ նստցի ընդ աջմէ զօրութեան Աստուծոյ։

Եւ ասեն ամենեքին. դո՛ւ ես Որդի Աստուծոյ։ Եւ նա ասէ. դուք ասէք, զի ես եմ։

Եւ նոքա ասեն. ընդէ՞ր ևս վկայութեան կարիք ունիմք. զի մեք լուաք ի բերանոյ նորա։

Եւ յարուցեալ ամենայն բազմութիւն նոցա՝ տարան զնա առ Պիղատոս։

Եւ սկսան մեղադրել զնա՝ ասելով. զայս գտաք խոտորեցուցանող զազգ մեր, և արգելուլ հարկս տալ կայսեր, և ասել զանձն թագաւոր Քրիստոս։

Եւ Պիղատոս հարցանէ զնա՝ ասելով. դո՛ւ ես թագաւոր հրեից։ Եւ նա պատասխանի ետ նմա՝ և ասէ. դո՛ւ ասես։

Եւ Պիղատոս ասէ ցքահանայապետսն և ցբազմութիւնն. ոչ գտանեմ ես յայսմ մարդոյ մեղս ինչ։

Եւ նոքա զօրանային՝ ասելով. զի խռովեցուցանէ զժողովուրդն՝ ուսուցանելով ամենայն հրէաստանի, սկսեալ ի Գալիլեայ մինչեւ ցայսր տեղի։

Եւ Պիղատոս լուեալ՝ հարցանէ եթէ մարդ գալիլացի է։

Եւ իբրեւ գիտաց զի ի զաւառէ Հերովդի է՝ առաքեաց զնա առ Հերովդէս, որ և ինքն էր յԵրուսաղէմ յաւուրսդ։

Եւ Հերովդէս տեսեալ զՅիսուս՝ ուրախ եղև յոյժ. զի էր ի բազում ժամանակս կամեցեալ տեսանել զնա, վասն զի լուեալ էր զնմանէ, և յուսայր նշան ինչ տեսանել յնմանէ արարեալ։

Եւ հարցանէր նմա բազում բանս. և նա ոչ պատասխանի ետ նմա։

Կային և քահանայապետքն և դպիրքն՝ և զօրանային մեղադրել զնա։

Եւ արհամարհեալ զնա Հերովդէս ընդ զինուորսն իւր՝ և ծաղր արարեալ՝ զգեցոյց զնա զգեստ պայծառ, և առաքեաց զնա առ Պիղատոս։

Եղեն և բարեկամք Հերովդի և Պիղատոսի ընդ միմեանս յաւուրն յայնմիկ. զի յառաջագոյն էին ընդ միմեանս ի թշնամանս։

Եւ Պիղատոս կոչեցեալ զքահանայապետսն և զիշխանսն և զժողովուրդն՝ ասէ ցնոսա. մատուցէք ինձ զայս մարդ իբրեւ զխոտորեցուցանող զժողովուրդն. և ահա ես քննեալ առաջի ձեր՝ ոչ գտի յայսմ մարդոյ մեղս ինչ յորոց մեղադրէք զնա։

Այլ և ոչ Հերովդէս. զի առաքեցի զձեզ առ նա, և ահա ոչ ինչ արժան մահու արարեալ է նա։

Ուստի պատժեցից զնա՝ և արձակեցից։

Ունէր պարտ զմի ազատել նոցա յտօնի։

Եւ ամենայն բազմութիւն գոչեցին միաբան՝ ասելով. զայդ մարդ մի՛ ազատեր, այլ զՎարդապետն։

Որ էր Վարդապետն ի բանտի դրեալ վասն խռովութեան որ եղև ի քաղաքին, և սպանման։

Եւ Պիղատոս կամեցեալ ազատել զՅիսուս՝ կոչեաց ևս առ նոսա։

Եւ նոքա գոչեցին՝ ասելով. խաչեա՛ խաչեա՛ զնա։

Եւ նա երրորդ անգամ ասէ ցնոսա. զի՞ չարչարանս ինչ արար այս մարդ. ոչ գտի ես յնմանէ մահու մեղս ինչ։

Ուստի պատժեցից զնա՝ և արձակեցից։

Եւ նոքա զօրանային ձայնիւ մեծաւ՝ խնդրելով զի խաչեսցի։

Եւ ձայնք նոցա և քահանայապետացն հաստատեցան։

Եւ Պիղատոս հրամայեաց լինել խնդրոյ նոցա։

Եւ արձակեաց զնոսա զոր խնդրէին՝ զի էր ի բանտի դրեալ վասն խռովութեան և սպանման, զոր խնդրէին. և զՅիսուս մատնեաց կամաց նոցա։

Եւ իբրեւ տարան զնա՝ կալան զՍիմոն մի Կիւրենացի, որ գայր յագարակէ, և եդին նմա զխաչն՝ տանել զհետ Յիսուսի։

Եւ հետեւեցաւ նմա բազում ժողովուրդ և կանայք, որ և սգային և ողբային զնա։

Եւ դարձեալ Յիսուս ասէ ցնոսա. դուստերք Երուսաղէմի, մի՛ լայք ինձ, այլ լայք զանձինս ձեր և զորդիս ձեր։

Զի ահա գան աւուրք յորս ասիցեն. երանի՛ ամուլ և որոյ ոչ ծնան արգանդք, և որոյ ոչ ծծին պտուղք։

Յայնժամ սկսցին ասել լերանցն. անկարո՛ղ լերուք մեզ, և բլրոցն. ծածկեցէ՛ք զմեզ։

Զի եթէ զկանաչ փայտն այսպէս առնեն, զչորն ո՞ զինչ առնիցեն։

Եւ տարեալ զնա՝ ածին ի տեղի որ կոչի Գանգաթա, որ է ասել Գլխոց տեղի։

Եւ խաչեցին զնա անդ, և զամբարիշտսն՝ զմի ընդ աջմէ և զմի ընդ ձախմէ։

Եւ Յիսուս ասէր. Հա՛յր, ների՛ր նոցա, զի ոչ գիտեն զինչ առնեն։

Եւ բաժանեցին զհանդերձս նորա՝ և վիճակ արկին։

Եւ կային ժողովուրդն՝ և տեսանէին։ Եւ նահապետքն հետ նոցա ծաղր առնէին՝ ասելով. զայլս կեցոյց, ապրեցո՛ զանձն քո, եթէ դո՛ւ ես Քրիստոս ընտրեալ Աստուծոյ։

Եւ զինուորքն ծաղր առնէին զնա՝ մատուցանելով նմա քացախ՝ և ասելով. եթէ դո՛ւ ես թագաւոր հրեից՝ ապրեցո՛ զանձն քո։

Եւ էր և գրութիւն վերագրեալ նմա. թագաւոր հրեից այս է։

Եւ մի ի չարագործացն որ կախեալ էին՝ հայհոյէր զնա՝ ասելով. եթէ դո՛ւ ես Քրիստոս՝ ապրեցո՛ զանձն քո և զմեզ։

Եւ պատասխանի տուեալ միւսն՝ նզովէր զնա՝ ասելով. ոչ երկնչիս դո՛ւ Աստուծոյ, զի նոյն դատաստանաւ ես։

Եւ մեք արդարապէս, զի զորս գործեցաք՝ առաքինի գործս առաք. այլ սա զոչ ինչ անօրէն գործեաց։

Եւ ասէ ցՅիսուս. յիշեա՛ զիս, Տէր, յորժամ եկեսցես ի թագաւորութեան քում։

Եւ Յիսուս ասէ ցնա. ամէն ասեմ քեզ, այսօր ընդ իս եղիցիս ի դրախտի։

Եւ էր իբրեւ ժամ վեցերորդ, և խաւար եղև յամենայն երկրի մինչեւ ցժամ իններորդ։

Եւ խաւարեցաւ արեգակն, և վարագոյրն տաճարին պատառեցաւ ի մէջ։

Եւ Յիսուս աղաղակեալ ձայնիւ մեծաւ՝ ասէ. Հա՛յր, ի ձեռս քո՛ աւանդեմ զհոգի իմ։

Եւ զայս ասացեալ՝ ետ ոգի։

Եւ տեսեալ հարիւրապետն զեղեալն՝ փառաւորէր զԱստուած՝ և ասէր. արդարեւ մարդ սա արդար էր։

Եւ ամենայն բազմութիւն որ գային ի տեսիլ՝ և տեսանէին զեղեալսն՝ դառնանային զկուրծս իւրեանց։

Եւ կային ծանօթք նորա հեռուստ, և կանայք որ հետեւեցան նմա ի Գալիլեայ՝ և տեսանէին զայս ամենայն։

Եւ ահա այր մի անուն Յովսէփ, որ էր խորհրդական, և էր այր բարի և արդար։

Սա ոչ հաւանեցաւ խորհրդոյ և գործոյ նոցա. և էր ի քաղաքէն Արիմաթեայ, որ էր ի հրէաստան, և ակնկալէր զարքայութիւն Աստուծոյ։

Սա եկեալ առ Պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմին Յիսուսի։

Եւ իջուցեալ զնա՝ պատեաց սուդարիոնաւ, և եդ զնա ի գերեզմանի քարեղէն, յորում ոչ ոք երբեք եդեալ էր։

Եւ աւուրն պարասկեւի էր, և շաբաթն մերձենայր։

Եւ կանայք որ եկեալ էին ընդ նմա ի Գալիլեայ՝ հետեւեցան, և տեսին զգերեզմանն, և զկերպ դնելոյ զմարմին նորա։

Եւ դարձեալ պատրաստեցին զհոտս և զիւղս. և զաւրհնութեան աւուրն հանգեան ըստ պատուիրանին։

Եւ ասէ ցնա. Թագաւորը աղքատ՝ տիրեն նոյ. և որք իշխեն նոյ՝ բարեբարուք կոչին։

Ա.Յր դուք ոչ այնպէս. այլ որ մեծն է ի ձեզ՝ եղիցի իբրև կրտսերն. և առաջնորդն իբրև ծառայեսցէ։

Ա՞ր է մեծ. բազմեալն է՞ թէ սպասաւորն. ոչ սպասաւորն. քանզի բազմեալն. բայց ես եմ ի միջի ձերում՝ իբրև սպասաւոր։

Եւ դուք էք՝ որք ցանգ կայք ընդ իս ի փորձութիւնս իմ։

Եւ ես ուխտեմ ձեզ՝ որպէս և հայր իմ ուխտեաց ինձ զթագաւորութիւն։

Ո՛ւտիցէք, և ըմպիցէք ի սեղանի իմում ի թագաւորութեան իմում։ Եւ նստիցիք յաթոռս՝ դատել զերկոտասան ազգն Իսրայէլի։

Եւ ասէ Տէր. սիմոն, սիմոն, ահա սատանայ խնդրեաց զձեզ խաղացուել իբրև զցորեան։

Եւ ես աղաչեցի վասն քո՝ զի մի՛ պակասեսցէ հաւատք քո. և դու երբեմն դարձեալ՝ հաստատեա զեղբարս քո։

Եւ նա ասէ ցնա. Տէր, պատրաստ եմ ընդ քեզ և ի բանտ և ի մահ երթալ։

Եւ նա ասէ. Ասեմ քեզ, պետրոս, ոչ կարասցէ այսօր աքաղաղ՝ մինչև երիցս ուրասցես զիս, թէ ոչ գիտես զիս։

Եւ ասէ ցնոսա. Յորժամ առաքեցի զձեզ առանց քսակի և պարկի և կօշկաց, միթէ պակասեցաւ ինչ ձերոց։

Եւ նոքա ասացին. Ոչ։

Եւ ասէ ցնոսա. Բայց այժմ որ ունիցի քսակ՝ առցէ, նոյնպէս և պարկ. և որ ոչ ունիցի՝ ծախեսցէ զհանդերձ իւր և գնիցէ սուր։

Զի ասեմ ձեզ, թէ այլ ևս ի մէնջ եղիցի հաստատեալ և այս գրեալ՝ որ ասէ. Ընդ անօրէնս համարեցաւ։ Զի և զայն՝ որ զիս գործէ՝ լոյծ է։

Եւ ասեն. Տէր, ահա սուր երկու ի սմա։ Եւ նա ասէ ցնոսա. Բաւական է։

Եւ ել գնաց ըստ սովորութեան ի լեառն ձիթենեաց։ Եւ աշակերտքն ևս գնացին զհետ նորա։

Եւ յորժամ եհաս ի տեղին՝ ասէ ցնոսա. Աղաչեցէք զի մի՛ մտանիցէք ի փորձութիւն։

Եւ ինքն հեռացաւ ի նոսանէ քարինս ընդ մի՛ և ծունր եդեալ՝ աղաչէր։

Եւ ասէր. Հա՛յր, եթէ կամիս՝ հեռացո զբաժակս զայս ի՛ նմանէ. բայց ոչ կամք իմ, այլ քո թող եղիցին։

Եւ երևեցաւ նմա հրեշտակ յերկնից՝ զօրացուցանելով զնա։

Եւ եղեալ ի տագնապի՝ առաւել կատարեալ աղաչէր։ Եւ եղեւ քրտինք նորա իբրև կաթիլք արեան հոսեալ ի վայր ի գետին։

Եւ յարուցեալ յաղօթից՝ եկն առ աշակերտսն իւր, և գտանէ զնոսա ննջեալս յանկարծակի տրտմութենէ։

Եւ ասէ ցնոսա. Զի՞ ննջէք. յարուցեալ աղաչեցէք զի մի՛ մտանիցէք ի փորձութիւն։

Ա՛յնժամ և զբաժակն կեաց ընդ երեսս նորա, և ասէ. այս բաժակ է նոր ուխտի իմում՝ արեամբ վասն բազմաց հեղուլոյ։

Ա՛մէն՝ ասեմ ձեզ՝ ոչ եթէ ոչ ի թագաւորութեան Աստուծոյ։

Ա՛յլ ասեմ ձեզ՝ զի ոչ ևս ըմպեցից յայսմանէ յարմատոյ որթոյ՝ մինչև թագաւորութիւն Աստուծոյ գայցէ։

Եւ առեալ հաց գոհացաւ, եբեկ՝ և եհան նոցա՝ և ասէ. այս է մարմին իմ, որ վասն բազմաց տուիս։ զայս արարէք ի յիշատակ։

Եւ զբաժակն ևս յետ ընթրելոյն՝ և ասէ. այս բաժակ է նոր ուխտ իմում արեամբ վասն բազմաց հեղուլոյ։

Ա՛յլ ահա ձեռն մատնչին իմոյ ընդ իս է ի սեղանի։

Ա՛ր որդի մարդոյ՝ երթայ ըստ որոշեալ ժամանակի. բայց վա՛յ մարդոյն այնմիկ, որով ձեռն մատնիցի։

Եւ նոքա սկսան խնդրել ընդ միմեանս, թէ ո՛վ է ի նոցանէ՝ որ զայն գործէիցէ։

Եւ եղև հակառակութի՛ ի մէջ նոցա, թէ ո՛վ ի նոցանէ համարիցի մեծ։

Ա՝ Ա՝ Ա՝

ՄՂԴ	.	.	փիլ. փիլ. մլա
ՄՂԵ	ՃՀ	ՄՀԲ	ՃՀԶ
ՄՂԶ	.	.	.
ՄՂԸ	ՄՃԶ	.	.

ՄՂԸ	.	.	.
ՄՂՔ	ՃՂԲ	ՄԼԳ	ՃԾՂ
ՄՃ	ՃՂԵ	ՄԼԶ	.
ՄՃԱ	ՃՂԸ	ՄԼԹ	ՃՀԳ
ՄՃԲ	ՃՂԿ	ՄԼՀ	ԺԵ
ՄՃԴ	ՃՂՀ	ՄԼՂ	ԽԲ

ՂԵՍՂ ՀԵՐԿԻՐ։

Ա

ԲԱՆ, ՊԱՏՈՒՄ, ՊԱՏՈՒՄ, ՀԻ-
ՈՒՐՔ ԻՐԲԱ ՂԱՅՏԱԿԱ ՊԱ-
ՀԱՆԴԻ ՀՈՍԵՔՆ Ի ՆԱՄՆԵՔ ՔՐԻ
ԱՅՍ ԿԱՅՐ ՅԱՂՕԹԱՆ
ՆԱՊԱՏ . ԵՒ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՅԱՆԿԱՐ ՊՆԱՒԵԼ ԷՐ Ի ՄԱԳ-
ՈՒԹԻՒՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ՀԵՐԿԻՒՂ, ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ԵՐԵՒԵՑԱԻ ՆՄՈՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ԱՍԱՑ . ՈՐ ՄՆԱՑԵՔ ԻՐԲԱ
ՀՈՎԻՒՆ ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ՊԱՏՈՒՄ ՊԱՏՈՒՄ ՀԻՒՐՔ
ԲԱՆ։

ՂԵՍՂ ՀԵՐԿԻՐ։

Բ

ԲԱՆ, ՊԱՏՈՒՄ, ՊԱՏՈՒՄ, ՀԻ-
ՈՒՐՔ ԻՐԲԱ ՂԱՅՏԱԿԱ ՊԱ-
ՀԱՆԴԻ ՀՈՍԵՔՆ Ի ՆԱՄՆԵՔ ՔՐԻ
ԱՅՍ ԿԱՅՐ ՅԱՂՕԹԱՆ
ՆԱՊԱՏ . ԵՒ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՅԱՆԿԱՐ ՊՆԱՒԵԼ ԷՐ Ի ՄԱԳ-
ՈՒԹԻՒՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ՀԵՐԿԻՒՂ, ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ԵՐԵՒԵՑԱԻ ՆՄՈՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ԱՍԱՑ . ՈՐ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՀՈՎԻՒՆ ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ՊԱՏՈՒՄ ՊԱՏՈՒՄ ՀԻՒՐՔ
ԲԱՆ։

ՂԵՍՂ ՀԵՐԿԻՐ։

Գ

ԲԱՆ, ՊԱՏՈՒՄ, ՊԱՏՈՒՄ, ՀԻ-
ՈՒՐՔ ԻՐԲԱ ՂԱՅՏԱԿԱ ՊԱ-
ՀԱՆԴԻ ՀՈՍԵՔՆ Ի ՆԱՄՆԵՔ ՔՐԻ
ԱՅՍ ԿԱՅՐ ՅԱՂՕԹԱՆ
ՆԱՊԱՏ . ԵՒ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՅԱՆԿԱՐ ՊՆԱՒԵԼ ԷՐ Ի ՄԱԳ-
ՈՒԹԻՒՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ՀԵՐԿԻՒՂ, ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ԵՐԵՒԵՑԱԻ ՆՄՈՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ԱՍԱՑ . ՈՐ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՀՈՎԻՒՆ ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ՊԱՏՈՒՄ ՊԱՏՈՒՄ ՀԻՒՐՔ
ԲԱՆ։

ՂԵՍՂ ՀԵՐԿԻՐ։

Դ

ԲԱՆ, ՊԱՏՈՒՄ, ՊԱՏՈՒՄ, ՀԻ-
ՈՒՐՔ ԻՐԲԱ ՂԱՅՏԱԿԱ ՊԱ-
ՀԱՆԴԻ ՀՈՍԵՔՆ Ի ՆԱՄՆԵՔ ՔՐԻ
ԱՅՍ ԿԱՅՐ ՅԱՂՕԹԱՆ
ՆԱՊԱՏ . ԵՒ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՅԱՆԿԱՐ ՊՆԱՒԵԼ ԷՐ Ի ՄԱԳ-
ՈՒԹԻՒՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ՀԵՐԿԻՒՂ, ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ԵՐԵՒԵՑԱԻ ՆՄՈՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ԱՍԱՑ . ՈՐ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՀՈՎԻՒՆ ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ՊԱՏՈՒՄ ՊԱՏՈՒՄ ՀԻՒՐՔ
ԲԱՆ։

ՂԵՍՂ ՀԵՐԿԻՐ։

Ե

ԲԱՆ, ՊԱՏՈՒՄ, ՊԱՏՈՒՄ, ՀԻ-
ՈՒՐՔ ԻՐԲԱ ՂԱՅՏԱԿԱ ՊԱ-
ՀԱՆԴԻ ՀՈՍԵՔՆ Ի ՆԱՄՆԵՔ ՔՐԻ
ԱՅՍ ԿԱՅՐ ՅԱՂՕԹԱՆ
ՆԱՊԱՏ . ԵՒ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՅԱՆԿԱՐ ՊՆԱՒԵԼ ԷՐ Ի ՄԱԳ-
ՈՒԹԻՒՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ՀԵՐԿԻՒՂ, ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ԵՐԵՒԵՑԱԻ ՆՄՈՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ԱՍԱՑ . ՈՐ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՀՈՎԻՒՆ ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ՊԱՏՈՒՄ ՊԱՏՈՒՄ ՀԻՒՐՔ
ԲԱՆ։

ՂԵՍՂ ՀԵՐԿԻՐ։

Զ

ԲԱՆ, ՊԱՏՈՒՄ, ՊԱՏՈՒՄ, ՀԻ-
ՈՒՐՔ ԻՐԲԱ ՂԱՅՏԱԿԱ ՊԱ-
ՀԱՆԴԻ ՀՈՍԵՔՆ Ի ՆԱՄՆԵՔ ՔՐԻ
ԱՅՍ ԿԱՅՐ ՅԱՂՕԹԱՆ
ՆԱՊԱՏ . ԵՒ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՅԱՆԿԱՐ ՊՆԱՒԵԼ ԷՐ Ի ՄԱԳ-
ՈՒԹԻՒՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ՀԵՐԿԻՒՂ, ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ԵՐԵՒԵՑԱԻ ՆՄՈՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ԱՍԱՑ . ՈՐ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՀՈՎԻՒՆ ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ՊԱՏՈՒՄ ՊԱՏՈՒՄ ՀԻՒՐՔ
ԲԱՆ։

ՂԵՍՂ ՀԵՐԿԻՐ։

Է

ԲԱՆ, ՊԱՏՈՒՄ, ՊԱՏՈՒՄ, ՀԻ-
ՈՒՐՔ ԻՐԲԱ ՂԱՅՏԱԿԱ ՊԱ-
ՀԱՆԴԻ ՀՈՍԵՔՆ Ի ՆԱՄՆԵՔ ՔՐԻ
ԱՅՍ ԿԱՅՐ ՅԱՂՕԹԱՆ
ՆԱՊԱՏ . ԵՒ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՅԱՆԿԱՐ ՊՆԱՒԵԼ ԷՐ Ի ՄԱԳ-
ՈՒԹԻՒՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ՀԵՐԿԻՒՂ, ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ԵՐԵՒԵՑԱԻ ՆՄՈՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ԱՍԱՑ . ՈՐ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՀՈՎԻՒՆ ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ՊԱՏՈՒՄ ՊԱՏՈՒՄ ՀԻՒՐՔ
ԲԱՆ։

ՂԵՍՂ ՀԵՐԿԻՐ։

Ը

ԲԱՆ, ՊԱՏՈՒՄ, ՊԱՏՈՒՄ, ՀԻ-
ՈՒՐՔ ԻՐԲԱ ՂԱՅՏԱԿԱ ՊԱ-
ՀԱՆԴԻ ՀՈՍԵՔՆ Ի ՆԱՄՆԵՔ ՔՐԻ
ԱՅՍ ԿԱՅՐ ՅԱՂՕԹԱՆ
ՆԱՊԱՏ . ԵՒ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՅԱՆԿԱՐ ՊՆԱՒԵԼ ԷՐ Ի ՄԱԳ-
ՈՒԹԻՒՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ՀԵՐԿԻՒՂ, ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ԵՐԵՒԵՑԱԻ ՆՄՈՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ԱՍԱՑ . ՈՐ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՀՈՎԻՒՆ ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ՊԱՏՈՒՄ ՊԱՏՈՒՄ ՀԻՒՐՔ
ԲԱՆ։

ՂԵՍՂ ՀԵՐԿԻՐ։

Թ

ԲԱՆ, ՊԱՏՈՒՄ, ՊԱՏՈՒՄ, ՀԻ-
ՈՒՐՔ ԻՐԲԱ ՂԱՅՏԱԿԱ ՊԱ-
ՀԱՆԴԻ ՀՈՍԵՔՆ Ի ՆԱՄՆԵՔ ՔՐԻ
ԱՅՍ ԿԱՅՐ ՅԱՂՕԹԱՆ
ՆԱՊԱՏ . ԵՒ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՅԱՆԿԱՐ ՊՆԱՒԵԼ ԷՐ Ի ՄԱԳ-
ՈՒԹԻՒՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ՀԵՐԿԻՒՂ, ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ԵՐԵՒԵՑԱԻ ՆՄՈՆ ՀՐԵՇ-
ՏԱԿԱՑ ԱՍԱՑ . ՈՐ ՄՆԱՑԵՔ ԻԲՐԵՒ
ՀՈՎԻՒՆ ԵՒ ՁՕՐԱՑԱԻ
ՊԱՏՈՒՄ ՊԱՏՈՒՄ ՀԻՒՐՔ
ԲԱՆ։

ՂԵՍՂ ՀԵՐԿԻՐ։

Ժ

Աղ

Ա.

Աղ

Ա.

Աղ

Ա.

Ա Ե՛րջանիացդ և խոչելոյդ
Տէն մերոյ Յի՛ս Քրիստոս.

Ե՛րբ եղեւ պատ եղև, ժողովեցաւ ծե՛ր բահանայապետ դէսանն, քահանայապետ դիմն, և գպիրք. և հանին ածին զնա յատեանն իւրեանց. և ասեն, Թէ դու ես քրիստոս, ասա մեզ:

Ա՛ռ ցնա. և ել՝ ասացից ձեզ՝ ասացին ոչ հաւատայք:

Ա՛յլ և եթէ հարցից ինչ ըզձեզ՝ ոչ՝ ետուք ինձ պատասխանի, կամ արձակիցէք:

Ա՛յլ յայսմհետէ նստցի որդի մարդոյ ընդաջմէ զօրութեան այ:

Ա՛ռ ասեն ամենեքեան. դու ես որդին այ. և նոա ասէ ցնա. դուք ասէք զի ես եմ:

Ա՛ռ եղեալ ասեն, զի՞նչ է ա՛ պիտոյ ե՛ս մեզ վկայու՛թենէ. զի՛ մեք լուաք ի բերա՛ նոյ դորա:

Ա՛ռ յարուցեալ ամենեքեան զնա տարան առ պիղատոս:

Ա՛ռ սկսան զնա մատնել՝ ասելով, Զայս գտաք խոտորեցուցանէ զազգս մեր, և արգելու հարկս տալ կայսեր, ասելով զանձինս թագաւոր լինել:

Ա՛ռ պիղատոս հարցանէր զնա՝ ասելով, Դո՞ւ ես թագաւոր հրէից: Ա՛ռ նա պատասխանի ետ նմա՝ ասելով, Դո՛ւ ասես:

Ա՛ռ պիղատոս ասէ՝ այր դու՝ չիմաս զի ինչ խօսիս. և ասէ ժողովոյն վիճակեալ զայն մարդ՝ խօսի՛ս հոս:

Ա՛ռ պիղատոս՝ այր դու, ասէ՝ ի՞նչ պատճառ գտանես ի նմա:

Ա՛ռ իբրև ժամուն էանց՝ ի վե՛ր ելանէին վիճակեալքն և ասէր. ասացէ՛ք ինձ դուք նմա՝ զի՞նչ է ա՛ պիտոյ ե՛ս մեզ վկայու՛թենէ. զի՛ մեք լուաք ի բերա՛ նոյ դորա:

Ա՛ռ ասեն ամենեքեան. դու ես որդին այ. և նոա ասէ ցնա. դուք ասէք զի ես եմ:

Ա՛ռ ածին զնա և տարան. մատրուցին ցնա և տարան. և հարցանէին զնա՝ այր՝ ոյր զի՞նչ որ է հարան զբեզ զայս գործեալ. և ոչ ինչ պատասխանի ետ նոցա:

Ա՛ռ յարեալ ամենայն խռնդրեան նոցա՝ տարան զնա առ պիղատոս:

պիղատոս։

Եւ ահաւասիկ ջարդեցօս լինիլ
զնմանէ եւ ասէ • զտուք
զսա , զի թիւրեր զազգս
մեր • եւ արդեւզոր ի տալոյ
հարկս կայսեր • եւ ասէր
զնմանէ՝ եթէ քո՞ն իցէ
թագաւոր։

Եւ ասէ պիղատոս ցհարց զնա
եւ ասէ • դո՞ւ ես թագաւոր
ուրո՞ւ հրէից • նա պատաս-
խանի ետ նմա եւ ասէ • դու
ասացեր։

Եւ ասէ պիղատոս ցքահա-
նայապետան , եւ ցժողո-
վուրդն • չգտանեմ ինչ
վնաս յառնս այսմիկ։

Եւ նոքա պնդէին եւ ասէ-
ին , եթէ խռովէ զժողո-
վուրդս , ուսուցանէ ընդ-
ամ հրէաստանս , սկսեալ ի
գալիլէացւոց մինչեւ ցայսր։

Եւ պիղատոս լուեալ զբա-
նս զայնպիսիս , եհարց
եթէ գալիլեացի իցէ այրն։
Եւ իբրեւ գիտաց եթէ
յիշխանութենէ հերովդէի է ,
ետ առնիլ զնա առ հերո-

դէս • քանզի եւ նա յԵրու-
սաղէմ էր յայնմհետէ։
Եւ հերովդէս իբրեւ եւս
զյն , ուրախ եղեւ յոյժ •
զի ցանկայր ի բազում ժա-
մանակաց տեսանել զնա
• քանզի լսէր բազում ան-
դամ զնմանէ • եւ ակն ունէր
եղեալ ինչ լեալ՝ տեսանել
ի նմանէ։

Հարցանէր զնա բանիւք
բազմօք • եւ նա ոչինչ ետ
նմա պատասխանի։

Կային քահանայապետքն
եւ դպիրք՝ եւ մեղադրեալ
չարախօսէին զնմանէ։

Արհամարհեաց զնա եւ հե-
րովդէս հանդերձ իւրեաք զո-
րակունդքն • եւ պարի արարեալ
էարկ զնա հանդերձս
սպիտակս • եւ ետ առնիլ
անդրէն առ պիղատոս։

Եւ եղեն բարեկամք պիղա-
տոս եւ հերովդէս յաւուրն
յայնմիկ • քանզի յառաջ
թշնամիք էին միմեանց։

Եւ պիղատոս զքահա-
նայապետան , եւ զիշխանս ,

Ա. Մ. Ս. Գ
յա · · ·
յբ տ ոխ ձկը
յգ · · ձղ
յդ · · ·

Ա. Մ. Ս. Գ
յե · · ·
յզ ձէք յը ·
յէ · · ձղ

կէ՛ին և ասէին. Ո՛վ խաչ
հան զդա՛ս։

Եւ նա երիցս ասէ ցնո՛ս. զի՛նչ չար արար աս։ ոչինչ
մահու գտի՛ ի նմա. խրատեցից զսա, և արձա՛
կեցից։

Եւ նորա սուխպէին մեծա
ձայն՝ և խնդրէին զնա՛ ի
խաչ հանել. և զօրանային
բարբառք նոցա և քահանայա
պետիցն։

Եւ պիղատոս հաւանեցաւ
առնել զհայցուածս նոցա։
Եւ թձակեաց նոցա զբարա
բաս. զոր վա՛ խռովութ և
սպանութ արկեալ էր ի
բանտ՝ զոր և խնդրէին
խակ. և զյի՛սուս մատնեաց կա՛
մայ նոցա։

Իբրև առին զյի՛սուսն գնա՛
բերեցին զնմա՛ սիմոն կիւ
րենացի՝ որ գայր յանդ.
եդին ի վրա՛ նր զխաչն բե՛
րել զկնի՛ յետ։

Եւ երթայր զհետ նորա
բազում ի ժողովրդեանն,
և կանանց. որք կոծէին,

և

և ժողովեցո՛ւցին։

Եւ ասէ ցնո՛ս. ածիք ինձ
առ ինքն մարդ զայս զայս իբ
րև զխոտորեցուցիչ ժողո
վրդեանն. և ահա առիկ
առաջի ձեր դատեցի, և
ընդ ոչ գտի յառնո
յայսմիկ՝ զորոյ դուք ըս
բասիսեցէք զմա՛նկէ։

Եւ ոչ հեթոդէս ոչ քան
զի ետուս առնիլ զդա՛ս առ
նա. և արդ ոչինչ մահու
արժանի է գործեալ դորա։
խրատեցից զդա՛ս, և արձա
կեցից։

Ո՛վ հարկ էր մի՛ մի՛ բան
ասնի արձակել նոցա։

Եւ նորա աղաղակէին ամ
բաստանէին և ասէին. բար
ձո՛ զդա՛ս՝ և արձակեա՛ մեզ բդ
բարաբբայ։

Որ էր վա՛ խռովութ խրթիք
եղեալ ի քաղաքին և սպա
նութ մատուցեալ ի բանտ։

Կամէր պիղատոս սկզբ
առ խօսիլ զբանդն կամէր
արձակել զյի՛սուս։

Եւ նորա անդ բղե՛ն աղաղա

դարձեն. Աւ՛ի բաժանել
վիճակս։

Աւ կայր ժողովուրդն
հայեցեալ. Ընդունէին
զնա և իշխանքն հանդերձ
նոքօք՝ և ասէին. զայս
ապրեցոյց, ապրեցուսցէ
և զանձն էթէ դա է քրիստոս
որդի ՚ի ընտրեալն։

Այսպէս առնէին զնա և զկին
ուրբն՝ եկեալ ամէնք՝ մին
առ միւսանէին նման քարոզեալ։
Աւ ասէին. Էթէ դու ես
Թագաւորն հրէից՝ փրկե
կեա զանձն քո։

Աւ էր գիր գրեալ ՚ի վե
րայ. յունարէն, և լատին
առերէն, և եբրայեցերէն
գրով էթէ սա է արքայն
հրէից։

Եակ միոմն ՚ի կախեալոց էր
բարձրացն հայհոյեր զՔ
նա, և ասէր. Ոչ դու ես
քրիստոս. փրկեա զանձն քո,
և մեզ։

Պատասխանի ետ երկեր
րորդն. և ասէ
ասասելով նմա, և ասէ
էր

դուցա. զի ոչ դիտէն՝ զինչ
և խաչէցին։

Աւ ցայսօր ասէ. Հայր, թող
արձաւ ցնա և ասէ ցնոսա.
դատեցք եղիցի՝ ի ՚ի ընտ
վերայ իմ, այլ ապրեցէք ՚ի
վերայ անձանց և ՚ի վերայ
որդւոց ձերոց։

Ոչ ի եկեսցեն աւուրք,
յորս ասիցեն. Թէ երանի
ամլոց՝ և որովայնիք՝ որք ոչ
ծնան. և առեանց, որք ոչ
դիեցուցին։

Յայնժամ սկսանիցին ասել
լերանցն՝ Թէ անկերծուք ՚ի
վերայ մեր. և բլրոց՝ Թէ
ծածկեցէք զմեզ։

Ոչ էթէ ընդ վայրս դա
լար զայս առնեն, ընդ չորն
զինչ լինիցի։

Ոչին և այլ երկուս չարա
գործս, ածականք ընդ նմա։

Իբրև չոգան ՚ի տեղին կո
չեցեալ գագաթին. անդ
հանին զնա ՚ի խաչ. Աւ
զչարագործսն զոմն ընդ
աջմէ՝ և զոմն ընդ ձախմէ
խաչէցին։

Գ	Ա՛ր	Ա՛	Ճ
յԺէ	մԺե	յԼԷ	Ճղէ
յԺբ	մԺ	յԼբ	Ճղե
յԺի	մԺե	յԼՅ	Ճղբ
յէ	՝	՝	՝

Գ	Ա՛ր	Ա՛	Ճ
յԽ	մԺբ	յԼԷ	Մո
յԽբ	մԺբ	յԼբ	՝
յԽբ	Ֆբ	յԽբ	՝
յԽԲ	մԺգ	յԼբ	Ճղբ
յԽԽ	մԺԲ	յԼԲ	՝
յԽՁ	՝	՝	՝

էր։

Եւ ամ ժողովուրդն, որք
եկեալ էին, և տեսանէին
զառիթին զայն՝ և զգործ,
բաղխէին զկուրծս՝ և
դառնային։

Այլ և ամ ծանօթքն նր
ի հեռուստանէ . և կա-
նայք, որք եկեալ էին ըղ
հետ նր ի գալիլեէ՝ տես
սանէին զայն։

Ա՚Թաղման և ՅարուԹ՚ն Մերոյ ՅԻ՚ՒԻ՚.

Եւ ահա այր մի անուն
Յոսէփ, որ էր նա-
խարար՝ այր բարի
գործ և արդար։

Սա չէր միաբանեալ ընդ
խորհուրդս և ընդ գործս
նոցա յարեամբ քաղաքէ
հրէից. որ և ինքն իսկ ակն
ունէր արքայու՚ն ՝ա։

Սա մատուցեալ առ պիղա-
տոս՝ խնդրեաց զմարմինն
յի՚ւի։

Եւ իջուցեալ զնա՝ պատեց
պատուականութեամբ. և եդ ի
կուռ

Ա՚	Ի՚	Ո՚	Ց
ՅԻԷ	Ա՚	ՅՈ՚	·
ՅԻԸ	ՊԳ	ՅՈԴ	·
ՅԻՔ	ՋԴ	ՅՈԴ	ՄԴ
ՅԶ	ՊԵ	ՅՈՂ	·

Ա՚	Ի՚	Ո՚	Ց
ՅԼ՚	·	·	·
ՅԼ՚	ՊԵ	ՅՈԸ	ՄՂ
ՅԼՁ	ՊԸ	ՅՈՔ	ՄՁ

Ա	Ը	Ը	Ը	Ա	Ը	Ը	Ը
ԱԼԴ	.	.	.	ԱԼԵ	ՄԼԲ	ՆԾԳ	ՄԲԱ
ԱԼԷ	Մ	.	.	ԱԼԶ	ՄԼՔ	ՆԾԲ	.
ԱԼԸ	ՄԲ	ՆԾԳ	ՄԲ	ԱԼԹ	.	.	.

Ա. Ղուկ

և չհաւատասցին նոցա։

շաղփաղփուն թէ բանք նոցա՝

Այլ երևեցան առաջի նոցա իբրև հայեին առնել ի

հանդէրձս լուսաւորս։

Այլ իբրև գահի հարան՝ և ԼԴ.

խանարհէցուցին զերեսս իւրեանց ի վերինս. ասեն

ցնոսա. զի՞ խնդրեք զկենդա-

նին ընդ մեռեալս։

Չկ՚ աստ. այլ յարեաւ. ԼԵ.

յիշեցէք՝ ոյր խօսեցաւ ձեզ

ձեզ մինչ էր ի գալիլեա։

Այսպէս թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ մատնիլ ի

ձեռս մարդոց մեղաւորաց.

և ի խաչ հանել՝ և յերրորդ

աւուր յառնել։

Այսպէս յիշեցին զբանան նոր։ ԼԶ.

Այսպէս դարձան, պատմեցին

զայս ամ՚ մեռանելոցն, և

այլոցն առնեղացուն։

Այսպէս էին մարիամ մագդա- ԼԷ.

ղենացի. և յօհաննա, և

մարիամ յակոբայ, և այլք

ընդ նոս, որք պատմեցին

զայս առաքելոցն։

Այսպէս երևեցան առաջի նոցա

Ա. Ղուկ

Այսպէս մեռաւ ի նեղբս՝ ՀՃ.

գոյն զմարմին նոն յոմն

անուն։

Այսպէս ընդ հիանալն նոցա

լեցուցեալ ի գերեզմանէ

Այսպէս գոյն գլխին Թաւա-

նէին՝ և այլ կանայք ընդ

նոսաս։

Այսպէս զայն գլխին Թաւա- ՀՃ.

ղեսցեն ի գերեզմանէ

կուսանց գերեզմանին. ուր

չէր բնաւ զոք եդեալ։

Այսպէս օրն էր ուրբաթ. և շա- ՀՂ.

բաթ լուսանայր։

Այսպէս երթային գհետ նոր կա- ՀՂ.

նայք՝ որք եկեալ էին ընդ-

նամ ի գալիլէ. ուեսան

զգերեզմանն, և ոգ եդաւ

մարմին նորա։

Այսպէս դարձեալ՝ պատրաստե- ՀՂ.

ցին խունկս և իւղս. և ի

շաբաթուն հանգարտե-

ցին ըստ պատուիրանին։

Եւ ահա երկուք ի նոցանէ երթային ի նոյն աւուր ի դաշտն, որ հեռի էր յերկաքաղաքին եւ անուն նմա Եմմաուս։

Եւ նոքա խօսէին ընդ միմեանս վասն ամենայնի անցելոյ։

Եւ եղեւ ընդ խօսիլն նոցա եւ ընդ վիճիլ՝ եւ ինքն Յիսուս մերձեցաւ՝ եւ երթայր ընդ նոսա։

Եւ նոցա աչք կալեալ էին առ ի ճանաչելոյ զնա։

Եւ ասէ ցնա. զինչ էն բանքդ՝ զոր ունիք ընդ միմեանս՝ մինչդեռ

երթայք, և տրտմեալ էք։ Պատասխանի ետ միոյ ումն ի նոցանէ՝ որում անուն էր Կղէոպաս, և ասէ ցնա. դու միայն կաս յԵրուսաղէմ, որ ոչ գիտացեր՝ զինչ դարձեալ ինչ ի նմա լուաւ յայսօրիկ։

Եւ ասէ ցնա. զինչ։ Եւ նոքա ասեն. զՅիսէ Նազովրեցի, որ եղեւ այր մարգարէ զօրացեալ ի գործ եւ ի բան առաջի Աստուծոյ եւ ամենայն ժողովրդեանն։

Որպէս մատնեցին զնա քահանայապետքն եւ իշխանքն մեր ի դատապարտութեան մահու՝ եւ խաչեցին զնա։

Մեք ակնկալէաք՝ թէ նա է՝ որ փրկելոց էր զԻսրայէլ. եւ սակայն հինգերորդ օր է՝ յորմէ հետէ այն գործեցաւ։

Այլ եւ կանայք ոմանք ի մէնջ զարմացուցին զմեզ. որք կանխաւոյք ընդ առաւօտս եղեն ի գերեզմանն։

Եւ անդ ընդ միասին զարմացեալ ընթացան ի գերեզմանն. եւ հայեցեալ տեսանէ զվէրսն տուան լոկ, վէ կային. և գնաց ընդ միտս զարմացեալ եւ թէ զինչ եղեւ։

ժամեալ է օրն. և եմուտ
ապականիլ անդ ընդ նոսա։
Եւ եղև ի բազմիլն նորա
ընդ նմա առեալ զհայն՝ օրհ
նեաց՝ եբեկ և եատ նմա։
Եւ նոցա բացան աչք՝ և
ծանեան զնա. և նա եղև
ի նոցանէ անհրեշտելի։
Եւ ասէն ցմիմեանս. ոչ
խոկ և սիրտք մեր ձմլէին ի
մեզ՝ մինչ խօսէր ընդ մեզ
ճանապարհայն. և որպէս
բանայր մեզ զգիրս։
Եւ յարուցեալ նոյն ժա
մայն՝ դարձան կէմ. և
գտին ժողովեալ զմեսա
սանան. և զորս ընդ նոսայն
էին։
Եւ ասէն թէ արդարև
յարեաւ տէր՝ և երևեցաւ
սիմոնի։
Եւ նոքա պատմէին. որ
ճանապարհայն. և թէ
ճանաչեալ եւս ծանօթ նոցա
ի բեկանել հացին։

Եւ ոչ գտին զնորմին նը
կինն, և ասէն, թէ և տե
սիլ եաս հրեշտակաց տեսին,
որք ասէին զնմանէ՝ թէ
կենդանի է։
Եւ գնացին ոմանք ի մեզ
ի գերեզմանն. և գտին
նոյնպէս՝ որպէս և կինայքն
ասացին. բայց զնա ոչ
տեսին։
Եւ նա ասէ ցնոսա. ով ան
միտք և հեղգասիրտք առ
ի հաւատալ յամենայն, զոր խո
սեցան մարգարէքն։
Ոչ զինչ պատշաճ էր չար
չարել զքրիստոս, և մտանել ի
փառս իւր։
Եւ սկսեալ ի մովսիսէ՝ և
յամենայն մարգարէից՝ մեկնէր
նոցա որչափ յամենայն գիրս
գրեալ է վասն նորա։
Եւ մերձեցան ի գեօղն՝
յորում երթայինն, և նա պատ
ճառէր հեռագոյն եւս ու
րեք երթալ։
Եւ բռնադատեցին զնա՝
և ասեն. տա մնա ընդ
մեզ ընդ երեկս է՝ և ատեան

Ա՝ Համբարձման Տեառն մերոյ
ՃԾ ՎԿ.

Եւ մինչդեռ տակաւ
էին չհասուսցին՝ ի
խնդութենն, և զարմացեալ
էին. ասէ ցնա. ունիք ինչ
կերակուր աստ։
Եւ նոքա ետուն նմա ձր
կան խորովեցեալ մնան. և
խորիսխ մեղու։
Եւ ինա՝ եկեր առաջի
նոցա. և զմնացորդսն ետ նոցա։
Եւ ասէ՝ այս բանք էն, զոր
խօսեցայ ընդ ձեզ՝ մինչ ես
ձեզն էի. թէ պարտ է լը
նուլ ամենայն գրելոցն յօրէնսն
Մովսէսի, և ի մարգարէս,
և ի սաղմոսսն վասն իմ։
Յայնժամ եբաց զմիտս նոց
իմանալ զգիրս։
Եւ ասէ ցնա. թէ այսպէս
պարտ էր չարչարիլ քրիստոս.
և յառնել ի մեռելոց յերրորդ
օրի. և քարոզել ի անուան նորա
զնոյն յամենայն ազգս սկսեալ ի
Երուսաղէմ.

Ա՝ Համբարձման Տեառն մերոյ
ՃԾ ՎԿ.

Եւ մինչդեռ տակաւ
էին չհասուսցին՝ ի
խնդութենն, և զարմացեալ
էին. ասէ ցնա. ունիք ինչ
կերակուր աստ։
Եւ նոքա ետուն նմա ձր
կան խորովեցեալ մնան. և
խորիսխ մեղու։
Եւ ինա՝ եկեր առաջի
նոցա. և զմնացորդսն ետ նոցա։
Եւ ասէ՝ այս բանք էն, զոր
խօսեցայ ընդ ձեզ՝ մինչ ես
ձեզն էի. թէ պարտ է լը
նուլ ամենայն գրելոցն յօրէնսն
Մովսէսի, և ի մարգարէս,
և ի սաղմոսսն վասն իմ։
Յայնժամ եբաց զմիտս նոց
իմանալ զգիրս։
Եւ ասէ ցնա. թէ այսպէս
պարտ էր չարչարիլ քրիստոս.
և յառնել ի մեռելոց յե
րրորդ օրի. և քարոզել ի
անուան նորա զնոյն յամե
նայն ազգս սկսեալ ի Երու
սաղէմ.

Ա՝ Համբարձման Տեառն մերոյ
ՃԾ ՎԿ.

Ընդ որ ինչ եւ զայն խօ
սեցաւ՝ ահա ինքն իսկ յի
սուս կայ ի մէջ նոց՝ և
ասէ ցնա. խաղաղութի՛ ընդ
ձեզ. ես եմ՝ մի՛ երկնչիք։
Եւ զարհի հարեալ երկնչէ
ին. և համարեին զոգի ինչ
տեսանել։
Եւ ասէ ցնա. ընդ որ խռո
վեալ եք. և ընդէր խորհուրդք ելանեն ի սիրտս
ձեր։
Տեսէ՛ք զձեռս իմ և զոտս.
զի ես նոյն եմ. շօշափեցէ՛ք
ինձ՝ և առեա՛ք. զի ո՛չ
ունի՝ ոգի՝ մսոյ՝ և ոսկերս՝ ո՛չ
ունի՝ որպէս զիս տեսանէք՝
զի ունիմ։
Եւ զայս ասացեալ՝ ետ ցոյց
նոցա զձեռսն և զոտս։

բուսասուղմէ։
Այր դուք կեր վկայք բան
նիւթս պատճիկ։
Այր ահա ես առաքեմ զձեզ
առիս հօր իմոյ ի ձեզ. և
դուք նստարուք ի քաղաքի
քիս յերուսաղէմ. մինչև
զգենուցուք զզօրութիւն ի
բարձանց։
Այհան զնոսա մինչև ի բէ
թանիայ . և ամբարձեալ
զձեռս իւր՝ օրհնեաց ըզ
նոսաս։
Այր եղև յօրհնելն նր զնս,
մեկնեցաւ ի նոցանէ . և
վերանայր յերկինս։
Այր նոքա երկիրպագեալ
նմա՝ դարձան յեր մու
բսաղէմ մեծաւ։
Այր էին հանապազ ի տա
ճարին, գովելինդ և օրհնել ին
զնա։

Ա՛ւետարանն որ ըստ Յովհաննու՝ գրեալ է նոյն
ինքն Յովհաննէս Տէր և անկաւ ի վերայ լանջ
քանն նորա և եհարց թէ՝ ո՞ւր ոմն է որ մատնելոց
է զքեզ։

Այս սկիզբն առնէ ի բանէն յաճախմանէ. և զբաւ մարմ
նոյ ծնունդն յիշատակէ։ առեալ Յովհաննէս մարմին ելե
և բնակեցաւ ի մեզ այսինքն անչտոթ միաւորութիւն
բանին ընդ մեզ։ Այս ըստ կարգի ցուցակին՝ պատմէ
զկարտութիւն առնուելն յովհաննու և ինանիանէ զմկրտ
սին մկրտչին։ Այս զայլ եամ նշանան և զարմանալոցն զոր
արար Յիսուս։ Այս զկատարածն։ Այս զառնն պատ
ուէրս տա աշակերտան իւր՝ խոստանալով նոցա զառա
քութիւն նոր հոգւոյն։ Եւան՝ թէ որպէս մատնեցաւ
ի ձեռս երից դատաւորացն։ և զխաչելն մարմնոյն և
զբաժանումն հանդերձին ի զինուորացն։ Այս զգաւա
ղելիական ի վեր պատմուճանին։ և զնկելն Աստուծոյ
նոր ի գերեզմանի։ և զՅառնելն յերրորդ աւուր ի
մեռելոց։ և երևիլն յաշակերտացն իւրոց զրջան վե
կեալք ի միաշաբաթումն։ Յովհաննէս՝ եղբայր յակո
բայ առաքելոյն, և կոչեցեալն որդի որոտման զերկ
թիայ։ զինի ծնգ ամաց Համբառնալոյ տեառն՝ գրեաց
զԱ՛ւետարանն իւր, լեզուաւ յունական, ի կի
սեսոս քաղաքի։ ըստ խնդրոյ եպիսկոպոսացն
ասիացւոց։

Յան Գլուխ Սէն Ա֊եւթուն Օհաննու	Յ	Գ֊Ա՛Ր Ա՛
Ա֊ՆԸ զի՛ սկզբանէ է բանն ամ֊	ա	
Ա֊ՆԸ վկայութեանն յօհաննու	բ	է դ
Ա֊ՆԸ գալոյն յա՛ռ յօհաննէս	գ	
Ա֊ՆԸ ասելոյն ահաւասիկ գառն աղ֊	դ	
Ա֊ՆԸ գտանելոյ զՔրիստոս	է	
Ա֊ՆԸ հարս՛՛ ՚ի կանայ գալիլեացւոց֊	զ	
Ա֊ՆԸ արձակելոյ ՚ի տա՛՛ զվաճառօղս֊	է	է
Ա֊ՆԸ նիկոդիմոսի իշխանին հրէից	ը	
Ա֊ՆԸ մկրտելոյն յօհան՛՛ ՚ի յայեհան֊	թ	
Ա֊ՆԸ խնդիր լինելոյ ասէս սրբուհ֊	ժ	
Ա֊ՆԸ կնոջն սամարացւոյ	ժա	
Ա֊ՆԸ որդւոյ թագաւորական֊	ժբ	ժբ
Ա֊ՆԸ Հրէից առեալ հիւանդին	ժգ	
Ա֊ՆԸ այն զի սիրէ հայր զորդի֊	ժդ	
Ա֊ՆԸ գնկից հայից և իւց ձկանցն֊	ժե	իբ ժզ իզ
Ա֊ՆԸ գնալոյն ՚ի վերայ Ծովուն֊	ժզ	
Ա֊ՆԸ տրտնջելոյն գնմանէ հրէից֊	ժէ	
Ա֊ՆԸ շրջելոյն յա՛ռ ՚ի գալիլեա֊	ժը	
Ա֊ՆԸ խնդրելոյ հրէից ուսուլ զյի֊	ժթ	
Ա֊ՆԸ ՚ի ծնէ կուրի բանիլն աշտից֊	ի	
Ա֊ՆԸ գնալոյ յա՛ռ զանձն ՚ի վե՛ր ոչխա՛՛֊	իա	
Ա֊ՆԸ նուաւակատեացն որ յԵՀՄ֊	իբ	
Ա֊ՆԸ յարութեանն զազարու֊	իգ	
Ա֊ՆԸ օծանելոյն մարիամու զնեն֊	իդ	իա իդ կբ
Ա֊ՆԸ չխաչելոյն յոյդայի զնոյնն֊	իե	
Ա֊ՆԸ նստելոյն յա՛ռ ՚ի վե՛ր իշոյն֊	իզ	կթ լբ խե
Ա֊ՆԸ յերկնից հեթանոսացն֊	իէ	
Ա֊ՆԸ հատոյն յորբենոյ֊	իը	

ՅԱՒԿ ԴԱՒԹԻ ԱՔԵՂԱՊԵՏԻ ՅՕՀՆՒՒՐ	Յ	Ղ	Ա	Ր	Ա
Ա՟ Յաի որ լայս եկն յաշխարհ ։	ԽԹ				
Ա՟ ընթե՛ր՝ և լու՛ր զտաս՝ աշակե՛ր ։	Լ				
Ա՟ չարչարա՛ր և սփոփի՛ր զաշխ՝ ։	Լա				
Ա՟ գու՟շակե՛ալ գալոյն հոգւո՟յն	Լբ				
աբ՟ և մխիթարե՛ալ զաշակերտան ։					
Ա՟ մանկիկն Յի՛ւ ի յուդայե ։	Լգ				
Ա՟ ուրացու՛թեն պետրոսի ։	Լդ	Հ	Թ	Խ	Կ Շ
Ա՟ ածե՛ալն զյա՛ւ ի վանաց կայի՛՝ ։	Լե				
Ա՟ տանե՛ալն զյա՛ւ ի գողգոթայ ։	Լզ				
Ա՟ սա՟նձրե՛ալն յաի զՀոգին ։	Լէ				
Ա՟ խնդրե՛ալ զերուսաղէմ մարմինն ։	Լը	Ձ	Ղ	Խը	Կը
Ա՟ բերե՛ալ Նիկոդի՛մ զմիւռա ։	Լթ				
Ա՟ գալոյ կանանցն ի գերեզմանն ։	Խ	Ձ	Ղ	Խթ	Կթ
Ա՟ մանկե՛ալն յի՛ւ առ աշակերտան ։	Խա				
Ա՟ Հաստատե՛ալն յաի զԹովմա ։	Խբ				
Ա՟ Ճաշե՛ալ ընդ նա և հար՝ զպետրոս ։	Խգ				
Ա՟ սիրե՛ալ աշակերտին որ զրեաց	Խդ				
զաւետարանն այբ ։					

Աբ Աստուածածին Յովհաննէս։

Ի Հօրէ Լուսոյ

ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉ

ՀԻՆ ԿՏԱԿԱՐԱՆ ԵՒ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆ

Եր առ ՅԾ. և ՅԾ Եր բանն, Այս Եր ի սկզբանէ առ աստուած։

Աստեղան ինչ նոխազ էղև. և առանց նըր էղև և ոչ ինչ որինչ եղևն։

Նոխազ կեանք էր. և կեանքն էր լոյս մարդկան։

Ու լոյսն ի խաւարի անդ լուսաւորէ. և խաւար նմա ոչ եղև կալաւ։

Էղև այր մի առաքեալ յաստուածոյ. անուն նմա յՀովհաննէս։

Ա Ե Ա Ա Ա

յայնկոյս յորդանանու. ուր էր Յովհաննէս, և մկրտէր. և անդ լինէր։

Բերեալ նո՝ նորա առ Յիսուս՝ ասէ ցնա Յիսուս՝ Ահա՛ Գառն Աստուծոյ՝ որ առնու զմեղս աշխարհի։ Ա Այս է՝ վասն որոյ եմ ասեալ. զկնի իմ գայ այր՝ որ առաջի իմ եղև. զի յառաջ քան զիս էր։ Եւ ես ոչ գիտէի զնա. այլ զի յայտնի լինիցի Իսրայէլի՝ վասն այնորիկ եկի ես ջրով մկրտել։ Ա Վկայեաց Յովհաննէս և ասէ. Թէ տեսանէի զՀոգին՝ զի իջանէր իբրև զաղաւնի յերկնից. և հանգչէր ի վերա նորա։ Եւ ես ոչ գիտէի զնա. այլ որ առաքեացն զիս մկրտել ջրով՝ նա ասաց ցիս. Յոր

Ա Կրտիչ Տէն մերոյ
Ց Ի Ր.

վաղիւն անդր տե՛ սանէ զՅն զի գայր առ նա. և ասէ, ահաւասիկ գառն Աստուծոյ՝ որ բառնայ զմեղս աշխարհի։ Ա Այս է՝ վասն որոյ եմ ասեալ. զկնի իմ գայ այր. որ առաջի իմ եղև. զի յառաջ քան զիս էր։ Եւ ես ոչ գիտէի զնա. այլ զի յայտնի լինիցի Իսրայէլի՝ վասն այնորիկ եկի ես ջրով մկրտել։ Ա Վկայեաց Յովհաննէս և ասէ. Թէ տեսանէի զՀոգին՝ զի իջանէր իբրև զաղաւնի յերկնից. և հանգչէր ի վերա նորա։ Եւ ես ոչ գիտէի զնա. այլ որ առաքեացն զիս մկրտել ջրով՝ նա ասաց ցիս. Յոր

Ա Յաջորդ Կիրակէ
Ի Ց. Յովհաննու.

էս դու՝ եղիա՞ էս. և ասէ, ոչ եմ. իսկ մարգարէն էս դու. պատասխանի ետ՝ Թէ ոչ։

Ասէ ասա՛ մեզ՝ դու ո՞վ էս. զի պատասխանի տացուք՝ որոց առաքեցինն զմեզ. զի՞ ասես վա՛ր քոյ։

Ա Ասէ, ես՝ ձայն բարբառոյ յանապատի. ուղիղ արա՛ ճանապարհ Տեառն. որպէս ասաց Եսայի մարգարէ։

Եւ որք առաքեցան, ի փարիսեցւոց անտի էին։ Հարցին զնա՝ և ասեն. իսկ զի՞ մկրտես՝ եթէ դու չես քրիստոս, և ոչ եղիա, և ոչ մարգարէն։

Պատասխանի ետ նոցա Յոհաննէս՝ և ասէ. ես մկրտեմ զձեզ ջրով. ի միջի ձերում կայ՝ զոր դուքն ոչ գիտէք։

Ա Որ զկնի իմ գալոցն է. որ առաջի իմ եղև. որում չեմ արժան, եթէ լուծից զսանդալսն կօշկացն Տեառն։

էին օթեւանք նր֊ա. և առ նմա ոչան այն օր՝ զի ժամ էր իբրև տասներորդ։

Եւ անդրեւս առաքեալն սիմէոն վիճակ մի յերկուց անտի. որք լուեալն ի յոհանէ՝ և գնային զկնի նր֊ա։

Դառնալ առնէր զերեսս իւր զսիմէոն, և տեսանէր զնա հետեւեալ ընդ իւր, և ասէ ցնա. դու ես սիմէոն որդի յովնանու. դու կոչեսցիս կեփաս. որ թարգմանի պետրոս։

Յերեքե՛ւ կո֊, Հինե֊ ըե֊։

Տէր մեր Յ֊ս֊ Ք֊ս֊

վաղիւն անդր կայր յոհաննէս, և յաշակերտաց իւրոց երկուս։

Եւ նայեցեալ ընդ յիսի զնացեալ, և ասէ. ահաւասիկ գառն աստուծոյ։

Լուան ի նմանէ երկու աշակերտքն զի խօսեր. և գնացին զհետ յիսի։

Իբրև դարձաւ յի՛ և էառ զնա զնին զերթալն զհետ նր֊, ասէ ցնա. զի՞նչ խնդրէք. նոքա ասեն ցնա. ռաբբի, որ թարգմանեալ կոչի վարդապետ, ո՞ւր են օթեւանք քո։

Ասէ ցնա՝ եկայք և տեսէք։ եկին, և տեսին ուր հանգչէր, և մնացին զնովաւր զաւուրն յայնմիկ, և հանգչէին ի վեր նր֊, նման էր՝ որ մերձ էր հոգւովն սրբով։

Եւ էառ տեսանել զիսիա, եղբայր սիմոնի պետրոսի։

Յերեքե՛ւ կո֊, Հինե֊ ըե֊։

Ա֊կ֊ Տ֊ն֊ Ե֊Ն֊ Ք֊Ր֊Ի֊

վաղիւն անդր կայր յոհաննէս, և յաշակերտաց իւրոց երկուս։

Եւ նայեցեալ ընդ յիսի զնացեալ, և ասէ. ահաւասիկ գառն աստուծոյ։

Լուան ի նմանէ երկու աշակերտքն զի խօսեր. և գնացին զհետ յիսի։

Իբրև դարձաւ յի՛ և էառ զնա զնին զերթալն զհետ նր֊, ասէ ցնա. զի՞նչ խնդրէք. նոքա ասեն ցնա. ռաբբի, որ թարգմանեալ կոչի վարդապետ, ո՞ւր են օթեւանք քո։

Ասէ ցնա՝ եկայք և տեսէք։ եկին, և տեսին ուր հանգչէր, և մնացին զնովաւր զաւուրն յայնմիկ, և հանգչէին ի վեր նր֊, նման էր՝ որ մերձ էր հոգւովն սրբով։

Եւ էառ տեսանել զիսիա, եղբայր սիմոնի պետրոսի։

Լ՚ԱԿ

Եւ ասէ ցնա Յիսուս. Դի՛ կայ
հատեալ ժամանակ իմ.
Եւ դուն ամենայն ժամ պատրաստ
ես։
Եւ ասէ ցնա Յիսուս. Դի՛ կայ
ասէ մայրն ցՅիսուս. Դինի՛ չունին։
Նա՛ի պակասիլ գինւոյն,
կերպարանեալ ի հարսանիսն։
Լուաւ Յիսուս և ցնա և աշա-
կերտսն նո՛ր ի հարսանիսն։
Եւ մայրն Յիսուսի։
ցնոսա. և անդէր
ի կանայ գալիլեա
Սկիզբն նշանաց Տեառն մերոյ
ՅԻՍՈՒՍԻ.

Ե յաւուրն երրորդ
գի հարսանիք էին
Լ՚ԱԿ

Եւ ասէ ցնա Յիսուս. Դի՛ կայ
հատեալ ժամանակ իմ.
Եւ դուն ամենայն ժամ պատրաստ
ես։
Եւ ասէ ցնա Յիսուս. Դի՛ կայ
ասէ մայրն ցՅիսուս. Դինի՛ չունին։
Նա՛ի պակասիլ գինւոյն,
կերպարանեալ ի հարսանիսն։
Լուաւ Յիսուս և ցնա և աշա-
կերտսն նո՛ր ի հարսանիսն։
Եւ մայրն Յիսուսի։
ցնոսա. և անդէր
ի կանայ գալիլեա

Պատասխանի եւ նմա յն
Թուղաւոր խոսպհլիւ։
Պատասխանի եւ նմա յն
Թանապհլ և ասէ. ոմբրի,
դու էս որդի ՚ց. դու էս
զորդի յօսեփայ ՚ի նազար
բեթհէ։
Լ՚ԱԿ ՅՆա Նամանապհլ.
իսկ ՚ի նազարեթէ մարթ
ինչ ելեալ բարւոյ իմիք լի՞
նիլասէ ցնա փիլիպպոս,
ել և տես։
Երբեւ էառես յն զնաթա-
նապհլ զի գայր առ նոյա,
ասէ վա՛ն նո՛ր. ահա արդարև
իսրայէլտին՝ յորում նենգ
դուլթի ոչ գոյ։
Լ՚ԱԿ ՅՆա Նամանապհլ.
ուստի՞ ճանաչէս զիս. պա՛տ
տասխանի էառ յն և ասէ
ցնա. մինչեւ էր փիլիպպո
սի կոչեալ զքեզ՝ զի էիր
՚ի նեղբեայ թզենւոյն տեսի
զքեզ։
Պատասխանի եւ նմա նա
Թանապհլ և ասէ. ռաբբի,
դու էս որդի ՚ց. դու էս
թագաւոր իսրայէլի։

ՏԵՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ.

Յետ այսորիկ հղ յիմ ի կամիլիա տանել զհինն եւ մայր իւր, եւ եղբարս իւր. եւ անդ լինէր ոչ բազում հինչ աւուրս:

Եւ էր մերձ զատկին հրէից. եւ ել յԵրուսաղէմ:

Եւ գտի ի տաճարին զնիս վաճառէին զարջառս՝ եւ զոչխարս՝ եւ զաղաւնիս. եւ զնստուն փոխադրողսն, որք նստէին:

Եւ արարի խարազան ջանից նեաց. եւ հանի զամենեսին ի տաճարէն, զոչխարսն՝ եւ զարջառս, եւ զդրամս հրեայ տուվաճառացն ցրուէ այց. եւ զսեղանսն կործանեաց:

Եւ ասէ ցվաճառականսն՝ առէք զայդ ասա, եւ մի առնէք զտուն հօր իմոյ՝ տուն վա-

ճառականի:

Յիշեցին աշակերտքն նորա՝ եթէ գրեալ է՝ Նախանձ տանն քո կերիցէ զիս:

Յետ եհան հրեայքն ասեն ցնա՝ զի՞նչ նշան ցուցանես մեզ՝ զի այսպէս առնես:

Յիսուս ասէ ցնոսա՝ արձակեցէք զտաճարս զայս, եւ ես յերիս աւուրս յարուցից զնա:

Ասեն հրեայքն՝ քառասուն եւ վեց ամ շինեցաւ տաճարս այս, եւ դու երիս աւուրս յարուցանես զնա:

Նա էր խօսեալ զմարմնոյ տաճարին իւրոյ:

Յորժամ յարոյց զնա ի մեռելոց, յիշեցին աշակերտքն նորա՝ եթէ զայս ասէր, եւ հաւատացին ի գիր եւ ի բանն զոր ասաց Յիսուս:

Եւ յորժամ էր Յերուսաղէմ ի տաւնի զատկին, ի տաւնի բազումք հաւատացին յանուն նորա՝ տեսեալ զնշանսն զոր առնէր:

Եւ Յիսուս ոչ ինքն հաւատայր զանձին ընդ նոսա, վասն զի ինքն գիտէր զամենեսեան:

Եւ ոչ պիտոյ էր նմա զի ոք վկայեսցէ վասն մարդոյ, զի ինքն գիտէր զինչ էր ի մարդոյն:

Էր ոմն ի փարիսեցիսն, Նիկոդիմոս անուն, իշխան հրէից:

Եկն առ նա գիշերի, եւ ասէ ցնա՝ Ռաբբի, գիտեմք զի յԱստուծոյ եկեալ ես վարդապետ, զի զայսոսիկ նշանս զոր դու առնես՝ ոչ կարէ ոք առնել, եթէ ոչ եղիցի Աստուած ընդ նմա:

Յիսուս պատասխանի ետ եւ ասէ ցնա՝ ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնանիցի ի վերուստ՝ ոչ կարէ տեսանել զարքայութիւն Աստուծոյ:

Ասէ ցնա Նիկոդիմոս՝ զիա՞րդ կարէ մարդ ծնանել, որ ծեր է. միթէ կարէ երկրորդ անգամ ի մայր իւր մտանել եւ ծնանել:

Յիսուս պատասխանի ետ՝ ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնանիցի ի ջրոյ եւ ի հոգւոյ՝ ոչ կարէ մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ:

Զոր ծնեալ է ի մարմնոյ՝ մարմին է, եւ զոր ծնեալ է ի հոգւոյ՝ հոգի է:

Մի զարմանար զի ասացի քեզ՝ պարտ է ձեզ ի վերուստ ծնանել:

Հողմ յորմէ կամի՝ փչէ, եւ ձայն նորա լսես, եւ ոչ գիտես զորմէ գայ եւ յորո՞ւ երթայ. այսպէս է ամենայն որ ծնեալ է ի հոգւոյ:

Պատասխանի ետ Նիկոդիմոս եւ ասէ ցնա՝ զիա՞րդ կարեն այսոքիկ լինել:

Յիսուս պատասխանի ետ եւ ասէ ցնա՝ դու վարդապետ ես ի Յիսրայէլ, եւ զայսոսիկ ոչ գիտես:

Ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ զոր գիտեմք՝ խօսիմք, եւ զոր տեսաք՝ վկայեմք, եւ վկայութիւն մեր ոչ ընդունիք:

Եթէ զերկրաւորսն ասացի ձեզ՝ եւ ոչ հաւատայք, զիա՞րդ եթէ ասիցեմ ձեզ զերկնաւորսն հաւատասջիք:

Եւ ոչ ոք համբարձաւ յերկինս, եթէ ոչ որ իջեալ է յերկնից՝ որդի մարդոյ որ է յերկինս:

Եւ որպէս Մովսէս բարձ զպատարիկն յանապատի, նոյնպէս պարտ է բարձանել զորդի մարդոյ:

Զի ամենայն որ հաւատայ ի նա՝ մի՛ կորիցէ, այլ ունիցի կեանս յաւիտենական:

Զի այնպէս սիրեաց Աստուած զաշխարհս, մինչեւ զմի ծնունդ իւր տայ, զի ամենայն որ հաւատայ ի նա՝ մի՛ կորիցէ, այլ ունիցի կեանս յաւիտենական:

Զի ոչ առաքեաց Աստուած զորդի իւր յաշխարհ, զի դատիցէ զաշխարհ, այլ զի կեցուսցէ զաշխարհ ընդ նմա:

Որ հաւատայ ի նա՝ ոչ դատի. եւ որ ոչ հաւատայ՝ արդէն դատեալ է, զի ոչ հաւատաց յանուն միածնի որդւոյ Աստուծոյ:

Եւ այս է դատաստանն, զի լոյս եկն յաշխարհ, եւ սիրեցին մարդիկ զխաւարն քան զլոյս, զի չար էին գործք նոցա:

Զի ամենայն որ չարագործ է՝ ատէ զլոյսն, եւ ոչ գայ առ լոյսն, զի մի՛ յանդիմանեսցին գործք նորա:

Իսկ որ առնէ զճշմարտութիւն՝ գայ առ լոյսն, զի յայտնեսցին գործք նորա, զի յԱստուծոյ են գործեալ:

Ապա եկն Յիսուս եւ աշակերտքն նորա

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿՈՒՆ։

ՏԵՆ ՄԵՐ ՅԻՇԵՑԻՆ։

ԵՒ իբրեւ էր Հեծեմ ի զատկին ոտնի, բազումք հաւատացին յինն յանուն նը. զի տեսանէին զնշանսն՝ զորս առնէր։

Ասացի ինքն ցնա ոչ հաւատայր յանձն նոցա. քանզի ինքն գիտէր զամենայն։

Եւ զի ոչ էր պիտոյ՝ եթէ ոք վկայեսցէ վա՛ մարդոյ. զի ինքն իսկ գիտէր՝ զինչ կրէր ի մարդն։

ԱՅՍ էր այր մի՛ ի փարիսեցոց անուն՝ Նիկոդեմոս ա՛ռաջն անտի՝ նիկոդեմոս ա՛ռաջն նը՝ իշխան հրեից։

Այս եկն առնա զիշերի՝ և ասէ ցնա. ռաբբի, գիտեմք եթէ յա՛ստուածոյ եկեալ ես վարդապետ. զի ոչ ոք կարէ զսպա՛ռնալիսն նշանս առնել՝ զոր դու առնես, եթէ ոչ ընդ նմա։

Պատասխանի Եսու՝ և ասէ ցնա. ամէն ամէն ա՛սեմ ձեզ՝ եթէ ոչ ոք ծնանիցի վերստին՝ չկարէ տեսանել զարքայութիւն նը։

Պատասխանի Եսու՝ և ասէ ցնա. ամէն ամէն ա՛սեմ ձեզ՝ եթէ ոչ ոք ծնանիցի ջրով և հոգւով՝ չկարէ մտանել յարքայութիւն նը։

Զոր ծնեալ է ի մարմնոյ՝ մարմին է. և զոր ծնեալ է ի հոգւոյ՝ հոգի է։

Մի՛ զարմանար զի ասացի քեզ՝ թէ պարտ է ձեզ նորոգիլ։

Հողմն ուր կամի՝ փչէ, և զձայնն լսես. այլ ո՛չ գիտես զուր գայ, և զերթալն ուր երթայ. այսպէս ամենայն որ ծնեալ է ի հոգւոյ։

Պատասխանի Նիկոդեմոս՝ և ասէ ցնա. զիա՞րդ կարեն այս լինել։

Պատասխանի Եսու՝ և ասէ ցնա. դո՞ւ ես վարդապետ ի Սիոն, և զայս ոչ գիտես։

Ամէն ամէն ա՛սեմ ձեզ՝ զոր գիտեմք խօսիմք, և զոր տեսաք վկայեմք. և զվկայութիւն մեր ոչ առնուք։

Եթէ զերկրաւորսն ասացի ձեզ, և ո՛չ հաւատայք՝ զիա՞րդ հաւատասջիք եթէ զերկնաւորսն ասիցեմ ձեզ։

Եւ ոչ ոք համբարձաւ յերկինս՝ բայց միայն որ իջեալ է յերկնից՝ որդի մարդոյ որ է յերկինս։

Եւ որպէս Մովսէս վերացոյց զպատարագն յանապատի՝ նոյնպէս պարտ է վերացեալ լինել որդւոյ մարդոյ։

Զի ամենայն որ հաւատայ նմա՝ մի՛ կորիցէ, այլ ունիցի կեանս յաւիտենական։

Զի այսպէս սիրեաց Աստուած զաշխարհս՝ մինչեւ զմի ծին իւր տայ. զի ամենայն որ հաւատայ նմա՝ մի՛ կորիցէ, այլ ունիցի կեանս յաւիտենական։

Զի ոչ առաքեաց Աստուած զորդի իւր յաշխարհ՝ զի դատիցէ զաշխարհ, այլ զի կեցուսցէ զաշխարհ նովաւ։

Որ հաւատայ նմա՝ ոչ դատի. և որ ոչ հաւատայ՝ արդէն դատեալ է, զի ոչ հաւատաց յանուն միածնի որդւոյ Աստուծոյ։

Եւ այս է դատաստան՝ զի լոյս եկն յաշխարհ, և սիրեցին մարդիկ զխաւարն քան զլոյսն, զի չար էին գործք նոցա։

Զի ամենայն որ չարիս առնէ՝ ատէ զլոյսն, և ոչ գայ առ լոյսն, զի մի՛ յանդիմանեսցին գործք նորա։

Իսկ որ առնէ զճշմարտութիւն՝ գայ առ լոյսն, զի յայտնի լիցին գործք նորա, զի յԱստուծոյ են արարեալ։

Պատասխանի եւ յիւ եւ ասէ ցնա. դու ես վարդապետ ի Նիւղ եւ ոչ գիտես։

Ամէն ամէն ասեմ քեզ. զի զոր ինչ գիտեմք, խօսիմք. եւ զոր տեսաք, վկայեմք. եւ զվկայութիւն մեր ոչ ընդունիք։

Եթէ զերկրաւորս ասացի ձեզ եւ ոչ հաւատայք. զիարդ եթէ զերկնաւորսն ասացից հաւատայջիք։

Եւ ոչոք համբարձաւ յերկինս, եթէ ոչ որ էջն յերկնից՝ որդի մարդոյ, որ էն յերկինս։

Եւ որպէս մովսէս բարձրացոյց զօձն յանապատի, նոյնպէս բարձրանալ պարտ է որդւոյ մարդոյ։

Զի այսպէս սիրեաց Աստուած զաշխարհս, մինչեւ զմիածին իւր որդի ետ, զի ամենայն որ հաւատայ ի նա՝ ոչ կորիցէ. այլ ընկալցի զկեանսն յաւիտեան։

Պատասխանի եւ յիւ եւ ասէ ցնա. դու ես վարդապետ ի Նիւղ եւ ոչ գիտես։

Ամէն ամէն ասեմ քեզ. զի զոր ինչ գիտեմք, խօսիմք. եւ զոր տեսաք, վկայեմք. եւ զվկայութիւն մեր ոչ ընդունիք։

Եթէ զերկրաւորս ասացի ձեզ եւ ոչ հաւատայք. զիարդ եթէ զերկնաւորսն ասացից հաւատայջիք։

Եւ ոչոք համբարձաւ յերկինս, եթէ ոչ որ էջն յերկնից՝ որդի մարդոյ, որ էն յերկինս։

Եւ որպէս մովսէս բարձրացոյց զօձն յանապատի, նոյնպէս բարձրանալ պարտ է որդւոյ մարդոյ։

Զի այսպէս սիրեաց Աստուած զաշխարհս, մինչեւ զմիածին իւր որդի ետ, զի ամենայն որ հաւատայ ի նա՝ ոչ կորիցէ. այլ ունիցի զկեանս յաւիտենական։

Զի ոչ առաքեաց Աստուած զորդի իւր յաշխարհ, զի դատիցէ զաշխարհ. այլ զի կեցուսցէ զաշխարհ ընդ նմա։

Որ հաւատայ ի նա՝ ոչ դատի. եւ որ ոչ հաւատայ՝ դատեալ է։

Զի ոչ հաւատաց յանուն միածնի որդւոյ Աստուծոյ։

Եւ այս է դատաստան, զի լոյս եկն յաշխարհ, եւ սիրեցին մարդիկ զխաւարն քան զլոյսն։

Զի չար էին գործք նոցա։

Զի ամենայն որ չարիս առնէ, ատէ զլոյսն, եւ ոչ գայ առ լոյսն, զի մի յայտնեսցին գործք նորա։

Իսկ որ առնէ զճշմարտութիւն, գայ առ լոյսն, զի յայտնի լիցին գործք նորա, զի յԱստուծոյ են առեալ։

Յետ այսորիկ եկն յիսուս եւ աշակերտք նորա յերկիրն հրէից, եւ անդ հանգոյն ժամանակս ընդ նոսա կայր եւ մկրտէր։

Եւ էր յովհաննէս մկրտելով ի Հնոնայ մերձ ի Սաղիմ, զի ջուրք բազումք էին անդ, եւ գային եւ մկրտէին։

Զի ոչ էր տակաւին արկեալ յովհաննէս ի բանտ։

Եղեւ ապա հարցումն ի մէջ աշակերտաց յովհաննու եւ հրէից վասն սրբութեան։

Եւ եկեալ առ յովհաննէս ասեն ցնա. վարդապետ, որ էր ընդ քեզ յայնկոյս Յորդանանայ, զոր դու վկայեցեր, ահա նա մկրտէ, եւ ամենեքեան գնան առ նա։

Պատասխանի յովհաննէս եւ ասէ. ոչ կարէ մարդ ինչ առնուլ, եթէ ոչ եղիցի տուեալ ի վերուստին, ոչ կարէ տէր առնել զայրքայութիւն ոչ։

Ոչ ես ինքն ասեմ քեզ. զի ղրկեալ եմ առաջի նորա։

Որ ունի զկինն՝ փեսայ է. եւ բարեկամն փեսային որ կայ եւ լսէ զնա, ուրախութեամբ ուրախանայ ձայնիւ փեսային։

Զայս ուրախութիւն իմ լցաւ։

Նա պարտ է աճել, եւ ես պարտ է պակասել։

Որ ի վերուստ գայ՝ ամենեցուն վերագոյն է. որ ի երկրէ՝ երկրաւոր է, եւ ի երկրէ խօսի։

Որ յերկնից գայ՝ ամենեցուն վերագոյն է։

Եւ զոր ետես եւ լուաւ՝ զայն վկայէ, եւ ոչ ոք ընդունի զվկայութիւն նորա։

Որ ընդունի զվկայութիւն նորա՝ կնքեաց զի ճշմարիտ է Աստուած։

Զի զոր առաքեաց Աստուած՝ զբանս Աստուծոյ խօսի. զի ոչ տայ զհոգին չափով։

Հայրն սիրէ զորդին, եւ ամենայն ինչ ետ ի ձեռն նորա։

Որ հաւատայ ի որդին՝ ունի կեանս յաւիտենական. եւ որ ոչ հաւատայ ի որդին՝ ոչ տեսցէ կեանս, այլ բարկութիւն Աստուծոյ մնայ ի վերայ նորա։

Եւ այսպիսիկ էին
յա. և աշակերտքն
նորա երկիցն հրեա
տանին. անդ շրջեր նոքօք
հանդերձ և մկրտէր։
Կ՚կրտէր և յովհաննէս ՚ի ԻՆ
յայնոսիկ ժամ առ ստղիմ։ Ղ.
էին ջուրք բազումք էին
անդ. և գային, և մկրտէին։
Զի ՚ոչ էր եւս արկեալ ԻԷ
յովհաննէս ՚ի բանտ։ Ղ.
Եղեւ խնդիր ի աշակերտ ԻԸ
ացոյն յովհաննու ընդ հրէ Ո.
ից վասն սրբութեանն։
Գնացին առ յովհաննէս՝ և
ասեն ցնա. ռաբբի, որ
էրն ընդ քեզ յայնկոյս
յորդանանու. որում
դուն վկայեցեր. ահա՝
եանիկ նա մկրտէ՝ և ամե-
նեքեան գան առ նա։
Պատասխանի Եւ յովհան-
նէս և ասէ. ոչ կարէ մարդ
ոչ

նի լեցին գործք նր ԼՅ
առաքեալ գործոցն։
Յետ" նր", Լուս ընթ".

Տէրն մեր Յս Քր.

Եւ այսպիսիկ էին
յա. և աշակերտքն
նորա երկիցն հրեա
տանին. անդ շրջեր նոքօք
հանդերձ և մկրտէր։
Կ՚կրտէր և յովհաննէս ՚ի ԻՆ
յայնոսիկ ժամ առ ստղիմ։ Ղ.
էին ջուրք բազումք էին
անդ. և գային, և մկրտէին։
Զի ՚ոչ էր եւս արկեալ ԻԷ
յովհաննէս ՚ի բանտ։ Ղ.
Եղեւ խնդիր ի աշակերտ ԻԸ
ացոյն յովհաննու ընդ հրէ Ո.
ից վասն սրբութեանն։
Գնացին առ յովհաննէս՝ և
ասեն ցնա. ռաբբի, որ
էրն ընդ քեզ յայնկոյս
յորդանանու. որում
դուն վկայեցեր. ահա՝
եանիկ նա մկրտէ՝ և ամե-
նեքեան գան առ նա։
Պատասխանի Եւ յովհան-
նէս և ասէ. ոչ կարէ մարդ
ոչ

տեղական։
Ո՛ի պնդէս սիրեաց ած
զաշխարհ՝ միշտ զորդին
իւր միածին ետուն՝ զի ամ՛որ
հաւատայ ՚ի նմա՝ մի՛ կորիցէ
յե՛ այլ ընկալցի զկեանս
յաւիտենական։
Ո՛ի ոչ առաքեաց ած զոր
դի իւր յաշխարհ՝ թէ դա
տեսցէ զաշխարհ, այլ զի
փրկեսցի աշխարհ նովաւ։
Որ հաւատայ ՚ի նմա՝ ոչ դա
տապարտեսցի. և որ ոչ հա
ւատայ ՚ի նմա՝ արդէն իսկ
դատապարտեալ է. զի ոչ
հաւատաց յանուն միած
նի որդւոյն ած։
Այս այս իսկ է դատաստան.
զի լոյս եկն յաշխարհ՝ և
սիրեցին մարդիկ զխաւար
առաւել քան զլոյս. զի էին
գործք իւրեանց չարութե։
Ո՛ի ամ՛որ զչար գործէ՝
ատէ զլոյս. և ոչ գայ
առ լոյսն, զի մի՛ յանդի մա
նեսցին գործք նր։
Իսկ որ առնէ զճշմարտու
թիւն, գայ առ լոյսն, զի յայտ

զբանան ՝ ոչ խօսի · զի ո՛չ
եթէ չսիրէ տայ ՝ ած ըզ
հոգին ։

Ա՛յր սիրէ զորդի՛ն, և զնա
ինչ եւս ՝ ի ձեռս նորա ։
Ա՛ր հաւատաց յորդի՛ն ըն-
դունի զկեանս յաւիտեան.
կանա՛չ, և որ ոչն հնազանդի
որդւոյ ՝ ո՛չ տեսցէ զկեանս.
այլ բարկութի՛ւն աց Ա՛ստ ՝ ի
վերայ նորա ։

Յեսու՛ Նա՛ւեայ ՝ Ժ՚ե գլուխ ։

Տէր մեր Յ՚Ս՚Ր՚Ս՚.

Բրեւ գիտաց Յ՚Ս՚ ՝ եթէ լուան փա-
րիսեցիքն ՝ եթէ Յ՚Ս՚ բազում աշակերտս առնէ
և մկրտէ քան զՅովհան-
նէս ։
(Այլ ոչ եթէ Յ՚Ս՚ ինքն
մկրտէր ՝ այլ աշա-
կերտքն նորա ։)
Ձեռնտու զՀրէից աստան էր
հիւր ՝ և էին միաւանգամ
՝ի գաղիլեա ։
Ա՛յլեւս գՀրէից աստան էր
հիւր ՝ և էին միաւանգամ
՝ի գաղիլեա ։
Եւ ասէ ցնոսա ՝ Ո՛չ ոք
կարէ երկուց տանց ծա-
ռայել ։ Կամ զմի՛ն ատ-
ցի, և զայլն սիրեսցէ ՝ կամ
զմի՛ն հաւատասցի, և զայլն
անարգեսցէ ։ Ո՛չ կարէք
դուք ծառայել Աստուծոյ
և մամոնայի ։

Եւ լուեալ զայս ամենայն
փարիսեցիքն ՝ որ էին ագահք ՝
հեգնէին զնա ։
Եւ ասէ ցնոսա ՝ Դուք էք
արդարացուցանողք զանձինս
ձեր առաջի մարդկան ՝ այլ
Աստուած գիտէ զսիրտս ձեր ։
Զի որ ինչ մարդկան բարձր
է ՝ պատուական է առաջի
Աստուծոյ ։
Օրէնքն և մարգարէքն ՝ մին-
չեւ ցՅովհաննէս ։ Յայնմհետէ
աւետարանի արքայութեան
Աստուծոյ կարդացանի ։
Եւ ամենայն մարդ ՝ ի նա
բռնադատեալ մտանէ ։
Դիւրին է երկնից և երկրի
անցանել ՝ քան զմի կէտ
օրինացն ջնջել ։
Ամենայն որ արձակէ զկին
իւր ՝ և առնու այլ ՝ շնանայ ։
Եւ որ զարձակեալն ՝ ի կնոջէ
առնու ՝ շնանայ ։

քէզ ջուրն կենդանի։
Նէ ցնա կինն. տէր, դու
դանդի և դոյլ իսկ ոչ ու
նիս, և ջուրս խոր է. իսկ
որդ ուստի՞ ունիցիս ըզ
ջուրն կենդանի։
Մի՞ թէ դու մե՞ծ ինչ ոք
իցես քան զՀայրն մեր յա
կոբ՝ որ զայս ջուրս ետ մեզ.
և ինքն ասաի էարբ՝ և որ
դիք նր, և խաշինք նր։
Պատասխանի ետ նմա յի
և ասէ. ամէն որ ըմպէ ի ջր
յայդմանէ՝ միւսանգամ
ծարաւի. բայց որ ըմպէ
ի ջրոյն, զոր ես տաց նմա՝
մի՛ ծարաւեսցի յաւիտեան.
այլ ջուրն, զոր ես տաց
նմա, եղիցի ինձանա աղբիւր
ջրոյ բղխեցելոյ ի կեանս
յաւիտենական։
Նէ ցնա կինն. տէր, տո՛ւր
ինձ զջուրն զայն, զի մի՛
ծարաւեցայց, և մի՛ եկիցէ
պար հանել զջուր։
Նէ ցնա յն. երթ կոչեա
զայր քո՝ և եկ պար։
Պատասխանի ետ նմա կինն և

ասէ. չեմ ինձ այր։ Նէ ցնա
յն. լաւ ասացեր՝ որովհետև
հինգ այր ունէիր դու
զատարգեան ես. և արդ՝ որ
ասէ դքեզ՝ թէ տուր ինձ
ըմպել, դու արդ էիր խնդ
րէիր ի նմանէ՝ և տայր
քեզ ջուր կենդանի։
Ասէ ցնա կինն. տէր, տես
ցանեմ զի մարգարէ ես դու։
Հարքն մեր յայսմ լերինս
պաշտեցին, և դուք ասէք
եթէ Երուսաղէմ է տեղի
ուր պարտ է պաշտել։
Նէ ցնա յն. կին, հաւատա
ինձ, զի գայ ժամ երբ ոչ
յայսմ լերինս և ոչ Երուսա
ղէմ պաշտեսջիք զՀայրն։
Դուք պաշտէք զոր ոչ գի
տէք, մեք պաշտեմք զոր
գիտեմք, զի փրկութիւն
յՀրեշտակաց է։
Բայց գայ ժամ և արդ է,
յորում ճշմարիտ պաշտօ
նեայքն պաշտեսցեն զՀայրն
հոգւով և ճշմարտութեամբ.
զի և Հայրն այնպիսիս
խնդրէ որ պաշտեսցեն զնա։
Հոգի է Աստուած, և որ
պաշտեն զնա՝ հոգւով և
ճշմարտութեամբ պարտ է
պաշտել։
Ասէ ցնա կինն. գիտեմ
եթէ Մեսիա գայ՝ որ կոչի
Քրիստոս. երբ եկեսցէ նա՝
մեզ ամենայնի պատմեսցէ։
Նէ ցնա յն. ես եմ՝ որ խօսիմ
ընդ քեզ։
Եւ ի սմա հասին աշակերտքն
նր, և զարմացան զի ընդ
կնոջ խօսէր. բայց ոչ ոք
ասէ. զինչ խնդրես, կամ
զինչ խօսիս ընդ նմա։
Եթող կինն զկուժն իւր
և գնաց ի քաղաքն, և ասէ
ցմարդիկ.

կիրակապանիցեն հօր հո-
գուոյ և ձշմարտութեան.
քանզի և հայր զայնպիսի
երկրպագուս իւր խնդրէ։

Յիսուս ասէ՝ «Ով,
Հինգ անգամ»,
Տէն մեր Յ՚ՈՒ ասէ.
ոգի է Աստ՝ և երկ-
կրպագուսց նր՝
հոգւով և ձշմար-
տութեամբ պարտ է
երկրպագանել։

Ասէ ցնա կինն, գիտեմ՝
զի Մեսիա գայ՝ ասուածանէն
քն. յորժամ եկեսցէ նա,
պատմեսցէ մեզ զամե։

Ասէ ցնա Յ՚ՈՒ. Ես եմ, որ
խօսիմ ընդ քեզ։

Ա՛ւ յայն բան եկին աշա-
կերտքն նր. և զարմանային,
զի ընդ կնոջն խօսէր. բայց
ոչնոք ասաց՝ Ի նայանէ՞, թէ
զինչ խնդրես, կամ զինչ
խօսիս ընդ նմա։

Թող կինն զասկսոր իւր,
և գնաց՝ ի քաղաքն. և ա-
սէ ցմարդիկն։

Ա՛ւ կինն զասկսոր իւր,
և ասէ ցմարդիկն հօր հո-
գւով և ձշմարտութեամբ.
քանզի և հայր զայնպիսի
երկրպագուս իւր խնդրէ։

Յիսուս ասէ՝ «Ով,
Հինգ անգամ»,
Տէն մեր Յ՚ՈՒ ասէ.
ոգի է Աստ՝ և երկ-
կրպագուսց նր՝
հոգւով և ձշմար-
տութեամբ պարտ է
երկրպագանել։

Ասէ ցնա կինն, գիտեմ՝
զի Մեսիա գայ՝ ասուածանէն
քն. յորժամ եկեսցէ նա,
պատմեսցէ մեզ զամե։

Ասէ ցնա Յ՚ՈՒ. Ես եմ, որ
խօսիմ ընդ քեզ։

Ա՛ւ յայն բան եկին աշա-
կերտքն նր. և զարմանային,
զի ընդ կնոջն խօսէր. բայց
ոչնոք ասաց՝ Ի նայանէ՞, թէ
զինչ խնդրես, կամ զինչ
խօսիս ընդ նմա։

Թող կինն զասկսոր իւր,
և գնաց՝ ի քաղաքն. և ա-
սէ ցմարդիկն։

Ա՛սէ ցնա կինն. տէր,
թուի ինձ թէ մարգարէ
ես դու։

Հարքն մեր ի լերինս յայս
մեկ երկիր պագին. և դուք
ասէք թէ Երեմ և թէ
տեղի, ուր արժան է
երկիր պագանել։

Ասէ ցնա Յ՚ՈՒ. Կին դու՝
հաւատա ինձ. զի եկեսցէ
ժամանակ յորժամ ոչ ի
լերինս յայսմիկ. և ոչ ի Եե-
րկիր պագանիցեն հօր։

Դուք երկիր պագանէք
որում ոչն գիտէք. մեք եր
կիրպագանեմք, որում գի
տեմքն. զի փրկութիւն ի
հրէից է։

Ա՛յլ եկեսցէ ժամանակ՝ և
այժմ իսկ է. յորժամ ճշ-
մարիտքն երկրպագուք եր

Եւ որ հնձէն, վարձս առ
նու. եւ ժողովէ զպտուղ ի
կեանս յաւիտենական.
զի որ սերմանէն՝ եւ որ հնձն
ձէ՝ հաստատակ ցնծասցեն։
Յայսմ խոկ է բանն ճշմա
րիտ. զի այլ է՝ որ սերմա
նէ. եւ այլ է՝ որ հնձէ։
Ահա առաքեցի զձեզ հնձել
զոր ոչ դուք վաստակեցիք.
այլք վաստակեցին, եւ դուք
ի վաստակս նոցա մտիք։
Եւ ի քաղաքէն յայնմանէ
սամարացւոց բազումք հա
ւատացին ի նա, վասն բանի
կնոջն վկայելոյ՝ եթէ ու
սոյց ինձ զամենայն, որ ինչ էի
գործեալ էր։
Եկեալ ուրեմն առ նա սա
մարացիքն, աղաչէին զնա
լինել առ նոսա. եւ եղե՛ւ անդ
աւուրս երկուս։
Եւ եւս բազումք հաւատա
ցին ի նա վասն բանին նորա։
Եւ ասէին կնոջն. ի՛ւ ոչ
այսու հետեւ վասն խո
սիցդ հաւատամք. զի
մեք ինքեանք լուաք ի մէ
ջէ եւ գիտեմք, եթէ
սա է ճշմարիտ Փրկիչ աշ
խարհի։
Իսկ յետ երկուց աւուրց
ել անտի եւ գնաց ի Գալիլեա։
Վասն զի ինքն Յիսուս վկայեաց,
եթէ մարգարէ ընդ իւրում
ազգի պատուական չէ։
Իսկ յորժամ եկն ի Գալիլեա,
ընկալան զնա Գալիլեացիքն,
տեսեալ զամենայն, որ արար
նա յԵրուսաղէմ յտօնի։
Զի եւ նոքա եկեալ էին յտօնի։
Եկն ուրեմն դարձեալ Յիսուս
ի Կանա Գալիլեացւոց, ուր
արար զջուրն գինի։ Եւ էր
ոմն արքունական, որ
որդի հիւանդ էր ի Կափառնա
ում։
Որ լուեալ, եթէ Յիսուս
եկն ի Հրէաստանէ յԳալիլեա,
գնաց առ նա, եւ խնդրէր
զի իջցէ եւ բժշկեսցէ
զորդի նորա. զի մեռանել
էր։
Ասէ ցնա Յիսուս. եթէ ոչ
նշանս եւ սքանչելիս տես
ցուք՝ ոչ հաւատայք։
Ասէ ցնա արքունականն.
տէր, իջ մինչեւ մեռանիցի
որդի իմ։
Ասէ ցնա Յիսուս. երթ, որդի
քո կենդանի է։ Հաւատա
ցաւ այրն բանի, զոր ասաց
ցնա Յիսուս, եւ երթայր։

մանէ . և զխաւսիքն էթէ զա էֆ ձշմարտիւ վրկիչ աշխարհիսդ ։

ՅԱՐԵԱՑ ԱՒԵՏԱՐԱՆ

ՏԵՐՆ ՄԸ ՕՐՔՆ

Ե ւ եկեալ էրկուց աշակերտացդ էլանտի և դնայդ ի գալիլեա ։ Ո՞վ ի ինքն իսկ յիսուս վը կայեայդ՝ էթէ մարգարէ մի լինի՞ ոչ ուշիմ ։

Ա՛ւր յորժամ էին նա ի գալիլեա . ընկալան զնա գալիլեացիքն . զի տեսեալ էա էր զամ՝ նշանաց , զորս արար յերուսաղէմ ի տօնին . քանզի և նոքա եկեալ էին ի տօնն ։

Ա՛յնր գարձեալ ի կանայ գալիլեացւոց՝ ուր արար զջուրն գինի . և էր անդ էր թագաւորական մի , որոյ որդին հիւանդ կայր ի կափառնաում ։

Այս լսելն յիսուսէ էթէ յն եկեալ է ի հրէաստանէ ի գալիլեա , եկն առ նա , և աղաչէր զնա իջցէ և բժըշկէցէ զորդի նր . քանզի մերձ էր ի մեռանիլ ։

Ա՛սէ ցնա յն . էթէ ոչ նշանս ինչ և արուեստս տեսանէք՝ ոչ հաւատայք ։

Ա՛սէ ցնա թագաւորական . տ՛ր , էջ մինչչև մեռանիլ իմ որդեակ մանուկն իմ ։

Ա՛սէ ցնա յն . էրթ , որդի քո կենդանի է . և հաւատաց այն բանին՝ զոր ասաց ցնա յն , և գնաց ։

Այս մինչդեռ իջանէր ընդառաջ էղեն նմա ծառայքն նորա . աւետիս տուն և ասեն , թէ մանուկն նր կենդանի է ։

Ւրտրցանէր ցնա վն ժամուն՝ յորում ապրեալ հաւատաց . և ասեն ցնա . էրկ երեմնեւրորդ ժամուն է թող զնա չէրման ։

Գ՛նաց հայրն նր՝ էթէ յայնմ ժամու՝ յորում ասացն ցնա յն՝ թէ որդի քո կենդանի է . և հաւատաց ինքն և ամենայն իւր ։

Ա՛յս

Ո՞նա իբրեւ հաւատ ցոյ, զի անկեալ զնիւթ. և զիաւոյ հետէ բազում ժամանակք էին պանդխտեալ ցնա.

կամիմ ողջ լինիլ։

Պատասխանի եւ ասաց հրէայն. տէր, ոչ զդիր ունիմ, զի յորժամ ջուրքն յուզիցին, արկցէ զիս յաւազանն. և մինչ հաս դանդաղեմ, այլ ոք քան զիս յառաջագոյն իջանէ։

Ասէ ցնա յիսուս. արի, առ զմահիճս քո՝ և գնա։

Եւ ողջացաւ այրն. և յայր բուռ՝ հաս զմահիճս իւր՝ և գնաց. և էր շաբաթ յայնմիկ։

Ասեն հրեայքն ցբժշկեալն. շաբաթ է՝ և ոչ է արժան քեզ առնուլ զմահիճս քո։

Պատասխանի եւ նոքա ասէ. որ բժշկեաց զիս, նա ասաց ցիս, առ զմահիճս քո՝ և գնա։

Հարցին ցնա, և ասեն. այլ է այրն, որ ասաց ցքեզ՝ առ զմահիճս քո՝ և գնա։

Եւ

Ո՞յս դարձեալ երկրորդ նշան արար յիսուս հրեշտականէ ի գալիլեա։

Էր ոմն ՅԻՒՐ

Եւ այսորիկ ոմն էր հրէից. և էր յԵՒԴԱՅԱ։

Եւ էր յերեմ ի պրոպատա սիմիկ աւազանին. որ կոչի հեբրայեցերէն բեթ-հեզդա, հինգ սրահ։

Յորս անկեալ դնիւթ բազմութիւն յայժ հիւանդաց, կուրաց, կաղաց, գօսացեալ լայ ողք սկն ունէին ջուրն յուզել։

Եւ հրեշտակ տէն իջանէր ի ժամանակի յաւազանն՝ և յուզէր զջուրն. և որ նախ ի շարժուն ջուրցն իջանէր յաւազանն՝ բժշկէր հիւանդութենէ։

Եւ անդ էր այր մի, որում երեսուն և ութ ամ էր ի հիւանդութեան իւրում։

Տէրն մեր Յիսուս

Պատասխանի եւ ասէ ցնա Յիսուս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ կարէ որդի մարդոյ առնել յանձնէ, եւ ոչ ինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զՀայրն զի առնէ. զի զոր նայն առնէ, զնոյն եւ որդին նմին նման գործէ։

Օ՛ի Հայր սիրէ զորդի, եւ զամենայն ինչ յուրեանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ. եւ մեծագործս եւս քան զսոցին յուրեանէ նմա զգործս, զորս դուք զարմանայք։

Օ՛ի որպէս Հայր յարուցանէ զմեռեալս եւ կենդանի առնէ՝ նոյնպէս եւ որդի՝ զորս կամի կենդանի առնէ։

Այլ ոչ եթէ Հայր դատէ զոք՝ այլ զամենայն դատաստան եւս որդւոյ ետ։

Օ՛ի ամենեքեան պատուէսցեն զորդին՝ որպէս պատուեն զՀայրն. որ ոչ պատուէ զորդին՝

Ա՛ստ բժշկեաւն ոչ գիտեր թէ ով էիցէ. զանցեալ էր Յիսուս ի մէջ ամբոխին՝ ի տեղւոջէ անտի։

Յետ այսորիկ գտանէ զնա Յիսուս ի տաճարին, եւ ասէ ցնա. ահաւադիկ ողջացար, մի՛ եւս մեղանչեր. զի մի՛ ինչ լինիցի քեզ։

Գնաց այրն՝ եւ պատմեաց հրեից, եթէ Յիսուս էր՝ որ բժշկեացն զնա։

Ա՛ւ վասն այսորիկ հալածէին զՅիսուս հրեայքն, զի զայն առնէր ի շաբաթու։

Ա՛յլ Յիսուս պատասխանի եւս նոցա՝ Հայր իմ մինչեւ ցայժմ գործէ. եւ ես գործեմ։

Վասն այսորիկ աւելի խնդրէին հրեայքն սպանանել զնա, զի ոչ միայն լուծանէր զշաբաթա՝ այլ եւ Հայր իւր կոչէր զնա, եւ հաւասար առնէր զանձն նմա։

որոց բարիս դարձել էիցէ՝ ի յաւուրն կենացս. և որոց զչար արարեալ՝ ի յաւուրն դատաստանացդ։

Ա՛յժ կարեմ ես յանձնել առնել և ոչինչ. այլ սակս լսեմ դատեմ. և դատաստան իմ արդար է. Օ՛ի ոչ խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկամն այնորիկ՝ որ առաքեցն զիս։

Ա՛յլ եթէ ես վկայեմ վէս անձին իմոյ, վկայութիւն իմ ճշմարիտ է։

Ա՛յլ է՝ որ վկայէ վէս իմ. և գիտեմ զի ճշմարիտ է վկայութիւն՝ զոր վկայեաց վէս իմ։

Դուք առաքեցէք առ Յովհաննէս՝ և վկայեաց ճշմարտութեան։

Ա՛յլ ես ոչ ի մարդոյ կամեմ առնուլ վկայութիւն, այլ զայս ասեմ, զի դուք

զորդին, ոչ պատուէ զհայր զառաքիչն նորա։

Ա՛մէն ամէն ասեմ ձեզ. զի որ զբանն իմ լսէ՝ և հաւատայ նմանի որ առաքեցն զիս՝ ընդունի զկեանսն յաւիտենական. և ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ փոխէ ի մահուանէ՝ ի կեանս։

Ա՛մէն ամէն ասեմ ձեզ. զի գայ ժամանակ՝ և արդէն իսկ է. յորժամ մեռեալք լսիցեն ձայնի որդւոյն աստուծոյ. և որք լսիցեն, կեցցեն։ Օ՛ի որպէս հայր ունի կեանս յանձին իւրում. նոյնպէս եւ որդւոյ ունել կեանս յանձին իւրում։

Եւ իշխանութիւն եւս տուեալ դատաստան առնել. և զի որդի մարդոյ է։

Մի՛դ այն զի զարմանայք՝ զի եկեսցէ ժամանակ՝ յոր բոլոր ամենայնքին որք ի գերեզմանս իցեն, լսիցեն ձայնի նորա։

Եւ եկեսցեն արտաքս. որ

տուխ՝ զի զկեանն ունի
ցիք։
Այս վասա՛ ի մարդկանէ
ոչ առնուին։
Ա.Յիսուս ասէ՝ Ես եմ
աբեր ոչ ունիք յանձինս։
Այս եկի յանուն հօր իմոյ՝
և ոչ ընդունիք զիս. եթէ
այլ ոք եկեսցէ յիւր ա-
նուն, զնա ընդունիցիք։
Ո՞րպէս կարէք դուք հա-
ւատալ. որ զփառս ի մէ-
ձանց առնուք. և զփառս
զոր ի միոյն ոչ խնդր-
րէք։
Ա՛ի համարիք՝ եթէ ես ես
յուսացեալ ինչ իսկ եմ զձէնջ առ
հօր. գոյ, որ ես յուսացեալ կայ
զձէնջ մեսէս, յորո դուքն
յուսացեալ էք։
Ո՞վ ի եթէ հաւատացիք
դուք մովսէսի, հաւատացիք
արդէօք և ինձ. զի նա վե-
րայ իմ իսկ գրեաց։
Ա.Ո՞ւ գիտեմ զձէզ՝ թէ ըզ
աերն

Ձ՟ԵՐԵ՟ ԱՒ՟, ԱՐԵ՟ ՁԵ՟։

ՅՏՆ ՄԵՐ ՅԻ՟ՐՈՅ

Եւ պատրիկ գնաց յիւր յայնկոյս ծո՟վեան գալիլեացւոց տիբերիա։

Եւ զհետ երթային նմա ժո՟ղովուրդ բազում՝ զի տեսանէին զնշանսն , զորս առնէր ՚ի վերայ հիւանդացն։

Ել ՚ի լեառն յի՟ , և անդ նստեր աշակերտօքն հանդերձ։

Եւ էր մերձ զատիկ տօնն հրեից։

Ընդարձ ՚ի վեր ցայգ իւր յի՟ , և եհաս՝ զի ժողո՟վուրդ բազում գայր առ նա։ ասէ փիլիպպոսու՟ն՝ ո՞ւստի գնեսցուք հացս՝ զի կերիցեն դոքա։

Այս ասէր փորձելով զնա։ զի ինքն գիտէր զինչ առնէր։

Պատասխանի ետ նմա փիլիպպոս։ երկուքհարիւր դահեկանի հաց չէ դոցա բաւական, թէպէտ և իւրաքանչիւրոք սակաւ ինչ առնուցու։

Ասէ ցնա մի յաշակերտացն՝ որ նէր՝ անդրէաս՝ եղբայր սիմոնի պետրոսի։

Ե՟տ պատանեակ մի գոյ ունի հինգ նկանակ գարեղէն , և երկուս ձկունս . այլ այն զինչ է առ այդքան մարդիկ։

Ասէ յի՟ . բազմեցուցէք զմարդիկդ . և էր խոտ յայժմ ՚ի տեղւոջն . և բազմեցան մարդիկն թուով իբրև հինգ հազար։

Եւ եհան զհացն յի՟ և դո՟ղացաւ՝ և բաշխեաց բազմականացն . նոյնպէս և ՚ի ձկանցն որչափ և կամեցան։

Եւ իբրև յագեցան՝ ասէ յաշակերտսն իւր՝ ժողովեցէք զնշխարեալ կտորսդ, զի մի՛ ինչ կորիցէ։

Ժողովեցին, և լցին երկոտասան սաւառն զկտորսն զհինգ գարեղէն նկանակացն՝ որ

Ա. Ա. Ա.

Ա. Ա. Ա.

Ա. Ա. Ա.

Ա. Ա. Ա.

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆ

ԳԼՈՒԽ Ա

Ա Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՔԱՐՈՉՈՒԹԵԱՆ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ՍԻՐՈՅ ԵՒ ՅԱՒԻՏԵԱՆՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՔԱՐՈՉՈՒԹԵԱՆ ՍԿԶԲՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Ա Ի սկզբանէ էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն։ Նա էր սկզբանէ առ Աստուած։ Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ, եւ առանց նորա ոչ ինչ եղեւ, զոր եղեւ։ Նովաւ կեանք էին, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան։ Եւ լոյսն յարուցեալ լուսաւորէ զխաւարն, եւ խաւարն զնա ոչ ըմբռնեաց։ Եղեւ մարդ մի, որ առաքեցեալ էր յԱստուծոյ, անուն նորա Յովհաննէս։ Նա եկն ի վկայութիւն, զի վկայեսցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքեան հաւատասցեն նովաւ։ Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն։ Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ, որ գայ յաշխարհս։ Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ։ Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան։ Որ ընկալան զնա, ետ նոցա իշխանութիւն որդիք Աստուծոյ լինել հաւատացելոց յանուն նորա։ Որ ոչ յարեանց, եւ ոչ յակամայ կամաց, եւ ոչ յայրոյ կամաց, այլ յԱստուծոյ ծնան։ Եւ Բանն մարմին եղեւ, եւ բնակեաց ի մեզ, եւ տեսաք զփառս նորա, փառս իբրեւ ածին յՀաւր, լի շնորհաց եւ ճշմարտութեան։ Յովհաննէս վկայէ վասն նորա, եւ աղաղակէ՝ եւ ասէ. Սա է զոր ասացի ես, Որ զկնի իմոյ գալոցն՝ առաջի իմ եղեւ, զի նա նախ քան զիս էր։ Եւ յլնութենէ նորա մեք ամենեքեան առաքինացաք, եւ շնորհս ընդ շնորհս։ Զի օրէնքն յՄովսէսէ տուաւ, շնորհն եւ ճշմարտութիւնն յՅիսուսէ Քրիստոսէ եղեւ։ ԶԱստուած ոչ ոք երբէք ետես, միածին Որդին որ յանդիման Հաւր է, նա պատմեաց։

Եւ ա՛յս է վկայութիւն Յովհաննու, յորժամ առաքեցին Հրեայքն յԵրուսաղէմէ զքահանայս եւ զղեւտացիս, զի հարցանիցեն զնա, թէ դու ո՞վ ես։ Եւ խոստովանեցաւ, եւ ոչ ուրացաւ, եւ խոստովանեցաւ թէ՝ Ես ոչ եմ Քրիստոս։ Եւ հարցին զնա, թէ ապա ո՞վ ես դու, Եղիա՞ ես դու։ Եւ ասէ՝ Ոչ եմ։ Մարգարէ՞ ես դու։ Եւ պատասխանի ետ՝ Ոչ։ Ասացին ցնա՝ Ապա ո՞վ ես դու, զի պատասխանի տացուք առաքելոցն որ առաքեցին զմեզ։ Զի՞նչ ասես զանձինդ։ Ասէ՝ Ես ձայն եմ որ աղաղակի յանապատի՝ ուղղեցէք զճանապարհ Տեառն, որպէս ասաց Եսայի մարգարէ։ Եւ առաքեալքն էին յՓարիսեցւոց։ Եւ հարցին զնա, եւ ասացին ցնա՝ Զի՞նչ ուրեմն մկրտես, եթէ դու ոչ ես Քրիստոս, եւ ոչ Եղիա, եւ ոչ մարգարէ՞։ Պատասխանի ետ նոցա Յովհաննէս, եւ ասէ՝ Ես ջրով մկրտեմ զձեզ, եւ յանկարծ կայ յձեզ զոր դուք ոչ գիտէք։ Նա է որ յետ իմոյ գալոցն՝ առաջի իմ եղեւ, զոր ես ոչ արժանի եմ զի լուծից զկօշիկ նորա։ Զայս ամենայն ի Բեթանիա եղեւ յայն կողմանէ Յորդանանու, ուր Յովհաննէս մկրտէր։

Եւ ընդ միւսում օրն տեսանէ Յովհաննէս զՅիսուս գալ առ ինքն, եւ ասէ՝ Ահա Գառն Աստուծոյ, որ վերանայ զմեղս աշխարհի։ Նա է զոր ասացի ես, Զկնի իմոյ գալոցն՝ առաջի իմ եղեւ, զի նա նախ քան զիս էր։ Եւ ես ոչ ճանաչէի զնա, այլ զի յայտնեսցի Իսրայէլի՝ վասն այնորիկ եկի ես մկրտել ջրով։ Եւ վկայեաց Յովհաննէս՝ եւ ասէ՝ Տեսի զՀոգին իջանել իբրեւ զաղաւնի յերկնից, եւ հանգեաւ ի վերայ նորա։ Եւ ես ոչ ճանաչէի զնա, այլ որ առաքեաց զիս մկրտել ջրով, նա ասաց ցիս՝ Յորում տեսանիցես զՀոգին իջանել եւ հանգչել ի վերայ նորա, նա է որ մկրտէ Հոգւով Սրբով։ Եւ ես տեսի, եւ վկայեցի եթէ նա է Որդի Աստուծոյ։

Եւ ընդ միւսում օրն կայր Յովհաննէս եւ երկու ի աշակերտաց նորա։ Եւ հայեցեալ ընդ Յիսուս որ երթեւեկէր, ասէ՝ Ահա Գառն Աստուծոյ։ Եւ լուան երկու աշակերտքն նորա զբանն զայն, եւ գնացին զհետ Յիսուսի։ Դարձեալ Յիսուս հայեցեալ ետես զնոսա գնացս զհետ իւր, եւ ասէ ցնոսա՝ Զի՞նչ խնդրէք։ Եւ նոքա ասացին ցնա՝ Ռաբբի, որ թարգմանի Վարդապետ, ո՞ւր յիջանես։ Ասէ ցնոսա՝ Եկայք եւ տեսէք։ Եկին եւ տեսին զտեղի յորում իջանէր, եւ մնացին առ նմա յաւուրն յայնմիկ։ Եւ էր իբրեւ ժամ տասներորդ։ Էր եղբայր Սիմոնի Պետրոսի մի ի նոցանէ երկուց որ լուան ի Յովհաննու, եւ գնացին զհետ նորա։ Նա գտանէ զեղբայր իւր զՍիմոն, եւ ասէ ցնա՝ Գտաք զՄեսիա, որ է թարգմանեալ Քրիստոս։ Եւ տարեալ զնա առ Յիսուս։ Եւ նայեցեալ Յիսուս ասէ՝ Դու ես Սիմոն որդի Յովնանու, դու կոչեսցիս Կեփաս, որ է թարգմանեալ Պետրոս։

Յաւուրն յայնմիկ կամեցաւ Յիսուս երթալ յԳալիլեա, եւ գտանէ զՓիլիպպոս, եւ ասէ ցնա՝ Հետեւեա ինձ։ Էր Փիլիպպոս յԲեթսայիդա, ի քաղաքէ Անդրէասի եւ Պետրոսի։ Փիլիպպոս գտանէ զՆաթանայէլ, եւ ասէ ցնա՝ Զոր գրեաց Մովսէս յօրէնսդրութեան եւ մարգարէքն, գտաք զնա զՅիսուս որդի Յովսեփայ յԱզգէ Նազովրեցւոյ։ Եւ ասէ ցնա Նաթանայէլ՝ Ի Նազովրէ՞ կարող է ինչ բարի լինել։ Ասէ ցնա Փիլիպպոս՝ Եկ եւ տես։ Տեսանէ Յիսուս զՆաթանայէլ գալ առ ինքն, եւ ասէ վասն նորա՝ Ահա իսրայէլացի ճշմարիտ, յորում նենգութիւն ոչ է։ Ասէ ցնա Նաթանայէլ՝ Ուստի զիս ծանեար։ Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա՝ Յորժամ էիր դու ընդ թզենեաւն, տեսի զքեզ։ Պատասխանի ետ Նաթանայէլ եւ ասէ ցնա՝ Ռաբբի, դու ես Որդի Աստուծոյ, դու ես Թագաւոր Իսրայէլի։ Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա՝ Զի հաւատացեր, զի ասացի ցքեզ թէ տեսի զքեզ ընդ թզենեաւն, մեծագոյնս քան զայս տեսցես։ Եւ ասէ ցնա՝ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, ետես զերկինս բացեալ, եւ զհրեշտակս Աստուծոյ ելանել եւ իջանել ի վերայ Որդւոյ մարդոյ։

ԳԼՈՒԽ Բ

Ա Ի ՀԱՐՍԱՆԻՔՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՍՈՒՏ ՄԱՐԳԱՐԷՈՒԹԵԱՆ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ա Ի ՅԱՒՈՒՍՏԻ երրորդի հարսանիք եղեւ ի Կանա Գալիլեացւոց, եւ էր մայր Յիսուսի անդ։ Կոչեցաւ եւ Յիսուս եւ աշակերտքն նորա ի հարսանիսն։ Եւ պակասեցաւ գինի, եւ ասէ մայր Յիսուսի ցնա՝ Գինի չունին։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Զի՞նչ է ինձ եւ քեզ, կին, դեռ չեկն ժամ իմ։ Ասէ մայրն նորա ծառայիցն՝ Զոր ասասցէ ձեզ, արարէք։ Եւ էին անդ վեցկոտնի քարէ սափորք դրուագ ըստ սրբութեան Հրէից, որ առնուին ի նոսա երկուք եւ երիք չափս։ Ասէ ցնոսա Յիսուս՝ Լցէք զսափորսդ ջրով։ Եւ լցին զնոսա մինչեւ ի բերան։ Եւ ասէ ցնոսա՝ Մերկացարո՛ւք այժմ եւ տարէք առ տեսուչն հարսանեացն։ Եւ տարին։ Եւ ճաշակեաց տեսուչն հարսանեացն զջուրն որ եղեալ էր գինի, եւ ոչ գիտէր ուստի է, այլ ծառայքն որ հանին զջուրն գիտէին, կոչէ տեսուչն հարսանեացն զփեսայն, եւ ասէ ցնա՝ Ամենայն մարդ զբարին նախ դնէ, եւ ապա յորժամ արբեալ լինիցին՝ զվատթարագոյնն. դու մինչեւ ցայժմ պահեցեր զբարի գինին։ Զայս սկիզբն նշանացն արար Յիսուս ի Կանա Գալիլեացւոց, եւ յայտնեաց զփառս իւր, եւ հաւատացին նմա աշակերտքն նորա։

Ա Ի ՅԱՅՍՄԻկ ի Կանա Գալիլեացւոց ետես զնա Նաթանայէլ, եւ ասէ ցնա՝ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, ետես զերկինս բացեալ, եւ զհրեշտակս Աստուծոյ ելանել եւ իջանել ի վերայ Որդւոյ մարդոյ։

ԳԼՈՒԽ Գ

Ա Ի ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՆԻԿՈԴԵՄՈՍԻ ՀԱՐՑԱՆՔԻ ԵՒ ՎԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Ա Ի ԷՐ մարդ մի յՓարիսեցւոց, անուն նորա Նիկոդեմոս, իշխան Հրէից։ Նա եկն առ Յիսուս գիշերի, եւ ասէ ցնա՝ Ռաբբի, գիտեմք զի յԱստուծոյ եկեալ ես վարդապետ, զի զայսոսիկ նշանս զոր դու առնես, ոչ ոք կարէ առնել, եթէ ոչ Աստուած իցէ ընդ նմա։ Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա՝ Ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնանիցի վերանորոգ, ոչ կարէ տեսանել զարքայութիւն Աստուծոյ։ Ասէ ցնա Նիկոդեմոս՝ Զիա՞րդ կարէ մարդ ծնանել, որ ծեր է, միթէ կարէ երկրորդ անգամ մտանել ի արգանդ մաւրն իւրոյ եւ ծնանել։ Պատասխանի ետ Յիսուս՝ Ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնանիցի ջրով եւ Հոգւով, ոչ կարէ մտանել ի արքայութիւն Աստուծոյ։ Որ ծնեալ է ի մարմնոյ, մարմին է, եւ որ ծնեալ է ի Հոգւոյ, հոգի է։ Մի զարմանար զի ասացի ցքեզ, թէ պարտ է ձեզ վերանորոգ ծնանել։ Հողին ուր կամի փչէ, եւ զձայնն նորա լսես, այլ ոչ գիտես ուստի գայ եւ ուր երթայ։ Այսպէս է ամենայն որ ծնեալ է ի Հոգւոյ։ Պատասխանի ետ Նիկոդեմոս եւ ասէ ցնա՝ Զիա՞րդ կարեն այսոքիկ լինել։ Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա՝ Դու ես վարդապետ Իսրայէլի, եւ զայսոսիկ ոչ գիտես։ Ամէն ամէն ասեմ քեզ, զոր գիտեմք խոսիմք, եւ զոր տեսաք վկայեմք, եւ վկայութիւն մեր ոչ ընկալանիք։ Եթէ զերկրաւորսն ասացի ցձեզ, եւ ոչ հաւատայք, զիա՞րդ հաւատասջիք եթէ զերկնաւորսն ասիցեմ ցձեզ։ Եւ ոչ ոք համբարձաւ յերկինս, եթէ ոչ որ իջեալ է յերկնից, Որդի մարդոյ որ է յերկինս։ Եւ որպէս Մովսէս վերացոյց զպատկեր օձին յանապատի, նոյնպէս պարտ է վերանալ Որդւոյ մարդոյ, զի ամենայն որ հաւատայ նովաւ մի կորիցէ, այլ ունիցի կեանս յաւիտենական։ Զի այսպէս սիրեաց Աստուած զաշխարհ, մինչեւ զմիածին Որդին իւր ետ, զի ամենայն որ հաւատայ ի նա մի կորիցէ, այլ ունիցի կեանս յաւիտենական։ Զի ոչ առաքեաց Աստուած զՈրդի իւր յաշխարհ, զի դատեսցէ զաշխարհ, այլ զի կեցուսցէ զաշխարհ նովաւ։ Որ հաւատայ ի նա, ոչ դատի, եւ որ ոչ հաւատայ, արդէն դատապարտեալ է, զի ոչ հաւատաց յանուն միածնին Որդւոյ Աստուծոյ։ Եւ ա՛յս է դատաստանն, զի լոյս եկն յաշխարհ, եւ սիրեցին մարդիկ զխաւարն քան զլոյսն, զի չար էին գործք նոցա։ Զի ամենայն որ չարիս առնէ, ատէ զլոյսն, եւ ոչ գայ առ լոյսն, զի մի յայտնեսցին գործք նորա։ Եւ որ առնէ զճշմարտութիւն, գայ առ լոյսն, զի յայտնի լիցին գործք նորա, զի Աստուծով են արարեալ։

Ա Ի ՅԱՅՍՄԻկ եկն Յիսուս եւ աշակերտքն նորա յերկիրն Հրէաստանեայց, եւ անդ հանգոյց ընդ նոսա եւ մկրտէր։ Էր եւ Յովհաննէս մկրտէր ի Հնովն մերձ ի Սաղիմ, զի ջուր բազում էր անդ, եւ գային եւ մկրտէին։ Զի ոչ էր դեռ արկեալ Յովհաննէս ի բանտ։ Եղեւ ուրեմն հարցումն ի մէջ աշակերտաց Յովհաննու ընդ Հրեայս վասն սրբութեան։ Եւ եկեալ առ Յովհաննէս ասացին ցնա՝ Ռաբբի, որ էր ընդ քեզ յայնկոյս Յորդանանու, զոր դու վկայեցեր, ահա նա մկրտէ, եւ ամենեքեան գնան առ նա։ Պատասխանի ետ Յովհաննէս եւ ասէ՝ Ոչ կարէ մարդ ինչ առնուլ, եթէ ոչ եղիցի ետեալ ցնա յերկնից։ Դուք ինքեանք վկայ էք ինձ, զի ասացի, թէ ես ոչ եմ Քրիստոս, այլ զի առաքեալ եմ առաջի նորա։ Որ ունի զկին՝ փեսայ է, բայց բարեկամն փեսային որ կայ եւ լսէ զնա, ուրախութեամբ ուրախանայ ձայնէ փեսային։ Ուրեմն զայս ուրախութիւն իմ լցաւ։ Նա պարտ է աճել, եւ ես պակասել։ Որ յերկնից գայ՝ վերագոյն քան զամենեսեան է։ Որ յերկրէ՝ յերկրէ է, եւ յերկրէ խօսի։ Որ յերկնից գայ՝ վերագոյն քան զամենեսեան է։ Եւ զոր ետես եւ լուաւ, զայն վկայէ, եւ վկայութիւն նորա ոչ ոք ընկալանի։ Որ ընկալաւ զվկայութիւն նորա, կնքեաց թէ ճշմարիտ է Աստուած։ Զի զոր առաքեաց Աստուած, զբանս Աստուծոյ խօսի, զի ոչ տայ զՀոգին չափով։ Հայր սիրէ զՈրդի, եւ ամենայն ինչ ետ ի ձեռն նորա։ Որ հաւատայ ի Որդի, ունի կեանս յաւիտենական, եւ որ ոչ հաւատայ Որդւոյ, ոչ տեսցէ զկեանս, այլ բարկութիւն Աստուծոյ մնայ ի վերայ նորա։

ԳԼՈՒԽ Դ

Ա Ի ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՍԱՄԱՐԻԱՑԻՆ ԵՒ ՎԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Ա Ի ԳԻՏԱՑԱՒ Տէր զի լուան Փարիսեցիքն եթէ Յիսուս զաշակերտս առնու եւ մկրտէ զբազումս քան զՅովհաննէս, (թէպէտ եւ ոչ Յիսուս մկրտէր, այլ աշակերտքն նորա) թողեալ զերկիրն Հրէաստանեայց, եւ գնաց դարձեալ յԳալիլեա։ Եւ պարտ էր նմա անցանել ընդ Սամարիա։ Եւ եկն յքաղաքն Սամարիայ որ կոչի Սիւքար, մերձ ի դաշտն զոր ետ Յակոբ Յովսեփայ որդւոյ իւրում։ Էր ուրեմն անդ ջրհոր Յակոբայ։ Եւ Յիսուս ի ճանապարհէ նստեալ էր ընդ ջրհորն։ Եւ ժամ իբրեւ վեցերորդ էր։ Գայ կին մի յՍամարիայ ջուր առնուլ։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Տո՛ւր ինձ ջուր արբուցանել։ Զի աշակերտքն նորա գնացեալ էին ի քաղաքն զկերակուր գնել։ Ասէ ցնա կինն Սամարացի՝ Զիա՞րդ դու Հրեայ եւ յիս կին Սամարացի խնդրես ջուր արբուցանել։ Զի ոչ գործակցին Հրեայք Սամարացւոց։ Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա՝ Եթէ գիտիցես զպարգեւն Աստուծոյ, եւ զի՞նչ է որ ասէ ցքեզ, տո՛ւր ինձ ջուր արբուցանել, դու խնդրեցեր ի նմանէ, եւ ետ քեզ ջուր կենդանի։ Ասէ ցնա կինն՝ Տէր, ո՛չ ունիս զի հանցես, եւ ջրհորն խոր է, ուստի ունիցիս զջուրն կենդանի։ Միթէ դու մեծ իցես քան զՅակոբ հայրն մեր, որ ետ մեզ զջրհորդ զայդ, եւ ինքն արբեաց ի նմանէ, եւ որդիք նորա, եւ անասունք նորա։ Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա՝ Ամենայն որ արբուցանիցէ ի ջրոյդ զայդ, ծարաւի լինիցի դարձեալ։ Եւ որ արբուցանիցէ ի ջրոյ ինձ զոր տացեմ ես, ոչ ծարաւի լինիցի յաւիտեան, այլ ջուրն զոր տացեմ ես նմա, աղբիւր ջրոյ լինիցի նմա ի կեանս յաւիտենական։ Ասէ ցնա կինն՝ Տէր, տո՛ւր ինձ զայդ ջուր, զի մի ծարաւի լինիցիմ, եւ մի գայցեմ հանել ի ջրհորդ զայդ։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Երթ կոչեա զայր քո, եւ եկ անդրէն հոս։ Պատասխանի ետ կինն եւ ասէ՝ Ո՛չ ունիմ ամուսին։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Բարւոք ասացեր, թէ ո՛չ ունիմ ամուսին, զի հինգ այր ունեցեր, եւ արդ զոր ունիս՝ ոչ է քո այր, զայդ ճշմարիտ ասացեր։ Ասէ ցնա կինն՝ Տէր, տեսանեմ զի մարգարէ ես դու։ Հարքն մեր ի լերինդ զայդ երկիր պագանէին, եւ դուք ասէք թէ Երուսաղէմ է տեղի ուր երկիր պագանել է։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Հաւատա ինձ, կին, զի գայ ժամ, յորում ո՛չ ի լերինդ զայդ եւ ո՛չ ի Երուսաղէմ երկիր պագանիցէք Հաւր։ Դուք երկիր պագանէք զոր ոչ գիտէք, մեք երկիր պագանեմք զոր գիտեմք, զի փրկութիւն յՀրեայս է։ Եւ գայ ժամ, եւ արդ է, յորում ճշմարիտ երկրպագուք երկիր պագանիցեն Հաւր ի հոգւով եւ ի ճշմարտութեան, զի եւ Հայր զայսպիսիսն խնդրէ երկրպագուս իւր։ Հոգի է Աստուած, եւ որ երկիր պագանեն նմա, հոգւով եւ ճշմարտութեամբ պարտ է երկիր պագանել։ Ասէ ցնա կինն՝ Գիտեմ զի Մեսիա գայ, որ կոչի Քրիստոս, յորժամ եկեսցէ նա, պատմեսցէ մեզ զամենայն։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Ես եմ որ խօսիմ ընդ քեզ։

Ա Ի ՅԱՅՍՄԻկ եկին աշակերտքն նորա, եւ զարմանային զի ընդ կնոջ խօսէր։ Բայց ոչ ոք ասաց՝ Զի՞նչ խնդրես, կամ զի՞նչ խօսիս ընդ նմա։ Եւ եթող կինն զջրհորդն իւր, եւ գնաց ի քաղաքն, եւ ասէ ցմարդիկ՝ Եկայք եւ տեսէք զմարդ մի որ ասաց ինձ զամենայն զոր արարի, միթէ նա է Քրիստոս։ Եւ ելին ի քաղաքէն, եւ գային առ նա։ Ի միջոցի էր, եւ աղաչէին զնա աշակերտքն նորա՝ Ռաբբի, կե՛ր։ Եւ նա ասէ ցնոսա՝ Ես կերակուր ունիմ ուտել, զոր դուք ոչ գիտէք։ Ասէին աշակերտքն ցմիմեանս՝ Միթէ ոք եբեր նմա կերակուր ուտել։ Ասէ ցնոսա Յիսուս՝ Իմ կերակուր է, զի արասցեմ զկամս Հաւր իմոյ, որ առաքեաց զիս, եւ կատարեսցեմ զգործ նորա։ Ոչ ասէք դուք թէ ամիսք չորք են, եւ հունձքն գան։ Ահա ասեմ ցձեզ, ամբարձէք զաչս ձեր, եւ տեսէք զանդս, զի սպիտակ են արդէն ի հունձս։ Եւ որ հնձէ՝ վարձս առնու, եւ ժողովէ զպտուղ ի կեանս յաւիտենական, զի եւ որ սերմանէ՝ միանգամ ուրախ լիցի, եւ որ հնձէ։ Զի ի սմա է ճշմարիտ բանն, եթէ այլ է որ սերմանէ, եւ այլ է որ հնձէ։ Ես առաքեցի զձեզ հնձել զոր ոչ դուք վաստեցէք, այլ այլք վաստեցին, եւ դուք ի վաստակս նոցա մտէք։ Եւ բազումք յՍամարացւոցն յայնմ քաղաքէ հաւատացին ի նա վասն բանի կնոջ որ վկայէր եթէ ասաց ինձ զամենայն զոր արարի։ Եւ յորժամ եկին առ նա Սամարացիքն, աղաչէին զնա որ կացցէ ընդ նոսա, եւ կացեալ անդ երկու աւուրս։ Եւ բազումք աւելի հաւատացին վասն բանի նորա, եւ կնոջն ասէին՝ Ո՛չ վասն քո խօսիցդ հաւատամք, զի մեք ինքեանք լուաք եւ գիտեմք, եթէ սա է ճշմարիտ Փրկիչ աշխարհի Քրիստոս։

Ա Ի ԵՒ ԶԱՅՍ ԵՐԿՈՒ աւուրս ել անտի եւ գնաց յԳալիլեա։ Զի ինքն Յիսուս վկայեաց եթէ մարգարէ ի տան իւրում պատուական չէ։ Եւ յորժամ եկն յԳալիլեա, ընկալան զնա Գալիլեացիքն, զամենայն զոր արար յԵրուսաղէմ յաւուրն տաւնին, զի եւ նոքա եկեալ էին ի տաւնին։ Եկն ուրեմն Յիսուս դարձեալ ի Կանա Գալիլեացւոց, ուր արար զջուրն գինի։ Եւ էր մարդ մի թագաւորական, որ որդին հիւանդ էր ի Կափառնայում։ Եւ լուեալ նմա եթէ Յիսուս եկն յԳալիլեա, գնաց առ նա, եւ աղաչէր զնա որ իջցէ եւ բժշկեսցէ զորդին նորա, զի մեռանել էր։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Եթէ նշանս եւ սքանչելիս ոչ տեսանիցէք, ո՛չ հաւատայք։ Ասէ ցնա մարդն թագաւորական՝ Տէր, իջ մինչ ոչ մեռանի որդի իմ։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Երթ, որդի քո կենդանի է։ Հաւատաց մարդն բանին զոր ասաց ցնա Յիսուս, եւ գնայր։ Եւ զի իջանէր նա, ընդառաջեցին նմա ծառայքն նորա, եւ պատմեցին նմա եթէ որդի քո կենդանի է։ Եւ հարցանէր զժամն յորում աւելի ինչ եղեւ։ Եւ ասացին ցնա՝ Երէկ ժամ եւթն թողաւ զնա ցաւն։ Գիտաց ուրեմն հայրն թէ յայն ժամու յորում ասաց ցնա Յիսուս՝ Որդի քո կենդանի է։ Եւ հաւատաց նա եւ ամենայն տունն նորա։ Զայս երկրորդ նշան արար Յիսուս, յորժամ եկն յԳալիլեա։

ԳԼՈՒԽ Ե

Ա Ի ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԵՐԿՈՒ ՏԱՐԻ ԵՒ ՎԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Ա Ի ՅԵՏ ԱՅՍՈՑԻկ էր տաւն Հրէից, եւ ել Յիսուս յԵրուսաղէմ։ Եւ է յԵրուսաղէմ ի դրան ոչխարաց աւազան մի, որ կոչի եբրայերէն Բեթեսդա, որ ունի հինգ սրահս։ Ի սոսա պառկէր բազում ամբոխ հիւանդաց, կուրաց, կաղաց, ցամաքելոց, որ ակն ունէին ջրոյն շարժման։ Զի հրեշտակ Տեառն ի ժամանակի ինչ իջանէր յաւազանն, եւ շարժէր զջուրն, եւ որ առաջին մտանէր ի ջուրն յետ շարժման ջրոյն, առողջանայր յամենայն ախտէ զոր ունէր։ Էր ուրեմն անդ մարդ մի որ ունէր զհիւանդութիւն իւր երկոտասան ամ։ Տեսեալ Յիսուսի զնա պառկեալ, եւ գիտացեալ զի բազում ժամանակս ունի հիւանդութեան, ասէ ցնա՝ Կամիցի՞ր առողջանալ։ Պատասխանի ետ հիւանդն եւ ասէ՝ Տէր, ո՛չ ունիմ զի արկցէ զիս ի ջուրն յորժամ շարժեսցի, զի մինչ եկեալ ես ես՝ ուրեք ուրեք ուրիշ մարդ իջանէ առաջի իմ։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Յարի, առ զմահիճս քո եւ երթ ի տուն քո։ Եւ անդէն առողջացաւ մարդն, եւ առ զմահիճս իւր, եւ գնայր։ Էր ուրեմն աւուրն յայնմիկ շաբաթ։ Ասէին Հրեայքն ցբժշկեալն՝ Շաբաթ է, ոչ իրաւունք են քեզ զմահիճդ առնուլ։ Պատասխանի ետ նոցա՝ Որ զիս առողջացոյց, նա ասաց ցիս՝ Առ զմահիճս քո եւ երթ։ Հարցին զնա, թէ ո՞վ է մարդն որ ասաց ցքեզ՝ Առ զմահիճդ քո եւ երթ։ Եւ բժշկեալն ոչ գիտէր թէ ո՞վ է, զի Յիսուս խոտորեցաւ ի ժողովրդենէ որ էր ի տեղւոջն։ Յետ այսորիկ գտանէ զնա Յիսուս ի տաճարի, եւ ասէ ցնա՝ Ահա առողջացար, մի՛ եւս մեղանչեր, զի մի՛ չարագոյն քան զառաջինն եղիցի քեզ։ Գնաց մարդն եւ պատմեաց Հրեայսն թէ Յիսուս է որ զիս առողջացոյց։ Եւ վասն այսորիկ հալածէին Հրեայքն զՅիսուս, եւ խնդրէին սպանանել զնա, զի զայս արար յաւուրն շաբաթու։ Եւ Յիսուս պատասխանի ետ նոցա՝ Հաւր իմ մինչեւ ցայժմ գործէ, եւ ես գործեմ։ Վասն այսորիկ աւելի խնդրէին Հրեայքն սպանանել զնա, զի ոչ միայն զշաբաթն լուծանէր, այլ եւ զՀայր իւր ասէր զԱստուած, զինքն հաւասարեցուցանէր Աստուծոյ։

Ա Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա՝ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, Որդին ոչ կարէ առանձինն ինքնին ինչ առնել, եթէ ոչ զոր տեսանէ զՀայր առնել։ Զի զոր նա առնէ, զայն եւ Որդին նոյնպէս առնէ։ Զի Հայր սիրէ զՈրդի, եւ ամենայն ինչ ցուցանէ նմա զոր նա առնէ, եւ մեծագոյն գործս քան զայս ցուցանէ նմա, զի դուք զարմասջիք։ Զի որպէս Հայր յարուցանէ զմեռեալսն եւ կենդանացուցանէ, նոյնպէս եւ Որդին զորս կամի կենդանացուցանէ։ Զի Հայր ոչ դատէ զոք, այլ զամենայն դատաստան ետ Որդւոյ, զի ամենեքեան պատուեսցեն զՈրդի որպէս պատուեն զՀայր։ Որ ոչ պատուէ զՈրդի, ոչ պատուէ զՀայր որ առաքեաց զնա։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ որ զբանս իմ լսէ եւ հաւատայ առաքելոյ իմում, ունի կեանս յաւիտենական, եւ ի դատաստան ոչ գայ, այլ անցեալ է ի մահուանէ ի կեանս։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ գայ ժամ եւ արդ է, յորում մեռեալքն լսիցեն ձայնի Որդւոյ Աստուծոյ, եւ որ լսիցեն կեցցեն։ Զի որպէս Հայր ունի կեանս յինքեան, նոյնպէս եւ Որդւոյ ետ կեանս ունել յինքեան։ Եւ իշխանութիւն ետ նմա եւ դատաստան առնել, զի Որդի մարդոյ է։ Մի զարմանայք զայսմանէ, զի գայ ժամ, յորում ամենեքեան որ ի գերեզմանս են լսիցեն ձայնի նորա, եւ ելցեն որ զբարիս արարին ի յարուցումն կենաց, եւ որ զչարիս արարին ի յարուցումն դատաստանի։ Ոչ կարեմ ես ինքնին ինչ առնել, որպէս լսեմ դատեմ, եւ դատաստան իմ արդար է, զի ոչ կամիմ զկամս իմ, այլ զկամս Հաւր որ առաքեաց զիս։

Ա Ի ԵԹԷ ԵՍ վկայեմ վասն ինքեան, վկայութիւն իմ ոչ է ճշմարիտ։ Այլ է որ վկայէ վասն իմ, եւ գիտեմ զի ճշմարիտ է վկայութիւն զոր վկայէ վասն իմ։ Դուք առաքեցէք առ Յովհաննէս, եւ նա վկայեաց ճշմարտութեան։ Ես ոչ ի մարդկանէ վկայութիւն առնում, այլ զայս ասեմ զի կեցցէք։ Նա էր ճրագ այրեալ եւ լուսաւորեալ, եւ դուք կամեցայք մի ժամ ցնծալ ի լուսոյ նորա։ Ես ունիմ զվկայութիւն մեծագոյն քան զՅովհաննու, զի զգործսն զոր ետ ինձ Հայր կատարել, զգործսն զոր ես առնեմ, նոքա վկայեն վասն իմ, զի Հայր առաքեաց զիս։ Եւ որ առաքեաց զիս Հայր, նա վկայեաց վասն իմ։ Ոչ ձայն նորա լսեցէք երբէք, ոչ տեսիլ նորա տեսէք, եւ ոչ բան նորա ունիք բնակեալ ի ձեզ, զի զոր նա առաքեաց՝ դուք ոչ հաւատայք նմա։ Քննէք զգիրսն, զի դուք կարծէք ի նոսա կեանս յաւիտենական ունել, եւ նոքա են որ վկայեն վասն իմ։ Եւ ոչ կամիք գալ առ իս, զի կեցցէք։ Զպատիւ յմարդկանէ ոչ առնում, այլ գիտեմ զձեզ, զի զսէր Աստուծոյ ոչ ունիք ի ձեզ։ Ես եկի յանուն Հաւր իմոյ, եւ ոչ ընկալայք զիս։ Եթէ այլ ոք եկեսցէ յանուն իւրում, զնա ընկալջիք։ Զիա՞րդ կարէք դուք հաւատալ, որ զպատիւ միմեանց առնուք, եւ զպատիւ որ յԱստուծոյ միայնոյ է ոչ խնդրէք։ Մի կարծէք թէ ես մեղադրեցից զձեզ առ Հաւր։ Կայ որ մեղադրէ զձեզ, Մովսէս, յոր դուք յուսացեալ էք։ Զի եթէ հաւատայիք Մովսեսի, հաւատայիք եւ ինձ, զի նա վասն իմ գրեաց։ Եթէ զգրոցն նորա ոչ հաւատայք, զիա՞րդ զբանս իմ հաւատասջիք։

ԳԼՈՒԽ Զ

Ա Ի ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՆԳՈՅՑ ԵՒ ՎԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Ա Ի ԱՅՍՈՑԻկ գնաց Յիսուս յայնկոյս ծովուն Գալիլեացւոց, որ է Տիբերիական։ Եւ հետեւեցաւ նմա բազում ամբոխ, զի տեսանէին զնշանսն զոր առնէր ի հիւանդսն։ Ելանէ ուրեմն Յիսուս ի լեառն, եւ անդ նստէր ընդ աշակերտսն իւ

Եթէ որ ուսուիցէ ի հայոց
յերկինից իջեալ։

Եւ եմ հայն կենդանի, որ
իջեալ եմ ի յերկնից։

Եթէ ոք ուտիցէ ի հացէ
հմմտ. Ա. Կոր. ժա. 27. յայսմանէ, կեցցէ յաւիտեան։

Եւ հացն զոր ես տամ, մարմին իմ է, զոր ես տամ վասն կենաց աշխարհի։

Ա. Կոր. ժա. 23. Ես ի Տեառնէ ընկալայ զոր եւ աւանդեցի ձեզ։

Ա. Կոր. ժա. 24. Եւ շնորհակալ եղեալ կոտրեաց եւ ասաց։

Առէք կերայք, այս է մարմին իմ, որ վասն ձեր կոտրեալ լինի։

Ա. Կոր. ժա. 25. Նոյնպէս եւ զբաժակն ետ նոցա, ասելով։

Այս է բաժակ նոր ուխտին իմով արեամբ։

Ա. Կոր. ժա. 26. Զի որպէս եթէ ուտիցէք զհացս զայս եւ զբաժակս զայս արբիցէք, զմահ Տեառն աւետիս արարէք, մինչեւ եկեսցէ։

Ա. Կոր. ժա. 27. Վասն որոյ որ ուտիցէ զհացս զայս եւ արբիցէ զբաժակ Տեառն անարժանաւորապէս, յանցաւոր լինիցի մարմնոյ եւ արեան Տեառն։

Ա. Կոր. ժա. 28. Եւ ապա թող մարդ զանձն իւր քննեսցէ, եւ ապա ի հացէ յայմմանէ ուտիցէ եւ ի բաժակէ արբիցէ։

Ա. Կոր. ժա. 29. Զի որ ուտէ եւ արբու անարժանաւորապէս, դատաստան ինքեան ուտէ եւ արբու, մի խտրելով զմարմին Տեառն։

Ա. Կոր. ժա. 30. Վասն այսորիկ ի ձէնջ բազումք տկարք եւ հիւանդք, եւ քնացեալք բազումք։

Ա. Կոր. ժա. 31. Զի եթէ զանձինս մեր քննէաք, ոչ դատապարտեալ լինիմք։

Ա. Կոր. ժա. 32. Այլ դատաստանի ենք, եւ յանիրաւոց պատուհասին, զի մի ընդ աշխարհի դատապարտեսցուք։

Ա. Կոր. ժա. 33. Վասն որոյ, եղբարք իմ, ի ժողովել ձեր առ ի միասին ուտել, սպասեցէք միմեանց։

Ա. Կոր. ժա. 34. Եւ եթէ ոք ունիցի քաղցած, ի տան ուտիցէ, զի մի ի ժողովել ձեր ի դատաստան լիցի։ Եւ զայլսն որ ինչ կարգեցից, յորժամ եկից, կարգեցից։

Ա. Կոր. ժա. 17. Եւ զայս պատուիրելով ոչ գովեմ, զի ոչ ընդ լաւագոյնսն, այլ ընդ չարագոյնսն ժողովիք։

Ա. Կոր. ժա. 18. Նախ զի ժողովելոյ ձերոյ ի միասին, լսեմ զի պառակտութիւնք ի ձէնջ իցեն, եւ մասամբ հաւատամ։

Ա. Կոր. ժա. 19. Զի պարտ է եւ հերձուածք ի ձէնջ լինել, զի որք հաւատարիմք իցեն, յայտնի լիցին ի ձէնջ։

Ա. Կոր. ժա. 20. Ժողովելոյ ձերոյ ի միասին, ոչ է Տեառնական ընթրիս ուտել։

Ա. Կոր. ժա. 21. Զի ամենայն մարդ զանձինս իւր առաջի առնու ուտել, եւ ոմն քաղցած է, եւ ոմն արբեցեալ է։

Ա. Կոր. ժա. 22. Զի ոչ տուն ունիք ուտել եւ արբուլ, կամ զեկեղեցի Աստուծոյ արհամարհէք, եւ ամաչեցուցանէք զոչ ունեսն։ Զի՞ ասիցեմ ձեզ, գովեցից զձեզ ի սմանէ՞։ Ոչ գովեմ։

Ա. Կոր. ժա. 23. Ես ի Տեառնէ ընկալայ զոր եւ աւանդեցի ձեզ։

Ա. Կոր. ժա. 24. Եւ շնորհակալ եղեալ կոտրեաց եւ ասաց։

Առէք կերայք, այս է մարմին իմ, որ վասն ձեր կոտրեալ լինի։

Ա. Կոր. ժա. 25. Նոյնպէս եւ զբաժակն ետ նոցա, ասելով։

Այս է բաժակ նոր ուխտին իմով արեամբ։

Ա. Կոր. ժա. 26. Զի որպէս եթէ ուտիցէք զհացս զայս եւ զբաժակս զայս արբիցէք, զմահ Տեառն աւետիս արարէք, մինչեւ եկեսցէ։

Ա. Կոր. ժա. 27. Վասն որոյ որ ուտիցէ զհացս զայս եւ արբիցէ զբաժակ Տեառն անարժանաւորապէս, յանցաւոր լինիցի մարմնոյ եւ արեան Տեառն։

Ա. Կոր. ժա. 28. Եւ ապա թող մարդ զանձն իւր քննեսցէ, եւ ապա ի հացէ յայմմանէ ուտիցէ եւ ի բաժակէ արբիցէ։

Ա. Կոր. ժա. 29. Զի որ ուտէ եւ արբու անարժանաւորապէս, դատաստան ինքեան ուտէ եւ արբու, մի խտրելով զմարմին Տեառն։

Ա. Կոր. ժա. 30. Վասն այսորիկ ի ձէնջ բազումք տկարք եւ հիւանդք, եւ քնացեալք բազումք։

Ա. Կոր. ժա. 31. Զի եթէ զանձինս մեր քննէաք, ոչ դատապարտեալ լինիմք։

Ա. Կոր. ժա. 32. Այլ դատաստանի ենք, եւ յանիրաւոց պատուհասին, զի մի ընդ աշխարհի դատապարտեսցուք։

Ա. Կոր. ժա. 33. Վասն որոյ, եղբարք իմ, ի ժողովել ձեր առ ի միասին ուտել, սպասեցէք միմեանց։

Ա. Կոր. ժա. 34. Եւ եթէ ոք ունիցի քաղցած, ի տան ուտիցէ, զի մի ի ժողովել ձեր ի դատաստան լիցի։ Եւ զայլսն որ ինչ կարգեցից, յորժամ եկից, կարգեցից։

զիս, և նոյն կեցցէ վէ՛ր իմ։
Ա՛յս է հացն, որ յերկ-
նից իջեալ. ոչ ա՛յն կերբն
հարքն ձեր զմանանայն և
մեռան. որ ուտէ զհացս
զայս՝ կեցցէ յաւիտեան։
Այս ասաց ՚ի ժողովրդ-
եանն. յուսուցանէր ՚ի
կափառնաւմ։
Ա՛ռ բազումք յաշակեր-
տացն իբրև լո՛սան՝ ասեն.
խիստ է բանդ այդ. ո՞վ
կարէ լսել զմա՛ն։
Իբրև գիտաց յի՛սուսէ
ի՛ւր՝ եթէ տրտնջեն վա՛ռ
այնորիկ աշակերտքն ի՛ւր՝
ասէ ցնո՛սա՝ դայթակղե-
ցուցանէ զձե՛զ։
Եակարդ եթէ տեսանիցէք
զորդի մարդոյ՝ի՛ն ելանիցէ
ուր էր զառաջինն։
Հոգին է կենդանարար,
մարմին ինչ ո՛չ օգնէ.
բանքն զոր ես խօսեցայ
ընդ ձե՛զ՝ հոգի է և կեանք։
Այլ են ոմանք ի ձէնջ՝ որք
ոչ հաւատան. Գիտէր
զիտէր յի՛սուսէ՝
ի սկզբանէ

Ցերեկ մը Յիսուս
եւ պարսիկ շորը
ջէր յն ի գալիլ
լեայ. քանզի ոչ
կամէր ի հրեաստանի շրջ
ջիլ. զի խնդրէին զնա
հրեայքն սպանանել։
Այլ էր մերձ ուրն հրեից
տաղաւարահարաց։
Ասէն ցնա եղբարքն նր.
գնա աստի, եւ երթ ի հրե
աստան. զի եւ աշակերտքն
քո տեսցեն զգործս քո՝
զոր գործես։
Ո՞ի ոչոք է՝ որ ի ծա
ծուկ ինչ գործէ եւ իմնդր
նել ելիցէ զայդ գործես,
յայտնեա զանձն քո աշ
խարհի։
Քանզի եւ եղբարքն իւր
չէին հաւատացեալ ինդա։
Ասէ ցնա յն. ժամանակ
իմ չէ եւ հասեալ. բայց
ձեր ժամանակ յամէ ժա
մու պատրաստ է։

Ձեզ ոչ կարէ աշխարհ ատել,
այլ զիս ատէ, զի վկայեմ ես
ի վերայ նորա՝ եթէ չարք
են գործք նորա։
Դուք ելէք ի տաւնս
զայդ. ես ոչ ելանեմ ի տաւնս
զայդ, զի ժամանակ իմ
դեռ ոչ է լեալ։
Եւ զայդ ասացեալ նոցա՝
մնաց ինքն ի Գալիլեա։
Իբրեւ ելին եղբարքն նր՝
յն ելանէր ի տաւնս զայդ,
ոչ յայտնապէս, այլ իբրեւ
ի ծածուկ։
Եւ հրեայքն խնդրէին զնա
ի տաւնին, եւ ասէին՝ ո՞ր
է նա։
Եւ մրմունջ բազում էր
ի ժողովրդեանն վասն նորա.
զի ոմանք ասէին՝ եթէ բա
րի է. եւ այլք ասէին՝ ո՛չ,
այլ մոլորեցուցանէ զամ
բոխն։
Բայց ոչ ոք խօսէր
յայտնապէս վասն նորա՝
վասն երկիւղի հրեից։
Իսկ կէս տաւնին ել
յն յտաճարն, եւ ուսոյց։
Եւ զարմանային հրեայքն՝
եւ ասէին՝ զիա՞րդ գրոց
գիտէ սա՝ զի ոչ ուսեալ է։
Պատասխանի ետ նոցա
յն՝ եւ ասէ՝ իմ ոչ է ուսու
ցումն իմ, այլ նորա՝ որ
առաքեաց զիս։
Եթէ ոք կամիցի կա
տարել զկամս նորա՝ գի
տասցէ վասն ուսուցման
թէ յԱստուծոյ է, եթէ ես
յանձնէ խօսիմ։
Որ յանձնէ խօսի՝ զփա
ռս իւր խնդրէ. իսկ որ
խնդրէ զփառս նորա՝ որ
առաքեաց զնա, նա ճշմա
րիտ է, եւ անիրաւութիւն
չիք ի նմա։
Ո՞չ Մովսէս ետ ձեզ զօրէնս,
եւ ոչ ոք ի ձէնջ առնու
զօրէնս. զիա՞րդ զիս
սպանանել խնդրէք։
Պատասխանի ետ ամբոխն
եւ ասէ՝ դեւ կայ ի քեզ.
զո՞ խնդրէ սպանանել։
Պատասխանի ետ Յն
եւ ասէ ցնոսա՝ մի գործ
արարի, եւ զարմանայք
ամենեքին ի նմանէ։
Վասն այսորիկ Մովսէս
ետ ձեզ զթլփատութիւն,
(ոչ զի յՄովսիսէ է, այլ
յհարցն) եւ զշաբաթի
թլփատէք զմարդ։
Եթէ թլփատութիւն ընդու
նի մարդ շաբաթի, զի մի
խախտեսցի օրէնք Մովսիսի՝
ինձ բարկանայք, զի զամ
բողջ մարդ առողջ արարի
շաբաթի՞։
Զերեսս մի դատիք
որպէս մարդիկ, այլ
զարդարութեամբ դատեցէք։

ՀԻՊԵՐԲՈՒԼԻ ԱՒԵՏԻՒԵՒ, ՀԱՒԱՏՈՅ

ՏԵՂՆ ՄԵՐ ՅԻՇԱՏԱԿ.

Երբեմն ոմանք ընդ միջի ցաւս՝ էլ չեն ի տես ճարին՝ եւ ուսուցչ նէր։

Օ՜ արմանալին հրեշտակին եւ սահմին, զի ամէնքդ զիարս տայ, զի ուսոյ բնաւ չիցէ։

Պատասխանի եւս նոցա չեմ սահ. իմ վերադարձուցիչ չէ իմ, այլ պետրոսիկ՝ որ առաքեացն ցնոյ։

Երեք զբ կամի զկնան նոր առնել՝ զ իսաւցէ վեր վեր զտակառուէս չմշ կիտ ար զբեզ, երեք ես ինչ կանձ նէ իմնէ խոսիմ։

Որ կանձնէ իւրմէ խոսի՝ վատա անձին իւրում խընդրէ. իսկ որ կանդրէ զիտաս պետրոսիկ, որ առաքեացն ըղաս՝ նա ձչմարիտ է, եւ անկրուսի ոչ պց ի նմա։

Ես մեռա ես ձեզ զօրհնա. ես ոչնչ ի ձէնջ առնի զոչ բեն

Ես կարէ աշխարհս առել զձեզ. բայց զիս առեալ, զիս ես վկայեմ, վա նոր, զիս ես վկայեմ, զի ես ճշմարիտ եմ։

Երեք զրծքն իւր չարու թեան են։

Ոտք երթայք ի տունն քոյոյն. ես ոչ երթամ ի տունն քոյոյն. զիս իմ ժամս նակ չեմ եղեալ։

Օ՜ պա իբրև առաց՝ ինքն ածց անդէն ի գալիլեա։

Իբրև էլին էղբայրքն նոր, ասա ես ինքն էլ ի տունն ոչ յայնմ. պլ իբրև ի ծածուկ։

Այս հրեշտակն խնդրէին զնա ի տունի անդ՝ եւ առէին. ուր իցէ նա։

Այս զրեշտակն էր զինք մունէ ի ժողովրդեան. ակնքն առէին՝ թէ բարի ուր է. այլքն առէին. ոչ, այլ մոլորեցուցանէ զժողովուրդն։

Այս ոչոք համարձակ խոսո զինմնէ՝ վասն երկիւղն հրեից։

տարիք։

Ասելին անունք յԵհ-մայուց անտի · ոչ նոյն է սա՝ զոր խնդրեցեր ապանանել։

Այլ ասասիկ յայտնապէս խօսի , և չասէն ինչ ընդդմա · զոյգ արդեօք և իշխանքն գիտացին թէ սա է քրիստոս։

Այլ զսա գիտէիք ուստի է · իսկ քրիստոս յորժամ գայ՝ ոչոք գիտէ ուստի է։

Ղաղարիէայ յերուսաղէմ տանտուրն ուստացան, և սակաւ ոմանք գիտէին զնա թէ ուստի է , և զնա գիտէք , և ուստի եմ գիտէք։ և յանձնէ իմմէ ոչ եմ եկեալ · այլ է ճշմարիտ՝ որ առաքեացն զնա՝ զոր դուքն ոչ գիտէք։

Այս գիտեմ զնա · զի ինքն եմ եկ · և նա առաքեաց զիս։

Խնդրէին զնա ունել՝ և ոչ ոք ետարկ ի նա ձեռն · զի չէր հասեալ ժամն նորա։

Այլ բազումք ի ժողովրդենէն հաւատացին ի նա · և ասէին ·

Ո՞ր եկեալ Քրիստոս՝ արասցէ զնշանս զոր այս մարդ արար։

Լուան փարիսեցիքն՝ զի զրոյցք զայսոսիկ խաւսէին ի ժողովրդենէ , և առաքեցին սպասաւորս զի կալցեն զնա։

Ասէ ցնոսա Յիսուս · զի ընդ ձեզ եմ ես սակաւ ժամ , և երթամ առ որ զիս առաքեաց։

Փնտրեսջիք զիս՝ և ոչ գտանիցէք , և ուր եմ ես դուք ոչ կարէք գալ։

Ասէին հրեայքն ընդ միմեանս · ո՞ւր երթիցէ սա՝ զի մեք ոչ գտցուք զնա · միթէ յերկիր ցրուեալ հելլենացն երթիցէ , և ուսուցանիցէ հելլենացն։

Ո՞ր է սա բան զոր ասաց · փնտրեսջիք զիս՝ և ոչ գտանիցէք , և ուր եմ ես դուք ոչ կարէք գալ։

Յաւուրն յետնումն մեծի տաւնին կայր Յիսուս , և աղաղակեաց ասելով · եթէ ոք ծարաւի՝ եկեսցէ առ իս և արբցէ։

Որ հաւատայ յիս՝ որպէս ասաց գիր , գետք յորովայնէ նորա հոսեսցեն կենդանի ջուր։

Զայս ասաց վասն Հոգւոյն զոր առնուին հաւատացեալքն ի նա · զի դեռ ոչ էր տուեալ Հոգին , զի Յիսուս դեռ ոչ էր փառաւորեալ։

Ոմանք ի ժողովրդենէ՝ որ լուան զբանս զայս , ասէին · զի սա է ճշմարիտ մարգարէն։

Ոմանք ասէին · զի սա է Քրիստոս։

Ոմանք ասէին · միթէ յԳալիլեացւոց գայ Քրիստոս։

Ո՞չ գրեաց գիր · զի յազգէ Դաւթի , և յԲեթղեհեմէ գեղջէ , ուր էր Դաւիթ , գայ Քրիստոս։

Եղեւ ընդ նոսա հերձուած վասն նորա։

Ոմանք կամէին ունել զնա , և ոչ ոք ետարկ ի նա զձեռն։

Դարձան սպասաւորքն առ քահանայապետսն և առ փարիսեցիսն , և ասացին ցնոսա · ընդէ՞ր ոչ բերէք զնա։

Պատասխանի ետուն սպասաւորքն · ոչ երբեք այսպէս խաւսեցաւ մարդ , որպէս այս մարդ խաւսի։

Պատասխանի ետուն նոցա փարիսեցիքն · միթէ և դուքդ մոլորեալ էք։

Միթէ հաւատացին ումեք ի մեծաւորացն կամ ի փարիսեցւոցն յնմանէ։

Այլ ամբոխս այս որ չգիտէ զաւրէնսն՝ նզովեալ են։

Ասէ Նիկոդեմոս ցնոսա , որ եկեալ էր առ նա գիշերի , որ էր մի ի նոցանէ ·

Միթէ դատի զմարդ օրէնքն մեր՝ եթէ նախ լուիցէ ոք յինքենէ և գիտասցէ զինչ առնէ։

Պատասխանի ետուն և ասացին ցնա · միթէ և դու ի Գալիլեացւոց ես · քննեա՛ և տես , զի մարգարէ յԳալիլեա չէ յարիցէ։

Եւ գնաց իւրաքանչիւր ոք յիւր տունն։

Տէրն մեր Յիսուս.

Հինգերորդ կիւրակէ։

Վերջնումս աւուրս մեծի տօնին կայր յիսուս աղաղակէր և ասէր։ եթէ ոք ծարաւի իցէ՝ եկեսցէ առ իս, և արբցէ։

Այր հաւատացեալ յիս՝ գետք յորովայնէ նորա բղխեսցեն ջուրց կենդանութեան։

Այս ասէր վասն հոգւոյն՝ զոր ընդունելոց էին, որք հաւատային ՚ի նա. զի չէր հոգի. քանզի յիսուս էր վաստաւորեալ։

Ամենեքին ՚ի ժողովրդենէն լուեալ զբանս զայս, ասէին. սա է ճշմարիտ մարգարէն։

Ոմանք ասէին՝ սա է քրիստոս. իսկ ոմանք ասէին՝ միթէ ՚ի գալիլեայ գայցէ քրիստոս։

Ոչ գիրք ասէն, եթէ ՚ի զաւակէ դաւթի, և ՚ի բեթղեհէմ գեղջէ՝ ուր դաւիթ էր՝ գայցէ քրիստոս։

Ա

Ա

Ա

թաւ, դուք ոչ կարէք գալ։

Ասէն հրեայքն ընդ միմեանս. խակ յո՞ երթայցէ սա՝ զի մեք ոչ գտանիցուք զնա. միթէ ՚ի սիւրիա՞ հեթանոսաց երթայցէ՝ և ուսուցանիցէ զհեթանոսս։

Ո՞րչէ է բանն այն՝ զոր ասաց. խնդրիցէք զիս՝ և ոչ գտանիցէք. և ուր եմն էր

Ա

Ա

Ա

տեղն զմարդ՝ եթէ ոչ լսէն
ինչ նախ ի նմանէ . կամ
գխտեն զինչ գործէ :
Պատասխանի եւտուն նմա
եւ ասէն . մեծ և
գալիլեացի՞ ես . քննեա ,
եւ տես . զի մարգարէ ի
գալիլէ ոչ յառնէ :
Եւ գնացին իւրաքանչիւր
ոք ի տեղի իւր :
Եւ նա գնաց ի լեառն
Ձիթենեաց :
Եւ ընդ առաւօտն դար-
ձեալ եկն ի տաճարն . և
ամ ժողովուրդ
գան , և ուսուցանէր զնա :
Ածին դպիրքն և փարի-
սեցիք զկին ի բռնութեամբ
ի մէջ . և կացուցեալ
զնա առաջի :
Ասեն նմա ուսուցիչ՝
սկն այս բռնութեամբ
է :
Եւ յօրէնսն մեզ
պատուիրեաց զայսպիսիս
քարկոծել . արդ՝ դու
զինչ ասես վասն դորա :
Ասէին փորձելով
զնա

զի մեղադրեսցեն զնա : Իսկ
Յիսուս ծռեալ ի վայր
գրէր մատամբ ի գետին :
Եւ յորժամ համարձակ
ելանէին ի նմա , ասէ
ցնոսա . որ ի ձէնջ
անմեղ է , նա նախ
զքար ի նա ձգեսցէ :
Եւ դարձեալ ծռեալ
գրէր ի գետին :
Եւ լուեալ ոմանց ի նոցանէ կա-
տեցան ունել զնա . այլ
ոչ ոք մեկնց ի նա ձեռս :
Եւ ելին անդրէն ապաս-
տրեն տուն քահանայա-
պետին և փարիսեցիս . և
ասէն ցդա . ընդէ՞ր
ոչ ածիք զնա պար :
Պատասխանի եւտուն ասա
ստուերքն , և ասէն . ոչ
երբէք պանպէս խօսեցաւ
մարդ՝ ոպ պրն պան :
Պատասխանի եւտուն փա-
րիսեցիքն , և ասէն . մի թէ
և դուք մոլորեցայք :
Միթէ հիշխանացն ոք հա-
ւատաց ի նա , կամ ի
փարիսեցոց :
Այլ ան խաժամուժ ամ
բոխոր ոչ գիտէ զօրէնսն ,
և նզովեալք են :
Ասէ Նիկոդէմոս ցնա՝ որ
եկեալ էր առնա գիշերի
յառաջագոյն՝ և մի էր ի
նոցանէ :
Միթէ օրէնքն մեր դա-

ՏԷՐ ՄԱՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

Արձակել խօսքս ցաւ ընդ նմա եմ, եւ ասէ. ես եմ լոյս աշխարհի. որ զիս ընկալի իմ, ընդ խաւար մի՛ գնասցէ. այլ ընկալցի լոյսն կենաց։

Ասեն ցնա փարիսեցիքն. դու վասն անձին քոյ վկայես՝ եւ վկայուիքդ չէ ճշմարիտ։ Պատասխանի եւ յիսուս եւ ասէ ցնոսա. Թէպէտեւ ես վկայեմ վասն անձին իմոյ՝ վկայուի իմ ճշմարիտ է. զի գիտեմ ուստի եկի՝ եւ յո երթամ։ բայց դուք ոչ գիտէք ուստի գամ կամ յո երթամ։ Դուք ըստ մարմնոյ դատէք. ես ոչ դատեմ զոք։ Եւ եթէ եւ դատեմ ես՝ դատաստանն իմ ճշմարիտ է. զի չեմ միայն, այլ ես՝ եւ որ առաքեացն զիս Հայր։

Հինգերորդ կիւրակէ։ Ձայն չորս։

Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս արձակել խօսքս ցաւ ընդ նմա եմ, եւ ասէ. ես եմ լոյս աշխարհի. որ զիս ընկալի իմ, ընդ խաւար մի՛ գնասցէ. այլ ընկալցի լոյսն կենաց։

Ասեն ցնա փարիսեցիքն. դու վասն անձին քոյ վկայես՝ եւ վկայուիքդ չէ ճշմարիտ։ Պատասխանի եւ յիսուս եւ ասէ ցնոսա. Թէպէտեւ ես վկայեմ վասն անձին իմոյ՝ վկայուի իմ ճշմարիտ է. զի գիտեմ ուստի եկի՝ եւ յո երթամ։ բայց դուք ոչ գիտէք ուստի գամ կամ յո երթամ։ Դուք ըստ մարմնոյ դատէք. ես ոչ դատեմ զոք։ Եւ եթէ եւ դատեմ ես՝ դատաստանն իմ ճշմարիտ է. զի չեմ միայն, այլ ես՝ եւ որ առաքեացն զիս Հայր։ Եւ ասէ ցնոսա. ի ձեր օրէնսդրականի նա ընկալեալ զբաժն ի վեր դոյս։ Ես եմ որ վկայեմ ի ձէնջ՝ եւ վկայէ ցիս Հայր որ առաքեացն զիս։ Եւ ասէին ցնա. ո՞ւր է Հայր քո։ Պատասխանի յիսուս. ոչ դուք գիտէք զիս եւ ոչ Հայր իմ. եթէ զիս գիտիցէք՝ եւ Հայր իմ գիտիցէք։ Եւ զայս բանս խօսեցաւ յիսուս ի գանձանակին՝ ուսուցանելով ի տանուրէնի. եւ ոչ ոք կալաւ զնա, զի ոչ եհաս ժամ նորա։

Ա՜խ ինչ ցաւ է. որ ես ասացի
զայն խօսքս ի սրտիս իմոյ.
եւ ոչ կարացի զայն ի գործ ածել.
զի ես զոր լսէի՝ ի նմանէ.
զայն խօսեմ յաշխարհի.
Ա՜խ ցաւ է յոր ժամ ոչ գիտացին թէ ինչ
բան ասէք ցաւս.
Ա՜խ ցաւ է յոր ժամ բարեբաստիկեցէք զըրդի
մարդոյ՝ յայնժամ զ[illegible]
ջիք լեցէք ես եմ. և յանձ
նէ իմմէ ինչ ոչ առնէմ.
պատ ուասոյց վնաս հայրն
իմ, զայն խօսիմ
Ա՜

Ա՜խ դուքդ ոչ կարէք գալ
Ա՜ս ինչ ցաւ է. դուք ինձեր
քուստ աստի էք. և ես ի
վերուստ անտի եմ. դուք
յաշխարհէ աստի էք. ես
չեմ յայսմ աշխարհէ:
Ասացի ձեզ՝ թէ ի
մեղս ձեր մեռանիցիք. վասն թէ
ոչ հաւատայցէք թէ ես եմ:
մեռանիցիք ի մեղս ձեր:
Ա՜յն ինչ՝ դուք ոչ ես.
ասէ ցնա յիսուս. նախ զի և
խօսիմ իսկ ընդ ձեզ:
Բազում ինչ ունիմ վասն ձեր
խօսել և դատել. այլ որ
ուղարկեացն զիս ճշմարիտ է.
և ես զոր լուայ ի նմանէ.
զայն խօսիմ յաշխարհի:
Ա՜յ ոչ գիտացին թէ զհօ
րն ասէր ցնա:
Ա՜ս ցնա յիսուս. յորժամ
բարձրացուցանիցէք զորդի
մարդոյ՝ յայնժամ գիտա
ջիք թէ ես եմ. և յանձ
նէ իմմէ ինչ ոչ առնեմ.
այլ որպէս ուսոյց զիս հայրն
իմ, զայն խօսիմ

Ա՜ս դարձեալ ցնա
յիսուս. ես երթամ,
և խնդրիցէք զիս.
և ի մեղս ձեր մեռանիցիք.
զի ուր ես երթամ՝ դուք
ոչ կարէք գալ:
Ա՜սէին հրեայքն. միթէ
զիւրումն երթայցէ. զի
ասէ, թէ ուր ես երթամ՝ դուք
Ա՜յ ցնա յիսուս. յորժամ
բարձրացուցանիցէք զորդի
մարդոյ՝ յայնժամ գիտա
ջիք թէ ես եմ. և յանձ
նէ իմմէ ինչ ոչ առնեմ.
այլ որպէս ուսոյց զիս հայրն
իմ, զայն խօսիմ
Ա՜յս բան խօսեցաւ ի
սուն գանձին՝ յորժամ ու
սուցանէր ի տաճարին մեծ՝
և ոչոք կալաւ զնա. զի չէ
ևս հասեալ էր ժամ նորա:

Տէրունական Քարոզութիւն

Ա՜ս դարձեալ ցնա
յիսուս. ես երթամ,
և խնդրիցէք զիս.
և ի մեղս ձեր մեռանիցիք.
զի ուր ես երթամ՝ դուք
ոչ կարէք գալ:
Ա՜սէին հրեայքն. միթէ
զիւրումն երթայցէ. զի
ասէ, թէ ուր ես երթամ՝ դուք
Ա՜յ ցնա յիսուս. յորժամ
բարձրացուցանիցէք զորդի
մարդոյ՝ յայնժամ գիտա
ջիք թէ ես եմ. և յանձ
նէ իմմէ ինչ ոչ առնեմ.
այլ որպէս ուսոյց զիս հայրն
իմ, զայն խօսիմ
Ա՜յս բան խօսեցաւ ի
սուն գանձին՝ յորժամ ու
սուցանէր ի տաճարին մեծ՝
և ոչոք կալաւ զնա. զի չէ
ևս հասեալ էր ժամ նորա:

Եւ ծառայն ոչ կարէ հանել
կամ ի տան, եւ կամ որդին կարէ
առնել կայ։
Եւ եթէ որդին զձեզ ազատեցուցանէ,
ճշմարիտ բիւր ազատք լինիջիք։
Ես խոստովանիմ զձեզ զաւակ սերոյ
Համոյ էք. այլ խնդրէք
սպանանել զիս. զի բանին
իմոյ չիք տեղի ի ձեզ։
Ես՝ զոր տեսի առ Հօր
իմում, խօսիմ. եւ դուք՝ զոր
լուայք ի հօրէն ձերմէ՝
առնէք։
Պատասխանի էառին նմա
եւ ասեն. Հայր մեր սերունդ
համ է. ասէ ցնոսա Յս. Եթէ
որդիք սերունդ համոյ էիք՝
զգործսն սերունդ համոյ
գործէիք։
Այլ այժմ խնդրէք սպանանել
զիս, զայր մի, որ ձեզ
ճշմարտութիւն խօսեցայ՝ զոր
լուայ ի հօրէ իմմէ. զայդ
սերունդ համոյ ոչ արար։
Դուք առնէք զգործս հօր
ձերոյ. ասեն ցնա. մեք
ի պոռնկութենէ չնիմք ծնեալք.

Ա՛

Այլ որ տուաքէն զիս, ընդ
ամենայնի է. ոչ եթող զիս միայն.
զի ես զհաճոյս նո՛ր առնեմ
համապատիւ։
Ասէր զայն խոստացաւ՝ բազումք հաւատացին ի նմա։

Տէրն մեր Յ՚Ս՚Ր՚Ս՚

Ասէր յն առ հրէայսն հաւատացեալսն ի նա. Եթէ դուք
կացջիք ի բանին իմում,
ճշմարիտ աշակերտք իմ
էք։
Եւ ծանիջիք զճշմարտութիւն
եւ ճշմարտութիւն ազատ
առնէ զձեզ։
Պատասխանի էառին նմա
եւ ասեն. զաւակք սերունդ
համոյ էմք. եւ ոչ ումեք
երբեք ծառայեցեալ. զի
ասես եթէ ազատք
լինիջիք։
Պատասխանի եւ նոցա յն.
ամէն ամէն ասեմ ձեզ.
եթէ ոք առնէ զմեղս,
ծառայ է մեղացն։

Պատասխանի էառնէն հր
լեզուքն, և առեն ցնու. ոչ
բարեաղ առեմք մեք՝ էթէ
առնուրցի էս դու. և
դե դայ Ի՛քէզ։

Պատասխանի էտու յիր և
ասէ. Յիս դե ոչ դայ՝ այլ
պատուհէմ զհայր իմ. և
դուք անարգէք զիս։
Կա ոչ խնդ ըեմ զիտաս իմ.
է, որ խնդ բէն՝ և դառէ։
Ա՛մէն ամէն ասեմ ձէզ.
էթէ ոք զբանն իմ պահ՝
հեսդ՝ զմահ մի՛ առեցէ
Ի յաւիտեան։

Ա՛սէն ցնու հրէայքն. արդ
դիտացաք էթէ դե դայ Ի
քէզ. աբրահամ մեռաւ՝ և
մարգարէքն. և դու առես,
էթէ ոք զբանն իմ պահէս
չէ չմի՛ ճաշակեսցէ զմահ
Ի յաւիտեան։

Մի՞թէ դու մեծ ընչից
հայես քան զհայր մեր սո՞
րահամ, որ մեռաւ՝ և
մարգարէքն մեռան. արդ
դու զո՞ առնես զքեզ։

Պա

ո՛չ լսեք, զի չէք յիս։

Պատասխանի էառաւն հր
եշայքն, և առեն ցնու. ոչ
բարեաղ առեմք մեք՝ էթէ
առնուրցի էս դու. և
դե դայ Ի՛քէզ։

Պատասխանի էտու յիր և
ասէ. Յիս դե ոչ դայ՝ այլ
պատուհէմ զհայր իմ. և
դուք անարգէք զիս։
Կա ոչ խնդ ըեմ զիտաս իմ.
է, որ խնդ բէն՝ և դառէ։
Ա՛մէն ամէն ասեմ ձէզ.
էթէ ոք զբանն իմ պահ՝
հեսդ՝ զմահ մի՛ առեցէ
Ի յաւիտեան։

Ա՛սէն ցնու հրէայքն. արդ
դիտացաք էթէ դե դայ Ի
քէզ. աբրահամ մեռաւ՝ և
մարգարէքն. և դու առես,
էթէ ոք զբանն իմ պահէս
չէ չմի՛ ճաշակեսցէ զմահ
Ի յաւիտեան։

Մի՞թէ դու մեծ ընչից
հայես քան զհայր մեր սո՞
րահամ, որ մեռաւ՝ և
մարգարէքն մեռան. արդ
դու զո՞ առնես զքեզ։

Պա

տո՛ և դուք վե՛ր պնդրիկ
ընդէր ոչ հաւատայք ինձ։
Ա՛ր էն յիմ՝ զբանս այ լը
ցէ զիս վե՛ր ՚ի գեղջ. էթէ
չճշմարտուէ ասեմ ձէզ՝
ընդէր ոչ հաւատայք ինձ։
Ա՛կ էս, զի ճշմարտուէ
խօսիմ՝ հաւատայք ինձ։
Ո՛վ ՚ի ձէնջ յանդ խմնէս
ցէ զիս վե՛ր գեղջ. էթէ
ճշմարտուէ ասեմ ձէզ՝
ընդէր ոչ հաւատայք ինձ։
Ա՛կ էս, զի ճշմարտուէ
խօսիմ՝ հաւատայք ինձ։
Ո՛վ ՚ի ձէնջ յանդ խմնէս
նորս։

Խօսի՝ զի տուէ՛ն, և հայր
սիցէ տուա՝ ՚ի ւրոց անտի
թէ ՚ի նմա. յորժամ խօ
էւցէ՝ զի ոչ դայ ճշմարտուէ
նէ. և ՚ի ճշմարտուէ ոչ
մարգարէն էր ՚ի սկզբա
ըզդ կամիք առնել. զի նա
ւուէ՝ զցանկուէն հօրն ձէ
էք. և զցանկուէն հօրն ձէ
՚Այուդ ՚ի հօրէ աստուածպէ
տէ դուք՝ վե՛ր՝ ոչ կո՞
ընդ էկի. այլ նա առաքեաց
զիս։

Ա՛նդէրձ զնօտս իմ ոչ դի՞
ընչ էկի. այլ նա առաքեաց
զիս։

Ա՛ր ինչ ցնու յիս. էթէ ոչ
դէզ զիս. զի էս յիդ էլի,
ըր հայր ձէրսիրելիք ար
ցնու յիս. էթէ ոչ
դէզ զիս. զի էս յիդ էլի,
ըր հայր ձէրսիրելիք ար
ցնու յիս. էթէ ոչ

Տէրն մեր Յ[ի]ս[ո]ւս, ե ինչպէս անցաւ նէք՝ էառնս զայդ ի կայդ ի ծնեալ։

Եւ հարցին ցնոսա աշակերտքն նո՝ եւ ասեն. ուսո՛ր, ընդէ՞ր ոչ կարեմք մեք հանել զայդ։

Պատասխանի էառ յն. ոչ դուրս ելեալ է հոգի եւ մեր իւրոց, զի կայդ ծնեալ։

Եւ ինձ պատուէ գործել զգործս այնորիկ՝ որ առաքեացն զնա, մինչ օր կայ. գայ գիշեր, յորժամ ոչ ոք կարէ գործել։

Ինչպէս յաշխարհի եմ, լոյս եմ աշխարհի։

Օ՜ այս իբրև առաց, ի բերան ի գետնէն. եւ արար կաւ ի գետնէն. եւ օծանէ զկուրն ի վերայ աչաց կուրին։

Եւ ասէ ցնա. երթ, լուար ի լճակն Սիլովամ (որ թարգմանի ասէ՝ ձեզ ցնա. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, յառաջ քան զլինիլ աբրահամու եմ ես։

Առին քարս զի ձգեսցեն ի նմա. եւ նա ծածկեցաւ եւ ել դնաց ի տա՜ճարէ անտի։

վարիսեցիքն, թէ զևարդ առասանէս. և նա ասէ ցնա. կաս եղ իմ ոչայ խնդ. և լուացայ, և առանեմ։

Ասեն ոմանք ի վարիսեցւոցն. ոչ է այն այն այ. զի զշաբաթի ոչ պահէ. կէսքն ասէին. իակ զևարդ նորին մարդ մեղաւոր այս պիսի նշանս առնել. և էին հերձուածք ի մէջ նոցա։

Ասեն դարձեալ ցկոյրն. դու զի՞ ասես վասն նորա՝ զի բացաւ զաչս քո. և նա ասէ՝ թէ մարգարէ է։

Եւ ոչ հաւատային հրէայքն զնմանէ՝ եթէ կոյր էր և բացաւ. մինչև կոչեցին զհայրն զծնօղս բացլոյնն։

Հարցին ցնա և ասեն. սա է որդին ձեր, զորմէ դուքն ասէիք, թէ կոյր ծնաւ. արդ՝ զիարդ տեսանէ։

Պատասխանի Տուն նոցա ծնօղքն նորա՝ և ասեն. զի առէք՝ զի սա է որդին մեր. և զի կոյր ծնաւ։

Այլ զիարդ այժմ տես

Իսկ դրացիքն՝ և որոց տեսեալ էր զնա յառաջագոյն եթէ մուրացիկ էր, ասէին. ոչ սա է՞ որ նստէր և մուրանայր. կէսքն ասէին. նա է։

Այլքն ասէին. ոչ, այլ նմանն է նմա. և ինքն ասէր՝ թէ ես եմ։

Եւ ասեն ցնա. իակ զիարդ բացան աչք քո։

Պատասխանի այր որ Յիսուս ածեալ զկաւ արար, և ծեփեաց զաչս իմ. և ասէ ցիս. երթ ի սելոամ, և լուար. ջրեայ՝ լուացայ՝ և տեսանեմ։

Եւ ասեն ցնա. ուր է նա. ասէ ցնա՝ ոչ գիտեմ։

Ածին զնա առ վարիսեցիսն զնա՝ որ երբեմն կոյր էր։

Եւ էր շաբաթի յորժամ զկաւն արար Յս. և բացաւ զաչս կուրին։

Կարձել Հարցանէին զնա

Պատասխանի եւս նոցա. այժմ ասացի ձեզ՝ եւ ոչ լուայք. ընդ կամիք միւս անգամ լսել. միթէ եւ դուք կամիք աշակերտիլ նմա։

Եւ բարբառեցան ընդ նմա եւ ասեն. դու լինիր նո՛ր աշակերտ. մեք մովսէսի աշակերտք եմք։

Մեք գիտեմք՝ զի ընդ մովսէսի խօսեցաւ աստ. զայս ոչ գիտեմք ուստի իցէ։

Պատասխանի եւ այն, եւ ասէ ցնոսա. այդ իսկ էն սքանչելիք, զի դուք ոչ գիտէք՝ ուստի իցէ, եւ զմեզ զաչս եբացի։

Խոհեմք՝ զի աստ մեզուս ոչ լսէ. բայց եթէ աստուածապաշտ ոք իցէ, եւ զկամս նորա առնիցէ՝ նմա լսէ։

Յաւիտենից ոք ոչ լուաւ՝ եթէ եբացի ոք զաչս կուրի ի ծնէ կոյր ծնեալ։

Եթէ ոչ էր այս այնպէս՝ ոչ կարէր առնել զայս ամենայն։

Պատասխանեցին եւ ասեն ցնա. ընդ մեղս ծնեալ դու ես ամենայն, եւ մեք ուսուցանես մեզ։ Եւ արկին զնա արտաքս։

Լուաւ Յիսուս եթէ արկին զնա արտաքս, եւ գտեալ զնա ասէ. դու հաւատա՞ս որդւոյն աստուծոյ։

Պատասխանի նա եւ ասէ. տէր, ո՞վ է նա, զի հաւատասցեմ ի նա։

Ասէ ցնա Յիսուս. տեսեր զնա, եւ որ խօսի ընդ քեզ՝ նա է։

Եւ նա ասէ. հաւատացի, տէր։ Եւ երկրպագեաց նմա։

Եւ ասէ Յիսուս. ես յայսմ աշխարհի եկի ի դատաստան, զի որ ոչ տեսանեն՝ տեսցեն, եւ որ տեսանեն՝ կուրասցին։

Լուան յայնց ի փարisեցւոց որ էին ընդ նմա, եւ ասեն ցնա. միթէ եւ մեք կուրք եմք։

Ասէ ցնոսա Յիսուս. եթէ կուրք էիք, մեղս ոչ ունիցիք. բայց արդ ասէք՝ եթէ տեսանեմք, զի կայ ձեր մեղս։

Ա. Ո՛վ այս առակ ասաց Նոյ եւ
օտարացոյց։
Ո՛վ ոչ ճանաչէն զձայն
նէ. զի ոչ ճանաչէն զձայն
ուրուք ասէր, եթէ կամքն
նեմք՝ եւ մեզքն ձեր ի ձեզ
Հատուտեալ էն։
Ա. Ան ամէն ասեմ ձեզ.
որ ոչ մտանէ ընդ
դուռն ի գաւթի ոչխա-
րաց, այլ ընդ այլ էլանէ,
նոյն գող է, եւ աւազակ։
Այլ որ մտանէ ընդ դուռն,
հովիւ է ոչխարաց։
Այմա դռնապանն բանայ.
եւ ոչխարքն ձայնի նր լսեն.
եւ զիւր զոչխարան կոչէ
յանուանէ, եւ հանէ զնա։
Եւ յորժամ զիւրն զամ
հանիցէ՝ առջի նոց երթայ.
եւ ոչխարքն զհետ նր եր-
թան, զի ճանաչեն զձայն նր։
Օ՛ օտարի զհետ ոչ երթի
գնա, այլ փախիցեն ի նմանէ
նէ. զի ոչ ճանաչեն զձայն
օտարաց։

ոչ կարեր առնել ինչ։
Պետրոսեանի հետուն եւ
ասեն ցնա. ի մեզ լակ ծը
նեալ էս ամենևին, եւ դու
վարդապետ լինիս մեր. եւ
հանդեն զնա արտաքս։
Լուաւ յն երեք հանդեն
զնա արտաքս. եւ իբրեւ է
զիտ զնա՝ ասէ ցնա. դու
հետեւեա յորդի ինչ։
Ա՛յս պետրոսեանի հետ եւ
ասէ. ուր, տէր՝ զի հետեւ
ասցիմ ի նոսա։
Ա՛սէ ցնա յն. եւ տեսեր
զնա, եւ որ խօսի ընդ քեզ՝
նոա է։
Ա՛յն նոա ասէ. հետեւեսցի
ասր. եւ երկիր եպաշ նանաւ։

Ա ԵՊԵՐԴԱՒ ԿԻՐԱԿԻՆ ՀԱՏՈՑՆ։

ՏԵՆ ՄԵՐ ՅՆ ՎՐԱՆ։

Ց՛ասէ յն, ի դա-
տաստան եկի յաշ
խարհս յայս. զի որք
ոչն տեսանեն, տեսցեն.
եւ որք տեսանեն, կու-
րասցին։
Լ՛ուան ոմանք ի փարիսեց
ւոցն զայս, եւ ասեն ցնա. միթէ
եւ մեք կոյրք եմք։
Ա՛սէ ցնոսա յն. եթէ կոյրք
էիք՝ ոչ էր ձեր մեղ. բայց
արդ ասէք, եթէ տեսա
նեմք՝ եւ մեղքն ձեր ի ձեզ

Եա՛ս եմ հովիւն քաջ. հովիւն քաջ զանձն իւր դնէ ի վերայ ոչխարացն։

Ոչ վարձկանն, որ ոչ է հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, երբեմն առանձին զգայ

և նեղեալ ոչ դիտէին, եթէ ղինչ էր՝ որ խօսէր ընդնոսա։

Ասէր Աստուած ցնոսա. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ես եմ դուռն ոչխարացս։

Ամենեքեան՝ որք յառաջ քան զիս էկին՝ գողք էին, և աւազակք. այլ ոչ լսեան նոցա ոչխարքն։

Ես եմ դուռն. ընդ իս եթէ ոք մտանիցէ կեցցէ. մտցէ, և ելցէ, և ճարակ գտցէ։

Գողն ոչ գայ՝ եթէ ոչ զի գողասցի, և սպանցէ, և կորուսցէ. ես էկի զի կեանս ունիցին. և առաւել ևս ունիցին։

Ա Յհետէ՛ նե՛ռ, Լուսաւորչա՛ծ։

Տէրն մեր Յ՚Ս՚Ր ասէ։

Ես եմ հովիւն քաջ. հովիւն քաջ զանձն իւր դնէ ի վերայ ոչխարացն։

Վասն վարձկանն, որ ոչ է հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, երբեմն առանձին զգայ

զնոսա զգեղ գայ՝ թողու զոչխարսն և փախչի. և գայլն յայ փրշտակէ զնոսա և ցրուէ։

Վասնզի վարձկան է, և չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն։

Ես եմ հովիւն քաջ. և ճանաչեմ զիմսն, և ճանաչեմ յիմոցն։

Ես գիտեմ զնոս հայր, զի ես եմ և ես զհայր. և զանձն իմ դնեմ ի վերայ ոչխարացն։

Ասեն՝ այլեւս ոչխարք են իմ, որք ոչ էին յայսմ գաւթէ. և զայն ևս պարտ է ինձ ածել այսր. և ձայնի իմում լսեն իմոքն. և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ։

Վասն այնորիկ սիրէ զիս հայրն իմ. զի ես դնեմ զանձն իմ, զի առնում զամ առիւ զնոսա։

Ոչոք հանէ զնոսա յինէն. այլ ես դնեմ զնոսա ինձեմէն. իշխանութիւն ունիմ դնել զնոսա. և իշխանութիւն ունիմ առնուլ զնոսա. զայս պատուէր

Ի ԱՒԱՆԱԿԻ ՏԱՆ ՄԵՐՈՅ ՕՐԲ.

Ելն յայնժամ Նաեւակատիքն յԵրեմ, եւ ձմեռն էր։

Եւ շրջեր յն ի տուն արքին, ի սրահին սաղոմոնի։

Եւ ոչ թոյլ էին զնուաստ հրեշտակքն եւ սահել. մինչեւ կիրք Թախեաց զոգիս մեր. եթէ դու էս քոնն՝ սաս մեզ համարձակ։

Պատասխանի էս ցնոսա յն եւ ասէ. սասցի ձեզ՝ եւ ոչ սուի ի հօրէ իմմէ։

Յարձեալ հերձուածք լինեն ի մէջ հրեից վասն նախայ պատկիկ։

Եւ սահէին բազումք ի նոսա եւ մոլեգնին. զի զոյ ինձան՝ եւ մոլեգնին. զի՞ բնաւ լսէք նմա։

Կեսքն սահէին. պատկիկք բանիք ոչ էին դիւահարի. մի թէ դեւ կարէ՞ զսուտ կուրի բանալ։

Ո՞վ էիցէ՞ կէ՞, Նէե՞ ըմբ՞, ի ժամանակի Տ՚ն մերոյ

զառաջինն՝ և ակռեկը . և
անդ լինէր :
Ակնին բազումք առնան՝ և
ասեն . զի յոհաննէս նշան
ինչ ոչ արար :
Նայց ճշմարիտ զոր ասաց յո-
հաննէս վասն նոր՝ ճշմարիտ
էր . և բազումք հաւատա-
ցին ի նմա անդ :

Ի ՅԻԳԻՒ" ԱԻ", ՉԱԳԱՐԻԱ"
ՎԱՍ ՓԱՌԱՑ ՏԱՆ ՄԵՐՈՑ
ՅԻՇ ՄԵՌ.

Եւ էր ոմն հիւանդ
զաղարոս ի բեթա-
նիայ , ի գիւղէ
մարիամայ և մար-
թայ քրոջ նր :
Այս այն մարիամն էր՝ որ
եօթ չուրն իւղով՝ և ջնջե-
ցուց զտոտս նր հերոյ իւ-
րով . որոյ եղբայրն զաղա-
րոս հիւանդ էր :
Առաքեցին առ նա քոյրքն
նորա՝ և ասեն .
Տեր , ահա որոյ դուն
սիրես՝ հիւանդացեալ է :
Իբրև լուաւ յն , ասէ
պն

հրեայքն . վասն բարւոյ գոր
ծոյ ոչ առնեմք զքեզ քար
կոծ , այլ վասն հայհոյու-
թ . և զի դու մարդ ես՝ և
զանձն քո ած առնես :
Պատասխանի ետ նոցա յն .
ոչ յօրինս ձեր գրեալ է ,
ես ասացի թէ ածք իցէք :
Եւթէ զնա առասպածս
ասէ՝ առ որս բանն ած եղև .
և չէ մարթի եղծանիլ գրոյն :
Զոր սրբեաց հայր սրբեաց
առաքեաց յաշխարհս՝ դուք
ասէք՝ թէ հայհոյես . զի
ասացի թէ որդի ած եմ :
Եւթէ ոչ գործեմ զգործս
հօր իմոյ՝ մի հաւատայք
ինձ :
Ապա թէ գործեմ թէ և
ինձ ոչ հաւատայք , զգործս
գործոցն հաւատացէք . զի
գիտասջիք , և ծանիջիք՝ եթէ
հայր իս ես , և ես ի հայր :
Պարձեալ խնդրէին զնա
ունել՝ և ել ի ձեռաց նց :
Եւ գնաց միւսանգամ
յայնկայս յորդանանու՝ ի
տեղին , ուր էր յոհաննէս

մեր
Եւ ակնարկել ի հրեից անտի,
Հնդեւտասան։
Յաղագս մէկ ի հրեից անտի, որ
Երկեալ էին առ մարմնացեալ
Աստուածն։
Ո՞ւր էր բեթանիա՝ որում
Յիշեմ, երբեմն առատութեամբ
Բերօքեաց ի գերեզմանին։
Այն էր եւ եգիպտոս չէ՞
Ընդ նմա մեռցուք։
Զի ընդ նմա կիցն, ծն, եկայք եւ մեք՝
Երկուորեակ՝ ցաշակերտսն
Եկայք երթիցուք առ նոսա։
Ասէ թովմաս, անուանանեալն
Զի ես չէի անդ. բայց ասէ՝
Զի դուք հաւատոջիք ինձ,
Նապաստակս. զաշակերտսն մեռաւ։
Այս էս ուրախ եմ վասն ձեր.
Յայնժամ ասէ տիրոջ յայտ
Թէ վասն նմին ելք քոյին
Ասէր։
Յայլ ոչ վասն մահու նոր ա-
ւուրս. նոյ պատրաստեաց՝ ասէ
Տէր. նոյ պատրաստեաց՝ ասէ
Ասէր։
Եւ ոչ ինքն ինչ ասէ. այլ էր
Թանդի զարթուցից զնոսա։
Ասեն ցնա աշակերտքն նո-
ր. տէր եթէ ննջեաց՝ ապա
Ապրի։
Այլ ոչ վասն մահու ննջման
Ասէր։
Յորմէ լուաւ, թէ հիւանդ
Եւ զմարթա զքոյր նորա՝
Եւ զմարիամ։
Ապա յետ այսորիկ ասէ
Ցաշակերտսն. երթիցուք
Ասէր։
Յորմէ լուաւ, թէ հիւան-
դացեալ է՝ զտեղի կալաւ
Անդէն աւր էրն, աւուրս
Երկուս։
Ապա յետ այսորիկ ասէ
Ցաշակերտսն. երթիցուք
Ասէր։
Ասեն ցնա աշակերտքն.
ռաբբի՝ այժմ հրէայքն քարկոծ
Ասէին զքեզ հրէից քարկոծ
Առնել. և դարձեալ եր-
թա անդրէն։
Պատասխանի ետ յի. ոչ
Երկոտասան ժամ է ա-
ւուր. եթէ ոք գնայ ի
տուընջեան, ոչ գայթակղի.
Զի զլոյս աշխարհիս այս
րիկ տեսանէ։
Այլ թէ ոք գնայ ի գի-
շերի՝ գայթակղի, զի լոյս
ոչ գոյ ընդ նմա։

յաշխարհ գալոց էիր։

Ա՛յլ զայս իբրև ասաց՝ դէմ
նայց, և կոչեաց զմարիամ
ղբայր իւր լռելեայն՝ և ո՛չ
ասէ. վասն ապաւեան եկեալ
է, և կոչէ զքեզ
Ա՛յլ իբրև լուաւ՝ յարձա-
կողաբար, և եկն առնու.
Ո՛վ ևս էր եկեալ յի՛ նմ
գեօղն. այլ էր անդէն ի՛
առեղծոյն՝ ուր ընդ առաջ
եղև նմա մարթա։
Ա՛րդ հրեայքն, որք էին ընդ
նմա ի տան անդ՝ և մխի-
թարէին զնա, իբրև տեսին
զմարիամ թէ յարձա՛ վաղ
վաղակի, և գնաց, գնացին
և նոքա զհետ նր։ Համոյ
բերին թէ ի գերեզմանն
երթայ՝ զի լացցէ անդ։
Ա՛րդ մարիամ իբրև եկն,
ուր էրն յայնմ տեղւոջ՝ ան-
կաւ առ ոտս նր և ասէ.
տէր, եթէ տան էիր դի-
պեալ՝ ոչ էր մեռեալ եղ
բայրն իմ։
Ի՛ն իբրև տեսա զնա ղն
լալ, և որք ընդ նմա էին
հրէ

մարիամ, զի մխիթարեա՛
ցեն զնա վ՛ եղբօրն։
Ա՛րդ իբրև լուաւ եթէ
յի՛ դա, ընդ առաջ գնաց
նր. բայց մարիամ նստէր
անդէն ի՛ տան։
Ա՛սէ մարթա ցյի՛. ո՛ր,
եթէ ատա լեալ էիր, եղ
բայրն իմ չէր մեռեալ։
Ա՛յլ և արդ գիտեմ, եթէ
զորինչ խնդրեսցես յՅ՝
տացէ քեզ նա։
Ա՛սէ ցնա յի՛. յարիցէ
եղբայրն քո։
Ա՛սէ ցնա մարթա. գիտեմ
զի յարիցէ ի յարու-
թեան յերկրորդում։
Ա՛սէ ցնա յի՛. ես իակ եմ
յարու՛թի և կեանք. որ հա
ւատայ ինձ, թէպէտ և
մեռանի՝ կեցցէ։
Ա՛յս՝ տէր, որ կենդանի է՛ և
հաւատայ ինչ՝ մեղի ի
յաւիտեան. հաւատամ
այսմիկ։
Ա՛սէ ցնա. այո՛ նր. ես
հաւատացի, եթէ դու ես
քրիստոս որդի աստուածոյ, որ

Ա ՅՏՆ ՄԵՐՈՅ ՕՐԻՔ
ողորմելոյն քահա-
նայապետին և վար-
իսեհլեմն յոտեան , և ա-
սեն . զինչ ատացուք՝ զի
պրն

Այս էս գիտեմ՝ զի յայմ
ժամուն ինձ . պալ վա՛ ժողո
վըրդենա , ոըք շուրջ կան՝
ատնեմ՝ զի հաւատասցեն
թէ դու առաքեցեր զիս ։
Ո՛յ այս իբրև ատաց՝ ի ձայն
մեծ ատաղաղեաց՝ և ասէ .
զանազան տարի՛ն, ևկ ատաքս ։
Այս էլ մեռանիմ ուրիք
կապելոք . և ձեռաքն էրկ՝
զատնատաք . և էրեսաքն վար
շամանկատատաք . և ասէ
ցիս յա՛ . լուծէք զիս , և
թողէք էրթալ ։
Խաղտամբ՝ ի հրէից՝ ոըք
էկեալ էին առ մարիամ՝
նայ , իբրև տեսին՝ զոր ա՛
յարն՝ հաւատացին ի նմա ։
Այս ոմանք՝ ի նոցանէ գնա
ցին առ փարիսեցիսն, և պատ
մեցին նոյ՝ զոր արարն յա՛ ։

Ա էջերէ՛ ԱՒ՛, ՈՒ-ՐԷ-ԲՒ ։

Հրէայքն՝ լային՝ խառնիճեալ
յոգի իւր իբրև զայրացեալ ։
Այս ասէ , ո՞ր եդիք զնա .
ասեն ցնա՝ ա՛ր , եկ , և տե՛ս ։
Այս արտասուէաց յա՛ ։
Ասեն հրէայքն , տե՛ս՝ զի
որչափ սիրէր զնա ։
Ոմանք՝ ի նոցանէ ասէին .
ո՞չ կարէր սա , որ էբաց զա-
չըս կուրին , առնել՝ զի և
սա մի՛ մեռցի ։
Այն դարձեալ զայրացեալ
ընդ միտս իւր , գայ ի գե-
րեզմանն . և էր այր մի , և
վէմ մի եդեալ ի վե՛ր նր ։
Այս ասէ յա՛ ի բաց առա
րէք զվէմն . ասէ ցնա մար
թա , քոյր մեռելոյն , ասէ ,
արդ հոտեալ լիցի , քանզի
չորեքօրեա է ։
Ասէ ցնա յա՛ . ո՞չ ասացի
քեզ՝ է՛թէ հաւատասցես ,
տեսցես զփառս աց ։
Այս իբրև ի վեր առին զվէ
մն . յա՛ ամբարձ զաչս իւր
ի վե՛ր , և ասէ . հա՛յր , գո
հանամ՝ զքէն , զի լուար
ինձ ։

Ժամանակի Տէրն մերոյ Յի-
սուսի Քրիստոսի՝ որ ինքն
ասէ. Ես եմ ճանապարհ, ճշմարտութիւն եւ կեանք։ Ոչ ոք գայ առ Հայր, եթէ ոչ ինձանով։ Եւ ոչ ոք ճանաչէ զՀայր, եթէ ոչ Որդին, եւ որում կամիցի Որդին յայտնել։ Եւ ոչ ոք ճանաչէ զՈրդին, եթէ ոչ Հայրն, եւ որում կամիցի Հայրն յայտնել։ Եւ ոչ ոք գայ առ Որդին, եթէ ոչ Հայրն ձգիցէ զնա։ Եւ ոչ ոք գայ առ Հայրն, եթէ ոչ Որդին տանիցէ զնա։ Եւ ոչ ոք գայ առ Որդին, եթէ ոչ Հոգին Սուրբ ուսուսցէ զնա։ Եւ ոչ ոք գայ առ Հոգին Սուրբ, եթէ ոչ Հայրն եւ Որդին առաքեսցեն զնա։ Եւ ոչ ոք գայ առ Հայր, Որդի եւ Հոգի, եթէ ոչ ի սուրբ Եկեղեցին։ Եւ ոչ ոք գայ ի սուրբ Եկեղեցին, եթէ ոչ ի մկրտութիւն։ Եւ ոչ ոք ի մկրտութիւն, եթէ ոչ ի հաւատս։ Եւ ոչ ոք ի հաւատս, եթէ ոչ ի քարոզութիւն։ Եւ ոչ ոք ի քարոզութիւն, եթէ ոչ ի Հոգին Սուրբ։ Եւ ոչ ոք ի Հոգին Սուրբ, եթէ ոչ ի Հայրն եւ ի Որդին։ Եւ ոչ ոք ի Հայրն եւ ի Որդին, եթէ ոչ ի Հոգին Սուրբ։ Եւ ոչ ոք ի Հոգին Սուրբ, եթէ ոչ ի սուրբ Եկեղեցին։ Եւ ոչ ոք

ոսկի ընդ ձեզ ունիք։
Երբեմն գիտաց ժողովուրդ
բազում՝ ի հրեից թէ անդ
է, եւ ինձ, ոչ միայն վէր կոխ,
այլ զի և զղջացար առացեն.
զոր յարոյցին ի մեռելոց։
Խորհուրդ արարին քահա-
նայապետքն՝ զի և զղջա-
զոր ապանցին։
Վասնզի բազումք ի հրեից
երթային՝ և հաւատացին
ի յի՛ս։

Լուրնէբուրգ։ Կէ-բուհէ Ա-ուրն։

Ա՚ գալաեան Տ՚ն Մերց

ՕՐ ԿԻՒ.

Վեղեհ անդր ժողո-
վուրդ բազում, որ
եկեալ էր ի տունն իբրև լը-
ուան ինձ զայ կին կեհ։
Ասին ոստս արձակեհոյ՝
և էլեն ընդ առաջ նր. տալ
զակէին և ասէին. ողջոյն
նուա. օրհնեալ որ գայդ յա-
նուն աւետա. Ամաւտրդ
լինիլ։
Այր գտեալ յոմն հշ մի, նրա
տաւ ի մէր նր. ոգ և գրել։

ձեզ ունիք. զնս ոչ Տանա-
ղի գոր էրն պատանոյ իմոյ
ալեհասկ զայդ։
Ասէ յի՛ս. Լծիլ տուք զմա,
և էրն ոստս ասեն. Ոչ, նա կրէ զ-
րեն, նա կրէ։
Ասէ յի՛ս. Լծիլ տուք զմա,
ղի գող էր՝ և զարկէն ինքն
ունէր. և որ ինչ անկանիւ-
րեն, նա կրէ։
Ասէ մի ոմն յաշակերտաց
անոի յուդա խակարիօտաց
ցիւդր մնանելոյն էր զնա։
Ասէ էր ոչ իւղդ այդ վեր
ձառէցաւ երիք հարիւր դե
նարի, և առնաւ ողբատաց։
Այս ասաց՝ ոչ զի աղբա
տաց ինչ փոյթ էր նմա, այլ
զի գող էր՝ և զարկղն ինքն
ունէր, և որ ինչ անկանիւ-
րեն, նա կրէր։
Ասէ յի՛ս. Լծիլ տուք զմա,
զի յօրն պատանոյ իմոյ
պահեսցէ զայդ։
Զաղքատս յամէնայնի ընդ
ձեզ ունիք. զնս ոչ Տանա-

ԱՅԼ ԵՐԿՆՏԻՐ ԴՈՒՍՏՈՐ ՍԻՄՈՆ ՝ ԱՀԱՍՏԱՏԻԿ ԹԱՓԱՌՈՐ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԻՇԽԱՆԱԿԻՒ ԻՆՉՈՒ ԳԻՏԱՑԱՒ ԶԱՇԱԿԵՐՏՍ ՆՈՐ ՁԱՒՐԻՆ ՝ ՅԱՂԹԱՀԱՐ ԼԻՆԻԼ ՅՈՐԺԱՄ ՓԱՌԱՒՈՐԵԼ ՅԱՒԻՏԵՍՈՒ ԵՒ ՅԱՆԺԱՄ ԼԻՆԵԼՈՅՆ ԵՒԹԵ ՈՅՆ ԷՐ՝ ՈՐ ԴԻՒԱՆԱՅՆ ԷՐ ՎՐԱՆ ՆՈՐ ԵՒ ԶՈՅՆ ԱՐՈՒԵՒՆ ՆՄԱՆ ։

ՆԱԵ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆ ՎԼԻՊԵՑԻ՝ ՈՐ ԷՐ ԸՆԴ ՆՄԱՆԵԹԵՆ ՁՂԱՅՔ ԿՈՉԵՑԱՒ ԵՒ ԵԹԷ ՈՒՂԻՂ ԲԱՆՁՄԱՆԷՆ ։ ԵՒ ՅՈՐՅՈՐ ՁՆԱՒ Ի ՄԵՌԵԼՈՅՆ ։

ՆԱԵ ՎԱՅՈՐԻԿ ԸՆԴ ԱՌԱՋ ԿՂԵ ՆՄԱՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆՈՒՆ ԼՈՒԱՆ ԵԹԷ ՁԱՅՆ ՆՇԱՆԱ ԱՐՈՐԵԼՈՂ ԷՐ ՆՈՐԱՆ ։

ԱՒԱԿ ՓԱՐԻՍԵՑԻՔՆ ԱՍԵՑԻՆ ՑՊԵՏՐՈՍԻ ՝ ԱՌԱՆՁԻՆ ՕԳՈՒՆՔ ԱՀԱՒԱՍԻԿ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑԱՆ ՂԻՆ ՆՈՐ ԳՆԱՑ ։ ՎԱՅՆ ԱՆԴ ԱՆԱՆՔ ԵՒ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ ՆՈՅՆ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԻՏՔԻՆ ՀԱՐԱՏԱՊԱՆԻՑԵՆ Ի ՄՈՒՏԻՆ ։

ՆԱԵՐԱՆ ՄՈՒՏԵԱՆ ՏԱՐ ՓԻԼԻՊՈՍ ՝ ՈՐ Ի ՔԱԼԹԱՅԻԱՅ ԳԱԼԻԼԵԱՑՒՆ ԷՐ, ԱՂՈՂՋԵԱՑ ՎՆԱՍ ԵՒ ԱՍԵՑԻՆ ՑՆՈՐ, ԿՈՉԵԼՈՎ ԶՄԵԶ ԶՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԼՈՒՆ ։

ՆԱԵՐԱՆ ՓԻԼԻՊՈՍ ԵՒ ԱՍԵՑ ՅԱՆԴՐԵԱՍ ՝ ԱՆԴՐԵԱՍ ԵՒ ՓԻԼԻՊՈՍ ԱՍԵՆ ՅԻՒՐ ։

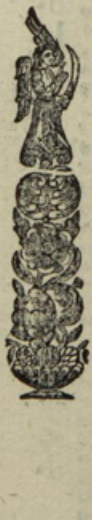
ՆԱԵ ՅԻՒՐ ՊԱՏՈՒՀԱՍԱՆԻ ԵՍՆԵՑ ԵՒ ԱՍԵ. ԵՀԱՍ ԺԱՄՆԸՆՑ ԵՒ ՄԵՐ ՓԱՌԱՒՈՐԵԱՑԻ ՈՐԴԻ ՄԵՐ ԴԱՅ ։

ՆՈՒՐԱՆՈՒԹԻՒՆ "ԱՒԵ-", ՆՈՒՐՈՒԹԻՒ "ԱՒԵ-", ՏԵՐՆ ՄԵՐ ՅԻՇԱՍԿ ։

ՄԵՆ ՍԱՒՆ ԱՍԵՄ ՁԵԶ. ԵԹԵ ՈՉ ՀԱՒԱՏԱՑՆ ՅՈՐՈՆՅ ԱՆ ՀԱՒԱՏ ՅԵՐԿԻՐ ՄԻ ՈՒՆԻՑԻ ։

ՆՈՒՆ ՄԻԱՆ ԿԱՑ ՍԱՏԱՆԱ ԵԹԵ ՁԵՌՆԻՒՆ՝ ԲԱՂՈՒՄ ՍՐ ՁԻՒՆԱ ԱՌՆԵ ։ ՈՐ ՍԻՐԵ ՁՆՆԴՆ ԻՒՐ՝ ՄԹՆԱՑԵՑ ՁՆԱՑ ։ ԵՒ ՈՐ ՍՏԵՑԱ ՁՆՆԴՆ ԻՒՐ ՅԱՂԹԱՀԱՐԻԱ ՅԱՅՍԻԿ՝ Ի ՀԱՒԱՏՍ ՅՍՏ ԲԱՆԵՆԱՒՈՐՆ ՊԱՀԵՑԵ ՁՆԱՑ ։

ՆԵԹԵ ՈՉ ՁԵՒ ՊԱՇՏԵՑԵ, ՁԻՆԻ

ՀԱՅԿԱԿ ՀԱՐԵՒՍԱՓԻՈՅ

Ա. Ժամիկ դասատուան է աշխարհիս պատրիկ. պայծառ ամպրիկ ընկերացի արտասուաբեր։

Այս ես յորժամ բարձրացայց ի բլուրն, զամենևին ձգեցից առ իս։

Ո՞ւստա ասէր, նշանակեալ թէ որում մահու մեռանելոց իցէ։

Պատասխանի առնուին ժը զվարդապետն. մեք լուաք յոմանց՝ եթէ քանի կայ և դուռ վիմրդ առաւ՝ եթէ պատրաստ է բարձրանալ որդւոյ մարդոյ։

Է այն որ լին մարդոյ։

Ա. ասէ ցնա յայ. փոքր միւս ևս ժամանակ լոյս ընդ ձեզ է. գնացէք՝ մինչդեռ ընդ լոյսն ունիք, զի մի խաւար ձեզ հասցի. զի որ գնայ ի խաւարին, ոչ գիտէ յո՛ երթայ։

Մինչդեռ զլոյսն ընդ ձեզ ունիք՝ հաւատացէք ի լոյսն, զի որդիք լուսոյ եղիջիք. զայս խօսեցաւ յայ. և ջընաւ՝ թաքեաւ ի նոցանէ։

Եւ այնչափ նշանս արար

զինքն իմ ելիցէ. և ուր եան եմ՝ անդ և պաշտօնեայ նէսայն իմ եղիցի. եթէ ոք զիս պաշտիցէ, պատուիցէ զնա հայրն իմ։

Ա. Տէրն մեր Յ՝ՒՆ ասէ, զի պ. այժմանձն իմ խռովեալ է. և զինչ ասացից. եթէ հայր՝ ապրեցո զիս ի ժամէ աստի. այլ վասն այնորիկ եկի ես ի ժամս յայս։

Հայր, փառաւորեա զանուն քո. եկն բարբառ ի երկնից. և փառաւորեցի և յառաջ փառաւորեցից։

Ա. ժողովրդոցն որ կային, և լսէր՝ ասէին որոտումն լինիլ. ոմանք ասէին, հրեշտակ խօսեցաւ ընդ նմա։

Պատասխանի ետ յ. և ասէ. ոչ վասն իմոյ ինչ եկն բարբառս այս. այլ վասն ձեր։

Ա. ժամիկ դասատուան է աշխարհիս պատրիկ. պայծառ ամպրիկ ընկերացի արտասուաբեր։

ՏԵՆԱՑԵ ՅԻՇՈՒՄՆ

ԵՒ ՅԱՅՍ ԱՂԱՂԱԿԵՑԱ, ՈՐ ՀԱՒԱՏԱՑԱ ԻՒՐՈՅ ՀԱՒԱՏՈՑ ՅԻՍՈՒՍ, ՈՐ ՉՀԱՒԱՏԱՑԱ ԻՒՐՈՅ ՅԱՅՆ՝ ՈՐ ԱՌԱՔԵՑԱՒՆ ԶԻՍ։

ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ։

ԱՅՍ ԼԱՅՆ՝ ՅԱՇԽԱՐՀ ԵԿԱՒ. ԶԻՆ ՅԱՄ, ՈՐ ՀԱՒԱՏԱՑ ԻՒՐՈՅ Ի ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԻ ՅԱՒԱՏՔ։

ԱՒԵԼԻՔ ՔԱՀԱՆԱՅՔ ԲԱՆԻՑ ԽՈՐՈՑ, ԵՒ ՈՉ ՊԱՏՀԱՑԱՔ, ԵՒ ՉՔԱՀԱՆԱՅՔ. ԶՆԱ ՈՉ ԴԱՒԱՆԻՆ։ ԶՆԱՆԼ ՈՉ ԵԿԱՒ, ԹԷ ԴԱՒԱՆԻՑ ՁԱՇԽԱՐՀ. ԱՅԼ ԶԻ ՎԻԿԵՑԻՑ ՁԱՇԽԱՐՀ։ ԱՅՐ ԱՆԱՐԳԵ ԶԻՆ, ԵՒ ՈՉ ԸՆԴՈՒՆԻ ԶԸՆԱՆ ԻՄ. ԶՈՎ՝ ՈՐ ԴԱՒԱՆԵ ԶՆԱ. ԲԱՆԻՆ, ԶՈՐ ԵՒ ԽՈՍԵՑԱՒ, ՆԱ ԴԱՒԱՆԵ ԶՆԱ ՅԱՒԱՏՔՆ ԿԱՆԱՉԱՒ։

Ո՛Վ ԵՒ ՅԱՆԴՆԵԱՑ ԻՄԻՆՔ ՈՉ ԽՈՍԵՑԱՒ, ԱՅԼ ՈՐ ԱՌԱՔԵՑԱՒՆ ԶԻՆ ՀԱՅԵՑՆԵԱՒ ԻՆՔՆԱՒՍՏԻՑ՝ ԵՒ ԶԻՆՉ ԱՒԵԼ՝ ԶԻՆՉ ԱՌԱՒՍՏԻՑ ԽՈՍԵՑԱՒ։

ԱՅՍ ԱՌԱՒՍՏԻՑ ԽՈՍԵՑԱՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ, ԵՒ ՅԱՆԱՊԱՐՀ ՔԱՐՈՉԵՑԱՒ ԶՃԱՆԱՊԱՐՀՍ ՏՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ։ ԵՒ ՈՉ ԵՂԵՒ ՄԱՐԴԿԱՆՑ ՀԱՒԱՏՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒՄՆ ԱՌՆԵԼՈՑ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ։ ԱՅԼ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒՄՆ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻ ԱՌՆԵԼՈՑ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ։

ԱՅՍ ԱՌԱՒՍՏԻՑ ԽՈՍԵՑԱՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ, ԵՒ ՅԱՆԱՊԱՐՀ ՔԱՐՈՉԵՑԱՒ ԶՃԱՆԱՊԱՐՀՍ ՏՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ։ ԵՒ ՈՉ ԵՂԵՒ ՄԱՐԴԿԱՆՑ ՀԱՒԱՏՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒՄՆ ԱՌՆԵԼՈՑ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ։ ԱՅԼ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒՄՆ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻ ԱՌՆԵԼՈՑ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ։

ԱՅՍ ԱՌԱՒՍՏԻՑ ԽՈՍԵՑԱՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ, ԵՒ ՅԱՆԱՊԱՐՀ ՔԱՐՈՉԵՑԱՒ ԶՃԱՆԱՊԱՐՀՍ ՏՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ։ ԵՒ ՈՉ ԵՂԵՒ ՄԱՐԴԿԱՆՑ ՀԱՒԱՏՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒՄՆ ԱՌՆԵԼՈՑ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ։ ԱՅԼ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒՄՆ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻ ԱՌՆԵԼՈՑ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ։

Յետ մեր Յիսուսի

Ստուածապղծին քան զառաջադոյն քան զառաջինն զայտի, գիտուց եմ, թէ հասեալ է ժամ նոր՝ զի փոխ խեաղի յաշխարհէ աստի առ հայր. սիրեաց զիւրան, որք յաշխարհի աստ էն. խնդառ սիրեաց զնոսա։

Եւ ի լինիլ ընթրեացն, սատանայի խակ արկեալ էր ի սիրտ, զի մատնեսցէ զնա Յուդայ սիմոնի Իսկարիովթացւոյ։

Գիտուց եմ՝ զի զամ ինչ եաս հայր ի ձեռս նոր. և թէ ինչ եկի եւ առաւօծ երթայ։

Յառնէ յընթրեացն անտի, և դնէ զհանդերձեան. և առեալ զդեղնոյակ մի՝ սփոյ ծաւս։

Եւ գիտեմ, թէ պատճ էքեն պն կեանք էն յաւիտենականք. արդ՝ զոր էան խօսիմ, ոչ ասոյ ինձ հայրն՝ պնոպէս խօսիմ։

Լուքէոյ "կէս", հինգ ըսե՞։

Եւ ասէ ցնոսա յիսուս, թէ ոչ զոր ինչ էաս դոլ ծեմդու այժմ ոչ գիտես. բայց յետոյ գիտասջիր։

Ասէ ցնա պետրոս. ոչ լը էսացես զոտս իմ յաւիտեան. պատասխանի էաս նմա յս. եթէ ոչ լուացից զբեզ՝ ոչ ունիս բընդ ինս մասն։

Ասէ ցնա սիմոն պետրոս. տէր, ոչ միայն զոտս իմ, այլ և զձեռս՝ և զգլուխս։

Ասէ ցնա յս. լուացեալն չէ ինչ պիտոյ՝ բայց զի զոտան լուանայցէ. քանզի ամենևին սբ է. և դուք սբ էք, այլ ոչ ամենեքեան։

Գիտէր զայն՝ որ մատնէլոցն էր զնա. վասն այնորիկ ասաց՝ եթէ ոչ ամենեքեան սբ

Ա՛ր նա անկա՛ւ զանձրքն
յո՛ր
վան որոց առէն
թոս՝ հարցանե՛լ ո՞վ ինչ,
Ա՛ինարկէ նանս սիմէն պե՛տ
սէր, զոր սիրէրն յո՛ւ։
տացն բազմե՛ալ առ յիսու
Ա՛ր էր մ՚ ոմն յաշակերտ
Թէ զումմէ ասիցէ։
Ա՛յրեն ընդ միմեանս աշա
կերտքն տարակուսանալոք,
մնանե՛լոց է զնա։
ձէզ՝ զի մի ոմն ՚ի ձէնջ
և ասէ՝ամէն ամէն ասեմ
վե՛ցաւ յոգի իւր՝ վկայել
Օ՚ այս իբրև տեսաւ յո՛վհաննէս
որ առաքեսցի զնա։
ընդունի, ընդունի զայն,
ցէց՝զնա ընդունի՝ և որ զնա
ընդունի,զոր զէս առաքե
Ա՛մէն ամէն ասեմ ձէզ՝ որ
ջիք՝ Թէ ես եմ։
ժամ՝ լինիցի հաւատասցէ
ձէզ միջնէ՝ եղե՛ալ՝զի յոր
սեմ՝ զի ես գիտեմ՝ զորս
ընտրեցի՝ այլ զի լցցի գի՛
րըն՝Թէ որ ուտէր ընդ իս
հաց՝ արար ինձ խոթե՛ւնիս։
Յայսմ՚հետե՛ իսկ ասեմ
ձէզ՝ յառաջ քան զլինի՝
զի՝ երբ լինիցի՝ հաւատասցէ
թէ զիս առաքեացն զնա։
Ա՛մէն ամէն ասեմ ձէզ՝ որ
ոչ է ծառայ մե՛ծ քան զտէր
իւր, և
ոչ առաքե՛ալ մե՛ծ քան զայն՝
որ առաքեացն զնա։
Ա՛յժմ՚ ամենեցուն ձէր ա
նէլի ես էք՝ եթէ առնի՛ք
զեք զայս։

Տէր՝ ո՞վ ա՛ն ասէ,
Ա՛մէն ամէն ասեմ ձէզ՝
թէ մի՝ և դուք առնիջի՛ք։
Ա՛ռնե՛ցուք կո՛ւ՝ ասէ՝ Ա՛ն
դրէաս՝ և ա՛ռ՝ և բարձեա՛ք ա՛
պէտս և ա՛ռ՝ և բարե՛ցաք ա՛
սէք՝ քանզի եմ իսկ։
Ա՛կա արդ եթէ ես լուա՛ցի
զտէս ձեր, ա՛ռա և վարդա
պետս՝ և դուք պարտի՛ք
զմիմեանց զտէս լուա՛նուլ։
Օ՚ի օրինակ մի ե՛տուս ես
ձէզ՝ զի՝ որպէս ես ձեզ արա
րի՝ և դուք առնի՛ջիք։
Ա՛մէն ամէն ասեմ ձէզ՝
ո՛չ է ծառայ մե՛ծ
քան զտէր իւր, և
ոչ առաքե՛ալ մե՛ծ քան զայն՝
որ առաքեացն զնա։
Ա՛յժմ՚ ամենեցուն ձէր ա
նէլի ես էք՝ եթէ առնի՛ք
զեք զայս։

Ա՛յ ես ինչ ասեմ, որ ինձ ոչ կարծիք
դադր ոչ կրկնեմ դալ այժմ
զկնի
Ա՛յս ցնոտ սիրտս ուրեմն
դադր զկնի իմ, բայց յաստա
ծոյ ոչ կարծեմ զկնի իմ։
Ա՛յս ցնոտ սիրտս ուրեմն
Թամղու ոչ կարեմ այժմ
ասել՝ յոյժ երթաս պատուա
խանի եւս յուր էան երբ
Ա՛յս ցնոտ սիրտս ուրեմն
էրեմ սիրիցեր զմիմեանս։
Ա՛յս ցնոտ սիրտս ուրեմն
էրեմ իմ աշակերտք էք,
էրեմ սիրիցեր զմիմեանս։
Ցայսմ գիտասցեն ամենք,
սիրեցիք զմիմեանս։
զի սիրիցեր զմիմեանս, ոչ
սիրեցիք զձեզ զի եւ դուք
Պատուիրան նոր տամ ձեզ
զի սիրիցեր զմիմեանս, ոչ
գալ. եւ արդ ձեզ ասեմ։
երթամ, դուք ոչ կարիցեր
գիսկեցեր զիս. եւ ոչ ասացի
մանակ ընդ ձեզ եմ։ Ընդ
Արդեւակք իմ փոքր ինչ ժա
ռաւորեսցէ զնա յանձն
իւր. եւ վաղվաղակի փոք
ռաւորեսցէ զնա։
Օ՛ի էրեմ ոճծ փառաւոր
ցաւ որդի մարդոյ. եւ ոճծ
փառաւորեցաւ Ի նմանէ։

Ա՛յն է որում էս թագիչ
զնաստանդ եւ տայ եւ թո
ղի զպաստան տայ իւր
դալի խակոբիստացւոյ։
Ա՛յ էս ասեմ պատասխանի
պատասխանի էս ցնոտ եւ ոչ
ինի, ասէ ցնոտ ուրեմն։

Ասէ ցնա յիսուս եմ Հանդերձեալ
պարտ է, և ձշմարտութեան, և
կեանքն. ոչըք գայ առ Հայր՝
եթէ ոչ ինէն։

Եթէ գիս գիտէիք՝ զհայրն իմ գիտէիք և ա-
ռաքելոցն իմոց գիտութիւն գիտացեալ
էիք ի նմանէ։

Ասէ ցնա փիլիպպոս. Տէր,
ցոյց մեզ զհայր՝ և շատ է
մեզ։

Ասէ ցնա յիսուս. այսչափ ժա-
մանակս ընդ ձեզ եմ, և
ոչ ծանեար գիս փիլիպպէ.
որ տեսանն գիս, տեսանէ զ-
հայրն. և դու գիւրդ ասես՝
եթէ ցոյց մեզ զհայր։

Ոչ հաւատաս, եթէ ես ի
հայրն, և հայրն ինձ է. զբանս,
զորս ես խօսիմ ընդ ձեզ,
ոչ եթէ յանձնէ ինչ խօսիմ։
այլ հայրն որ յիս բնակեալ
է՝ նա գործէ զգործսն։
Հաւատացէք ինձ, եթէ ես
ի հայր, և հայր յիս է։

Այլապա եթէ ոչ դանիկ վասն գոր-
ծոցն հաւատացէք ինձ։
ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ
որ հաւատայն յիս, զգործ-
սն՝

Ի խոսելն սկսաք հաւատացէք։
յոյժ և յիս հաւատացէք։

Ուստի հօր իմոյ օթեւանք
բազումք են. ապա թէ ոչ՝
ասացեալ էր իմ ձեզ. թէ
երթամ, և պատրաստեմ
ձեզ տեղի։

Եւ եթէ երթամ և պատ-
րաստեմ ձեզ տեղի, դար-
ձեալ գամ և առնում զձեզ
առ ի՛ս. զի ուր եմ ես իմ
և դուք ընդ իս իցէք։

Եւ ուր երթայմ դիտէիք.
և զճանապարհն գիտէիք։

Ասէ Թովմաս. Տէր՝ ոչ գի-
տեմք, հարկ երթալ. և զի-
արդ զճանապարհն կարաս
ցուք գիտել։

Յայնմ աւուր դիտասջիք դուք՝ զի ես ի հօր իմում եւ դուք յիս եւ ես ի ձեզ։ Որ ունի զպատուիրանս իմս եւ պահէ զնոսա՝ նա է՝ որ սիրէ զիս. եւ որ սիրէն զիս, սիրեսցի ի հօրէ իմմէ. եւ ես սիրեցից զնա. եւ երեւեցուցից նմա զիս։

Ասէ ցնա Յուդա ոչ Իսկարիովտացին. տէր, զի՛ եղեւ՝ զի մեզ յայտնելոց ես զքեզ՝ եւ ոչ աշխարհի։ Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա. եթէ ոք սիրէ զիս՝ զբանն իմ պահեսցէ. եւ հայր իմ սիրեսցէ զնա. եւ առ նա եկեսցուք՝ եւ օթեւան առնեսցուք։ Որ ոչն սիրէ զիս՝ զբանն իմ ոչ պահէ. Եւ բանն զոր լսէք՝ ոչ է իմ՝ այլ հօրն, որ առաքեացն զիս։

Տէրն մեր Յիսուս ասէ.

այս խօսեցայ ընդձեզ՝ մինչ առ ձեզս եմ։

Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ պահեցէք։

Եւ ես աղաչեցից զհայր. եւ այլ մխիթարիչ տացէ ձեզ. զի ընդ ձեզ բնակեսցի ի յաւիտեան։

Հոգի ճշմարտութեան՝ զոր աշխարհս ոչ կարէ ընդունել զի ոչ տեսանէ զնա. եւ ոչ ճանաչէ զնա. բայց դուք ճանաչէք զնա. զի առ ձեզ բնակեսցի՝ եւ ի ձեզ եղիցի։

Ոչ թողից զձեզ որբս. գամ առ ձեզ։

Փոքր միւս եւս, եւ աշխարհ ոչ եւս տեսանէ զիս. բայց դուք տեսանիցէք զիս. զի ես կենդանի եմ՝ եւ դուք կենդանի լինիցիք։

Ց Ո՞ Ո՝ Ց Գ Ո՞ Ո՝

գնասցուք ասեմ։
Այս եմ որթն ճշմարիտ ։
և հայր իմ մշակ է։
Ամենայն ուռ՝ որ չիս ի ինձ
ոչ բերէ զպտուղ՝ կտրէ
զնա ։ և ամ որ բերէ ըզ
պտուղս սրբէ զնա, զի առա-
ւել ևս պտղաբեր լինիցի։
Դուք արդէն խակ սբ էք
վասն բանին՝ զոր խօսեցայ
ընդ ձեզ։
Այցէք յիս՝ և ես ի ձեզ.
ոչ ուրն ոչ կարէ զպտուղ
բերել յանձինէ իւրմէ՝
թէ ոչ եցէ հաստատեալ յոր
թընդ՝ նոյնպէս և դուք՝ եթէ
ոչ յիս հաստատեալ եցէք։
Այս եմ որթն՝ և դուք ուռ.
որ հաստատեալ է յիս՝ և
ես ի նմա՝ նա բերէ զպտուղ
յոյժ. զի առանց իմ ոչինչ
կարէք առնել։
Եթէ ոք ոչ է հաստատեալ
յիս, արտաքս իբրև
ղուռն՝ և ցամաքեցաւ. և
ժողովեն զնա՝ և ի հուր
արկանեն՝ և այրի։
Եթէ կայցէք յիս, և բանք

Ակ մխիթարիչն հոգի ճն՝
զոր առաքեսցէ Հայր յա-
նուն իմ, նա ուսուսցէ
ձեզ զամ. և յիշեցուսցէ
զամն, զոր ինչ ասացի ձեզ։
Ողջախոհութիւն թողում
ձեզ. զողջախոհութիւն զիմ
տամ ձեզ. ոչ ապ աշխարհս
տայ՝ տամ ես ձեզ. մի՛ խռո
վեսցին սիրտք ձեր. և մի՛
զանգիտեսցեն։
Լուարուք, զի ասացի ես
ձեզ՝ թէ երթամ և գամ
առ ձեզ. եթէ սիրէիք զիս՝
ապա ուրախ լեսայիք ձեր՝
թէ ես առ Հայր երթամ.
զի Հայր իմ մեծ է քան զիս։
Եւ այժմ ասացի ձեզ մինչ
չև եղեալ՝ զի յորժամ լի-
նիցի՝ հաւատասջիք։
Ոչ ևս պղ շատ խօսեցայց
ընդ ձեզ. գայ իշխան աշ-
խարհիս այսորիկ՝ և յիս
ինչ ոչ գտանէ։
Այլ զի ծանիցէ աշխարհ,
եթէ սիրեմ զՀայր. և ըս-
պատուիրեաց ինձ Հայր՝
այնպէս առնեմ. ծն, սրիբ

Եւ ես կոչեմ զձեզ ծառայս, զի ծառայն ոչ գիտէ զինչ գործէ տէրն նր. այլ զձեզ կոչեցի բարեկամս, զի զամենայն որ լուայ ի հօրէ իմմէ՝ յայտնեցի ձեզ

Ոչ դուք ընտրեցէք զիս. այլ ես ընտրեցի զձեզ և եդի զձեզ զի դուք երթայք և պտղաբերք լիցի ձեր պտուղն ձեր կայ ցե. և զոր ինչ խնդրիցէք ի հօրէ իմմէ յանուն իմ, տացէ ձեզ

Այս պատուիրեմ, զի սիրեսջիք զմիմեանս

Եթէ աշխարհ զձեզ ատէ, գիտասջիք զի նախ զիս ատեաւ

Եթէ յաշխարհէ ատէիք էիք՝ աշխարհ զիւրն սիրէր արդեօք. բայց զի չէք յաշխարհէ, այլ ես ընտրեցի զձեզ յաշխարհէ, վասն այնո րիկ ատեայ զձեզ աշխարհ։

Յիշեցէք զբանն՝ զոր ասացի ձեզ. չէ ծառայ մեծ քան զտէր իւր. Եթէ զիս

պատուիրեմ ձեզ

Եթէ ատիցեն՝ զոր ինչ կամիցիք, խնդրեսջիք՝ և լինիցի ձեզ

Այսմիկ փառաւորեցաւ հայր իմ, զի պտուղ յոյժ բերիցէք. և ուսցիք իմ շակերտք

Որպէս սիրեաց զիս հայր, և ես սիրեցի զձեզ. հաստատուն կացէք ի սէր իմմ

Եթէ պահիցէք զպատուիրանս իմ՝ կայցէք ի սէր իմմ։ որպէս և ես զպատուիրանս հաւր իմոյ պահեցի, և կամ ի սէր նր։

Ասացի ձեզ զայս խօսեցայ ընդ ձեզ. զի ուրախութիւն իմ՝ ի ձեզ իցէ, և ձեր ուրախութիւն լցեալ եղիցի։

Այս է պատուէր իմ, զի սիրեսջիք զիմեանս, որպէս և ես զձեզ սիրեցի։

Ոչ ունի էիք զանձն իւր դիցէ ի վերայ բարեկամաց իւրոց։

Դուք բարեկամք էք իմ։ եթէ առնիցէք՝ զոր ես պատուիրեմ ձեզ

Ո՛վ սկզբանէ ընդ հս էք։ զոր լուաք
զոր տեսաք աչօք մերովք։ զոր
ականջօք լուաք եւ ձեռօք մերովք
շօշափեցաք զբանին կենդանի։
Եւ կեանքն յայտնեցաւ եւ տեսաք
զնա եւ վկայեմք եւ աւետեմք
ձեզ զկեանսն յաւիտենական։
զոր էր առ հայրն եւ յայտնեցաւ
մեզ։ զոր տեսեալ եւ լուեալ
աւետեմք ձեզ։ զի եւ դուք հա-
ղորդ լիջիք մեր հետ։ եւ հա-
ղորդութիւն մեր ընդ հօր եւ
ընդ որդւոյն նորա յիսուսի քրիս-
տոսի։ Եւ զայս գրեմք մեք
ձեզ։ զի ուրախ լիցուք մեք
եւ ձեր ուրախութիւնն լցեալ
լիցի։ Եւ է այս պատգամ զոր
լուաք ի նմանէ եւ աւետեմք
ձեզ։ զի լոյս է հայր եւ խա-
ւար ոչ իցէ ի նմա։ Եթէ ասեմք
եթէ հաղորդութիւն ունիմք
ընդ նմա եւ ընդ խաւարի կա-
նիմք։ սուտ ասեմք եւ ոչ ար-
դարութիւն առնեմք։ Եթէ լոյս
ի լուսոյ գնայ։ հաղորդութիւն
ունիմք ընդ միմեանս։ եւ
արիւն յիսուսի քրիստոսի որդ-
ւոյ նորա սրբէ զմեզ յամենայն
մեղաց։ Եթէ ասեմք եթէ մե-
ղս չունիմք զանձինս մեր
խաբեմք եւ ճշմարտութիւն ոչ
է ի մեզ։ Եթէ խոստովանիմք
զմեղս մեր հաւատարիմ է եւ
արդար թողուլ մեզ զմեղս
մեր եւ սրբել զմեզ յամենայն
անիրաւութենէ։ Եթէ ասեմք
եթէ ոչ մեղաք սուտ արարա-
նեմք զնա եւ բան նորա ոչ է
ի մեզ։

Տէր ողորմեա։

Ո՛վ ոչ մեղանչէ ոչ ասացի
զի ձեզ։ քանզի ի ձեզ կայ
զօրութիւն հոգւոյն սրբոյ
եւ ոչ առնուք ի նմանէ
զի ոչ ուսուցանիցէ մեզ
զամենայն ճշմարտութիւն
եւ ոչ է սուտ եւ որպէս
ուսոյց զմեզ կացէք ի նմա։
Եւ արդ մանկունք կացէք
ի նմա զի երբ յայտնեսցի
ունիցիմք համարձակու-
թիւն եւ ոչ ամաչեսցուք
յերեսաց նորա ի գալստեան
նորա։ Եթէ գիտէք զի
արդար է զի գիտասջիք
եթէ ամենայն որ առնէ
զարդարութիւն ծնեալ է
ի նմանէ։

Տէր ողորմեա։

Տեսէք զի զայսպիսի սէր
ետ մեզ հայր զի որդիք
կոչեսցուք եւ եմք։ վասն
այսորիկ ոչ ճանաչէ զմեզ
աշխարհ զի ոչ ճանաչեաց
զնա։ Սիրելիք արդ այժմ
որդիք եմք աստուծոյ եւ
ոչ երեւեցաւ թէ զինչ եմք
լինիցիմք։ գիտեմք զի երբ
յայտնեսցի նմանիցիմք նմա
զի տեսցուք զնա որպէս է։
Եւ ամենայն որ ունի զյոյս
զայս ի նմա սրբէ զանձն
իւր որպէս եւ նա սուրբ է։
Ամենայն որ առնէ զմեղս
եւ զանիրաւութիւն առնէ
եւ մեղք է անիրաւութիւն։
Եւ գիտէք զի նա յայտնե-
ցաւ զի զմեղս մեր տարցէ
եւ մեղք ոչ է ի նմա։ Ամե-
նայն որ ի նմա կայ ոչ մե-
ղանչէ։ ամենայն որ մեղա-
նչէ ոչ տեսանէ զնա եւ ոչ
ճանաչէ զնա։ Մանկունք
մի՛ խաբիցէ զձեզ ոք։ որ
առնէ զարդարութիւն ար-
դար է որպէս եւ նա արդար
է։ որ առնէ զմեղս ի սատա-
նայէ է զի սատանայ յա-
ռաջնոյ մեղանչէ։ Եւ յայ-
տնեցաւ որդի աստուծոյ
զի լուծցէ զգործս սատա-
նայի։ Ամենայն որ ծնեալ
է ի նմանէ զմեղս ոչ առնէ
զի սերմն նորա յնմա կայ
եւ ոչ կարէ մեղանչել զի ի
նմանէ ծնեալ է։ Ընդ այսմ
յայտնի են որդիք աստուծոյ
եւ որդիք սատանայի։ ամե-
նայն որ ոչ առնէ զարդա-
րութիւն ոչ է յաստուծոյ
եւ ոչ որ ոչ սիրէ զեղբայր
իւր։ Զի այս է պատգամ
զոր լուարուք յառաջագոյն
զի սիրեսցուք զմիմեանս։
Ոչ որպէս կայէն որ յչար-
ին էր եւ սպան զեղբայր
իւր։ Եւ վասն զի՞ սպան
զնա վասն զի գործք նորա
չարք էին եւ գործք եղ-
բարն նորա արդարք։ Մի
զարմանայք եղբարք իմ
եթէ ատեաց զձեզ աշխարհ։
Մեք գիտեմք զի անցաք
ի մահուանէ ի կեանս զի
սիրեմք զեղբարս։ Որ ոչ
սիրէ զեղբայր իւր կայ ի
մահու։ Ամենայն որ ատէ
զեղբայր իւր մարդասպան
է։ Եւ գիտէք զի ամենայն
մարդասպան ոչ ունի զկեանս
յաւիտենական յինքեան
կայ։ Ընդ այսմ գիտացաք
զսէր նորա զի նա զանձն
իւր ետ վասն մեր եւ մեք
պարտ ենք զանձինս մեր
տալ վասն եղբարց։ Եւ որ
ունի զկեանս աշխարհի եւ
տեսանէ զեղբայր իւր զի
կարօտի եւ փակէ զողորմու-
թիւն իւր յինքենէ զիա՞րդ
սէր աստուծոյ կայ ի նմա։
Մանկունք մի սիրեսցուք
բանիւ եւ լեզուաւ այլ գոր-
ծիւ եւ ճշմարտութեամբ։
Եւ ընդ այսմ գիտասցուք
զի ի ճշմարտութենէ եմք
եւ առաջի նորա հաւաստի-
ցուք զսիրտս մեր։ զի եթէ
սիրտ մեր դատապարտէ
զմեզ մեծ է աստուած քան
զսիրտս մեր եւ գիտէ զա-
մենայն ինչ։ Սիրելիք եթէ
սիրտ մեր ոչ դատապարտէ
զմեզ համարձակութիւն
ունիմք առ աստուած։ եւ
զոր ինչ խնդրեսցուք առնու-
ցուք ի նմանէ զի զպատ-
գամս նորա պահեմք եւ
զհաճոյսն առաջի նորա
առնեմք։ Եւ է պատգամ
նորա զի հաւատասցուք
յանուն որդւոյ նորա յիսու-
սի քրիստոսի եւ սիրեսցուք
զմիմեանս որպէս ետ պատ-
գամ մեզ։ Եւ որ պահէ զպա-
տգամս նորա ի նմա կայ եւ
նա ի նմա եւ ընդ այսմ գի-
տասցուք զի կայ ի մեզ ի
հոգւոյն զոր ետ մեզ։

Ձ	Ղ	Ծ	Ճ	Ձ	Ղ	Ծ	Ճ
Ձխա	մԾ	Ղչի	մԿդ	Ձխդ	մԾ	Ղչի	ձ. մԿդ
Ձխբ	ձԺճ	.	մԺք	Ձխե	.	.	.
Ձխգ	.	.	.				
Ձխդ	.	.	.				
Ձխե	.	.	.				

զի չիմանէ անտի առնուցու-
և պատմեսցէ ձեզ:

Ո՞ւմ ինչ զոր ունի հայր՝ ասացի
իմ է. ուստի ասացի ձեզ թէ չիմանէ անտի առ-
նուցու և պատմեսցէ ձեզ:
Փոքր մի, և ոչ ևս տեսա-
նէք զիս, և յաւել ակնաւիկ
մի, և տեսանիցէք զիս. և
զի ես երթամ առ հայր:
Ասէին ուրեմն յաշակերտաց
սորա անտի ցմիմեանս. ընդէ՞ր
է այս՝ զոր ասէ ցմեզ՝ թէ
փոքր մի, և ոչ տեսանէք
զիս. և դարձեալ ակնաւիկ
մի, և տեսանիցէք զիս. և
թէ ես առ հայր երթամ:
Ասէին ուրեմն, զինչ է այն
փոքր մի ևս. չգիտեմք
զինչ խօսի:
Գիտաց յիսուս երէք կամէին
ցնա հարցանել. և ասէ
ցնոսա. վասն այդորիկ խնդրէք
ի միմեանս՝ զի ասացի թէ
փոքր մի, և ոչ տեսանէք
զիս, և դարձեալ ակնաւիկ
մի ևս, և տեսանիցէք
զիս:

Ամէն. Ասա՛ զիս վաստատութեամբ,
մեծ ձեզ:
Խօսիցի՛ւ. և զգուշացն պատ-
խօսիցի՛ւ զոր լսիցէ՝
ինչ խօսիցի՛ւ. այլ զոր
տուիւ՝ զի՛ւ ոչ էիցէ յանձնէ
Հաղորդեսցէ ձեզ յամ ճշմար-
զնա ճշմարտութե՛ւ՝ առաջ
Յորժամ եկեսցէ նա հո-
հանդարտութի՛ւ այժմիկ:
ասէ ձեզ՝ այլ ո՛չ կարէք
Բազում ինչ ունիմ
Հայր իմ է երթամ. և ո՛չ ևս
տեսանէք զիս:
Ա՛յն ժամուն՝ զի իշխանն աշխարհիս այսորիկ
դատապարտեալ է:
Ա՛յն արդարութե՛ւ՝ զի առ
հայր իմ երթամ. և ո՛չ ևս
տեսանէք զիս:
Ա՛յն դատաստանի՝ զի
Ա՛յն մեղաց՝ զի ո՛չ հա-
ւատան յիս:
Ա՛յն արդարութե՛ւ՝ զի ես
երթամ առ հայր իմ, և ևս
վա՛ւ դատաստանի:
Ա՛յս զիս վաստատեսցէ,
զի ես ինչ ունիմ
նեսցէ զաշխարհ՝ վա՛ւ մե-
ղաց՝ և վա՛ւ արդարու-
զնա եկեալ յանդիման
թէ երթամ, ուստեքէից
զնա առ ձեզ:
երթայց՝ մխիթարիչն ո՛չ
եկեսցէ առ ձեզ. ապա ե-
Ոչ ինչ զոր ունի հայր՝
Ոչ ինչ

ընդ ձեզ. եւ էակեսցէ ժամն
ձեր. զայս առակսդ խօսեցաւ
ցձեզ. այլ ժամ գայ յորում
ոչ եւս առակաւ խօսեցայց
ընդ ձեզ. այլ յայտնապէս
զհօրէ պատմեցից ձեզ։
Յայնմ աւուր խնդրեսջիք
յանուն իմ. եւ ոչ ասեմ
ձեզ՝ եթէ ես աղաչեցից
զհայր վասն ձեր։
Ինքն իսկ հայր սիրէ
զձեզ՝ վասն զի դուք զիս սիրեցիք. եւ հաւատացիք, թէ
ես յայր ելի։
Ելի ի հօրէ՝ եւ եկի յաշ-
խարհս. դարձեալ թողում զաշ-
խարհս, եւ երթամ առ հայր։
Ասեն ցնա աշակերտքն՝ ո-
հա արդ յայտնապէս խօսիս,
եւ առակ ոչ ինչ ասես։
Այժմ գիտեմք՝ եթէ դի-
տես զամենայն, եւ ոչինչ պիտոյ
է եթէ ոք հարցանիցէ զքեզ.
յայսմիկ հաւատամք՝ եթէ
յայր ելեր։
Պատասխանի ետ նոցա յն եւ
ասէ. այժմ հաւատայք։

Ահա եկեսցէ ժամ, եւ է
կոխել իւրաքանչիւր առ-
ձինն. զի ցրուէջիք
զիս. եւ
զիս

Ես ասացի ձեզ զայս, զի
խաղաղութիւն ունիցիք
ի մէնջ. ի տագնապի լինիջիք
ի յաշխարհի. այլ քաջալերեցարուք,
զի ես յաղթեցի զաշխարհի։
Ես եմ հովիւն քաջ. եւ
գիտեմ զիմ ոչխարս, եւ
ճանաչեն զիս իմ։
Ինչպէս ճանաչէ զիս հայր,
եւ ես ճանաչեմ զհայր. եւ
զանձն իմ դնեմ ի վերայ
ոչխարացն։
Ունիմ այլ ոչխարս, որ ոչ
են յայսմ գաւթէ. եւ զայնոսիկ
պարտ է ինձ ածել, եւ
ձայնի իմում լսիցեն, եւ
եղիցի մի հօտ, եւ մի հովիւ։
Վասն այնորիկ ինձ սիրէ
հայր, զի ես զանձն իմ
դնեմ, զի առցեմ զայն
կրկին։
Ոչ ոք առնու զայն ի
ինէն, այլ ես ինքնին դնեմ
զայն. զի իշխան ունիմ
դնել զայն, եւ իշխան ունիմ
առնել զայն կրկին. զպատուէրն
զայդ ընկալայ ես ի հաւրէ իմմէ։
Եւ եղեւ խռովութիւն
կրկին ի հրեայս վասն
բանիցս այսոցիկ։
Եւ ասէին բազումք ի
նոցանէ. դեւ ունի, եւ
խելագարեալ է. զի՞ զնա
լսէք։
Այլք ասէին. ոչ են
բանք այսոքիկ դիւահարի.
միթէ դեւ կարէ զաչս
կուրաց բանալ։
Եղեւ տօնն նորոգութեան
ի Երուսաղէմ, եւ ձմեռն էր։
Եւ շրջէր Յն ի տա-
ճարի ի սեամբ Սողոմոնի։
Եւ պատեցին զնա հրեայքն,
եւ ասէին ցնա. մինչեւ
ե՞րբ զանձինս մեր տագնա-
պեցուցանես. եթէ դու ես
Քրիստոս, ասա մեզ յայտնի։
Պատասխանի ետ նոցա
Յն. ասացի ձեզ, եւ ոչ
հաւատայք. գործքն զոր
ես առնեմ յանուն հաւր
իմոյ, նոքա վկայեն վասն
իմ։
Այլ դուք ոչ հաւատայք,
զի ոչ էք յոչխարաց իմոց,
որպէս ասացի ձեզ։
Ոչխարքն իմ զձայն իմ
լսեն, եւ ես գիտեմ զնոսա,
եւ նոքա հետեւին ինձ։
Եւ ես տամ նոցա կեանս
յաւիտենական, եւ մի կորիցեն
յաւիտեան, եւ ոչ ոք յափշտակէ
զնոսա ի ձեռաց իմոց։
Հայր իմ որ ետ նոցա
ինձ, մեծ է քան զամենայն,
եւ ոչ ոք կարէ յափշտակել
ի ձեռաց հաւր իմոյ։
Ես եւ հայր միաբանք եմք։
Առին հրեայքն քարինս,
զի քարկոծեսցեն զնա։
Պատասխանի ետ նոցա
Յն. գործս բազումս բարիս
ցուցի ձեզ յանուն հաւր
իմոյ. վասն որոյ գործոյ
ինձ քարկոծէք։
Պատասխանի ետ նմա
հրեայքն. վասն գործոյ բարւոյ
ոչ քարկոծեմք զքեզ, այլ
վասն հայհոյութեան, եւ զի
դու մարդ եղեալ զանձն
քո աստուած առնես։
Պատասխանի ետ նոցա
Յն. ոչ գրեալ է ի կանոնի
ձերում. ես ասացի, թէ
աստուածք էք։
Եթէ զնոսա ասաց աստուածս,
առ որս եղեւ բան աստուծոյ,
եւ ոչ կարէ խափանել գրոց
զանձն իւր սրբեալ եւ առաքեալ
յաշխարհս, դուք ասէք, եթէ
հայհոյես, զի ասացի, թէ
որդի աստուծոյ եմ ես։
Եթէ ոչ առնեմ գործս հաւր
իմոյ, մի հաւատայք ինձ։
Եթէ առնեմ, եւ թէպէտ ինձ
մի հաւատայք, գործոցն հաւատա-
ցէք, զի գիտասջիք եւ հաւատասջիք,
զի յիս է հայր, եւ ես
յհաւր։
Եւ ետուն ձեռս ի նա,
եւ ոչ կարացին բռնել զնա։
Եւ գնաց դարձեալ յայն
կողմն յորդանան, ուր էր
Յհ նախ մկրտեալ, եւ
բնակեցաւ անդ։
Եւ բազումք եկին առ
նա, եւ ասէին. Յհ ոչ
արար նշան մի, այլ ամենայն
զոր ասաց Յհ վասն այսմ
մարդոյ, ճշմարիտ էր։
Եւ բազումք հաւատացին
անդ ի նա։

զոր ունէի յաւէտ քան զի
նիլ աշխարհի առ ի քէն։
Այսոհետեւ զանուն քո մարդ
կան, զորս ետուր ինձ յայ
խարհէ. քո էին և ինձ է
ետուր զնոսա. և զբանն քո պա
հեցին։
Արդ գիտացին եթէ զամ
ից ընչ զոր ետուր ինձ, առ
քէն էին։
Զի զբանն՝ զոր ետուր
ինձ՝ ետու նոցա. և նոքա ըն
կալան, և ծանեան ճշմար
տութ՝ թէ առ ի քէն ելի.
և հաւատացին եթէ դու
առաքեցեր զիս։
Արդ՝ ես վասն նոցա աղա
չեմ. ոչ վասն աշխարհի ա
ղաչեմ. այլ վասն նոցա՝ զորս
ետուր ինձ՝ զի քո էն։
Եւ որինչ իմ է՝ ամ քո
է. և որինչ քո է՝ այն իմ
է. և փառաւորեալ եմ ի նո
սա։ Եւ ես ոչ ևս եմ յաշխար
հի և նոքա յաշխարհի էն.
և ես առ քեզ դամ. Հայր
սո՛ւրբ, պահեա զնոսա յանուն
քո, զորոյ ետուր ինձ. զի
եղի

Հայր, առ ի քէն վասն
պաժամխաւաւորեա զիս
րին։
զորս ետուր ցիս՝ զի արաս
րի. զպատճան կատարեցին
Եւ զբեզ փառաւորեցի երկիր
առաքեցեր զյիս քոյդ։
Եւ զիմ ամենայն իմով
միայն ձշմարիտս ասծ. և զոր
կէանքն. զի ծանիցեն զբեզ
յաւիտենական։
Այս էն յաւիտենական
ամենայնիցդ, զի ամիդոզոր ե
ետուր նմա իշխանութի
ռաւորեսցե զբեզ։
Ես զբեզ փառաւորեցի երկիր
զի. զոր ետուր ինձ առնել
Եւ արդ փառաւորեա զիս դու
Հայր, առ ի քեզ վաստակն
զոր էի առ քեզ յառաջ
քան զաշխարհ։
Յայտնեցի զանուն քո մարդ
կան, զորս ետուր ինձ յաշ
խարհէ. քո էին և ինձ ետ
ուր զնոսա. և զբանն քո պա
հեցին։
Արդ գիտացին եթէ զամ
ից ընչ զոր ետուր ինձ, առ
քէն էին։
Զի զբանն՝ զոր ետուր
ինձ՝ ետու նոցա. և նոքա ըն
կալան, և ծանեան ճշմար
տութ՝ թէ առ ի քէն ելի.
և հաւատացին եթէ դու
առաքեցեր զիս։
Արդ՝ ես վասն նոցա աղա
չեմ. ոչ վասն աշխարհի ա
ղաչեմ. այլ վասն նոցա՝ զորս
ետուր ինձ՝ զի քո էն։
Եւ որինչ իմ է՝ ամ քո
է. և որինչ քո է՝ այն իմ
է. և փառաւորեալ եմ ի նո
սա։ Եւ ես ոչ ևս եմ յաշխար
հի և նոքա յաշխարհի էն.
և ես առ քեզ դամ. Հայր
սո՛ւրբ, պահեա զնոսա յանուն
քո, զորոյ ետուր ինձ. զի
եղի

ձեզ արբեալք ձգնութեամբ։
Կարծէք վասն նոցա միայն ասէ
Քրիստոս, այլ եւ վասն մեր հաւատացելոց բանիւն նոցա եւ
յանձնէն ինքեան։ Ի սմանէնէքին ապ
դու հայր յիս՝ եւ ես ի քէն։ զի եւ նոքա ի մեզ իցեն։ զի
եւ աշխարհ հաւատասցէ
եթէ դու առաքեցեր
զիս։

Եւ ես զփառսն, զորս ետուր ինձ, ետու նոցա։ զի
իցեն միասին եւ մեք միասին եմք։
Ես ինն՝ եւ դու յիս։ զի
եղիցին կատարեալք ի մի։
եւ գիտասցէ աշխարհ, եթէ դու առաքեցեր զիս։
եւ սիրեցեր զնոսա որպէս դու
զիս սիրեցեր։

Հայր՝ զորս ետուր ինձ,
կամիմ զի ուր եմն եմ ես
նոքա իցեն ընդ իս։ զի տեսցեն
զփառսն զիս։ զի սիրեցեր
զիս յառաջ քան զվերին
յաշխարհի։

Հայր արդար, եւ աշխարհ
զքեզ ոչ ծանեաւ։ այլ ես
զքեզ ծանեայ։ եւ սոքա

ձեզ ձեզ ձեզ

ձանձն իմ՝ զի եղիցեն եւ նոքա
յաշխարհ։

Եւ ի վերջ նոցա ես սբ առնեմ
զանձն իմ՝ զի եղիցեն եւ նոքա
սրբեալք ճշմարտութեամբ։

Ոչ վասն նոցա միայն աղաչեմ
եմ՝ այլ եւ վասն հաւատացելոցն բանիւն նոցա յիս։

Զի ամենեքեան մի իցեն։ որպէս
դու հայր յիս՝ եւ ես ի քէն։ զի եւ նոքա ի մեզ իցեն։ զի
եւ աշխարհ հաւատասցէ
եթէ դու առաքեցեր
զիս։

Եւ զփառսն, զորս ետուր ինձ, ետու նոցա։ զի
իցեն միասին եւ մեք միասին եմք։
Ես ինն՝ եւ դու յիս։ զի
եղիցին կատարեալք ի մի։
եւ գիտասցէ աշխարհ, եթէ դու առաքեցեր զիս։
եւ սիրեցեր զնոսա որպէս դու
զիս սիրեցեր։

Հայր՝ զորս ետուր ինձ,
կամիմ զի ուր եմն եմ ես
նոքա իցեն ընդ իս։ զի տեսցեն
զփառսն զիս։ զի սիրեցեր
զիս յառաջ քան զվերին
յաշխարհի։

Հայր արդար, եւ աշխարհ
զքեզ ոչ ծանեաւ։ այլ ես
զքեզ ծանեայ։ եւ սոքա

ձեզ ձեզ ձեզ

ամ ելեալ ի վեր ներ, եւ ևս
առ ինեա զի խնդրեք:
Պատասխանի Յեսուն նմա.
զայս նազովրեցի զի ասէ ինեա
յու. Ես եմ՝ կայր ընդ նմա և
յուդա՝ որ մատնէին զնա:
Իբրև ասաց՝ թէ ես եմ,
յետս յետս չքան՝ և
զարկան զգետնի:
Յարձեալ հարց զնա զի
խնդրեք. Նազա՛ր աւեն, զայս
նազովրեցի:
Պատասխանի Յես նոյ ինեա.
ասացի ձեզ թէ ես եմ.
արդ՝ եթէ զիս խնդրեք՝
թոյլ տուք զսոցա երթալ:
Ո՛ի լցցի բանն՝ զոր ասաց.
թէ զոր՝ Յետուր ինա՝ ոչ կո-
րուսի ինոցանէ՝ Եւ սէ զոր-
Յակ սիմոն պետրոս. քանդ
զի ունէր զսուր, ձգեաց
զնա. և եհար զքահանայապե-
պետին ծառայ՝ և ի բաց
Յետս զունկն նո զաջ. և
էր անուն ծառային մալքոս:
Ասէ յն յիսուս. արկ
զսուրդ անդրէն ի պա-
տեան իւր. Ո՛ բաժակն,
զոր

զբաղ ծանեայ. Այլ նորա
ծանեան՝ եթէ դու առա-
քեցեր զիս:
Այլ ծանուցի զանունքդ.
և ծանուցից՝ զի սէրն զոր
սիրեցեր զիս՝ ի նա իցէ՝ և
ես ի նմա:
Ո՛յժամ իբրև ասաց յիսուս
աշակերտացն հնդկերձ յայն
կոյս ձորոյն կեդրովնի. ուր
էր պարտէզ, յոր եմուտ
ինքն և աշակերտքն իւր:

Իսուդա՝ և յուդա,
որ զնա մատնէլոյ
էր՝ գտեալին. զի
բազումանգամ ժողովէր
էր անդր յն աշակերտացն
հանդերձ:
Այլ յուդայ առեալ ընդ
իւր զգունդն, և ի քահա-
նայապետէն և ի փարի-
սեցւոցն սպասաւորս, գայ
անդր ջահիւք՝ և լապտե-
րօք՝ և զինուք:
Յակ յն իբրև ետես զնոսն
խո-

Ա	Ը	Ա	Ը
յհ	մէհ	ձնդ	յբ
յհա	մձա	ձնհ	մղ

Ա	Ը	Ա	Ը
ձծե	.	.	.
ձծզ	մղթ	ձղբ	ռէա
ձծէ	.	.	.
ձծը	մձե	ձձա	ժ
ձծթ	.	.	.

և դուս յաշակերտաց առնն պետրոսիկ հյեսու և նստ առ՝ ձկ
ուչ եմն։

Այլոյն անդ Թուսայքն և ըս պատասխանքն խաղողիկ արկեալ՝ քանզի յոյժ էր և ջեռ նուքն։ կայր ընդ նմա և պետ րոս՝ և ջեռնոյր։

Այն քահանայապետն է հարց զնա՝ վա՞ աշակերտա յեն՝ և վա՞ վարդապետու թե՞ նէ։

Պատասխանի առ նմա յն. ես յայտնապէս խօսեցայ յաշխարհի. ես յոյժ ժամ ուսուցի ի ժողովրդեանն. և ի տաճարի անդ՝ ուր ամենայն հրեայքն ժողովել էին. և ի ծածուկ ինչ ոչ խօսեցայ։

Զի հարցանես զիս. հարց զլսողսն՝ որք լուան, թէ զինչ ասացի ցնոսա եանէկ նոքա զիտեն զինչ ասացի ես։

Երբև նա զայս ասաց, մի ոմն ի սպասաւորացն՝ որ անդ կայր, հաճ առեալ ձկ

զոր ետ ինձ հայր՝ ոչ լինիցի ես զեմ զնա։

Իսկ դուն՝ ես հաշտեալ պետրոս, ասացաւորքն հրէից կալան զայն և կապեցին։

Եւ ածին զնա նախ առ աննա՝ որ էր աներ կայիափայ վայր։ որ քահանայապետն էր տարեւոյն այնորիկ։

Այս այն կայիափայ էր՝ որ խրատն ետ հրեից, եթէ լաւ է առն միում մեռանիլ ի վերայ ժողովրդեանն։

Եւ երթային հետևեր սի մոն պետրոս՝ և միւս աշա կերտն։ և աշակերտն այն՝ քանզի ծանօթ էր քահա նապետին՝ եմուտ ընդ նմա ի գաւիթ քահանայապետին։

Եւ պետրոս կայր առ դրան արտաքոյ։ Եւ ել միւս աշակերտն՝ որ էր ծանօթ քահանայապետին՝ և ասաց դրդռնապանն՝ և հե մոյծ ի տնեքդա զպետրոս։

Ասէ աղջիկն՝ որ դռնապան էր, ցպետրոս. մի եթէ

Աստուածն գլուխ իմոյ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ
Ոչ մնայ յատարման ,
Այլ գայ ու
Ի ձեռն պիղատոսի
Խոստովանեցայ զանձն իմ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ
Ոչ ուրացայ զանուն իմ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ
Ոչ ամաչեցայ ի խաչին
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ
Ոչ երկեայ ի մահուանէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ
Ոչ զարհուրեցայ ի դժոխս
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ
Ոչ ապականեցայ ի գերեզմանի
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ
Ոչ տրտմեցայ ի յարութենէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ
Ոչ ամաչեցայ ի համբարձմանէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ
Ոչ ապաշխարեցայ ի դատաստանի
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ
Ոչ ամաչեցայ ի գալստենէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ
Ոչ ամաչեցայ ի գալստենէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ
Ոչ ամաչեցայ ի գալստենէ

Ձ Վեմ.

Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ մնայ յատարման , զի
Ի ձեռն պիղատոսի , այլ զի ու
Խոստովանեցայ զանձն իմ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ուրացայ զանուն իմ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ամաչեցայ ի խաչին
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ երկեայ ի մահուանէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ զարհուրեցայ ի դժոխս
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ապականեցայ ի գերեզմանի
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ տրտմեցայ ի յարութենէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ամաչեցայ ի համբարձմանէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ապաշխարեցայ ի դատաստանի
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ամաչեցայ ի գալստենէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ամաչեցայ ի գալստենէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ամաչեցայ ի գալստենէ

Ձ Վեմ.

Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ մնայ յատարման , զի
Ի ձեռն պիղատոսի , այլ զի ու
Խոստովանեցայ զանձն իմ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ուրացայ զանուն իմ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ամաչեցայ ի խաչին
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ երկեայ ի մահուանէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ զարհուրեցայ ի դժոխս
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ապականեցայ ի գերեզմանի
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ տրտմեցայ ի յարութենէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ամաչեցայ ի համբարձմանէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ապաշխարեցայ ի դատաստանի
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ամաչեցայ ի գալստենէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ամաչեցայ ի գալստենէ
Ես ձեզ ասեմ ճշմարիտ , զի
Ոչ ամաչեցայ ի գալստենէ

Ա՛ր դայլն առնուա, և առէ
ին։ ուղէր արքայ հրէից։
Ա՛ր դայլն առնուա, և առէ
ին։ ուղէր արքայ հրէից։
Ա՛ր դայլն առնուա, և առէ
ին։ ուղէր արքայ հրէից։

Պատասխանի եւ ասէ ցնա և ասէ
հրէայն՝ և ասէ ցնա։ եա՝ ես
ասացի, դարձեալ էլ առ
ես ճշմարտութի։ զայս իբրև
լուաւ նէ։ և զէ՛ դուշին նմա
զպատակ ի վշոյ՝ էդ ին ի դէ
զինուորսն ասելով
զհանդերձ ծիրանի։

Ա՛ր դայլն առնուա, և առէ
ին։ ուղէր արքայ հրէից։

Ա՛ր դայլն առնուա, և առէ
ին։ ուղէր արքայ հրէից։

Պատասխանի եւ ասէ ցնա։ ես
ճշմարտութի՛ն եմ։ զայս իբրև
լուաւ նէ։ և զէ՛ դուշին նմա
զպատակ ի վշոյ՝ էդ ին ի դէ
զինուորսն ասելով
զհանդերձ ծիրանի։

Ա՛ր դայլն առնուա, և առէ
ին։ ուղէր արքայ հրէից։

Ա՛ր դայլն առնուա, և առէ
ին։ ուղէր արքայ հրէից։

Պատասխանի եւ ասէ ցնա։ ես
ճշմարտութի՛ն եմ։ զայս իբրև
լուաւ նէ։ և զէ՛ դուշին նմա
զպատակ ի վշոյ՝ էդ ին ի դէ
զինուորսն ասելով
զհանդերձ ծիրանի։

Ա՛ր դայլն առնուա, և առէ
ին։ ուղէր արքայ հրէից։

Ա՛ր դայլն առնուա, և առէ
ին։ ուղէր արքայ հրէից։

Պատասխանի եւ ասէ ցնա։ ես
ճշմարտութի՛ն եմ։ զայս իբրև
լուաւ նէ։ և զէ՛ դուշին նմա
զպատակ ի վշոյ՝ էդ ին ի դէ
զինուորսն ասելով
զհանդերձ ծիրանի։

Ա՛ր դայլն առնուա, և առէ
ին։ ուղէր արքայ հրէից։

Ա՛ր դայլն առնուա, և առէ
ին։ ուղէր արքայ հրէից։

Պատասխանի եւ ասէ ցնա։ ես
ճշմարտութի՛ն եմ։ զայս իբրև
լուաւ նէ։ և զէ՛ դուշին նմա
զպատակ ի վշոյ՝ էդ ին ի դէ
զինուորսն ասելով
զհանդերձ ծիրանի։

Ա՛	Ա՛ր	Ա՛	Ա
Ա՛ն	Ա՛ն	Ա՛ն	Ա՛ն
Ա՛ն	Ա՛ն	Ա՛ն	Ա՛ն
Ա՛ն	Ա՛ն	Ա՛ն	Ա՛ն

յոյսդ արտասանեա, և սակ ցկեան. ուստի ես դու. և կեր ոչ
ես նման պատասխանի։

Լսէ ցնա պիղատոս. ընդ
հս ոչ խօսիս. ոչ գիտես
եթէ իշխանութի ունիմ հան
նել զքեզ. և իշխա
նութի ունիմ արձակել
զքեզ։

Պատասխանի ետ յիս. ոչ
ունէիր դու իշխանութի ի
վեր իմոյ ոչ մի. եթէ ոչ էր
տուեալ քեզ ի վերուստ.
վասն այսորիկ որ մատնեացն
զիս քեզ՝ մեծ մեղք ունի։

Ի սմանէ պիղատոս
ընդդէմ արձակել զնա. և
հրէայքն աղաղակէին, և
ասէին. եթէ զդա արձա
կես՝ չես բարեկամ կայ
սեր. ամեն որ թագաւոր
կուզէ զանձն իւր, հակա
ռակ է կայսեր։

Լսեալ պիղատոս զբանս
զայս, հան
եաւ զբանս զայս, և նստաւ ի
վերայ բեմին, ի տեղւոջն որ
կոչիւր քարայատակ. և
ի

Ասէ հրէայքն. մեք օրէնս ու
նիմք. և ըստ օրինացն մերոց
պարտի մեռանիլ. զի զանձն
ձէնն իւր որդի ՚ի աստուած։

Լսեալ պիղատոսի զբանս զայս
էրկեաւ։

Ասէ հրէայքն. մեք օրէնս ու
նիմք. և ըստ օրինացն մերոց
պարտի մեռանիլ. զի զանձն
իւր որդի ՚ի աստուած։

Լսեալ պիղատոս զբանս զայս
էրկեաւ։

Ասէ հրէայքն. մեք օրէնս ու
նիմք. և ըստ օրինացն մերոց
պարտի մեռանիլ. զի զանձն
իւր որդի ՚ի աստուած։

Լսեալ պիղատոս զբանս զայս
էրկեաւ։

Ասէ հրէայքն. մեք օրէնս ու
նիմք. և ըստ օրինացն մերոց
պարտի մեռանիլ. զի զանձն
իւր որդի ՚ի աստուած։

Լսեալ պիղատոս զբանս զայս
էրկեաւ։

Ասէ հրէայքն. մեք օրէնս ու
նիմք. և ըստ օրինացն մերոց
պարտի մեռանիլ. զի զանձն
իւր որդի ՚ի աստուած։

Լսեալ պիղատոս զբանս զայս
էրկեաւ։

Ասէ հրէայքն. մեք օրէնս ու
նիմք. և ըստ օրինացն մերոց
պարտի մեռանիլ. զի զանձն
իւր որդի ՚ի աստուած։

Լսեալ պիղատոս զբանս զայս
էրկեաւ։

Ասէ հրէայքն. մեք օրէնս ու
նիմք. և ըստ օրինացն մերոց
պարտի մեռանիլ. զի զանձն
իւր որդի ՚ի աստուած։

Լսեալ պիղատոս զբանս զայս
էրկեաւ։

Ասէ հրէայքն. մեք օրէնս ու
նիմք. և ըստ օրինացն մերոց
պարտի մեռանիլ. զի զանձն
իւր որդի ՚ի աստուած։

Լսեալ պիղատոս զբանս զայս
էրկեաւ։

Ա՞ Խաչելութէ Տ֊ն մերոյ Յ֊Ի֊Ս֊Ի֊.

Ե֊ Նոքա առեալ տա-
նէին զնա . և բար-
ձեալ էր ինքնին ըզ
խաչափայտն . և ելանէր ՚ի
տեղին՝ որ անուանեալ էր
գագաթն . և կոչիւր Եբրա-
եցերէն գողգոթա :

Այլ և ՚ի խաչ իսկ հանին
զնա . Այս ընդ նմա երկուս
ևս այլս ասեն և անտի , և
՚ի միջի զնա :

Վրէջ և տախտակ մի պի
ղատոսն , և եդ ՚ի վէր խաչին .
և էր գրեալ յն նազովրեցի ,
Թագաւոր հրեից :

Զայն տախտակ ընթեր-
ցան բազումք ՚ի հրեից . զի
մօտ էր ՚ի քաղաք անդր
տեղին՝ ուր խաչեցաւ յն .
և էր գրեալ եբրայեցե-
րէն , դաղմատերէն , և
յունարէն :

Ասէն ցպիղատոս քահա-
նայապետքն հրեից ՚ի գր
րեր Թագաւոր հրեից . այլ
թէ նա ասաց՝ Թագաւոր
եմ հրեից :

Պիղատոս պատասխանի ետ
ասա . զոր ինչ գրեցի՝ գրեցի .
Լսեն զինուորքն իբրև հա-
նին ՚ի խաչ զյն , առին զհան
դերձս նր . և արարին չորս
մասունս . ի բաժանիւր
զինուորի մնաց . Լսեն զպատ
մուճանն՝ քանզի էր ա-
ռանց կարուածի , ՚ի վերուստ
ամ

վորանկեալ ամենևին։

Ա՚ սեն ցիմեանս մի՛ պատ
առաքացուք զայդ • այլ
արկցուք վիճակս ՚ի վե՛ր
դորա՝ ում և ելցէ • զի
լցցի գիրն՝ որ ասէ • բա՛ժ
ժառեցին զհանդերձս իմ՝
յիւրեանս, և ՚ի վե՛ր պատ
մուճանի իմոյ զվիճակ արկ
կին • զինուորքն զայս ինչ
գործեցին։

Բ՚ու կային առ խաչին յի՛ր
մայր նո՛ր. և քոյր մօր նո՛ր մա՛
րիամ կղեոպասեա. և մարիամ
մագդաղենացի։

Գ՚ե իբրև տեաս զմայրն, և
զաշակերտն, զոր սիրէր,
զի կայր մօտ. ասէ ցմայրն,
կի՛ն դու, ահա որդի՛ քո։
Ա՚պա ասէ ցաշակերտն.
ահա մայր քո. և յայնմ ժա՛մ
մնանակէ էառ աշակերտն
զնա առ իւ՛ր։

Դ՚ետ այսորիկ գիտաց յի՛ս,
եմէ ահա ամե՛նայն ինչ կատա
րեալ է • զի կատարեսցի
գիրն, ասէ • ծարաւի եմ։
Բ՚ու անդ կայր սափն լի՛ն
քացախով. և նո՛ր սպունգ
լցեալ քացախով ընդ ե՛զ
ւոյ՝ շուրջ եդեալ զմիշտ
կուս զտպային՝ մատուցին ՚ի
բե՛րան նո՛ր։

Ե՚րբ եառ յի՛ս զքացախն
հանդերձ լե՛զուին՝ ասէ •
ամե՛նայն կատարեալ է • և
խոնարհեցուցեալ զգլուխ
խըն՝ ետանդեաց զոգին։

Զ՚ակ հրեայքն քանզի ուր
բանի էր, զի մի՛ անդէն ՚ի
խաչին պատնիցին մարմին
քըն մինչև շաբաթին • զի
էր օր մե՛ծ շաբաթուն այ
նորիկ • աղաչեցին զպիղա
տոսն, զի խորտակեացէն ըզ
բարձս նոց, և բարձցին։

Է՚կին զինուորքն, և զա՛ռ
նոյն խորտակեցին զբարձ
ս նորա. և զիւսոյն՝ որ ընդ նմա ՚ի խաչն էր
էր։

Ը՚այց երբև եկին առ յի՛ս,
և տեսին զի այն ինչ մեռեալ
էր՝ ոչ խորտակեցին ըզ
բարձս նո՛ր։

Թ՚ուլ մի ումն ՚ի զինուորացն
սու

Ա՛րդեն զնարմինն յնի, և պատեցին կտաւիք և խնդրեցին հանդերձ. ոչ օրէնն էր հրեից պատել։

Այլ էր ի տեղւոջն՝ յորում խաչեցաւ՝ պարտէզ. և ի պարտիզի անդ դերեզման նոր. յորում ոչիք երբեք էր եդեալ։

Վասն ա՛ւուրբ պատրաստութեան հրեից՝ զի մօտ էր դերեզմանն՝ եդին զնա։

Եւ ի միաշաբաթուն Մարիամ Մագդաղենացի գայ առաւօտուն ընդ արշալոյս ի դերեզմանն անդր. և տեսանէ զվէմն բարձեալ ի դրանց դերեզմանին։

Ապա ընթանայ՝ և գայ առ Սիմոն Պետրոս. և առ միւս աշակերտն. զոր սիրէրն յիսուս. և ասէ ցնոսա. բարձին զտէր ի դերեզմանէ առաւել, և ոչ գիտեմ, ուր եդին զնա։

Էր ապա Պետրոս և միւս աշակերտն, և գային ի դերեզմանն։

Եւ էին երկոքեան միասին ընդ միմեանս վազեցուցանէին. և միւս աշակերտն յառաջագոյն հասանէր քան զՊետրոս, և առաջագոյն գայր ի դերեզմանն։

Եւ նա խոնարհեալ տեսանէր զսաւանս դնեալս. սակայն ոչ մտանէր ներս։

Ապա գայ և Սիմոն Պետրոս՝ որ եւ կուգայր ի յետոյ քան զնա, և մտանէր ներս ի դերեզմանն, և տեսանէր զսաւանսն դնեալս։

Եւ զսաւանդն՝ որ էր ի գլխոյ նորա, ոչ դնեալ ընդ սաւանսն, այլ առանձինն ի միում տեղւոջ փաթթեալ։

Ապա մտանէր և միւս աշակերտն՝ որ եկեալ էր առաջագոյն ի դերեզմանն, և տեսանէր և հաւատայր։

Զի ոչ գիտէին զգրոցն՝ զի հարկ է նմա յերկնից յարիլ։

Եւ գնային աշակերտքն անտի առ իւրեանս։

Իսկ Մարիամ կայր առ դրանն դերեզմանին արտաքոյ լալով։

Եւ մինչդեռ լայր՝ նայէր ի դերեզմանն։

և միշտ ձեռ լայր՝ խոնարհե-
ցաւ ի գերեզմանն։
Եւ առեալ երկուս հրեշ-
տակս ի սպիտակս զին նստեալ
ին մի ի մնալիոյ՝ և մի յոտն
ոյ՝ ուր կայր մարմինն Յի-
սուսի։ Եւ նոքա ասեն ցնա։ կին
դու՝ ընդ ո՞ւր լաս։ ասէ ցնա։ զի
բարձին զՏէրն իմ՝ ի գերեզ-
մանէ աստի։ և ոչ գիտեմ
ուր եդին զնա։
Այս իբրև ասաց դար-
ձաւ ի թիկունս կոյս։ և
առեալ զյն՝ զի կայր։ և
ոչ գիտեր թէ յն էր
Ասէ ցնա յն։ կին դու՝
զի լաս։ զո՞ խնդրես։ նման
այսպէս թուէր յն թէ պար
ոիզպանն էր, ասէ ցնա։
եթէ դու բարձեր
զնա՝ ասա՛ ինձ, ուր եդեր
զնա՝ զի ես առից զնա։
Ասէ ցնա յն՝ մարիամ։ և
նա դարձաւ, և ասէ ցնա
եբրայեցերէն։ րաբունի։ որ
թարգմանի վարդապետ։
Ասէ ցնա յն։ մի՛ մերձենար
ինձ։ զի չէ ես եւս համ-
արե

մանն։
Այլ երկրեան՝ ի
վեսայն։ և մեռա աշակերտն
յառաջեաց, ընթացաւ
վաղագոյն քան զպետրոս՝
և եկն նախ՝ ի գերեզմանն։
Եւ խոնարհեալ առեալ
զի կային անդ կտաւքն։
բայց՝ ի ներքս ոչ եմուտ։
Այնու և սիմէոն պետրոս՝ որ
գայր զկնի նր։ և եմուտ
ի գերեզմանն։ և առեալ
զկտաւանն, զի կային անդ։
Եւ վարշամակն, որ էր ի
գլուխ նր՝ ոչ ընդ կտաւսն կը
տաւան կայր։ այլ ուրոյն
Ծալեալ ի մի կողմն։
Յայնժամ եմուտ և միւս
աշակերտն, որ եկեալն էր
յառաջագոյն՝ ի գերեզմանն
եւս և հաւատաց։
Ո՛չ ի գիտէին զգիր
րըն՝ թէ պարտ է նմա՝ ի
մեռելոց յառնել։
Դարձան դարձեալ առ մի
ւսանս աշակերտքն։
Այլ մարիամ կայր արտա
քոյ դերեզմանին, և լայր։

չետոյ ինձ և ասէ . աւետ-
ղհոգի նը։

Ա[ԹԷ ուսիք թողուցուք
զՔեզ՝ Թողեսցի լինի նիք .
և ԹԷ զուրուք ունիցիք՝
կալեալ լինի։

Ա[ակ Թօմաս մի յերկոտա-
սանիցն՝ անուանեալն երկ
ուրեակ , ոչ էր ընդ նո-
ցօրժամ եկեն յիս։

Ա[ակեն ցնա այլ աշակերտ-
քըն. ԹԷ տեսաք զՔը. և
նա ասէ ցնա. ԹԷ ոչ տե-
սից ի ձեռս նորա զնշան
բեւեռացն , և արկից զմա-
տունս իմ ի տեղիս բեւե-
ռացն, և մատիցից զձեռս իմ
ի կողս նը՝ ոչ հաւատամ։

Ա[ՈՒ Յաւուրբ Ը[ն մերոյ
Յի[Ս.

Ե[ւ յետ ութ աւուրբ
դարձեալ էին ներքս
աշակերտքն , և Թո-
մաս ընդ նոսա. ե[կայ Ը[ն ի ՊՀ
փակեալք . և եկաց ի մէջ
նոցա , և ասէ . աղջոյն ընդ
ձեզ։

Ա[ետ զմատն քո հոս , և
տես զձեռս իմ , և մեկնեա
զձեռն քո , և արկ յկող-
մունս իմ , և մի լիր անհա-
ւատ , այլ հաւատացեալ։

Ա[ետ Թօմաս և ասէ ցնա .
Տէր իմ , և Աստուած իմ ,
և Տէր ձեր . և Աստ-
ուած իմ , և Աստուած ձեր։

Ա[ետ ցնա Ը[ն . զի տե-
սեր զիս հաւատացեր .
երանի՛ նոցա որ ոչ տե-
սին , և հաւատասցին։

Ա[ՈՒ Յաւուրբ Ը[ն մերոյ
Յի[Ս.

Ե[ւ զայս ևս արար Ը[ն յա-
շակերտսն իւրոց առաջի
աշակերտացն իւրոց .
որ ոչ են գրեալ յգրքի
սումս յայսմիկ։ Եւ
սոքա գրեցան զի հաւա-
տասջիք դուք , եթէ Յի[Ս
է Քրիստոս որդի Աստ-
ուծոյ , և հաւատալով
կեցուցանիցէք զանձինս
ձեր յանունն նորա։

Այսպա սակ ցԹոմաս . քէր զմտաւոնա քո՝ և արկ պար. և տես զձեռս իմ. և քէր զձեռն քո՝ և մխեա ՚ի կողս իմ. և մի՛ լինիր անհաւատ՝ այլ հաւատացեալ:

Պատասխանի Տէր Թոմաս՝ և ասէ ցնա . Տէր իմ՝ և Աստուած իմ:

Ասէ ցնա Յիսուս. պատճառ զի տե՛ս զիս՝ և հաւատացեր. երանի՝ որոց ոչ լեալ տեսել՝ և հաւատացեալ են:

Բազում և այլ նշանս ա՛յր Յիսուս առաջի աշակերտացն իւրոց՝ որ չ՚գրեալ ՚ի գիրս յայսմիկ:

Այլ սոքա գրեցան՝ զի հաւատասցէք , եթէ Յիսուս է որդի Աստուծոյ . և զի հաւատացեալք , և ընդունիցիք յանուն նորա:

Ջէտ Յարութիւն Տէրն Մերոյ

Ջետ պատարիկ դար ձեռաց յայտնեաց զանձն իւր Յիսուս

շակերտաց իւրոց առ ծովեզերբն տիբերեայ. և յայսպէս հետ պատկեաց:

Էին ի միասին սիմոն պետրոս և Թովմաս անուանեալն երկուորեակ. և նաթանայէլ ՚ի կանայ գալիլեացւոց, և որդիքն զեբեդեայ. և այլք յաշակերտաց անտի երկուս:

Ասէ ցնա սիմոն պետրոս . երթամ ձուկն որսալ . ասեն ցնա դարձ և մեք ընդ քեզ . գնացին , և մտին ՚ի նաւ. և յայնմ գիշերի կալան և ոչ ինչ:

Արդ այդ եղև , կայր Յիսուս ափեզերս ծովուն , բայց ոչ ծանեան աշակերտքն Թէ Յիսուս է:

Ասէ ցնա Յիսուս . մանկունք՝ միթէ ունիք ինչ ուտելոյ. պատասխանի տուին նմա՝ ոչ:

Ասէ ցնա Յիսուս . արկէք յաջմէ կողմն նաւին զուռկանդ, և դասանիցէք . արկին , և ոչ կարէին ձգել ՚ի բազմու-

անտի ձկանցն։

Ա՛սէ ուշակերտան այն, զոր սիրէրն յիս յապետրոս. ուր է այն սիմոն պետրոս՝ իբրև լուաւս թէ ուր է՝ էառկ զնովաւ զսխատանէլն, քանզի մերկ էր. և ընկէց զինքն ի ծովն։

Եւ այլ աշակերտքն նաւ եւան իսկ գային. քանզի չէին հեռի ի ցամաքէ. այլ իբրև երկերիւր կանգնաւ քաշէին զցանցին հանդ զերթ ձկամբքն։

Իբրև էկին ի ցամաք՝ տե սանէն կրակեայղ կայծա հանց. և հաւկն ի վր և հաց։

Ա՛սէ ցնոս յիս. բէրէք ի ձկանց այսի՝ զոր դուքդ կալայք այժմիկ։

Համաւ սիմոն պետրոս. և ձգէր զցանցին ի ցամաք՝ լի մեծամեծ ձկամբքյհտ բիւր չիսուն և երիւք. և այնչափ ինչ կայր, և ոչ այս ոտառէցաւ զցանցն։

Ա՛սէ ցնոս յիս. եկայք ճաշ

շէցէք։

Եւ ոչինք յաշակերտացն իշխէր հարցանել՝ թէ դու ո՞վ ես. զի գիտէին թէ տէրն է։

Գայ յիս և առնու զհացն՝ և տայ նոց. նոյնպէս և զձուկն։

Այս երիցս անդամ երե էցաւ յիս աշակերտացն յարուցեալ ի մեռելոց։

Ճառ Ճարտէ Տէն մերոյ Ա՛Ն ԳԻՒ.

Ես իբրև ճանչեցին՝ ա սէ ցսիմոն պետրոս յիս. սիմոն յովնանու սիրես զիս առաւել քան զդոսա. ասէ ցնա. այո՛ տէր. և դու գիտես՝ զի սիրեմ զքեզ. ասէ ցնա՝ արածեա զդո ոնինս իմ։

Գարձեալ ասէ ցնա. սի մոն յովնանու սիրես զիս. ասէ ցնա. այո՛ տէր՝ և դու գիտես՝ զի սիրեմ զքեզ. ասէ ցնա՝ արածեա զոչ խարս իմ։

Ա՛սէ

Ո՜հ տես տեսակ պետրոս, ասէ ցյուդէս, իսկ սա ցինի՝ Այո՛ ցինու յուդէթ կասիմ, ցին կասցէ դա՝ միտքս էս գաս. քեզ ցին վոչթ է՝ դու ևկ ցինի իմ։

Այ ել բանս այս կեղծաս՝ և հասկանեցան թէ ուշ կերան այն ոչ մեռանիցի. և ոչ ասաց նմա յս էթէ ոչ մեռանիցի. այլ թէ կաց մի՛ էս՝ թէ կացցէ դա՝ միտքս էս գաս։

Այ՜ յս աշակերտ է՝ որ վկայէ վէս պատգիկ. որ և գրեացն իսկ ճշմարիտ է դիտեմք էթէ ճշմարիտ է վկայութիւն նորա։

Այայց է և այլ ինչ բազում, զոր ոչ գրեալ էին մի՛ ըստ միոջէ. կարծեմ թէ և ոչ աշխարհս հնար բովանդակն էր առնել զգիրսն՝ որք թէ գրեալ էին։

Ո՜չ ցին ես էրիցս անգամ. սիմեն յօհաննու սիրեն գիս. Տրամեցաւ պետրոս, գի ասացն ցին էրիցս՝ թէ սիրես գիս. և ասէ ցին. ուրց դու գիտես. և դու գիտես՝ թէ սիրեմ գքեզ։ Այսէ ցին յս. արածեա զոչխարս իմ։

Այ՜ն ասէն ասեմ քեզ. գի մինչ մանուկն էիր, առնէիր գոտի ածէիր՝ և երթայիր, յո՛ և կամէիր. և յորժամ ծերասցիս, ձեռս ի վեր կալցիս. և ա՛լք առցեն քեզ զոտի, և տանիցեն զքեզ ուր ոչ կամիցիս։

Ո՜չ այս ասաց՝ նշանակէր թէ որով մահու փառաւորեսցէ զաստուած. և զայս ասացեալ ցին՝ ևկ գինի իմ։

Յարձաւ պետրոս՝ և տես զաշակերտն՝ զոր սիրէր յս, զի երթայր գինի. որ և անկաւ գլուխ ընդ կուրծս նորա՝ և ասէ. տեր, ով է որ մատնէ զքեզ։

Ընդ ծանուցումն Յանկոբեի, Յաչափս Դկնասոյ
Բանից Յորդանոյ Աբեթարանչացն։

Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յովհաննէս։
Շ կէբրպ տեղի հատուածոյնին միաւանց ձառէցեալ բանիքն՝
որ առ իւրքանչիւրսն է։

Ա Մը Ղ Ի տեղի հատուածոյնին միաւանց ։
Ա Մը Ժ տեղի հատուածոյնին միաւանց ։
Ա Ղ Շ տեղի հատուածոյնին միաւանց ։
Ա Ղ Յ Բ տեղի հատուածոյնին միաւանց ։

Ա Մը Ղ Յ
Ժէ տեղի՝ Շ տեղի՝ Ի տեղի՝ Շ տեղի՝
առանձնահատոյնին իւրքանչիւրքն։

ՅՈՒՅՑԱԿ ԱՒՈՒՏՐԱԼԱՑՒ

Հանգստեան, Տաճարի, Իւղաբերից. Լաժկուե, և Ընդհատման.
որ ընթերցեալ լինին ի կարգաւորութիւնէ հատորակաց աղօթից՝
ըստ ձայնին։

ԱՒՈՒՏՐԱԼԱՑՆ ՀԱՆԳՈՒՑՄԱՆԱՑ

Ի Մատթէոս։

երես • 48 • Հայնի ծանանայի պատահանի էս յիս։ վ. Ա էրէքն էի ֆորֆէն։
• 56 • Հայնիցաւ իրալու յեր ջնաղվորդան։ վ. Ի ուրի վեր Ա չէին։
• 78 • Ա՝ այէոյն էրէն դուլյա անդրէն։ վ. յետոյ հատապալնու։
• 94 • Ա՝ յոլիսի էլեսչ սրտէ ինդրայ։ վ. Ի չեանն յաչխնոնուն։

Ի Մարկոս։

երես • 122 • Պատչէլ սնաս առաջանել վ. ոչ անդէչ սլանչե լուսյ՝ լուսէչ։
• 124 • Ի՝ ասէր՝ այսէս է արտյոչ ես։ վ. Ի ուրդ հիներ չահնայն։
• 159 • Հայ յ տատրան այնուսի։ վ. Ա բանչ ի ժ անցանէչն։
• 159 • Հայ վ՝ ատաչ այնուրէ Ա ձանա։ վ. առն, արքուն յոչէ։

Ի Ղուկաս։

երես • 212 • Պատչան առաջելչն Ա պահելչն։ վ. Էրչատան առնատ։
• 228 • Ա՝ Էրչնէր հոս ֆորէն։ վ. Ա պահանչուչն Ինանայ։

երես • 242 • Ո՞վ ձայն կոչէ անձանց • վ. ըզ գործ ինն առնել պարտ։
• 257 • Ի՞ նոյնիսկ պեղծկեն ըզբերէ ապրեցայ • վ. Ի տաճկէն ըմբէ՞ն նուազ։

Ի ՅՕՀԱՆՆԷՍ.

երես • 282 • Ո՞ւր էր գերի ստացին հրեից • վ. Ի Բաբէլ, ըզ ասց ցՆ։
• 292 • Պատասխանի ես ցՆ և ասէ ցնոս • վ. Չգայէր զառաւելն նոքա։
• 293 • Հաղիւ ածն ասէ յԵղ • վ. Չիարն այնպէս՝ որ առաւօտան չիս։
• 321 • Հաղիւ ածն ասէ յԵղ։ Բնի • վ. պատուհանք չիս հայեր իւր։

ԸՆՏՏԱՐԱՆՈՒՆ ՏԱՃԱՐԻ.

Ի Մատթէոս.

երես • 87 • Ո՞ր էլեալ պրպտես ցՆ • վ. անդ էլեալ՝ լալ և յղձել պատանց։

Ի Մարկոս.

երես • 157 • Ո՞ր յերկանիլն էր ի տաճարէ անտի • վ. ասէ, պլիսեան ի՞նչէ։

Ի Ղուկաս.

երես • 256 • Ո՞ր յասել ոմանց զտաճարէն • վ. Ի տաճարն լսել ի նմանէ։

Ի ՅՕՀԱՆՆԷՍ.

երես • 325 • Հաղիւ ածն ասէ յԵղ • վ. չի գեռասրբոյն հայր յորէ։

ԱՄՍ.

• 314 • Ո՞րչէն յոյնիսկ նուա՞" • վ. Ի քաղուէ հաւատացեալ ի նա անդ։

ԸՆՏՏԱՐԱՆՈՒՆ ԻՒՂՄԱՆՑ.

Ի Մատթէոս.

երես • 107 • Ո՞ր յերէկոյէ շաբաթուն • վ. գնալ ի խաւարած ալեաց։

Ի Մարկոս.

երես • 169 • Ո՞ր էրէք երբեմն էլ՝ տանէր • վ. Ինչ պատկեր չէ էրինչէին։

Ի Ղուկաս.

երես • 267 • Ո՞ր ահա այլ գ անուն յոտէ • վ. ըստուգաբար ըզ գինչ էլ։

Ի ՅՕՀԱՆՆԷՍ.

երես • 343 • Ըզնոս այսորիկ ալէլուիայ ըզդէպսոս • վ. Ի գայս ինչ ասաց ցնս։

ԸՆՏՏԱՐԱՆՈՒՆ ԲՈՎԵՀԱՄԱՌՕԹԱՆՆ.

Ի Մատթէոս.

երես • 27 • Ո՞ր գոչէր յն ընտ ու իւրն գուրկացաւոյ • վ. Ի բժշկեաց գնս։
• 36 • Հաչ էրէք ի լուսնի անուն • վ. Ի գայս ինչ էրէրն էրաչէ։
• 38 • Ո՞ր էրէք էանց յայնկոյս • վ. չի գնասցէ ի տափնանց նոցա։
• 39 • Ո՞ր ծածել ի նոս էանց յայնկոյս • վ. էլէանաբերեան ծարէնն։
• 41 • Ա՞ինչէ՞ս նս գայս խօսէր ընտ նս • վ. ընտ ու էրէրն ընտ այն։
• 41 • Ո՞ր գնէրէս անցանէր ընտ այն յն • վ. էլէանաան հանէ դս գնոս։
• 42 • Ո՞ր գոչէր յն ընտ ու բարեաս • վ. Ի գու հիւանդասիրեան։

Երես 49 · Լր֊գնացեալ անոթ չէ։ վ· ընտանեաց իմոց սրտից խոստացեալ չիմ։
· 50 · Հյուանդաւ խաղացաւ ։ վ· Ի՛նչ ըսեմ կամ պատասխանեցնեմ։
· 59 · Լր֊ասեղեաց վաճառելոյն ։ վ· գանգատ գրչեցան՝ գրչեցան։
· 62 · Լր֊երկալ անոթ չէ։ վ· Ի գեղացւոց առնելոյն շատ խոչընդոտի։
· 67 · Լր֊երբեմն ի ծաղրս։ վ· երբեմն ալ սրտիս ի պահս։
· 77 · Լր֊չերևանալ նոցա չերեւեցաւ ։ վ· Ի գնացին շուտ ոգրա։

Ի Մարկոս։

Երես 115 · Լր֊հասանել ի խափառնալոյն։ վ· զի գիտեին զիս իբր չհնէ։
· 116 · Լր֊ընդ այլն ընդ առաւօտն ։ վ· առ նա չեմ խոլանց ։
· 117 · Լր֊հարցանել զարթնալ ի։ վ· իբր այսպէս ինչ երբեք ոչ տեսայ։
· 119 · Լր֊երեսս գառանգաւոյ ի։ վ· չգիտայ· Ի պէտս չհաճեաց նորա։
· 120 · Ասէ չո պատմէցաւծն երևաւ ի։ վ· զի գ՛չայսն երառնէցեն զիս։
· 125 · Լր֊երկն չայնիլոյս ծովուն ։ վ· Ի ահեղէն պրսնայնէն։
· 127 · Լր֊երբեմն երանց չո գառանգաւոյ։ վ· Ի առայ պատ նուռ առել։
· 134 · Լր֊երբեմն անգին չայնիլոյս։ վ· գառնգաւոյ գրչեցան, գրչեցան։
· 136 · Լր֊անոթ չարտուղել ։ վ· զի անկեալ դներ ի հարեան։
· 136 · Լր֊բերել գառանգաւոյ ի առիւնացն ։ վ· Ի հաւրէդ խօսէր։
· 139 · Կամ ի բերթայարդ֊չ֊ածեն։ վ· գ՛առել առեցո ի շինեն։
· 142 · Լր֊երեսս առ պերճեցան ։ վ· երբեմն ոչ պահս Ի պղծեր։
· 149 · Լր֊գան չերբեմն ։ վ· Ի երբայր չուտ ևչ ի ճանապարհին։

Ի Ղուկաս։

Երես 193 · Լր֊էշ ի խափառնալոյն ։ վ· զի գիտեին զիս իբր չհնէ։
· 195 · Լր֊երբեմն ի հաւասնելն նչ։ վ· չանապատ տեղւոյ· Ի խոչ չպղծեր։
· 195 · Լր֊երբեմն ի գառ առաւրց ։ վ· իբր տեսայ ոչաւր նոր նշան։
· 198 · Լր֊երբեմն ի շաբաթու երբեմն առ։ վ· իբր զինչ առնիցեն չի։
· 202 · Լր֊երբեմն երբեմն խոտորեաց։ վ· չձառայն հիւանդ՝ բժշկելոյ։
· 203 · Լր֊երբեմն ի վաղեան, երբեմն։ վ· ոչ ևչ գեղչիկոյ չեռ։
· 208 · Լր֊երբեմն ի գառ առաւրց ։ վ· աշխ ինչ ուրաւր նոյ չառաւ։
· 210 · Լր֊երբեմն գառչաս անդրկեն։ վ· առ՛ռ առել՝ ոչ ինչ երբեմն։
· 215 · Լր֊երբեմն ի վաղեան գնչ երբեմն։ վ· ի վչ գծագիծացն ես։
· 222 · Լր֊հանել գեմ գ հալ։ վ· Ես ոչ ևչ ծաշվեն ըստ ես։ չրուե։
· 231 · Լր֊առաւչանել ի գառ։ վ· ոչ երբեմն ի նմանէ։
· 234 · Լր֊երբեմն ի հաւանելն նչ ի գառն ։ վ· պատասխանի առ այն։
· 243 · Լր֊երբեմն գնչ երբայր նա ։ վ· հաւատ ոչ երբայրն չուրչ։
· 248 · Լր֊երբեմն ի հաւելն նչ չերբեմն։ վ· պետչ գառչ ըզչհաւրն ես։

Ի Յովհաննէս։

Երես 290 · Լրին գառչեալ ի հաւաչ։ վ· երբեմն ի հրեաստանէ ի գալիլեա։
· 291 · Հրեա այսրէն ասն երբեմն։ վ· Ես հաւատալ առնէր չառնչ ես։
· 309 · Լր֊գնչերես անցանէր։ վ· հաւատալ, չէ· Ի երբեմն երբեք նման։
· 315 · Լր֊էր ոմն հիւանդ չառլ"։ վ· Ես պատճառն նչ՝ չէ առել չո։

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՆԴԱՄԱՑ ԱՆԴԱՄԱՑԻ.

ԴՄԱՏԹԷՈՍ.

երես · 90 · Ո՛չ ոքեւս ճայլոյն՝ որ ելանէ · վ· Եւ բանք իւ գ՛անցեան ։
· 104 · Յո՛ հանեալ զնա ի խուչ · վ· Ի յոյն գնծ՛ Եւ արչաւեաց զէին ։
· 105 · Եւ՝ յո՛ դարչեալ ազազակեաց · վ· Հանդեղ էբէզնեան ։

ԴՄԱՐԿՈՍ.

երես · 167 · Յո՛ ածէն զնա ի գազիլեայ · վ· պյոյն գնծ՛ Եւ էհան զէին ։

ԴՂՈՒԿԱՍ.

երես · 266 · Ա՛ՀՅնէն Եւ այլ էրկոս զարգեցծս · վ· էբէ՛ ասաց՝ էհան զէին ։

ԴՅՕՀԱՆՆԷՍ.

երես · 284 · Յո՛ ալ՛ էլ յերկինս · վ· գոյծ՛ նէ բէ ասաւծով գործեցան ։
· 341 · Ճ՛նդնծաւ Եա զնա ի յեաս նէ · վ· զոյ ինչ էլէյէ՛ էբէյէ ։
· 342 · Յո՛ կոյն սա Եաչին օ՛ կոչ նէ · վ· էձլ՛ Ե՛ն՝ առնէաց զէին ։

ՅԱՂԱԹՈՒԹԻՒՆ ԱՂՕԹԻՔ ԱՂԱՉԱՆՔԻ ՓԱՌԱՒՈՐԱՑ։

Ա՛Ստուածասէր ողորմած՝ անհասանելի բարձրութի՛ւն՝ համագոյ սա՛ճառ
ոյ Հրեշտակաց՝ Հօր և Հոգւոյն որ յինքնէն բարուք,
և ամենօրհնելոյ միշտ կուսի Աստուածածնին անդադ
նալի բարեխօսութեն օգնականութե՛ն, տպագրութեն կենսատուդ Աստ՛
նիս առնի՛ն՝ որ Հ՛ետեւանիս Հ՛ին Վ՛ի՛ր որ ըն Աստ՛ուածոյ Աստ՛ուածոյ
պ՛ուկասու և Հ՛ոհաննու՝ Հոգեշունչ Հ՛ետեւո՛ղացն որոց ։ յայս նո՛ւագ
և՝ ի՛ ձեռն նո՛ւաստութեցս՝ յաւարտ և՛ի կատար ժամանեաց ։

Ասաի՝ օրհնե՛ի գոհութի՛ւն և յայ՛սմ պահ և յամ՛ զօրութե՛ն հանապազորդական
շնորհակալութի՛ն և՛ի գեհանամած երես՝ երկրպագութի՛ն այնմ՝ որ յաջոդէ
զամ՛ յաւմի՛, և ընու միշտ զպէտս որոց Հ՛ոգեղեցս՝ ի՛ փառս և՛ի պատի՛ւ ի
վերս զամ՛ բարեբանելոյ Հ՛նո՛ւան խրոյ մեծի՛ ։

Յիշել խնդրեմ՛ութիւն ի՛ հաճոյական աղօթս ձեր ով համօրէն սիրելիքդ
և մանաւանդ Հոգեցական Հարքդ և Հոգեորդ իմ, զպատրաստական
ծառայ ձեր զպագրիչ տ՛ըյս Պօղոս Հ՛ըսպեան ։ և զկնքակիցն իմ
զՀակոբն և զաշխատասէր որդեական իմ զՅ՛ովաննէս ձեր զՅ՛ովաննէն
զգեղոզն զիմնին և զգալուստան ։ որք ըստ կարողութե՛ն ի շարունա՛ն և
ի ցրուա՛ն կապարեալց տչնեալ աշխատեցան զայգ և զգերեկ ։ Որոց տացէ
Տ՛ր հնորհս և միտս զպյծառա և կեանս երկարս՝ Հ՛ ապրուհի և Աստ՛ուած
դասերօք իմովք Հանդերձ ։ Հ՛ալ և՝ ըստ բնականին ակնցի և ըստ ծնդն
դականին ապրեսկցի զլուսահոգի մնհաեսի Յ՛ովաննէ զպատի իմ տրապ
օգնու մնկանո՛ւանեալ և զՀ՛ ապրուհի կողակիցն ։ և զծնողսն զՀ՛ելքոնն
և զմնհաեսի Թոռնիկանսն ։ Յո՛ զեղբարսն զանանխսն և զբաւիճն ։
Յո՛ զքրոնս զսուրնսդ՝ զբերուհին՝ զմնհաեսի զարսն և զսիմոնն ։ Յո՛
զորդիսն՝ զյօհաննէսն և զպօղոսն ։ Յո՛ զդաստերսն՝ զթուրիքհանսն և
զսիմոնն ։ Յո՛ զպապսն զդաւիճն և զծնծաւուն ։ Յո՛ զմեծ մնրսն զդչխու
հին և զմնանսն ։ Նաև զմնուդիչ իւր՝ զդհնրն ։ Ո՛ՀՀ և զորքս ։ Հ՛ոհաննէս
զհպապն իմ և զմնորիամ մնպրն իմ և զմնրգար հօր եղբայրն իմ և զորքս յա
րուն եղբայրն իմ՝ Ե՛ ալ՛ համօրէն կենդանի և հանգուցե՛լ արենակիցն իմ ։
Հիշեսջի՛ք նաև զաշխատութն տպման մնտենիս զբալուճեցի՛ս որքս զաքարի
որդի աւետիքն և զչերմանցի՛ն որ հատուտեան որդի պօղոսն, և դուք յիշ՛ ։

Ա ոսոնոր Նա՝ չինի պղեցման ինչ Ա՝ ասելին , ի խորհուրդ սուրբ բնակեան
բարեխոսող Հոգիդ Տեառն , որ տաւոսն է տուր տալոյ իւր ի Հիրեղեն
կոնա՝ իւր ի Աիքն պօնո , և իւր ծայր՝ օրհն և ընկերցեալ լինին ի Աիք երկիր
գին ինչ Հաւատոյ ձայնս , ըստ նմանութեան օրինաւոր Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի
Աիմեան հոգեղէն Հայրապետի , և ըստ նոյնոյ սուրբ նորոգեալ ծառայի , որոնք
յոան ասէ ի երկին և ասելիսն գեղեցն՝ սիրեցուն և վերծանէ երկուցն
Հոգեպարծուի Հանգերձ , ցանկալին ընտիրքն պատել երան բնակութիւն .
սրբ են ամէնից ։

էրէս

ՁՀաւատամբոյսանութեան աստուն ։

20 · Ա՝ Հայր Արար ծնունդն էր ապրիլ · վ · և կոչեաց զանուն նոր յոյ ,

Երկրորդ աստուն ։

321 · Ա՝ ձին ամէն ասեմ ձեզ · եթէ ոչ · վ · պատուհասցէ զնա Հայրն իմ ,

Երրորդ աստուն ։

22 · Ա՝ իբրև գնացին ներա անտի · ասէ · վ · թէ նազովրեցի կոչեացի ,

Չորրորդ աստուն ։

179 · Ա՝ յամենայն վիշտերոյն · վ · և գնաց ի նմանել հրէշտակին ,

Հինգերորդ աստուն ։

180 · Յարուցեալ Մարիամ յաւուրն · վ · ևս գալեաւ ի տուն իւր ,

Վեց երորդ աստուն ։

315 · Ա՝ եր ոմն հիւանդ զազարոս · վ · և պատմեցին նմ՝ զոր ասացեր ,

Երկոտասներորդ աստուն ։

183 · Ա՝ եղև ձե աստուծոյն ձ այնտեղ · վ · զի ոչ գայր նմ տեղի ինձ անդ ,

Տասներկուերորդ աստուն ։

185 · Ա՝ իբրև լցան աւուրք ութ · վ · յղացեալ էր զնա յորովայնի ,

Օ՝ ինն սրբոյն աստուն կոչեն ։

281 · Ա՝ յաւուրն երրորդի Հարսանիք եին · վ · ի նա աշակերտքն նր ,

Ժամերգին երեք շաբաթին ։

282 · Յետ ասորիկ էլ յն ի կուսանաւոր · վ · և բանին զոր ասացյն ,

Ժամերգին սրբոյն ։

283 · Ա՝ իբրև էր յեկեղ ի զառակին ասեն · վ · ասացյց Հաւատացեք ,

Երեքերորդ հանգստեան ։

284 · Ա՝ ոչք եղ յերկինս եթէ ոչ · վ · գործք նր թէ ևս գործեցան ,

Երեքերորդ երեք շաբթին ։

285 · Յետ ասորիկ եկն յն և աշակերտքն · վ · բարկուէ ձեզ մեայ ի վր նր ,

Երեքերորդ սրբոյն ։

293 · Ա՝ թէ Հա վկայեմ վն անձին իմոյ · վ · զվարդ իմոցս բանից Հաւատցէք ,

Երեքերորդ հանգստեան ։

298 · Ա՝ յս են կամք Հօր իմոյ , որ առա՛ · վ · զկնեանան յաւիտենից ։

Հրդուրէ ընթերցմունէ.

298 · Այս եմ հացն կենաց, վ· յորուցից զնա յաւուրն յետնում.

Հրդուրէ սրբմունէ.

299 · Հոգին է կենդանարար, մարմինս, վ· և ես էր յերկոտասանից.

Ոյժ՝ Յօն ծննդեան սրբոյն Յովհաննու խոստովին.

181 · Այս եղիսաբեթի լցան ժամանակք, վ· յօր եւս եղեալ նը ետել,

Հաց սրբոյն պետրոսի հաչեցին, վեցաւոյ եղեն, և սբեաւ".

313 · Այս եմ հովիւն քաջ· հովիւ քաջ, վ· և եղեցին ոմն հօտ՝ և ոմն հովիւ·

Հաց սրբոյն Հռիփսիմէ ձգնաւորին.

45 · Որ սիրէ զհայր կամ զմայրն, վ· ձեզ՝ ոչ կորուսցէ զմարձս իւր·

Հաց սրբոյն Ներսէսի խոստովանին, և Հռոմէականն էբեաւոյ.

202 · Այս եղև իբրև կատարեաց, վ· զծառայն հիւանդ՝ բժշկեալ·

Հաց սբեցն Կիրիակոսի և ծրոն հիւղէոյն.

215 · Այս զարմանային ամենիբեան, վ· յամենեսեան՝ ձեզ՝ նա եղեցի մեծ·

Հաց սբեցն Ս. Հոհաննու դեղխաչոյն.

214 · Այս ասէր առ ամենեսին, վ· մինչև տեսցեն զարքայութիւն աստ,

Հաց սբեց ձգնաւորացն Տրէֆոնի, Պարսաւայ, և Հնդիքոսի.

312 · Այս ասէ յա՝ն դառնասուն եկի, վ· և առաւել ևս ունիցեն,

Հաց սբեց հայրապետացն Հռիփսիմէ և կից·ուհէ.

334 · Ով այս խօսեցաւ ընդ ձեզ· ղի, վ· եթէ դու առաքեցեր զնա·

Հաց սբեց վիսէնի դէորգեայ, պօղիկոսի, և դերեզմեան.

256 · Խաղց յառաջ քան զայս ամ՝ մահացին, վ· առաջնեք զոդիս ձեր·

Հաց սբեցն Ներսէսի յոհաննու, և հօրն նը՝ Գրիգորի, և հօրն Հռոմէոյ,

և էլիսեայ եպիսկոպոսի և ասիաննի, և էրիսաց ներսէ՛.

228 · Այլ երկնչեր հօտ փոքրիկ· վ· կարծիցէք՝ գայ որդի մարդոյ·

Հաց սբեցն Հրեշտակապետին.

313 · Այս եմ հովիւն քաջ· հովիւ քաջ· վ· և եղեցին ոմն հօտ՝ և ոմն հովիւ·

Հաց սբեց վիսէնի Ներսէսի խոստովանի, վանէ՛" և ասէ՛".

44 · Ով յորժամ հալածեացեն զձեզ· վ· ասէջիք հօր իմոյ՝ որ յերկինս է·

Հոգեշնորհութիւն Բարեխնդրանաց կիրակին.

296 · Հայ իբրև գիտաց եթէ գալոց են· վ· յերկիրն՝ յոր երթային·

Վարդավառի Տեառնընդառաջին Հնչ Հայց ի Տաճարն.

186 · Այս երթային ծնօղք նորա· վ· և շնորհօք յիշ և՛ մարդկանէ·

Ընծայաբերութիւն Տեառնընդառաջին Հաց սբեցն Սիմէոնի ընդունելութեան

Հաց սբեցն Սիմէոնի ընդունելութեան· վ· սուսանիկ զոդիս ձեր·

Հրդուրէ ընդ Հոգեվարսն.

296 · Ի վաղիւ անդր ժողովուրդն· վ· այնորիկ՝ որ առաքեացն զնա·

Հրդուրէ ընդ Հաց սբեցն Հռիփսիմեանց ընծայարերացն.

331 · Ով այս խօսեցաւ ընդ ձեզ՝ զի մի՛· վ· քանզի ընդ ձեզ է·

Հրդուրէ ընդ Հաց սբեցն Հռոմէականց վիսէնի.

226 · Խաղց ձեզ ասեմ սիրելեաց իմոց· վ· առաջի հրեշտակաց նոյ·

Ձայն ընթ։

300 · Ձեռ այսորիկ շրջիր յաւ ի գալիլեայ · վ· վաւ երկուղին հրեից ·

Հինգ շաբաթ երից առաքելոցն ·

27 · Այս առեալ զժողովուրդսն · վ· որք յառաջ քան զձեզ եմն ·

Ութ-շաբաթ ·

301 · Խրթին ածմն ընդ միջեցաւ · վ· մարդ բժշկիցի ի շաբաթու ·

Շաբաթ՝ երից հաստատուց պարեհի Հայրապետին գրոց ·

313 · Այս եմ Տովիթն քաջ· Տովիթ քաջ· վ· և եղեցին ոմի օրօ՝ և ոմի Տովիթ ·

Ինն-շաբաթ ·

303 · Ի վերջնում մաւրս ածմն · վ· ի գալիլէե չէ յառնէ ·

Երից՝ շէն՝ երից ի՝ առնուի եղեալ պիտի ա՛՝ ինչ գրէ և ինչ՝ առ՛՝ ·
և երից վիճակի սերտասիրի, որ ուղղանայ և առնէ ·

330 · Օ ոյս պատուհասիդ, զի սիրեսջիք · վ· զոյն՝ որ առաքեացն զնա ·

Երից շէն՝ երից ի՝ Եռնդեանց տասնեակ ·

226 · Խոյզ ձեզ առեմ սիրելեաց իմոց · վ· Տայհոյիցէ՝ ոմի՛ Թողցի նմա ·

Տասն շաբաթ ·

305 · Պատձառ խօսելոցս ընդ նմա · վ· զի չև ևս Տասեալ էր ժամն նր ·

Հինգ շաբաթ՝ երից ի՝ Երեսնեանց ընծայեցաւ գրոց՝ ՚ռշգ վեց՛՝ ·

199 · Այս նա ամենայն զայն իւր · վ· սուտ մարգարէիցն Տայր նոցա ·

Ի-շաբաթ ·

306 · Ա՞ռ զարձեալ ջուն յաւ · վ· բազում՝ Տաւատացին ի նա ·

Շաբաթ՝ երից կոտորածոյ պղծոյ նր ժողովրդեան չծ հոգեղեցն ·

50 · Ձայնժամ մատուցաւ առ նա · վ· և ա՛՝ ի Տանդերձելոցն ·

Ի-ոն բաբելէդեան չի-շաբաթ ·

31 · Օ գնչ լերուք ողբմնելիք · վ· անդ և սիրաք ձեր եղիցին ·

Շաբաթ՝ պոն է երից ամենայնի ընծայեցաւ ·

44 · Ա՞Տաւատիկ ես առաքեալ զձեզ իբրև · վ· խոպան՝ նա կենցէ ·

Երեսուն չի-շաբաթ դնէ պահոց ·

28 · Ա՞ի Տամարիք ելիէ ևկի լուծանել · վ· երկնաւոր կատարեալ է ·

Շաբաթ՝ պոն է երից չի-շաբաթ էիւոյ հոգեղէն · և պոն չի-շաբաթ է գէս՛՝ ·

313 · Այս եմ Տովիթն քաջ· Տովիթ քաջ· վ· և եղեցին ոմի օրօ՝ և ոմի Տովիթ ·

Երեսուն չի-շաբաթ դնէ պահոց ·

237 · Այս ևկին մեզ առ նա ամենասուրբ · վ· կորուսեալ էր և գտաւ ·

Շաբաթ՝ երից չ՚ծօհանոս երեւի հոգեղէնս և երից հոգեղէն գրոց՝ չ՚ծօհան՝
նոս օձնեցի՝ չ՚ծօհանոս երեսփիսկոպոսն և Վարդապետն պարկեշտ ·

312 · Այս ասէ յաւ՝ ի գաւառատան ևկի · վ· և առաւել ևս ունկնգին ·

Երեսուն չի-շաբաթ դնէ պահոց ·

239 · Այս ասէր առ աշակերտսն · այլ · որ յառնիցէ՝ Տաւատացին ·

Շաբաթ՝ երից ի՝ Անանիայ տասանից՝ որ՝ Տրեշտակ երեւեցաւ ·

95 · Ձայնժամ արդ տրտմեցին ծագեցին · վ· ի գանձէ իւրմէ զնոր և զՀնին ·

Հինգերեսուն չի-շաբաթ դնէ պահոց ·

244 · Իբրև Տարցաւ ի փարիսեցւոցն թէ · վ· զանձն՝ բարձրացոյ ·

Ճ ՚ի Ա-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի Տարանիք էին · վ · ի նա աշակերտքն նո-
Ե ՚ի Բ-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմացեալ թէ զինչ եղե-
Ե ՚ի Գ-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Զ ՚ի Դ-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Է ՚ի Ե-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ը ՚ի Զ-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ը ՚ի Է-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Տան Ա՚ռաքելոց Սբ-ո-ց Ա-ւետ Ա՚րքեպս ·
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Թ ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ժ ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ժ-ա ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ժ-բ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ժ-գ ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ժ-դ ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ժ-ե ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ժ-զ ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ժ-է ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ժ-ը ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ժ-թ ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-ա ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-բ ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-գ ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-դ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-ե ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-զ ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-է ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-ը ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-թ ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-ժ ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-ժ-ա ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-ժ-բ ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-ժ-գ ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-ժ-դ ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-ժ-ե ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-ժ-զ ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-ժ-է ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-ժ-ը ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-ժ-թ ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-ի ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-իա ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-իբ ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-իգ ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-իդ ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-իե ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-իզ ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-իէ ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-իը ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-իթ ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-իժ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-իժ-ա ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-իժ-բ ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-իժ-գ ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-իժ-դ ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-իժ-ե ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-իժ-զ ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-իժ-է ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-իժ-ը ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-իժ-թ ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-իի ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-իիա ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-իիբ ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-իիգ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-իիդ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-իիե ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-իիզ ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-իիէ ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-իիը ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-իիթ ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-իիժ ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-իիժ-ա ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-իիժ-բ ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-իիժ-գ ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-իիժ-դ ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-իիժ-ե ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-իիժ-զ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-իիժ-է ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-իիժ-ը ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-իիժ-թ ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-իիի ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-իիիա ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-իիիբ ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-իիիգ ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-իիիդ ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-իիիե ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-իիիզ ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-իիիէ ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-իիիը ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-իիիթ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-իիիժ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-իիիժ-ա ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-իիիժ-բ ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-իիիժ-գ ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-իիիժ-դ ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-իիիժ-ե ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-իիիժ-զ ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-իիիժ-է ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-իիիժ-ը ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-իիիժ-թ ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-իիիի ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-իիիիա ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-իիիիբ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-իիիիգ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-իիիիդ ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-իիիիե ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-իիիիզ ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-իիիիէ ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-իիիիը ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-իիիիթ ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-իիիիժ ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-իիիիժ-ա ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-իիիիժ-բ ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-իիիիժ-գ ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-իիիիժ-դ ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-իիիիժ-ե ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-իիիիժ-զ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-իիիիժ-է ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-իիիիժ-ը ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-իիիիժ-թ ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-իիիիժ-ի ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-իիիիժ-իա ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-իիիիժ-իբ ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-իիիիժ-իգ ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-իիիիժ-իդ ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-իիիիժ-իե ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-իիիիժ-իզ ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-իիիիժ-իէ ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-իիիիժ-իը ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-իիիիժ-իթ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-իիիիժ-իժ ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-իիիիժ-իժ-ա ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-իիիիժ-իժ-բ ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-իիիիժ-իժ-գ ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-իիիիժ-իժ-դ ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-իիիիժ-իժ-ե ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-իիիիժ-իժ-զ ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-իիիիժ-իժ-է ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-իիիիժ-իժ-ը ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-իիիիժ-իժ-թ ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-իիիիժ-իժ-ի ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-իիիիժ-իժ-իա ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-իիիիժ-իժ-իբ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-իիիիժ-իժ-իգ ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-իիիիժ-իժ-իդ ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-իիիիժ-իժ-իե ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-իիիիժ-իժ-իզ ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-իիիիժ-իժ-իէ ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-իիիիժ-իժ-իը ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-իիիիժ-իժ-իթ ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-ա ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-բ ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-գ ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-դ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-ե ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-զ ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-է ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-ը ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-թ ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-ի ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իա ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իբ ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իգ ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իդ ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իե ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իզ ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իէ ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իը ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իթ ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-ա ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-բ ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-գ ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-դ ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-ե ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-զ ՚ի Ը-րեքն։
179 · Յա-յանեանն վեցերորդի · վ · և գնաց ՚ի նմանէ հրեշտակն ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-է ՚ի Ը-րեքն։
277 · Ա՚ի սկզբանէ էր բանն · վ · և Աստուածն ՚ի ձեռն չէր բէն եղեն ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-ը ՚ի Ը-րեքն։
278 · Ո՚ՉՁ ոչոք հասեալ երբեք · վ · յօհաննէս և մերոքն · և անդ լինէր ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-թ ՚ի Ը-րեքն։
279 · Ա՚ի վաղիւ անդր տեսանէ զյն · վ · և վկայեցին[ԼԹԷ սա է որդին այ ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-ի ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս · վ · որ Թարգմանի պետրոս ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-իա ՚ի Ը-րեքն։
280 · Ա՚ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել · վ · ՚ի վերայ սրդւոյ մարդոյ ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-իբ ՚ի Ը-րեքն։
281 · Յա-ւուրն երրորդի հարսանիք էին · վ · ՚ի նա աշակերտքն նո-
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-իգ ՚ի Ը-րեքն։
282 · Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քան · վ · զարմանալ թէ զինչ եղե-
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-իդ ՚ի Ը-րեքն։
269 · Յա-ռաջ երկուք ՚ի նոցանէ երթային · վ · ի բնկանել հաց-
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-իե ՚ի Ը-րեքն։
271 · Ա՚ինչդեռ զգոյն խօսէին · վ · եցոյց նոցա զձեռն և զոտս ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-իզ ՚ի Ը-րեքն։
27 · Յա-ռաջեալ գՀ-ոգովուրդն ել ՚ի · վ · որք յաւուրք քան զձեզ էին ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-իէ ՚ի Ը-րեքն։
346 · Ձեռս ոչխարիկ դարձեալ յոչնեաց · վ · յարուցեալ ՚ի մեռելոց ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-իը ՚ի Ը-րեքն՝ տէրէկ է վերնատան ՚ի ներ Ց-ուհանու Ա՚ռաքելն ·
347 · Յա-ւքրեւ ձուկնեղն՝ ասէ ցսիմոն պետրոս · վ · որք թէ գրեալ էին ·
Ի-իիիիժ-իժ-իժ-իժ-ի

Հ ՝ աբան։

282 • Ցիեա այսօրիկ էջ յա՛ ի կախաւնաուա՛մ։ վ. և բանին, զոր ասաց յա՛։

Երեսուն ևւ-բաւ՝ ոբ ասէ Ա՛ղեքսանդրան։

283 • Ա՛ր լբրև եր յեհ՛մ ի զաակին։ վ. ասացից՝ հաւատացեք։

Երկու՝ ղաբան։

284 • Ա՛ր ոչնբ եղ յերկինս։ վ. գործք նորա քե՛ չավ գործեցան։

Երեք ղաբան։

285 • Ցիեա այսօրիկ եկին յա՛ և աշակերտքն։ վ. ա՛յ մնայ ի վերայ նորա։

Չորս ղաբան։

286 • Լբրև գիտաց յա՛։ վ. զայնպիսի երկրպագուս իւր ևնդրե՛։

Հինգ ղաբան։

287 • Հոգի՛ ե՛ աճ՛ և երկրպագուաց նո՛ր։ վ. ՀՀմարտիւ վրկիչ աշխարհաց։

Ա՝ երեան։

290 • Ա՛ր յեա երկուց աւուրց եղ անտե՛։ վ. ի հրեաստանե՛ ի գալիլեա։

Հ ՝ աբան։

291 • Ցիեա այսօրիկ ասե՛ր հրեից։ վ. և հաւատար առներ զանձն ա՛յ։

Չորեքտասն ևւ-բաւ։

292 • Պատասխանի եա՛յն և ասե՛ ցնա։ վ. այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս։

Երկո՝ ղաբան։

293 • Ա՛րքե՛ ես վկայեմ վասն անձին իմոյ։ վ. բանից հաւատացեք։

Երե՛ ղաբան։

295 • Ցիեա այսօրիկ գնաց յա՛ յայնկոյս ծովուն։ վ. որ գալոց ե յաշխարհ։

Չորե՛ ղաբան։

296 • Ցի՛ լբրև գիտաց եթե՛ գալոց են յափշտակել։ վ. յոր երթայիմ։

Հինգ ղաբան։

296 • Ա՛ի վաղիւ անդր ժողովուրդն որ կայր։ վ. որ առաքեացն զիս։

Ա՝ երեսուն։

298 • Ա՛յս են կամք հօր իմոյ։ վ. զնա և ա՛ի եր յերկուտասանիցն։

Հ ՝ աբան։

300 • Ցիեա այսորիկ շրջեր յա՛ ի գալիլեայ։ վ. վա՛ երկիւղին հրեից։

Հինգերեսուն ևւ-բաւ՝ ոբ ե՛ն Ա՝ բրահան ՝ ե՛ն Խաչէն։

301 • Լբրև ասե՛ն ընդ միջեցաւ։ վ. իակ մարդ բժշկեցի ի շաբաթու։

Երկո՝ ղաբան։

302 • Ա՛ի ըստ աչս դասեք։ վ. և ուր են երթամ դուք ո՛չ կարեք գալ։

Երե՛ ղաբան։

303 • Ի վերջնում աւուր մե՛ծի տօնին։ վ. յայսմ հեակ մի՛ ա՛ղանդեր։

Չորե՛ ղաբան։

305 • Պարձեալ խօսեցաւ ՝ ե՛ն նո՛ց։ վ. ոչ չև ևս հասեալ էր ժամն ի՛ր։

36 · Եւ եղև իբրև կատարեաց, ՚ւ զոր հրամայեաց մօսէս՚ի վկայուն նո՛ւ·

Ա՛ր.

314 · Ելոյն յայնժամ նաւակատիքն յերեմ՛ ՚ւ հաւատացին՚ի նա անդ·

Ղ՛ր. ե՛ր.

315 · Եւ եր ոմն հիւանդ զաղարոս՝ ՚ւ և պատմեցին նո՛ւ զոր արարն յի՛ն·

Հինգ շաբաթ՝ ու Տ՛ր յիշատակն է՛ի յերկինս·

108 · Ասկ մեռաւսան աշակերտքն՝ ՚ւ մինչև՚ի կատարած աշխարհի·

Ի՛ր.

318 · Ժողովեցան քահանայապետքն՝ ՚ւ աշակերտացն հանդերձ·

Շ՛ր.

319 · Եւ եր մերձ զաւուրն հրեից՝ ՚ւ երթային՝ և հաւատային՚ի յի՛ն·

Երկոտասան ի՛ր՝ ու ասի երկրորդ Օ՛ր՝ շաբաթ·

320 · Ի վաղիւ անդր ժողովուրդ՝ ՚ւ զի փառաւորեցի որդի մարդոյ·

Ա՛ր. ե՛ր.

321 · Ամէն ամէն ասեմ՛ձեզ՝ ելէկ ո՛չ՝ ՚ւ պատուէսցէ զնա հայրն իմ՝

Ա՛ր. շ՛ր.

322 · Ասյց այժմ անձն իմ խռովեալ է՝ ՚ւ առաւել քան զի՛սան ա՛յ·

Շ՛ր. շ՛ր.

323 · Եւ յի՛ աղաղակէր՝ և ասէր ՝ որ՝ ՚ւ հայրն այնպէս խօսիմ՝

Հինգ շաբաթ·

324 · Ձառաջագոյն քան զաշխարն զաւակի՝ ՚ւ և դուք առնիջիք՝

Ի՛ր.

325 · Ամէն ամէն ասեմ՛ձեզ՝ ՚ւ եկ արտաքս վաղվաղակի՝ և եր գիշեր՝

Շ՛ր.]

326 · Եւ իբրև եկ ասէ յի՛ն՝ այժմ՝ ՚ւ զի փառաւորեսցի հայր յորդի՝

Տ՛ր՝ ոչխն ուրբաթ գերեզման Ա՛ր.

328 · Օ՛ այս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ մինչ առ ձեզ եմ՝ ՚ւ գնացուք ասէ՛ւ

Ա՛ր.

36 · Եւ եղև իբրև կատարեաց՝ ՚ւ զոր հրամայեաց մօսէս՚ի վկայուն նո՛ւ·

Երէց շաբաթ։
37 · Այս մեսեալ՝ ի կախառնասում։ վ· մանուկն նը յաւուր յայնմիկ
Շորեք շաբաթ։
38 · Տեսեալ յի զժողովուրդս ։ վ· ղն և հոգիք և ծով ջնազանդեն սմա
Հինգ շաբաթ։
38 · Այս իբրև էանց յայնկոյս յիրիվրն ։ վ· գնասցե՛ի սահմանաց նոցա ։
Ուրբաթ։
39 · Այս մեսեալ՝ի նաւ էանց յայնկոյս ։ վ· իշխանութիե մարդկան ։
Շաբաթ։
22 · Յայնժամ իբրև եառես Հերովդէս ։ վ· կամէր սիրիթարիլ՝ ղն ոչ էին ։
Կիրակէն Աւետեաց Յայտնութեան։
192 · Արդարև ասեմ ձեզ՝ ղն բազումք։ վ· ընդ մէջ նոցա՝ գնային ։
Երեքշաբթի Տօն է Սէից Աւետեացն Յովհաննու։
44 · Օ՛ի ոչինչ է՝ ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտանեսցի ։ վ· որ յերկինս է ։
Երեք շաբաթ՝ սէից Աւետեացն Պետրոսեանց։
331 · Օ՛այս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ ղն մի՛, վ· քանզի ընդ ձեզ եմ ։
Չորեք շաբաթ։
40 · Այս անցեալ ընդ այն յի՝ եառես զայր մի ։ վ· և ասէ ցայն ։
Հինգ շէքի՝ ոօն է սէից Յովհաննու Մկրտչի, և Ա՛ռաքե՛լ Երէք՝՝ ։
46 · Ասէ Յօհաննէս իբրև լուաւ՝ի բանտին ։ վ· Նա է եղեա՝ որ գալոցն է ։
Ուրբաթ։
41 · Այս միտդեղ անցանէր ընդ այն յա՛ ։ վ· դիւաց հանէ դա՛ զդեւս ։
Շ՛աբաթ՝ ոօն է սէից Պետրոսի Գերաց Լ՛ուսաւչին Երուսաղէմի վիրապէն
74 · Յայնժամ պատասխանի Էս պետրոս և ասէ ։ վ· ժառանգեսցէ ։
Երէքշաբթի Ակ՝՝՝ շինի հոգւոյ տէրտեան, ոօն է Այրուա՛՝՝ Երէքշ՛՝՝՝

Արէս՝ չիքն՝ ոչ ինչ տեսանես ինդր, Նոյեմբերաց Հայրապետաց էջից տալ՝
133 · Ես նոյն ժամուն չեպեցայ, վ· զի էր սիրտ նոցա խմբեալ,
Արէս չիքն՝ ոչ կարողանաս ամ-բերն, և օրն չէ հեղեղաց,
202 · Ես եղև իբրև կատարեցայ, վ· զծառայն Հիւանդ՝ քաշկնալ,
Ընդ ես չքաւ.
49 · Ես գնացեալ անտի յն, վ· իբրև գիտաց, մերինեցաւ անտի,
Հինգ չիքն՝ ամենազոր տէրն, և ամէն՝ իմ՝ առաքեցան ոչ,
331 · Այս խօսեցայ ընդ ձեզ, վ· ոչ ատացի ձեզ քանզի ես ձեզ հի,
Ի բերան.
49 · Ես գնացին հետ նոր ժողովուրդքն, վ· հեթանոսաբ յուսացին,
Չ չիքն՝ ոչն է կարող նշիլ ոչ ոքէ ամենեւին ընդունել զոյն,
313 · Ես եմ հովիւն քաջ· հովիւ քաջ, վ· և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ,
Ընդդէմ կին-բանի չինի հոգոյ տալոյն.
51 · Այսմիկ ամ-պատասխանի եառնն նմա, վ· և ասդ-ին այսմիկ չարչ,
Արէս չիքն՝ ոչ ինչ ոչ ոք կարէ ասել՝ ընդ-դէմ, ասէ՝, և դոքա՝
330 · Այս խօսեցայ ես ձեզ, վ· ի հօրէ իմմէ յանուն իմ՝ առցէ ձեզ,
Արէս չիքն՝ ոչն է ոչ ոք կարող ունկնդրել, և էրէց ի՝ անկանիլ.
88 · Այսմիկ մանանեացն զձեզ, վ· որ ընթեռնուն՝ ի սիտ առցէ.
Ընդ-դէմ չքաւ.
52 · Այո՛ւր յայսմիկ ելեալ յն՝ ի սանէն, վ· և էր որ երեսնաւոր.
Հինգ չքաւ՝ ոչ ոք կարող է ասել՝ ընդ-դէմ Հաստատ՝ և ի՝ էութիւն.
228 · Ի՞ երկնէրն հօտ փոքրիկ, վ· ոչ կարծիցէք՝ գայ որդի մարդոյ.
Ի-բերան.
54 · Հայց ձեր երանի է ասաց, վ· որ վաթսուն՝ և ի՝ որ երեսուն.
Չ չիքն՝ ոչ ոք կարող է ասել՝ ընդ-դէմ և Հաստատ՝ և ի՝ էութիւն.
222 · Ես հանէր դև մի համր, վ· և որ ոչ ժողովի ընդ-հա, ցրուէ.
Հինգերորդ կին-բանի՝ չինի Հոգոյ տալոյն. Այս Աբեր-հոյ
Հաշտեցնի Հոգ տալոյն.
54 · Ամէն առակ էարկ առ նոն՝ և ասէ, վ· ժողովեցէք ի շահեմարան իմ.
Արէս չիքն՝ ոչ ոք կարող է ասել՝ և խիղճ վիշտ՝ և ոչ նոն՝ հոգի՝ և
157 · Ես զձեզ իսկ մանանեացն յատեանս, վ· խոպան՝ ա կեցցէ.
Արէս չիքն՝ ոչն է ոչ ոք կարող ասել՝ ընդ-դէմ Հաստատ և էութիւն.
87 · Ո՞ ոչ այդորիկ աշաւասիկ, վ· օրհնեալ եկեալ յանուն տն,
Ընդ-դէմ չքաւ.
55 · Ամէն առակ էարկ առ նոն՝ և ասէ, վ· լոյ՝ և կրծել առումանոց.
Հինգ չքաւ՝ ոչն է ոչ ոք կարող ասել՝ ընդ-դէմ Հաստատ և էութիւն.
192 · Ամդարև ասեմ ձեզ· զի բազում, վ· ընդ մեջ նոցա՝ գնայր.
Ի-բերան.
56 · Այսմիկ արդարքն ծագեացին, վ· ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին.
Չ չիքն՝ ոչն է ոչ ոք կարող ասել՝ տա՛՝ ի՝ և ոչ ոք ոչ տա՛՝ և ոչ ոք տա՛՝ և ոչ ոք տա՛՝ և ոչ ոք

Ա-րբ-ե ընբ-ե։

59 · Ա-ռ ասխզեաց վաղվաղակի, վ· Միանգամ մերձենցան՝ վրկեցան։

Ա-րբե- ընբ-ե։

60 · Յայնժամ մատեան առ յն, վ· Ձեռաք ուսել ոչ պղծե զմարդ։

Ղ-ուբե- ընբ-ե։

62 · Ա-ռ ելեալ անտի յին գնաց, վ· դուստր Նորա ի նմին ժամու։

Հինգ ընբ-ե։

63 · Ա-ռ գնացեալ անտի յին, եկն, վ· Թող զկանայս և զմանկտիս։

Ա-ր-բ-ե։

63 · Ի բրև արձակեաց զժողովուրդսն, էլ, վ· Ա սաղուկեցաւոց։

Ը ընբ-ե յերե-ե է Ա-պաշխին հնոյ՝ ե ասղ Նորա սկ Ա-ր-ե-ց-ոյ։

28 · Մի՛ համարիք եթէ եկի լուծանել, ։ վ· յաղբայութի երկնից։

Ա ՂԱ-Ր-Ն-Ա ՂԱ-Ն ԿԻ-Ր-Ն-Կ-Ն։

64 · Ա-ռ ելեալ յն ի կողմնեա, վ· Թէ վն յօհաննու մկրտչի ասաց ցնա։

Ա-րբե-ե- ասաղ։

277 · Ի սկզբանէ էր բանն, վ· և Աչխարհութի ի նմա յն էր եղեւ։

Ա-րբե-ե- ասաղ։

214 · Ի-ասց արդարև ասեմ ձեզ, վ· յայնասիկ և ոչինչ յորոց տեսին։

Ղ-ուբե- ընբ-ե։

68 · Ա-ռ միշտ-ևս չըջեին Նորա, վ· Նա է մեծ յաղբայուե երկնից

Հինգ ընբ-ե՝ ասն ե Ա-ռ-ջ-ս Ա-ր-բ-ե-ե-ն։

191 · Ա-ռ դարձաւ յն զօրութե, վ· ոյք ելանկեն ի բերանոց Նորա։

Ա-ր-բ-ե։

68 · Ա-ռ կոչեց առ ինքն յն զմնուկ մի, վ· և անկանիլ ի գետին հրոյն

Ը ընբ՝ ասն ե ե-ե-ե-ե Ի-ռ-ե-ե-ն դեռ՝ ե Ա-պ-ե-ռ Ա-ռ-ն

212 · Ա-ռ կոչեալ զերկոտասան առաքեալսն, վ· ընդ ամ աեղս,

Ա-ր-ե-ե- Կի-ր-ե՝ չինե Ա ՂԱ-ր-ե-ե-ն։

69 · Ո՞ զոյզ լսուք՝ մի՛ արհամարհիցէք, վ· ի փոքրկանցս յայսցանէ,

Ա-ր-ե- ընբ՝ ե-ե-ն Կի-պ-ի-ա-ռ է-ա-ռ-ո-պ-ո-ն ե, և խե Ա ՂԱ-ե-ն։ ե-ե-ն

Ա-ռ-ա-ն-ա-ն, ՝ Ն-ռ-ե-ի-ե-ռ, Ա-ռ-ի-ե-ռ, և Ա-ռ-ի-ե-ռ-ե-ռ։

237 · Ա-ռ էին մերձ առ Նա ամ մաքսաւորք, վ· որ ապաշխարիցէ։

Ա-ր-ե- ընբ՝ ե-ե-ն Ե-ռ-ի-ա-ի-ն-ե-ն է-ե-ի-ն, և ասն ալ՝՝, և հինգ վն՝՝,

334 · Ո՞այս խօսեցայ ընդ ձեզ, վ· եթէ դու առաքեցեր զիս։

Ղ-ուբե- ընբ-ե։

70 · Ա-ռ եթէ մերկեց զեզ եղբայր քո, վ· ցեօթանասնեկին եօթն,

Հինգ ընբ-ե՝ ե-ե-ն Ի-ռ-ե-ռ-ե-ն, Ա-ռ-ե-ռ, Ա-ր-ե-ի, Ա-ե-ռ, Ա-ն-ռ՝՝։

254 · Պատասխանի էառուն Նոցա յն, վ· Հարցանել զնա՝ և ոչինչ։

Ա-ր-ե-ե։

70 · Ա յն այսորիկ նմանեցաւ, վ· Ի սրտից ձերոց զչանցանս Նոցա։

ասաղ ե-ե-ն Ա-ր-ե-ռ-ե Ե-ռ-ռ-ա-ն ե-ե-ն ե-ր-ե՝՝ ե-ռ-ե-ռ՝՝ վ-ռ-ե-ռ՝՝ վ-ռ՝՝ ե-ռ-ե՝՝։

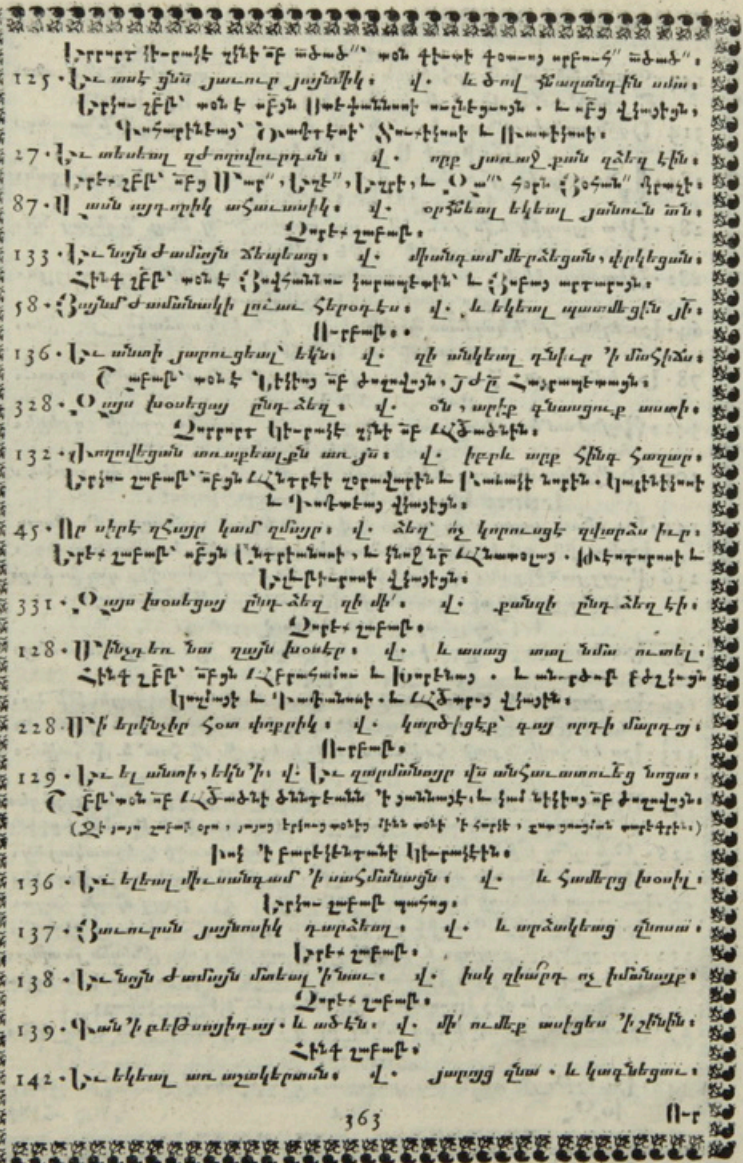
223 · Ա-ռ՝ի դիզանալ՝ի վր նր ժողովրդոցն, վ· քան զչանան ե ասա։

Ա-ր-ե-ե- Կի-ր-ե՝ չինե Ա ՂԱ-ր-ե-ե-ն։

72 · Ա-ռ մատուցեալ առ Նա փարիսեցիքն, վ· որ կարօղ ե առնել՝տարբի,

Ա-ր

Երգիս զԵրեւանեայ ողջոյնս տարեալ ասա՛ ցնոսա, եւ ընծա՛ս եղ։
28 · Ա՛ի համարիք եթէ եկի լուծանել զ՚օրէնսն, Ա՛վետեցի, Ա՛ովետեցի, Ա՛ետ։
Երգ՚ որ ընդ առաւօտն ասի՝ Ա՛տրպետեցին, Ա՛վետեցի, Ա՛ովետեցի, Ա՛ետ։
233 · Ա՛ի նմին առաւօտ մատեան ամենայն ժողովուրդք առ նա, եւ նա՛ նստեալ։
Ընդ երգ՚ ընդ առաւօտին։
73 · Ա՛յսմ ժամ մատուցին առ նա, վ՚ ապ առ յայ ամ ինչ զօրաւոր,
Ինձ ընդ՚ ընդ ասացին Ա՛ովետեցի, եւ երգ զոտեցին, Ա՛վետեցի, Ա՛ետ։
226 · Ա՛յ ոչինչ է ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնասցի, վ՚ ա՛ի՛ թողցի նմա։
Ա՛ի-երեմն։
116 · Երբ ընդ այգն ընդ առաւօտն, վ՚ առ նա յամ կողմանց,
Ասի՝ ի բոլոր ինդ ընդ՚ ընդ ընդ ընդ

Ա-ԲՔՈՒ։

144 · Պատճառանի եւս նման յօհաննէս ։ վ· և խոզապուխ արարիք ըստ սմանա։

Ը ՔՔՈՒ՝ ՈՉՆ ԱՅԲ ՅԻՆԼԵՑՈՑ՝ Ի ՆՈՒՈՒՈՒԽ ԱՅԲ ԽՈՏԻՆ։

314 · Արդէն յայնժամ նաւավարքն ։ վ· և բազում հաւատացին ի նա անդ։

ԱՅԲ ԽՈՏԻ Ա ԷՐՑԻՈՆ ԿԻՐՔԻՆ։

284 · Եւ ոչնչք էլ յերկինս ։ վ· գործք նորա թէ ամէն գործեցան։

ՅԱՐՈՒ ՔԱՆԻ՝ ՈՉՆ ԻՆԼԵՑՈՑ։

285 · Ցկեա այսօրիկ եկն յա ։ վ· այլ բարկութիւն ամէն ինոյ ի վերայ նը։

ՅԱՐԻ ՔՈՒՆ՝ ՈՉՆ ԻՆԼԵՑՈՑ։

282 · Ցկեա այսօրիկ եջ յա ի կախաղանսումն ։ վ· և բանին, զոր ասաց յա։

ՀՈՒԻՒ ՔՈՒՆ՝ ՈՉՆ ԻՆԼԵՑՈՑ։

64 · Եւ եղեալ յա ի կողմանս փիլիպպոսի ։ վ· եղեցի արձակել կիրկինս։

ՀԻՆԻ ՔՈՒՆ՝ ՈՉՆ ԻՆԼԵՑՈՑ։

78 · Եւ եմուտ յա ի տաճարն ։ վ· ի բեթանիայ ։ և անդ ագաւ։

Ա-ԲՔՈՒ՝ ՈՉՆ ԽՈՏԻ։

341 · Ցկայնժամ եղեա ղնա ի ձեռս նոցա ։ վ· զոր ինչ գրեցի՝ գրեցի։

Ը ՔՈՒ՝ ՈՉՆ ԽՈՏԻ։

303 · Ի վերջնումս աւուր մեծի տօնին ։ վ· մրգրէ ի գալիլեա ոչ յառնէ։

ԱՐԱՐԱՐ ԿԱՐՈՂԻՆ ՂՆԱ ԱՅԲ ԽՈՏԷՆ ՅՈՐՈՎ։

145 · Եւ անտի յարուցեալ գայ ։ վ· և եղեցի առն այնոցիկ, ընդ։

ԱՐԱՐՈՒ ՔՈՒՆ՝ ՈՉՆ Է ԱՅԲ, Ա ՝ԱՈՒՈՒՈՒ Ե ՓՐԻՍՏՈՍՆԵՈՒ. Ե ՍԻՆՈՂՆ ՍԻՆՈՒ"։

256 · Ի այց յառաջ քան ։ վ· Եւ համբերութիւն ձերով առաջիք զոգիս ձեր։

ԱՐԱՐՈՒ ՔՈՒՆ՝ ԱՅԲ ԿՈՒՈՒՈՒՆՆ ՎԻԵՊՐՈՒՈՒՅ Ե Ա ՝ՈՒՐՈՒՈՒՅ։

Ե Ը ՀՐՇԱՒ ԴՈՓԵՐՆ ԴԱԺԻՆ ՎԱՐԴԱՒՈՒ։

199 · Եւ նա ամբարձ զաչս իւր ։ վ· մարգարէին Տարքն իւրեանց։

ՀՈՒԲՈՒ ՔՈՒՆ։

146 · Եւ ընդ ելանել նորա անտի ։ վ· մնանել յարքայութիւն այ։

ՀԻՆԻ ՂԻՆ՝ ԱՅԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏՆՆ, Ի ՈՐՈՒՈՒՈՒ Ե Ի ՐՈՒՈՒՈՒ։

313 · Եւ ես եմ Տովիէն քոյ ։ Տովիւ քոյ ։ վ· և եղեցին մի հօտ՝ և մի Տովիւ։

Ա-ԲՔՈՒ։

147 · Ահաւասիկ ցնա պետրոս ։ աՏաւասիկ ։ վ· և յերկրէ աւուր յարիցէ։

Ը ՂԻՆ ԱՅԲՆ, ԿԱՐՈՂՈՒՆ ՂՐԱՎԱՐԻՆ Ե ՀՂՐԻՍՏՈՍԻ՝ Ե Ի ՈՒՈՒՈ" ԷՐԷՆ"։

226 · Օ՞ի ոչինչ է՞ի ծածուկ ։ վ· ուրացեալ լեցի առաջի հրեշտակաց այ։

ԱՐԱՐՈՒ ԿԱՐՈՂԻՆ ՂՆԱ ԱՅԲ ԽՈՏԷՆ. ՈՐ Ա ՂՐԱՓՈՒ ԱՅԲ ԽՈՏԷՆ։

90 · Եւ ապա երեւեցաւ նոյն որդւոյ մարդոյ ։ վ· բազում միայն Տայր։

ԱՐԱՐՈՒ ՔՈՒՆ՝ ԱՅԲ ՎԱՐՈՒԲ ԵՎԷՑՈՑՆ Ե ԱՅԲ ՎԻՈՅ" ՂԱ Ե ՂՈՒՔԵՈՒՆ"։

232 · Եւ շրջեր ըստքաղաքս և ըստ գիւղս ։ վ· ատջինք ոչք լինիցին յետինք։

ԱՐԱՐՈՒ ՔՈՒՆ՝ ԱՅԲ, ԱՐՈՒՈՒՐԵՈՒՆ, Ե ԻՆՈՂՆ ՆԸ ԱՒԵՓԵՈՒՆ, Ե ԷՐԱՐՈՒՆ. Ե ԱՅԲ ԿՈՒՈՒՈՒՆՆ ԱՐԱՐՈՒՆ ՂՆԱ Ի ՂԵՓՈՒՆ։

27 · Եւ տեսեալ զժողովուրդսն ել ՚ի ։ վ· որք յառաջ քան զնեզ էին։

ՀՈՒԲՈՒ ՔՈՒՆ։

148 · Եւ երթայրն առ նովաւ յակօբոս ։ վ· փրկանա փոխանակ բազմաց։

Հինէ շբեմ՝ «Ես Իշխանաց Իշխան եմ ես և Հանապազորդ։
331 · Ո՞ այս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի՛ · վ· քանզի ընդ ձեզ էի ·

Ի-բեմն։

151 · Կան յԵՀՄ. և մտել ի տաճարն · վ· Թողեք ձեզ զայնցանս ձեր ·

Շ շբեմ՝ «Ես Հաշտարար եմ ։

217 · Ձեռս այսորիկ երևեցայց նոր · վ· Ի վերայ ձեր արքայութիւն նոյ ·

Ղ-բերդ Կիւրեղի շինի «Ես խաչին ։

152 · Կան միւսանգամ յԵՀՄ. վ· որով իշխանութիւք առնեմ զայս ·

Ի բեմ՝ շբեմ՝ «Ես վախառս հյրեղեն՝ և Ի բառնալ հեռանալն առաքելոցն ·

133 · Ի ոմն ժամանն ձեռակաց զաշակերտսն · վ· մերձենալն, վրկելոցն ·

Ի բեմ՝ շբեմ՝ «Ես Կառաւոյն Ամէնից, և Հաւատոյ և Պետիչի ·

228 · Ա՝ի երկնիցեր հօտ փոքրիկ · վ· կարծիցեք՝ գայ որդի մարդոյ ·

Ղ-բեմ՝ շբեմ։

153 · Ի՞ս ակաս խօսիլ ընդ նա առակօք · վ· և Թողին զնա՝ և գնացին ·

Հինէ շբեմ՝ «Ես, Պանդխտանալ բժշկին, և բնութեան ։ Կպղախաց և ։

42 · Ի՞ս շրջեր յո՞ ընդ ամ քաղաքս · վ· զամ ախատ՝ և զամ հիւանդութիւն ·

Ա-բեմն։

154 · Կան առնս սադուկեցիքն · վ· որ ի չխոսեր ինչ Հարցանել ցնա ·

Շ շբեմ՝ «Ես Ամբիծանալ վերադարձ ։ Ես օրհնեալ և մարգարէք ·

34 · Ա՝ի տալք զարքունի շնոց · վ· զի այն խակ են օրհնեալ և մարգարէք ·

Հինէ բեմն կիւրեղի շինի «Ես խաչին։

156 · Պատասխանի ետ յո՞ և ասէ · վ· Երկի գոյիւ չտի զկենան իւր ·

Ի բեմ՝ շբեմ՝ Կիւրեղ «Ես Կիւրեղեան Հաշտարար կիսանդրի ։

Եւ «Ես հարցն Իսրայէլ՝ և վարդ և Իսրայէլ ։ Ե՞ս է ։

219 · Ի նմին ժամու ցնծացաւ յո՞ · վ· և լսել զոր լսէքդ՝ և ոչ լուան ·

Ի բեմ՝ շբեմ՝ «Ես Հաւատացեալ անանիայ, Իսրայէլ, Բառնաբաս, Եւ ։

212 · Ի՞ս կոչեալ վերկոտնն առաքեալն · վ· և բժշկեին ընդ ամ տեղիս ·

Շ-բեմ։

158 · Ի՞ս յորժամ տեսանիցեք · վ· յառաջագոյն ասացի ձեզ զամ ·

Հինէ շբեմ՝ «Ես Կիրնեխոսի արքեպիսկ։ և «Ես առաւել պիւ և ։

217 · Ձեռս այսորիկ երևեցայց նոր · վ· արժանի է մշակն վարձու իւրոյ ·

Ա-բեմն։

159 · Ա՞ւր յաւուրսն յայնոսիկ · վ· ամենեցուն ասեմ՝ արթնուն կացէք ·

Շ շբեմ՝ «Ես Հաշտարար Ամենակալ, Ամենայն, Կիրնեխոս, Ձեռս ։

199 · Ի՞ս իբրև այգ եղև՝ կոչեց · վ· Ի նմանէ՝ և բժշկեր զամենեսեան ·

Ա Հեթեր Կիւրեղի շինի «Ես խաչին ։

191 · Ի՞ս գարձաւ յո՞ զօրութիւք · վ· արա և ասա Ի քումդ գաւառի ·

Ի բեմ՝ շբեմ՝ «Ես Ա՞նկիա՝ հարթ՝ որ հարց Ի խաչելոցն «Ես և Ձեռս ։

105 · Ի՞ս յո՞ գարձեալ ապաշակեաց · վ· Նահապետն Հանդեպ գերեզմանին ·

Ի բեմ՝ շբեմ՝ «Ես Ամբիծանալ Ամենայն Հոգի՝ և Հանդեպ Հանդերձեալ ։

44 · Ա՝ի այսուհետև երկինչեցիք Ի նոցանէ · վ· Հօր իմոյ՝ որ յերկինս է ·

Ա-բէ-բեր։

Աբէ՛ բե՛ր ինձ կափառնաում՝ի քաղաքն։ վ. դներ ձեռս՝ և բժշկեր զնա, 193

Հինե՛ զնե՛ր՝ ինձ խաբէութեանդ, և աչք վէսյնդ տրեմեսյ և տխրութիւն։
և երկոցունց յանդգնեցան կալմէիէսյ և հաշ՝ իւրեսյ։

Ա-բէ-բեր։

Ա՛ռ զայս խօսեցայ ընդ ձեզ։ վ.՝ի հօրէ իմմէ յանուն իմ՝ տացէ ձեզ։ Ո. 330

Ա-բեր։

Աբէ՛ եղե՛ ի միում աւուրց, վ. և ասեն, թէ տեսայ այսօր նոր նշան։ 195

Ա-բեր։

Ա՛ռ զնե՛ ինձ փոնէ՛ ինձ երկոտէս ի սրտիցդ՝ յիւրեքում, ի յիւրեքում։ Ո. 334

Ա՛ռ զնե՛ ինձ՝ ինձ, հանապազ ասէ՝ և ի սրտի՝ ի՛ւրեքում, ի՛ւրեքում։
Ա՛ռ զայս խօսեցայ ընդ ձեզ զի ընդ իս։ վ. երթէ դու առաքեցեր զնա։ Ո. 334

Ա՛ռնէիցէ՛ր կէ՛ս, խա՛չ կէ՛ս է։ Ո. 90 Ա՛ռ զորձ փայլակն՝ որ ելանէ։ վ. և ոչ զորձի բայց միայն հայր։

Աբէ՛ զնե՛ ինձ՝ ինձ, հանապազ ասէ՝ և ի սրտի՝ ի՛ւրեքում, ի՛ւրեքում։ 74 Ո. Ի յայնմ ամսոյն ի նոյն պահոցս։ վ. յաւելանէին ժառանգեցէք։

Աբէ՛ զնե՛ ինձ Հերովդէսեանցն, որ ի սուտս խոստացան։
Ա՛ռ զնե՛ ինձ ինձ Հերովդէսեանցն, որ ի սուտս խոստացան։ 219

Ա-բեր։

Ա՛ռ զաչեր զնա ոմն ի փարիսեցւոցն։ վ. լեցին փէշ մեղբ քո։ 205

Հինե՛ զնե՛ ինձ՝ ինձ Հերովդէսեանցն՝ որ ի՛ սուտս խոստացան։ 331 Ո. Ա՛ռ զայս խօսեցայ ընդ ձեզ։ վ. ոչ ասացի ձեզ՝ քանզի ընդ ձեզ էի։

Ա-բեր։

Ա՛ռ զնե՛ ինձ՝ ինձ Հերովդէսեանցն՝ որ ի՛ սուտս խոստացան։ 207 Ա՛ռ զաչեր զնա ոմն ի փարիսեցւոցն։ վ. լեցին փէշ մեղբ քո։

Ա-բեր։

Ա՛ռ զնե՛ ինձ՝ ինձ Հերովդէսեանցն՝ որ ի՛ սուտս խոստացան։ 330 Ո. Ա՛ռ զայս պատուիրեմ՝ զի սիրեսջիք։ վ. թէ տեսցին զնա ամենայնում։

Ա-բեր։

Ա՛ռ զնե՛ ինձ՝ ինձ Հերովդէսեանցն՝ որ ի՛ սուտս խոստացան։ 208 Ա՛ռ զնե՛ ինչ ծածուկ՝ որ ոչ։ վ. որք զբանն ոչ լսեն և առնեն։

Ա՛ռ զնե՛ ինձ՝ ինձ Հերովդէսեանցն՝ հաւ՝ Հաւրա՝, և Հաւ՝ ի՛ւթ՝, և Հաւ՝ ի՛ւթ՝։ 313 Ա՛ռ զա եմ Հովիւն քաջ։ Հովիւ՝ քաջ։ վ. և եղեցին մի հօտ՝ և մի Հովիւ։

Ա՛ռ զնե՛ ինձ՝ ինձ Հերովդէսեանցն՝ հաւ՝ Հաւրա՝, և Հաւ՝ ի՛ւթ՝, և Հաւ՝ ի՛ւթ՝։
Ա՛ռ զնե՛ ինչ ծածուկ՝ որ ոչ։ վ. որք զբանն ոչ լսեն և առնեն։ 214

Ա՛ռ զաչեր առ ամենեսին։ վ. մինչև առացին զաղաչսյութիւնն ոչ։

Ա-բեր։

Աբէ՛ եղե՛ ի միում աւուրց՝ ինքն էլ՝ի նստ։ վ. և ջնաղանդին սմա։ 208

Հինե՛ զնե՛ ինձ՝ ինձ Հերովդէսեանցն՝ հաւ՝ Հաւրա՝, և Հաւ՝ ի՛ւթ՝, և Հաւ՝ ի՛ւթ՝։
Ա՛ռ զնե՛ ինչ ծածուկ՝ որ ոչ։ վ. որք զբանն ոչ լսեն և առնեն։ 27

Ա՛ռ զաչեր զնա ընդ ամէկողին գալիլեացւոց։ վ. և բժշկեաց զնոսա։

Ա-բեր։

Աբէ՛ եղե՛ ի միում աւուրց՝ ինքն էլ՝ի նստ։ վ. և ջնաղանդին սմա։ 210

Ա՛ռ իբրև զարձաւ անդրէն յե՛ ։ վ. երթի՛ ի խաղաղութի՛ն։

Ա՛ռ զնե՛ ինձ՝ ինձ Հերովդէսեանցն՝ Հաւրէ՛ն՝ և դէ՛ս՝, և ա՛ւ երկոս՝ ը՛ս՝։
Ա՛ռ զգոյշ լերուք՝ ի՛ արհամարհիցէք։ վ. ի՛ւ՝ի՛ ի փոքրկանցս յայտցանէ։ Ո. 69

Ա-բեր։

Ա՛ռ զնե՛ ինչ ծածուկ՝ որ ոչ։ վ. որք զբանն ոչ լսեն և առնեն։
Աբէ՛ զնե՛ ինձ՝ ինձ Հերովդէսեանցն՝ հաւ՝ Հաւրա՝, և Հաւ՝ ի՛ւթ՝, և Հաւ՝ ի՛ւթ՝։ 111

Ա՛ռ զնե՛ ինչ ծածուկ՝ որ ոչ։ վ. մի՛ ուրեք ասէք որ ինչ եղեւն։ 214

Ա՛ռ զաչեր առ ամենեսին։ վ. մինչև առացին զաղաչսյութիւնն ոչ։

Երէ՝ չէիր՝ ոչ էիր Աստուածոյ վէմին և Աստուածոյն հաճոյին.
157 · Եւ զձեզ իակ մանանեացն. վ. որ համբերեցէք խաղաղ՝ նա կեցցէ.

Ձ-բէ՝ շ-բիւն.

212 · Պարձան առաքեալքն. և պատուական. վ. երկոտասան առաքեալ.
Հինէ չէիր՝ ոչ էիր, Պաւղոսաց, Յովհաննուայ, և Հռիփսիմեայ սուրբ".
74 · Հայմժամ պահեսցի ետ պետրոս. վ. յաւիտենից ժառանգեսցէ.

Ա-բէ-բ.

215 · Երբ եղև՝ ի վաղիւն մինչ իջանէին. վ. ի վեր ամբառնային ոչխ.
Ը շ-բիւն՝ ոչ Հռոմէացոյն Հռիփսիմէ և փիլիպպոս.
280 · Ի վաղիւն անդր կայր յօհաննէս. վ. ի վեր որդւոյ մարդոյ.
Ջ-ոնէբ-բէ կէս-բայէ չինէ ոչ էիր խոչէն.
215 · Երբ՝ի զարմանալ ամենեցուն ի վեր ածէ. վ. թէշնամի, ի ձեր կողմն է.
Ը շ-բիւն՝ ոչն է ոչ ոչ էիր ՝ի Ներոց, ՝ի յոյժ և անյոյժ.
226 · Ի սպաց ձեզ առեալ սիրելեաց իմոց. վ. առաջի հրեշտակաց ոչխ.
Ա-ԷՀ-ոնէբ-բէ կէս-բայէ.
221 · Երբ եղև ՝ի տեղոջ ուրեք կալ յաղօթս. վ. որք խնդրեն ՝ի նմանէ.
Երէ-ը շ-բիւն պ-ոչ-ոյ.
222 · Երբ հանէր զև ի հաւր. վ. և որ ոչ ժողովէ ընդ իս, ցրուէ.
Երէ-ը շ-բիւն.
223 · Երբ եղև մինչդեռ խօսէր զայս՝ ձայն. վ. քան զլացեան է ասա.
Ջ-ոէ-ը շ-բիւն.
224 · Ո՛չ աւրուբ լուցեալ զձրագ՝ դնեն. վ. և զայնոս ոչ անցանել.
Հինէ շ-բիւն.
225 · Ո՛վ այնորիկ խնամատուին այ ասաց. վ. զի չարախօսեացեն զնմանէ.
Ա-բէ-բ.
225 · Ո՛րովք ՝ի կուտիլ բիւրաւորացն. վ. զինչ պարտ իցէ խօսիլ.
Ը շ-բիւն՝ ոչն է պէսպէս, Կրէտէրէ ոչ-անէլէտ-բ-ծէն. Նէ՛ի-շ-ոչ-ոէ
հայբ-պ-ոչխ. և Ա՛է-ոչ-ոյ է պ-ոէ՛ի-պ-ոէն.
313 · Երբ եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ. վ. և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ,
Հ-ոչ-ոչն կէս-բայէ չ՝ էհոռոյէ.
227 · Ո՛ւր ես ՝ի ժողովեն ցնա. վ. և այն ամ յաւելցի ձեզ.
Երէ-ը շ-բիւն՝ ոչ էիր Հռոմացի չ՝ էլէռնէ-ոյ, և Ա շ-ոէ-ը-հ-ոյ.
206 · Երբ եղև յետ այնորիկ. վ. որք պաշտէին զնա յերկնից իւրանց.
Երէ-ը շ-բիւն՝ ոչ էիր Ա շ-ոէ՛ի-ոնէ-ոյ հ-ոհաոչն. և-ոչ-ոչ՝ Ա՛ը-ոէ-բ-ոյ, Պ՛ոչ-ոյ,
Հ-ոչ-ոէ-ոչ-ոյ, և Ա՛ոէ-ոչ-ոյ՝ և ոչ-ոյ ա՛շ-ոէ-բ-ոյն Պ՛ոչ-ոյ.
169 · Երբ իրրև այգ եղև՝ կոչեաց զաշակերտսն. վ. ձեր ի ապրեցէն այ.

Ձ-ոբէ-ը շ-ոբ.

229 · Ո՛ւր պետրոս. տեր՝ առ ո՞ւր. վ. ես պահանջեացեն ՝ի նմանէ.
Հինէ չէիր՝ ոչ էիր Կղէմոս հռիփսին, և Ի-ոէ-բ-ոյ ա-ոո-ոչ-ոյ է-ոէ՛".
212 · Երբ կոչեալ զերկոտասան. վ. աւետարանէին և քժշկէին ըստ առեղծ.

Ա֊րբ֊ե֊ր֊ե֊ն֊։

230 · Չուր եկի արկանել յերկիր, վ · Հատուցանիցես զյեռին ընծումն,
Ի ձեր՝ ոչ ոք առաւելոց և առաքին լուսաւորչացն գերոց, յայտ էիսուէ և
Խոստովանիմք։

42 · Ես շրջեր ցո ընդ ամ քաղաքս, վ֊թէ մերձեալ է արքայուն երկնից,

Երէկ ոչ ես։

230 · Երկին ամանք ի նմին ժամանակի, վ · ոչ յամէ և ոչ հատցես զգա։

Երե֊ ձեր՝ ոչ ոք, Աւետարանէսն է գրեալ և Առաքելոցն ձեռնադրեալ,

256 · Խաղց յառաջ քան զայս ամ, վ · ձերով առաջնովք զդէս ձեր։

Երե֊ ձեր՝ ոչ ոք ի Հովհաննէս և Պետրոսէ։

226 · Ո՞վ ոչնչէ՞ ի ծածկածի՞ն ոչ յայտանեսցի, վ · ամենայն հրեշտակաց ասէ,

Ա֊ե֊ ընդ։

231 · Ես ուսուցանէր՝ի մեսամ ժողովրդեանցդ։ վ · գործեին՝ի նմանէ,

Հինգ ձեր՝ ոչ ոք ի Պետրոսէ և Պողոսէ, զօրսն, զօրաց, հարցն, և՝
Ա֊ե֊ ընդ։

45 · Ոչ սիրե զհայր կամ զմայր առաւել, վ · ոչ կորուսցէ զվարձս իւր։

Ա֊րբ֊ե֊ր֊ե֊ն֊։

234 · Ես եղև՝ի մտանել նոր։ վ · խոնարհեցուսանէն զանձն, բարձրացին։

Ի ձեր՝ ոչ ոք Լուկիանոսէ զերծանացոյ ասունքէ Հոյրպէսէն։

313 · Ես եմ Հովիւն քաջ Հովիւ քաջ։ վ · և եղիցին ոչ հօտ՝ և ոչ Հովիւ։

Երբեմն ևս ի Հովհաննէս Ապրեկիանդան ոչ ի Հովհան Պետրոն։

235 · Ասէ և ցկրկնատեղն · յորժամ։ վ · Հաշտեսցուք յընկերացս խմոց,

Երե֊ շաբ֊ թան ոչ ոք, ի Հինաւոյ, Երե֊փկեան և Վարքէսէ · և
Խոստով ազգասցն ոչ Հռոմանոս և Հռչեսիանոսէ։

45 · Ոչ սիրե զհայր կամ զմայր առաւել, վ · կորուսցէ զվարձս իւր։

Երե֊ ձեր՝ ոչ ոք, Ալեքսանդրէսէ հարե֊պետէն, և Ի Հաւսեի ազգէ՝՝։

130 · Ես շրջիւր շուրջ զգաւառօքն։ վ · հիւանդս · և բժշկեին զնս։

Ա֊ե֊ ընդ։

236 · Ես երթայեն ընդ նմա ժողովուրդք։ վ · ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել

Հինգ ձեր՝ ոչ ոք, Աղաթոնիկէսէ ( ) ֆելինէսէսէ, Երե֊փկեան՝ Ալեքս՝՝
և Ալեքսէսէ եպիսկոպոսէն։

27 · Ես տեսեալ զժողովուրդսն՝ եւ։ վ · ոչք յաւուրք քան զնեղ եղեն։

Ա֊րբ֊ե֊։

237 · Ես էին մերձ առ նա ամ մնաքաւորք։ վ · չեցէ պիտոյ ապաշխարուի։

Ի ձեր՝ ոչ ոք ոչ ոչ ոչ Հոյրպէսէն, Ալեքսանդրէսէն,
և Ալեքսէսէ եպիսկոպոսէն։

312 · Ես ասէ ցո, ի դատաստան հանի ցՆա։ վ · և առաւել ևս ունիցեն։

Ձ֊րբ֊ե֊ր֊ե֊ն֊։

242 · Ասաց և առ աշակերտսն իւր։ վ · զոր պարտեաքն առնել ստարտր,

Երե֊ ձեր՝ ոչ ոք ի Հոյրպէսէն Ալեքսանդրէսէն և Ալեքսէսէ ,
և Ալեքսէսէ եպիսկոպոսէն։

143 · Ակն ի կախառնասում։ վ · այլ զայն՝ որ առաքեացն զիս։

Աբէ՛ գնա՛, ասէ՛ն, Ասորեստա՛ն, Ասորեստանէ՛, Ասորեստանեա՛ց,
և ընդէ՛ր գնասցո՛ւք Ասորեստա՛ն, Ասորեստանէ՛, և Ասորեստանեա՛ց.
44 · Օ՛ր ոչնչե՛ր ի ծածուկ՝ վ· առաջի հօր իմոյ՝ որ յերկինս է.

Ձայն շաբաթ.

243 · Այս եղև՝ մինչ երթայր նա յԵրիքով՝ վ· ոմն հաւատոք քակեցուցին զքե՛զ.
Հինգ ձկի՝ ասէ՛ հոգացո՛ւ, յանապատ և դուռնայի՝ և դէպ էին տարանային.
և երկո՛ւքեան որ այնցան չեն էին՝ կ՚ինդրուցո՛ւց.
330 · Օ՛ այս պատուիրեմ՝ զի սիրեսջիք՝ վ· առեցին զնա տարապարտուց.

Ի՛ր ձայն.

245 · Ասաց և առակ մի նոցա՝ վ· գտանիցէ՞ արդեօք հաւատս յերկրի՝
Ճ՚շմարիտ՝ ասեմ ձեզ նախանձիլ կ՚ածէ՛ սէրն մեր՝ ասէ՛ն.

Հնչեցուած.

202 · Այս եղև՝ երբեմն կատարեաց՝ վ· զճառայն հինգ՝ բժշկեաց.

Հինգշաբաթ կէ՛ս ձայն.

245 · Ասաց և առ ոմանս պանծացեալս՝ վ· զանձն՝ բարձրացան.

Աբէ՛ն ձայն՝ ասէ՛ն, Հաղորդութ և խորհեցայ՝ և անարծաթն բժշկեցան.

Կանչուած և Վարդանանց.

228 · Ա՛յ երկնչեր հօտ փոքրիկ՝ վ· կարծիցէք՝ գայ որդի մարդոյ.

Աբէ՛ ձայն՝ ասէ՛ն Հաճոյացաւ ինձ.

44 · Ո՛հաւասիկ ես առաքեմ զձեզ իբրև՝ վ· խոպատ՝ նա կեցցէ.

Հաղորդութ ասէ՛ն՝ ասէ՛ն Կոտրի մարգարէին և ձայնեաց առաջեցն.

84 · Այս ի ժողովել փարիսեցւոցն՝ վ· օրէ՛ն հարցանել զնա և ոչինչ.

Աբէ՛ղբայրն ասէ՛ն Այս է՛ն Յովհաննու նախանձայէն, և առաջին Աստուածն.

321 · Ա՛յն ամէն ասեմ ձեզ՝ վ· պատուհասցէ զնա հայրն իմ.

Աբէ՛ղբայրն ասէ՛ն՝ ասէ՛ն Հաստատեցան Պետրոսի և Պօղոսի.

347 · Այս իբրև ձառեցին՝ ասէ՛ ցսիմոն՝ վ· փայթ է՝ դու ևկ զինի իմ.

Ձ՚ղբայրն ասէ՛ն՝ Աստուած որոնան՝ ասէ՛ն ձ՚յուսոյ առաքեալ և ձ՚յոհաննու
առաքեանէն.

348 · Վարձաւ պետրոս և առաքեալ՝ վ· զդրամն՝ որք թէ գրեալ էին.

Ձայն շաբաթ.

246 · Այս եհարց զնա ոմն իշխան և ասէ՝ վ· Քարաւորք են յայ՝

Ի՛ր ձայն.

248 · Այս մտեալ Յեսուէ ընդ երիքով՝ վ· և կեցուցանել զկորուսեալն՝

Կանչուած.

249 · Ասէ՝ այր ոմն ազնուական՝ վ· գնաց յաւազ ելանել յեհեմ՝
ձ՚յաւելուած առաջ պահոց՝ ձ՚յաղթութ և ձ՚յարութ վ՚ի.
252 · Այս եղև՝ ի մեռանելոյն՝ վ· որով իշխանութիւն առնեմ զայս՝
ձ՚յերեքշաբթի առաջ՝ պահոց.
253 · Ա՛կաւ ասել առ ժողովուրդն՝ վ· յորժ վերանկի՝ հասեցէ զնա՝
ձ՚յերեքշաբթի առաջ՝ պահոց.
255 · Ասէ և առ նա՝ զնացէ՛ք՝ վ· զկեանս իւր՝ զոր ունէր՝ հարկ՝

ի ընդդէմ ասողի պոհոց։
357 · Ամէն յորժամ առնանիցէք ։ վ · և բանք իմ ձեզ անցանիցեն ։
ի հինգերորդում ասողի պոհոց։
258 · Ո՞վ գոյր հերուք անձանց ։ վ · առ նա ի տաճարն լսել ի նմանէ ։
ի պոհոց Ը շաբաթ օրն՝ ասէ Երեցն Յակոբոս Հայրապետին ։ Եբէր
նորին Վրիէտոյ Ներսոյեան, Մեղբեսոբոս հռուիոյ հայրապետին ։ Ե
աբբայ Լեբեռ խոբէն ասորոյ։
313 · Կա եամ հովիւն քաջ · հովիւ քաջ ։ վ · և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ ։
ի յերեսնեակն՝ որ ի յայտնութեան պոհոցն
հանդիպէցի։
260 · Կա եղև հակառակութիւն ի մէջ նոցա ։ վ · դասել զերկոսեան ազգն ինչ լի։
ՀՀ Յայտնութեան ձրափալոցին։
21 · Կա՛ ի ծնանիլն յի ի բեթղեհեմ ։ վ · գնացին յաշխարհն Իւրեանց։

